

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

İZMİR MİTHATPAŞA CADDESİ TARİHSEL
ÇEVRE DOKUSUNUN İRDELENMESİ

Gürgün UĞUREL

Ekim, 2006
İZMİR

İZMİR MİTHATPAŞA CADDESİ TARİHSEL ÇEVRE DOKUSUNUN İRDELENMESİ

**Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi
Mimarlık Bölümü, Restorasyon Anabilim Dalı**

Gürgün UĞUREL

**Ekim, 2006
İZMİR**

YÜKSEK LİSANS TEZİ SINAV SONUÇ FORMU

GÜRGÜN UĞUREL, tarafından **PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ** yönetiminde hazırlanan “ **İZMİR MİTHATPAŞA CADDESİ TARİHSEL ÇEVRE DOKUSUNUN İRDELENMESİ** ” başlıklı tez tarafımızdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Eti Akyüz Levi

Danışman

Jüri Üyesi

Jüri Üyesi

Prof.Dr. Cahit HELVACI

Müdür

Fen Bilimleri Enstitüsü

TEŞEKKÜR

Oldukça yoğun ve zorlu geçen Yüksek Lisans öğrenimim ve tez çalışma sürecinin her aşamasında bana destek ve yardımcı olan, maddi ve manevi hiçbir desteğini esirgemeyerek bana sabır gösteren eşim Ozan Uğurel'e, bana en ihtiyacı olduğu bu dönemde onunla ilgilenememe ve birlikte olamama rağmen beni hala çok seven kızım Selin Su Uğurel'e, öğrenim hayatım boyunca beni destekleyerek hep arkamda olduklarını hissettiren annem Türkan Şahin ve rahmetli babam Ersin Şahin'e sonsuz teşekkür ederim.

Tez çalışmam süresince değerli bilgilerini ve desteğini esirgemeyerek bana yol gösteren tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Eti Akyüz Levi'ye teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Özellikle çalışmamın en stresli geçen son dönemlerinde gerek teknik bilgi ve yardımlarıyla, gerekse bana gösterdikleri sonsuz sabır ve anlayışları için sevgili iş arkadaşlarım Derya Bahçacı'ya, Tolga Çolak'a, Efe Sevtakin'e, Eylem Şimşek'e, Vedat Şafak'a, Perçin Erturan'a, Oya Balcıoğlu'na tek tek teşekkür ederim.

Benimle aynı dönemde tez çalışmasını sürdüren arkadaşım Zübeyda Özkan'a gerek alan çalışmalarındaki yardımları, gerekse göstermiş olduğu manevi destek için teşekkürü bir borç bilirim.

Yüksek Lisans öğrenimim boyunca ellerinden gelen her türlü yardımı yaparak destek olan dostlarım Nilgün Yıldız ve Berna İleri'ye tek tek teşekkür ederim.

Başta Milli Kütüphane Gazete Arşivi Bölümü, İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu, İzmir Konak Belediyesi İmar ve Arşiv Bölümü, Konak Belediyesi ve İzmir Tapu ve Kadastro Kuruluşları'nda yaptığım araştırmalarda bana yardımcı olan tüm çalışanlara teşekkür ederim.

Tez çalışmalarım sırasında bana yardımcı olan Mithatpaşa Caddesi ve çevresinde bulunan kamu kuruluşlarının idari personeline, cadde aksında oturan ve röportaj istemimi geri çevirmeyerek caddenin sözlü tarih araştırmasını gerçekleştirmemi sağlayan tüm cadde sakinlerine teşekkürü bir borç bilirim

Gürgün UĞUREL

İZMİR MİTHATPAŞA CADDESİ TARİHSEL ÇEVRE DOKUSUNUN İRDELENMESİ

ÖZ

Bu çalışmada, İzmir'in kent gelişiminde önemli yer tutan Mithatpaşa Caddesi, değişim ve gelişim faktörleri irdelenerek, 19. yüzyıl ortalarından günümüze kadar geçen süreç incelenmeye çalışılmıştır. Cadde ile İzmir kentinin gelişimi sıkı bir benzerlik göstermektedir. İzmir kentinin batı ile doğu ticaret yollarının birleşim noktasında bulunması, şehrin jeopolitik önemini ön plana çıkartmaktadır. Şehrin yıllarca maruz kaldığı baskılardan bir diğeri de, bu konumu olmaktadır. Ticaretle uğraşan batılı ve doğulu tüccarların yerleşmeye başlaması ile buna bağlı kültürlerin bir araya gelmesinin kentin sosyolojik yapısını etkilediği görülmektedir. Ticaretin hareketlerinin artması ve iklim yapısının yıl boyunca yumuşak olması ise, şehre olan ilgiyi daha da arttırmıştır. Kent artık bu faktörlere bağlı olarak hızlı büyüme göstermeye başlamıştır. Kent genel olarak bu faktörlerin etkisinde kahrken, kent batı aksında hızla değişmeye başlamıştır.

Çalışma kapsamında Mithatpaşa Caddesi'ndeki değişim, literatür ve arşiv çalışmaları yapılarak, imar planları incelenerek belirlenmeye çalışılmıştır. Yapılan imar kanunlarının cadde aksı üzerindeki etkileri ile değişim sürecindeki özgün yapının korunması için yapılan uygulamalar irdelenerek bozulma etkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla çalışma beş bölüme ayrılmıştır.

Caddenin tez olarak seçilmesindeki nedenler, belirlenen yöntem, amaç, çalışmaların kapsamı birinci bölümde anlatılmıştır.

İzmir Mithatpaşa Caddesi'nin genel özellikleri, tarihsel gelişimi, coğrafi yapısı, fiziksel yapısı iklimler ve jeolojik yapısı ikinci bölümde anlatılmıştır. Değişim sürecindeki sosyal yapı, tarihsel gelişim belgelerle aktarılmıştır.

Tarihi caddenin, yapılarının, yollarının, çevresel faktörler ile sosyal etkiler altında değişimi üçüncü bölümde inceleme altına alınmıştır. Cadde dokusu üzerindeki koruma çalışmalarının uygulama şekilleri, koruma yasalarının ve uygulayıcılarının aldığı kararların belgeleri araştırılarak, yapılara ilişkin kararlar ile uygulamalar değerlendirilmiştir.

Caddenin İzmir içindeki yeri ve önemi, tarihi yapılar ile kent dokusundaki mimari gelişim ve sosyolojik değişim araştırılmıştır. Araştırmalar sırasında yapılan koruma çalışmaları, tek yapı değerlendirmesi dördüncü bölümde ele alınarak öneri getirilmeye çalışılmıştır.

Cadde üzerindeki çalışmalarının genel olarak değerlendirilmesi ve elde edilen sonuçlar beşinci bölümünde ele alınmıştır.

Anahtar sözcükler: İzmir-Mithatpaşa Caddesi, Değişim, İmar Uygulamaları, Koruma

RESEARCH OF HISTORICAL ENVIRONMENTAL FABRIC AROUND MITHATPASA STREET OF IZMIR

ABSTRACT

This research is based on the evaluation of the alteration and developmental factors of the Mithatpaşa Avenue beginning from the XIX-th century till to nowadays, which is an avenue that plays an important role in the Izmir City's development. The development of this Avenue and the City itself shows a very strict resemblance. The location of Izmir city in the conjunction of the west and east commerce streets exposes us the city's geopolitical importance as a primary matter. This location is also one of the pressures which the city has been exposed from years and years. It has been observed that by the settling of western and eastern merchants in the city and the coming together of the related cultures, the social structure of the city has been affected. The interest to the city has grown up as a result of the commerce activities and an all year long mild climate. Whilst the city in general remains under the influence of these factors, its west axis has entered into a rapid transformation.

The alteration of Mithatpaşa Avenue is tried to be defined by a careful study of the literature and archives and evaluation of development plans. By examining the applications made for the conservation of the original structure during transformation and effects over avenue axis of the developmental legislations, is tried to define the demolition effects. With this intention the research is made of five parts.

The first part of the research is made of the part in which causes of choosing this theme, the defined method and aims of the research are explained.

The general features, the historical development, the geographic, physical structure, climates and geographic structure of Mithatpaşa Avenue are studied during

the second part of the research. The social structures during alteration, historical development are shown with documents.

The alteration under the social effects and environmental factors of the historical avenue, buildings and streets is studied during the third part of the research. By examining the application types of conservation workings over the avenue texture, the conservation legislations and the decision takers, related decisions' documents are researched and the decisions and applications taken related to the buildings are evaluated.

The fifth part is made of the general evaluation and conclusions of the studies on the Avenue.

Keywords: İzmir-Mithatpaşa Street, Alteration, Development Plan Applications, Conservation

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEZ SINAV SONUÇ FORMU.....	ii
TEŞEKKÜRLER.....	iii
ÖZ.....	v
ABSTRACT.....	vii

BÖLÜM BİR – GİRİŞ.....1

1.1 Tez Konusunun Seçilme Nedeni.....	1
1.2 Çalışmanın Amacı.....	1
1.3 Çalışmanın Yöntemi.....	2
1.4 Çalışmanın Kapsamı.....	3
1.5 Çalışmanın İlgili Literatür İçindeki Yeri.....	3
1.6 Çalışmanın Kurgusu.....	16

BÖLÜM İKİ – MİTHATPAŞA CADDESİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ VE TARİHSEL GELİŞİMİ.....18

2.1 İzmir ve Mithatpaşa Caddesi'nin Genel Özellikleri.....	18
2.1.1 Coğrafi Konumu.....	18
2.1.2 Fiziksel Yapısı.....	19
2.1.2.1 Jeolojik Durumu.....	19
2.1.2.2 İklim Özellikleri.....	22
2.1.3 Sosyal Yapı ve Nüfus Özellikleri.....	24
2.1.3.1 Sosyal Yapısı.....	24
2.1.3.2 Nüfus Yapısı.....	24
2.2 Tarihsel Gelişimi.....	25
2.2.1 1880-1900 Yılları Arası.....	25

2.2.2 1900-1923 Yılları Arası.....	36
2.2.3 1923-1950 Yılları Arası.....	49
2.2.4 1950-1980 Yılları Arası.....	79
2.2.5 1980-2004 Yılları Arası.....	101

BÖLÜM ÜÇ – MİTHATPAŞA CADDESİ TARİHSEL DOKUSUNUN ANALİZİ VE SÜREÇ İÇİNDEKİ DEĞİŞİMİNİN İRDELENMESİ 110

3.1 Tarihsel Doku Özelliği Gösteren Alanlar.....	110
3.1.1 Tarihi Yapılar.....	110
3.1.1.1 Devlet Tiyatrosu.....	110
3.1.1.2 Sayaç Atölyesi.....	118
3.1.1.3 Kız Lisesi.....	123
3.1.1.4 Karataş Hastanesi.....	128
3.1.1.5 Hoşgör Hamamı.....	136
3.1.1.6 Cumhuriyet Müzesi.....	142
3.1.1.7 Duatepe İlkokulu.....	148
3.1.1.8 Asansör.....	151
3.1.1.9 Bet-İsrail Sinagogu.....	155
3.1.1.10 Askeri Hastane.....	159
3.1.1.11 Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi.....	167
3.1.1.12 Karantina Hamamı.....	174
3.1.1.13 Hamidiye Cami.....	178
3.1.1.14 Halil Rıfat Paşa Köşkü.....	184
3.1.1.15 Küçükyağ Kız Meslek Lisesi.....	189
3.1.1.16 Muammer Bey Köşkü.....	196
3.1.1.17 Hakimiyet-i Milliye İlkokulu.....	202
3.1.1.18 Vali Konağı.....	209
3.1.1.19 Cumhuriyet Kız Sanat Enstitüsü.....	215
3.1.1.20 Notre Dame De Lourdes Kilisesi.....	219
3.1.1.21 Anadolu Apartmanı.....	221
3.1.1.22 Hakim Efendi Cami.....	224

3.1.1.23 Trolleybüs Garı.....	229
3.1.2 Tarihi Yollar.....	235
3.2 Tarihsel Dokunun Değişimini Etkileyen Faktörler.....	260
3.2.1 Çevresel Faktörlerin Mimari ve Kentsel Bağlamda Etkileri.....	260
3.2.2 Sosyal Etmenlerin Mimari ve Kentsel Bağlamda Etkileri.....	264
3.2.3 Koruma ve II. Grup Yapı Uygulamalarının Etkileri.....	273
3.2.3.1 Yapılara İlişkin Kararlar.....	275
3.2.3.2 Koruma Bölgelerinde II. Grup Uygulamalara Yönelik Yapılanma Koşulları.....	282
3.2.3.3 Koruma Bölgelerinde Tek Yapılara İlişkin Kararlar ve Uygulama Değerlendirmeleri.....	283
BÖLÜM DÖRT - MİTHATPAŞA CADDESİ TARİHİ DOKUSUNU KORUMA ÖNERİLERİ.....	299
4.1 Mithatpaşa Caddesinin İzmir İçindeki Yeri ve Önemi.....	299
4.2 Mithatpaşa Caddesi'nin Kentin Mimari Gelişimindeki Yeri.....	299
4.3 Mithatpaşa Caddesi'nin Kentin Sosyolojik Gelişimindeki Yeri.....	302
4.4 Mithatpaşa Caddesi'nin Sosyolojik ve Mimari Gelişiminin Korunması Önerileri.....	307
4.4.1 Koruma Çalışmalarının Değerlendirilmesi.....	312
4.4.2 Tek Yapıya İlişkin Öneriler.....	332
4.4.2.1 Beyaz Balon Anaokulu'nun İncelenmesi ve Koruma Önerisi	332
BÖLÜM BEŞ – DEĞERLENDİRME VE SONUÇLAR	348

KAYNAKLAR.....357

EKLER.....365

BÖLÜM BİR

GİRİŞ

1.1 Tez Konusunun Seçilme Nedeni

Mithatpaşa Caddesi, İzmir'in sadece gelişimini etkilemekle kalmamış, aynı zamanda manzarasını da olumlu etkilemiştir. İzmir'in tarihsel gelişme sürecinde önemli bir rol oynayan Mithatpaşa Caddesi'nin gelişimi, ekonomik, siyasal, kültürel, coğrafi özellikleri incelenerek, kısa zamandaki hızlı değişiminin nedenleri araştırılarak, ortaya çıkarılmak istenmesindeki en büyük etken, kentin bu kısmının yerleşim alanları içerisindeki yeri ve önemidir. Mithatpaşa Caddesi'nin şehrin tarihi mimarlık ürünleri içerisinde, yok olmaya yüz tutması ve uğradığı haksızlıklar tez konusu olarak belirlenmesinde önemli rol oynamıştır.

Bu doğrultuda caddenin kimliğinde önemli rol oynayan ve dokusunu belirleyen yapılardan örnekler seçilip, incelenmesi, caddenin bir dönem sahip olduğu tarihi dokusunun belirlenmesi, cadde ve kent ölçeği bağlamında tarihi süreç içerisinde yaşanan kayıpların ortaya çıkılarak değişiminin irdelenmesi, benzer örneklerin bir daha yaşanmaması açısından önemlidir.

1.2 Çalışmanın Amacı

Toplumların tarihsel süreç içindeki yapılaşması, coğrafi durumun izin verdiği ölçüde değişim göstermektedir. Bitişik nizamlı alanlarda, kentsel ölçeğin aynı sıkıntıya maruz kalarak, dikey büyüme gösterdiği gözlenmiştir. Bu anlamda yapı dokularıyla sürekli oynandığı ve korumadan uzak tümüyle değiştirildiği veya koruma adı altında, geçmişteki dokusuyla hiç bağdaşmayan bir görünüme zorlandığı bilinmektedir. Tarihsel belge niteliğinde olan özgün yapıların korunmaları halinde, bu yapılar şehrin bir parçası olarak kimliklerini sürdürmeye

devam ederler. Korunmamaları durumunda ise, kent belleksiz ve kişiliksiz bir durumda kalarak, kentsel gelişimini başarı ile sürdüremez.

Mithatpaşa Caddesi de, tarihi süreç içerisinde yanlış uygulamalara maruz kalmış ve korunmadığından dolayı özgün kimliğini kaybetmiştir. Bu yüzden Caddenin yaşadığı olumsuz değişimin nedenlerinin sorgulanması, benzeri bir örneğin tekrar yaşanmaması ve gelecek ile bugün arasındaki bağı sağlayarak, yardımcı veriler oluşturmak, çalışmada amaç edinilmiştir.

1.3 Çalışma Yöntemi

Çalışma kapsamında tarihsel ve karşılaştırmalı yöntem kullanılmıştır. Literatür ve sözlü tarih araştırmalarından, alan çalışmalarından, Tapu ve Koruma Kurulu kayıtlarından, arşiv belgelerinden, 1935 yılı kadastral, 1972 ve 2002 yılı imar paftalarından yararlanılmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde, caddenin tarihsel gelişimi incelenirken, bölge hakkında birebir kaynağın olmamasından dolayı gazete arşivlerinden elde edilen verilerden yararlanılmış ve bu veriler sözlü tarih araştırmaları ile desteklenmiştir. Çalışmanın üçüncü bölümünde, caddenin tarihsel dokusunun analizi ve süreç içindeki değişiminin irdelenmesi için çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Bu aşamada, İzmir İli Konak İlçesi Tapu Kadastro Müdürlüğündeki 1935 yılı kadastral paftaları cadde aksı boyunca biraraya getirilerek incelenmiş, 1972 ve 2002 yılı imar paftaları ile karşılaştırmalı değerlendirmeleri yapılarak, doku değişimi incelenmiştir. Aynı zamanda cadde dokusu içinde günümüzde mevcut olmayan yapılar saptanmaya çalışılmıştır. Ayrıca bu bölümde incelenen cadde üzerindeki II. Grup uygulama örnekleri ve tarihi yapılara ilişkin bilgilere ulaşmak için Koruma Kurulu ve İzmir Konak Belediye arşivi incelenmiştir. Bu Kurumlardan elde edilen fotoğraflar ve belgelerle tarihi süreç içindeki değişim ve değişimi etkileyen faktörler ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın kapsamında bir diğer çalışma ise, alan çalışmasıdır. Cadde tarihi yapı stoku ve kentsel dokunun ortaya çıkarılması amaçlanan alan çalışmaları için tespit formu aracılığı ile tarihi mimarlık örnekleri belirlenmiş, bazılarının şematik olarak plan çizimleri yapılmıştır.

1.4 Çalışma Kapsamı

- Mithatpaşa Caddesi üzerinde bulunan, korunmuş ya da korunması gereken yapıların, mevcut doku içerisindeki yerlerinin belirlenmesi.
- Tarihsel süreçte bu yapıların değişimleri, ya da son durumları hakkında verilerin toplanması.
- Toplanan veriler ışığında ileriye dönük koruma çalışmalarının nasıl yapılması gerektiğinin tanımlanması, dokusal ve tek yapı bağlamında önerilerin geliştirilmesi, tezin kapsamı içinde yer almaktadır.

1.5 Çalışmanın İlgili Literatür İçindeki Yeri

Çalışma kapsamında literatür araştırması yapılırken, İzmir konulu çok sayıda kaynak elde edilmiş, Mithatpaşa Caddesi ve çevresi ile ilgili birebir bir çalışma elde edilememiştir. Bu konuda sadece caddenin belirli bölgeleri ile ilgili verilerin bulunduğu bazı yüksek lisans ve doktora çalışmaları ile makaleler bulunmuştur. Çalışmaya yardımcı olan araştırmaların özetleri tez konusuna yakınlıkları ve kronolojik bir düzen içinde verilmeye çalışılmıştır.

DEÜ, FBE , Şehir ve Bölge Planlama Bölümünde Yüksek Lisans çalışması olarak Mine Atçalı tarafından hazırlanmış, “ İzmir Karataş Tarihi ve Kentsel Çevre Koruması ” tezinde, kentsel gelişmeler planlanırken, uygulamaya geçirilecek olan projelerde yapıların imar durumlarındaki yerlerinin, korunmalarına yönelik çalışmaların dikkate alınmadığı, aksine modernleşme adı altında yapılan yakın dönem binalar ile kaynaşmasının yarattığı sıkıntılar dile getirilmiştir. Koruma altındaki binaların, uygulanan imar planları desteği ile nasıl yok edilmeye çalışıldığı ortaya konmuştur. Bu yapıların zaman içerisinde, yeni yapılarla olan

karşılaştırmaları ve gelecek kuşaklara aktarılmasındaki sıkıntıların sürekli olarak artış gösterdiği açıklanmaya çalışılmıştır (Atçalı, 1988).

Güner Eliçin tarafından , kaleme alınmış “ Karataş Asansörü, Çevresiyle Birlikte Yeni Bir Yaşama Kavuşuyor ”, başlıklı makalede ; İzmir Büyükşehir Belediyesinin öncülüğünde Tarihi Asansör’ün İzmir’e geri kazanımı anlatılmaktadır.

Yazı özünde İzmir için tarihi değer taşıyan bir yapının , yerel yönetimle , yönetime ait bir yan kuruluşun ortak çalışmasının sonucunda , neler yapılacağıının bir özetidir. Yerel yönetimlere düşen görevlerin başında gelen, kamuoyu yaratmaktan başka görev üstlenmemekle birlikte , bir tarihi dokunun kurtarılması için de yeterli olmaktadır. En güzel ekip çalışmalarından birinin sergilendiği, Karataş tarihi Asansöründe , neden - sonuç ilişkileri ile ulaşılması istenen koruma sisteminin asıl amacı gözler önüne serilmiştir. Yerel yönetim ve kamu kurumları işbirliği sonucu ortaya çıkan yaklaşım ise, taşınmaz kültür yapılarının geri kazanımına en önemli örnektir. İzmir’e geri kazandırılan kompleksin koruma görevi ise bizlere ait olmalıdır. Bu sayede korumanın asıl amacı ortaya çıkmaktadır (Eliçin, 1992, s. 72-76).

Yaşar Aksoy’ un “ Benim Asansörüm ” başlıklı makalesinde, Karataş’taki Asansör yapısının, çevresi ve tarihçesi anlatılmıştır. Ayrıca yazıda 1992 yılında gerçekleştirilen Musevilerin Anadolu’ya göçmesinin 500. yılı kutlamalarında, Asansör ve Dario Moreno Sokağı’nın açılışının gerçekleştirilmesi konusu üzerinde durulmuştur (Aksoy, 2000, s.133-141).

Oktay EKİNCİ, “ İzmir için... 1900’ lardan 2000’ lere İzmir Yazıları ’ adlı kitabı, Ekinci’nin 1900’ lerin sonlarından 2000’ lere kadar kaleme aldığı ve genellikle Cumhuriyet gazetesinde makale şeklinde düzenlenip yayınlanmış, İzmir konulu yazılarından oluşmuştur. Bu İzmir yazıları, aynı dönemdeki kent, çevre unsurlarının belgeseli niteliğindedir. Kitap içinde yer alan “ İzmir - Tarihi Asansörü ve Çevresi Kültürel Geliştirme Projesi ” başlıklı yazısında, tarihsel dokunun koruyuculuğunun sadece bireylere ait olmadığı, korumayı tüm kamu kurum ve bağlı kuruluşlarının da desteklemesi gerektiği üzerinde durmuş ve

bu görevini yerine getiren kuruluşların çalışmalarını anlatmıştır. Kitapta yer alan “ İzmir’ de ‘ Evlere Şenlik ’ ” başlıklı diğer yazıda, Alsancak , Göztepe ve Halil Rıfat Paşa semtlerinde yapılan çalışmalar ile İZBETON şirketinin hazırlayıp, gerçekleştirdiği Karataş Yedi Evler Projesi anlatılmıştır (Ekinci, 2003, s.86 –94).

Eti Akyüz Levi ve Nezihat Köşklük’ün “ İzmir Karataş Hastanesi Restitüsyon ve Restorasyon Projesi ” başlıklı makalesinde, Karataş Hastanesi’nin tarihçesi, mimari özellikleri ve koruma sorunları anlatılmıştır (Levi ve Köşklük, 2001, s.72-80).

Mine Tanaç Kiray’ın “ 16.-19. Yüzyıllarda Osmanlı Mimarlığında Seferad Kültürünün Dönüşümünün Mimariye Yansıması ” başlıklı doktora tezinin bir bölümünde, Karataş bölgesindeki Yahudi toplumunun ortak yaşama kültürünü yansıtan Kortijo yapıları ile yine bu bölgedeki Frankoların ve burjuvazi Sefaradlarının inşa ettikleri konutlar ele alınmıştır. Ele alınan örnekler üzerinde yapı karakterleri ve yapılara yüklenen işlevler incelenmiştir (Kiray Tanaç, 2004, 262-270).

Başak İpekoğlu ve Mine Hamamcıoğlu’nun “ İzmir Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi Binasının Tanıtımı, Yangın Sonrası Durumu ve Onarım Kararları ” başlıklı makalesinde, binanın yangın sonrasındaki onarım süreçleri anlatılmıştır. Yazının içeriğinde binanın konumu, yapıldığı dönem mimari özellikleri, kullanıcı değişimindeki süreçler, tarihsel kronolojiye uygun olarak aktarılmıştır. Yangın öncesi, yangın sonrası alınan tedbirler ve binanın onarım aşamaları ayrı ayrı değerlendirilmiştir (İpekoğlu & Hamamcıoğlu,1998/2, s.14-19).

İzmir Özel Türk Koleji ‘ Ellinci Yıl Etkinlikleri ’ kapsamında hazırlanmış olan “ Uşakizade Köşkü ve Gazi Mustafa Kemal Paşa ” adlı kitap, Mustafa Kemal’in eşi Latife Hanım ve ailesi ile Atatürk’ün İzmir’deki yaşantısını konu alan bir tarih araştırmasıdır. Uşaki Ailesi’nin İzmir’deki ikametlerinin büyük bir bölümünü geçirdikleri ve Atatürk’ün bir dönem karargah olarak kullandığı Uşaki Köşk’ünün tarihçesi ve restorasyon süreci de kitapta yer almıştır (Anonim, 2000).

“ Anadolu Apartmanı ” başlıklı makalesinde ise, Mithatpaşa Cad .No : 907’de bulunan taşınmazın, tarihi varlığının tescilli yapının korunması için aslına uygun rölöve çalışması ve ileriye dönük değerlendirilmesi yapılmıştır. Yapının cadde üzerindeki yeri , mimari dokusu, plan , kesitlerle , rölövesi çalışılmıştır. Binanın taşınmazlar içindeki önemi vurgulanmaya çalışılmıştır (Eliçin, 1992, s. 78-80).

Neslihan Onat’ın “ İzmir’de Cumhuriyet Dönemi Yapıları ” başlıklı makalesinde, İzmir Cumhuriyet Dönemi yapılarından başlıcaları anlatılmaktadır. Binaların mimari açıdan kentsel doku içerisindeki yeri, binanın konumu , proje mimarı, yapım ve bitim tarihleri, çevresel etkisi göz önüne alınarak, yapı betimlemeleri yapılmaktadır. Mithatpaşa Caddesi’nin en önemli Cumhuriyet Dönemi binalarından olan, İzmir Kız Lisesi , Halk Evi - Eski Türk Ocağı (İzmir Devlet Tiyatrosu), Milli Kütüphane ’nin yeri ve önemine değinilmektedir (Onat, 1992, s. 63-66).

Fikret Tartan’ ın “ İzmir Devlet Tiyatrosu ” adlı kitabında, tarih içinde İzmir şehrinde Tiyatro yapılaşması, yerleşik tiyatrolar ve kuruluşundan günümüze İzmir Devlet Tiyatrosu’nun 60 yıllık süreci incelenmiştir (Tartan, 2004).

30-31 Mart 1928 tarihinde Tepeköy- Torbalı- İzmir zelzelesi hakkındaki raporda, bu zelzele sırasında bu bölgelerde yaşanan zararların yanı sıra Konak, Kokaryalı Karantina, Göztepe’de ortaya çıkmış olan zararlar da yer almıştır.

“ İzmir Vilayeti Salnamesi 1927-1928 ” adlı çalışmada, bu yıllar içerisinde İzmir ve çevresinin sağlık donanımı, fiziksel, sosyal ve nüfus yapısı durumunun yanı sıra belediye yapılanması ve yaptıkları işler hakkında ayrıntılı bilgiler yer almaktadır.

İzmir Belediye Riyasetinin 1937-1939-1940-1941-1944 yılları çalışma raporlarında, bu yıllardaki fen işlerinin çalışmaları, otobüs teşkilatının durumu, imar ve istimlak çalışmaları ile beş senelik çalışma programları etüd edilmiştir. Ayrıca bu yıllar içerisinde yapımına başlanmış olan bazı önemli yapıların (Dr. Behçet Uz

Çocuk Hastanesi, Tephir İstasyonu, Atatürk Müzesi) yapım aşamaları hakkında bilgiler de verilmiştir.

Ulvi Olgaç, “ Güzel İzmir Ne İdi Ne Oldu ” adlı kitabında İzmir’in geçirdiği değişimi, yaşanan etnik ayrımları ve yerleşim alanlarına göre nüfus dağılımını, o günkü bakış açısıyla, kronolojik bir düzen içinde anlatmaktadır. İzmir’deki değişimi, 9 Eylül 1922’den önce ve sonra olmak üzere ele almış, yaşanan en önemli değişimin mahalle ve sokak isimlerinde olduğunu vurgulamaya çalışmıştır (Olgaç, 1939).

Cemal Saran’ın kaleme aldığı “ İzmir ” adlı kitabı İzmir ve çevresinin 1970 yılındaki fiziksel, sosyal ve nüfus yapısını, coğrafi durumunu, iklim yapısını, şehirdeki veri envanterleriyle birlikte ele almış olduğu, şehir rehberi niteliğindeki bir çalışmadır (Saran, 1973).

Rauf Beyru’nun “ 18. ve 19. Yüzyıllarda İzmir ” adlı kitabında, İzmir’in bu yüzyıllardaki fiziksel, sosyal, coğrafi durumu ve nüfus yapısı ele alınmıştır. Çalışmada kullanılan kaynaklar çoğunlukla yabancı yazarların, şehre yapmış oldukları gezi izlenimlerinden seçilmiş, yabancı gözüyle şehrin ne şekilde görüldüğü aydınlatılmaya çalışılmıştır (Beyru, 1973).

Çınar Atay’ın “ Tarih İçinde İzmir ” başlıklı kitabı, İzmir şehrinin tarih içindeki gelişimi, yerleşim alanları, ticaret, sağlık ve yardım kuruluşları, dinler ve mezhepler, 1922 yangını, İzmir’deki nüfus hareketleri, İzmir Limanı ve rıhtım yapımı, İzmir-Çeşme arasındaki buharlı tramvay hattı konularını kapsayan, şehri tanıyıp anlamaya yönelik rehber bir kitap niteliğindedir (Atay, 1978).

Mimarlık dergisi, İzmir Metropolünün sorunlarını, ihtiyaçlarını geçmiş ve günümüzde yapılan yanlış uygulamaları makaleler ve söyleşiler çerçevesinde 225. sayısında geniş kapsamlı olarak ele almıştır.

İlk makale Dr. Ahmet Eyüce'nin " İzmir'de imar yaklaşımlarının kent kimliği üzerindeki etkileri " başlıklı yazısıdır. Ahmet Eyüce " İmar " kavramının tümüyle yani - İmar yasası, İmar yönetmeliği, İmar planı gibi alt kollarının - kavranamadığını ve bu yüzden de yanlış uygulandığını, İzmir kentinden ve dünyadan farklı örnekler vererek anlatmaya ve benzer uygulamaların devamında gelinecek olumsuz tabloyu kabaca çizmeye çalışmıştır. Kent kimliğinin yaşatılmasında imar hareketlerinin büyük rol oynadığı düşünülürse, Ahmet Eyüce kaygılarında haksız değildir (Eyüce, 1987/4 - Sayı:225, s.30-33).

İkinci makalede Doç. Dr. Tayfun Taner'in " İzmir - Çeşme kıyı bandı " başlıklı yazısıdır. Taner, Ege kıyılarının en yoğun baskı altındaki İzmir- Çeşme kıyı bandının hızlı gelişmesinin, kentlinin ihtiyaçlarını gözardı ederek, kent yararından çok zararı yönünde yol aldığının altını çizmeye çalışmıştır (Taner, 1987/4-Sayı:225, s.36-37).

Bu sayıda bir de, İzmir Metropolü'nün dünü ve yarını üzerine düzenlenen bir söyleşi yer almaktadır. Söyleşiye Yıldırım Oral, Şükrü Kocagöz, Güngör Kaftancı, Öztürk Başarır katılmışlardır. Söyleşide katılımcılar, İzmir Metropolü'nde ciddi planlama yapılamadığını, yapılan planlamaların ekonomik planlarla desteklenmediğini, planlama kararlarının geçerliliği ve sürekliliğinin sağlanamadığını dile getirmiş ve gündemdeki planlama projelerinin bugünkü durumdan yola çıkarak, İzmir şehrine olumlu ve olumsuz katkılarını tartışmışlardır (Anonim, 1987/4, Sayı: 225, s.34-36).

Rauf Beyru'nun, " 19. Yüzyılda İzmir'de Eski İskeleler Hakkında Kısa Bir Not " başlıklı makalesinde, İzmir'in deniz ticaretinde önemli yer tutan Karşıyaka, Menemen, Bayraklı ve Kordon'daki (iç liman) limanlardan bilgiler verilmektedir. Yazıda, ticaretin yapılaş şekillerinin yanında, körfez içi ulaşımındaki Karataş, Salhane, Karantina, Göztepe, Kokaryalı (Güzelyalı) hattında, nasıl karşılıklı seferlerin yapıldığından da, söz edilmiştir. Limanların hangi güzergahların etkisi altında olduğu ve geliştiği yazının içeriğinde verilmeye çalışılmıştır. Makale, 19.

Yüzyıl'da İzmir Körfez'indeki ulaşımın ve o dönemdeki hızlı ticaretin belgelenmesi açısından önem taşımaktadır (Beyru, 1998/2, Sayı:26, s. 40-41).

Birçok yerli ve yabancı yazar tarafından kaleme alınmış, “ Üç İzmir ” adlı kitapta, İzmir şehrinin kuruluşundan Cumhuriyet dönemine kadar olan süreç içerisinde kültürel coğrafyası, tarihi, coğrafi özellikleri, yetiştirdiği sanatçılar, hakkında yazılmış şiirlerle çok yönlü anlatılmaya çalışılmıştır (Canpolat, Umar, Arıkan, Goffman, Aktepe, Tekeli, Beyru, Toprak, Vasfi, Martal, An, Peker, Seymen, Tanyeli, Başgelen, Sevinçli, Makal, Taranç, Chateaubriand, Michaud, Maxime du Camp, Flaubert, Gautier, Vicomte de Vogue, Tancoigne, Doğan, Haşim, Kamu, Birsel, Akgün, Cumalı, İlhan, Cansever, Halikarnas Bahkçısı, Hikmet, 1992).

Tuncer Baykara'nın hazırladığı “ Son Yüzyılda İzmir ve Batı Anadolu ” adlı çalışma, birçok yerli ve yabancı yazarın sempozyum tebliğlerini içerir. XIX. Yüzyıl'da İzmir şehrinde ulaşım, aynı yüzyılda şehirdeki yabancı eğitim kurumları, İzmir'in ilk sanayicileri ve sanayinin dünü bugünü, Atatürk döneminde İzmir basını gibi farklı alanlarda yapılan incelemelerden oluşmuş, bu yüzyılda kenti anlamayı sağlayan bir kaynaktır (Baykara, 1993).

Yaşar Aksoy'un “ İzmir'i Sevmek Sanatı ” adlı kitabı Yazarın 90' lı yıllara ait köşe yazılarının derlemesinden oluşmuştur. Yazıların bazıları okuyucuların yazara İzmir şehri hakkında gönderdikleri mektuplar ve yazarla yaptıkları röportajlardır (Aksoy, 1994).

Türkmen Parlak'ın hazırladığı “ Yeni Asır'ın İzmir Yılları (IV) 1954-1960 ” başlıklı kitabı, Yeni Asır gazetesinde 1954-60 yılları arasında çıkan İzmir yazılarının derlenmesinden oluşmaktadır. Özellikle 1956'da uygulanmaya başlayan yeni imar haberlerinin, şimdiki şehrin çehresini belirleyici oldukları düşünülürse özellikle önemlidir (Parlak,1994).

Funda Barbaros'un “ 1830-1930 Döneminde Sosyo- Ekonomik Çözüm Arayışları Çerçevesinde İzmir'de Sanayileşme ” başlıklı kitabında Osmanlı İmparatorluğunun

Dünya Ekonomisi ile bütünleşme girişimi, İzmir'in sosyal , ticari, sanayi yapısına ilişkin temel göstergeler ele alınmıştır (Barbaros, 1995).

İlhan Pınar tarafından çevirisi hazırlanmış “ Gezginler Gözüyle İzmir XIX. Yüzyıl ” ve “ Gezginler Gözüyle İzmir XX. Yüzyıl ” adlı kitaplar da sözkonusu yüzyıllarda birçok tanınmış gezgin ve gazetecinin seyahatnamelerindeki İzmir gözlemlerini ve yorumlarını kapsamaktadır. Gözlemler sadece şehrin görsel tasvirleri ile kalmayıp, şehirdeki etnik toplulukların yerleşim alanları içerisindeki durumu ve çoğu zaman şehir içindeki nüfus dağılımları hakkında genel bilgilendirmeyi de içermektedir (Pınar, 1996,1997).

M. Çınar Atay tarafından metinleri hazırlanmış “ 19. Yüzyıl İzmir Fotoğrafları ” başlıklı eser, birçok yabancı fotoğrafçı ve gezgin tarafından çekilen ondokuzuncu yüzyıl İzmir ve çevresinin fotoğraflarını içermektedir. Kitaptaki her fotoğraf karesinde yer alan bölge ve içerdiği önemli yapıların kısa tarihçesinin metinlendirilmesi fotoğrafların daha kolay algılanmalarını ve o dönemdeki İzmir'in tasvirini yapabilmeyi kolaylaştırmıştır (Fotoğraflar: Alexander Sandor Svoboda, ve diğer ; metin: Atay, 1997).

Engin Berber'in, G.N. Mihail'in “ Yunanistan Rehberi ” adlı kitabının çevirisini yaparak “ İzmir 1920 ” başlığı altında yayına hazırladığı kitabı, İzmir'in 1920 yılına ait Tarihi, Nüfusu, Ticareti yolları, Sinemaları, Kiliseleri, Demekleri, Abideleri, Gazeteleri, Hapishaneleri hakkında kapsamlı bilgilerin verildiği ve İzmir sokaklarının alfabetik olarak sıralandığı bir rehber şeklindedir. Ayrıca işgal sonrası Yunanistan'ın İzmir'deki askeri ve idari yapılanmasıyla birlikte yer alan kiliseler, okullar, demekler de yer almaktadır. Bunun yanı sıra o dönemde şehirdeki gayrimüslim nüfus ve sosyo- kültürel yaşamı anlamaya yönelik bilgilendirme yapılmıştır (Berber,1998).

Erkan Serçe'nin “ Tanzimat'tan Cumhuriyet'e İzmir'de Belediye ” başlıklı kitabında, Osmanlı Devleti'nde ve Cumhuriyet yıllarında Belediye, İzmir

Belediyesi'nin ilk kuruluş yılları, II. Meşrutiyet döneminde İzmir Belediyesi ve İzmir Belediyesi'nin Yapısı ve çalışmaları ele alınmıştır (Serçe, 1998).

Melih Gürsoy, " İzmir Mozağinde Belirgin Taşlar " adlı kitabında, İzmir'e hizmet veren, ya da vermeye çalışan kişilerin biyografilerini aktarmaya çalışmıştır.

Gürsoy, kitabında ele aldığı İzmir için önemli kişilerin biyografilerinin anlatımı sırasında, kişilerin yaşam alanlarının anlatılması sırasında İzmir içindeki semt ve mahalleleri anlatmıştır, bu sayede İzmir'in çevresel değişimi hakkında da bilgilendirme yapmıştır. Yazar kitabında, İzmir'in elit tabakaları hakkındaki bilgileri aktarmakla kalmamış, onların İzmir'e kazandırmaya çalıştıkları yatırımlardan da bahsetmiştir. Bu bilgiler ışığında İzmir'de meydana gelen sosyo-ekonomik değişimler hakkında bilgilendirmeler yapmıştır. Kitap içeriği bakımından, Mithatpaşa Caddesi ile doğrudan ilişkili olmamakla birlikte; kişilerin yaşadıkları mekanlar ve olaylar tezin belli bölümlerine ışık tutacak bilgiler niteliğindedir.

Sözkonusu çalışmadan çıkarılan en önemli sonuç ise, yatırım yönünden İzmir'in gelişmemesinin nedenleri, buna bağlı olarak sosyolojik açıdan, İstanbul'a göre sayfiye ve tatil şehri özelliğini korumasının nedenleri açıkça anlaşılmaktadır. Özellikle yazarın çocukluk dönemini geçirdiği 1930 yılındaki Mithatpaşa Caddesi'nin, günümüzedek geçirdiği değişim hızının ne olduğunu ortaya koyan, en önemli örneği oluşturmaktadır (Gürsoy, 1999).

Bilge Umar'ın " İzmir 1950 " adlı kitabı İzmir'in 1945-50 yılları arasındaki durumunun, yazarının o yıllardaki anılarıyla beslenip dile getirilmiş bir çalışmadır. Bu yıllar aynı zamanda İzmir'in çehresini değiştiren gecekondu sorununun başladığı yıllardır. Şehrin sosyal yaşantısında önemli rol oynayan sinema, müzik, deniz unsurlarına da yer verilmiştir (Umar, 1999).

Felsefeci Dr. Ziya Somar'ın anılarının kaleme alındığı Aydınlar Kenti İzmir adlı kitapta Yaşar AKSOY, İzmir'in etnik durumunu şehir geneline yayarak

anlatmıştır. Yazar, 1327-1911 yılları arasında İzmir semtlerinde yaşanan etnik toplulukları anlatmakla kalmamış, bu toplulukların yaptığı işleri, oturdukları mekanları anlatmıştır. Kitapta dikkati çeken en önemli konulardan biri İzmir'in, İstanbul'dan , yani saraydan gözden ve görevden düzen devlet adamlarının, sürgün yeri gösterilmesidir. Bu kişilerin başında Halil Rıfat Paşa, Kamil Paşa, Sait Paşa gelmektedir. İzmir tarihini anlatan diğer kitap ve makalelerde olduğu gibi, İzmir'deki en önemli etnik topluluğunu oluşturan; Rum, Fransız, İtalyan ve İngiliz topluluklarının birleşmesiyle meydana gelen, Levantenlerin çoğunluğu dikkati çekmektedir. Levantenler, İzmir'in tüm ticaretini elinde bulundurmakla birlikte; Muhacir, Tatarlar, Giritliler, Trabluslular ve Yahudilerde ticari alanda söz sahibi idiler. İzmir'in ticaretine sahip olan etnik grupların dışında, Türklerin, İzmir genelinde memur, katip ve işçi olarak çalıştığı görülmüştür. İzmir'in ticari yapısı, yerleşim birimlerinin özellikleri, etnik gruplara göre de değişim gösterir. Karşıyaka, Bornova, Buca, ticari itibarı yüksek etnik grupların oturduğu semtler olmakla birlikte, Bozyaka Türklerin oturduğu eski ve sefil, bakıma muhtaç bir köy görüntüsünü yansıtmaktadır. Yazarın, kitabın geneline yayarak anlattığı ticari gelir düzeyine göre yapılanma da, bu semtlere göre değişiklik göstermektedir (Aksoy, 2000).

Uluslararası Amerikan Koleji Araştırma Komitesi'nin "İzmir'deki Bazı Sosyal Koşullar Hakkında Bir Araştırma, İzmir 1921" adlı kitabı, Aykan Candemir tarafından dilimize çevrilmiştir. Kitapta 1921 yılında, İzmir'deki sosyal yapının genel olarak anlatıldığı giriş bölümünden sonra , şehrin tarihi, 1921 yılındaki siyasi yapısının incelendiği bölümlerde ise; il yönetim yapısı ve belediye yönetimi hakkında bilgiler verilmiştir. Aynı yıllarda İzmir'deki ticari yapı sanayii ana başlığı altında anlatılmıştır. İzmir'deki sosyal yapı ise, sağlık, eğlence, adalet sistemi, hayır kurumları, eğitim yapısı ve eğitim kurumları hakkında geniş bilgiler verilerek anlatılmaya çalışılmıştır. Kitabın genelinde rastlanan en önemli özellik ise, etnik açıdan büyük bir çeşitlilik yaşayan İzmir'in tüm bu çeşitlilikten yana kazancının vurgulanmaya çalışılmış olmasıdır (Uluslararası Amerikan Koleji Araştırma Komitesi, 2000).

Gürhan Tümer'in " İzmir'in Kimliği Üzerine " başlıklı makalesinde, İzmir şehrinin kuruluşundan günümüze kadar olan süreçteki kimlik değişimi, çeşitli kaynaklardan yararlanılarak irdelenmeye çalışılmıştır. Makalede şehrin bu değişimine neden olan faktörlere değinildiği gibi, bu değişimin kent kimliği için neler ifade ettiğine, geçmişe dönük dönemsel karşılaştırmalar yapılarak yanıtlar aranmıştır. Aynı zamanda şehir kurgusuna paralel olarak bu süreç içerisindeki toplum ve kültür yapısı, çeşitli kaynaklara dayanarak incelenip, kimlik sorgulaması geniş bir yelpazede ele alınmıştır (Tümer, 2001- Sayı:3, s. 47-52).

Eyüp Özveren'in " Büyük Buhranda bir Liman Kenti " başlıklı makalesinde 1929-1932 yılları arasında, İzmir'in sosyo-ekonomik yapısından söz edilmektedir. İzmir'in ticari açıdan gelişmesine neden olan yol güzergahları ile Anadolu'nun Avrupa'ya bağlantısını sağlayan önemli bir kent olduğu anlatılmıştır. Makalede, İzmir'in sosyolojik yapısındaki çeşitliliğe karşın, ticari açıdan bir araya gelen bu insanların, nasıl İzmir Ticaret Odası'nın temelini atmış oldukları da dile getirilmiştir.

Yazıdaki önemli verilerden birisi ise, o yıllardaki İzmir ve çevresinin ekonomik, siyasi yapısı hakkında verilen önemli bilgilerdir. Bu bilgilerin yanı sıra makalede dikkati çeken diğer bir nokta, İzmir'in bir liman şehri olarak Avrupa'daki önemli liman şehirleri ile yarışması, hatta onlarla aynı düzeyde önem taşıdığına değinilmesidir (Özveren, 2001-Sayı:4, s.264-272).

İlhan Pınar'ın, Karl Von Scherzer'in " İzmir 1873 " adlı kitabının çevirisini yaparak yayına hazırladığı kitabı, İzmir'in 1873 yılına ait fiziki coğrafyası, tarihi, nüfusu, ticareti, ulaşımı, yönetim ve hukuk durumu, yardım kuruluşları, sağlık yapıları, ithalat ve ihracatı, üretim durumu hakkında kapsamlı bilgilerle beraber İzmir'in ve Osmanlı İmparatorluğu'nun Avrupa ile ilişkilerini dönemsel olarak birçok alanda yansıtan monografik sokaklarının alfabetik olarak sıralandığı bir rehber şeklindedir (Von Scherzer,2001).

Sabri Yetkin “ Kolera Günlerinde İzmir (1910-1911) ” başlıklı makalesinde, 1910 – 1911 yıllarında, İzmir’de yaşayan birçok insanın kolera salgınına nasıl teslim olduğunu, İzmir’deki sağlıksız ve düzensiz yerleşimin, denetimsiz yönetim yüzünden yaşadığı problemleri dile getirmeye çalışmıştır (Yetkin, 2001, s. 7-18).

Nail Moralı’nın “ Mütarekede İzmir ” başlıklı kitabında, İzmir’in XX. yüzyıl başlarında toplumsal hayatı hakkında geniş bilgiler yer almaktadır. Mütareke ve işgal dönemi tanıklarından ve İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kurucularından Nail Moralı kitabında döneme ilişkin gözlemlerini aktarmış, İzmir’in ticari, iktisadi, kültürel ve nüfus durumları hakkında yaptığı araştırmaları aktarmaya çalışmıştır (Moralı, 2002).

Şahabettin Ege “ Eski İzmir’den Anılar ” adlı kitabında Birinci Dünya Savaşı’na kadar (16 yaşına kadar) doğup büyüdüğü şehir olan İzmir’e ait anılarını kaleme almıştır (Ege, 2002).

Bülent Şenocak’ın “ Levant’ın Yıldızı İzmir ” adlı kitabı, bugüne kadar şehir ile ilgili bilgilerin derlenmesinden oluşmuş, İzmir’de yaşamış olan Levantenlerin ve azınlıkların 1912 yılına kadar olan dönem içerisinde şehir üzerindeki ekonomik, kültürel ve sosyal yaşama etkileri, birbirleriyle etkileşimlerini konu alan bir çalışmadır (Şenocak, 2003).

Henri Nahum’un “ İzmir Yahudileri 19.-20. yüzyıl ” başlıklı kitabında, Yahudi cemaatinin İzmir ve yakın çevresine gelişleri, yerleşim bölgelerini, sosyal hayatlarını, savaş sonrası durumlarını ve göç nedenlerini çeşitli kaynaklara dayanarak incelemiştir. Ayrıca İzmir Yahudi cemaatinin diğer tüm Yahudi cemaatleriyle olan ilişkileri ve bu cemaatlerin etkileri üzerinde de durulmuştur (Nahum, 2000).

M. Murat Erdim, Ege Mimarlık dergisindeki “ Çarpıtılmış Koruma ve 2. Grup Yapı Uygulaması ” başlıklı makalesinde, imar planlarına bağlı olarak çarpıtılmış

koruma sisteminin yarattığı problemleri ele almıştır. “ Yitirilen , parsel ölçeğinde bir yapı, bir cephe meselesi olmaktan çok, koskoca bir tarihsel birimi, toplum ve çevre kimliğidir. Koruma , restorasyon ve mimarlık adına yürütülen bu aldatmacaya son verilmesi zamanı kaçmaktadır ” Makaleden alınan bu paragraf tüm yazının derinlemesine incelenmesinin yanında korumanın , mülki idarelerin uyguladığı imar planlarının desteği ile, koruma yasasındaki II. grup yapı uygulamasının yanhşlarını anlatmaktadır. II. grup yapı uygulamasının da, koruma yasasını delmesini tüm ayrıntılarıyla ortaya koymaktadır. Bu makale, yasanın açığından kaynaklanan ve dokuların korunması adı altında TAKSın kişiye özel uygulamalarını gözler önüne sermektedir (Erdim, 1991, s.9).

Sevin Aksoylu’nun “ Eski Kent dokularında Koruma : Koruma İmar Planlarının Doku Karakterine Olumsuz Etkileri ” başlıklı makalesinde Türkiye’deki Koruma Yaklaşımlarındaki bozuklukların yasalar ve uygulanan imar planlarıyla nasıl desteklendiğinin altı çizilmeye çalışılmıştır. Koruma kavramına genellikle tek yapı bağlamında bakılarak yapılan çalışmalar büyük ölçekli şehir planlamalarında büyük yanhşlara yol açmıştır. Sonuç olarak geline nokta şehir kimliğinin genişletilip geliştirilmesi istenen kent kimliğinin bozularak kimliksizleştiği görülmüştür (Aksoylu, 2000).

Oktay Ekinci’nin “Türkiye Korumama Politikaları” başlıklı makalesinde Türkiye’nin kendine özgü zengin kültürel zenginliği düşünülerek bir bütün olarak ele alınması gereken doğal ve kültürel sit kavramlarının, tam tersine, çıkanları çoğu yasa ve yönetmelikler yüzünden farklı platformlarda ele alınıp örselendiği aktarılmaktadır. Bu durum makale içerisinde verilen 1998 tarihli Kültür Politikaları Sempozyumu bildirisinde ele alınan, 1950’lerden sonra başlayan Yap-Satçılık, Cumhuriyet sonrası koruma ilke ve yasaları, 1982 Turizm Teşvik Yasasıyla gelen yağmacılık, 1980 sonrası ormancılıkla ilgili mevzuatta yapılan yeni düzenlemelerin yol açtığı yeşil örtü yağmacılığı, göstermelik yapılan Restorasyon ve hayali Restitüsyonlar, hukuk dışı yasalar başlıkları altında açıklanmaya çalışılmıştır (Ekinci, 2000).

Doğan Kuban'ın, “ İzmir'in Tarihi Kimliğini Koruma Bağlamında Düşünceler ” makalesinde, Türkiye'nin tarihi çevre ve tarihi yapı koruması ile ilgili temel sorunları nedenleriyle birlikte ele alınıp, İzmir'in tarihi kimliğini koruma bağlamında düşünceleri belirtilmiştir. Yazara göre tarihsel çevrenin korunması alanında yetersiz kalınmıştır. Bunun nedenleri olarak, üniversite programlarında kuramsal olarak verilen bilgilerin uygulama aşamasında sürekli olunamaması, toprak rantının çekiciliği, bilimle politika arasındaki bağın kurulamamış olması sayılabilir. Buna karşın yapılacak tek şey, tarihi çevreyi korumanın gerekliliğine inanan uzmanların ve bilinçli aydınların, sürekli savaş verip, kamuoyunu aydınlatmasıdır (Kuban, 2002).

S.Sarp Tunçoku'nun, “ Günümüzde Koruma ve Restorasyon Çıkmazı ” başlıklı makalesinde, koruma yasalarının yetersizliğine değinilmiştir. Yasaların boşluklarından yararlanan çıkar çevrelerinin yapmış oldukları uygulamalarda, tarihi özelliği olan yapıların üzerindeki tahribatlar anlatılmıştır. Makalede sadece yapılar üzerinde değil, aynı zamanda arkeolojik eserlerde de, bu çevrelerin araştırılması ve dokunun korunması için yaptıkları çalışmaların zararları anlatılmıştır. Bu tahribatların yanında, uzman olmayan ya da uzman eleman ve kurum azlığının nasıl tahribata yol açtığı belirtilmiştir. Makalede en önemli nokta ise, korumanın ülkemizde henüz daha neye ve nasıl hizmet edeceği gerçeğinin belirginleşemediği kanısının, ön planda tutulmuş olunmasıdır (Tunçoku, 2004, Sayı:315, s.56-58).

Lütfü Dağtaş'ın “ İzmir Gazinoları 1800'lerden 1970' lere ” adlı kitabında, bu dönemlerde, özellikle Cumhuriyet öncesi ve sonrasında İzmir'in sosyal hayatında önemli bir yere sahip olan gazinolar, kişisel röportajlarla pekiştirilip, anlatılmıştır. Tez bölgesi içerisinde yer almış olan, İsmet Bey, Şule, Mez ve Göztepe gazinolarında kitap içinde yer alan gazinolar arasındadır (Dağtaş, 2004).

Mithatpaşa Caddesi tarihsel çevre dokusunun irdelenmesi sonucunda ortaya çıkan çalışmanın, cadde ve çevresinin korunması, değişimini etkileyen olumsuz

etkilerin sorgulanması ve bölge hakkında birebir kaynak elde edilebilmesi adına bir eksikliğin giderilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.6 Kurgu

Genel olarak tezin içeriğinde araştırılması gereken konular beş ana başlık altında toplanmıştır. Birinci bölümde, tez konusunun seçilme nedeni, çalışmanın amacı, yöntemi, kapsamı, çalışmanın ilgili literatür içindeki yeri ve kurgusu anlatılmıştır. İkinci bölümde, İzmir'in ve Mithatpaşa Caddesi'nin genel özellikleri, sosyo-ekonomik durumu, krolojik tarihsel gelişimi, belirli aralıklarla incelenmiştir. Mithatpaşa Caddesi'nin tarihsel dokusunun analizi ve süreç içerisindeki değişiminin incelendiği üçüncü bölümde, tarihi doku özelliği gösteren alanlar, tarihsel dokunun değişimini etkileyen faktörler analiz edilerek, belgelerin desteğinde araştırılmıştır. Dördüncü bölümde, caddenin kentin mimari ve sosyolojik gelişimindeki yeri araştırılıp, caddenin tarihi dokusunun korunması için öneriler sunulmuştur. Tezin son bölümünde çalışma sonucu ortaya çıkan veriler değerlendirilip, yapılan çalışmalar ışığında tekil yapılara ilişkin öneriler sunulmuştur. Ekler bölümünde ise, bölüm üçteki metinlere kaynak oluşturan yapı envanterleri, haritalar, tescil listeleri, II. Grup yapılara ilişkin ilke ve İzmir I Nolu Koruma Bölge Kurulu'nun bazı kararları verilmiştir.

BÖLÜM İKİ

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN GENEL ÖZELLİKLERİ VE TARİHSEL GELİŞİMİ

2.1 İzmir ve Mithatpaşa Caddesi'nin Genel Özellikleri

2.1.1 Coğrafi Konumu

Ege kıyılarının tam ortasında, Anadolu Yarımadası'nın batısında yer alan İzmir ili, kuzeyden Balıkesir, doğudan Manisa, güneyden Aydın illeri ile çevrilmiştir. İlin kuzey-güney doğrultusundaki uzunluğu yaklaşık olarak 200 km ve doğu-batı doğrultusundaki genişliği 180 km'dir. Toplam yüzölçümü 12.012 km²'dir (İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2006, izmir.gov.tr).

Mithatpaşa Caddesi, Anakentin en büyük ilçesi olan Konak'dan başlayarak, Balçova, Narlıdere, Güzelbahçe ilçe sınırları boyunca uzanmaktadır (Şekil 2.1).

Şekil 2.1 İzmir'in ve Mithatpaşa Caddesi'nin konumu (İzmir Haritaları/A).

2.1.2 Fiziksel Yapısı

2.1.2.1 Jeolojik Durumu

İzmir'in jeolojik yapısı, morfolojik yapısının da şekillenmesine etken olan, litolojik ve stratigrafik yönden heterojen bir yapıya sahiptir. Günümüze kadar yapılan çalışmalar sonucunda saptanan dört kaya birimi alttan üste sırasıyla, İzmir Filiş, Urla formasyonları, Volkanitler, Alüvyon ve Yamaç Molozu'dur (Gümüş, 1999, s.12).

Mithatpaşa Caddesi'nde güney kesimler volkanit, sahil kesimleri ise Alüvyon kaya birimleri varlığını göstermektedir. Gri renkleriyle karakteristik olan Volkanitler, İzmir ve çevresinin yüksek topografyasını oluşturmaktadırlar. Yapıları andazit ve benzeri kayalardan oluşmakla birlikte, içeriklerinde aglomera ve volkanik tüflerde barındırırlar. Bulundukları bölgede örtü veya alttaki birimleri yırtarak yüzeye çıkmış lavların soğumasıyla oluşmuştur. Yatay/eğik, düzgün yüzeyli akma yapıları ile dik konumlu soğuma çatlaklarına sahip olan andezitler, ileri derecede ayrışarak kaolinize olmuş, az aşınmış durumdadırlar. Yapılaşma yönünden uygun zemin oluşturduğu bölgeler, genellikle kalınlığının fazla olduğu yerlerdir. Alüvyon ve Yamaç Molozunun yapısı, tüm kayaların ayrışması sonucu oluşan kum, kil, blok, çakıl boyutundaki kırıntılardır. Düzlük kesimlerde bulunan birim hala oluşumunu sürdürmektedir. Yağış sularının yamaç eğimi boyunca düzlük kesimlerde depoladığı malzeme veya denizin çekilmesiyle alüvyon kaplı sahalar meydana gelmiştir. Bu sahalarda malzeme türü, istiflenme, sıkışma gibi özelliklerle farklılık göstermektedirler (Gümüş, 1999, s.13).

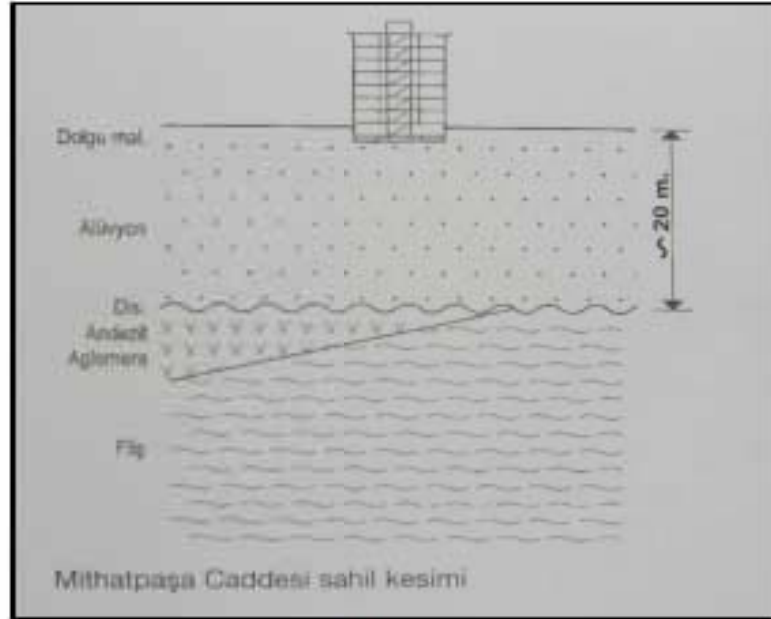
İzmir ve yakın çevresinin morfolojik yapısı önemli özelliklere sahip tektonik durumla yakından ilişkilidir. Ege kıyılarının girintili çıkıntılı olması, değişik kökenli kayaların bulunması, -D, -B uzantılı ovaların bulunması önemli tektonik özellikler olarak sıralanabilir. Bölgenin jeolojik evriminin tamamlanmadığı, geçmişte ve günümüzde zaman zaman değişik şiddetlerde meydana gelen depremlerden anlaşılmaktadır. Birinci derece depremsellik özelliği gösteren İzmir şehrinde yapılan çalışmalarda D-B, K-G, KD-GB, KB-GD yönlü düşey faylar

tespit edilmiştir. Büyük önem taşıyan KB-GB gidişli fay, Işakkent – Altındağ – Yenişehir – Basmane – Konak - Mithatpaşa Caddesi – Balçova – Narlıdere – Güzelbahçe’den geçmektedir (Gümüş, 1999, s.14) (Tablo 2.1).

Tablo 2.1 İzmir’in Genel Jeolojik Yapısı ve Zemin Sınıflandırması (Gümüş, 1999, s.13).

İZMİR’İN GENEL JEOLÖJİK YAPISI VE ZEMİN SINIFLANDIRILMASI					
ADI →	(1) İZMİR FLİŞ FORMASYONU	(2) URLA FORMASYONU		(3) VOLKANİTLER	(4) ALÜVYON VE YAMAÇ MOLOZU
TANIMI ↓		(a) Alt Birim	(b) Üst Birim		
Karakteristik özellikler	Boz, yeşilimsi rengiyle karakteristiktir.	Kırmızı, yeşil, gri renkleriyle karakteristiktir.	Kirli beyaz, sarımsı beyaz renkleriyle karakteristiktir.	Pembe, gri, siyahımsı renkleriyle karakteristiktir.	Boz, gri, ve koyu gri renkleriyle karakteristiktir.
Yapısı	Genellikle kumtaşı-çiyaldanmış-ndan yapıları olup, yer yer diyabaz, çört, serpantin, tırtı kayalar ile ara katman olarak kireçtaşı içermektedir. Ayrıca flış formasyonu içinde makro ve meso boyutta kireçtaşı blokları yer alır. Karmapık yapıları, kırınmış ve kırılmıştır.	Genellikle kırıklı kayalar yapıları olup, konglomera, kumtaşı, kiltap, çamurtaşları ile yer yer bu kayalar arasında ara katman olarak kireçtaşı, marı ve tırtı yer alır.	Genellikle kireçtaşı ve nam kayalar yapılarıdır. Kireçtaşları, kalın, düzgün tabakalı, çatlağı, dayanıklı yer yer silisliye olmuştur. Marnlar orta, ince düzgün tabakalı az dayanımlıdır.	Volkanitler, yörede ya örtü, ya da alttaki birimleri keserek yitireye çıkmış lavların soğumasıyla oluşmuştur. Özellikle, andezitler dik konumlu soğuma çatlağı ve yatay/eğik düzgün yüzeyli akma yapılarına sahiptir. Genellikle andezit ve benzeri kayalar yapıları olup, ayrıca aglomera ve volkanik tırtı yer alır.	Yöredeki tüm kayaların ayrışması sonucu oluşan blok çakıl, kum kil boyutundaki kırıntılardan yapılarıdır. Alüvyonun, malzeme tırtı, istiflenme, sıkışma, gibi özellikleri bulunduğu sahaya göre farklılık göstermektedir. Yamaç molozu, çevredeki kayalar fiziksel ayrışmasıyla oluşmuş değişik boyutlu kaya parçaları eğim aşağı taşınıp yamaç eteklerinde ve

					düzlik kesimlerde depolanmıştır. Bu birimin sıkıma derecesi kötlü olup, kalınlığı yerel olarak değişkenlik göstermektedir.
Bulunduğu sahalar	Güzelbahçe, Oyuk Sine, Esentepe (Mimkent), Poligon, Esentepe, Cennetçeşme, Harmandalı, Ulukent Beldeleri doğu ve kuzeydoğu kesimlerinde, İplikent, Pınarbaşı, Belkahve, Gökdere Kaynaklar	Bozyaka, Yeniçamlık, Karabağlar, Ege Serbest Bölgesi, Gaztemir Emlak Bankası Evleri, Ulaştırma Okulu, Buca'nın batı ve güney kesimleri, Vezirpaşa Altay Mahalleri, Gürçeşme, Ulukent'in batı ve kuzey kesimleri, Güzelbahçe kuzey kesimleri	Altındağ güneyinde Şirinyer, İçişleri, Evleri, Gürçeşme, Kızılcıllı, Karabağlar, Akavler, Bozyaka, Buca, Evka 1, D.E.Ü. Mühendislik Fakültesi, Tınaztepe Kampüsü, Buca SSK Hastanesi, Kadifekale kuzey ve doğu yamaçları, Balıkcı, Aziziye, Çamlibi, MTK Sitesi, Halkapınar, Bornova Emine Mahallesi, E.Ü. Lojmanları kuzeydoğusu ile Harmandalı Askeri Lojmanları ve yakın çevresi	Kadifekale, Şirinyer, Yeşildere, Karabağlar kuzey kesimi, Yağhaneler, Yeşilyurt, Bahçelievler, İzmirspor, Bayramyeri, İzmirspor, Bayramyeri, Egepaşa, Yapıcıoğlu, İdaremelik, Varyant, Hatay, Üçyol, Halil Rıfat Paşa, Asansör, Hatay-Nokta, Yeşilyurt, Devlet Hastanesi, Halkimevleri, Mithatpaşa Caddesi, güney kesimleri, Yamanlar, Bayraklı, Bornova - Ataflek Mahallesi, Yamanlar, Çiğli-Egekent, Evka 4,5,6	Güzelbahçe, Narlıdere, İnciraltı, Balçova'nın kuzey kesimleri, Mithatpaşa Caddesi sahil kesimi (Tablo 2.2), Konak, Basmane, Alsancak, Yenigöller, Altındağ kuzeyi, Çamlibi, Mersinli, Bornova ovası, Sathane, Karşıyaka, Dedebaba, Bostanlı, Mavişehir, Çiğli-Harmanlı, Ulukent-Koyundere'nin düzlük kesimleri, Yeni Garaj Ege Üniversitesi Kampüsü, Hacılar kın
Zemin sınıfı	İyi, Orta, Zayıf	Zayıf	İyi	Çok İyi	Zayıf, Çok Zayıf

Şekil 2.2 Mithatpaşa Caddesi sahil kesiminin zemin yapısı (Gümüş, 1999, s.13).

2.1.2.2 İklim Özellikleri

İzmir şehri, Akdeniz iklim kuşağındadır. Yazlar sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçmektedir. İzmir'de genelinde 16°C (Bergama) ile 17°C (Bayındır) arasında değişen yıllık ortalama sıcaklığın, uç değerleri maksimum 45.1°C (Torbalı) ile minimum -13°C (Ödemiş) arasında değişmektedir. Sıcaklığın yüksek olduğu yaz aylarında düşük olan bağıl nem oranı, nemli hava akımlarının etkisine girildiği yılın soğuk döneminde artış göstermektedir. Mart ayından başlayarak azalan değerler, Temmuz ayında en düşük oranına ulaşmaktadır. Bu aydaki aylık ortalama bağıl nem İzmir kent merkezinde %50, kış mevsiminde ise aylık ortalama %70 dolayındadır (izmir.gov.tr, b.t) (Tablo 2.2).

İzmir'de iklim elemanları arasında en büyük değişkenliği gösteren yağış miktarı yıllık ortalama 700 mm'dir. Bu miktar genel atmosfer dolaşımında görülen değişimlere bağlı olarak bazı yıllarda değişerek 1000 mm'yi bulmakta, bazı yıllarda ise, 300 mm civarına düşmektedir. Ekim ayının ikinci yarısından itibaren artış gösteren yağış miktarı Mayıs ayına kadar sürmektedir. Aralık, Ocak, Şubat aylarına

ait ortalama yağış miktarının en yüksek olduğu aylardır. Aralık ayında düşen yağışların yıllık toplama etki payı %20 dolaylarındayken, yaz aylarında aylık yağış miktarının yıllık toplama etki payı ise, % 2 düzeyindedir. İl'de incelenen en yüksek rüzgar hızları ve yönleri şöyledir; Güzelyalı istasyonunda, 41.2 m/sn ile güneydoğu yönüne, Bornova'da 25.0 m/sn ile kuzeydoğu yönündedir.

Tablo 2.2 İzmir ilinin son on ve elli yıla göre ortalama, en yüksek ve en düşük iklim göstergeleri (Bölgesel İzleme Göstergeleri TR31 İzmir, 2005, s.25-26).

		İzmir ilinin son on yıla göre ortalama, en yüksek ve en düşük iklim göstergeleri	İzmir ilinin son elli yıla göre ortalama, en yüksek ve en düşük iklim göstergeleri
SICAKLIK (°C)	Ortalama sıcaklık	18,3	17,8
	Ortalama en yüksek sıcaklık	43,0	43,0
	Ortalama en düşük sıcaklık	-5,0	-6,4
YAĞIŞ	Ortalama toplam yağış miktarı (mm)	732,1	668,9
	Günlük en çok yağış miktarı (mm)	108,0	134,4
	Ortalama dolulu günler sayısı	3,2	2,6
	Ortalama karla örtülü günler sayısı	0,2	0,1
NEM	Ortalama bağıl nem (%)	62	61
	En düşük bağıl nem (%)	18	10
RÜZGAR	Ortalama yıllık rüzgar hızı (m/s)	32	3,2
	En hızlı rüzgarın hızı (m/s)	29,8	33,9

2.1.3 Sosyal Yapı ve Nüfus Özellikleri

2.1.3.1 Sosyal Yapısı

İzmir şehri kuruluşundan günümüze kadar olan tarihi süreç içerisinde farklı etnik grupların bir arada yaşadıkları sosyal bir yapıya sahip olmuştur. Mithatpaşa Caddesi ve çevresi de yapılaşmaya başladığı XIX. yüzyılın ikinci yarısında, XX. yüzyılın ortalarına kadar benzer bir sosyal yapıya sahip olarak Musevi, Rum, Ermeni ve Levanten toplulukları bünyesinde barındırmıştır. Türkler için de XIX. yüzyıl sonlarında tercih edilmeye başlanmıştır. Fakat Kurtuluş Savaşı sonrasında etnik grupların çoğu şehri terk etmiş, kalanların sayısı da giderek azalmaya başlamıştır. XIX. yüzyılın ikinci yarısında Karataş ve Karantina bölgelerinde yoğun yerleşim gösteren Museviler'in günümüzde bu bölgedeki nüfusları yok denecek kadar azdır.

2.1.3.1 Nüfus Yapısı

İzmir ilinin 2000 yılındaki nüfusu 3 370 866, 1900-2000 yılları arasındaki nüfus artış oranı % 22.4' tür. Dokuz ilçe merkezinden oluşan Büyükşehir'in aynı yıllardaki nüfus artış oranı % 23.8'dir. Büyükşehir oluşturan ilçe merkezlerinden 781 363 ile en fazla nüfusa sahip olan Konak, 14 924 ile en az nüfusa sahip olan Güzelbahçe'dir. Yıllık şehir nüfus artış oranı en yüksek olan ilçe merkezi % 56.2 ile Gaziemir, en az olan ilçe merkezi % 8.1 ile Konak'tır. Tez çalışma alanı Konak merkez ilçesi sınırlarında yer almaktadır. Konak, 11 338 kişi ile Büyükşehir'e bağlı ilçeler arasında nüfus yoğunluğu en yüksek ilçedir (2000 genel Nüfus Sayımı, 2002, s.59-60) (Tablo 2.3).

Tablo 2.3 Konak İlçesinin şehir ve köy nüfusu, yıllık nüfus artış hızı (2000 Genel Nüfus Sayımı, 2002, s.61).

	1990			2000			Yıllık nüfus artış hızı (%)		
	Köy	Şehir	Toplam	Köy	Şehir	Toplam	Köy	Şehir	Toplam
Konak İlçesi	1 036	720 502	721 570	946	781 363	782 309	-12.13	8.11	8.08
İzmir İli	559 954	2 134 816	2 694 770	638 197	2 732 669	3 370 866	-	-	22.4

2.2 Tarihsel Gelişimi

Çalışmada, caddenin tarihsel gelişimi, caddenin açılmasından günümüze kadar geçen süre içerisinde oluşan değişimler ele alınmıştır. Bu değişimlerin irdelenmesinde ele alınan zaman dilimleri, önemli olayların gerçekleştiği tarihler çerçevesinde belirlenmiştir. Bu dönemler 1880-1900 yılları, 1900-1923 yılları, 1923-1950 yılları, 1950 - 1980 yılları ve 1980-2005 yılları olarak belirlenmiş ve beş ana bölüme ayrılmıştır. Bu dönemler içerisinde kentle birlikte bölgede meydana gelen sosyal, kültürel, ekonomik yapı ve kentsel doku değişimleri incelenip irdelenmiştir.

2.2.1 1880-1900 yılları arası

XIX. yüzyılın ikinci yarısında ticari önemi iyice artan şehir, Osmanlı İmparatorluğu'nun en büyük ihracat limanı durumundadır ve nüfusu hızlı bir artış sürecine girmiştir. Bu durum, varolan kent içi yerleşim alanlarının önce sıkılaşması, daha sonra genişlemesine yol açmıştır. Yeni yerleşim alanlarının kentin güneybatısına doğru kaymaya başlaması, bu tarihlere denk gelmektedir.

Şehrin batı kıyıları boyundaki yerleşim alanında yer alan sabunhaneler, sonradan Sarı Kışla'nın yapıldığı alanda sona ermekteydi ve bu kısımda Musevilere ait mezarlıklar yer almaktaydı. 1860'lı yıllarda taş ocaklarının işletildiği Karataş, kayalık bir bölge olarak denize kadar uzanmaktaydı. İzmir'de ticaret hayatının gelişmesiyle, kapasitesi yetersiz kalmaya başlayan liman ve rıhtımda, taşkınlardan zarar gören yapıların korunması için rıhtım ve liman için yeni bir düzenleme gereksinimine gerek duyuldu. 1868 yılında başlayan liman inşaatı ve dolgusu için gerekli malzeme Karataş kayalıklarından kullanılmıştır (Erdim, 1992, s.77). Bölgenin hemen ilerisinde, o yıllarda şehirdışı sayılan alanda, 1945 yılında Karantina İdaresi'nin kurulması, bu alanın imar açısından hareketlenmesine neden olmuş, kuruluş personeli için Küçükyaşı'da konutlar yapılmıştır. Daha sonra semtin kalabalıklaşmasıyla İdare 1866 yılında Urla'ya taşınsa da, semte verdiği isim beğenilmiş ve günümüze kadar korunmuştur (Atay, 1978, s.32; a.y., 1997, s.119).

1868'de Sahil Sıhhiye Karantinasının yer aldığı uzun baraka tipli yapılarda İzmir İslahhanesi kurulmuştur.

1866'da Vilayet yönetiminin karantinanın başka uygun bir yere taşınması kararının dışındaki diğer önemli bir karar da, Karataş taraflarındaki mezbaha ve hanelerin imandır. Şehrin demografik büyümesi, paralelinde yeni yerleşim yerleri arayışını doğurmuştur. Ayrıca büyüyen şehrin ihtiyaçlarının karşılanması için 1968'de kurulan İzmir Belediyesi, Vilayet Belediye Kanunu'nun çıkarıldığı 1877 yılına kadar geçen sürede varlık gösterememiştir. 1877 yılında yaklaşık 3.000.000 m² alana yayıldığı tahmin edilen şehirde, mevcut belediyenin ihtiyaçları karşılamakta güçlük çekmesinden dolayı, yeni bir belediye oluşturulmaya çalışılmış ve bu çalışmalar 1879 yılı sonunda tamamlanmıştır. Karataş – Göztepe sahil şeridi ile Osmanlı - Rus Savaşı sonrası göçmenlerin iskanına açılan Değirmentepe sırtları Birinci Daire-i Belediye'nin sorumluluk bölgesinde yer almıştır (Serçe, 1998, s.53-64).

Şehrin plansız kentsel büyümesi birçok sorunu da beraberinde getirmiş, bu dönemden başlayarak Cumhuriyet döneminde de devam edecek olan şehrin su ihtiyacının karşılanması ve buna bağlı olarak ortaya çıkan problemlerin giderilmesi belediyenin en önemli sorunu olmuştur. Meşrutiyetten önce de varlık gösteren bu sorun, şehrin ihtiyacını karşılayan su kaynaklarından birinin vakıfların, diğerinin ise özel bir şirketin denetiminde olması dolayısıyla gerekli düzenlemeler yapılamamıştır. İzmir'in su gereksinimi, XIX. yüzyılın sonuna kadar Kızılçullu (Şirinyer) tarafında birbirine yakın olan Vezir, Osmanağa ile Tabakhane adlarını taşıyan kaynaklardan sağlanmaktaydı. Kaynak suları kanallar ve künkler ile şehre getirilir, daha sonra da mahallelerde bulunan çeşmelerden hizmete sunulurdu. Fakat dağıtım şebekesinin ilkel olması ve şehre girdiği yerden dağıtım mahallelerine kadar olan mesafenin mezarlıktan geçmesi, bu suların oldukça sağlıklı olmasına neden olmaktadır. Söz konusu durum şehirde sık sık kolera salgınının çıkmasına yol açmakta, bu nedenle kesilen sular yüzünden susuzluk yaşanmaktaydı. 1880'lere kadar yeterli gelen su kaynakları bu tarihten sonra şehir nüfusunun artması ile yetersiz kalmaya başlamıştır. Şehrin su ihtiyacının giderilmesi için çeşitli çalışmalar yapılmış ve

İbrahim Niyazi Bey'in teklifi olumlu bulunarak, kurulacak Osmanlı Anonim Şirketi için Nafia Nezareti (Bayındırlık Bakanlığı) ile İbrahim Niyazi Bey arasında sözleşme imzalanmıştır. Sözleşmeye göre Karataş ve Göztepe'ye zorunlu olarak, Bornova, Karşıyaka, Hacılar ve Işıklar'a isteğe bağlı su sağlanacaktır. Ayrıca resmi dairelere, hastanelere ve belediye gibi kuruluşlara su bedava verilecek belediyenin saptayacağı on noktaya da halk çeşmesi yapılacaktır. Sözleşme imzalandıktan kısa bir süre sonra şirket Belçikalılar'a devredilmiştir. 1895 yılında kurulan " İzmir Suları Anonim Şirketi ", gerekli çalışmalar tamamlandıktan sonra 1898 Eylül'ünde hizmet vermeye başlamıştır. Belediye tarafından kararlaştırılan yirmi halk çeşmesinden ikisi Karataş'ta ve Karantina cami-i şerifinde açılmıştır (Serçe, 1998, s.125-127).

Osmanlı Devleti'nin yenileşme ve gelişme çabaları Tanzimat ile hız kazanmış, her alanda olduğu gibi eğitim alanında da birtakım değişiklikler öngörülmüştür. Osmanlı eğitim kurumları yeniden düzenlenerek, Batıya örnek olan yeni eğitim ve öğretim kurumları kurulmuştur. 1869 tarihli Maarif Nizamnamesinde Osmanlı Devletinin önemli vilayet merkezlerinde bir Mekteb-i Sultani açılması kabul edilmiştir. Bu doğrultuda 1878-1881 yılları arasında, eski Karantina İdaresi'nin bulunduğu alanın hemen yanına İzmir Vilayeti'nin Mekteb-i Sultani'si inşa edilmiştir (Kuyulu, akmb.gov.tr).

Osmanlı Devleti'nin Aydın Valiliği'ne bağlı olan İzmir ili, 29 Temmuz 1880 depremi sonrası oldukça sarsılmış durumdadır. Osmanlı Devleti'nin önemli görevlerinde bulunan dönemin bürokratlarından olan Mithat Paşa, 1880 yılının Ağustos'unda Aydın ilinin valiliğine atanmıştır. Tuna, Bağdat ve Suriye valilikleri sırasında imar faaliyetleri ile yakından tanınan Mithat Paşa, deprem sonrası harap halde olan şehir için bir ümit ışığı olmuş ve geldiği günden başlayarak şehrin önemli sorunlarını çözmek için yoğun uğraş vermiştir. İzmir için yaptığı en önemli çalışmalardan ilki olan, Basmahare Garı'ndan Kışlaya, ikincisi ise Kışla'dan Göztepe'ye uzanan bir yolun açılması için Osmanlı Devleti Bab-ı Ali'sinden izin istemesi ve daha sonra Bab-ı Ali'den olumsuz yanıt almasına rağmen, 10-12 metre genişliğindeki yolun büyük bir bölümünü açmayı başarmasıdır. Açılan yolun

Urla'ya kadar uzatılmasını da planlayan Vali, bunu gerçekleştiremeden 17 Mayıs 1881 yılında öldürülen Padişah Abdülaziz'in öldürülmesinden sorumlu tutularak görevden alınmıştır (Ürük, 2000, s.214; Serçe, 1998, s.65-67).

1880'lerde şehrin ekonomik olarak güçlenen tüccar kesimi kent dışına kaçma eğilimine girerek, Karataş ve Karantina (Callitea)'dan ileriye Göztepe (Enopi) ve Güzelyalı (Kokaryalı)'da dar sahil şeridinde ve yakın tepeler üzerinde yalı ve bahçeli köşkler inşa etmeye başlamışlardır. Şehrin gelişmesinde söz sahibi olan yabancı üst tabaka da bu doğrultuda tercih yapmış, İngiliz ve Fransız aileler büyük bahçeler içinde konutlar yaptırmışlar, özellikle İngilizler Karantina'nın arkasındaki tepelerle, Göztepe çevresini tercih etmişlerdir (Kıray, 1972, s.46-54).

1885'te muhtarlıkların kurulacağı mahalleleri göstermek için hazırlanan çizelge, Karataş, Karantina, Göztepe ve Rum mahallelerini de kapsamaktadır (Tablo 2.4). Hazırlanan bu çizelgede Yunanlıların Rumlar'dan ayrı gösterilmesi, Yunanlıların Osmanlı vatandaşı olmadığına belirtilmesi amacıyla. Tablo 2.4. incelendiğinde, Karataş Osmaniye Mahallesinde, Ermeni ve Türklerin; Karantina Mahallesinde, Rum ve Ermenilerin; Göztepe Mahallesinde ise Rumların yoğun yerleşim gösterdikleri anlaşılmaktadır. Yabancı uyrukluların ise, bu bölgede Karantina Mahallesi'ni tercih ettikleri görülmektedir. İzmir sayfiyeleri olarak gelişmeye başlayan bu mahallelerin deniz kenarında sıralanan evlerin bazıları Müslümanlara, bazıları Rumlara ya da Musevilere aittir.

Tablo 2.4 1885'te Muhtarlık Teşkilatını kurmak amacıyla düzenlenen İzmir Mahalleleri listesinden tez bölgesi içinde yer alan mahallelerin listesi (BOA, Şura-yı devlet, 1381/20 akt. Serçe, 2001, sayı:1, s.171).

Esami-i Mahalle	Mahalle (adet)	Zuzak (hane)	Yunan (hane)	Ecnebi (hane)	Yahudi (hane)	Ermeni (hane)	Rum (hane)	İslam (hane)	İcmâl (hane)
Karataş Nam-ı diğer Osmaniye Mahallesi	16	9	3	3	11	59	31	61	158

Karantina Mahallesi	17	6	28	19	4	75	93	43	262
Göztepe Mahallesi	18	4	1	3	1	10	66	12	93

1884 yılında yukarıda sözedilmiş yeni şehir banliyölerinin birbirine bağlanması için kamu ulaşımının sağlanması sözkonusu olmuş, böylece Konak, Karataş, Karantina ve Göztepe banliyöleri bir tramvay hattı ile birbirine bağlanmıştır. Konak-Göztepe tramvay hattı, şehirdeki ikinci tramvay hattıdır. Bilindiği gibi ilk tramvay hattı, 1875’de bitirilen yeni rıhtım inşasından sonra gerçekleştirilmiş olan Konak-Alsancak tramvay hattıdır. Göztepe Tramvay hattı 1884’de kullanılmaya başlanmış, hattın imtiyazı 45 yıl süre ile Pierre Jordichi ile Harentz Kardeşlere verilmiştir. Fakat daha sonra şirketin çalışma koşullarına uymaması nedeniyle yönetime el konulmuş, dört yıl sonra da hattın işletmesi İstanbullu Nichan Harentz’e verilmiştir. İstanbul’dan yönetilen ve son durak olan Kokaryalı’da, İzmir’de idare binası bulunan şirket, 1898 yılında Anonim Şirket olmuştur (Atay,1998, s.80). 1892 yılında Fransız girişimciler tarafından Konak – Göztepe tramvay hattının devamı niteliğinde bir proje gündeme gelmiş ve 1898 yılında projenin fizibilitesi yapılmıştır. Ana hat uzunluğu 89 km. olan bağlantı, Çeşme’ye kadar erişebilecek ve daha sonra da Seferihisar’a uzatılacaktır. Göztepe’den hareket edecek hattın güzergahındaki iki ana istasyonun, Urla ve Çeşme’de olması ön görülmüştür. Göztepe kıyılarında yer alacak depo tesisleri tramvay hattı ile birleşmeyi de sağlayacak , Göztepe – Konak arasındaki sert virajların düzeltilmesi ile bu hat Konak yakınlarına kadar gelebilecek ve böylece İzmir Rıhtım Tramvay Şirketi ile bir bağlantı meydana getirilebilecektir. Bu buharlı tramvay hattının 105 cm. (Osmanlılar tarafından ikinci derece hatlar için uygulamayı kabul ettiği açıklık) açıklığa getirilmesi, hattın mekanik traksiyona döndürülmesi, Konak Meydanı’nda yapılacak istasyon binasının maliyeti ve tren-tramvayın mekanik aksam maliyetleri ile birlikte hattın inşası için öngörülen miktar 9.500.000 franktır. Projenin gerçekleşmesi halinde atlı tramvaylar, mekanik hale dönüşecek, günümüzdeki Ordu Evi’nin bulunduğu alanda istasyon

binası ve küçük çaplı bir iskele yapılacak, böylece kentsel iş merkezinin bir bölümü Karataş bölgesine kayabilecekti. Fakat İzmir ve çevresinin gelişmesinde önemli bir yatırım olabilecek bu projeye Aydın Vilayeti ve İmparatorluk, yarımadada nüfusun büyük çoğunluğunun Rum olması (aynı zamanda projenin raporunda da Rum ve azınlık gruba daha fazla hizmet edileceği belirtilmiştir) ve buna bağlı olarak kontrolün kaybedilerek stratejik durumda sorunlara yol açabileceği gerekçesiyle karşı çıkmış proje onaylanmayıp, uygulanamamıştır (Atay, 1988, s.78-80).

Çift atla çekilen tramvayların işletilmesinde pek çok sorun bulunmaktaydı. İşletmeye yeterince önem ve özen verilmemekteydi. Sabah erken saatlerden geç saatlere kadar yolcu taşınmakta, duraklar arası alınan mesafelere göre farklı ücret alınmaktaydı. Konak'tan başlayan seferler, beş ayrı yerde durduktan sonra Kokaryalı'ya gelmekteydi. Konak - Alsancak arası çalışan Rıhtım tramvaylarında olduğu gibi, burada da harem ve selamlık yapılmış, erkeklerin haremde seyahat etmelerinden dolayı, bazı durumlarda kadın yolcuların tramvaya binemediği görülmüştür. İzmir'in ılıman ikliminden dolayı tramvayların bir kısmı açık olarak tasarlanmıştır. Kokaryalı hattında çalışan tramvaylardan 2/3'si bu tipteydi. (Atay, 1998, s.80). Kokaryalı hattındaki sürücüler, Amavut, Rumelili ve Giritliydi. (Hazar, 19 Aralık 1988, Yeni Asır Gazetesi Atlı tramvaydan hızlı tramvaya yazı dizisi) (Resim 2.3).

Şekil 2.3 Dönemin atlı tramvayından bir görüntü (Yeni Asır Gazetesi, 18 Aralık 1998).

Aynı yılın Şubat ayında çalışmaya başlayan İzmir Hamidiye Vapur Şirketi şehir içi ulaşımının diğer alternatifi ve tramvay işletmesinin rakibi olmuştur. Bu tarihten önce 1880'de İngiliz, Rus ya da Yunan bandıralı birçok köhne tekne herhangi bir denetim olmadan keyfi seferler yapmışlardır. Çoğu yandan çarklı olan bu teknelere rağmen halkın birçoğu kayığı tercih etmişlerdir (Ürük, 2000, s.218-219). İzmir Hamidiye Vapur Şirketi'nin işletme hakkı, Yahya Hayati Paşa'ya verilmiştir. 1984'de kurulan işletme için süresi otuz yıl üç aydan ibaret olan bir sözleşme yapılmıştır. Vapur seferleri, Karşıyaka – İzmir, İzmir – Karataş – Karantina - Göztepe, İzmir – Urla - Kilizman, Foça – Karaburun - Rodos – Hamidiye iskeleleri arasında çalışmaktaydı. Şirketin toplam on iki adet vapuru bulunmaktaydı (Serçe, 2000, s. 156).

Cadde'ye tramvay sisteminin getirilmesi ve Hamidiye Vapur Şirketi'nin bölgeye düzenli seferler yapması sonucunda önceden üst tabaka Türk ve Levanten tüccarların sayfiye evlerinin yer aldığı şehrin güneybatı bölgesinin popülaritesi artmıştır. 1890'lı yıllarda İkiçeşmelik ve Keçecilerdeki Yahudi mahalleleri Karataş'a taşınmış, varlıklı Yahudi aileleri özellikle Karataş olmak üzere, Karantina ve Göztepe'de denize bakan konutlar inşa etmişlerdir (Kıray, 1972, s.46-54). Bu tarihten sonra özellikle Karataş bölgesi bir Yahudi yerleşimi olarak gelişmeye başlamıştır. 1891 yılı Salnamesindeki rakamlara göre, Karataş'da 557 ve Karantina'da 517 ve Göztepe'de 927 kişi oturmaktaydı (Baykara, 1974, s.40). 1880 yılında dar ve düzensiz olan kıyı bağlantısı düzenlenmiş, bu çalışmalar sırasında toprak dolgu ile yer kazanılmıştır. Bu kısımlar daha sonra arsa olarak sayılmıştır. Kıyıda yer alan açıklıklar yerini düzenli yapılaşmaya bırakmıştır (Resim 2.4-2.5-2.6) (Atay, 1997, s.192). Konut ağırlıklı yapılaşma görülen bölgede yer alan Karataş'da, bu yıllarda şehirde mevcut olan sekiz kömür deposunun üçü bulunmaktadır (Beyru, 1973, s.49).

Şekil 2.4 1875'lerde Karataş sirtlarından görüntü (Babaçim, 1999).

Şekil 2.5 1875 yılı sonrasında Karataş (Atay, 1997, s.192).

Şekil 2.6 1875 yılı sonrasında Göztepe (Atay,1997,s.192).

1881 yılında tamamlanarak 18 bin liraya yaptırılmış, fakat yeterli öğrenci bulunamadığından ve maddi yetersizlikler sonucunda açılmamış olan “ Mektebi Sultani ” (lise) binası, padişah tarafından Sanayi Mektebine (İzmir İslahhanesi) bağışlanmıştır. Padişah’a şükran ifadesi olarak “ Hamidiye Mekteb-i Sanayi ” şeklinde adı değiştirilen okul, 23 Nisan 1891 tarihinde yeni binasına taşınmıştır (Yakın, 1997, s.23).

1892 yılında Osmanlı I. Ordusu için, Hamidiye Mekteb-i Sanayi batı tarafına “ Hamidiye Askeri Hastanesi ” adı altında askeri hastane hizmete açılmıştır. Sivillere de hizmet vermiş olan hastanenin açılışına dönemin Padişahı da katılmıştır. Yapının inşası sırasında Mithatpaşa Caddesi genişletilmeye başlanmış, ancak yapı bittikten sonra yol çalışması tamamlanmıştır. Askeri Hastane’nin karşısında deniz kıyısında aynı yıl hizmete açılan doğum evi, İzmir’in tek özel yapısıydı. Bu tarihten önce İzmir’de Türklere ait 1849 yılında hizmete açılmış bir sivil hastane bulunuyordu. Şehirdeki diğer hastaneler gayrimüslimlerin kullanımındaydı (Atay,1993, s.186-189).

Karantina İdaresi'nin Urla'ya taşınarak Karataş'ın imara açılmasının ardından Göztepe'ye kadar erişen yolun açılması da bölgeyi hareketlendirmiş, farklı etnik kökenli grupların bölgeye yerleşmesini sağlamıştır. Bununla birlikte bu yerleşim alanlarında yer alan farklı etnik kökenli topluluklar zamanla yoğunlaştıkları bölgelerde kendilerine ait ibadet yapılarını inşa etmişlerdir. Bu dönemde Türklerin yoğun olarak bulunduğu Karantina ve Göztepe'de birer cami inşa edilmiştir. İlk olarak, 1889/1890 senesinde devrin valisi Halil Rıfat Paşa döneminde Salebci-zade Hacı Ahmed Efendi'nin başşları ve dönemin padişahı II. Abdülhamit'in yardımıyla İzmir İslahhanesinin karşısına, deniz kıyısında "Hamidiye Cami" inşa edilmiştir (Şekil 2.7). Ardından, 1892-1893 yılları arasında Hakim Hacı Emin Efendi tarafından Göztepe'de Müftüzade (Hakim Efendi) Cami yaptırılmıştır (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi). Bu yıllarda II. Karantina adı ile anılan üst yamaçlarda bir, Göztepe civarında da üç kilise inşa edilmiştir (Atay, 1998, s.81,187).

Şekil 2.7 Fotoğrafta, İzmir İslahanesi'nin kuruluğunda ilk olarak yerleştirildiği eski Sahil Sıhhiye Karantinası ve Mektebi Sultani olarak yaptırılan okul binası ve Hamidiye Cami görülmektedir (Yeni Asır Gazetesi, 15 Mayıs 1935).

2.2.2 1900 – 1923 yılları arası

XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Batılı devletlerle artan ticari ilişkileri, beraberinde İzmir şehrinin gelişimini ve dönüşümünü getirmiş; bu süreç 1850'lerden başlayarak hız kazanıp, 1914 yılına kadar devam etmiştir (Serçe, 2000, s.164-165). Kentin XIX. yüzyıl sonlarında başlayan kentsel büyümesi de, bu alanda büyümesi ile paralel olarak hızlanmıştır. Yeni yol yapımları ile nihai kent Şehir- banliyö ve çalışma –oturma alanları tanımlarıyla tanışmasını sağlamıştır. Kısmen şehirden bağımsız olan şehir banliyöleri de, bu dönemden sonra büyüyerek kentle birleşmiştir.

Yukarıda sözü edilen banliyölerin bir kısmı XIX. yüzyıl sonlarında şehrin batı kıyılarında yer almaya başlamış, açılan caddeyle birlikte şehir merkezine ulaşımın rahatça sağlanması ve buna paralel olarak deniz ulaşımının getirilmesi bölgenin hızla canlanıp büyümesine yol açmıştır. XIX. yüzyıl sonlarında cadde üzerinde sayılı köşk ve yalılar görülürken, XX. yüzyıl başlarında hemen hemen hiç boş arsa kalmadığı, hatta arkadaki tepelerin bile dolmaya başladığı aktarılmıştır (Sami ve Hüsnü, Çev: Serçe, 2000, s. 66-67). Cadde üzerindeki yerleşim alanları Karataş, Karantina, Göztepe semtlerinde hızla ivme kazanarak Güzelyalı'ya (Mamuretü'l-Hamidiye) kadar ulaşmıştır. Bu yüzyıl başlarında Güzelyalı, tramvay ahırlarını barındırması ve burada bataklığın yer alması gibi nedenlerden dolayı yerleşim yeri olarak tercih edilmemekteydi ve bu bölgenin yerleşim sınırını oluşturmaktaydı. Ulvi Olgaç'ın o yıllara ait Güzelyalı'ya ilişkin tanımlaması şöyledir ; “ Bugün Güzelyalı ismi verilen yere Kokaryalı derlerdi. Hakikaten berbad, sıtmalı bir yerd. Bir de üstelik tramvay ahırları da oraya yapılmıştı. İzmir'in sıcakları bastırıldığı zaman işte oraya Kokaryalı demeğe mecbur olmuşlardı. Cami sokağına yakın yerlerden itibaren bomboştı...” (Olgaç, 1939, s.9).

Bölgedeki yerleşim alanlarında varlık gösteren farklı etnik ve dini gruplar bu dönemde de varlığını korumuş, hatta tercih ettikleri alanlarda yayılım göstermişlerdir. Fakat bu yayılım şehir merkezinde olduğu gibi salt, dini ve etnik gruplara göre değil, daha çok sosyo- ekonomik kademelere göre oluşarak gelişmiştir.

1880'lerde şehrin kozmolit yapısını oluşturan etnik grupların üst tabakası kent dışına kaçma eğilimine girerek, Karataş ve Karantina'dan ileriye Göztepe ve Güzelyalı'daki dar sahil şeridinde ve yakın tepelerde yerleşmeye başlamış, XX. yüzyılın ilk çeyreğinde yine cadde boyunca değerli arsalara yerleşmişler, büyük bahçeler içinde konutlar yaptırmışlardır. Bölgenin değeri gitgide artmış, öyle ki sahil şeridinde boş arsa kalmamacasına yalıların yanısıra yer yer sıra evler inşa edilmiştir. Paralelinde, 1880'de göçmenlerin Değirmen-tepe'ye yerleşmesi, Halil Rıfat Paşa'nın 1891'de Halil Rıfat Paşa ve Mısırlı Caddesi'ni (günümüzdeki Hatay Caddesi) açması ve kısa bir süre sonra da, bu caddeyi Göztepe'ye bağlaması Karataş, Karantina, Göztepe semtlerinin arka ve üst kısımlarının dolmasını sağlamıştır (Şekil 2.10) (Nezihi, 2001,18. Fasikül, s.5-6). Bu bölgeye kıyı kesimlerinden farklı olarak orta tabaka sınıf yerleşmiş ve böylece bölgede sosyo-ekonomik farklılıklar başlamıştır. Bu anlamda söz konusu dönem tarihinin yerleşim alanlarını da bölgesel olarak anlatmak doğru olacaktır.

Şekil 2.10 1914'da Göztepe (www.turkey.com, b.t.).

Karataş semti, Ermeni, Rum, Türk ve özellikle Musevilerin yaşadığı bölge durumundadır. XIX. yüzyıl sonlarında yerleşen Musevi cemaati özellikle bu bölgede büyüme göstererek, 1907 yılında burada büyük bir sinagog olan Beit-İsrail Havrasını yaptırmıştır. Frankolar ve burjuvazi Sefaradları da, bu bölgedeki, eski dokuda inşa edilen tekil konutlardan daha gösterişli yapılar inşa etmişlerdir. Aynı zamanda cemaatin sosyo-ekonomik durumu düşük kesimi de, birden fazla ailenin barındığı kortijolar ve aile evlerinde yaşamaya başlamıştır. İlk yapılandıkları tarihlerde sadece bir aileye ait olan çok odalı büyük konutlar, ailelerin yeni yaşam bölgelerine taşınması ve/veya inşa ettikleri tekil konutlara geçmeleriyle boşalan “kortijo”lara fakir halk yerleşmiştir (Kiray, 2002, s.227-265). Musevi cemaatinin bu bölgede yerleşmelerinde cemaat içindeki varlıklı kişilerin ve derneklerin büyük etkisi olmuştur. Musevi işadamı olan Nesim Levi Bayraklı'nın ve Béné Bérith Demeği'nin bölgeye katkıları bu duruma örnek olarak verilebilir; 1860'lı yıllarda taş ocaklarının işletildiği kayalık bir bölge olan Karataş semtinin, XX. yüzyıl başlarına gelindiğinde jeolojik yapısının da değiştiği görülmektedir (Şekil 2.11). Rıhtım ve liman dolgusu için bu kayalık bölgeden malzeme temin edilmesi, denizden uzaklaşmasını sağlamış, fakat Mithatpaşa Caddesi'yle Halil Rıfat Paşa mahallesi arasındaki 40 metrelik kot farkı kendini korumuştur. Bu kot farkını 155 basamakla çıkmak çok yorucu ve eziyetli bir iştir. Bu durum Musevi bir işadamı olan Nesim Levi Bayraklı'nın dikkatini çekmiş ve 1907 yılında Osmanlı Devletine şükran duygularını sunmak için burada hidrolik sistemle çalışan bir Asansör yaptırmıştır. Üst kısımlarla ulaşımı kolaylaştıran bu yapı, bölgenin hızla büyümesine de yardımcı olmuştur. Musevi Cemaati kendi sağlık gereksinimlerini karşılayabilmek için XIX. yüzyılın ikinci çeyreğinde Musevi Mahallesi'nde bir Kortijo'yu satın alarak hastane olarak kullanmaya başlamışlar, fakat 1911 yılında gerekli olan maddi yardımları alamayınca kapatmak zorunda kalmışlardır. Uzun süre hastane için uygun bir yer aranmış, 1913 yılında, Nesim Levi Bayraklı Karataş semtinde Teşvikiye Mahallesi, İcadiye Sokağı'ndaki 15 numaradaki üç katlı evini, Musevi Hastanesi yapılması şartıyla Musevi Cemaatine bağışlamıştır. 1911 yılında Alyans'a karşı koymak için Osmanlı İmparatorluğunda ortaya çıkan Béné Bérith Derneği Karataş'ta sonraları ilkokula dönüştürülen bir Yahudi Lisesi açmıştır. Ermeniler,

günümüzde Duatepe İlkokulu olarak bilinen bölgede, bir yetimhane ve kilise inşa etmişlerdir. Semtte bulunan diğer etnik topluluklar Rumlar ve Türklerdir.

Şekil 2.11 1919' da Karataş (Atay, 1978, s.61).

Karantina ve bu alandan sonra devam eden üzerindeki köprüden ismini alan Köprü mevkiinde özellikle ticaretle uğraşan Türkler oturmaktaydı. Bu semtler boyunca Osmanlıların resmi kurumları yer almaktaydı (Atay,1993, s.54). Semtte bulunan diğer etnik topluluk Musevilerdir (Nahum, 2000, s.135-137).

Köprü mevkiinden sonra sırasıyla İzmirli tüccar Sparta'nın Konağının bulunduğu Spartalı (günümüzde Vali Konağının bulunduğu mevki), Göztepe, Kokaryalı'ya gelinmekteydi. Bu mevkiilerdeki sahil tarafında bulunan her yalının denize uzanan iskelesi ve kameriyesi bulunmaktaydı (Şekil 2.12). Göztepe ismini aldığı kıraç tepenin dışında oldukça yeşil bir bölgedir. Genellikle ticaretle uğraşan Türk ve yabancı (özellikle İngiliz ve Fransız) aileler, tüccarların evleri bu bölgede bulunmaktaydı. Zengin Musevi, Ermeni ve Rum kesimi bu yerleşimlerde varlık göstermekteydi (Atay,1993, s.52-54) .

Şekil 2.12 Bu dönemde inşa edilen yalı ve köşklere bazıları (wow.turkey.com, b.t.).

XX. yüzyıl başlarında şehirde varolan mahalleler farklılaşmış, hem mekansal, hem nüfus olarak büyüme göstermiştir. Büyümesi belli bir noktaya gelen mahalleler iki veya daha fazla mahalleye bölünerek yeni bir yapılanma içine girmiştir. Mahallelerin bölünmesinde dinsel farklılaşma dikkate alınmıştır; Karantina Mahallesinde nüfusun artması; yerleşimin Karantina İslam - Karantina Rum adlarında iki mahalleye ayrılmasını gerektirmiştir. İlk olarak 1906'da başlanan mahalle isimlerinin değiştirilmesine, II. Meşrutiyet döneminde de devam edilmiş, 31 Mart Olayı sonrasındaki olayla ilişkilendirilerek tahttan indirilen II. Abdülhamit'e duyulan nefret kişiliğine yönlendirilerek, adını taşıyan bütün mahallelerin isimleri değiştirilmiştir. Bu mahalleler arasında tez bölgesinde yer alan Karataş Hamidiye, Mecidiye; Aziziye ve Mamuretü'l-Hamidiye, Reşadiye olarak değiştirilmiştir (Serçe, 2000, s.166-167). Tablo 2.5'te bölgede yer alan mahallelerin Cumhuriyet'in ilanına kadar olan süreçteki isimleri görülmektedir.

Tablo 2.5 Tez bölgesinde yer alan mahalle isimlerinin gelişimi (Serçe, 2001, sayı: 1, s.175'te verilen Tablo III tez bölgesi kapsamında yeniden düzenlenmiştir).

1885	1908	1911	1919	Günümüzde isim ve sokak numaraları
Mamuretü'l-Hamid*	Mamuretü'l-Hamid	Reşadiye	Reşadiye	Güzelyah (19-75)
Göztepe	Göztepe	Göztepe	Göztepe	Göztepe (76-125)
		Arap Hasan Çeşmesi	Arap Hasan	Küçükkyah (126-175)
Karantina	Karantina	Karantina İslam Karantina Rum	Karantina İslam Karantina Rum	Küçükkyah (176-175) (221-265)
Karataş nam-ı Diğer Osmaniye	1. Karataş	Karataş Osmaniye	Karataş Osmaniye	Karataş (391-395)
	2. Karataş	Karataş	Karataş	Karataş (331-360, 301-315, 316-330)

* 1885-1908 arasında ortaya çıkmıştır.

XX. yüzyılın başlarında kent merkezinin ve yeni yerleşim yerlerinin artan nüfusu, buna paralel olarak da, bu alanların ihtiyaçlarını karşılamada çekilen güçlükler, dönemin hizmet veren Belediye örgütünün başlıca sorunlarından biri olmuştur. Belediyenin yeni düzenlemeleri hayata geçirebilmesi için yeterli gelir kaynaklarına ve insan gücüne ihtiyacı vardır. Fakat bunları gerçekleştirmek belediyenin çabalarından çok, merkez yönetimin gerçekleştireceği düzenlemelere bağlıdır. Bu durumda belediyenin yapabileceği tek şey mevcut sınırlı mali yapı ve insan gücünü en verimli duruma getirmek olmuştur. Bu doğrultuda, 1911 yılında Dr. Taşlızade Edhem yönetimindeki belediye örgütü çalışmalar yapmış ve belediye yapısını daha verimli duruma getirmek için şehrin on mntıkaya ayrılmasına karar vermiştir. Böylece merkezin yükü hafifleyecek, verimi artacak ve en önemlisi tahsil edilmede zorluk çekilen vergiler düzenli bir şekilde toplanabilecektir. Yapılan çalışmalar sonrasında şehrin on ayrı yerinde kurulacak şubeler “menatık-ı tahsiliye

ve teftişye " adı altında toplanmıştır. Kurulan bu on şubenin birisi, tez bölgesinde yer alan Karantina mevkiinde açılmıştır (Serçe, 1998, s.121-122). Fakat bu çalışmalar belediyenin mali yapısındaki yetersizliklerin giderilmesine çözüm sağlayamamış, bu dönemde belediye birçok eleştiri almıştır. Eleştiri alınan sorunların başlıcaları şunlardır; su sorununun sürüncemede kalması, İzmir Anonim Sular Şirketi karşısında tutarlı ve etkili politika izlenememesi, yukarı mahallelere su götürülememesi, kolera salgınının hala sık sık ortaya çıkması, sokakların sulanmaması, bayat sebze ve yemiş satılması, Kokaryah'dan Urla'ya giden arabalarda kolera kontrolü yapılmaması, nöbetçi eczane sorununun çözülmemiş olması. Belediyenin bu dönemde başarılı olamama nedenleri arasında yönetim boşluğunun olması da sayılabilir. Keza 1908 - 1913 yılları arasında belediye yönetimi altı kez, İzmir Valiliği de onbir kez el değiştirmiştir. Buna bir de Vilayet ile belediye arasındaki çatışmalar eklenince, kentsel faaliyet anlamında önemli çalışmalar yapılamamıştır (Serçe, 1998, s.125-129).

Meşrutiyetin ilanıyla Osmanlı şehirlerinin batılı çehreye kavuşturulması arzuları pekişmiş, şehirlerin uygarlık göstergesi olarak algılanan "umumi bahçe" yani, "park alanına" kavuşturulması düşüncesine ağırlık verilmiştir. İzmir şehri içinde Eşref Paşa döneminden beri gündemde olan bu düşüncenin ilk projesi, Bahribaba'da deniz kıyısı ile tramvay hattı arasında kalan Kalafat adlı bölgenin düzenlenip etrafının çevrilmesiyle burada bir park oluşturmak ve daha sonra park içinde bir gazino inşa etmektir (Ahenk Gazetesi, 2 Nisan 1907 naklen Serçe, 1998, s.142). 1914 yılına gelindiğinde Bahribaba mevkiindeki maşatlığın park için en uygun yer olduğuna karar verilmiştir. Yerin seçimindeki en önemli etken, Bahribaba'daki Yahudi ve İkiçeşmelik'ten Eşrefpaşa'ya kadar uzanan İslam mezarlıklarının sağlıksız şehir görüntüsüne neden olmasıdır. Bunu düzeltmek için bu mezarlıkların şehir dışında uygun yerlere taşınması gerekiyordu. Fakat, mezarlıkların kaldırılmasına karşı çıkan dinsel muhalefet ve projelerin hayata geçirilmesi için gerekli olan parasal kaynak sorunu, projelerin hayata geçirilmesine engel teşkil etmekteydi. Vali Rahmi Bey, dinsel muhalefetle olan sorunları çözümleyip, Bahribaba'daki Yahudi mezarlıklarının bir kısmını kaldırarak burada küçük ölçekli bir park oluşturmayı başarmış hatta burada İttihat ve Terakki Mektebi'nin temellerini atmıştır

(Dursun, İzmir Hatıraları s.77 naklen, Serçe,1998, s.143;Yapı Kredi Yayınları, 1992, s. 224; Yeni Asır Gazetesi, 13 Haziran 1985; İzmir Kız Lisesi Arşivi 2005).

Daha sonra patlak veren savaş, şehri ülke çapında yaşanan açlık tehlikesiyle karşı karşıya getirmiştir. Belediye, bu doğrultuda yokluğu çekilen temel gıda maddelerinin halka kolay ulaşabilmesi için “ belediye bakkal dükkanları ” açmıştır. İlk olarak Kemeraltı, Tilkilik ve Fasula semtlerinde açılan dükkanlara daha sonra Karantina, Bellavista ve Karşıyaka’da açılan dükkanlar eklenmiştir. Bu dükkanlarda savaş koşullarında zor bulunan zeytinyağı, sadeyağ, pirinç, kömür levazımı gibi maddeler satılmıştır (İşe Kanunu Muvakkatı naklen Serçe, 1998, s.147).

Şehir hayatının sağlığını yetersiz beslenmenin yanında, kanalizasyonların durumu, sağlıksız şehir suyu ve bataklıklar da tehdit etmekteydi. Yüzyıl başından beri lağımın sayısı artırılmaya çalışılmış, bu bağlamda Göztepe- Karataş Caddesi’nde yeni lağım açılmıştır. Fakat bu çalışmalar şehir genelinde artırılamadığından zaman zaman sorunlar yaşanmıştır (Stamboul Gazetesi, 25 Mart 1900 naklen, Beyru, 2005,s.379-380). Mevcut kanalizasyon sistemi de maddi imkanların sınırlı oluşu nedeniyle gerekli normlarda döşenmediğinden ve yapım hatalarından dolayı verimli çalışmamaktadır. Önemli caddelerde çapı 70-125 cm arasında değişen çebeke hattının, daha sonra çapı daha küçük olan (40 cm) ve 33 tane kanalın döküldüğü Rıhtım Şirketi’ne ait kanala verilmesi de ayrı bir hataydı. Ayrıca kanalların inşa biçimi de oldukça hatalıydı. Yumurta biçimli olması gereken çebekenin üzerinin iyi örtülememesinden dolayı, birçok noktada lağım suları yüzeye çıkmaktaydı. Yağışın yoğun olduğu günlerde kapasitenin yetersiz kalmasıyla rögarlar taşmakta, kilerleri , eşyaları ve insan sağlığını tehdit etmekteydi. Lağım sularıyla örtülen bu sokakların temizliğini de küçük yaştaki kız çocukları ve yaşlı kadınlar yapmaktaydı. Çöpler at arabasıyla toplanıp, Mortakye, Üçkuyu, Küçükyağ ve Yukarı Mahalle’ye götürülmekteydi. Toplanan çöplerin bir kısmı belediye tarafından Avrupa’ya ve domuz tüccarlarına satılmaktaydı. Yetersiz ve sağlıksız şehir suyu problemi de, bu dönemde çözülememiştir. Mezarlıktan geçen Vezirsuyu ve kent içi dağıtım yapılırken birer menfez bırakılıp beraberinde mutfaklardaki kirli suyu da alarak devam eden Osmansuyu dağıtıldıkları mahallelerde her gün tifo

olaylarının görülmesine yol açmaktaydı. Bu yüzden suların kesilmesi, bütün şehri susuz bırakmaktaydı. İzmir Sular Anonim Şirketi'nin işletmesini üstlenen Belçikalılar da uzun süre yukarı mahalleye su vermekte direnmiş; valinin aracılığıyla ancak 1912 yılında Bayramyeri'ne, 1914'de mahallenin bir kısmına verilebilmiştir. Ayrıca şehir halkı münferit kuyulardan çektikleri lezzetli, bol aynı zamanda kirli olan suyu da kullanmaktaydı. Çeşitli çevresel faktörler yanısıra, mevcut bataklıklar ve su birikintilerinin hastalıklara neden olduğu bilinmektedir. Şehrin doğusunu kaplayan Halkapınar bataklığı sahip olduğu alan bakımından en önemlisiydi. Diğerleri, Göztepe Caddesi'nin sonunda başlayan bataklık ve kentin arka taraflarındaki çukur yerlerde yağmurdan sonra oluşan geçici bataklıklardır. Bataklık ve su birikintilerinde kolayca üreyen sivrisineklerin ısırmasıyla ölüme neden olan sıtma hastalığı, 1919 yılında 162 kişinin kaybına neden olmuştur (Serçe, 1998, s.126; Berber, 1999, s.117-121).

Şehirde sağlık hizmeti, mülkiyeti ve yönetimi cemaatler, yabancılar, vilayete ve şahıslara ait olan değişik kuruluşlarca verilmekteydi ve bu dönemde şehirde hizmet veren onaltı tane hastane ve klinik bulunmaktaydı (Berber, 1999, s.121; Candemir, 2000, s.38-39). Bunlardan ikisi tez bölgesinde yer alan Askeri Hastane ve Musevi Hastanesidir. Musevi Hastanesi, Birinci Dünya Savaşı sırasında askeri amaçla kullanılmış, savaş sona erdiğinde tekrar cemaate geri verilmiştir (Siren, 1995, s.70-71).

Sağlık alanında olduğu gibi eğitim sisteminde de, bu dönemde kargaşa ve çok başlılık hakimdir. Eğitim kurumlarının mülkiyeti ve yönetimi cemaatlere, yabancılar ve vilayete aittir (Şekil 2.13). Yapımı yarım kalan İttihat ve Terakki Mektebi, şehrin Yunan işgali sırasında tamamlanıp, 1922-23 öğretim yılında İzmir Yunan Üniversitesi olarak hazır duruma getirilmiştir. Fakat Türk Ordusu İzmir'e girince eğitime başlayamamıştır (Şekil 2.14) (Şenocak, 2003, s.116-118). Tez bölgesi kapsamında tespit edilmiş okulların listesi aşağıda verilmiştir (Tablo 2.6-2.7-2.8-2.9).

Tablo 2.6 1920 yılında MPC ve çevresinde mevcut Ermeni okullarının adları ve yerleri (Candemir, 2000, s.123).

Adı	Derece	Yer
Vartanyan	Hazırlık	Karataş
Anaokulu	Anaokulu	Karataş
Göztepe anaokulu	Anaokulu	Göztepe

Tablo 2.7 1920 yılında MPC ve çevresinde mevcut Yahudi okullarının adları ve yerleri (Candemir, 2000, s.127).

Adı	Derece	Yer
Karataş Yahudi Okulu	Karma	Karataş
Sissan	Karma	Karataş
Anaokulu	Karma	Karataş

Şekil 2.13 Karataş Orta Okulu (1973 İzmir İli Yılığ, s.235).

Tablo 2.8 1920 yılında MPC ve çevresinde mevcut Rum eğitim süreleri ve yerleri (Candemir, 2000, s.138).

Eğitim süresi	Yer
6	Göztepe
4	Kokaryalı
6	Karataş
7	Karantina

Tablo 2.9 1919-1920 öğretim yılında MPC ve çevresinde mevcut Türk okullarının adları ve yerleri (Berber, 2000, s.92).

Adı	Derece	Yer
Sahiliye	Erkek Okulu	Karataş
Sanayi Mektebi	Erkek Okulu	Karantina
Komite İlkokulu	Kız Okulu	Karantina
Tefeyyüz	Kız Okulu	Kokaryalı

Şekil 2.14 İzmir Yunan Üniversitesi (Günümüzdeki Kız Lisesi) (Şenocak, 2003, s.126).

Mütareke döneminde daha fazla huzur ve güvene ihtiyaç duyan İzmir Sancağının sahip olduğu polis teşkilatı oldukça yetersizdir. 1917 yılında hazırlanan bir rapora göre şehirde, 544 civarında polis bulunmaktadır. Polis sayısının artırılması yönündeki çabalar maddi yetersizlikler nedeniyle sonuçsuz kalmaktadır. Polis teşkilatı yirmi adet karakolda hizmet vermektedir. Bu karakolların dördü Karataş, Karantina, Göztepe ve Hamidiye’de yer almaktadır. Bu dönemde polis teşkilatını yoran önemli olaylardan biri, şehirde yaşanan Rum taşkınlıklarını bastırmak olmuştur. Mondros Mütarekesini izleyen süreçte bu olaylar devam etmiş, hatta İzmir’in Yunanlılar tarafından işgalinden bir gün önce Karataş’ta Ermeni Kilisesi yokuşunda Karataş Karakolu polislerinden Salih Efendi, tanımadığı onbeş Rum tarafından saldırıya uğrayıp, yaralanmıştır (Berber, 1999, s.73-74).

Bu dönemde de, şehir ulaşımında mevcut olan atlı tramvaylar hizmetlerini sürdürmüşlerdir. Fakat şehirdeki vapur seferlerini düzenleyen Hamidiye Şirketi 1908 yılında meydana gelen büyük deniz faciası olan kaza ile zor bir döneme girmiştir. Kazadan sonra şirketin yönetimi Belçikalılara geçmiştir. Belçikalılar, ilk önce Göztepe Tramvay şirketine, daha sonra da, Hamidiye Şirketine borç para verip yönetimi ele geçirmişlerdir. Şirketin düzen hisselerini zamanla alan Belçikalılar, 1914’de yönetimi tamamen ele geçirirler. I. Dünya Savaşı sırasında imtiyaz süresi dolan şirket, ülkenin içinde bulunduğu durum nedeniyle çalışmalarını işgale kadar sürdürmüştür. Yunan işgali sırasında da şehirde Rees, Paterson, Forbes ve Whittall aileleri bir şirket kurmuş ve körfezde vapur seferleri işletmişlerdir. Kurtuluş Savaşından sonra da birçok kişi ve kuruluş izin almadan körfezde vapur işletmişlerdir (Ürük, 2000, s.219).

Şehirdeki sosyal faaliyetlerin yapıldığı mekan ve alanlar, sinemalar, atletizm klüpleri, kahvehaneler ve/veya çayhaneler, birahaneler ve/veya bira bahçeleri, meyhaneler, deniz banyoları, oyun alanları, parklardan oluşmaktadır (Şekil 2.15). Tez bölgesi kapsamında yer alan sosyal faaliyet alanları ve yerleri Tablo 2.10 ’de yer almaktadır.

Tablo 2.10 1920 yılında MPC ve çevresinde mevcut sosyal faaliyet alanları ve yerleri (Candemir, 2000, s.62-73).

Sosyal faaliyet alanının türü	Yer
Park	Bahribaba
Park ve Oyun alanı	Karataş (Türk Hastanesinin arkasında tepelik alan / İngiliz Bahçesi)
Atletizm kulübü	Karataş
Bira Bahçesi	Kokaryalı
Sinema	Kokaryalı

Şekil 2.15 Kokaryalı'daki Athanasoula birahanesi (Atay, 1997, s.84).

2.2.3 1923-1950 yılları arası

Bu dönem, Cumhuriyet'in ilanıyla hız kazanan modernleşme hareketleri ve beraberinde getirdiği Osmanlıdan ve onun geleneklerinden sıyrılmaların yaşandığı, sürekli değişen ekonomik koşulların içerisinde ulusal bilincin oluşturulmaya çalışıldığı bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. 1922'de şehrin Yunan İşgalinden kurtuluşuyla birlikte ortaya çıkan büyük yangında, şehir merkezinin büyük kısmı yanarak yok olmuştur. Fakat yangının yol açtığı kayıpların yanında şehir, yaygın kent dokusu tiplerinin dışında kendi kent modelini oluşturmayı başarmış, yangın sonrası kenti terk eden koloniyel yapının ardından kentin ard bölgesinin kontrolü ve sanayileşmenin gelişmesinde etkili olacak idari yapının eksikliği giderilerek, kısa zamanda bir bütünlük sağlamıştır. Yaşanan bu gelişmeler kenti ileride metropolleşmeye götürecek sürecin başlangıcı olmuştur.

Bu dönem içinde kentteki en yoğun yerleşmenin, bugünkü Halkapınar ile Güzelyalı arasında kalan kıyı boyundaki alan olduğu görülmektedir. Merkezi ticaret alanları ve limanı da kapsayan bu alanların çevresinde cami, kilise, çarşı, hastane gibi kentsel hizmet binaları da bulunmaktadır. Kıyı şeridinin arka taraflarındaysa özellikle ticaretle uğraşan Levantenlerin yaşadığı konutlar yer almaktadır. Kadifekale yamaçlarında ve Karataş çevresinde de Türk mahalleleri konumlanmıştır. Kadifekale etekleri ve kıyı arasındaki boş alanlar bu dönemde tamamen konut yapılarıyla kaplanırken, yerleşim kıyı boyunca Karataş - Güzelyalı yönünde ilerlemiştir. Bugünkü Basmane Garı ve Kemeraltı'nın güneyinden Güzelyalı'ya kadar devam eden alan konut yerleşimi açısından kentin en yoğun yerleşim alanıdır. Konut alanları Karantina semtinden itibaren kıyı boyunca dar bir hat şeklinde devam etmektedir (Şekil 2.16) (Karadağ, 1998, s.83-90). Bilge Umar, 1945-1950 yıllarında tez bölgesi olan kentin güneybatı ucunu:

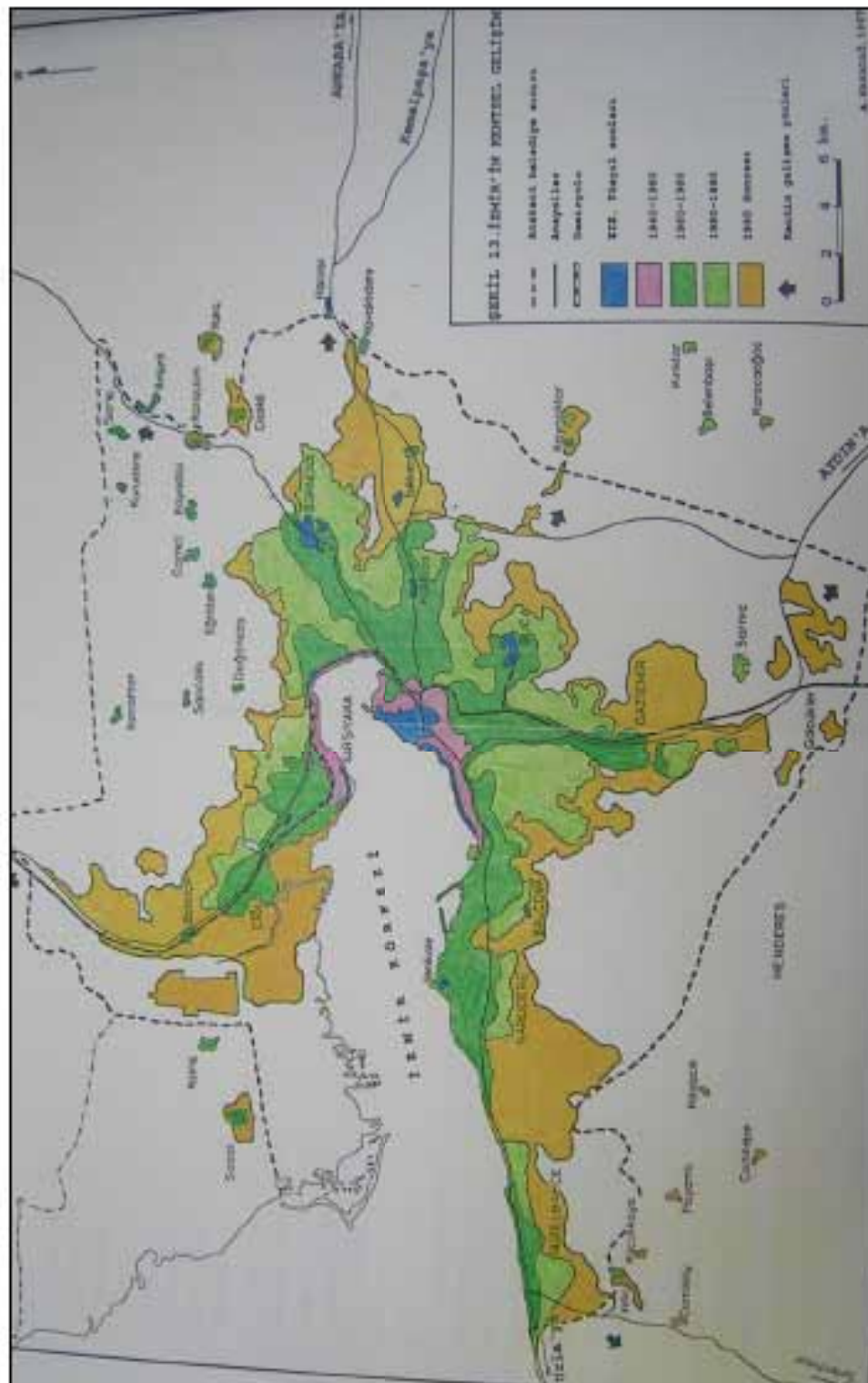
“ Konak- Uçkuyular arasında şimdi otoyol nitelikli bir yalı caddesi durumunda olan Mustafa Kemal Sahil Bulvarı, bildiğiniz gibi, 1980'lerde yapıldı; o zaman yoktu. Mithat Paşa Caddesi ile deniz arasında sıralanan evlerden sonra, bugünkü askeri tesislerin yerinde, o zamanın askeri tesisleri ve özellikle bir deniz uçakları

hangarı vardı; bunun önünde denize, tekerlek yerine kızakları bulunan deniz uçaklarının inmesi, denizden havalanması, Karşıyaka'dan görünebilirdi. İzmir'in batı ucu burasıydı. Önünü tramvay caddesine, arkasını denize ve kızıl günbatımlarına vermiş yalı evleri, Konak'tan Karantina'ya (şimdi Küçükyalı) kadar Karataş'daki birkaç 'yahudhane' yi saymazsanız, hemen hemen tümüyle, birbirine bitişik sıralanmış iki katlı, orta halli vatandaş evleri: Karantina'dan İzmir valisinin konutu olan Sivrihisaryan Konağına kadar, bahçeli zengin konakları, daha sonra yine birbirine bitişik sıralanmış orta halli vatandaş evleriydi. Tramvay Caddesi'nden (Mithat Paşa Caddesinden) elektrikli tramvayla Konak yönünde ilerlerken, Karantina'ya kadar yolun sağ yanında, çoğu bahçeler içinde, bahçesi büyük olanların kimi yoldan görülmeyen evler, konaklar vardı ama, yerleşim alanı bunların hemen arkasında biterdi...Ancak Karantina – Konak arasında, yerleşim yamaçta, Halil Rifat Paşa Caddesi ile Mithat Paşa Caddesi arasında, yukarılara da yayılıyordu. Ezrefpaşa, en yüksek semti; Kadifekale'den aşağıya, denize uzanan yamacın yukarı bölümleri ile, güneye bakan yamaç ve doğuya bakan yamacın tümü boştu. Kent ovada Tepecik denilen yere henüz uzanmıştı; orası sayılmazsa, Basmahane Garı- Alsancak Garı arasında uzanan demiryolunun ötesi dahi kent dışı, boş, bağlık bahçelik, bostanlıklar yerlerdi." şeklinde betimlemiştir (Şekil 17-18) (Umar, 1999, s. 21-22).

Bu dönemde kentin göç alıp vermesi, etnik ve demografik yapısında değişikliklere yol açmıştır. Şehir'deki yerleşim alanları da bu doğrultuda etkilenmiştir. Türk askerlerinin 1922'de şehre girmesiyle Rum ve Ermeniler şehri terk etmeye başlamış ve mübadele anlaşması sonrasında, İzmir'de Türklerin dışında Museviler ile küçük bir yabancı grup kalmıştır. Önceki yıllarda ticaretin gelişmesine paralel olarak yabancı göçü alan şehir, Kurtuluş Savaşı sonrasında, savaşın yol açtığı sıkıntılar ve ticaret alanında yabancı sermayeye verilen ayrıcalıkların kaldırılması, yabancılara bazı işkollarının yasaklanması sonucunda şehirden ayrılanlar artmış ve sonucunda kentin nüfusu azalmıştır. Bu durumdan etkilenenlerin başında, savaş sonrası şehirde kalan tek etnik grup olan Museviler yer almıştır. Çoğunluğu ticaretle uğraşan bu grubun işlerinin bozulması ve gerek savaş sonrası genel anlamda yabancılara gösterilen hoşnutsuz tavır, gerekse basında sıklıkla işlenen Musevilerin Türkçe

konuşmamalarına yönelik eleştiriler özellikle bu grup için güvensizlik ortamı yaratmış, 1930'lerden başlayarak şehri terk etmelerine yol açmıştır. 1931-32 yılları arasında Karataş - Göztepe – Reşadiye aksında toplam 26 Musevi ve Müslüman Türk ailesi bütün taşınmazlarını satarak şehri terk etmişlerdir. 1933 yılında da 1.200'den fazla Musevi aile, yaklaşık 6.000 kişi şehri terk etmiştir. şehir bu dönemde g verirken bir yandan da g almıştır. Cumhuriyet döneminde Selanik'ten gelen mübadillerin çoğu İzmire yerleştirilmiştir. Gelenlerin Karantina, İkinci Kordon, Karataş, Alsancak, Basmahane, Göztepe ve Karşyaka'ya yerleştirilmesi sonucunda, kent nüfusu özellikle 1935'den sonra önemli ölçüde artmıştır. Böylece nüfus, kent için planlananın çok üstüne çıkarak, kentte ilk kez iskan sorununun yaşanmasını sağlamıştır. Sorunun zm için inşa edilen 202 konutun 25'i Karataş'ta, 23' de Karantina'da inşa edilmiştir (Karadağ, 1998, s.90-91; Nahum, 2000, s.239-240; Göksu, 2003, s.135-137).

şehrin Yunan işgalinden kurtulmasından sonra 1925'te çıkartılan Takrir-i Sükun Kanununa dek geçen dönemde İzmir Belediyesi yönetimi II. Meşrutiyet döneminin hatırlatıcı şekilde kargaşahdır. 1922 yangını nedeniyle şehrin ihtiyaçları artmış, yok olan alt yapı tesisleri, kenti ciddi ölçüde sıkıntıya sokmuştur. 1925 yılında hazırlanan imar ve onarım planlarından önce belediye çalışmaları yetersiz ve plansızdır. Yoğun yerleşmeye maruz kalan Eşrefpaşa, Güzelyalı arasındaki alanlarda yollar son derece bozuktur ve birçok semtte su gereksinimi karşalanamaz duruma gelmiştir. Bu anlamda şehrin yeniden imar ve inşası için Danger Kardeşlere 1924 yılında hazırlatılan imar planları, 1925 yılında onaylanmıştır (şekil 2.19). Yolların genişletilmesini, kentin ağalandırılmasını, mezarlıkların taşınarak parka dönüştürülmesini de kapsayan planda şehir ticaret, sanayi ve konut alanları bazında  bölüme ayrılmış, Karantina ve Karataş sırtları iskan bölgesi olarak kullanılmak üzere güneybatıya doğru uzatılmıştır (Serçe, 1998, s.183-84, 250-259). Planın uygulanmasında öncelik yangın alanının düzenlemesine verilmiştir. Belediyenin finansman kaynakları konusunda sıkıntı çekmesinden dolayı uygulama alanında gler yaşanmış, planın ciddi anlamda uygulamaya konulması 1935 yılı bulmuştur. Plan ekonomik olmadığından dolayı, Jahsen gibi ünlü plancılardan eleştiri almışsa bile, kentin bugünkü dokusunun sağlanması bakımından önemlidir.

Şekil 2.17 1940-50'li yıllarda Karataş (geocities.com, b.t.).

Şekil 2.18 1940-50'li yıllarda Güztepe (geocities.com, b.t.).

Şekil 2.19 1925'de Rene Danger tarafından hazırlanan İzmir Kent Planı (Karadağ, 1998, s.85).

İzmir Belediyesi 1930 yılında o zamana kadar ayrı bir belediyeye sahip olan Karşıyaka'nın bünyesine katılmasıyla geniş bir alanda faaliyette bulunmak zorunda kalmıştır. Fakat belediye örgütlenmesi son derece sağlıklı ve sayısı kabarık kadrosuyla iş göremez durumdadır. Belediyeyi işlevsel duruma getirmek, hem de mali sıkıntıların aşılabilmesi için dönemin belediye başkanı Behçet Uz, bazı mntıkaları iptal ederek, belediyenin kadro sayısını azaltmıştır. Boşalan belediye binalarını kiraya vererek mali sıkıntıları azaltmaya çalışmıştır. Ayrıca belediye kendi bünyesinde yeni yapılanmaya giderek, biri merkez olmak üzere sekiz mntika oluşturmuştur. Kendi görev alanları içindeki mahallelerden sorumlu olan mntikalar şunlardır: Alsancak, Basmahane, Eşrefpaşa, Güzelıyalı, İkiçeşmelik, Tepecik ve Karşıyaka (Serçe, 1998, s.213-215). Tez bölgesinin yer aldığı Güzelıyalı mntikasının kapsadığı mahalleler Tablo 2.11'da verilmiştir.

Tablo2.11 Güzelıyalı Mntikası ve kapsadığı mahalleler (Serçe, 1998, s.216).

Mntika Adı	Mntikanın Bulunduğu Yer	Mntikanın Dahilindeki Mahalleler
Güzelıyalı	İnönü Caddesi	Altıntaş, Altıok, Barbaros, Çaka Bey, Çankaya, Üçkuyular, Göztepe, Gülgör, Güzelıyalı, Karataş, Kılıç, Reis, Kemal Reis, Mithatpaşa, Murat Reis, Turgut Reis, Yeşiltepe mahalleleri

1930 yılında çıkartılan Belediyeler Kanunu, mahallelerin meydana getirilmesini, kaldırılmasını, birleştirilmesini , isimleriyle sınırlarının değiştirilmesini, belediye meclisinin ve mahalli idare heyetinin kararına bırakmaktaydı. Bu doğrultuda 1932'de İzmir Belediye Meclisi " Sınırların tespiti ve mahalle isimlerinin Türkçeleşmesi hakkında" 13 Kasım 1932 tarihli Belediye Başkanlığının tekeresini kabul ederek çalışmaya başlamıştır. Bu Kararın verilmesine diğer bir etken de, bu yıllarda Cumhuriyet yönetimine uymayan isimlerin değiştirilmesidir. Bu anlamda başlanan çalışmalar mevcut mahalle ve cadde isimlerini yeni isimlerle değiştirmek ve açılan yeni cadde ve meydanlara isim vermek üzere iki yönde gelişmiştir. Bu doğrultuda, 1932'de 86 mahallenin isim değişikliği konusunda meclise öneriler sunulmuş, fakat

komisyonca değerlendirilen öneriler kapsamlı bir araştırma yapılmadan hazırlandığı gerekçesiyle red edilmiştir. 1937 yılında komisyon sokak, cadde ve meydan isimleri değişikliğini kapsayan iki ayrı mazbata düzenlemiştir. Birinci mazbata, 20 metreden yukarı cadde ve bulvarların ad almasını, 20 metreden aşağı cadde ve sokakların adlarının kaldırılıp numara verilmesini, 20 metreden daha büyük olan çeşitli mahallelerin içinden geçen çok uzun yolların eskisi gibi isim taşımasını, büyük ve uzun caddelerin eskiden kalma bir anlam ifade etmeyen isimlerinin değiştirilmesini kapsamaktaydı. İkinci mazbata ise, İzmir'deki 85 mahalleden isimleri hiçbir esasa dayanmayanların isimlerinin değiştirilmesiydi. Alınan bu kararlar doğrultusunda tez bölgesi kapsamında cadde ve sokak isimleri değiştirilmiştir. Çobanoğlu Zeki Bey Caddesinden Üçkuyular'a kadar olan Güzelyalı Tramvay Caddesinin ismi " İnönü Caddesi " olarak değiştirilmiştir. Tez bölgesinde değişen mahalle isimleri Tablo 2.12'da verilmiştir. Ayrıca 1938 yılında kaldırılan sokak isimleri yerine, numara verilmesine başlanmıştır (Serçe, 1998, s.283-291; a.y. 2000, sayı:1, s.168-175).

Tablo 2.12 MPC ve çevresindeki mahallelerin 1933-1937 yıllarında isim değişiklikleri ve numaralandırılmaları (Serçe, 1998, s.283-291, 2000, sayı:1, s.168-175 ; Göksu 2003, s.121).

Önceki ismi	Değişiklik yapılan yıllar			
	1933	1937	1937	Günümüzde isim ve sokak numaraları
		Üçkuyular	Üçkuyular	Üçkuyular
Reşadiye	Reşadiye	Güzelyalı	Güzelyalı	Güzelyalı (19-75)
Göztepe	Göztepe	Göztepe	Göztepe	Göztepe (76-125)
Arap hasan	Arap hasan	Köprü	Köprü	Küçükalyalı (126-175)
1. Karantina 2. Karantina	1.Karantina 2.Karantina	1.Karantina 2.Karantina	1.Karantina 2.Karantina	Küçükalyalı (176-175) (221-265I)
Karataş Osmaniye	Karataş Osmaniye	Karataş	Karataş	Karataş (391-395)
1.Karataş	1.Karataş	1.Karataş	1.Karataş	Karataş (331-360)
2.Karataş	2.Karataş	2.Karataş	2.Karataş	Karataş (301-315)
3.Karataş	3.Karataş	3.Karataş	3.Karataş	Karataş (316-330)

1930'lu yıllarda İzmir Belediyesi, inşaat işlerinde yolları kaplamak, kanalizasyon çalışmaları ile cadde açmak işlerine öncelik vermiştir. Cumhuriyet öncesi adı kaldırım, büyük kesme taş ve şose gibi döşemelerle kaplanan yollar, Cumhuriyet döneminde bandırma taşı, asfalt ve beton yol sistemleriyle kaplanmaya başlamıştır. 1929'da tüm yolların asfalt olarak döşenmesi gündeme geldiyse de, mali güçlükler bunun uygulanmasını engellemiştir. Kanalizasyon sisteminin mevcut olmaması da ayrıca asfalt döşeme işinin gerçekleşmesini olumsuz etkilemiştir. 1930'lu ve 40'lı yıllarda şehirde her türlü döşeme görülmeye başlamıştır. Büyük taşlı eski pave ile bandırma taşları birçok yerde mevcuttur. Sokak içleri Arnavut kaldırımı denilen iptidai yöntemle, yeni kısımlar ise beton üzerine katran dökülerek döşenmiştir. Beş yıllık çalışma ve imar programında yol ve döşeme işlerine bütçenin büyük kısmı ayrılmıştır. İnönü Caddesi, Güzelyalı'ya kadar uzatılacak olan Atatürk Bulvarı'nın aralarında yer aldığı birçok cadde ve bulvara parke döşenmesi planlanmışsa da, II. Dünya Savaşı çalışmaların gerçekleşmesini engelleyerek, çalışmaların ivmesini düşürmüştür (1937-39-40-41-44 yıllarına ait çalışma raporları). 1937-44 tarihleri arasında belediyenin tez bölgesinde yaptığı çalışmalar Tablo 2.13'de verilmiştir (Şekil 2.20).

Şekil 2.20 1939 yılında Güzelyalı yol çalışmalarından alınan bir görüntü (Yeni Asır gazetesi, 24 Haziran 1939).

Tablo 2.13 1937-39-40-41-44 yıllarında MPC ve çevresinde yapılan yol inşaatları ve kanalizasyon şebekesi çalışmaları (1937-39-40-41-44 yıllarına ait çalışma raporları, İzmir Milli Kütüphane arşivi).

Çalışma Raporu yılı	Tamir edilen Yollar	Yenilenen yollar	Yeni yapılan kanalizasyonlar
1937	Güzelyalı'da Tayyare Alayı önünde 5870 m Murabbai Bandırma		- Güzelyalı'da Cerrah Halil Efendi Sokağının denize kadar olan kısmı - Bahribaba Kız Lisesinden Halkevine olan kısımda çeşitli çapta 2604 m kanalizasyon şebekesi
1939	- Güzelyalı Poligon köprüstintin iki tarafı - Bahribaba parkı önünden Asansör'e kadar parke taşı döşenmesi (Yeni Asır Gazetesi, 29 Nisan 1939)	Karantina'da 199 ve 200 sokaklarda yeni kesme kordon döşenmesi	Bahribaba parkı, Asansör semti, Karataş'da 403 numaralı sokakta, Karantina'da 199 ve 200 sokaklarda kagir lağım yapımı
1940	132, 185, 334, 403, 450, 474 numaralı sokaklarda 10 920 m ² adi taş döşemesi		İnönü Caddesi 128, 187 sokaklarda
1941	İnönü caddesinde parke ve kesme taş döşenmesi		Karantina durağında bir adet umumi tuvalet inşa edilmiştir.
1944	İnönü caddesinde parke ve 304 sokakta adi döşemesi		

Tablo 2.13 incelendiğinde; 1937-44 yılları arasında Mithatpaşa Caddesi üzerinde özellikle Bahribaba, Karataş ve Güzelyalı'da yol onarım ve alt yapı çalışmaları yapıldığı göze çarpmaktadır. Bölgede sokak içlerinde yapılan onarım çalışmalarına ise, Karataş ve Karantina semtlerinde ağırlık verilmiştir.

1922 yangınıyla yok olan şehir alt yapısı, beraberinde kanalizasyon sorununu gündeme getirmiştir. Yağmur sularının belli bir yatakta akması ve evlerden akan lağım sularının ortadan kaldırılması, kanalizasyon sorununu daha ciddi bir sorun haline getirmiştir. Kentin yoğun yağış alması sel riskini ortaya çıkarmış, sağlık açısından da problem yaratmıştır. Şiddetli yağışların tez bölgesinde verdiği zararlar Tablo 2.14’de verilmiştir. (Şekil 2.21). İzmir yangını pekiştirdiği kanalizasyon sorunu çözümü için Holyizler Şirketi ile anlaşarak şehir kanalizasyon planı yaptırılmıştır. Şehrin nüfus ve meteorolojik yönleri incelendikten sonra hazırlanan plana göre, şehir kanalizasyon sistemi Kadifekale’den itibaren iki kısma ayrılacak, batıya giden kısmı Güzelıyalı’da bir mahallede, doğuya ve kuzeybatıya yönelen kısmı Alsancağ’ın ilerisinde toplanacaktır. İki kısımda tesisler oluşturulacak, buralarda lağım suları karışma, sızdırma ve arıtma işlemlerinden geçirildikten sonra klorlanarak denize akıtılacaktır. Fakat planın maliyetinin yüksek olması bu projenin tamamen uygulanmasını engellemiştir. Belediye, finansman güçlükleri nedeniyle kanalizasyon şebekesi inşası için bütçeden ayırdığı parayla ilk olarak Eşrefpaşa’dan Halkapınar’a kadar bir ana kanalizasyon şebekesi yapmayı para artarsa Reşadiye’ye gidecek diğer hattı devreye sokmayı planlamıştır. Fakat bunun yetersiz kalacağı kısa sürede anlaşılmıştır. Bütçeden bu iş için önemli bir miktar ayrılmışsa da, kanalizasyon şebekesi sorunu İzmir Belediyesi’nin uzun yıllar sorunu olmaya devam etmiştir (Serçe, 1998, s. 266-273).

Şekil 2.21 Şiddetli yağışlarda caddenin durumu (Yeni Asır Gazetesi, 21 Ocak, 1981)

Tablo 2.14 1929-42 yılları arasında yaşanan şiddetli yağışların MPC ve çevresinde neden olduğu zararlar.

Şiddetli yağışların yaşandığı tarih	Şiddetli yağışların neden olduğu zararlar
15-17 İkinci Kanun 1929	Şiddetli yağmurun etkisiyle Göztepe'de dağdan büyük bir kaya yuvarlanarak Tramvay Caddesi'ne yuvarlanmış ve tramvayın bir seferinin bir süre işlememesine neden olmuştur (Akdeniz Gazetesi, 17 İkinci Kanun 1929).
6 Mart 1929	Şehrin genelini etkileyen şiddetli yağış, Yolları mahalleden inen sular Kamış'ın ötesini kaplamış, kum ve süpürüntüler vs. ile yolu kapatarak ulaşımı engellemiştir. Otomobillerin kısmi azamı bozulmuştur.Karanfina deresi taşmış ve köprüünün beton aksını hasara uğratmıştır. Korkak önünden Güvelyalı'ya kadar olan bölgeler su basmış, yirmiden fazla konut sular altında kalmıştır. Reşadiyedeki evlerin çoğunu su basmıştır.(Hizmet Gazetesi, 7 Mart 1929).
25-27 Teşrinievvel 1930	Kamış'ın Sanatlar Mektebi a rkasındaki dere taşmış, sular Tramvay Caddesini kaplamıştır. Sanatlar Mektebi büyük hasara uğramıştır. Göztepe'de kalyan bahçesi tamfundaki sel sularının etkisiyle kayalar Tramvay Caddesine yuvarlanmıştır. Bu bölgedeki fazla sular Bahribaba'da toplanmış, birikimi suyun derinliği 1 m'ye varmış, lağımalar patlamış olduğundan sular menfz bulamadığından etrafa yayılmıştır. Sadek Bey bahçesiyle, Vali Konuğun önüne kadar Tramvay Caddesi iki metre derinliğinde sular ile kaplanmış, caddenin üzerinde su basması alındaki evlere su basmış, mal kaybına neden olmuştur (Hizmet Gazetesi, 27 Teşrinievvel 1930).
25 Eylül 1935	Karanfina üzerindeki mahallelerden yağmurun getirdiği molalar tramvay yolunu n karış, tramvaylar kısa bir süre işlemiştir (Yeni Asır Gazetesi, 26 Eylül 1935).
11 Şubat 1936	Bahribaba önünde lağımalar patlatarak Tramvay Caddesini doldurmuş, Karataş'ta yukarı mahallelerden gelen sel suları caddedeki evleri sularakında birkmiştir.(Yeni Asır Gazetesi, 12 Şubat 1936).
6 Şubat 1942	Yağışın etkisiyle Göztepe'de Vali Konuğun karşısına rastlayan dağlık kırsalda kayalar koparak dığın düşür.

Tablo 2.14' de görüldüğü gibi 1929-42 yılları arasında yaşanan şiddetli yağışlar MPC'de birçok zarara yol açmıştır; özellikle Karataş'da Yukarı Mahalleden caddeye inen kum, süprüntü vs.ler yolun kapanarak ulaşımın aksamasına, kanalizasyonların taşarak evlerde su baskınlarının yaşanmasına yol açmıştır. Güztepe'deki dağlık kısımdan kayaların kopmasına da yol açan yağışlar, can kaybına yol açmasa da caddedeki ulaşımın bir süre yapılamamasına neden olmuştur.

Şehir bataklıkları, 1930'lu yılların başında şehir sağlığı için önemli bir sorun halini almıştır. Bu yıllarda Güzelyalı bataklığının da yer aldığı toplam bataklık alanı 611.060 m²'dir. 1932 yılına kadar sorunun çözümünde önemli bir adım atılamamasının en önemli nedeni, belediye için çözümün maliyetinin yüksek olmasıdır. Bu yüzden belediye öncelikle şehrin iç kısımlarındaki bataklıkların kurutulmasına karar vermiştir. 1932 yılında Reşadiye (Güzelyalı) bataklığının bir kısmı kurutulabilmiştir. Çalışmaların yapıldığı yerlere Okaliptus ağaçları dikilmiştir. Güzelyalı bataklığının kurutulması çalışmalarına daha sonraki yıllarda da devam edilmiştir; 1941 yılında, bataklığın sularının denize aktarılması için kanal açılıp, suyun tahliyesi yapılmış, sahipli ve sahipsiz yerlerin istimlakı yapılarak bu alanda spor sahalarının yapılması öngörülmüştür. 1942 yılında kurutulma çalışmalarına devam edilip Güzelyalı'dan İnciraltı'na kadar olan sahil kısmı mazotlanmıştır (Serçe, 1998, s.306-307; Yeni Asır Gazetesi, 10 Mart 1932, 4 Mayıs 1941, 7 Mayıs 1941, 26 Haziran 1942). 1938 yılının beş yıllık çalışma programında bataklıkların kurutulması için bütçeden ayrılan finansman II. Dünya Savaşı nedeniyle aksayan çalışmalar yüzünden tam olarak kullanılmamıştır. 1946'dan itibaren sorun sıtma mücadele alanına dahil edilerek merkezi bir hale getirilmiştir (Serçe, 1998, s.307).

Şehrin içinde kalan mezarlıklar ve yeşil alanların azlığı XIX. yüzyılın ortalarında XX. Yüzyılın ilk yıllarına kadar şehrin önemli sorunlarından biri olmuştur. I. Dünya Savaşı sırasında Vali Rahmi Bey, Bahribaba mezarlığını kaldırarak yerini park haline getirmeye çalışmış, fakat savaş koşulları yüzünden parkın bir kısmı tamamlanabilmiştir. 1927-28 yıllarında Bahribaba parkının oluşturulması tamamlanmış, parkın karşısında sahil tarafında sahil parkı gazinosu inşa edilmiştir (1927-28 İzmir Vilayeti Salnamesi, İzmir Milli Kütüphane arşivi). 1939 yılında

Bahribaba Parkı içinde yıkılan duvarların ve çardakların tamiri yapılmıştır. Bu çalışma kapsamında, Sahilparkı Gazinosuna bir büfe ilave edilmiş ve buradaki çardaklar da onarılmıştır (1939 yılı İzmir Belediyesi Çalışma Raporu, İzmir Milli Kütüphane Arşivi). Parkın içinde ve yakınındaki gazino ve meyhanelerin varlığı ve park içinde içki ve esrar içilmesinden dolayı Bahribaba parkı, Selimiye Mahallesi içinde işlenen suç eylemlerinin % 83'üne ev sahipliği yapmıştır. Güzelyalı ve Reşadiye Çocuk parkı 1934 yılında açılmıştır. Parklardaki peyzaj çalışmaları bu yıl içinde tamamlanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 14 Kanunisani- 5 Nisan 1934).

Şekil 2.22 1930'lu yıllarda Bahribe Parkı (Bataçım, 1999).

İzmir Belediyesi, yangınlar karşısında uzun süre yetersiz kalmıştır. Cumhuriyet öncesinde tulumba teşkilatının da durumu farklı olmadığından, sigorta şirketleri kendi itfaiye teşkilatlarını kurmuşlardır. Cumhuriyet döneminde 1922 yangını yaşayan belediye, Uşakizade Muammer Bey döneminde gerekli donanımı satın alarak ve kadro sayısını yükselterek itfaiye teşkilatını güçlendirmeye çalışmıştır. 1924 yılında çıkartılan bir kanunla sigorta şirketleri itfaiyesi İzmir Belediyesine geçmiştir. Fakat 1924'de Kokaryalı Sineması yangını teşkilatın yetersiz olduğunu kanıtlamıştır. 1932'de Behçet Uz döneminde itfaiye yeni yapılan merkez binasına

taşınarak, modernleştirilmeye çalışılmış, itfaiye şubeleri kaldırılarak, tek merkezden yönlendirilmeye başlanmıştır. Daha sonraları itfaiye görevlerinin mesleki donanımlarını arttırmak için mesleki kurslar düzenlenmiş, teşkilat modern araçlarla yapılandırılmaya çalışılmıştır. 1929-46 yılları arasında çıkan yangınlarda teşkilat başarılı olmuştur (Serçe, 1998, s.225-227). 1935-1948 yılları arasında tez bölgesinde ortaya çıkmış yangınlar Tablo.2.15’de verilmiştir.

Tablo.2.15 1935-1948 yılları arasında MPC ve çevresinde ortaya çıkmış yangınlar.

Yangın Tarihi	Yangın Yeri	Yangın çıkış nedeni ve yaşanan zarar
19.08.1935	Güzelyalı Tramvay deposu arkası	Bacadaki kurumların ateş alması sonucu ev tamamen yanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 20.08.1935).
09.01.1939	Tramvay Caddesi No:1014	Evin radyo antenine yıldırımın isabet etmesi sonucunda çıkan yangın, kısa sürede büyümeden söndürülmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 20.01.1939).
03.06.1942	Karataş, Asansör sokağı, No:103	İki katlı ahşap evin mutfağında çıkan yangın, çatıya sıçrayarak yandaki ahşap evleri tehdit etsede itfaiyenin kısa sürede müdahale etmesi sonucu büyümeden söndürülmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 04.06.1942).
24.09.1942	Güzelyalı, 60. sokak, No:9-11	Çatıları bir olan iki evde çıkan yangın çatının bir bölümü yandıktan sonra itfaiyenin yangını kontrol altına almasıyla büyümeden söndürülmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 20.01.1939).
18.06.1946	Tramvay Caddesi 78. sokak, No:7	İki katlı ahşap evin mutfak bacasından biriken kurumlardan çıkan yangın büyümeden itfaiye tarafından söndürülmüştür.(Yeni Asır Gazetesi, 18.06.1942).
24.06.1946	Karantina İskelesi karşısında 210.sokak	Üç katlı ve üç odalı ahşap binanın üst katında yangın çıkmış itfaiyenin yangını kontrol altına almasıyla büyümeden söndürülmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 25.06.1946).
01.07.1948	Güzelyalı Açık Hava Sineması	Sinemanın opera dairesindeki bobinlerdeki filmlerin taşarak lambayla teması sonucu çıkan yangın, itfaiyenin yangını kısa sürede kontrol altına almasıyla büyümeden söndürülmüştür. Yangın sırasında, filmlerin bir kısmı yanmış, sinema sahibi Lütfi Bağyık ve teknisyen yaralanmışlardır (Yeni Asır Gazetesi, 02.07.1948).

1935-48 yılları arasında MPC'de yaşanan yangınlar, can kaybına yol açmamış, maddi hasarlarla sonuçlanmıştır. Genellikle ahşap evlerin bacalarındaki kurumların ateş alması, kişisel dikkatsizlikleri yüzünden meydana gelen yangınlar çevredeki yapıları tehdit etse de, büyümeden itfaiye tarafından söndürülmüştür.

İzmir'de 1925-34 yılları arasında inşaat sektöründe canlılık yaşanmış, daha sonra sektör yüzyıl ortalarına kadar bir durgunluk içine girmiştir (Serçe, 1998, s.261-263). Cumhuriyetten sonraki dönemde, Klasik Osmanlı dinsel yapılarının dekoratif mimari özellikleri kullanılarak ulusal bir mimari yaratılmaya çalışılmıştır. 1940-50 yılları arasında modern mimari anlayışıyla binalar yapılmaya başlanmıştır. Göztepe semtinde yüzyıl başlarında ilk apartman yapısı olarak inşa edilen Anadolu Apartmanından sonra, 1930-33 yılları arasında Karantina'da deniz kıyısında beş katlı bir apartman yapılmıştır. Yapının mimarı Necmettin Emre, daha sonra 1935-38 yılları arasında Karantina ve Güzelah'da modern mimari anlayışında konutlar da inşa etmiştir (Şekil 2.23) (Onat, 92/2, s.63-66).

Şekil 2.23 1937 yılı öncesi mimar Necmettin Emre tarafından projelendirilen Karantina'da bir villa (Ege Mimarlık,1999/4, s.35).

Belediyeler, Osmanlı döneminde genellikle imtiyazlı şirketlerin yönetiminde olan kamu hizmetlerinde pek fazla etkin olamamışlardır. Cumhuriyet döneminde 1930'lara kadar süren bu durum, milli sermayenin desteklenip işletmelerin Türk kimliği kazanmasıyla değişmeye başlamıştır. Milli sermayenin güven vermemesi ve büyük buhran yüzünden, yapılması gerekli yatırımlarda gecikmelerin başlaması sonucunda, şehirlerdeki kamu hizmeti veren işletmelerin belediyeleşmesine gidilmiştir. Bu bağlamda 1930' dan sonraki yıllarda mezbaha ve telefon dışında yabancı sermayeli şirketlerin elinde olan kamu hizmetlerinin devletleştirilmesine başlanmıştır. 1932 yılında İzmir Rıhtım Şirketi'nin devletleştirilmesi kararlaştırılarak, Liman İşleri Umum Müdürlüğü'ne devri gerçekleştirilmiştir. 1935'de, Havagazı Şirketi; 1943'de İzmir Tramvay ve Elektrik Anonim Şirketi; 1944'de İzmir Su Şirketi satın alınarak belediyeye devredilmiştir (Serçe, 1998, s.293-294).

1923'de İzmir Belediyesi aldığı telefon imtiyazı sonucunda Erikson Şirketi ile ortaklık kurmuş ve bu alanda hizmet vermeye başlamıştır (Serçe, 1998, s.185). 1929 yılında şehrin bazı semtlerinde umumi telefon noktaları kurulmuştur. Toplam yedi semtte açılan umumi telefon noktalarının ikisi, Bahribaba'da ve Karantina'dadır (Hizmet Gazetesi, 22 Nisan 1929). 1930 yılından önce telefon şirketince yapılan çalışmalar sonucunda Reşadiye ve Göztepe çevresinde telefon ihtiyacının az, Alsancak çevresinde çok olacağı öngörülmüş ve bu doğrultuda hatlar döşenmiştir. Fakat 1930 yılına gelindiğinde Reşadiye ve Göztepe çevresindeki telefon hatları yetersiz kalmış, Alsancak çevresinde ise birçoğu henüz kullanılmamıştır. Bunun sonucunda Reşadiye ve Göztepe çevresine yeni hatlar çekilmeye başlanmıştır (Hizmet Gazetesi, 22 Nisan 1929 ; 14 Temmuz 1930).

Şehrin aydınlatılması Cumhuriyetin ilk yıllarında da havagazıyla yapılmıştır. Belediye, özel şirketlerce üretime başlayan elektriğin pahalı olması gerekçesiyle elektrik şebekesinin yayılmasına karşı çıkmıştır. Fakat belediyenin karşı çıkışlarına rağmen, İzmir Tramvay ve Elektrik Türk Anonim Şirketi 18 Ekim 1928'de elektrik fabrikasını tamamlayarak faaliyete geçirmeyi başarmıştır. Belediye 1943'de şirketin alınmasına kadar şirkete baskı yaparak, elektrikle aydınlatma çalışmalarının

genişlemesini sağlamıştır. İzmir Tramvay ve Elektrik İşletmesi idaresi, 10 Ocak 1945 tarihinden itibaren Belediye'ye devredilmiş ve ESHOT içinde yer almıştır (Serçe, 1998,s. 293-295).

Şehir içi ulaşımında etkin olan tramvayların elektrikleşmesi konusunda uzun yıllardır devam eden tartışmalar, Göztepe Tramvay Şirketi'nin Konak – Güzelyalı hattı boyunca işlettiği tramvayların 18 Ekim 1929'da elektrikleşmesiyle son bulmuştur (Serçe, 1998, s.185-186). Göztepe Tramvay Caddesi'nin, 1929-1930 yılları arasında dört defa onarımı yapılmıştır. Yapılan bu onarımlar sırasıyla; tramvay hatları döşenmeden önce ve sonra, daha sonra büyük parkeler sökülüp küçük parkeler döşenmiş, 1931'de de bu parkelerin onarımı yapılmıştır. Şehrin diğer bölgelerinde kötü durumda olan sokaklar dururken, Göztepe Tramvay Caddesi'nin sık sık tamir edilmesi basında belediyenin eleştirilmesine neden olmuştur (Hizmet Gazetesi, 16 Mart 1931). 1944 senesinde daha önce birçok kazaya neden olan Konak'taki tramvay kavisi kaldırılmıştır. Tramvaylar Ankara Palas önünden kavis çizmeden döşenen yeni hatta işletilmeye başlanmıştır. Ankara Palas önündeki tramvay durağı yalnızca Güzelyalı'ya gitmekte olan yolculara ayrılmış, biniş durak yeri Kışla civarı olarak tespit edilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 6 Şubat 1949; 17 Şubat 1949). 1930-1949 seneleri arasında Konak – Güzelyalı hattı boyunca işleyen tramvaylarda birçok kaza yaşanmış ve bu kazaların bazıları ölümlü sonuçlanmıştır. Çoğu yolcu hatalarının neden olduğu kazalar, Tablo 2.16'de verilmiştir.

Tablo 2.16 1930-1949 seneleri arasında Konak – Güzelyalı hattı boyunca işleyen tramvaylarda yaşanan bazı kazalar.

Kaza tarihi	Kaza yeri ve nedeni
13.03.1930	Karantina önünde, Kokaryalı'ya gitmekte olan bir tramvay sebze yüklü bir merkebi altına alarak ağır şekilde yaralanmıştır (Hizmet Gazetesi, 14.04.1930)
08.05.1934	Konak'tan Reşadiye'ye gitmekte olan tramvaydaki 60 yaşlarındaki yolcu Karantina durak yerinde tramvay durmadan atlayınca hafif şekilde yaralanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 09.05.1934).
28. 06.1934	1 numaralı tramvay Güzelyalı'da yoldan geçen bir çocuğa çarparak hafif şekilde yaralanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 29. 06.1934).
30.08.1930	Karataş'ta muallim mektebi önünde 101 numaralı tramvaydan hareket halindeyken

	inmeye kalkışan yolcu düşerek başından yaralanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 29.06.1934).
23.04.1938	Güzelyalı'dan İzmir'e gitmekte olan 417 numaralı otobüs Kız Lisesinin önünde ön tekerleğin fırtmasıyla kontrolünü kaybederek, 3 numaralı tramvayla çarpışmıştır. Kaza sonucunda tramvayın merdivenleri parçalanmış, otobüsün ön kısmı harap olmuştur. Kazada iki kişi hafif yaralanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 24.04.1938).
07.07.1940	Karantina'dan Konağa gitmekte olan otomobilin motoru Sanatlar Mektebi önünde stop etmiş, 7 numaralı tramvay mesafenin kısa olması nedeniyle zamanında duramamış, otomobille çarpışmıştır. Kazada sadece otomobil zarar görmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 08.07.1940).
11.08.1940	Güzelyalı'da tramvay deposu önünde, tramvay biletçisi tramvay arabasına elektrik prizini takarken düşmüş, iki tramvay arasında kalmıştır. Vatman durumu fark etmeyerek tramvayı çalıştırmış, biletçinin yaralanmasına neden olmuştur. Bu yüzden tramvaylar bir süre Güzelyalı'ya gidememişler, Karantina-Konak arası çalışmışlardır (Yeni Asır Gazetesi, 12.08.1940).
19.01.1941	Halkevi civarında, Güzelyalı'ya gitmekte olan 11 numaralı tramvayın sebze arabasına çarpması sonucunda büyük bir kaza yaşanmıştır. Vatman, sebze arabasını tramvay yoluna yakın şekilde gördüğünde durmak istemiş fakat, Bahribaba parkındaki ağaçların tramvay hattına düşen yapraklar, tramvayın kızak yapmasına neden olmuş, böylece tramvay zamanında duramadığından sebze satıcısını ezmiştir. 1939 yılında aynı nedenden dolayı benzer bir kaza yaşanmış ve kaza yine bir kişinin ölümüyle sonuçlanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 20.01.1941).
17.09.1941	Bahribaba önünde Güzelyalı'ya gitmekte olan 9 numaralı tramvaydaki 13 yaşındaki kız çocuğu tramvay durmadan atlamak isteyince, tramvayın altında kalmış ve parmakları kesilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 18.09.1941).
23.08.1942	Göztepe polis noktası önünde tramvay binek arabasına çarparak maddi hasara neden olmuştur (Yeni Asır Gazetesi, 24.08.1942).
26.08.1942	Güzelyalı'dan Konağa gitmekte olan 2 numaralı tramvay İnönü parkı önünde karşı tarafa geçmek isteyen altı yaşında bir kız çocuğuna çarparak yaralanmasına neden olmuştur (Yeni Asır Gazetesi, 26.08.1942).
21.01.1943	Güzelyalı'ya gitmekte olan 9 numaralı tramvay Karataş'da bir aile evinde oturan 50 yaşındaki hamala çarparak ağır şekilde yaralanmasına neden olmuştur (Yeni Asır Gazetesi, 22.01.1943).
08.03.1944	Güzelyalı'dan Konağa gitmekte olan tramvay İnönü parkı önünde yavaşlayınca 65 yaşındaki bayan yolcu inmek isteyince düşmüş ve iki ayağı kesilmiştir. Hastaneye kaldırılan yaralı ameliyat esnasında yaşamını kaybetmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 09.03.1944).
19.07.1944	Güzelyalı'dan Konağa gitmekte olan 5 numaralı tramvay, Salhane durağı civarında

	aniden önüne çıkan kıza çarparak ayağından ve sırtından yaralanmasına neden olmuştur (Yeni Asır Gazetesi, 20.07.1944).
11.08.1944	Konak'tan Güzelyalı'ya gitmekte olan 13 numaralı tramvayın Karantina Hastanesi önünde duran bir arabaya çarpması sonucunda arabada bulunan kişinin yaralanmasına neden olmuştur (Yeni Asır Gazetesi, 11.08.1944).
09.08.1945	Anadolu Apartmanı önündeki virajı dönmek isteyen tramvayda bulunan bir yolcu dengesini kaybederek yere düşmüş, başını direğe çarpıp ağır yaralanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 10.08.1945).
24.03.1946	Güzelyalı'dan Konağa hızla gitmekte olan Kamyonun Konak'tan yolcu ile dolu olarak Karantina makasına gelmekte olan 15 numaralı tramvayın çarpışması sonucunda biri ağır olmak üzere iki kişi yaralanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 25.03.1946).
11.04.1946	Güzelyalı'dan Konağa gitmekte olan tramvaydaki bir kişinin Anadolu Apartmanı önüne gelindiğinde, ön sahanlıkta bir arkadaşını görerek arka sahanlıktan o tarafa geçmek isteyince düşüp, ölmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 12.04.1946).
06.10.1946	Salhane ile Mektupçu arasında gitmekte olan tramvay kamyon ile çarpışıp maddi hasara ve tramvay seferlerinin bir süre yapılmamasına neden olmuştur (Yeni Asır Gazetesi, 07.10.1946).
01.09.1947	Konak'tan Güzelyalı'ya gitmekte olan 12 numaralı tramvayın arka arabasında oturan bir çocuk başını dışarıya sarkıtmış, bu sırada aksi yönden Konağa gitmekte olan kamyonun çarpmasıyla burnundan ağır yaralanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 02.09.1947).
05.04.1948	Güzelyalı'dan Konağa gitmekte olan 1 numaralı tramvay, Karataş'ta birine çarparak başından yaralanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 06.04.1948).
21.06.1948	Güzelyalı'dan Konağa gitmekte olan 13 numaralı tramvayın arkasındaki demir üzerinde yolculuk eden yolcu, Salhane'ye gelindiğinde karşı yönden gelen tramvaya çarparak yaralanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 22.06.1948).
17.11.1949	Vali Konağı ile Göztepe arasında duran askeri bir kamyonun kömür taşımakta olan bir er 3 numaralı tramvayın altında kalarak ağır yaralanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 18.11.1949).
25.08.1946	Güzelyalı'ya gitmekte olan 7 numaralı tramvayda bulunan bir yolcu, tramvayın Güzelyalı durağından hareketinden sonra atlamak isteyince, dengesini kaybederek düşüp, ağır şekilde yaralanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 26.08.1946).
28.03.1949	Güzelyalı'dan Konağa gitmekte olan 1 numaralı tramvay Elhamra Sineması önlerinde tramvay önünden geçmek isteyen bir kişiye çarparak ağır şekilde yaralanmasına neden olmuştur (Yeni Asır Gazetesi, 29.03.1949).
24.10.1949	Güzelyalı'ya gitmekte olan 10 numaralı tramvay ile Konak yönüne gitmekte olan bir askeri kamyon virajı dönerken çarpışmışlardır. Kaza sonucu can kaybı

	yaşanmamış, sadece seferler bir buçuk saat yapılamamıştır (Yeni Asır Gazetesi, 25.10.1949) (Şekil 2.24).
29.10.1949	Güzelyalı'dan Konağa gitmekte olan 1 numaralı tramvay Karataş'ta karşıya geçmekte olan bir kişiye çarparak ölümüne neden olmuştur. Kaza sonunda tramvay seferleri bir süre yapılamamıştır (Yeni Asır Gazetesi, 29.10.1949).
03.08.1950	Güzelyalı'dan Konağa gitmekte olan 18 numaralı tramvay Karataş virajını dönmek isterken raydan çıkarak Foto Gagi'nin dükkanının önüne gelmiştir. Tramvayın tekrar ray üzerine konulmasından sonra, seferlere devam edilmiştir (Yeni Asır, 04.08.1950).

Şekil 2.24 1949 yılında Vali Konağı yakınındaki virajda askeri kamyon ve tramvay çarpıştıktan sonra (Yeni Asır Gazetesi, 25 Ekim 1949).

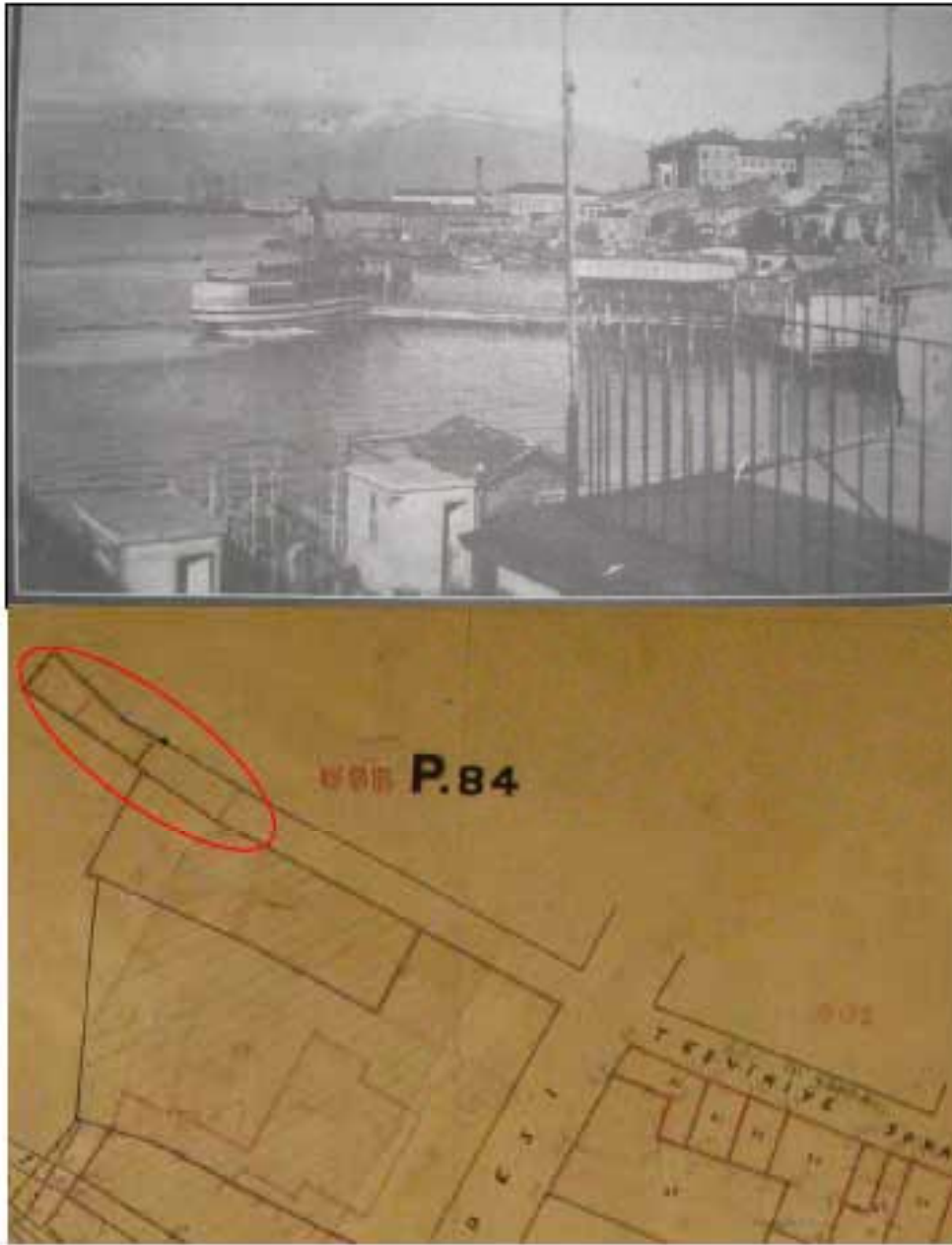
1930-49 yılları arasında Konak-Güzelyalı boyunca işleyen tramvaylarda meydana gelen kazaların birçoğu, Tablo 2.15'de de görüldüğü gibi özellikle tramvay yolcularının dikkatsizlikleri ve durak yerlerine gelmeden önce inmeye çalıştıkları için meydana gelmiştir. Genellikle yolcu yaralanmalarıyla sonuçlanan kazalarda nadiren de olsa, ölüm olayları yaşanmıştır. Kazalara yol açan diğer nedenler arasında, tramvay ve diğer taşıtların cadde üzerindeki virajlarda yeterince dikkatli olmamaları, binek arabalarının caddeyi kullanmaya devam etmeleri, caddeyi

kullanan bütün ulaşım araçlarının birbirlerini dikkate almadan trafikte yer alması sayılabilir.

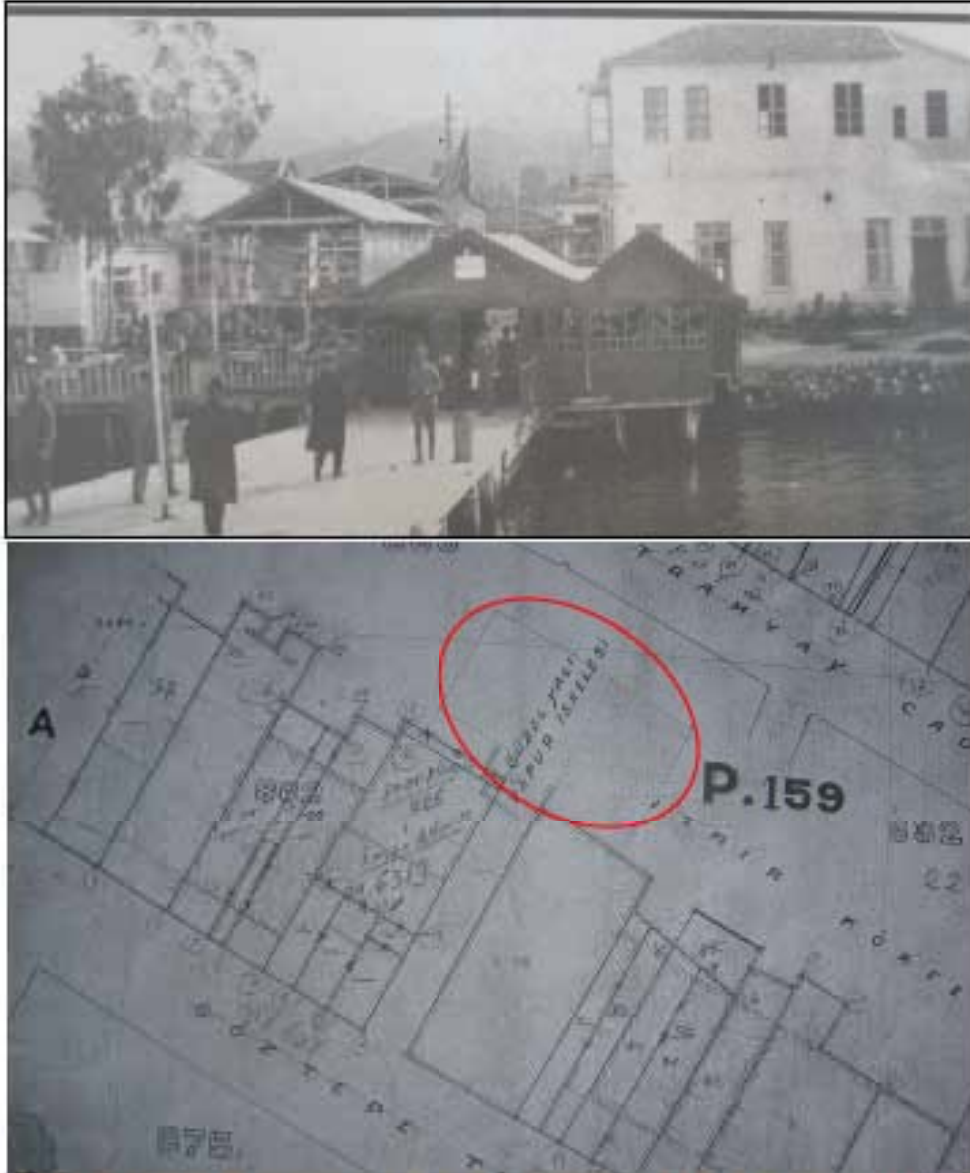
Cumhuriyetin ilk yıllarında tramvay taşımıcılığının yanında çeşitli semtler arasında işleyen “ kaptıkaçı” olarak isimlendirilen otomobiller görülmeye başlamıştır. 1930’lu yıllarda ulaşım sektöründe etkin olmaya başlayan otobüsler için belediye tarafından 1933 yılında seyrüsefer talimatnamesi hazırlanmıştır. Hazırlanan bu talimatnameyle otobüs seferleri daha düzenli hale getirilmiştir. Ulaşım sektörünü etkileyecek öneme sahip olmasa da, 1933 yılında Elektrik şirketi, Konak-Reşadiye arasında çalışan tramvaylardan başka hiçbir ulaşım aracının işleyemeyeceğini, bunun imtiyazla kendilerine verilen bir hak olduğunu ve bu yüzden otobüslerin hasılatlarının şirkete verilmesini istemişlerdir. Şirketin Konak-Reşadiye hattında işleyen otobüs şirketleri aleyhine dava açacağı basında bildirilmiştir (Hizmet Gazetesi, 8 Haziran 1933). Aynı yıl otobüs seferleri belediyece kaldırılmış, fakat kısa bir süre sonra tekrar başlatılmıştır (Hizmet Gazetesi, 21 Eylül 1933). Belediye, otobüs işletme düşüncesine uzun süre sıcak bakmasa da, Behçet Uz’un ısrarlı çabalarıyla hazırlanan 1.4.1936 tarihli önerenin İzmir Belediye Meclisi tarafından kabul edilmesiyle otobüs işletmeciliğine başlanmıştır. 1936 yılında 12 otobüs alınarak, Birinci Kordon üzerinde başlanan seferlerden, kar edirilince yeni otobüs alımına gidilmiş ve böylece seferler diğer semtlere de yapılmaya başlanmıştır. II. Dünya Savaşının başlaması nedeniyle istenilen sayıda otobüs alınamamış, hatta yeni otobüs almak yerine mevcut otobüsler de yedek parça yokluğu nedeniyle kullanılmaz hale gelmişlerdir. Bu durum savaşın sonlarında daha kötüleşmiş, yeni otobüs siparişleri 1946’da verilebilmiştir (Serçe,1998,s.295-297).

Şehirdeki diğer ulaşım aracı, vapur seferleridir. Vapur seferlerinin işletmesini yapan Hamidiye Şirketinin imtiyaz süresi Birinci Dünya Savaşı sonunda sona ermiş olsa da, ülkenin içinde bulunduğu koşullar nedeniyle çalışmalarını işgale kadar sürdürmüştür. Kurtuluştan sonra körfezdeki vapur işletmelerinde yaşanan kargaşa, 1923 yılında açılan ihalede, otuz yıl geçerli olacak imtiyazın Uşakizade Muammer Beye verilmesiyle son bulur. Muammer Bey şirketi iki yıl yönettikten sonra, 1925 yılında vapurları hisse senedi karşılığında İzmir Liman İşleri İnsihan Türk Anonim

Şirketi'ne devretmiştir. Daha sonra sahip olduğu hisseleri devlete devreden Muammer Bey şirketten ayrılmıştır. Adı “ İzmir Liman ve Körfez İnhisarı Türk Anonim Şirketi ” olarak değişen şirket satın aldığı arsalar üzerinde Alaybey Tersanesini kurmuştur. 1934 yılına kadar geçen süre içinde düzenli hizmet veremeyen şirket, tüm mal varlığını 1 Ağustos 1934 tarihinde Maliye Bakanlığına bağlı İzmir Liman İşletmeleri Umum Müdürlüğüne devreder. Bu kuruluş 1 Haziran 1936 tarihinde İzmir Liman İşletmesi Müdürlüğü adını alır, 1938 yılında Denizcilik Bankasına bağlanır. 1949'da bu yapı 3633 sayılı yasa ile iptal edilerek yerine Devlet Limanları İşletmesi Umum Müdürlüğü ile Devlet Denizyolları İşletmesi Umum Müdürlüğü adında iki şirket kurulmuştur. İzmir İşletmesi, Devlet Limanları İşletmesi Umum Müdürlüğüne bağlanmıştır. 1 Mart 1943 yılında iki şirket birleştirilerek Devlet Denizyolları ve Liman İşletme Umum Müdürlüğü kurulmuştur (Ürük, 2000/2, s.218-220). 1940'lı yıllarda Konak - Güzelyalı vapur seferlerinde kullanılan altı ahşap vapur iskelesi bulunmaktadır. Bu iskeleler sırasıyla; Karataş, Salhane, Karantina, Köprü, Göztepe ve Güzelyalı İskeleleridir (Şekil 2.25-26). Karataş İskelesi, şimdiki Karataş Lisesi'ne gelmeden önceki sokağın ucunda, Salhane İskelesi, Asansör Sokağının çok yakınında, Karantina İskelesi, Karantina yokuşunun karşısında ve eski Köşk Sinemasının yanında bulunmaktadır. Karantina İskelesine, tramvay makasına çok yakın olduğu için “ Makas İskelesi” de denilmiştir. Köprü İskelesi şimdiki Berat Apartmanının bulunduğu sokağın, Göztepe İskelesi de Göztepe Kız Meslek Lisesi'nin bulunduğu sokağın denize ulaştığı noktada bulunmaktadır. 1947'de bu iskeleye vapur seferleri kaldırılınca, burası İskele Gazinosu olarak kullanılmıştır. Güzelyalı İskelesi'nin eski ismi Reşadiye İskelesidir. İskelenin hemen yanında Madam Meri'nin içki gazinosu yer almıştır. Gazino Kurtuluş Savaşı sonrasında “ Çiçika'nın Meyhanesi ” olarak anılmaya başlamıştır (Aksoy, Yeni Asır Gazetesi, 26 Temmuz 1987). 1934 yılında bu hattaki iskelelere seferler kaldırılmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 25 Mayıs 1934). 1941 yılının yaz aylarında İnciraltı plajına işletilen vapurların Göztepe İskelesi'ne uğratılmasına başlanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 12 Nisan 1941). 12 Temmuz 1943'den sonra Konak-Göztepe iskeleleri arasında vapur seferleri tekrar başlatılmıştır.

Şekil 2.25 1945'lerde Karataş iskelesi ve iskelenin 1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki durumu (103 pafta, 598 ada) (Yeni Asır Gazetesi, 26 Temmuz 1987; İzmir İli Konak İlçesi Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Arşivi).

Şekil 2.26 1945’lerde Güzelyalı iskelesi ve iskelenin 1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki durumu (163 pafta, 862 ada). İskelenin solunda Madam Merinin yeri ve solunda iki katlı Reşadiye Sineması yer almaktadır (Yeni Asır Gazetesi, 26 Temmuz 1987; İzmir İli Konak İlçesi Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Arşivi).

Bu dönemde diğer alanlarda olduğu gibi, eğitim-öğretim alanında da ilerlemeler kaydedilmiş ve birçok yeni okul açılmıştır. Kurtuluş Savaşı’ndan sonra şehirdeki bazı kilise, azınlıklara ait okul ve yapılar Türk eğitim yapılarına dönüştürülmüştür. Örneğin Göztepe’de Arapyan İsparlayan adlı Ermeniye ait yapı, 1922-23 öğretim

yılında hazine tarafından tapulanarak okul (şimdiki Hakimiyeti-Millîye İlkokulu) olarak kullanılmaya başlanmıştır. Yine Karataş'ta bir Ermeni tarafından yaptırılan kilise ve yetimhane 1923-24 öğretim yılından başlayarak Duatepe İlkokulu olarak eğitime başlamıştır. 1922'den önce Göztepe'de Rum cemaatine ait bir ilkokul, 1922'den sonra kısa bir süre Zükur İlkokulu olarak kullanılmış, 1923 yılında okul Özel Sepet Çiçek Okulu (şimdiki Göztepe Anadolu Kız Meslek Lisesi) olarak kullanılmaya başlanmıştır. 1938'de Güzelyalı'da eski bir kilise onarım görecik ilkokula dönüştürülmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 5 Mart 1938). Yine aynı sene Göztepe Karakolu karşısında eski İtalyan Okulu binası orta dereceli yatılı okul olarak faaliyete geçmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 23 Temmuz 1938). 1931'de Göztepe Amerikan Kız Okulu, 1932'de Göztepe'de Sadık Bey Bahçesinde bir anaokulu, 1938'de Göztepe'de Devrim Ortaokulu ve Güzelyalı'da, Güzelyalı İlkokulu açılmıştır. Okulların yanısıra bu bölgede Türk Maarif Cemiyeti tarafından orta dereceli öğrenciler için biri erkek, biri kız olmak üzere paralı iki öğrenci yurdu açılmıştır. Erkek öğrenci yurdu, 1931 yılında Karantina'da Mansuruzade Konağı'nda, Kız öğrenci yurdu ise, 1932 yılında Karantina Hamam Sokağında hizmete başlamıştır (Hizmet Gazetesi, 27 Eylül 1931; 25 Ekim 1932). Bu dönemde tez bölgesinde hizmet veren okulların bazıları Tablo 2.17'de verilmiştir.

Tablo 2.17 1923-50 yılları arasında MPC ve çevresinde hizmet veren okullar.

Okulun Adı	Derecesi	Yeri	*Pafta-Ada-Parsel
İzmir Kız Lisesi	Lise	Karataş	88-128-36
Karataş İlkokulu	İlkokul	Karataş	103-588-28
Duatepe İlkokulu	İlkokul	Karataş	105-630-1
Mithatpaşa Sanat Okulu	Sanat Okulu	Karantina	126-704-3
İnönü İlkokulu	İlkokul	Karantina	127,793-3
Amerikan Kız Okulu	Lise	Göztepe	169-922-6
Hakimiyeti Millîye	İlkokul	Göztepe	149-863-50
Devrim Ortaokulu	Ortaokul	Göztepe-Köprü, Rahmet sokağı	801-129-7
İzmir Ticaret Lisesi	Lise	Göztepe-Köprü, Rahmet sokağı	801-129-5
-	Yatılı Ortaokul	Göztepe, eski İtalyan Okulu binası	149-838-40,41
Özel Sepet Çiçek Okulu	Sanat Okulu	Göztepe	155-838-2

Ege Lisesi	Lise	Küçükyalı	129-815-2
Mehmet Akif Ersoy İlkokulu	İlkokul	Güzelyalı	158-876-7
Müdafaayı Hukuk İlkokulu	İlkokul	Güzelyalı	166-921-4

* 1935 tarihli kadastral tapu paftalarında yerleri (İzmir İli Konak İlçesi Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Arşivi).

Bu dönemde şehirdeki sosyal faaliyetler, Halkevleri, sinemalar, gazinolar ve çay bahçeleri, küçük pastaneler, meyhane, bira bahçeleri ve özel - genel deniz banyolarından, spor aktivitelerinden oluşmaktadır.

Şehrin ve özellikle bulunduğu bölgenin eğlence, eğitim, kültür hayatına katkılar yapan İzmir Halkevi 1925 senesinde Türkocağı olarak yaptırılmıştır. 1930'lu yılların sonlarında işlevini Halkevi olarak sürdürmeye başlayan yapı, 1957 yılına kadar bünyesinde çeşitli eğitim seminerleri, tiyatro oyunları, resim ve fotoğraf sergilerini barındırmıştır. Ayrıca Halkevi'nde bir çay bahçesi açılmış ve burada yaz aylarında sinema gösterileri yapılmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 9 Ağustos 1947). Şehrin birçok yerinde açılan şubelerin arasında Karantina Halk Odası da yer almaktadır. Burada da sinema gösterimleri yapılmıştır. Bu dönemde şehirdeki eğlence mekanlarının başında gazinolar ilk sıraları almaktadır. Bu anlamda MPC'de de birçok gazino varlık göstermiştir. Dönemin en ünlü gazinolarından biri, Karataş'ta sahil kısmındaki İsmet Gazinosudur. İsmet Gazinosu'nun diğer ismi de, Sahil Park Gazinosu'dur. İçkili ve içkisiz kısımlardan oluşan gazinoda dönemin ünlü ses sanatçıları sahne almıştır (Dağtaş, 2004, s.25-31). İsmet Gazinosu, kadın garson ve hanendelerin çalıştırılması ve içkili bir gazino olması yüzünden bu dönemde bölgenin suç dosyasında önemli bir yer de teşkil etmiştir (Göksu, 2003,s.140). Bu gazinonun yanında, Bahribaba Parkının deniz kenarına gelen kısımdaki diğer gazino da Belediye Park Gazinosudur. Bu bölgedeki başka bir gazino, Halkevine bitişik Vapur Koltuk Gazinosudur. Göztepe'de Vapur İskelesi'nde Zaman Gazinosu ve Aile Bahçesi, Güzelyalı'da yine vapur iskelesi yanında Mez ve Şule Gazinoları dönemin ünlü gazinolarındandır. Bu gazinolarda ses sanatçılarının yanı sıra tiyatro oyunları da sahne almıştır (Dağtaş, 2004, s.56-99). Gazinoların dışında diğer gözde eğlence

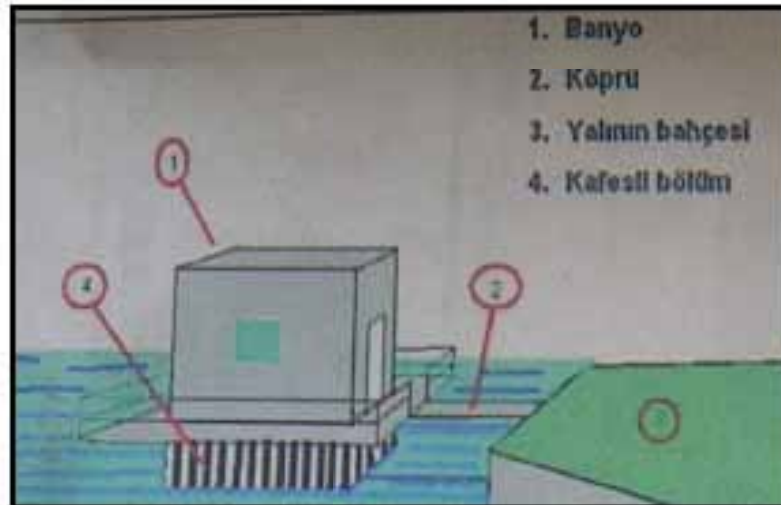
mekanları arasında aile bahçeleri yer almaktadır. Bu bahçelerden bazıları; Karataş'da Karataş , Göztepe'de Sadık Bey, Güzelyalı'da Şule, Aile bahçeleridir (Yeni Asır Gazetesi, 13 Haziran 1948; 24 Haziran 1934; Hizmet Gazetesi, 1929).

Halkevlerindeki sinema gösterimleri dışında, bölgede düzenli gösterimlerde bulunan sinemalar da vardır. Bu sinemalar Karantina'da Köşk, Anadolu Apartmanı yanında Gözümoğlu, Güzelyalı'da Reşadiye Sinemalarıdır.

Bu dönemde, Konak – Güzelyalı kıyılarında yer alan birçok köşk ve yalının kendine ait deniz banyolarının dışında, bu dönemde kıyıya açılan sokak aralarından, boş arsalardan ve buradaki özel deniz banyolarından denize girilmekteydi. Deniz banyoları ağaç kazıklar içine yapılmıştır. Erkeklerle ve kadınlara ait olmak üzere iki bölmeli olan banyoların deniz yüzeyinden bir metre kadar derinlikte ağaç döşemesi vardır. Deniz üzerinde oturmak için taraçalar da bulunmaktadır (Şekil 2.27-28). Ege, 2002, s.20). 1929 yılında Reşadiye Birahanesi'nde yeni deniz banyoları açılmış, fakat birkaç gün sonra basında deniz suyunun kirliliği yüzünden Sağlık Müdürlüğü'nün Alsancak'tan Kokaryalı'ya kadar olan sahil hattında özel ve umumi bütün banyoların kullanımının yasaklandığı açıklanmıştır (Hizmet Gazetesi, 13 Haziran 1929). Daha sonra Sağlık Müdürü bir açıklama yaparak, evlerdeki özel banyoların yasaklanmadığının, yasağın yalnızca iskele ve umumi banyolara getirildiğini bildirmiştir (Hizmet Gazetesi, 16 Haziran 1929). Umumi banyolara getirilen yasaklamalara rağmen, bazı banyolar kaçak çalıştırılmaya devam etmiştir. Bunlardan biri de Karataş'taki Hafızın Banyosu olarak anılan banyodur (Hizmet Gazetesi, 25 Ağustos 1930). Belediye 1931 yılında Reşadiye'de umumi bir deniz banyosu yaptırmış, işletmesi için bir ihale açmıştır (Hizmet Gazetesi, 17 Ağustos 1931). Bu banyoların çoğu kullanılmadan çökmeye başlamış ve bu yüzden kazıklı banyo olarak anılmıştır. Bu banyoların yapım ihalelerinde yolsuzluk yaptığı gerekçesiyle sonraki Belediye döneminde Fen heyeti Reisi Necmettin Bey hakkında soruşturma açılmıştır (Göksu, 2003, s.133). 1933 yılında bu deniz banyolarından ikisi, topluma aykırı hareketler yapıldığı gerekçesiyle kapatılmıştır (Hizmet Gazetesi, 25 Temmuz 1933).

Şekil 2.27 Karataş'taki deniz banyoları (Dr. İstemi Nalbantgil arşivi, Hürriyet Ege, 30 Nisan 2006).

Şekil 2.28 Deniz banyolarının şematik tanımı (Dr. İstemi Nalbantgil arşivi, Hürriyet Ege, 30 Nisan 2006).

1940'lı yıllarda spor aktivitelerine ağırlık verilmiştir. 1942 yılında Göztepe'de kürek yarışmaları yapılmış, 1943 yılında Karantina Parti Ocağında yeni bir güreş salonu açılmış, yarışmalar düzenlenmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 27 Temmuz 1942; 11 Nisan 1943).

Bahribaba Parkı ve parkın kıyı kesimi ile Halkevi ve buradaki aile bahçeleri bölgenin kamusal mekanlarını oluştururken, diğer yanda erkek nüfusun kullanımına açık içkili gazinoları da barındırması nedeniyle özelleşmiş mekanlarını da kapsamaktadır. 1. Karataş, Musevi nüfusun yoğun bulunduğu ve bu kesimin ihtiyacı olan hamam ve lokanta gibi işyerleri ile bir alt merkez halini almıştır. Kıyı boyunca devam eden işyerleri Kokaryalı - Reşadiye sınırlarına kadar uzanmaktadır. 1930-32 yılları arasında tez bölgesinde yer alan bazı iş yerleri Tablo 2.18'de verilmiştir.

Tablo 2.18 1930-32 yılları arasında MPC ve çevresinde yer alan işyerleri (Göksu, 2003, s.123-124).

SELİMİYE MAHALLESİ	
Bahribaba Parkı karşısı	Kahvehane
Bahribaba Parkı karşısı	Salih Efendi'nin meyhanesi
Bahribaba	İsmet Gazinasu
Bahribaba	Halkevi
Bahribaba	Aile Bahçesi
Bahribaba Parkı civarı	Türkoğlu gazinosu
Değirmandağı	Börekçi dükkanı
1. KARATAŞ	
Karataş	Hafız Salih efendinin banyo ve yahudhanesi
Karataş	İngiliz bahçesi civarı
Karataş	Hamam
Karataş	Hafız Salih efendinin hamamı içinde kahve
Karataş Tramvay Caddesi	Avram oğlu Yakonun kömür dükkanı
Karataş Tramvay Caddesi	Tütüncü Ahmet Efendi'nin dükkanı
Karataş Tramvay Caddesi	Aşçı dükkanı
Karataş deniz kenarı	Kayalarlı Ali beyin kömür deposu
Karataş	Halkevi ittisaliindeki arsada yazlık sinema
Karataş	Muhiddin efendinin kahvehanesi
Karataş	Ocak Gazinosu

Karataş	Hafız Salih Efendi Yahudihanesi
Karataş	Kahvehane
2.KARATAŞ MAHALLESİ	
Yeni Türkiye Sokağı (305 Sok.)	Rum Kilisesi
1. KARANTİNA MAHALLESİ	
Karantina	Askeri Merkez Hastanesi
Karantina no: 549	Yorgancı dükkanı
Karantina	Şık sinema kahvehanesi
Karantina	Şule Gazinosu
GÖZTEPE MAHALLESİ	
Göztepe belediye mantukası	Merkez banyosu
Göztepe	Bakkal dükkanı
Göztepe Dar Sokağı (100 Sok.)	Bakkal dükkanı
Göztepe	İtalyan Mektebi
GÜZELYALI MAHALLESİ	
Kokaryalı Tramvay Caddesi	Kahvehane
Reşadiye	Bazı kasaplar
Reşadiye	Tüccardan Ziya beyin kereste mağazası
Reşadiye	Deniz hamamı
Reşadiye	Kahvehane
Reşadiye	Tramvay depo bitişiğinde kahve
Reşadiye	Tramvay deposu
Reşadiye	Pazar Yeri

2.2.4 1950-1980 yılları arası

Kurtuluş Savaşı'ndan sonraki büyük yangın ve Cumhuriyetin ilanını izleyen yıllarda şehrin yeniden inşasını amaçlayan çalışmalara 1930'lu yıllarda büyük önem ve hız verilmiş, kentin imarına yönelik çalışmaların temelleri atılmıştır. Fakat II. Dünya Savaşı'nın yol açtığı ekonomik sıkıntılar bu çalışmaları durma noktasına getirmiştir, kent içinde önemli bir gelişme yaşanmamıştır. Kent dokusunda konut, sanayi ve ticaret alanlarında önemli gelişmeler kaydedilmemiştir. II. Dünya Savaşının sona ermesinden sonra, 1950'li yıllarda tarım alanında makineleşmenin beraberinde getirdiği işsizlik kırdan kente göçü beraberinde getirmiş ve Türkiye hızlı bir kentleşme dönemine girmiştir. 1950 ve sonrasında İzmir'de diğer kentler gibi

değişim sürecine girmiş, fakat kentleşme hızı diğer kentlerin hızının altında kalmıştır. 1950-55 yılları arasında Türkiye bütünüün kentleşme hızı % 5.7 iken, İzmir’de bu değer % 5.4’tür. Kent 1970’lere kadar da nüfus açısından yavaş büyüyen kentler arasında yer almıştır (Karadağ, 1998, s.96-97).

Kentin nüfus miktarı ve yoğunluğu açısından en kalabalık bölgeleri 1950 yılının başlarında, Kadifekale yamaçları ve dönemin kent merkezi olan Alsancak – Karantina arası olmuştur. Yoğun yerleşme alanları olan Karşıyaka, Alsancak, Kültür Mahallesi, Karantina, Göztepe, Güzelyalı gibi bölgelerde hektar başına 100 kişi düştüğü belirlenmiştir. Kadifekale’yi çevreleyen ve limana inen mahallelerle, Karataş ve Beştepe’ler gibi bölgelerde bu rakam 400’e çıkmaktadır (Canpolat, 1953; Karadağ, 1998, s.97).

Bu dönemde, Alsancak, Konak Meydanı’na kadar olan bölüm ve Kemeraltı, yönetim ve ticaret bölümlerini oluştururken, sanayi bölgesi Alsancak, Halkapınar, Salhane ve buradan Turan’a kadar uzanan kıyı şeridini kapsamaktadır. Konut alanları, Karantina, Karataş, Göztepe, Güzelyalı, Kadifekale etekleri, Buca, Bornova, Karşıyaka’da yoğunlaşmış, kentin batıdaki yerleşim sınırı Üçkuyular bölgesindeki askeri alanla kesilmiştir (Karadağ, 1998, s.98-99).

Yoğun göç hareketleriyle birlikte hızlanan kentleşme hareketleri beraberinde kentsel yerleşim alanlarının büyümesini ve çevreye doğru yayılmasını sağlamıştır. Böylelikle kentteki küçük yerleşim birimleri büyüyerek kent merkeziyle bütünleşmeye başlamıştır. Kentteki büyüme ve gelişiminin kontrol altına alınabilmesi için yeni bir kent planı hazırlanması zorunluluğu doğmuş ve Belediye 1 Mayıs – 1 Aralık 1951 tarihleri arasında İller Bankası ve hükümetin desteğini alarak ulusal nitelikte bir yarışma açmıştır. Belediye bu yarışmaya büyük önem vermiş çalışmaların sağlıklı yapılabilmesi için bünyesinde özel olarak imar komisyonu oluşturmuştur. Belediye, yapılacak planda Konak’ta yer alan kışların yamaçlara doğru kaldırılmasını ve yeşil alanların artırılması yönünde istekte bulunmuştur. Yarışma sonucunda 27 katılımcı proje arasından yüksek mimar Dr. Kemal Aru ve yardımcılarının projesinin uygulanabilirliğine karar verilerek Kemal Aru , sözleşme

gereği İmar müşavirliğine getirilmiştir. 1953 yılında onaylanan plan 1953 yılında yürürlüğe girmiştir. Plana göre, iş ve ticaret merkezi olarak Konak merkezi ve çevresi, konut açısından gelişme alanları ise Karantina, Göztepe, Güzelyalı ve Üçkuyular ardındaki boş alanlar olarak belirlenmiştir. Ayrıca, Konak Meydanı'nda Belediye Sarayı, tiyatro ve opera binası da planda yer almıştır. Gecekondu önleme çalışmalarına da, bu planda ilk olarak yer verilip, bu amaçla Kadifekale yamaçları yeşil alan olarak planlanmıştır (Karadağ, 1998, s. 99-102).

1953 yılının Ağustos ayında 1/5000 ölçekli imar nazım planı ile 1/500 ve 1/ 1000 ölçekli Üçkuyular- Hatay Caddesi, Mithatpaşa Caddesi, Güzelyalı- Konak Sahil yolu, gibi şehrin birinci derecede önemli semtlerinin imar planları hazırlanmıştır (Yeni Asır gazetesi, 30 Ağustos 1953). Aynı yıl Belediye bina yapımı teşvik kanununa göre şehir içinde ve çevresinde maliyeye ait arazilerin satışını kaldırmış, fakat belediye tarafından gerekli görülen arsa ve arazilerin belediyeye devrini sağlamıştır. Şehirdeki konut sayısını arttırmak gerekçesiyle de, belediye bu arsaların öncelikle yapı kooperatiflerine satışını planlamıştır (Yeni Asır gazetesi, 29 Ağustos 1953). 1954 yılında belediyeye devredilecek hazineye ait arsalar, Milli Emlak Müdürlüğü tarafından tespit edilmiş, şehrin çeşitli semtlerindeki bazı arazilerle Güzelyalı semtlerinin üst kısmında bulunan arsalar, saptanan bu yerler arasındadır. Belediyece bu arsaların kooperatiflere verilmesi öngörülmüştür. Şehrin beş senelik istimlak planı hazırlanmış, yeni istimlaklerle caddelerin 8 metre genişletilip, bir kamyon veya otobüs ile iki otomobilin aynı anda geçebilecek genişliğe ulaşması kararlaştırılmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 1 Eylül 1953). Belediye, Mithatpaşa Caddesiyle Üçkuyular Caddesinin birleştirilmesi ve trafik bakımından gerekli görülen bulvar ve caddelerin genişletilmesi için 1953 yılı bütçesinden 1.600.000 liralık istimlak bütçesi ayırmıştır. Mithatpaşa Caddesi'ndeki trafik sıkışıklığını gidermek için, dar virajların genişletilmesine de karar verilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 29 Ekim 1953 ; 19 Kasım 1953). Aynı yıl, Belediye, Konak- Sahilyolu yapımı çalışmaları için gerekli etüd ve proje çalışmalarını tamamlamış, yolun inşaatı için talepte bulunan bir Yugoslav şirketle görüşmeye başlamıştır. Belediye yol inşaatının yüksek maliyetli olması nedeniyle bu konuda uzun vadeli bir çalışma programı hazırlamayı uygun görmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 17 Eylül 1953).

1954 yılında Hatay Caddesi'nin Mithatpaşa Caddesi'yle birleştiği Üçkuyular noktasında, Trolleybüslerin kolayca hareket edebilmeleri için geniş bir meydan yapılmış ve meydan oluşturulması çalışmalarında gerekli görülen evlerin istimlak çalışmaları sürdürülmeye devam etmiştir. Çalışmaların devamında Hatay Caddesi'nin Eşrefpaşa'ya kadar olan kısmının genişletilmesi planlanmış, böylelikle Mithatpaşa Caddesi'nin trafiğinin rahatlatılması düşünülmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 21 Ocak 1954). Göztepe'de Pilavtepe olarak anılan mahallede bir park ve turistik gazino meydana getirilmesi imar müşavirliğince onaylanmış ve burada yapılacak yeni yol, gazino, park için gerekli görülen evlerin istimlak işlemlerine başlanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 9 Mart 1954). Belediye, Karataş virajının keskinliğinin zaman içinde birçok kazalara neden olması yüzünden buranın genişletilip, düzenlenmesine karar vermiştir. Viraj çevresiyle, soluna rastlayan evlerin, İskele Sokağı ve yanındaki kahvehanenin istimlak edilerek yıkılması ve bütün sahanın okul bahçesine verilmesi kararlaştırılmıştır. Burada bulunan Karataş Orta Okulu sahasının tevzi ve istimlak planları da hazırlanmıştır. Daha sonra burada tekrar bir ortaokul inşa edilecektir. Burada yapılacak istimlakler için harcanacak para, caddenin sol kısmında yer alan ve İngiliz Bahçesi olarak bilinen yerdeki okula ait arsa belediyeye devredilecektir. Bahçe, imar planına göre apartman inşası için konut alanı içinde yer aldığından, Belediye daha sonra bu alanı parsellere bölerek apartman inşa etmek isteyenlere satmayı öngörmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 9 Nisan 1954). Bu çalışmalar kapsamında yapılan istimlakler, yıl sonunda yeterli ödenek olmadığından gelecek yıla kadar ertelenmiştir (Yeni Asır, 11 Ekim 1954). Şehir genelinde devam eden istimlaklerde de aynı sorun yaşandığından bu çalışmaların önem sırasına göre düzenlenip parça parça yapılması kararı alınmıştır . Bu düzenlemede öncelikli istimlak çalışmaları Konak Meydanı, İkinci Kordon'da yapılacak daha sonra bunları İkiçeşmelik, Anafartalar Caddesi, Hatay Caddesi ve diğer istimlakler takip edecektir (Yeni Asır Gazetesi, 30 Kasım 1954).

1955 yılında Vali Kemal Hadımlı'nın valiliği döneminde şehrin imarı için bazı önemli kararlar alınmıştır. Alsancak Limanı ile Mersinli'ye kadar uzanan devlet karayolu çalışmaları ile şehrin farklı akslarındaki kıyıların dolguyla genişletilerek sahil yolu oluşturulması, bu kararların başlıcalarıdır. Dolguyla kazanılması

düşünülen hatların biri, Mersinli'den başlayarak Turan'a kadar olan kısım, diğeri ise, Alsancak'tan Konağa ve Sarıkışla'nın önünden itibaren Birinci ve İkinci Karantina, Göztepe, Güzelyalı, Üçkuyular ve İnciraltı'na kadar devam edecek olan 9.700 metrelik sahil yolunun inşasıdır. Konak Meydanı'nın genişletilmesi ve burada yeni bir iskele'nin yapılması ile çevre yollarının yapımı bu çalışmaların kapsamında yer almaktadır (Yeni Asır, 3 Mayıs 1955). Aynı yıl daha önce yapılan 1/1000 ve 1/ 5000 ölçekli imar planları kaldırılarak, gerekli düzeltme ve değişikliklerin yapıldığı 1/ 2000 ölçekli imar planları hazırlanmıştır (Yeni Asır, 4 Haziran 1955). Düzenlenen yeni imar planının uygulamasında yaşanan bazı zorluklar nedeniyle, bazı değişikliklere gidilmiştir. Bu değişiklikler: İmar planı üzerinde daha önce yeşil saha olarak ayrılan kısımlarda 5 000 m²'den fazla alan üzerine yapılacak villa veya konut ile zirai depo inşalarına verilen izinlerin şikayet üzerine azaltımına gidilmiştir; 480 m²'den küçük parsellerde yapılan önemli inşaatların arsa fiyatlarını yükselttiği görülmüş ve orta halli vatandaşların daha küçük arsalar üzerine yaptırmak istediği konutlar için kolaylaştırıcı metraj sistemleri kabul edilmiştir; iskan dışı yeşil alanların üzerinde önemle durularak, Kadifekale sırtları deprem bölgesi ve şehir peyzajı açısından buralarda inşaat yapılmaması kararlaştırılmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 23 Haziran 1955). Aynı yılın Ekim ayında, İmar planı programında yer alan, Konak sitesinin düzenlenmesi, devlet karayolu çalışmaları, Eşrefpaşa'dan Cumaovasına kadar olan yolun istimlak ve kaplama işleri, Güzelyalı'ya kadar olan yolun istimlak ve Kordonun yapılması için Belediye Başkanı Dr. Selahattin Akçicek, devletin 60 milyon lira yardımda bulunması gerektiğini bildirmiştir (Yeni Asır, 16 Ekim 1955).

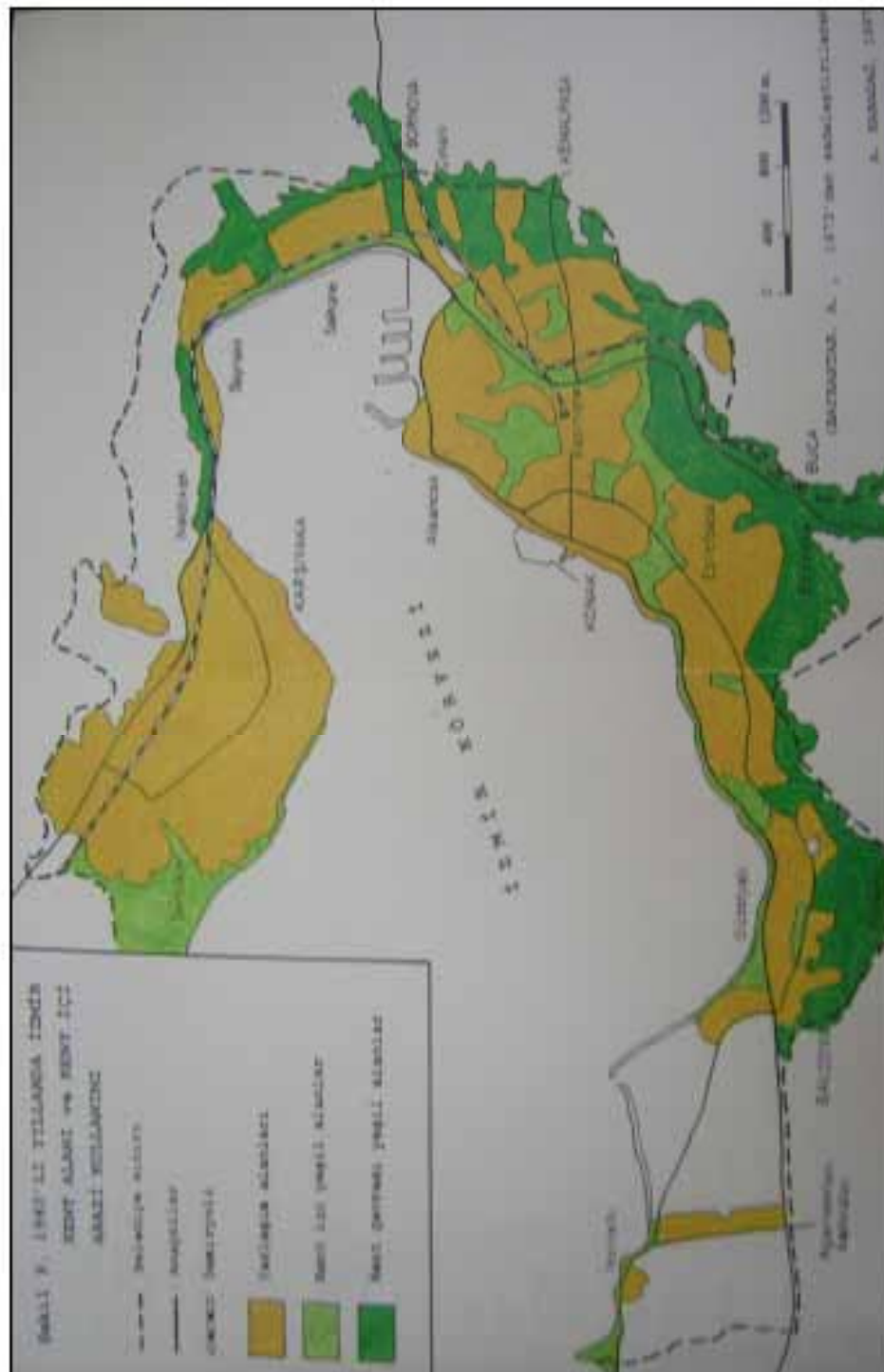
1959 yılına kadar olan süreçte yol genişletilme, yapım ve istimlak çalışmaları sürdürülmüş ve yeni yapılaşmaların ivme kazanmasıyla birlikte kat yüksekliği mevzuatı tartışılmaya başlanmıştır. Bu bağlamda cadde ve merkezi bölgelerdeki binaların gabarilerinin yükseltilmesi kabul edilerek imar mevzuatında değişiklikler yapılmıştır. Üç ve dört katlı binaların inşa edildiği cadde ve sokaklarda, üç katlı olanlara birer kat daha ilave edilmesi kabul edilerek, çok katlı yapılaşmanın önü bu yıllarda açılmaya başlanmıştır. 1960 yılında Belediye İmar Müdürlüğü tarafından Güzelyalı'dan Alsancağa kadar olan sahil bandında bulunan ve yeniden inşa

edilecek binaların gabarileri yeniden düzenlenmiştir. Güzelyalı'dan Hükümet Konağına kadar Mithatpaşa Caddesi'nin iki yanındaki bina yüksekliklerinin 15.80 m, Gümrük- Cumhuriyet Meydanı ve Gündoğdu Meydanı arasındaki bölgede 21.80 m, Gündoğdu Meydanı - Alsancak aksında 12.80 m'yi aşmamasına karar verilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 2 Temmuz 1960). 1970'li yıllarda imar yönetmelikleri sık sık değişikliğe uğramış, kat yükseklikleri değiştirilmiştir. 17 Ağustos 1973'de imar yönetmeliği, 8 Ocak 1974'de tekrar değiştirmiş, Mithatpaşa Caddesi'nde kat sayısı 8'den 7'ye, 1. Kordon'da 8.5'tan 7.5'a düşürülmüştür (Demokrat İzmir Gazetesi, 22 Ocak 1974).

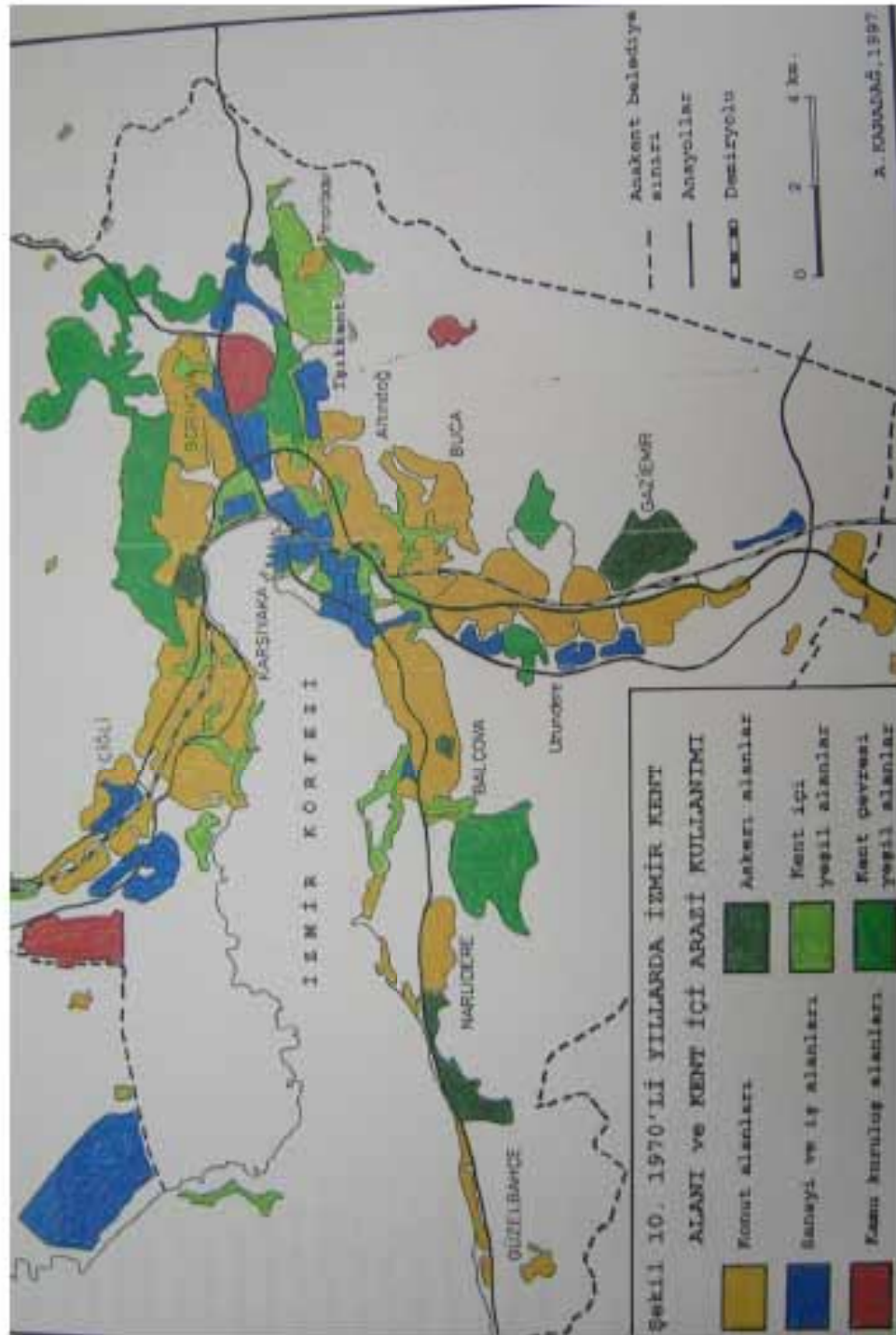
1960'lı yılların başında İmar planı doğrultusundaki çalışmalara paralel olarak Güzelyalı bölgesinde yapılaşma hız kazanmıştır. Güzelyalı 2371 ada, 91 parsel ve civarına ait imar tadilat planları hazırlanmış ve onaylanmıştır. Buradaki Hava Harp Okulu'nun bitişiğindeki sahanın okul tesisleri olarak düzenlenmelerine imar tadilat planlarında yer verilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 26 Aralık 1960). 1962 yılında İmar ve İskan Bakanlığı tarafından 866, 867, 868, 2667 , 2668 ve 2757 sayılı adaların imara açılması onaylanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 27 Ocak 1962). 1964 yılında İzmir İmar Planlama Komisyonu, Güzelyalı'dan İnciraltı'na kadar sahil boyunca uzanan ve belediyenin sahibi olduğu geniş araziye büyüme bölgesi olarak kabul etmiştir. (Yeni Asır Gazetesi, 8 Ağustos 1964).

1960'lı yıllarda, kent sınırları İzmir Merkez, Karşıyaka, Bornova, Çamdibi, Buca, Altındağ, Gültepe, Ömekköy, Yeşilyurt, Balçova semtlerine uzanmış Çiğli, Gaziemir ve Narlıdere'de seyrek yerleşimler görülmeye başlamıştır. Hızla büyüyen kentin batı yönündeki ilerlemesi uzun süre Üçkuyular semtindeki askeri tesisler yüzünden engellense de, 1979'larda buradaki sınır Balçova'ya kadar ilerlemiş ve sonraki yıllarda gelişme Narlıdere yönünde devam etmiştir (Şekil 2.29) (Karadağ, 1998).

1970'li yılların başlarında şehrin nüfus artışının planlanandan fazla olduğu görülmüştür. Artışın daha önce yapılan imar planının hazırlanması çalışmalarında bu yıllar için öngörülenden çok olması, kentte konut sorunu ve beraberinde çarpık kentleşme tehlikesini yaratmıştır (Şekil 2.30) (Demokrat İzmir, 17 Ağustos 1972).

Şekil 2.29 1960'lı yıllarda İzmir kent alanı ve Kent içi arazi kullanımı (Karadağ, 1998, s.102).

Şekil 2.30 1970'li yıllarda İzmir kent alanı ve Kent içi arazi kullanımı (Karadağ, 1998, s.107).

1972 yılında, İmar Kanununun bazı maddelerini değiştiren 1605 sayılı kanun yürürlüğe girmiştir. Kanun ruhsatsız yapılan yapılara para cezasını getirmektedir. Çıkarılan bu kanunla belediyeler bu yıllarda giderek artmaya başlayan ruhsatsız yapılaşmanın önüne geçmeyi planlamıştır (Demokrat İzmir Gazetesi, 21 Temmuz 1972).

Şekil 2.31 1976'da II.Karantina'da inşa edilen kaçak yapı (Yeni Asır gazetesi, 23 Şubat 1976).

1976 yılında İmar ve İskan Bakanlığı, yönetmelik değişikliğine giderek daha önce yeni yapılarda yasaklanan çıkmalara tekrar izin vermiştir. Şehirde bu tarihlerde 1800'e yakın konut tespit edilmiştir. Bu yapılardan birçok örnek Mithatpaşa Caddesi'nde yer almaktadır (Şekil 2.31) (Demokrat İzmir, 23 Şubat 1976).

Şekil 2.32 1976 yılında Mithatpaşa Caddesi üzerinde yoğunlaşmaya başlayan balkonlu çok katlı yapılar (Demokrat İzmir gazetesi, 23 Şubat 1976).

1975'den itibaren kent içi trafiği rahatlatmak için istimlak çalışmalarına hız verilmeye başlanmıştır. Bu çalışmalarda yol profilleri korunmuş, fakat mevcut iki katlı sakız tipi evlerin bulunduğu caddeler üzerinde çok katlı yapılara izin verilmiştir. Özellikle Mithatpaşa Caddesi üzerinde yapılan genişletme çalışmaları sonrasında caddenin çehresi değişmeye başlamıştır (Şekil 2.32). 1976 yılında Karataş'ta bir fırın ile manav sırasındaki konutların istimlak edilmesine ve arkalarında yükselmiş apartman yapılarına rağmen direnmişler, yıkımlara karşı koymuşlardır (Şekil 2.33). İzmir Valisi Turgut Eğilmez, trafiğin sıkışmasına yol açan bu fırının yıkılması için dönemin belediye başkanı Alyanak'tan ricada bulunmuştur (Yeni Asır Gazetesi, 30 Ocak 1976). Fırın sahibi talep ettiği istimlak bedeli konusunda belediye ile anlaşma sağlayınca yıkım gerçekleştirilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 14 Şubat 1976).

Şekil 2.33 Karataş'ta istimlak edilen fın (Yeni Asır gazetesi, 30 Ocak 1976).

Bu istimlak çalışmaları, aynı alandaki manav dükkanı yıkım ve cadde üzerinde mevcut keskin virajların genişletilme çalışmaları kapsamında sürdürülmüştür (Demokrat İzmir Gazetesi, 21 Şubat 1976; 8 Mart 1976). Belediye, Karataş Lisesi yanındaki eski bina istimlaklerinde, yapı sahiplerinin Danıştay'a başvurmaları dolayısıyla zorluk yaşamıştır (Resim 2.34) (Demokrat İzmir Gazetesi, 9 Şubat 1976). Aynı yıl Belediye, cadde üzerinde metruk halde bulunan ve imar planına uymayan yapıların, beş yıl içerisinde konut sahiplerince değerlendirilmemesi halinde istimlaklerinin gerçekleştirilmesi kararını almıştır (Demokrat İzmir Gazetesi, 11 Mart 1976). Sürdürülen istimlak çalışmaları sırasında, Karataş'taki " Urgancıoğlu Kortijosu " olarak bilinen İzmir'in aile evi de, 1979 yılında yıkılarak, tarihe karışmıştır (Şekil 2.35) (Demokrat İzmir Gazetesi, 3 Haziran 1979). Aynı yıl, İzmir Belediyesi'nin caddeyi genişletme isteğini değerlendiren Anıtlar Kurulu, cadde üzerindeki tescilli 28 yapının tekniğine uygun 1/50 ölçekli tam rölöveleri, içten ve dıştan fotoğraflarının hazırlanarak Kültür Bakanlığına iletilmesi durumunda, yerine imar durumuna göre, yeni yapı yapılmasına karar vermiştir. Fakat

bu 28 tescilli yapı, gerekli çalışmalar yapılmadan yıkılmıştır (İzmir 1 Numaralı KVTVKK, Mithatpaşa Caddesi Dosyaları).

Şekil 2.34 Belediye, Karataş Lisesi yanındaki eski bina istimlaklerinde, yapı sahiplerinin Danıştay'a başvurmaları dolayısıyla zorluk yaşamışlardır (Demokrat İzmir Gazetesi, 9 Şubat 1976).

Şekil 2.35 Karataş'taki "Urgancıoğlu Körtijosu" olarak bilinen İzmir'in ilk aile evlerinden olan yapı, 1979 yılında istimlak çalışmaları sırasında yıkılmıştır. (Demokrat İzmir Gazetesi, 3 Haziran 1979).

Mithatpaşa Caddesi üzerinde istimlak yıkımlarının büyük bölümünü gerçekleştirmiş olan dönemin Belediye Başkanı İhsan Alyanak bu konudaki düşüncelerini: “ Yıkım hevesim olduğu gerçektir. Fakat bu yıkıcılığım, yapıcılığa verdiğim önemden gelmektedir. Karataş semtindeki binaların yıkılması caddenin açılması, trafik karmaşalığına çözüm getirmek içindir. Bu arada korkunç bir yangın geçirdik ve yıkımlara biraz ara verdik Bundan sonra durmaksızın yıkacağız ve yapacağız. ” şeklinde açıklamıştır (Ekspres Gazetesi, 17 Mayıs 1979).

1969 yılında başlanan fakat, 1971 yılında Hükümet tarafından “ şu an yapılması lüktür ” gerekçesiyle durdurulan Konak – Güzelyalı Sahil yolu proje çalışmaları, 1976 yılında tekrar başlamıştır (Şekil 2.36). Bu amaçla hazırlanan Sahil yolu projesi 1976 yılının Nisan’ında İmar ve İskan Bakanlığı’na onaylanmıştır. Mithatpaşa Caddesi’ndeki trafik akışını rahatlatmak amacıyla yapımı başlatılan, iki gidiş ve iki dönüş olmak üzere dört şeritlik yolun yapımının yanı sıra 300-400 otoluk otopark ile 13 kafeteryanın yapımı ve 4 yılda bitirileceği öngörülmüştür (Demokrat İzmir Gazetesi, 23 Haziran 1974 ; 27 Ekim 1974; 5 Şubat 1976; 8 Nisan 1976). Fakat sahil yolunun yapımı planlanan sürede bitirilmemiş, yolun tamamlanması 1980’li yılları bulmuştur. Yoldaki dolgu çalışmaları sırasında, ESHOT’a ait madeni ve çevrenin pis atıkları sahil yoluna bırakılarak burası çöplük alanı gibi kullanılmış ve çevre sağlığını tehdit eder hale gelmiştir (Ekspres Gazetesi, 11 Eylül 1979).

1950-80 yılları arasında cadde genişletilmeleri ve yeni yol yapımları dışında mevcut cadde ve sokaklarda onarım ve kanalizasyon çalışmaları da yapılmıştır. 1953 yılında Belediye, Mithatpaşa Caddesi’nin asfalt ve parke taş olarak yeniden döşenmesini kararlaştırmış, 1954 yılı Belediye bütçesinden bu iş için gerekli ödenek ayrılmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 1 Aralık 1953; 19 Aralık 1953). Bu kararın alınmasındaki başlıca etken, 1954 yılında tramvayların kaldırılarak otobüs ve trolleybüs seferlerinin başlatılmasının planlanmasıdır. Başlatılacak trolleybüs seferlerinin düzenli yapılabilmesi için caddenin esaslı onarımının yapılması kaçınılmazdır. Fakat cadde üzerindeki evlerin bazılarında su, havagazı ve kanalizasyon sisteminin bulunup, bazılarında bulunmayışı ve bu nedenle ileride alt yapı onarımlarının yapılacağı gerekçesiyle, Belediye caddenin asfaltlanma işinden

vazgeçmiş, yolun bandırma taşıyla onarılmasına karar vermiştir (Yeni Asır Gazetesi, 27 Şubat 1954; 10 Nisan 1954). 1954 yılının Nisan'ında başlayan yol çalışmalarının ilk etapu olan Konak – Karantina kısmı 1955 yılı sonunda bitirilmiş, ikinci etap olan Karantina – Üçkuyular kısmı da 1956 yılının Mayıs'ında başlamış, aynı yılın Eylül ayında tamamlanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 18 Nisan 1954; 26 Haziran 1954; 9 Mayıs 1956; 14 Eylül 1956). Caddenin onarım çalışmalarından önce başlatılan kanalizasyon işleri, onarım çalışmalarıyla birlikte devam ettirilmiştir. 1953-1958 yılları arasında Mithatpaşa Caddesi, Göztepe, Güzelyalı semtlerinde birçok sokağa kanalizasyon ve kaldırım döşenmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 17 Aralık 1953; 20 Haziran 1954; 1 Haziran 1954; 26 Haziran 1956; 21 Temmuz 1957).

Şekil 2.36 1976 yılında proje çalışmaları tekrar başlatılan sahil yolu hattı (Demokrat İzmir gazetesi, 27 Ekim 1974).

1959 yılına gelindiğinde, caddenin ulaşım araçlarına zarar verecek şekilde bozulduğuna ve beton asfalt ile kaplanması gerektiğine karar verilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 22 Aralık 1959). Fakat 1953 yılında Hatay Caddesi'nde başlatılan yol çalışmalarının bu tarihlerde henüz tamamlanmamış olmasından dolayı Mithatpaşa Caddesi'ndeki trafik buraya aktarılamayacağından asfaltlanma çalışmalarının Hatay Caddesi'ndeki çalışmaların tamamlanmasından sonra başlatılması öngörülmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 22 Aralık 1959). 1966 yılında Belediye Başkanı Osman Kibar'ın döneminde Mithatpaşa Caddesi'nde başlatılan asfaltlama çalışmaları, şehrin her tarafında devam ettirilmiştir. Bu dönemde şehirde hızlı bir şekilde yapılan asfaltlama çalışmaları nedeniyle Belediye Başkanı Osman Kibar "asfalt Osman" lakabı ile anılmaya başlamıştır (Yeni Asır Gazetesi, 1 Ocak 1967). Fakat, yapılan asfalt çalışmaları eksik ve hatalı olduğu için 1973 yılında, caddelerde delikler açılmaya başlamıştır. Açılan bu deliklerin tekrar asfaltlanması ile caddelerde yamalı bir görünüm meydana gelmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 24 Mayıs 1973).

Hatay Caddesi'nin Mithatpaşa Caddesi'yle birleştiği Uçkuyular noktasında, trolleybüslerin kolayca hareket edebilmeleri için yapılan ve "Kennedy Meydanı" olarak anılan meydan, bu yıllarda Amerika'nın Kıbrıs konusunda izlediği politika ile Türkiye'ye yapılan yardımların kesilmesine ilişkin kararının şehir halkı tarafından tepkiyle karşılanması sonucunda "Fahrettin Altay" olarak değiştirilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 2 Kasım 1974).

Bu dönem, imar planlarında yeşil alanlar açılmaya çalışılırken, diğer taraftan da mevcut yeşil alanlarda beton blokların yükseldiği bir dönem olmuştur. 1955'de imar planına göre Konak sahasında Opera ve Tiyatro Salonu, Adalet Sarayı, Otopark, Yeni Ticarethaneler ve Turistik bir Çarşı yapımı planlanmıştır (Yeni Asır gazetesi, 29 Mayıs 1955). Opera ve Tiyatro Salonu için uzun süre uygun bir yer arandıktan sonra en uygun yerin Vali Rahmi Bey (Bahribaba) Parkında, Mithatpaşa Caddesi'ndeki alan olduğuna karar verilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 27 Mart 1955; 26 Mayıs 1960). 1958 yılında temeli atılan Tiyatro Binası, 1973 yılına kadar geçen süre içinde üç kez ihaleye çıkmış ve 27 Mayıs 1960 devrimiyle el değiştirilince tamamlanamamıştır. 1979 yılında da üç kez ihaleye çıkarılmış, fakat yeterli ödeneği

belediye sağlayamayınca, tekrar yarım kalmıştır (Demokrat İzmir, 24 Ağustos 1973; 22 Temmuz 1976). 1975 yılında binanın alt katı trafik bürosu olarak kullanılmaya başlanmıştır (Şekil 2.37) (Demokrat İzmir, 7 Aralık 1975). 1975 yılında bina 75 milyon lira karşılığında Kültür Bakanlığına devredilmiştir. Fakat Kültür Bakanlığı tarafından da yeterli ödenek sağlanmayınca tiyatro binası 1980'lere gelindiğinde çürümeye başlamış, daha sonra da yıkılmıştır (Ekspres Gazetesi, 29 Eylül 1980 ; Yeni Asır Gazetesi, 23 Ocak 1981).

Şekil 2.37 Yapımı tamamlanamayan Tiyatro ve Opera Binası 1975'de alt katı trafik bürosu olarak kullanılırken (Demokrat İzmir gazetesi, 7 Aralık 1975).

Bahribaba Parkında yapılan diğer inşaat çalışması, 1968 yılında projelendirilip, yapımına başlanan Kütüphane yapısıdır. 1972 yılında, 250 kişilik tiyatro salonu, 50 kişilik Kafeterya ve 35 bin adet kitap arşivi ile kütüphane açılmıştır (Şekil 2.38) (Yeni Asır Gazetesi, 2 Ağustos 1973; Demokrat İzmir, 8 Nisan 1973; 16 Şubat 1972). Kütüphane inşaatından sonra park içinde İzmir Arkeoloji Müzesi inşaatına başlanmış, bir süre ruhsatsız olması yüzünden durdurulan inşaat, 1980 yılı içinde tamamlanmıştır (Demokrat İzmir, 15 Aralık 1972; Ekspres Gazetesi, 15 Kasım 1979). 1952-55 yıllarında yapılan şehir planlamasında Mithatpaşa Caddesi üzerinde “ Yeşil saha ” olarak görülen 44 ve 53 numaralı iki parselin mal sahiplerine,

Bayındırlık Komisyonunun park yapacak paramız yok gerekçesiyle inşaat yapma izni verilmiştir (Şekil 3.39).

Şekil 2.38 1972 yılında yapımı tamamlanan Atatürk Kütüphanesi (Demokrat İzmir, 16 Şubat 1972).

Şekil 2.39 1952-55 yıllarında yapılan şehir planlamasında Mithatpaşa Caddesi üzerinde "Yeşil saha" olarak görülen, daha sonra Bayındırlık Komisyonu tarafından inşaat izni verilen bölge (Demokrat İzmir Gazetesi, 13 Mart 1972).

1950'li yılların başında Belediye Hazinesinden devir aldığı arsalarla şehirdeki konut sıkıntısını azaltmak amacı ile Varyant yolunda, Eşrefpaşa, Kahramanlar, Hatay, Güzelyalı, Karataş ve Karşıyaka semtlerinde Halk Apartmanları yaptırmaya başlamıştır. Belediye ilk önce bu apartmanları kiraya vermeyi kararlaştırırsa da, daha sonra on senelik ödeme planlarıyla satışlarına karar vermiştir. Belediye 1956 yılında yapımı tamamlanan Güzelyalı'da 24 Dairelik Halk Apartmanını satışa çıkarmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 29 Mayıs 1952; 16 Ağustos 1953; 5 Temmuz 1955; 13 Mart 1956). Bu yıllarda şehirdeki bankalar da popülaritesi gittikçe artan yeni yapılaşma hareketini, üyelerinin sayısını arttırmak için kullanmışlar ve yeni üyeleri için düzenledikleri para ikramiye çekilişlerine yeni ev ve apartman daireleri eklemişlerdir. Bunlar: 1949'da Yapı Kredi Bankası, Göztepe'de iki ev; 1952'de Türkiye Kredi Bankası, Güzelyalı'da ev; 1960'da Buğday Bankası, Göztepe'de dört apartman dairesi olarak belirtilebilir (Yeni Asır Gazetesi, 28 Ekim 1949; 2 Eylül 1952; 19 Nisan 1960; 2 Ağustos 1969) (Şekil 2.40).

Şekil 2.40 Türkiye Kredi Bankası'nın 1955 yılındaki ikramiye çekilişi için yaptırdığı Güzelyalı'da bir ev (Yeni Asır Gazetesi, 12 Kasım 1955).

Caddenin genel yapısını değiştiren imar çalışmaları dışında, kentin yaşamında hep etkili olmuş afetlerden sel ve yangınların Mithat Paşa Caddesi ve çevresini de etkilediği bilinmektedir. Bu dönemde de şehirde su taşkınlarına neden olan şiddetli yağışlar yaşanmıştır. 1954 yılı Aralık ayında şiddetli yağışlar nedeniyle Mithatpaşa Caddesi'nde, Karataş ve Güzelyalı'da taşkınlar yaşanmış, Karantina'da 200. Sokak 32 numaralı ev çökmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 25 Aralık 1954). 1955'de yaşanan şiddetli yağmurda cadde üzerinde birçok evin bodrum katı sular altında kalmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 19 Kasım 1955). 1965 yılında, Güzelyalı Trolleybüs Garı yanındaki derenin şiddetli yağmurlarda çevreye zarar vermesi nedeniyle, dere yatağının betonla kapatılması kararlaştırılmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 27 Ocak 1956). Özellikle 1961, 1972, 1974 yıllarında yağın yağışlarda cadde üzerindeki Karataş, Güzelyalı, Üçkuyular semtlerinde taşkınlar yaşanmış ve cadde üzerindeki ulaşım etkilenmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 8 Kasım 1961; Demokrat İzmir, 26 Ekim 1972; 31 Ekim 1974).

1950-80 yılları arasında Mithatpaşa Caddesi üzerinde birçok yangın yaşanmıştır. Yangınların çoğu eski ve terk edilmiş ahşap evlerde çıkmıştır. Bu dönemde bölgede çıkan yangınlardan bazıları Tablo 2.19'de verilmiştir.

Tablo 2.19 1950-80 yılları arasında MPC ve çevresinde çıkan bazı yangınlar.

Yangın tarihi	Yangın Yeri	Yangının yol açtığı zarar
26.11.1951	Mithatpaşa Cad. No:737, iki katlı ahşap ev	Alt kattaki gaz sobası devrilmiş, evin bir kısmı yanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 27. 11. 1951).
04.12.1951	Mithatpaşa Cad. Karantina'daki Askeri Hastanenin Doğum evi (Şekil 2.41)	Çıkan yangında Doğum evinin bir kısmı yanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 05.12.1951)
10.02.1952	Mithatpaşa Cad. 52.sok. No:8, ahşap ev	Çıkış nedeni bilinmeyen yangında evin bir bölümü yanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 11.02.1952).
06.01.1953	Mithatpaşa Cad. No:985, Şevket Filibeli'ye ait Apartman (Şekil 2.40).	Apartmanın üst kat kalorifer bacasından çıkan yangın sonucu apartmanın üst katı yanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 07.01.1953).
08.08.1954	Mithatpaşa Cad. No:624, İki katlı ahşap ev	Evin alt katında banyosundan çıkan yangında evin bir bölümü yanmıştır (Yeni

		Asır Gazetesi, 09.08.1954)
08.08.1954	Mithatpaşa Cad. 32.sok. No:16	Evin alt katındaki gaz ocağından çıkan yangın büyümeden söndürülmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 09.08.1954)
30.10.1955	Mithatpaşa Cad. 40.sok. Otomobil susta fabrikası (Eski afı tramvay hangarı)	Fabrikanın tav ocaklarından çıkan yangında büyük maddi zarar meydana gelmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 01.11. 1955).
01.12.1961	Mithatpaşa Cad. 92.sok., Seramik ve Porselen çini imalathanesi	Fırından çıkan yangın sonucu imalathane kullanılamaz duruma gelmiştir (Yeni Asır gazetesi, 02.12.1961).
20.12.1961	Mithatpaşa Cad. 38.sok., Şaşıllı suyu Tevzi deposu	Çıkış nedeni bilinmeyen yangında ahşap depo tamamen yanmış, yangın çevre evlere sıçrasa da, kısa sürede söndürülmüştür (Yeni Asır gazetesi, 21.12.1961)
12.11.1971	Mithatpaşa Cad. No:548, iki katlı ahşap ev	Elektrik kontağından çıkan yangında maddi hasar meydana gelmiştir (Yeni Asır, 12.11.1971).
10.08.1972	Mithatpaşa Cad. Eski Musevi Okulu	Çıkış nedeni bilinmeyen yangında maddi zarar meydana gelmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 11.08.1972).
17.09.1978	Mithatpaşa cad. No:364, iki katlı ahşap ev	Çıkış nedeni bilinmeyen yangında maddi zarar meydana gelmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 17.09.1978).

Şekil 2.41 1951'de yanan doğum evi (Yeni Asır Gazetesi, 5 Aralık 1951).

1951-78 yılları arasında MPC'de yaşanan yangınların birçoğu tablo 2.18'de de görüldüğü gibi maddi kayıplarla sonuçlanmıştır. Can kaybı yaşanmayan yangınların çoğu ahşap evlerde meydana gelmiştir. Genellikle evlerde kullanılan ısıtma birimleri kaynaklı yangınlar, çevre yapıları tehdit etse de, büyümeden itfaiye tarafından söndürülmüştür. Bu yıllarda ahşap evlerin dışında ticarethanelerde de meydana gelen yangınlarda maddi hasarlar daha ciddi boyutlara ulaşmış, bazıları kullanılamaz duruma gelmiştir.

Bu dönemde hızlı şehirleşmeyle birlikte yaşanan değişim, şehir ulaşımında etkin olmuş ve tramvaylar yerlerini trolleybüslere bırakmışlardır. 1952 yılından beri tramvayların kaldırılması gündemi oluşturmuş, gerekli çalışmalar tamamlandıktan sonra, 6 Haziran 1954'de dönemin Belediye Başkanı Selahattin Akçiçek başkanlığında ESHOT Genel Müdürü Fethi Mangunoğlu ile Yol ve Otobüs Şubesi Şeflerinin katıldığı toplantıda 7 Haziran 1954 günü tramvayların işletmeden kaldırılmasına ve rayların sökülmesine karar verilmiştir. Konak- Güzelyalı arası yapılacak trolleybüs seferleri için yurtdışından 18 trolleybüs alınmış, 1954 yılı Temmuzunda ilk deneme seferleri başarılı olmuş ve 14 Ağustos 1954'den sonra düzenli seferler başlamıştır (Şekil 2.42). Bu yıllarda sayıları artırılmaya başlanan Belediye otobüsleri, Mithatpaşa Caddesi için de alternatif ulaşım aracı olmuş, özellikle 1954 yılı başında caddenin trolleybüs seferleri için ön hazırlıkları sürdürülürken kaldırılan tramvay seferleri yerine daha sık otobüs seferleri düzenlenmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 2 Aralık 1982; 29 Haziran 1954; 21 Temmuz 1954; 15 Ağustos 1954; 19 Ağustos 1954).

Şekil 2.42 Mithatpaşa Caddesi'nde 14 Ağustos 1954'de ilk seferini yapan trolleybüslerden biri (Yeni Asır Gazetesi, 14 Ağustos 1954).

Şehirdeki deniz taşımacılığı da bu dönemde, XX. yüzyılın ilk çeyreğinde yaşadığı yoğun ilgiyi yitirmiştir. Denizcilik Bankası, Göztepe - Güzelyalı seferlerinden beklenen verimin alınmadığı gerekçesiyle 13 Temmuz 1954 tarihinde bu hattaki vapur seferlerini kaldırmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 9 Temmuz 1954; 14 Temmuz 1954). 1978 yılında Göztepe İskelesi, Güzelyalı semtinde yeni yapılan iskelede tekrar hizmete başlasa da, verimli olmaması yüzünden 1980 yılında hat kapatılır (Yeni Asır Gazetesi, 11 Eylül 1978; Ürük, 2000/2, s.221-227).

Bu dönemde hızlı kentleşme ve nüfus artışıyla birlikte yeni eğitim yapılan ihtiyacı artmıştır. Bu tarihlerde şehirde açılan yeni eğitim yapılarından tez bölgesi içinde yer alan bazıları Tablo. 2.20’de verilmiştir.

Tablo 2.20 1950-80 yılları arasında MPC ve çevresinde açılan yeni eğitim yapılarından bazıları (1955-80 yılları arası Yeni Asır Gazeteleri).

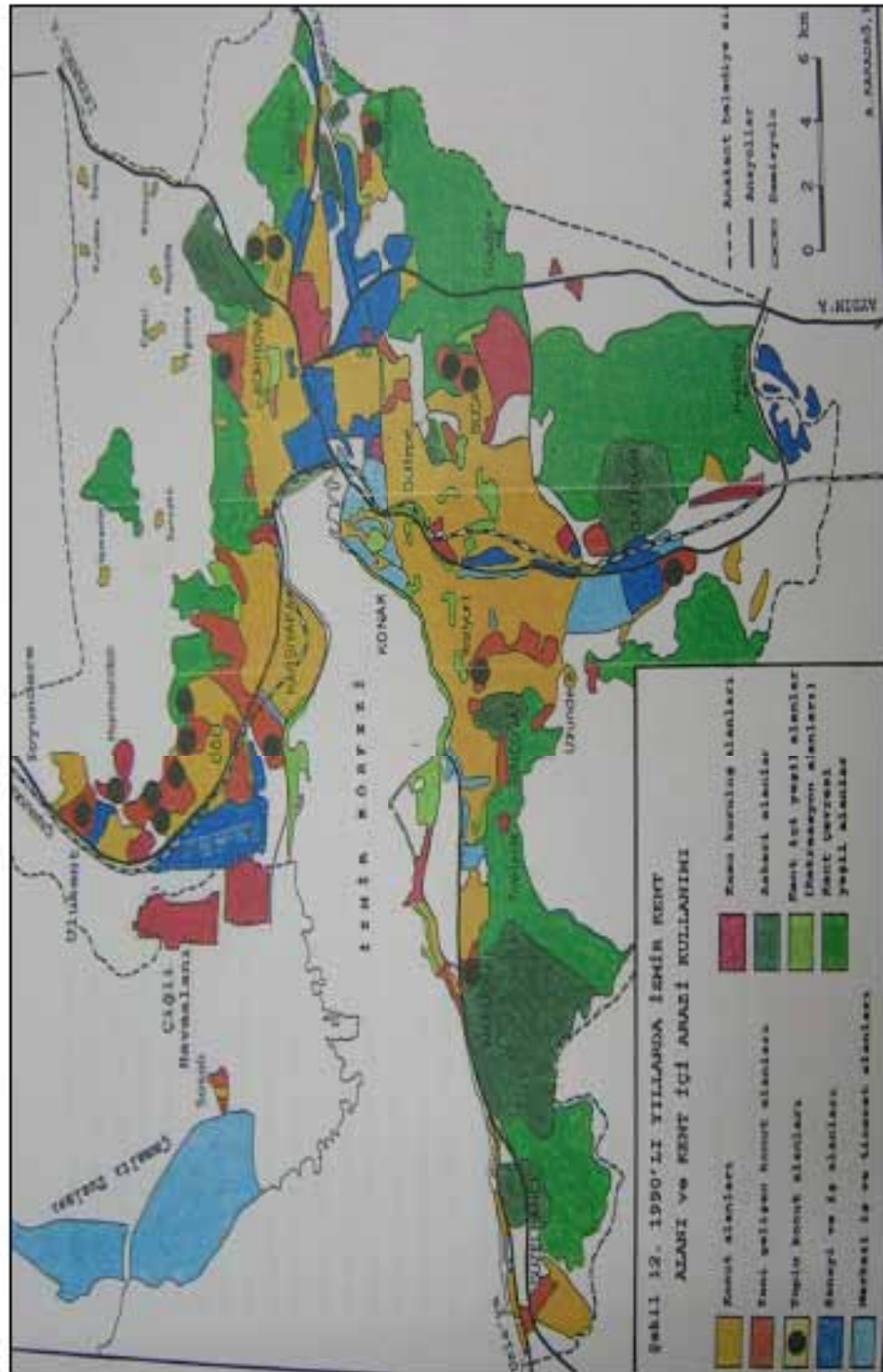
Okulun Adı	Derecesi	Bulunduğu semt
Hava Harp Okulu	Akademi	Güzelyalı
Özel Türk Koleji	Lise	Köprü
Eczacıbaşı Orta Okulu	Orta	Karataş
İzmir Özel Fatih Koleji	Lise	Güzelyalı
İzmir İktisadi ve Ticari İlimler Özel Yüksek Okulu	Yüksek Okul	Karataş

1930’lu yıllardan itibaren bölgenin eğlence hayatında önemli yer tutan Konak-Güzelyalı sahili üzerindeki gazinolar popülaritelerini 1970’li yıllarda kaybetmişlerdir. Bu yıllarda devam eden sahil bandının doldurulma çalışmaları ve dönemin ekonomik sıkıntıları söz konusu durumun nedenleri arasında sıralanabilir.

2.2.1 1980 – 2005 yılları arası

İzmir, 1980'li yıllarda kente göçün hızla artması, sanayi alanlarının planlanandan hızlı büyümesi ve bu alanların çevresinde ortaya çıkan gecekonduyla, sorunlu bir metropol görünümündedir. Bu dönemde şehrin kuzey ve doğu akslarındaki gelişimi hızlanmış, daha önce dar bir kıyı yerleşimi durumunda olan Narlıdere ve Güzelbahçe'de kıyı ve yamaçlar arasındaki boş alanlar dolmaya başlamıştır (Şekil 2.43). 1981 yılında 3030 sayılı kanunla İzmir de, İstanbul, Ankara, Adana, Konya, Kayseri gibi kentlerle birlikte Büyükşehir kapsamına alınmıştır. Yasa çerçevesinde birden fazla ilçesi bulunan kentlerde bir ilçenin, merkez ilçe kabul edilmesi öngörülmektedir. İzmir İlinden, anakent kapsamındaki sınırları en büyük olan Konak, Merkez İlçe Belediyesi kabul edilmiştir. Bu yıllarda Merkez İlçe Belediyesi sınırları, kent merkezinin güney ve batısında kalan tüm yerleşmeleri kapsamıştır (Karadağ, 1998, s.112-116).

1976 yılında, Üçkuyular-Konak arası giderek yoğunlaşan trafiği hafifletmek, İzmir İli pis su projesi ile ilgili ana kolektörün oturacağı zemini hazırlamak ve şehrin turistik değerlerine yenisini kazandırmak için başlatılan Konak-Üçkuyular sahil yolu çalışmaları, 2002 yılına kadar sürdürülmüştür. 1980 yılı Aralık ayında İzmir Belediyesi ile Ege Üniversitesi, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü'nün ortaklaşa yürüttüğü sahil yolu kara hattı 1/1000 ölçekli haritaya işlenerek yapım çalışmalarına hazır hale getirilmiştir (Ekspres Gazetesi, 7 Aralık 1980). 1981 yılı başında sahil yolunun deniz dibi araştırma ve etüdü, Ege Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü'nce yapılmış ve hazırlanan rapor İzmir Belediyesi'ne verilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 9 Şubat 1981). Aynı yılın Haziran ayında sahil yolu ihalesi yapılarak, Üçkuyular taş ocaklarından çıkarılan kaya malzemesiyle yolun doldurulma çalışmaları Üçkuyular'dan itibaren başlatılmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 22 Haziran 1981). 1982 Nisan'ında yolun yarım kilometrelik kısmı, Temmuz'unda da ilk kilometresi (Güzelyalı vapur iskelesine kadar olan kısmı) tamamlanarak yolun bu kısmı geçici olarak trafiğe açılmıştır (Yeni Asır

Şekil 2.43 1990'lı yıllarda İzmir kent alanı ve Kent içi arazi kullanımı (Karadağ, 1998, s.123).

Gazetesi, 29 Nisan 1982, a.y., 20 Temmuz 1982,a.y., 18 Haziran 1982). 1983 yılı başlarında yolun ikinci kilometresi tamamlanmış ve bu kısımların asfaltlanmasına başlanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 13 Mart 1983, a.y., 5 Nisan 1983)(Şekil2.44). 1985 yılına gelindiğinde 4.8 kilometrelik sahil yolunun 3.5 kilometresi trafiğe açılmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 14 Nisan 1985). Fakat 1987 yılında deniz tarafına istinat duvarı yapılmaması nedeniyle oturmaya başlayan zemin üzerine dökülen asfaltlar sökülüp, kayan dolgu kaldırılmaya başlanmış ve yolun dolgu çalışmaları tekrar ihale edilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 7 Temmuz 1987). Yol çalışmaları 2002 yılına kadar aralıksız sürdürülmüş, 20 Şubat 2002’de Mustafa Kemal Sahil Bulvarı hizmete girmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 21 Şubat 2002). 2004 yılında Mustafa Kemal Sahil Bulvarı rekreasyon alanı olarak bakıma alınıp, yeniden düzenlenmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 27 Temmuz 2004).

Şekil 2.44 1983 yılında Mustafa Kemal Sahil Bulvarı’nın yapımı çalışmaları sürerken alınan görüntü (Yeni Asır Gazetesi, 31 Mart 1983).

2002 yılında Konak Belediyesi, Mustafa Kemal Sahil Yolunun açıldığı tarihe kadar İzmir trafiğinin büyük bir bölümünün yükünü çeken Mithatpaşa Caddesini, İstanbul'un en gözde caddelerinden biri olan Bağdat Caddesi'ne benzetmek için çalışmalara başlamıştır. Bu çalışmalar kapsamında ilk etapta, elektrik direklerinin kaldırılarak kabloların yer altına alınması, çiçeklendirme yapılacak ceplerin oluşturulması, daha sonra da kaldırımların yenilenerek otobüs için durak cepleri yapılması öngörülmüştür. 2003 yılında başlanan çalışmalar, kısmen de olsa günümüze kadar tamamlanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 1 Ocak 2003).

Bu çalışmaların devamı olarak 2002 yılı sonunda Konak Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin başlattığı kaldırım düzenleme projeleri kapsamında, Karataş ile Mithatpaşa Caddesi arasında yer alan toplam 21 sokaktaki merdivenlere doğal taş döşenmesine başlamıştır (Yeni Asır Gazetesi, 3 Aralık 2002). 2003 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi, Mithatpaşa Caddesi'nde yaklaşık beş kilometrelik güzergahta kaldırım ve yol düzenlemeleri çalışmaları yapmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 1 Ocak 2003).

Mithatpaşa Caddesi, uzun yıllar boyunca şiddetli yağışlar sırasında, arkasındaki dik tepe ve yamaçlardan hızla inen sel suları yüzünden taşkınlar yaşamıştır. Cadde ve çevresindeki hızlı ve yoğun yapılaşma ile paralel sürdürülememiş alt yapı çalışmaları sorunun büyümesinde en önemli etken olmuştur. Bu duruma son vermek amacı ile İZSU, 1998 yılında Mithatpaşa Caddesi'nde su baskınlarının önlenmesi için eski kaldırımları kaldırarak, yerine yüksek kaldırım taşları döşemiştir (Yeni Asır Gazetesi, 12 Ekim 1998). 2003 yılı başında ise, İZSU bu soruna daha ciddi yaklaşp, Mustafa Kemal Sahil Bulvarı üzerinde yağmur suyu kanalları yapımı için çalışmalara başlamıştır (Yeni Asır Gazetesi, 1 Ocak 2003). Bu kanallar sahil yolunu 22 yerden enine geçen ızgaralı açık yağmur suyu ile denize bağlamıştır. Böylece bu sorun büyük ölçüde çözümlenmiştir (İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2003, s. 211-215) (Şekil 2.45, Şekil 2.46).

Şekil 2.45 Mithatpaşa Caddesinde yapılan ızgaralı yağmur suyu kanalı ve suyun denize atılmasını için yapılan diğer kanal (İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2003, s.213).

Şekil 2.46 Yağmur sularından etkilenen bölgelerden biri olan Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi çevresi de yapılan yağmur suyu kanalının denize bağlanması ile bu sorundan kurtulmuştur (İzmir Büyükşehir Belediyesi, 2003, s.211).

Hızla gelişip büyüyen şehrin çehresinde yaşanan değişim, toplu taşıma araçlarında da yaşanmıştır. 1954 yılında elektrikli tramvayların yerini alan trolleybüslerin kaldırılması, bu dönemde gerçekleşmiştir. 6 Mart 1992 tarihinde ESHOT Genel Müdürü, Mithatpaşa Caddesi ve Buca – Möntrö hatlarında çalışan trolleybüslerin birkaç ay içinde tümüyle seferden çekileceğini bildirmiştir. Bu kararın alınmasında en önemli etken, şehirdeki otobüs ve özel taşıtların artmasıyla yoğunlaşan trafiğin, trolleybüslerde yaşanan sorunlarla artmış olmasıdır. Trolleybüsler, boynuz olarak adlandırılan ve aracın tellerden elektrik almasını sağlayan arş çubuklarının zaman zaman yerinden çıkmasıyla ve elektrik kesintileri yüzünden yolda kalması ile uzun yıllar trafiği olumsuz etkilemiş ve kaldırılmaları kaçınılmaz olmuştur (Yeni Asır Gazetesi, 6 Mart 1992). Trolleybüslerin kaldırılmaları ile şehirdeki toplu taşıma hizmetlerinin yükünü Belediye Otobüsleri üstlenmiştir.

Tarihi caddede insan faktörünün ve tedbirsiz davranışların sonucu dokusal anlamada bozulma yaşandığı bilinmektedir. 1980-2005 yılları arasında Mithatpaşa Caddesi üzerinde sayıları fazla olmasa da önemli yangınlar yaşanmıştır. Bu yangınların ikisi Caddenin önemli tarihi eğitim yapılarında meydana gelmiştir. Yangınlarda can kaybı meydana gelmemiş olsa da, hasarın büyük olması yüzünden bu yapılarda eğitime bir süre ara verilmiştir. Bu dönemde çıkan yangınların bazıları Tablo 2.21’de verilmiştir. Tablo 2.20 incelendiğinde dikkati çeken en önemli şey itfaiye teşkilatının yangın yerine gecikmesi ve büyük yangınlar karşısında yetersiz olmasıdır.

Tablo 2.21 1980-2005 yılları arasında MPC ve çevresinde çıkan bazı yangınlar.

Yangın tarihi	Yangın Yeri	Yangının yol açtığı zarar
07.04.1982	Eshot’un Güzelyalı’daki Trolleybüs deposu Marangoz Atölyesi	Trolleybüs deposu Marangoz Atölyesinde çıkan yangında can kaybı yaşanmamış, yangın atölyeye iki metre uzaklıktaki Güzelyalı Trafo merkezine sıçramadan söndürülmüştür. Yangın milyonlarca lirahık zarara yol açmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 08.04.1982).
12.06.1985	Mithatpaşa Caddesi, İzmir Kız Lisesi (Şekil 2.47)	Elektrik kontağının neden olduğu düşünülen yangın, binanın Halilrifaatpaşa’ya bakan tarafındaki “ Kule” nin altında bulunan kimya

		laboratuvarında başlamıştır. Yangının geç haber verilmesi yüzünden söndürme çalışmaları geç başlamış ve gelen itfaiyenin taşıdığı su yeterli olmayınca söndürme çalışmaları uzun sürmüştür. Yangın sonrası okulda büyük maddi hasar meydana gelmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 13.06.1985).
31.05.1997	Mithatpaşa Caddesi, Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi	Elektronik Atölyesinde başlayan yangın içerideki kimyasal maddelerin tutuşması ile büyümüştür. Trafiğin tıkanık olması yüzünden itfaiyenin gelmesi geçikmiş ve böylece büyüyen yangın, okulda büyük maddi hasara yol açmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 01.04.1997).
06.10.1997	Mithatpaşa Caddesi, No: 213-215	Çıkış nedeni bilinmeyen yangında, zamanında bildirildiği halde itfaiyenin geç gelmesi yüzünden iki ahşap ev tamamen yanmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 07.10.1997).
07.07.2005	Mithatpaşa Caddesi, Yasemin Apartmanı zemin katındaki Elhamra kafeteryası, No:1144	Kafeteryada başlayan yangının çıkış nedeni bilinmemektedir. Yangında kafeterya ile iki daire tamamen yanmış, beş daire ile bir otomobil zarar görmüştür. Yangında can kaybı yaşanmamıştır (Yeni Asır Gazetesi, 08.07.2005).

Şekil 2.47 12 Haziran 1985 tarihinde büyük bir yangın yaşayan İzmir Kız Lisesinin yangın sırasındaki görüntüsü (Yeni Asır Gazetesi, 13 Haziran 1985).

Metropolleşen diğer kentlerde olduğu gibi, İzmir’de de bu dönemde, hızlı nüfus artışının yansıması olarak bireyler üzerinde ortaya çıkan fazla enerjinin yok edilebileceği aktiviteler için hazırlanmış fiziksel mekanlara, kültürel ve sosyal tesislere daha fazla gereksinim duyulmuştur. Bu doğrultuda MPC’de de Kültür merkezleri, çeşitli sanat galerileri ve sergi salonları açılmıştır (Tablo 2.22). Tablo 2.22 incelendiğinde Cadde üzerinde, özelde bağlı oldukları üniversitelerin, genelde de İzmir kentinin kullanıma sunulan, iki kültür merkezinin yer aldığı göze çarpmaktadır. Tabloda yer alan galeriler cadde üzerindeki apartmanların zemin katlarında konumlanmışlardır.

Tablo 2.22 1980-2005 yılları arasında MPC ve çevresinde yer alan Kültür merkezleri, çeşitli sanat galerileri ve sergi salonlarından bazıları.

Kültür Merkezi, Sanat Galerisi ve Sergi Salonunun Adı	Kültür Merkezi, Sanat Galerisi ve Sergi salonunun yeri	Kültür Merkezi, Sanat Galerisi ve Sergi Salonunun açılış tarihi
Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi ve Resim Heykel Müzesi	Mithatpaşa Caddesi	1981
Dokuz Eylül Üniversitesi Sabancı Kültür Merkezi	Mithatpaşa Caddesi (Eski Dokuz Eylül Üniversitesi Konservatuvarı bulunduğu alan)	1994
Akademi İKSEV	Mithatpaşa Caddesi	2003
Konak Belediyesi Gölzelyalı Kültür Merkezi (Şekil 2.48)	Mithatpaşa Caddesi (Eski As Sinemasının bulunduğu alan)	2005
Doğan Art Gallery	Mithatpaşa Caddesi, 402/A	-
Z Sanat Galerisi	Mithatpaşa Caddesi, 822/A	-
Fatih Koleji Sergi Salonu	Mithatpaşa Caddesi, 18. sokak, No:12	-

Şekil 2.48 2005’de hizmete açılan Konak Belediyesi Güzelyalı Kültür Merkezi (2006.).

Mithatpaşa Caddesi’nin tarihi süreçte yaşadığı değişim ve gelişim, 1880 ile 2005 yılları arasındaki yüzyirmibeş yıllık bir aralığı kapsamaktadır. Bu dönem içerisinde cadde aksındaki doğal olaylar, insan faktörleri ve buna bağlı ihtiyaçlar sonrası değişim aktarılmıştır. Mithatpaşa Caddesi için değişmeyen tek şeyin sürekli artan nüfus ve buna bağlı ihtiyaçları karşılamaya çalışan yapılaşma olduğu görülmüştür. Söz konusu yapılaşma kalan tarihi tescilsiz yapılar için günümüzde de tehdit unsuru oluşturmaya devam etmektedir.

BÖLÜM ÜÇ

MİTHATPAŞA CADDESİ TARİHSEL DOKUSUNUN ANALİZİ VE SÜREÇ İÇİNDEKİ DEĞİŞİMİN İRDELENMESİ

3.1 Tarihi Doku Özelliği Gösteren Alanlar

3.1.1 Tarihi Yapılar

Bu çalışma kapsamında, Mithatpaşa Caddesi'nin tarihi dokusunu betimleyen 23 anıtsal yapı saptanmıştır. Caddenin tarihsel süreç içerisindeki değişimine ışık tutan bu yapıların tarihi ve mimari özellikleri incelenirken, caddenin başlangıcı olan Konak semti ile tez alanı kapsamında cadde bitimi kabul edilen Üçkuyular semti arasındaki sıra esas alınmıştır.

3.1.1.1 Devlet Tiyatrosu (Eski Türk Ocağı – Halk Evi)

Şekil 3.1 Günümlüz Devlet Tiyatrosu (2006).

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi, 110 numarada, 83 pafta, 527 ada, 16 parselde yer almaktadır. İlk ulusal mimarlık örneklerinden biri olan yapı,

1925 senesinde yapılmıştır. Yapının mimarı, Necmeddin Emre'dir (Aslanoğlu, 2001, s.192).

Yapı, Devlet Tiyatrosu olarak kullanılmadan önce sırasıyla Türk Ocağı ve Halkevi işlevi görmüş, şehrin eğlence, eğitim ve kültür hayatına büyük katkılar sağlamıştır (Şekil 3.2). Türk Ocağı olarak kullanıldığı yıllarda bahçesi müzik ve cambaz gösterilerine sahne olmuştur. 15 Eylül 1931 tarihli Yeni Asır Gazetesinden bu tür gösteriler hakkında fikir edinilebilmektedir: “ Türk Ocağı Aile Bahçesi'nde ince saz ve aynı zamanda Hintli, Afrikalı Arap cambazlar ile Alman cambazlar geldiler. Koşun Hayret edeceksiniz. Bu yeni cambaz varyetesini görmeye gidiniz” (Dağtaş, 2004, s.23).

Şekil 3.2 Binanın Türk Ocağı olarak kullanıldığı yıllar (Yeni Asır, 10 Temmuz 1934).

Cumhuriyetin ilk yıllarında ulusal kimliği oluşturmaya yönelik katkıları da olmuştur. Buna örnek olarak, 12 İlkanun 1939 günü, Banka müdürleri, parti müfettişleri B. Galip Bahtiyar ve Belediye reisi B. Behçet Uz'un da katıldığı İzmir Halkevinde yapılan Ulusal ekonomi ve artırma haftasının açılış töreni verilebilir (Yeni Asır, 13 İlkanun 1939).

1937-1938 döneminde İzmir'deki tek amatör tiyatro eylemi Halkevi'nde görülmektedir. İzmir Halkevi'nin oynadığı ilk oyun " Tırtıllar " adlı oyundur (Tartan, 2004, s.12-13). İzmir Halkevi Gösteri Kolu 1948 yılına kadar etkinliğini sürdürür (Yapı Kredi Yayınları, 1992, s. 384). Halkevi sahnesi okulların tiyatro kolları tarafından kullanımına sunulmuştur. 13 Nisan 1937'de Kültür Lisesi tarafından Halkevi'nde güzel bir müsamere verilmiştir (Yeni Asır, 13 Nisan 1937). Yapıda, 1940 yılında 60, 1941 yılında 38 tiyatro gösterisi yapılmıştır (Tartan, 2004, s.13).

Halkevi, yerli yabancı üniversitelerden katılacak konuşmacılardan oluşan kültür programlarına ev sahipliği yapmıştır. 1942 yılı yazında İzmir Halkevinde, İngiliz Kültür Heyeti (The British Council) tarafından verilecek kültür programı hazırlanmıştır. Program katılımcıları arasında, İstanbul Bizans Tarih ve Sanat profesörü J.C.S. Runciman, M.A., A.K.F. Tomlin (İngiliz edebiyatı hakkında iki konferans), A.K.McIlwraith (İngiliz müzikisi hakkında konferans, Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi profesörlerinden Curgengen (İngiliz halkının tahsil ve terbiyesi), Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi profesörlerinden Dr. C. Leech yer almaktadır. 16, 18, 23, 30 Haziran, 2, 9, 16 Temmuz tarihlerinde yapılacak konferansların musiki parçaları eşliğinde yapılması kararlaştırılmıştır (Yeni Asır, 11 Haziran 1942).

1944 yılının Şubat'ında CHP idaresi İzmir Halkevi binasının yanındaki altı evi satın alarak yıktırmaya ve açılacak arsa üzerinde modern bir halkevi binası inşa etmeye karar vermiştir. Mevcut binanın korunarak, bir kısım halkevi şubelerinin bu binada kalması söz konusu olmuştur. Yeni binanın kapalı bir jimnastik salonu, müzik çalışma odaları, resim atölyesi bulundurulacak ve önüne deniz sporları için dört kayıkhanesi ve bir güzel rıhtım yaptırılacaktır. Ayrıca, yeni binanın alt ve üst kısmında kapalı ve açık gazino inşa edilecektir (Yeni Asır gazetesi, 19 Şubat 1944). İzmir Halkevi büyüme hazırlıkları 1944 Mart'ında başlamış, halkevinin yanında bulunan binalar istimlak edilerek yıkılmıştır (Yeni Asır, 28 Mart 1944). İnşası süren İzmir Halkevi'nin eklenecek salonlarının inşaatının kışın bitirileceği basına

bildirilmiştir (Yeni Asır, 27 Haziran 1944). Fakat daha sonraki süreçte bu konuda basında ve kaynaklarda hiçbir bilgiye rastlanmamıştır.

Halkevi bünyesinde Yardım, Köycülük, Kütüphane ve Yayın, Dil, Edebiyat, Sosyal Yardım, Spor, Halk dershaneleri Temsil Komiteleri düzenli olarak yapmaya çalıştıkları çalışmalarla uzun süre hizmet vermişlerdir (Yeni Asır Gazetesi, 27 Mart 1946). Birkaç yıl sonra bu komitelerden Yardım, Köycülük, Sosyal yardım komitelerinin kalktığı görülür (Yeni Asır, 21 Mart 1949).

İzmir Halkevi'nde resim ve fotoğraf sergileri düzenlenmiştir. 13 Temmuz 1945'de İzmir Halkevinde Ege ressamlarının resim sergisi düzenlenmiştir (Yeni asır, 13 Temmuz 1945). Mayıs 1946'da " Selçuk ve Osmanlı Türkleri ve Türk feodalitesi tarihi ve mimari eserleri " fotoğraf sergisi yapılmış ve ziyaretçileri arasında bir Fransız arkeologun da, bulunduğu bu sergi çok beğenilmiştir (Yeni Asır, 24 Mayıs 1946).

1946 Haziran'ında film gösterimine başlandığı görülür. " İzmir Halkevi salonunda bu akşam ve Pazar akşamı saat 21'de Irak Kralı Atlas prens Abdullah'ın Ankara'ya ziyareti filimi gösterilecektir. Giriş herkes için serbesttir " (Yeni Asır, 14 Haziran 1946).

Halkevi'nin bahçesindeki Şenocak Sineması'nda film gösterileri yapılmıştır. Halkevi bazı müzisyen ve orkestraları da konuk etmiştir. Selahattin Göktepe'nin öğrencisi Beethoven, Mozart, Bach gibi sanatçıların eserlerinden oluşan bir konser vermiştir (Yeni Asır, 5 Mayıs 1946). Cumhurbaşkanlığı Filarmoni Orkestrası üyelerinden viyolonist Enver Kapelman ve piyanoda ona eşlik eden Selahattin Göktepe'nin verdikleri konser çok başarılı geçmiştir (Yeni Asır, 9 Şubat 1947).

Şekil 3.3 Halkevi'nin bahçesindeki Şenocak Sinemasında gösterimdeki bir film ilanı (Yeni Asır, 9 Ağustos 1947).

Şekil 3.4 Halkevi Tiyatrosu'nun bir ilanı (Yeni Asır, 26 Ekim 1946).

19 Aralık 1948'de, İzmir Şehir Tiyatrosu'nun, Kültürpark Sergi Sarayı'ndaki tiyatro binası yanmış, tiyatro gardirop ve bütün tesisatını kaybetmiştir. 15 Ocak 1949'dan itibaren bir süre oyunlarını Halkevi'nde sahneler (Yapı Kredi Yayınları, 1992, s.384-5; Yeni Asır Gazetesi, 5 Ocak 1949). İzmir Şehir Tiyatrosu 1949 Mayıs'ında İzmir Halkevi'nin bahçesinde açılan açık hava sineması hoparlörünün seyirci ve oyunculara rahatsızlık vermesiyle buradaki temsillere son verilir (Yeni Asır, 17 Mayıs 1949).

Şekil 3.5 İzmir Şehir Tiyatrosu'nun Halkevi'nde sahne aldığı dönemlere ait gazete ilanı (Yeni Asır, 8 Şubat 1949).

1 Ekim 1951 tarihinde Halkevi binasının kapısındaki 'Halkevi' levhası indirilmiş, bina hazineye geçmiştir (Yeni Asır, 3 Ekim 1951). 1952 yılında Eski Halkevi'nin Milli Eğitim Müdürlüğüne devir işlemlerinin bir kısmı tamamlanan ve üç dört aya kadar çalışmalarının tamamlanacağı bildirilir. İdare şeklini tespit edecek nizamnamenin başkanlık tarafından tasdiği yapılmıştır. Siyasi olmamak şartıyla üç dört ay sonra halkın salondan ve kütüphaneden faydalanabileceği, temsil ve konferans taleplerinin karşılanacağı açıklanır (Yeni Asır, 18 Temmuz 1952).

1954'de bir seneden beri belediyenin kullanımında olan bina, Maliye Bakanlığıyla yapılan görüşmeler sonunda yüzbin lira bedel karşılığında belediyece satın alınır (Yeni Asır, 3 Ocak 1954).

Binanın, 1 Ekim 1955 tarihinde Devlet Tiyatrosu olarak faaliyete geçirilmesi düşünülmüştür. Bu amaçla Ankara'dan üçyüzelli koltuk getirtilmiş, ayrıca halk eğitim merkezi sahnesinin iki tarafa genişletilmesi için proje hazırlanmıştır (Yeni Asır, 22 Nisan 1955). Fakat bina ancak 1957 yılında Devlet Tiyatrosu'na verilmiştir (Aslanoğlu, 2001, s.192). 2005 yılında dış cephesi dökülen binanın onarımı için gerekli ödenek konusunda Vali Yusuf Ziya Göksu girişimlerde bulunmuş, bir temel atma töreni için Aydına gelen Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç İzmir'e uğramış ve binayı da incelemiştir. Koç, binanın onarımı için 500 bin YTL sözü vermiş, 350 bin YTL'ninde sponsorlardan karşılanacağını bildirmiştir. Bina'nın iç ve dış boyamasını DYÖ üstlenmiştir (Hürriyet Gazetesi, 10 Haziran 2005).

Bodrum üzerine iki katlı olan yapı, yapım dönemi içerisinde birçok örneği olan yalancı kubbeli örneklerdendir. Giriş katında iki yönden ulaşılan fuayenin çevresine dizilen sahne ve localar ile büyük seyirci salonu bulunmaktadır. Ortadaki, üç sivri kemerli açıklığı olan loca Atatürk için ayrılmıştır. Fuayenin dışa bakan dairesel uzantısında ise, kitaplık ve çalışma alanları yer almaktadır. Seyirci salonu ile fuaye arasındaki kemerli açıklık onarım sonrasında kapatılarak, zemine yapılan basamaklarla eğim verilmiştir (Şekil 3.6-3.7). Üst katta çalışma ve toplantılar için kullanılan mekanlar yer almaktadır.

Şekil 3.6 Onarım sonrası fuaye ile seyirci salonu arasındaki kemerli açıklık (2007).

Şekil 3.7 Seyirci salonu (2007).

Cephelerde yer alan Osmanlı - Türk süsleme motifleri, iç mekanlarda da kullanılmıştır. Seyirci salonunun tavan ve duvarlarında geometrik ve bitki motifli süslemeler yoğun olarak kullanılmıştır. Renkli camlı üst kat pencereleri üç açıktır. Dönemin yaygın kütle ve cephe özelliklerini yansıtan unsurlar arasında, deniz cephesindeki çok kenarlı kubbeli kule, geniş saçakların ahşap elemanlarla desteklenmesi ve üstleri çini panolu sivri kemerli pencereler sayılabilir.

Şekil 3.8 Yapının Kuzey cephesi (2007).

Halen yapı, Devlet Tiyatrosu olarak kullanılmaktadır.

3.1.1.1.2 Sayaç Atölyesi

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi 138 numarada 83 pafta, 527 ada, 9 parsel’de yer almaktadır.

1880 yılında açılmaya başlanan Güzelıyalı (şimdiki Mithatpaşa Caddesi) yolunda, Göztepe Tramvay Hattı, 1984 yılında kullanılmaya başlanmıştır. Hattın işletilmesi 45 yıl süreyle, Pierre Jordichi ile Harentz Kardeşler’e verilmiştir. Dört yıl sonra şirketin çalışma koşullarına uymadığı gerekçesiyle yönetimine el konularak, işletmesi İstanbul’lu tüccar Nichan Harentz’e verilmiştir. 1908 yılında şirketin yönetimini ele geçirmişlerdir (Atay, 1998, s.80). Binanın Belçikalılar tarafından yaptırıldığı ve idari yazıhane ve tali istasyon olarak kullanıldığı bilinmektedir. Binanın kesin yapım tarihi bilinmemekle birlikte, yönetimin İngilizlere geçmesinden sonra yapıldığını düşünürsek, 1908’den sonra yapıldığı söylenebilir.

Yapının mülkiyeti, 1934 yılında Göztepe Tramvay Şirketinde, 1939 yılında İzmir Tramvay ve Elektrik Türk Anonim Şirketinde, 1963 yılında İzmir Belediyesi'nde ve 1994 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde görülmektedir (İzmir Büyükşehir Arşivi, 2005).

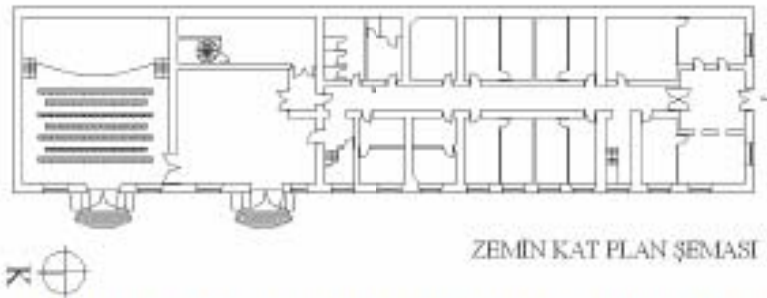

Şekil 3.9 1937 yılında Sayaç Atölyesi (Yeni Asır, 17 Son Teşrin 1937).

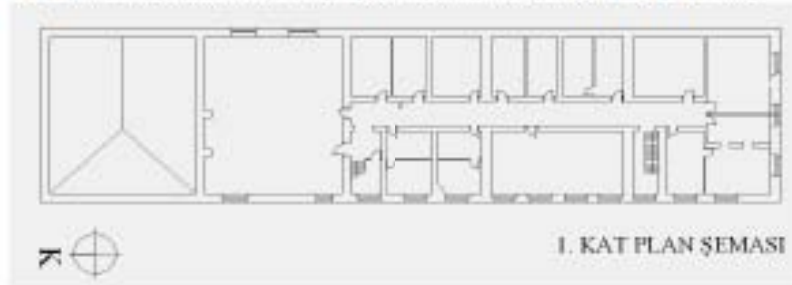

Şekil 3.10 Günümüzde Sayaç Atölyesi (2006).

Zemin katı yaklaşık 675 m² ve birinci katı yaklaşık 575m² olan yapı, toplamda 1250 m² lik kapalı kullanım alanına sahiptir (Şekil 11-12). Yapı, gabarisi ve çatı örtüsü birbirinden farklı, bitişik iki birimden oluşmaktadır. Giriş aksını oluşturan ilk birim zemin ve tek bir katlı, uzun koridorla bağlantı halinde olan dört kullanım birimli ve beşik çatı örtülüdür. Diğer birimde, zemin kat ahşap bir merdivenle üst kata bağlanmıştır. Tek katlı kırma çatı örtülü ve bağımsız girişlidir. Cam kiremit örtülü çatı kısımlarının düzey aksındaki birinci kat döşemesinde, cam tuğla ile kapatılmış üç adet yırtık bulunmaktadır (Şekil 3.13-14) (İzmir Büyükşehir Arşivi, 2005). Yapının Mithatpaşa Caddesi'ne bakan cephesi, simetrik düzenlidir. Cephe üzerindeki pencere açıklıkları ve ortadaki giriş kapısı basık kemerli ve taş sövelidir. Bu cephede, yalın bir bordürle katlar birbirinden ayrılmıştır. Cephe duvarının gabarisi, yapının beşik çatı örtüsünün cadde tarafından farkedilmesini engeleyecek şekilde yükseltilmiştir. Batı cephesinde, giriş cephesinde olduğu gibi basık kemerli ve taş söveli pencereler ve tali giriş kapıları yer almaktadır (Şekil 3.15). Beşik çatı alnlarında kullanılan dairesel pencereler, cephe karakteri açısından uyumlu bir görüntü sergilemektedir. Doğu cephesi ve kuzey cephesinin alt katı sağırdır. Kuzey cephesinin üst katında, diğer cephelerdeki pencere özelliklerini taşıyan üç pencere yer almaktadır. Yapının dış beden duvarları taş, iç duvarlardan bir bölümü tuğla, bir bölümü ise ahşap karkas üzerine bağdadidir.

Şekil 3.11 Yapının zemin kat plan şeması (İzmir Büyükşehir Arşivi, 2005).

Şekil 3.12 Yapının 1. kat plan şeması (İzmir Büyükşehir Arşivi, 2005).

Şekil 3.13 Çatıdaki cam tuğlalar (İzmir Büyükşehir Belediyesi Arşivi).

Şekil 3.14 Birinci kat koridorundaki cam tuğlalar kapatılmış yarık (İzmir Büyükşehir Belediyesi Arşivi).

Şekil 3.15 Yapının batı ve kuzey cephelerinden görünüm (2006).

Yapı, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 21. 09. 1979 tarih ve A-1851 sayılı kararı eki Liste V, Sıra No: 57'de tescillenmiş, daha sonra İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 17. 01. 1995 tarih ve 5689 sayılı kararı ile 2. grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescili sürdürülmüştür. Yapı, restorasyonundan önce 1990 - 2000 yılları arasında yaklaşık 10 yıl boş kalmıştır. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ait Sayaç Atölyesi'nin Çocuk Konservatuarı olarak kullanıma için, 2000 yılında restorasyon projeleri çizdirilmiş, İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından onaylanan bu projeler doğrultusunda restorasyonu gerçekleştirilmiştir (İzmir Büyükşehir Arşivi, 2005).

Restorasyon sonrası, iki bale salonu, piyano, nefesli çalgı odaları ve sahil bulvarı tarafındaki tek katlı bölümünde altmış kişilik gösteri salonu ile çocuklar ve gençler için bir sanat merkezi haline dönüştürülmüştür. Yapı günümüzde bu amaçla Akademi İKSEV tarafından kullanılmaktadır.

3.1.1.3 İzmir Kız Lisesi

Şekil 3.16 İzmir Kız Lisesi (2005).

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi 47 numarada, 88 pafta, 128 ada, 36 parselde yer almaktadır.

Yapı, Rumların işgal döneminde İzmir’de Yunan Üniversitesi kurmak amacıyla yaptırılmıştır. Yunan Başbakanı Eleftreros Venizelos, sözde Küçük Asya’daki Rumların ivedi gereksinimini karşılayıp, buradaki halkın barış içinde birlikte olmasını sağlamak amacıyla bu üniversitenin kurulmasına öncülük etmiştir. Bu düşünceyle harekete geçip, Berlin Üniversitesi Matematik Profesörü Konstantinos Karatheodoris’i üniversitenin kurulması ve organizasyonunu yapması için görevlendirmiştir. Üniversitenin kurulup açılması için gerekli mali desteği Fransa’da yaşayan ve aslen Kayserili olan Yunan işadamlarından Stavro Yoannis Paladcis sağlamıştır. Bunun için 1 Kasım 1919 tarihinde, Paris’teki Yunan elçiliğinde Stavro Yoannis Paladcis ile Başbakan Venizelos arasında bir anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre Paladcis, üniversitenin kurulup açılması için, 2.000.000 Fransız Frangı, açıldıktan sonra da işletilmesi için her yıl iki taksitle 250.000 Fransız Frangı vermeyi taahhüt etmiştir. Üniversitenin kuruculuğuna atanan Karatheodoris, ilk iş olarak öğrencilere yenilikçi bir program yaratmak için ünlü mikrobiyoloji uzmanı Hatzivassilious’u eğitim direktörü olarak görevlendirdi. Berlin’den tamamen

aynılarak İzmir'e yerleşen Karatheodoris'in amacı, Atina Kapodistrian Üniversitesi'ne eşdeğer bir enstitü kurmak idi. Karatheodoris üniversite kadrosunu kurma çalışmalarıyla birlikte, eğitim için gerekli ekipmanların temini çalışmalarına başlamış ve öncelikle kütüphane kurmak girişimlerinde bulunmuştur. Bunun için Leipzig'den otuz altı büyük sandık dolusu kitap satın alınarak, şehre getirmiştir. Ayrıca Efes'te kazılar yapmış olan Avusturyalı arkeolog tarafından toplanmış, Küçük Asya ile ilgili kitaplar satın alınmıştır. Üniversite'nin mobilyaları Berlin'in büyük mağazalarından olan "Zeider und Platen" dan alınmıştır (Şenocak, 2003, s. 115-117).

1914 yılında İzmir Valiliğine atanan Rahmi Bey tarafından İttihat ve Terakki Mektebi olarak temeli atılan bina, Fransız yapımıdır (Yapı Kredi Yayınları, 1992, s. 224; Yeni Asır Gazetesi, 13 Haziran 1985; İzmir Kız Lisesi Arşivi 2005). BahriBaba Parkında yarı tamamlanmış bina, üniversite'nin burada kurulması için uygun görülmüştür. 1920-1921 yıllarında başlayan inşaat, Paladcis'in taahhüt ettiği para gelmemesine rağmen hızla ilerleyip, 1922 yazında 110.000 Türk Lirası harcanarak tamamlanmıştır. Üniversite, 70 sınıf, 320 kişilik anfi, laboratuvarlar ile öğretim elemanları ve idare personeli için odalardan oluşmakta idi. İzmir Yunan Üniversitesi, 1922-1923 öğretim yılında açılması planlansa da, Türk ordusunun İzmir'e girmesiyle gerçekleşemedi (Şenocak, 2003, s. 116-117).

Şekil 3.17 1929 yılında okul, henüz Erkek Muallim Mektebi iken (Hizmet Gazetesi, 30 Temmuz 1929).

Şekil 3.18 1936 yılında Lise (Yeni Asır Gazetesi, 26 Şubat 1936).

1915 yılında özel idare denetimindeki ilk kız okulu 'İnas İdasi' adı altında eğitime başlamıştır. Dönemin Eğitim Bakanı okulun masraflarını karşılamayı kabul etmediği için 'Sultani' adını alamamıştır. İtalyan Kız Lisesi binasında hizmet veren okul yeterli öğrenci olmamasından ve savaş yılları nedeniyle kapanmıştır. 'Kız Lisesinin temelini oluşturan, 'İzmir Kız Sultanisi' adlı eğitim kurumu 1922'de, şimdiki Karataş Lisesi'nin bulunduğu eski bir köşkte eğitime başlamıştır. 1923-1924 öğretim yılında okulun yatılı kısmı açılıp, öğrenci yerleştirilmiştir. 1924-1925 yılında da kız ve erkek programları birleştirilmiş, adı 'İzmir Kız Lisesi' olarak değiştirilmiştir. Okul mevcudunun artmasıyla okulun başka bir binaya yerleşmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu nedenle okul 1926-1927 öğretim yılında, şimdiki Namık Kemal Lisesi'nin bulunduğu binaya taşınmıştır. Daha sonra İzmir'deki lise ve ortaokul sınavlarını denetlemek için Ankara'dan gelen müfettişler, Kız Lisesinin yangın yerinde olmasını uygun bulmadıklarından, okulun Karataş'taki eski Erkek Muallim Mektebi binasına taşınmasını istemişler ve bunu dönemin Eğitim Bakanlığına rapor etmişlerdir. Bunun üzerine okul 1930 yılında Karataş'taki şimdiki binasına taşınmıştır (Yeni Asır Gazetesi, 14 Haziran 1985) (Şekil 3.18).

1941 yılında okul müdürü olan Vedide Baha Pars Karadayı, 1950 yılına kadar süren müdürlüğü sırasında hem derslere girmiş hem de Halkevi çalışmalarını sürdürmüştür. Okulla özdeşleşmiş olan Vedide Baha Pars Karadayı, okulu ülke çapında ünlü hale getirmiştir (İzmir Kız Lisesi Arşivi - Yeni Asır Gazetesi, 14 Haziran 1985).

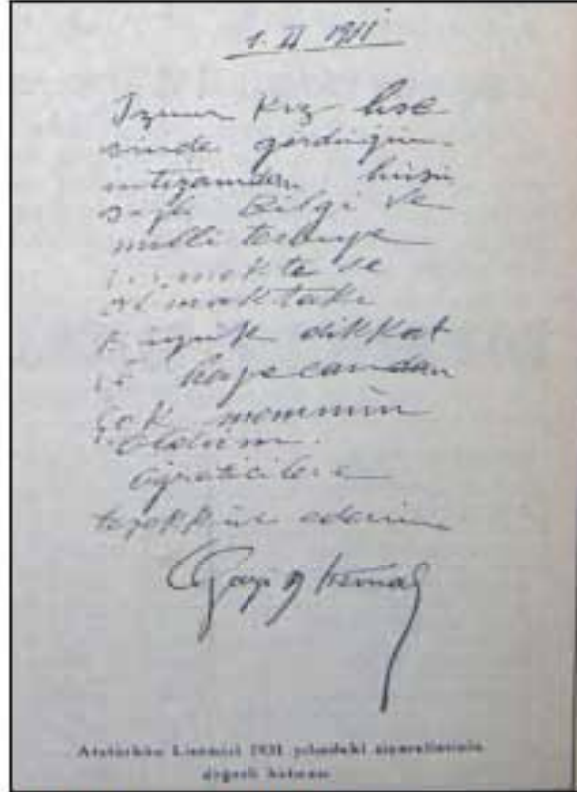
Okula yemekhane ve derslik ilavesi 1958 yılında gerçekleştirilmiştir. 1965-1968 yıllarında müdürlük yapan Faik Eroğlu adının verildiği okul bahçesindeki iki katlı, 14 derslikli bina 1968 yılında yapılmıştır (İzmir Kız Lisesi Arşivi).

12 Haziran 1985 yılında, binanın Halilînfatpaşa'ya bakan yönündeki " Kule"' nin altındaki laboratuvarında yangın çıkmış, üç saat süren yangın sonucunda ana bina, üst kat (yemekhane, yatakhane, derslikler) tümüyle yanmıştır (Şekil 3.19). Yangına elektrik kontağının sebep olduğu tahmin edilmiştir. Arşivdeki belgelerin büyük bir kısmı yangında kaybedilmiştir. Okulda kalan 46 öğrenci güçlükle kurtarılmıştır (İzmir Kız Lisesi Arşivi- Yeni Asır Gazetesi, 13 Haziran 1985). Yangından önce asılsız ihbarlar yapıldığı için yangına gelen itfaiye gücü zayıflamış ve yangın üç saat sürmüştür. Ayrıca İzmir İtfaiyesinin büyük bir yangın karşısında yetersiz kaldığı görülmüştür (Yeni Asır Gazetesi, 14 Haziran 1985).

Şekil 3.19 Yangından sonra Lise (Yeni Asır Gazetesi, 14 Haziran 1985).

1 Şubat 1931 tarihinde okulu ziyaret eden Atatürk okulun onur defterine şunları yazmıştır: “ İzmir Kız Lisesi’nde gördüğüm intizamdan hususiyle bilgi ve milli terbiye vermekte ve almaktaki büyük dikkat ve heyecandan çok memnun oldum. Öğrencilere teşekkür ederim. Gazi M. Kemal ” (Yeni Asır Gazetesi, 14 Haziran 1985) (Şekil 3.20).

Şekil 3.20 Atatürk'ün 1931 yılında okula ziyareti sırasında onur defterinde kaleme aldığı yazısı (Yeni Asır Gazetesi, 14 Haziran 1985).

İzmir Kız Lisesi'nin onarımı için Yardım Kampanyası başlatılmış, bina 1990-1991 öğretim yılından itibaren tekrar tüm binalarında öğretime başlamıştır (İzmir Kız Lisesi Arşivi- Yeni Asır Gazetesi, 14 Haziran 1985). Lise, 2002 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin “ Eğitime Destek ” kampanyası çerçevesinde , özelliklerine bağlı kalınarak onarılmış ve yenilenmiştir . İsmi, 2003-2004 öğretim yılında “ 80. Yıl Lisesi ” olarak değiştirilse de, 2004-2005 öğretim yılında tekrar eski ismi “ İzmir Kız Lisesi “ adını almıştır (İzmir Kız Lisesi Arşivi).

3.1.1.4 Karataş Musevi Hastanesi

Şekil 3.21 Hastane olarak kullanılmaya başlanan ilk yapı (2006).

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi 336.sokak, 26 numarada, 100 pafta, 128 ada, 10 parselde kayıtlıdır.

İzmir'deki Yahudi cemaatine ait ilk hastanenin kuruluşu XIX. yüzyıl başına dayanmaktadır.1827 yılında, şehirde sık sık salgın hastalıklar görülmeye başlamış, Yahudi cemaati de kendi sağlık gereksinimlerini karşılabilmek için Josue Kuriel'e ait Yahudi mahallesinde bir Kortijo'yu satın alıp hastane olarak kullanmaya başlamıştır. Bu bina yetersiz kalınca, 1837'de Hahamhane karşısına düğün ikinci bir bina satın alınmış, iki bina birleştirilerek büyük bir hastane haline getirilmiştir (Beyru, 2005, s.299). Viyanalı Rothschild ailesinin 1840 yılında itibaren

yaptığı bağışlarla hastanenin finansına katkıda bulunmaya başlamıştır. 1874'de Rothschild ailesinin katkılarıyla büyüyen hastane "Rothschild Hastanesi" adını almıştır. Daha sonra hastaneye gelir sağlayabilecek hanlar ve mağazalar İzmir Yahudi Cemaati tarafından hastane yönetimine bağışlanmıştır. Aileden gelen yardımlarla iyi hizmet veren hastane, yönetim kurulunda yolsuzluklar görülmeye başlanmasıyla, Baron de Rothschild'ın temsilci olarak atadığı Avusturya İzmir Konsülünün yeni hastane yönetim kurulunun oluşturulmasına gitmiştir. Böylece yeni yönetim kurulu Avusturya vatandaşı Yahudilerden seçilmiştir (Siren, 1995, s. 71-72). 19. yüzyılın sonuna kadar Rothschild yardımlarıyla ayakta kalan iki katlı hastanenin üst katındaki altı oda yatılı, alt kattaki dört oda ile bir büyük oda ise dışarıdan başvuran hastalara ayrılmıştır. Ayrıca hastanenin alt katta bir toplantı odası, hamam, mutfak, çamaşırhane, depo ve bir de eczanesi ve sürekli hizmet veren beş doktorla yardımcı bir doktoru bulunmaktaydı. (Şenocak, 2003, s.132). Çalışan sayısı eczacı, muavin ve katiple dokuzu bulan hastane yılda 500'den fazla hastaya hizmet vermiştir. 20.yüzyılın başında Rothschild'in hastane giderlerine katkısı konusunda yönetimle arasında anlaşmazlık çıkınca maddi desteğini geri çeker, böylece uzun süre maddi sıkıntı çeken hastane 1911 yılında kapanmıştır (Bora, 1995, s.72).

Hastane kapandıktan sonra cemaatin sağlık gereksinimleri Rofe Holim, Hayat Aniyehe adlı yardım kurumları ve diğer hastaneler tarafından karşılanır. Fakat cemaatin kendine ait bir hastaneye ihtiyacı vardı. Kapanan hastanenin gelir getiren gayrimenkullerinden ve bağışlardan elde edilmiş olan 4351 lira bankaya yatırılmıştı. Uzun süre yeni hastane için uygun yer aranmasına rağmen bulunamadı.

Sonunda kentin ileri gelenlerinden Nesim Levi Bayraklı 1913 tarihli Hüccet ile İzmir Karataş semtinde Teşvikiye mahallesi, İcadiye sokağındaki 15 numaradaki üç katlı evini Yahudi Hastanesi yapılması şartıyla Yahudi Cemaatine bağışladı ve ölünceye kadar bu vakfın idareciliğini üstlendi. Cemaat yönetimince evin bitişiğindeki üç ev satın alınarak yıktırılmış, bunlardan Nesim Levi Bayraklı'nın evine bitişik iki arsa üzerine evle birleşik büyük bir hastane binası inşa edilmiş, diğer üçüncü arsa hastane bahçesi olarak düzenlenmiştir. Hastanenin hizmete

açılması için gerekli olan izin için Aydın Vilayetine başvurulmuş ve Sultan Reşat'ın 1914 tarihli fermanıyla cemaat tarafından yapılan Gureba Hastanesine ruhsat verilmiştir. Bu tarihten sonra hastane harcamalarını karşılamak amacıyla gayrimenkuller satın alınmaya başlanmıştır. Ayrıca Edmond de Rothschild, hastaneye 10.000 altın Frank bağışlamıştır. Hastane Birinci Dünya savaşı sırasında askeri amaçla kullanılmış, savaş sona erdiğinde tekrar cemaate geri verilmiştir (Bora, 1995, s.70-71).

1923 yılına kadar Karataş Hastanesi Hayır Kurumu adı kullanılan hastane, Lozan Antlaşmasıyla azınlık hakları kabul edilince cemaat meclisi azınlık avantajlarını ret edince, Türk uyruklu kapsamına girmiştir. Dernek haline gelen hastane bu statüsünü 1950'ye kadar kullanmıştır (Aksoy, 1993, s.118). Hastanenin ilk yöneticisi olan Dr. Spieder'in ölümünden sonra hastanenin bir odasına Herman Spirer adı verilmiş ve ailesi tarafından yılda 200 lira bağış yapılmaya başlanmıştır. 1926 yılına kadar hastane yöneticileri sırasıyla Alber Tarika, Menahem Adato ve Rafael Pontromoli' dir. Bu tarihe kadar Yönetim Kurulu ve Tüzüğü olmayan hastane 27 Temmuz 1926'da ' Musevi Hastanesi İdare Cemiyeti ' ni kurmuş ve tüzük hazırlanmıştır (Bora, 1995, s.72-74).

1959'da kamuya faydalı dernek olan hastane aynı zamanda bu tarihe kadar ismini Karataş Musevi Hastanesi olarak kullanmıştır. Bu tarihlerde hastanenin üst katı dahiliye, birinci katı enfeksiyon olarak kullanılmıştır. Doğusundaki yapı mutfak, personelhane, çamaşırhane ve yemekhane, diğer küçük bina ise poliklinik olmuştur. 1962'de yıkılan personel yatakhaneşinin yerine daha önce Musevi cemaatinin yanında bulunan Yaşlılar Yurdu hastanenin yanına inşa edilip, Nekahathane ve Yaşlılar Yardım Yurdu adını almıştır. Aynı yıl hastaneye yeni ameliyathane, göz, kulak-boğaz ve çocuk bölümleri ilave edilmiştir. 1985'te o yıl eşi tarafından öldürülen İtalyan madam Yolande Fercken'in 1982'de hazırlanmış vasiyetnamesi açılır, madam Yolande Fercken dörde ayırdığı mirasının ikinci payını çocuğu olmadığı için Karataş Hastanesi'nin doğum servisine bırakmıştır. 70 milyon olan miras İzmirli Musevilerin bağışlarıyla 200 milyona tamamlanır ve yeni binanın

temelleri atılır. 1988'den beri eski ve yeni modern binasıyla hastane hizmetini günümüzde Karataş Hastanesi adıyla sürdürmektedir (Aksoy, 1993, s. 118-119).

Yapının 336. sokak ve paralelindeki 337. sokaktan olmak üzere iki girişi bulunmaktadır. Simetrik cephe karakterine sahip hastanenin ilk kuruluş binasının, plan şeması merkez hollüdür (Şekil 3.22). Uzun ve geniş giriş aksının diğer ucunda, çift kanatlı bir kapı ardındaki üst sokak kotundaki diğer giriş kapısına ulaşılır. Giriş kapısının arkasına kapatılmış metal konstrüksiyonlu rüzgarlık, arka girişin iptalinden sonra kullanılmayan danışman kabini, holün özgünlüğünü ve bütünlüğünü bozan elemanlardır. Hol ahşap rabıta döşeli odalarla çevrelenmiştir. Hol kotundan 20 cm yükseklikte bulunan odalar, sonradan kazandığı işlevler ve yapıya sonradan eklenmiş ikinci bina nedeniyle değişikliğe uğramıştır. Bazı odalar yan yapıya doğru genişletilmiştir. Ameliyathane olarak kullanılan iki mekan da tümüyle değiştirilmiştir. Bu mekanların iç avluya bakan pencere ve kapıları da kapatılmıştır.

Giriş holü aynı zamanda servis kanadına ve ikinci aşamada yapılan diğer binadaki bodrum ve üst kata ulaşımı sağlamaktadır. Servis ünitesi, yemekhane terası gibi bazı mekanların işlevleri süreç içerisinde değiştiği için yapının kuruluş şeması korunamamıştır. Günümüzde kullanılmayan üst kata yerinde dökme mozaikli, ahşap küpeşteli bir merdivenle ulaşılmaktadır (Şekil 3.23). Bu katta orijinal şemasını kaybetmiştir. "L" şeklindeki hol bölünerek büyük bir bölümü ameliyathaneler için ayrılmıştır. Diğer kısım ise buradaki odanın küçültülmesiyle yapılmış olan servis ve ıslak mekanlara ayrılmıştır. Ameliyathaneler için ayrılmış olan iki odada yapılan değişiklikler sonucunda yapılan iç düzenlemeler ve bu mekanların cephelerindeki açıklık düzenlerindeki formlar değişmiştir. Bu holü aydınlatan iki pencereden birinin, geçmişte Fransız bir balkona açılan kapı olduğu cephe üzerindeki izlerden anlaşılmaktadır. Holün sonundaki servis asansörünün de, yapıya sonradan eklendiği yapıdaki izlerden ortaya çıkmaktadır. Holün diğer ucundaki, kuzeybatı cephesindeki, giriş kapısı saçağı görevini gören balkon, özgünlüğünü korumuştur. Ana merdivenle aynı aksda bulunan tek kollu merdivenle, depo, atölye ve servis avlusuna geçiş sağlanan kata ulaşılmaktadır. Bu

mekanların üstü yemek terası olarak kullanılmakta ve bu terastan giriş katındaki servis bölümüne geçiş bulunmaktadır (Levi ve Köşklük, 2001, s.72-79).

Yapının 336. sokak üzerindeki giriş (kuzeybatı) cephesindeki, ayyıldız motifli, çift kanatlı giriş kapısı, bu kapı üzerindeki konsollu balkon, balkon kapısını çevreleyen profilli söve ve üçgen alınlıkla bitirilen dar çatı saçağı cephede hareketlilik ve vurgusalık sağlamaktadır. Yapının ön cephesi dışında kalan cepheleri oldukça sade görünümündedir.

İlk yapılan yapıyla gerek gabari, gerekse cephe karakteri açısından uyumlu olan ikinci aşamada yapılan bina, özgünlüğünü büyük ölçüde korumaktadır. Bu yapının ilk katı hastanenin üçüncü katıyla bağlantılıdır. Bu iki yapıyı bağlamak için odalardan birinin penceresi iptal edilerek kapıya dönüştürülmüş, odaya yapılan bir rampayla bir geçiş holü sağlanmıştır. Yapının üst katında yeni yapının beşinci katına benzer bir geçiş metal bir merdivenle uygulanmıştır. İkinci aşamada kullanılan yapının üst katları hastane olarak işlevini sürdürmekte, en alt katında tamir atölyeleri ve servis birimleri bulunmaktadır. Katlar arasındaki bağlantı büyük bir asansörle sağlanmakta, ilk yapıdaki merdivenlerde dolaylı hizmet vermektedir (Levi ve Köşklük,2001, s.72-79).

Binanın karkas, ahşap karkas sistemi, çatının akması ve duvarlardaki büyük çatlaklıklardan sızan yağmur suyu nedeniyle oldukça zarar görmüştür. Dolayısıyla taşıyıcı ahşap elemanlar su etkisiyle çürümüş ve sistemin zayıflamasına neden olmuştur. Nem sorunu aynı zamanda cephede çiçeklenme, yosunlanma, sıva ve boya dökülmelerine yol açmıştır. Zaman içinde bu bölgeler elden geçirilse de, uygulamalar yeterli olmamıştır. Yapının uygun bir restorasyona ihtiyacı bulunmaktadır. Yapıda zaman içerisinde yapılan plansal ve cephesel değişiklikler yapının özgünlüğünü bozmuştur.

Ayrıca günümüzde büyük ve ağır tıbbi cihazların barındırıldığı üst katın durumu, taşıyıcı sisteme gereksiz yükleme getirmesi dolayısıyla yapının yıpranmasını hızlandırmaktadır (Levi ve Köşklük,2001, s.72-79).

Yapı uygun bir restitüsyon projesi ışıığında, eski işleviyle bağdaşan yeni bir işlevle tekrar yaşatılmalıdır.

Şekil 3.22 Zemin Kat Rölöve Projesi (Levi ve Köşklük, 2001, s.74).

Şekil 3.23 Birinci Kat Rölöve Projesi (Levi ve Köşklük, 2001, s.74).

Şekil 3.24 Yapının 337. sokak üzerindeki cephesinden görünüşü.

Şekil 3.25 Hastanenin yeni binası (2006).

Şekil 3.26 Eski Hastane binasının giriş holü (2006).

Şekil 3.27 Eski Hastane binasının üçüncü katında, hastaneye bağış yapmış hayırselerlerin mermer pano üzerinde isimleri bulunmaktadır (2006).

3.1.1.5 Hoşgör Hamamı

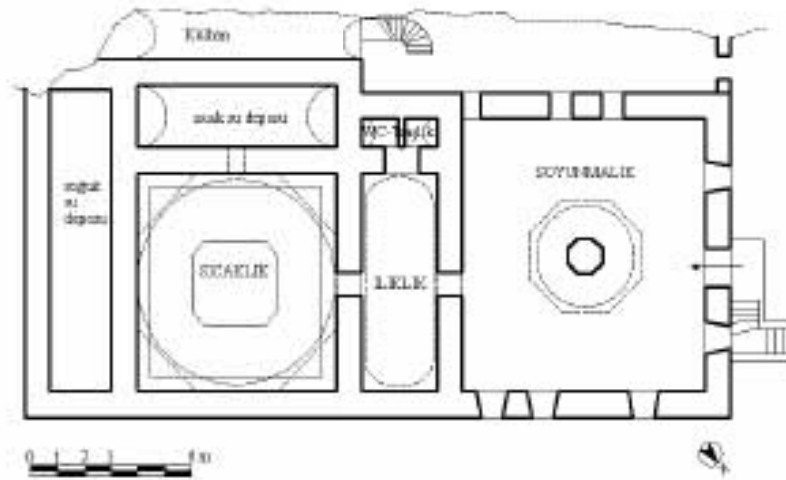

Şekil 3.28 360. sokak çıkmazındaki Hoşgör Hamamı (2006).

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi 360 Sokak, 10 numarada, 103 pafta, 629 ada, 15 parselde yer almaktadır (Şekil 3.28).

Yapıldığı tarihle ilgili kesin bir bilginin bulunmadığı Hoşgör Hamamı'nın, yapımının XIV. ve XVIII. yüzyıllardaki benzer plan şemalarına bakılarak XVIII. yüzyıl olduğu düşünülmektedir (Ürer, 2002, s.17).

Yapı dikdörtgen bir plan şemasına sahiptir (Şekil 3.29). Soyunmalık , ılıkık ve sıcaklık mekanları aynı aks üzerinde konumlandırılmıştır. Bodrum, soyunmalığın birinci ve ikinci katı olmak üzere üç katlıdır. Yapının kuzeybatı ve güneybatı cephelerinde olmak üzere iki girişi bulunmaktadır. Kuzeybatıdaki girişe, iki kollu mermer plakalarla kaplı merdivenlerle ulaşılmaktadır (Ürer, 2002, s.14-15).

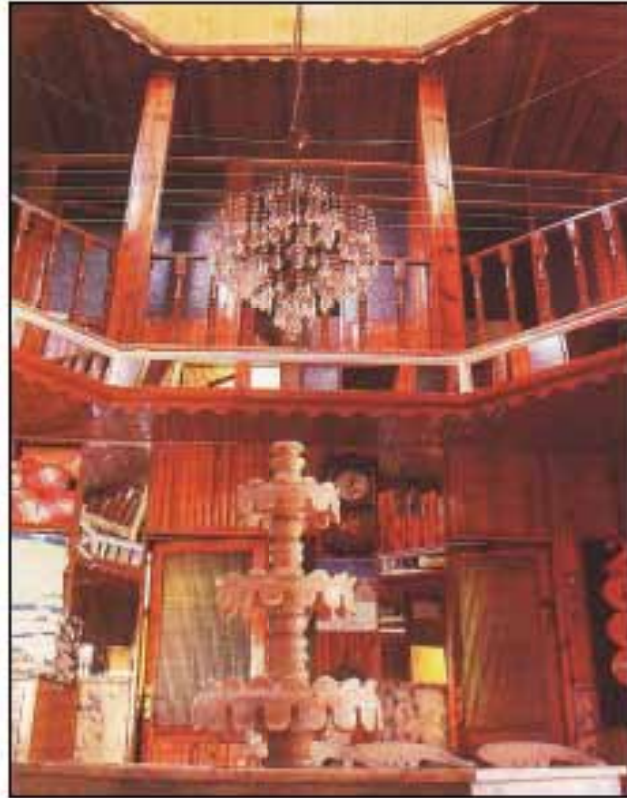

Şekil 3.29 Hoşgör Hamam plan şeması (Ürer, 2002,s.14).

Kuzeybatıdaki ana girişten ulaşılan soyunmalık mekanında iki kat üzerine yerleştirilmiş soyunma odaları bulunmaktadır. Kiremit kaplı ahşap örtünün ortasında, çatı feneri yer almaktadır. Sekizgen kasnak üzerine oturtulmuş ahşap fenerin içi sıvanarak kubbe görünümü verilmiştir. Kasnağın her kenarında birer tane olmak üzere sekiz tane dikdörtgen formlu pencere bulunmaktadır. Çatı kasnağının izdüşümünde yine sekizgen şekilli mermer bir havuz vardır (Şekil 3.30-31). Havuz üç katlı mermer fıskiyevidir. Soyunmalık girişinin doğusunda, ikinci kata çıkışı sağlayan merdiven yer almaktadır. Mekanın güneyinde ise ılıkılık mekanına geçilen kemerli bir kapı bulunmaktadır.

Dikdörtgen planlı ılıkılık, beşik tonoz örtülüdür. Beşik tonoz ile birleştirilmiş pandantif geçişler, üst örtüye kubbe görünümü sağlamıştır. Tonoz üzerindeki eşit büyüklükte yuvarlak formlu ısıklıklar mekanın aydınlanmasını sağlamaktadırlar. ılıkılığın kuzey, batı ve doğu duvarları mermer kaplı sekilerle çevrelenmiştir. Mekanın güney duvarında bulunan kapıdan kare planlı tuvalet ve tıraşlık mekanlarına ulaşılır. Bir ara duvarla ikiye bölünmüş olan bu mekanların beşik tonoz örtüsü üzerinde eşit büyüklükte yuvarlak formlu ısıklıklar bulunmaktadır (Ürer, 2002, s.15-16).

Ilıklığın güney duvarı üzerindeki kemerli kapıdan, kare planlı, kubbeli sıcaklık mekanına geçilir. Tromp geçişlere sahip kubbe üzerinde bulunan ışıklıklardan ortada bulunan diğerlerinden daha büyüktür. Mekan duvarları, üzerinde kurnaların bulunduğu sekilerle çevrelenmiştir. Zemin mermer plakalarla kaplanmıştır. Kare formlu, 50 cm. yükseklikteki mermer göbek taşı mekanın ortasında bulunmaktadır. Sıcaklığın güneyinde bulunan bağlantının küçük bir pencere ile sağlandığı, sıcak su deposu, beşik tonoz ile örtülüdür. Sıcaklığın doğusundaki soğuk su deposunun üst örtüsü algılanamamıştır (Ürer, 2002, s.15-16).

Şekil 3.30 Soyunmalık mekanındaki fıskiye'li havuz. (Ürer, 2002, s.91).

Şekil 3.31 Soyunmaahk mekanındaki çatı feneri (Ürer, 2002, s.92).

Şekil 3.32 Güneybatı cephesinden görünüş (Ürer, 2002, s.90).

1992 yılında cephe üzerinde yapılan bakım çalışması sırasında, beden duvarlarının kabayonu taş olduğu tespit edilmiştir (Ürer, 2002, s.14-15). Özgünde taş olan cepheler boyanarak tarihi niteliği olumsuz yönde etkilemiştir. Kuzeybatı cephesindeki giriş kapısının önünde oluşturulan sahanlığın üzeri demir konsollarla taşınan bir sundurma ile örtülmüştür. Giriş açıklığındaki sövelerin başlık biçiminde birer silmesi bulunmaktadır. Giriş kapısının iki yanında bulunan dikdörtgen formlu iki pencere açıklığı, aynı akslarda üst katta da tekrarlanmıştır. Alt kattaki dikdörtgen formlu üç pencereden biri değiştirilerek bodrum giriş kapısına dönüştürülmüştür. Aynı formlu pencere açıklıkları bir katta üç, ikinci katta da iki tanedir. Güneybatı cephesinde mermer plakalarla kaplı bodruma geçişi sağlayan giriş, yapının ortasına ve soyunmalık girişinin tam altına yerleştirilmiştir ve günümüzde kullanılmamaktadır (Şekil 3.32). Yapının sıvalı, güneydoğu cephesinde soğuk su deposu bulunmaktadır. Yapının bulunduğu eğimli arazi topografyasının varlığı bu cephede gözlenmektedir. Güneybatı cephesinin batısında sıcak su deposu ile külhanı bulunmaktadır. Tuğla malzemeden yapılmış tonoz ile örtülmüş bu kısım cepheden 120 cm'lik bir çıkıntı oluşturmuştur (Ürer, 2002, s.14-15). Soyunmalık ve ılıkliğin birleştiği yerde, külhana geçişi sağlayan büyük olasılıkla sonradan açılmış olan bir kapı bulunmaktadır. Bu kapı dışındaki cephe açıklıkları soyunmalık kısmında bulunan iki pencereden ibarettir.

Şekil 3.33 Yapının Güney-Kuzeybatı cephelemi (2006).

Şekil 3.34: Güneydoğu cephesinden görüntü (2006).

Yapı günümüzde hamam işlevini sürdürmektedir.

3.1.1.6 Cumhuriyet Eğitim Müzesi

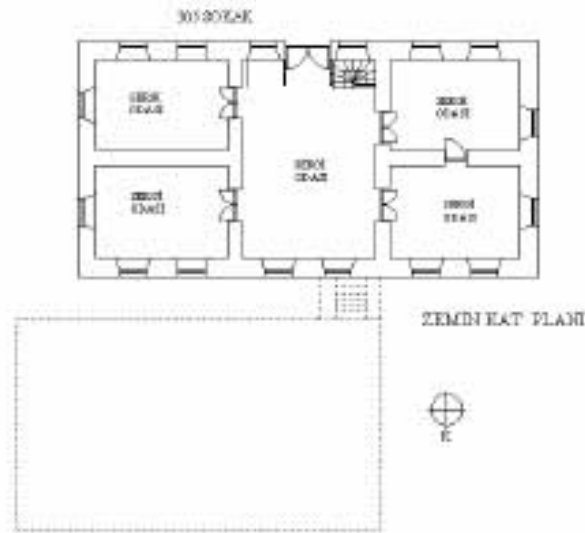

Şekil 3.35 Cumhuriyet Eğitim Müzesinin ön cephesinden görünümü (2006).

Müze, İzmir İli, Konak İlçesi, 305 sokak, 50 numarada, tapunun 105 pafta, 584 ada, 25 parselinde yer almaktadır (Şekil 3.35).

Parselde, birinin girişi 305 Sokaktan, diğerinin ise 304 Sokaktan olmak üzere iki ayrı yapı bulunmaktadır. Parsel üzerinde birbirine sırt sırta konumlanmış yapılar sonraki dönemlerde yapılmış merdivenli bir geçişle içten birleştirilmiştir. Parsel, tapu kaydında “kagir mektep” olarak tanımlanmıştır. Okulun yapım yılı olarak XIX. yüzyıl verilmekle birlikte, ismi bilinmemektedir. Tescil fişi kayıtlarında buradaki okulun Yahudi ve Türk çocuklarına hizmet veren bir Yahudi okulu olabileceği belirtilmiştir. Bu olasılığı da taşınmazların mimari niteliklerinden ve Karataş semtinin XIX. yüzyıl başlarında yoğun Yahudi yerleşimi olmasından yola çıkılarak varılmıştır (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi, Cumhuriyet Eğitim Müzesi Tescil Fişi, 2003).

Giriş 305 Sokak üzerinden olan yapı, bodrum ve zemin kattan oluşmaktadır. Giriş cephesi ortasında bulunan çift yönlü merdivenle, zemin kata ulaşılmaktadır (Şekil 3.36). Orta hollü, simetrik plana sahip olan zemin katta dört tane oda bulunmaktadır (Şekil 3.37). Holün karşılıklı iki yanına konumlanmış ikişer odanın kapıları hole açılmaktadır. Kapı, pencere doğramaları, ahşap tavan döşemesi özgündür. Giriş kapısının iki yanındaki basık kemerli pencereler dışında tüm pencereler, dikdörtgen formu ve taş sövelidir. Giriş kapısı, yuvarlak kemerli ve silme ahnlıktır.

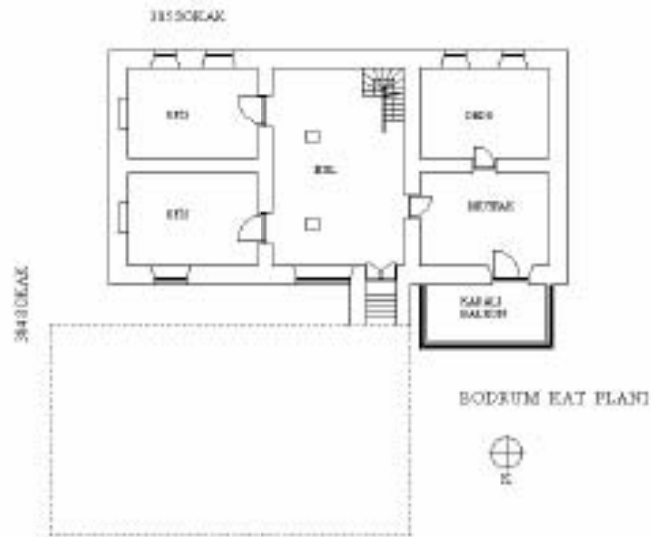
Şekil 3.36 305 sokaktan girişli yapının zemin kat planı.

Girişin doğusundaki merdivenden bodrum katta ulaşılır. Bodrum kat da zemin katla benzer plana sahiptir, orta hollü ve simetriktir (Şekil 3.38-39). Holün iki yanında ikişer oda bulunmaktadır. Holün kuzeybatısındaki odada geç dönemde yapılmış kapalı bir çıkma yer almaktadır. Holün kuzeyindeki kapıdan parsel üzerindeki diğer yapıya geçişi sağlayan merdivenli bölüme ulaşılmaktadır. Bu kısım sonraki dönemlerde yapılmıştır. Bu katın pencereleri üst kat pencerelerine oranla biraz daha küçük ve sövesizdir. Özgünlüğünü koruyamamış bodrum kat pencereleri pvc doğramalıdır.

Ön cephe dışındaki cepheler oldukça yalındır. Kat bordürü sadece ön cephede bulunmaktadır. Çatının dört tarafında üçgen alınlık yer almaktadır.

Şekil 3.37 Zemin kat holünden odalara bakış (2006).

Şekil 3.38 305 Sokaktan girilen yapının bodrum kat planı.

Şekil 3.39 Bodrum kat holünden görünüm (2006).

Şekil 3.40 Yapının güney (ön) ve doğu cephelerinden görünüm (2006).

304 Sokak üzerinden girişi bulunan diğer yapı, uzun yıllar depo olarak kullanılmıştır (Şekil 3.41-42). Müze müdürü ile yapılan görüşme sonucunda alınan bilgilere göre; yakın bir tarihe kadar bu kısmın düzenlenmesi yapılarak hizmete açılacağı öğrenilmiştir. Günümüzde ziyarete kapalı olan bu kısım incelenemediğinden, yapı hakkında tescil fişinden edinilen bilgi şöyledir:

" 304 sokak üzerinden ulaşılan zemin ve bir katlı taşınmazın önünde moloz taş duvarlı küçük bir bahçe bulunmaktadır. Bahçeye açılan ön cephede zemin ve birinci katta dikdörtgen şekilli, taş söveli altı açıklık vardır. Zemin kat pencere ortasındaki açıklık giriş olarak düzenlenmiştir. Her bir açıklığın üzerinde tuğladan birer hafifletme kemeri bulunmaktadır. 304 sokağa bakan yan cephede iki pencere ve plastırlar ile çevrelenmiş büyük açıklık yer alır. Dikdörtgen planlı bir hole açılan mekanlardan oluşan birinci kat, sonradan düzenlenen betonarme merdivenlerle gerideki yapıya iletişim halindedir. İçeride hole açılan bazı pencere açıklıkları sonradan oluşturulmuşsa da ahşap tavan döşemesi orijinalliğini korumaktadır " (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi, Cumhuriyet Eğitim Müzesi Tescil Fişi, 2003).

Şekil 3.41 304 sokaktan girişli yapının doğu ve kuzey cephelerinin görünümü (2006).

Şekil 3.42 Cumhuriyet Eğitim Müzesinin Mithatpaşa Caddesinden görünümü (2006).

Cumhuriyet Eğitim Müzesi, 2003 yılında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 5.11.1999 tarih ve 660 sayılı ilke kararına göre, kent ve çevre kimliğine katkıda bulunan kültür varlığı niteliğindeki yöresel yaşam biçimini yansıtan yapılardan biri olması nedeniyle, koruma grubunun " 2. grup" olarak tescillenmesine karar verilmiştir.

1975 yılında kurulan Cumhuriyet Eğitim Müzesi'nde, 1860'lardan 1960'lara kadar olan süreç içerisinde okullardan toplanan çeşitli ders araç ve gereçleri ile makineler sergilenmektedir. Günümüzde hizmet veren yapı ile birlikte depo olarak kullanılan diğer yapının müze olarak yeniden düzenlenip, işlevini sürdürmesi önerilmektedir.

koridoru sınıf haline getirilmiş derslik sayısı üçe çıkmıştır. Okul, Koruma Derneği Yönetim Kurulu ile birlikte, eski kilisenin binasının üst kısmına üç derslik eklenmesi için girişimde bulunup, plan ve proje hazırlatmışsa da, ihalenin yapılacağı sırada ortaya çıkan 1960 İhtilali buna engel olmuştur. Durumun Askeri Vali Uluç Paşa'ya açıklanmasıyla, binanın inşaatı gerçekleştirilerek, iki katlı, altı derslikli okul binası 1961-1962 ders yılında hizmete girmiştir (Şekil 3.44). Müdür odası ve mutfak 1963/1964 yılında eklenmiştir. Okulun giriş kapısı, merdivenlerin dik olması nedeniyle kazaların önlenmesi için ortadan yana alınmıştır. 2004 yılında papazın evi olarak bilinen arkadaki iki katlı binanın (her katı 20 metrekare), Balçova Rotary Kulübünün desteğiyle restorasyonu yaptırılıp, okula kütüphane, iş, teknik ve fen laboratuvarları kazandırılmıştır.

Şekil 3.44 Duatpe İlkokulu (Duatpe İlkokulu Arşivi).

Şekil 3.45 Papazın evi olarak anılan bina (Duatepe İlkokulu Arşivi).

Şekil 3.46 Restorasyondan sonra papazın evi olarak anılan bina (2006).

3.1.1.8 Asansör

Şekil 3.47 Günümlükde Asansör ve 302 sokak. (2006).

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi, 302 sokak, 42 numarada, 111 pafta, 632 ada, 46 parselde yer almaktadır.

Asansör, 1907 yılında Musevi bir işadamı olan Nesim Levi Bayraklı tarafından, Osmanlı devletine şükran duygularını sunmak için yapılmıştır. Çünkü semt ve çevresi sakinleri Mithatpaşa Caddesi'nden yukarılara 50 metrelik 155 basamağı çıkarak ulaşabiliyorlardı. Tabii bu da çok yorucu ve eziyetli bir işti (Aksoy, 2000/2, s.138). Mithatpaşa Caddesi'yle Halil Rıfat Paşa mahallesi arasındaki 40 metrelik kot farkı kentin gelişmeye başladığı 1860'lı yıllarda yoktu ve bu kayalık bölge denize kadar uzanmaktaydı. Karataş semti bu dönemde taş ocaklarının işletildiği bir bölgeydi. İzmir'de ticaret hayatının gelişmesiyle, kapasitesi yetersiz

kalmaya başlayan liman ve rıhtımda taşkınlardan zarar gören yapıların korunması, rıhtım ve liman için yeni bir düzenleme gereksinimine gerek duyuldu. 1868 yılında başlayan liman inşaatı ve dolgusu için gerekli malzemenin sağlanmasında Karataş kayalıklarının kullanılmış olma olasılı yüksektir. Rıhtım ve liman dolgusu çalışmalarında etkin rol oynadığı düşünülen Nesim Levi Bayraklı'ya asansörün bulunduğu semt Sultan Aziz tarafından liman için yaptığı başarılı çalışmalarından ötürü hibe edilir (Erdim, 1992/2,s.77).

Hidrolik sistemle çalışan ilk asansör 1867 yılında Fransız mühendis Edoux tarafından Uluslararası Paris sergisi için yapılmıştı. Levi, iş için sürekli gittiği Paris'de asansörün önemini fark etmiş, Paris'ten ve İtalya'dan mühendisler getirerek Karataş semtine de bu hizmeti verebilmek için projeler çizdirmiştir. 19. yüzyıl ortalarında geliştirilen kayalık zemin üzerinde başlayan inşaatta yapı malzemesi olarak taş ve dolgu tuğla kullanılmıştır (Ekinci, 2003, s.91; Aksoy,2000/2, s.139). Yapı tamamlandıktan sonra kompleks içinde Mithatpaşa Caddesi kotunda, Bekçi Evi, Makine dairesi, Kule ve Asansöre giriş birimleri, Halil Rifat Paşa'ya bağlantı sağlayan üst kotta ise teras ve gazino birimleri yer almıştır (Erdim, 1992/2, s.77). 1930'lı yıllarda yapının alt katı kumarhane, üst katı sinema ve tiyatro , orta katı fotoğrafane, ara orta katı mutfak olarak kullanılmış, düğün, nişan ve buna benzer eğlenceler düzenlenmiştir.

1942'de Bayraklıoğlu ailesinin mirasçılarının maddi sıkıntıları nedeniyle, İzmirli tütüncü Şerif Remzi Reyent'e satılmıştır. Asansör kompleksi bir süre daha hizmet vermiş, daha sonra Gazino yapısı tütün deposu olarak kullanılmıştır. 1973'de Şerif Remzi Reyent'in vefatı ardından yapı, yeğeni Ayla Ökmen'e miras kalır. Daha sonra yapı uzun süre bakımsız durumda kalır. 1977 Mart'ında basında asansörün İzmir Belediyesi tarafından düşük bir bedel karşılığı kiralandığı, biri hidrolik, biri de elektrikle çalışan asansörün ve çevresindeki yapılar ile bölgenin günün şartlarına göre düzenlenerek, yeniden hizmete geçirileceği haberi çıksa da, 1978 Ekim'inde " 4 yıldır çalışmayan asansörün tahtalan çürümeye yüz tutmuş, çevresi pislikten geçilmiyor.. " haberinden bu girişimin Belediye'ce uygulamaya konulamadığı anlaşılmaktadır (Demokrat İzmir, 27 Mart 1977 ; 9 Ekim 1978). 1983 yılında, 6

yıldır çalışmayan ve o günkü değeri ile 500 milyon olan Asansör, Ayla Hanım tarafından “ kullanılması ve başkasına satılması ” koşulu ile İzmir Belediyesi’ne hibe edilmiştir (Erdim, 1992/2,s.77 ; Yeni Asır, 1 Aralık 1983). Belediye’ye geçtiği tarihte iki kabinli asansörün biri çalışır, diğeri yıkık durumda, su ile çalışan sistem bakımsızlıktan kullanılamaz haldedir (Yeni Asır, 12 Aralık 1983). 1985 yılında Eshot’un açtığı ihale sonucunda özgün sistem ve mekanik değiştirilerek, el işi demir parmaklıklı çift kapılı kabinleri yenilenerek, çalışır duruma getirilmiştir (Erdim, 1992/2, s.77).

Asansör’ü elli yılı aşkın bir süre Josepho Palombo ve eşi Recina birlikte işletmiştir. Josepho Palombo 12 yaşında çırak olarak işe başlamıştır. O dönemde asansör günde 100-125 lira hasılat yapmaktadır ve bir yolcu ücreti 8 kuruştur. Elli sene sonra, yani 1976’da bu ücret 50 kuruş olmuştur (Demokrat İzmir, 10 Şubat 1976). Palombo’dan sonra kompleksi Şerif Remzi Reyent alıncaya kadar, sırasıyla Derviş Bey, Motorcu Mithat işletmiştir (Aksoy, 2000/2, s.139).

Asansör, tarihsel süreç içinde onunla ayakta kalabilmiş çevresindeki paralel ve onu dik kesen akslar üzerindeki yapılarla birlikte bütünleşmiş ve bu bölge “ Asansör Senti ” adıyla anılmaya başlamıştır. Bu bölge Duatepe, Kemal Reis İlköğretim İlkokullarını, Yunus Emre Cami, Asansör Cami, Roş Aaar , Beth İsrail Sinagogları, Asansör gibi prestij yapılarını da içine alır. Asansör’e giriş aksını oluşturan 302. Sokak ile bu aksı keserek üst bölgelerle bağlantı sağlayan 305. Sokağın canlanıp, terk edilşlerinden kurtulmaları için 2000 yılında tarihi Asansör ve çevresi kültürel geliştirme projesi düzenlenmiştir. Proje Y. Mimar Zehra Ekinci ve Y. Mimar Oktay Ekinci tarafından çizilip, rölöve çalışmaları Dr. Murat Erdim yönetimindeki yirmi kişilik bir öğrenci grubu ile 1990 yılı yazında yapılmıştır. Restorasyon projesi doğrultusunda, asansörün üst kotundaki iki katlı yapı restore edilip, yeni işlevlere kavuşturulmuştur. Körfez manzarasına bakan eski lokanta ‘ Ceneviz Meyhanesi ’, üst kattaki eskiden tütün deposu, düğün salonu olarak kullanılan kısımla, önündeki teras, lokanta ve kafeterya, aynı kattaki diğer teras ‘ açık çay terası’ olarak düzenlenmiştir (Şekil 3.48-49).

Şekil 3.48 Üst kat kotundaki teras, lokanta, kafeterya (2004).

Şekil 3.49 Ceneviz Meyhanesi (İzmir Büyükşehir Belediyesi Arşivi).

Yaşar Aksoy'un girişimleriyle 302 nolu Sokağın ' Dario Moreno Sokağı ' adını alması için 25 Mart 1992 günü İzmir Belediye Meclisi'ne bir önerge sunulmuş ve ortak kararla kabul edilmiştir (Aksoy, 2000/2, s. 135).

3.1.1.9 Beit İsrail Havrası

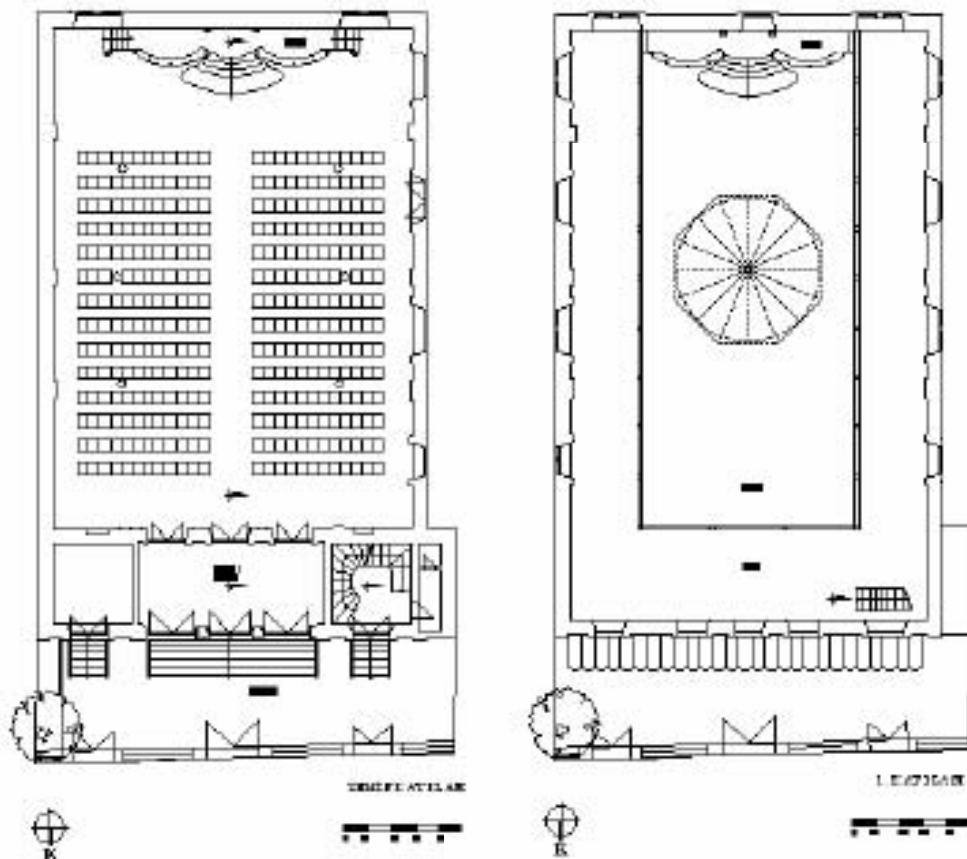
Şekil 3.50 Beit İsrail Havrası (2005).

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi, 265 numarada, 110 pafta, 636 ada, 5 parselde yer almaktadır (Şekil 3.50).

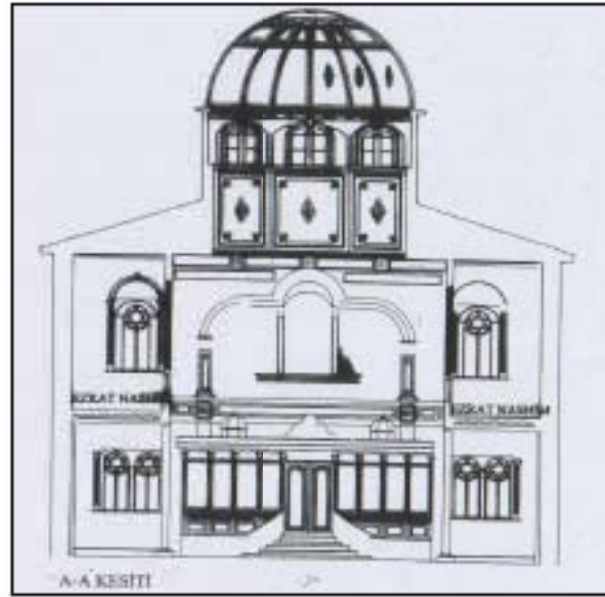
Karataş'ta 20. yüzyılın başlarında oldukça kalabalık bir topluluk haline gelen Yahudi toplumu için, 1904 yılında, 2.Abdülhamid'in yazılı izni alınıp, 1905 yılında yapımına başlanmıştır (Şenocak , 2003, s.140). Yapımına kısa bir süre ara verilen sinagogun inşaatı için kurulan komisyonda, Moreno Çikurel, Nesim Levi (Bayraklı), Yako Ruso, Yosef Aşer, Abraham Hason ve komisyon başkanı Aaron de Yosef Hazan yer almıştır (Grosman, 1992, s. 377-378 naklen Şenocak, 2003, s.140; Aksoy, 2002, s.140). Sinagog, 1907 yılında ibadete açılmıştır.

Bina İtalyan etkisi ile yapılan ilk örneklerdendir. Bu yüzden mimari açıdan kilise tarzı lineer plan formu özelliği taşımaktadır. Giriş cephesinde, ikisi sivri olmak üzere beş kemerli kapı bulunmaktadır (Şekil 3.50). Sivri kemerli kapılardan biri mehizah

çıkart. Yuvarlak kemerli üç kapı ise ana mekana açılır. Bir giriş holünden ulaşılan ana mekanın Mehizah bölümü, iç mekan “ U ” planlı galeri olarak hakimiyetine alır. Havranın iki tevyaı bulunmaktadır. Tevya, hikal’a bakan duvar ve taşıdığı platformla desteklenmiş dolabı, yarı açık bir mekan olarak beş mermer basamakla havra zemininden kopartılıp, yükseltilmiştir. Hikal duvarı üzerinde iki tarafı kompozit sütun başlıklı, alçı plastırlı, kemerli büyük bir pencere bulunmaktadır. Havranın merkez mekanında bulunan büyük kubbe, binanın ışık almasını sağlar. Kubbenin duvarları geometrik ve bronz çiçek motifleri ile bezenmiştir. Hikal’a bakan oturma sıraları ve zemin döşeme renkleri kırmızıdır. Tevya’nın ahşap işçiliği, kubbenin bezemeleri, tora dolabının yazıları, sütunların bezemeleri, mekana açılan kemerli kapıların vitrayları iç mekanda göze çarpan en önemli özellikler arasındadır (Kiray, 2001/ 2-3, s. 44-45) (Şekil 3.51-52-53-54).

Şekil 3.51 Havra zemin ve 1. kat planları (Kiray, 2001/ 2-3, s. 543-544).

Şekil 3.52 A-A kesiti, (Kiray, 2001/ 2-3, s. 545).

Şekil 3.53 Havra'nın merkezinde bulunan büyük kubbe (Kiray, 2004, s. 283).

Şekil 3.54 Havra'nın içmekan görüntüsü (Kiray, 2004, s. 545).

Mithatpaşa Caddesi'ne bakan cepheden içeri girilen havra cephesinin simetrik özellik taşıdığı dikkati çekmektedir. Giriş cephesinde, orta aks üzerinde bulunan üçgen alınlığın üzerinde şimal yıldızı motifi göze çarpmaktadır. Yapının sıvasız arka cephesinden almaşık duvar örgüsü okunabilmektedir. Bu cephe üzerinde aynı aks üzerinde yer alan pencere açıklıkları değişiklik göstermektedir. Üst kat pencereleri alt kat pencerelerine oranla daha küçüktür. Cephe üzerindeki izlerden alt kat pencerelerinden ortadakinin sonradan kapatıldığı anlaşılmaktadır.

Yapım özelliği, diğer tüm havralarda olduğu gibi, taşıyıcı sistemi yığma taştır. Yapının çatısı ahşap karkastır. Zemin döşemeleri karo mozaik olan Havra'nın, tavan ve asma tavan kaplamaları ahşaptan yapılmıştır (Kiray, 2001/ 2-3, s. 44-45).

Günümüzde en çok kullanıma sahip olan Havra, İzmir'de halen daha özgünlüğü bozulmayan bakımlı ibadet yapılarındandır

3.1.1.10 Askeri Hastane

Şekil 3.55 Kurulduğu yıllarda Hastane (Atay,1993,s.186).

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, 1. Karantina Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi 459 numarada, 126 pafta,704 ada, 3 parselde bulunmaktadır. İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 2.3.1989 tarih ve 847 sayılı karar ile belirlenen kentsel sit alanında kalan ve aynı karar ile II. Grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiş olan yapı, tapuda, 126 pafta, 704 ada, 3 parsel'de kayıtlıdır. (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

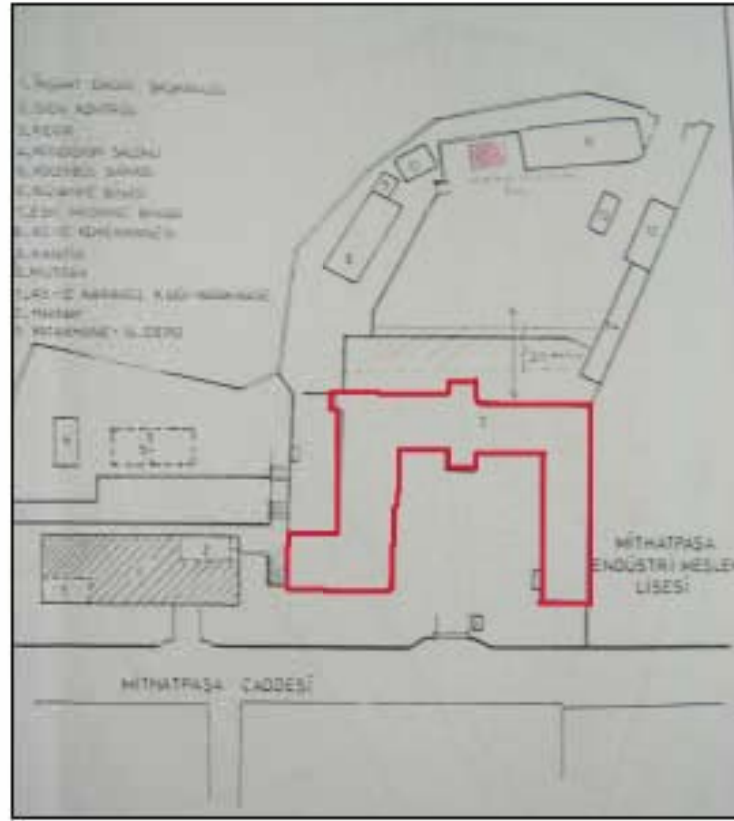
1892 yılında Osmanlı I. Ordusu için “ Hamidiye Askeri Hastanesi ” adı altında hizmete açılmıştır (İzmir I. Numaralı Koruma Kurulu Arşivi). Bazı kaynaklara göre yeni hastanenin yapımından önce de, eskisinin karantina bölgesinde hizmet verdiğine ilişkin bazı veriler bulunmaktadır. 1886 yılına ait Hizmet Gazetesi haberinde Karantina'daki Islahane bitişiğinde bulunan Askeri Hastane'nin, o yıl tehlikeli bir şekilde harap olduğundan boşaltıldığı ve hastaların geçici bir süre için Hamidiye Sanayi Mektebi'nin alt katına yerleştirilerek, bu hastanenin tamirine girişildiği bildirilmiştir. Bu konudaki diğer bir bilgi, 1889 yılına ait Aydın salnamesine göre, İzmir Hamidiye Askeri Hastanesi'nin Karantina'daki yerinde, önceleri oturulamayacak derecede harap bir binanın Vali Halil Rifat Paşa tarafından yıktırılarak, yeni bir hastane binası inşaatına girilmiş olduğudur. Fakat bu konuda

başka net bir bilgiye ulaşamamıştır (Aydın Sınamesi, 1307 (1889), s.383'den naklen, Beyru, 2005, s.292). Yapının inşası sırasında cadde genişletilmeye başlanmış, ancak yapı bittikten sonra yol çalışması tamamlanmıştır. Yapı, sonradan Hükümet Konağı olarak kullanılan Katipzade Konağı'na (1867) benzer tarzda yapılmıştır. Bu tarihten önce İzmir'de Türklere ait 1849 yılında hizmete açılmış bir sivil hastane bulunuyordu. Şehirdeki diğer hastaneler gayrimüslimlerin kullanımındaydı. Sivillere de hizmet vermiş olan hastanenin açılışına dönemin Padişahı da katılmıştır. Daha önceki yıllarda askeri hastane olarak Fransızların Hastanesi kullanılmıştır (Atay, 1993,s.187-189) (Şekil 3.55). Askeri Hastane uzun seneler burada hizmet vermiş; yerini başka bir askeri kuruluşa bıraktıktan sonra Hatay semtindeki şimdiki yerine taşınmıştır (Atay,1978, s.64). Yapı bir süre Askerlik Şubesi olarak kullanılmış, sonradan bu işlevini yitirmiştir. Günümüzde bir bölümü İzmir İnşaat Emlak Daire Başkanlığının deposu olarak hizmet vermektedir.

Askeri Hastane'nin karşısında deniz kıyısında aynı yıl hizmete açılan Doğum Evi, İzmir'in tek özel yapısıydı (Atay,1993, s.188) (Şekil 3.56).

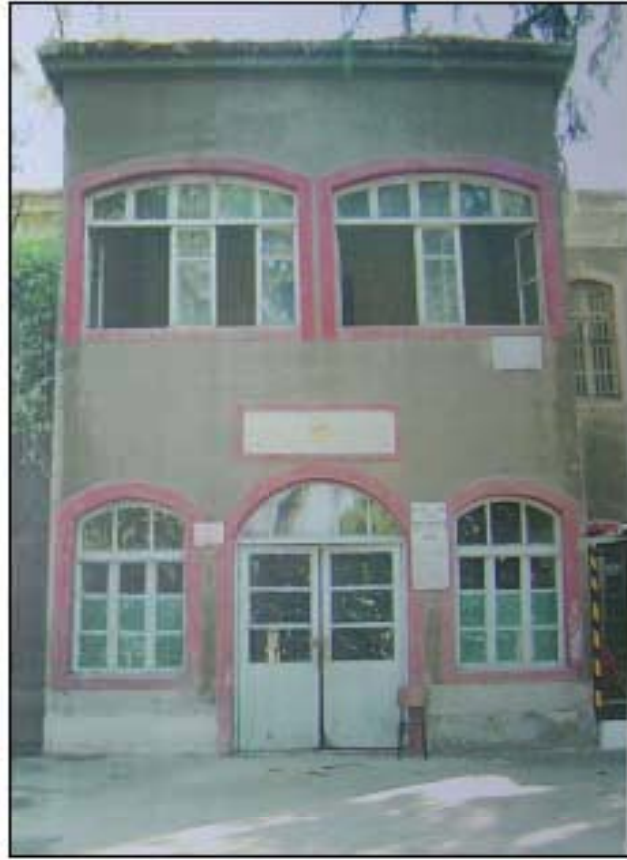
Şekil 3.56 Askeri Hastane'nin karşısında bulunan Doğum Evi (Atay, 1993, s.189).

Şekil 3.57 Mithatpaşa Kışlası yerleşim planı (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

U plan şemalı yapıya, avluya bakan kuzey cephesindeki ana girişten girilmektedir. Girişte, Padişah Abdülhamid'in tuğrası bulunan inşa kitabesi yer almaktadır. Doğu cephesinde de, sonradan yapılmış olan bir tali girişi mevcuttur. Doğu bölümünde dışarıdan kullanılan bir hamam ve dolgu alanı içerisinde yer alan bir kazan dairesi bulunmaktadır (Şekil 3.57).

Plan kurgusu olarak odalar avlu cepheleri boyunca yerleştirilerek bir koridorla birbirlerine bağlanmıştır. Yapının ana girişinde bulunan karşılama mekanının batı ve doğusundaki iki merdivenle üst katta ulaşılmaktadır (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.58 Büyük değişikliğe uğramış olan ana giriş (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Yapının cephe düzeni sade ve tek düzedir. Yapının kuzey cephesinin doğu kısmındakiler dışındaki pencereler, ardışık, taş söveli, tuğla hafifletme kemerli katlar arasındaki yapıları bağlamında farklılık gösteren yapı unsurlarıdır. Tüm pencere ve kapı doğramaları çam kerestesindendir ve yağlı boya ile boyalıdır (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi) (Şekil 3.58-59-60).

Taşıyıcı duvarlar tuğla hatıllı kaba yonu taş duvardır; içte ve dışta çimento harçlı sıva ile sıvanmıştır. İç bölme duvarlar bağdadi sistemle yapılmıştır.

Döşemeler, ahşap ve volta döşeme tekniği ile yapılmıştır. Zemin kat batı kanadının tavanı, volta döşeme ve sıva, orta kat bölüm de ahşap kirişleme ve ahşap

kaplamadır (Şekil 3.61-62). Aşırı bir yıpranma gözlenen üst katın tavanı, ahşap kirişleme ve ahşap kaplamadır. Döşemeler karo kaplamadır. Fakat zaman içinde bazı mekanlarda değişiklik yapılarak ahşap parke ve marley döşenmiştir (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.59 Yapının kuzey cephesinin doğu kısmında bulunan pencereler (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.60 Taş söveli, tuğla hafifletme kemerli pencereler (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.61 Taş söveli, Volta döşeme (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.62 Aşırı bir yıpranma gözlenen üst katın tavanı, (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.63 Hamam yapısının dışardan görünüşü (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Yapının hamam bölümü, taş, ıslıklı basık kubbeyle örülmüştür. İç duvarlarında nişler bulunmaktadır (Şekil 3.64).

Şekil 3.64 Hamam kubbe örtüsü (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Zaman içerisinde yapıya çeşitli eklemeler ve tadilatlar yapılmıştır. Buna bağlı olarak özgün plan şeması bozulmuştur. Yapılan incelemeler sonucunda, ana giriş kapısının bulunduğu kısmın, çatısı dahil büyük bir değişikliğe uğradığı tespit edilmiştir. Yapının güneyinde, günümüzde Merkez Komutanlığı Karakolunun kullanımında bulunan kısım sonradan inşa edilmiş ve hastanenin morg birimi olarak kullanılmıştır.

Milli Savunma Bakanlığı 2000 yılında, Misafirhane kullanımı için yapının restorasyon isteminde bulunmuştur. Bu doğrultuda İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından istenen, rölöve, restitüsyon, mimari detay ve mimari uygulama projeleri 6.3.2000 tarihinde kurul tarafından incelenerek, mimari uygulama projelerinde ön cephedeki paravanların ve otopark alanındaki pergolelerin uygulanması dışında, projelerin uygun olduğuna karar verilmiştir. Fakat bu restorasyon uygulaması henüz gerçekleşmemiştir.

3.1.1.11 Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi

Şekil 3.65 Günümüzde Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi (2006).

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi Mithatpaşa Caddesi, 461 numarada, tapuda 126 pafta, 704 ada, 3 parselde yer almaktadır.

Okul, XIX. yüzyılın ikinci yarısından sonra Osmanlı Devleti'nde görülmeye başlayan Neoklasik mimari özellikteki yapılardan biri olmasının yanında, özgün plan, cephe, mekan özellikleri, malzeme kullanımı, yapım tekniği özellikleri açısından da önem taşımaktadır (Şekil 3.65). Eğitim işlevlerinin sürdürüldüğü ana binanın batısında metal işleri atölyesi, spor salonu, doğusunda konferans salonu, ağaç işleri, model, tesviye, döküm atölyeleri ek binaları yer almaktadır (İpekoğlu ve Hamamcıoğlu, 1998, s.15-16). Bu yapı grubunun doğusunda Milli Savunma Bakanlığı olarak kullanılan bina ile eski Askeri Hastane'nin bulunduğu bina yer alır.

Kuzeyinde Mithatpaşa Caddesi ve Mustafa Kemal Sahil Bulvarı, güneyinde Halil Rifat Paşa Caddesi ve batısında Şehit Nihat Bey Caddesi ile sınırlanmıştır.

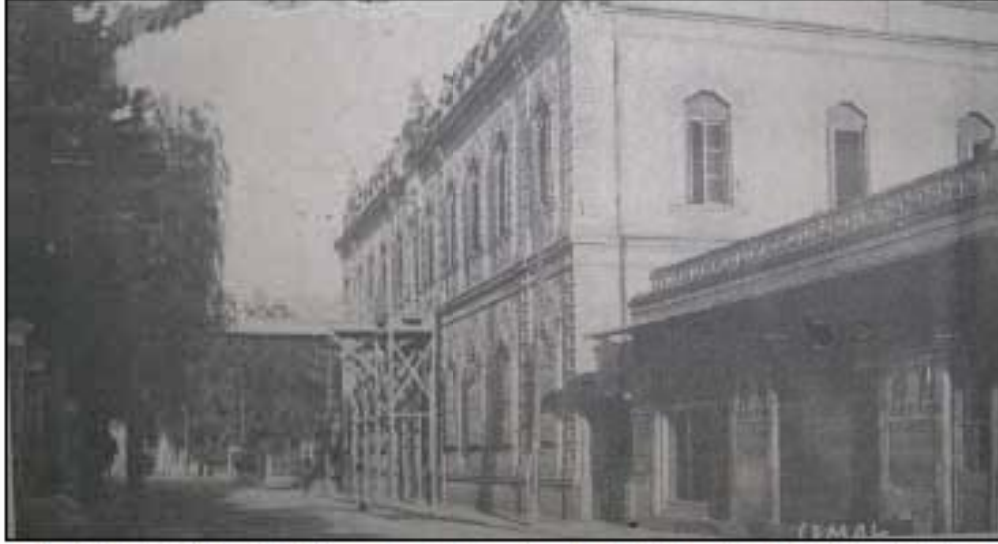
Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi Osmanlı döneminde bazı devlet adamlarının öneri ve girişimleriyle oluşturulmaya çalışılan sanayi mekteplerinden biri olması dolayısıyla da önemli bir yapıdır. Osmanlı döneminde, 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra Mithad Paşa'nın Niş ve Tuna valiliği döneminde açılmaya başlanmış olan İslahhaneler, sanayi eğitiminin temelini atarak, gelişmesini ve yaygınlaşmasını sağlamıştır. 21 Haziran 1867'de ıslahhanelerin vilayetlerde kurulması ve genel idaresi hakkında bilgi veren nizamname yayınlanmıştır. Bu nizamname 25 Temmuz 1867'de vilayetlere gönderilerek büyük viyaletlerde ıslahhaneler açılmaya başlamıştır. İzmir İslahanesi de 1868'de bu doğrultularda şimdiki Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi'nin doğusunda uzun baraka tipli yapılar şeklinde Sahil Sıhhiye Karantinası'nın yer aldığı binalarda kurulmuştur. 12-13 yaşındaki kimsesiz ve fakir çocukların parasız yatılı okutulduğu beş yıllık sanat öğretilen bir okuldur (Yakın, 1997, s.10-16). İzmir İslahanesi 1881 yılına kadar faaliyetini sürdürmüştür. 1881 yılında okulun adı ' İzmir Sanayi Mektebi ' olarak değiştirilerek, eğitim ve öğretim daha planlı ve programlı hale getirilerek yeni bölümler eklenmiştir. Vilayetçe oluşturulan bir komisyon tarafından yönetilen kurumun gelir kaynakları oldukça çoktur. Gelir kaynaklarından bazıları şöyle sıralanabilir; Cezayir İşhanı, büyük Vezirhan'da mağaza ve dükkanlar, Acem Han içindeki deri mağazaları, bir kahvehane ve bir dükkan, Narlıdere'de üç tarla, Darağacındaki gaz depoları, Vilayet Matbaası'nın geliri, İzmir Hamidiye Vapur Şirket'nin gelir ortaklığı, Balçova Kaplıcaları ve çevresindeki tarlaların tamamı, çevre belediyelerin topladığı ' Aşar Vergisi'nin % 2'lik bölümü (Mithatpaşa Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Arşivi).

Şekil 3.66 İzmir Islahanesi'nin kurulduğunda ilk olarak yerleştirildiği eski Sahil Sıhhiye Karantinası ve Mektebi Sultani olarak yaptırılan okul binası görülmektedir (Yeni Asır Gazetesi, 15 Mayıs 1935).

Kuruluşundan sonra gelişme gösteren okulun sanat kolları da artmış ve bir Musika heyeti oluşturulmuştur. Okulun Mızika heyetinin ününü duyan II. Abdülhamit heyeti İstanbul'a davet eder ve öğrencileri ödüllendirir. Okulun bu başarısından sonra İzmir Valisi Halil Rifat Paşa'nın da çabalarıyla daha önce İzmir'de 18 bin liraya yaptırılmış, fakat yeterli öğrenci bulunamadığından ve maddi yetersizlikler sonucunda açılmamış olan ' Mektebi Sultani ' binası, Sanayi Mektebine padişah tarafından başlanmıştır. Padişah'a şükran ifadesi olarak ' Hamidiye Mekteb-i Sanayi ' şeklinde adı değiştirilen okul, 23 Nisan 1891 tarihinde yeni binasına taşınmıştır (Yakın, 1997, s.23). II. Meşrutiyetten sonra da okul ' Osmanlı Sanayi Mektebi' adını almıştır. Yunan işgali sırasında okulun eğitim ve öğretim hayatı olumsuz etkilenmiş, okulun sadece öğrencilerin gece yatmaya geldikleri bir yerden başka bir işlevi olmamıştır. Cumhuriyetin ilanıyla birlikte ' İzmir Sanatlar Mektebi ' adı altında tekrar eğitim ve öğretim hayatına başlamıştır. 1927'de eğitim ve kadro işleri açısından Maarif vekaletine bağlanmıştır. Mali yönden 1931 yılına kadar İl özel idaresine bağımlılığı sürmüştür. 1931 yılında 1867 sayılı kanunla tüm sanat okulları gibi okulda ' Bölge Sanat Okulu ' haline getirilmiş ve valilikçe tahsis edilen bütçeyle idare olmaya başlamıştır. 1935 yılından

itibaren de yeni bir yasayla tümüyle Eğitim Bakanlığı'na bağlanmıştır (Mithatpaşa Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Arşivi).

Şekil 3.67 1927-28'lerde 9 Eylül sergilerinin düzenlendiği İzmir Sanatlar Mektebi'nin görünümü. Ayrıca bu fotoğrafta, 1997 yılında kurul kararı doğrultusunda yıktırılan, okulun batısındaki ek binalar görülmektedir (Yeni Asır Gazetesi, 24 Ağustos 1983).

Okul 1930 yılında büyük bir sel felaketi yaşamış, duvarları yıkılmış tüm teknik donanımı ve kütüphanesi zarar görmüştür. Aynı yıl mevcut jeneratörünü Aydın Sanat Okulu'na vermiş, yeni alınan jeneratörle, hem kendi, hem de Karantina ve çevresinin elektrik ihtiyacını karşılamıştır. 1943 yılında ismi tekrar değiştirilerek Mithatpaşa Sanat Okulu olmuştur (Mithatpaşa Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Arşivi).

Şekil 3.68 1950'lerde Okul binası (Yeni Asır Gazetesi, 1 Ocak 1950).

Bu adı, 1974-1975 öğretim yılına kadar kullanmış, bu öğretim yılında adı yeniden değiştirilerek “ Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi ” olmuştur. Bir çok kez adı değiştirilmiş okul son olarak 1988 yılında, ‘ Mithatpaşa Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi ’ adını almıştır (Mithatpaşa Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Arşivi).

31 Mart 1997 tarihinde okulda çıkan büyük bir yangın sonucunda, okulun çatısında ve üst katında büyük tahribat yaşanmıştır. Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi’nden sağlanan rölöve projeleriyle yangın sonrası durum saptaması yapılmıştır. Bu projelerin üzerine yangın hasarları işlenerek, rölöve projeleri yeniden hazırlanmış ve restitüsyon projeleri oluşturulmuştur. Onarım uygulamaları, İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu’nun 1.5.1997 gün ve 6789 sayılı kararı ile onaylanan projeler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Uygulama denetimini İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Fakültesi Mimari Restorasyon Bölümü üstlenmiştir (İpekoğlu ve Hamamcıoğlu, 1998, s.14-19).

Batı yönündeki ek binalar ana binanın cephe algılamasını engelledikleri ve herhangi bir mimari özellik göstermediklerinden yıkımları için 3.4.1997 gün ve 6761 sayılı kurul kararı alınarak, yıkılmışlardır. Fakat yapının eski fotoğraflarına (Şekil 3.67) bakıldığında bu yapıların nitelikli yapılar olduğu göze çarpmaktadır (İpekoğlu ve Hamamcıoğlu, 1998, s.16).

Dikdörtgen planlı yapı, iki normal kat, bir ara kat ve kısmi bir bodrumdan oluşmaktadır (Şekil 3.69). Zemin ve birinci kat, bir orta avlu çevresinde dolaşan koridor etrafına konumlandırılmış birimlerden oluşmaktadır. Bodrum kat, dolaşım koridorunun dört bir yanında, ara kat ise doğuda ve batıda kısmi olarak düzenlenmiştir. Doğu ve batı kısımlarında bulunan ek binalara geçişler, bu cephelerde düzenlenmiş ikincil geçişlerle sağlanmıştır. Ana girişteki pencere açıklıkları kuzey cephesinde pencere açıklıklarıyla aynı biçim ve özelliklere sahiptir. Girişi vurgulayan pencere açıklıkları süslemeli demir parmaklıkla korunmuştur. Ana giriş, bir giriş holüne açılır. Daha önce Şeref merdivenini

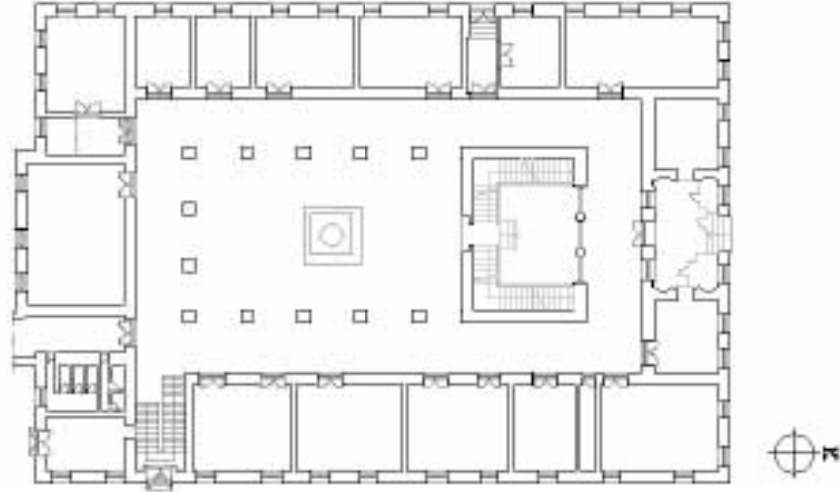
karşılayan bu giriş holünün, sonradan yapılan camekanlı bölmeyle bütünlüğü ve özgünlüğü bozulmuştur. Şeref merdivenine geçiş de, giriş holünde olduğu gibi bu bölümle aynı biçim ve özelliklere sahiptir. Yekpare mermerden yapılmış üç kollu şeref merdiveni süslemeli demirden korkuluklarla çevrelenmiştir. Sağ ve sola iki ayrı koldan devam eden merdiven üst kattaki korint başlıklı sütunların bulunduğu kuzey dolaşım koridoruna ulaşır. Birinci katta doğu yönünde ikincil bir merdiven bulunur. Bu merdiven birinci kata ve bodrum kata geçişi de sağlar. Ayrıca buradan doğudaki ek binaya geçiş sağlanır. Bu katın güneyinde ulaşımı doğrudan olmayan diğer bir merdivenle, ara kata ulaşılır. Zemin katta orta avlu çevresinde, kolonlar üzerinde oluşturulmuş yarım daire kemerli revaklar bulunmaktadır.

Dönemin mimari tarzını yansıtan cephe düzenlemeleri arasında en göze çarpan şüphesiz giriş cephesi olan kuzey cephesidir. Cephede çeşitli motifler kullanılarak yapılmış olan süslemeli taş işçiliği göze çarpmaktadır. Zemin kat cephesinin orta kısmında yayvan sivri kemerli üç bölümlü giriş bulunmaktadır. Ortadaki giriş açıklığını vurgulayan iki yandaki açıklıkların kemer içleri renkli camlarla kapatılmıştır. Bahçe içinde kalan doğu, batı ve güney cepheleri, kuzey cephesinden farklı olarak daha yalındır. Ayrıca bu üç cephede bodrum kata ait dikdörtgen pencereler ve ikincil girişler bulunmaktadır. Sadece pencere açıklıkları açısından benzerlik göstermektedirler. Ana yapıdan revir binasına geçiş sağlamak için güney cephesinde yapılan geçiş düzenlemesiyle bu cephe değişikliğe uğramıştır.

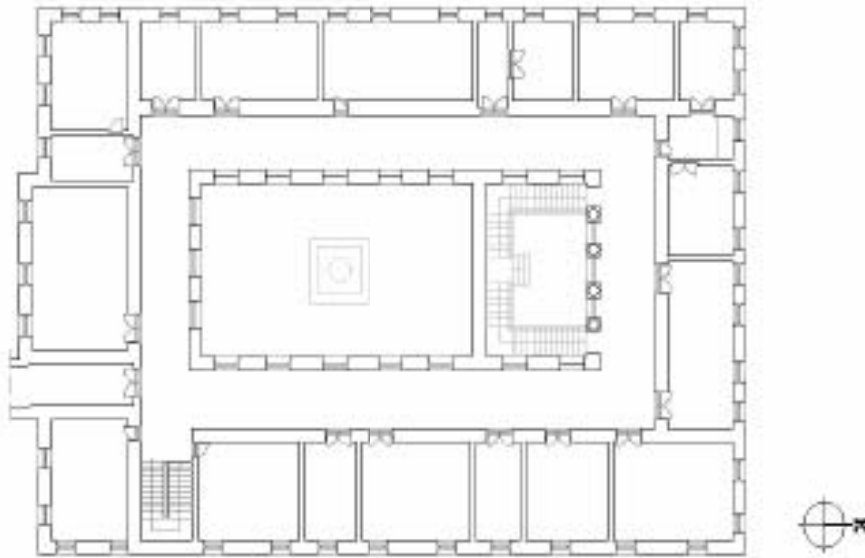
Tavanlar zemin katta, iki kat arasındaki volta döşeme yapısı gösteren I putreller arasında sıvalı ve badanalı küçük tonozcuklar bulunur. Birinci katın özgün tavan döşemesi ahşap olup, daha sonra kontrplakla örtülmüştür (İpekoğlu ve Hamamcıoğlu, 1998, s.14-19). Zemin kattaki mahallerde zemin döşemeleri; karo, ahşap ve siyah-beyaz damalı mermer kaplama, seramik, karo ve dökme mozaiktir. Birinci katta ise, karo, dökme mozaik, ahşap kaplamadır. Çelik makaslı cam örtülü orta avlu çatısı dışında yapının çatısı kiremit örtülü kırma çatıdır.

İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 2.3.1989 gün ve 847 sayılı kararında, Kentseİ Sit Alanı içinde 2. Grup olarak tescillenen yapı,

eğitim ve ğretim işlevini günümüzde de sürdürmektedir (İpekoğlu ve Hamamcıoğlu, 1998, s.15).

ZEMİN KAT PLANI ŞEMASI

1. KAT PLANI ŞEMASI

Şekil 3.69 Yapının Zemin ve 1. kat planı (Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Arşivi)

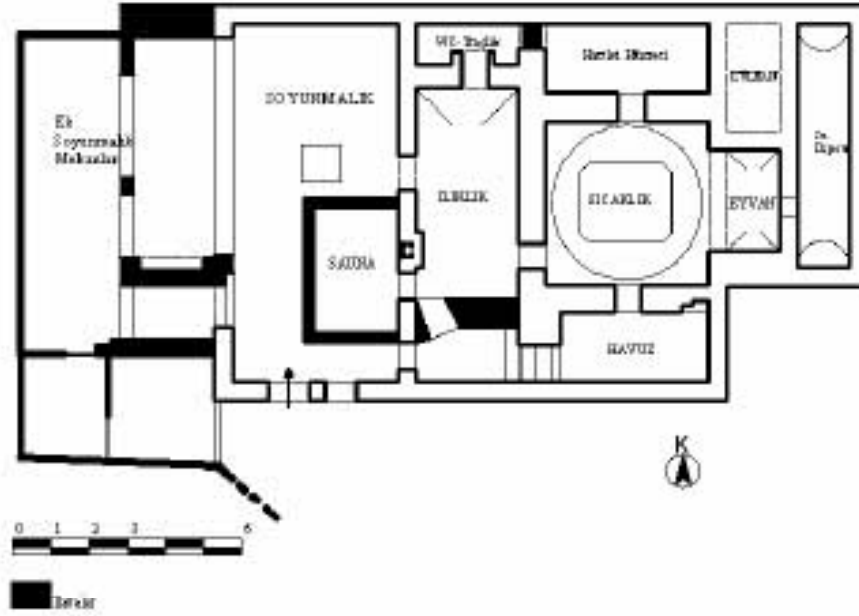
3.1.1.12 Karantina Hamamı

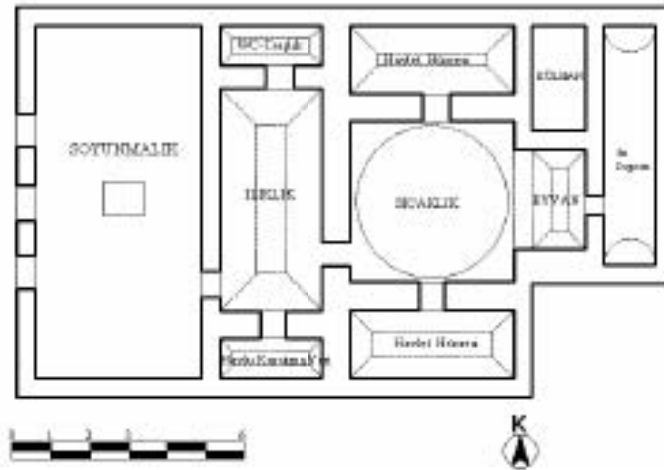
Şekil 3.70 Karantina Hamamı (2006).

Mithatpaşa Caddesi 181. Sokak, 7 numarada, 126 pafta, 704 ada, 4 parselde bulunan hamamın inşa kitabesi mevcut olmadığından, yapım tarihi bilinmemektedir (Şekil 3.70). Okulun yapım tarihi ile iki olasılık mevcuttur. Birincisi, Mithat Paşa Endüstri Meslek Lisesi'nin doğusunda yer alan hamamın okul ile aynı tarihte inşa edilmiş olduğudur. 1880'li yılların başında inşa edilen okulun, 1945 tarihli yıllığında, öğrencilerin temizlik listelerinde hamam sıralarından sözedilmiştir. Harun Ürer'in Lise müdürü ile yaptığı görüşmede okul içinde hamam olarak kullanılabilecek bir mekanın olmadığı bilgisi, hamam yapısının okul dışında aranması gerekliliğini doğurmuştur. Bu durumda sözü edilen hamamın Karantina Hamamı olması mümkündür. Diğer olasılık, hamamın adından yola çıkılarak oluşmuştur. 1840 yılında, salgın hastalıkların önlenmesi için Karantina Hamamı'nın doğusunda kurulan Karantina İdaresi ile yerleşim yeri haline gelmeye başlayan bölgenin imar tarihi de 1840'dan önceye gitmemektedir. Bu durumda Karantina Hamamı'nın 1840 yılında Karantina İdaresi ile birlikte inşa edilmiş olma olasılığı da bulunmaktadır (Ürer, 2002, s.47). Sonuç olarak yapının

1840-1880 yılları arasında inşa edilmiş, benzer plan çemal örneklerinin XIX. yüzyıla ait bir örneği olabileceği söylenebilir.

Şekil 3.71 Karantina Hamamı Planı (Ürer, 2002,s.44).

Şekil 3.72 Karantina Hamamı Restitüsyon Planı (Ürer,2002,s.46).

Doğu - batı yönlü dikdörtgen plan şeması çeşitli değişikliklere uğramıştır (Şekil 3.71-72). 1992 yılından önce iki defa, 1992 yılından sonra bir defa batıya doğru genişletilmiştir. Yapının güney cephesinde yer alan giriş açıklığından dikdörtgen plan şemalı Soyunmalık mekanına ulaşılır (Şekil 3.73). Girişinin sağında dikdörtgen formlu bir pencere bulunmaktadır. Soyunmalık mekanının kuzey ve doğu duvarları ile batısında bulunan ek mekanlarda soyunma hücreleri yer almaktadır. Bu mekanların üst örtüsü ahşaptır ve soyunmalık mekanının tavanında kare formlu bir ıhlık bulunmaktadır. Mekanın doğu duvarına 1992 yılından sonraki bir tarihte bir sauna eklenmiştir. Girişinin solundaki ilk açıklık 1992 yılından önce kurutmalık olarak kullanılan mekana açılmaktadır. Söz konusu mahal bu tarihten sonra halvet mahali ile birleştirilerek, genişletilmiş ve buraya bir havuz yapılmıştır. Soyunmalık mahalinin doğusundaki ikinci açıklıktan, dikdörtgen plan şemalı İlkhğa ulaşmaktadır. Yukarıda sözü edilen kurutmalık kısmı, daha önce İlkhğin bir parçası iken, 1992'den sonraki bir tarihte bir ara duvarla ayrılarak, mekanın özgün plan şemasını bozmuştur. İlkhğin doğu ve batı duvarları boyunca modern duşlar bulunmaktadır. Günümüzde betonarme üst örtülü mahalın kuzeydoğu ve kuzeybatı köşelerinde algılanan tonoz başlangıcından mekan özgün tavan örtüsünün aynalı manastır tonozu olduğu düşünülebilir. Betonarme üst örtünün üzerine sıra halinde dizilmiş yuvarlak ıhlıklar yerleştirilmiştir. İlkhğin kuzey duvarındaki açıklıktan tuvalet ve tıraşlığa ulaşılır. Bu mekanın doğu duvarında halvete geçiş sağlamak amacıyla sonradan kapatılmış giriş açıklığının izleri bulunmaktadır (Ürer, 2002, s.44-45).

İlkhık mekanının doğu duvarı üzerinde yer alan açıklıktan kare planlı sıcaklık, pandantif geçişlere sahip, yuvarlak ıhlıklı kubbe ile örtülüdür (Şekil 3.74). Mahalin ortasında göbek taşı yer almaktadır. Sıcaklığın kuzeyinde ve güneyinde, dikdörtgen plan şemalı halvet hücreleri bulunmaktadır, fakat güneyindeki halvet hücresi kapatılarak havuz haline getirilmiştir. Halvet hücrelerinin üst örtüsü de betonarmedir. Sıcaklığın doğusunda, eyvan yer almaktadır. Eyvanın köşelerindeki mevcut izlerden yola çıkılarak, özgün üst örtüsünün manastır ya da aynalı tonoz olduğu düşünülmektedir. Sıcaklığın doğusunda, dikdörtgen formlu, beşik tonozlu

su deposu, eyvanın kuzeyinde ise soğuk su deposu bulunmaktadır (Ürer, 2002, s.45).

Şekil 3.73 Soyunmalk mekanına sonradan eklenen sauna (Ürer, 2002,s.124).

Şekil 3.74 Sıcaklığın üst örtüsü (2006).

3.1.1.12 Hamidiye Cami

Şekil 3.75 Hamidiye Cami (2006).

İzmir Karantina (Küçükyalı) semtinde Konak – Güzelyalı üzerindedir (Şekil 3.75). Karantina Cami ve Küçükyalı Cami olarak anılmaktadır. Tapu kayıtlarında 122 pafta, 703 ada, 5 parselde yer alan tescilli yapı, 1889/1890 senesinde devrin valisi Halil Rifat Paşa döneminde Salebci-zade Hacı Ahmed Efendi' nin başlılarıyla yapılmıştır. Caminin günümüze gelememiş kitabesinden, dönemin padişahı II. Abdülhamit zamanında ve onun yardımıyla inşa edildiği anlaşılmaktadır (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi).

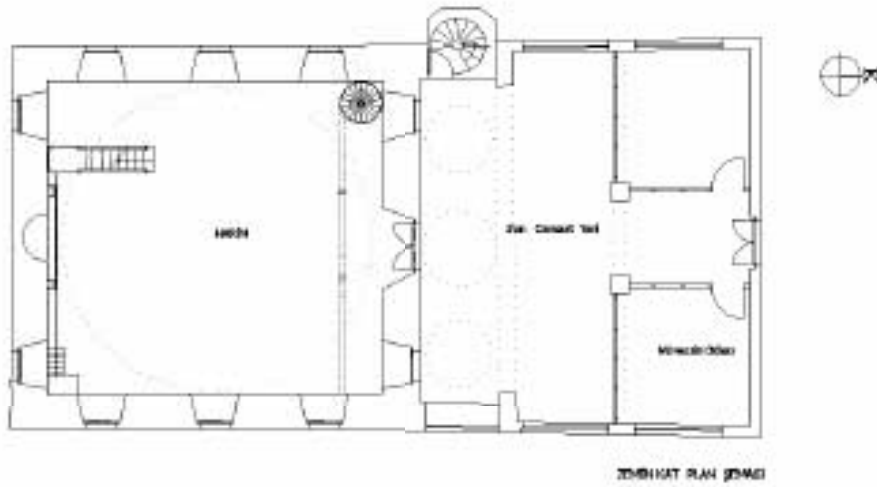

Şekil 3.76 1925'te Cami (Atay, 1998, s.187).

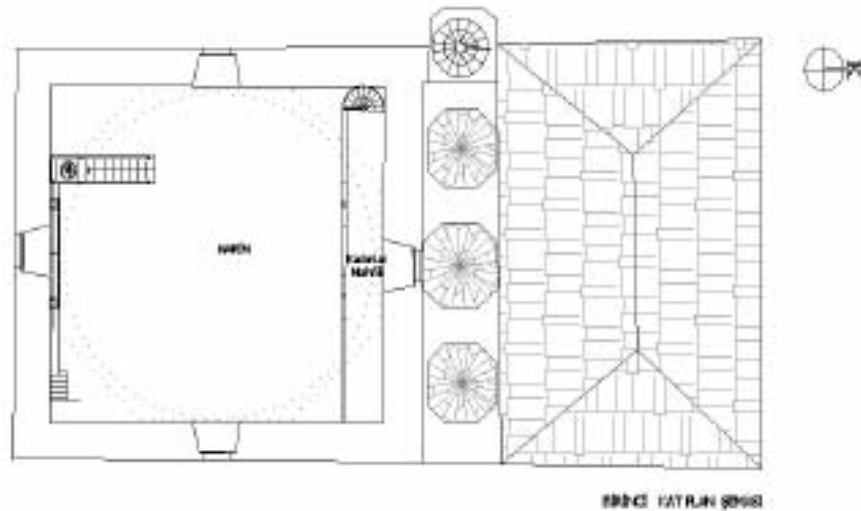
Caminin ibadet mekanına, son cemaat yerindeki yuvarlak kemerli kapıdan geçilerek ulaşılmaktadır (Şekil 3.77-78). Taş pervazlı ve mermer söveli olan bu kapının üzerinde inşa kitabesi bulunmaktadır (Şekil 3.79). Kare planlı ibadet mekanının üzerindeki kubbenin yuvarlak kasnağına tromplarla geçiş sağlanmıştır. Bu geçiş tromplarının ve kubbenin kasnağında yuvarlak kemerli küçük pencereler bulunmaktadır (Şekil 3.80). Mihrap alçı süslemelerle bezenmiştir (Şekil 3.81). Mihrap nişinin iki yanında başlıklar yaprak motifli birer sütunçe yer almaktadır. Nişin çiçek motifli, alçı kabartma kemer alınlıkları ve mihrap üzerindeki çiçek bezemeli ayet kitabesi sarı yıldız boyalıdır. Bu kitabenin bir sepet içinde nar ve üzüm salkımı ile çiçek motifleri bulunmaktadır. Mermer minber ise sade bir işçilikle yapılmıştır (Şekil 3.81). Mekanın kuzeyinde iki ahşap direk taşıyan kadınlar mahfeli yer almaktadır. Kuzeydeki son cemaat mahallindeki pencerelerin dışındaki diğer alçı kabartmalı sekiz pencerenin kemerleri, çiçek ve yaprak motifleriyle bezenmiştir.

Son cemaat mahalli 1957 yılında yapılan tamir esnasında betonarme ek yapıyla çevrilmiştir (Şekil 3.84). Özgün son cemaat mekanı, dört kalın ayak ve bunları birbirine bağlayan yuvarlak kemerlerle üç birime ayrılmış; geçişleri üçgenlerle

sağlanmış kubbeler kurşun kaplamalıdır. Caminin batı bitişiğindeki harap durumdaki minaresi, 1950'li senelerde yeniden aslına uygun olarak yapılmıştır (Vakıflar genel Müdürlüğü Arşivi). Minarenin gövde kısmı, kesme taştan, kaide ve kürsüsü taş ve tuğladan yapılmıştır. Şerefe kısmı altı bindirmelikleri taştan yapılmıştır. 1981 yılında yenisi yapılamak üzere eski Şadırvan ve Tuvaletler Büyükşehir Belediyesiince yıkılmış, yenisi için atılan temel şikayet ve ihtilaflar yüzünde yarım bırakılmıştır. 2004 yılında Cami esaslı onarım geçirmiştir (Kişisel İletişim, Dildaz,A., Hamidiye Cami İmamı).

Şekil 3.77 Hamidiye Cami zemin kat plan şeması.

Şekil 3.78 Hamidiye Cami birinci kat plan şeması.

Şekil 3.79 1957'de kapatılmış Son Cemaat mekânındaki Harem giriş kapısı (2006).

Şekil 3.80 Cami kubbesinin içten görünüşü (2006).

Şekil 3.81 Cami Mihrab ve Mimberinden görünüş (2006).

Şekil 3.82 İbadet mekanın kuzeyindeki kadınlar mahali (2006).

Şekil 3.83 Geçiş trompitan ve kubbe kasnağında bulunan yuvarlak kemerli pencereler (2006).

Şekil 3.84 Kuzey ve doğu cephelerinin görünüşü (2006).

3.1.1.14 TULO V Vakfı Kùltür ve Eğüim Merkezi (Halil Rifat Paşa Köşkü)

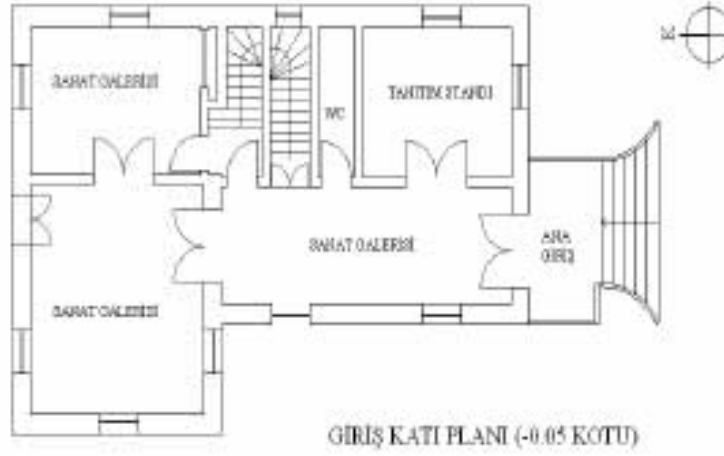
Şekil 3.85 Günlümüzde köşk yapısı (2006).

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, Kemal Reis Mahallesi, 186-188 Sokak, 120 pafta, 675 ada, 9 parselde yer almaktadır. Yapının 19. yüzyılın sonlarında inşa edildiği düşünülmektedir (Şekil 3.85).

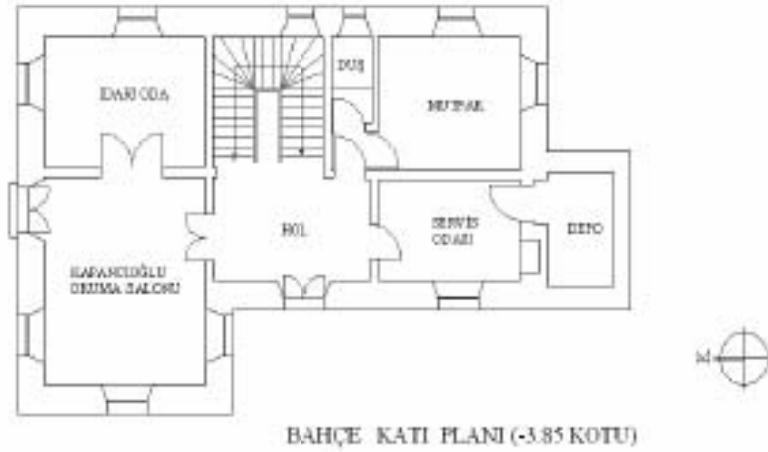
Parsel üzerinde iki adet yapı yer almaktadır. Bunlardan ilki korunması gerekli kültür varlığı olarak tescilli ana yapı, diğeri müstemilattır. Ana yapı, giriş ve bahçe kotlarında olmak üzere iki kattan ve kısmi bodrum kat ile çatı arasındaki küçük bir odacıktan oluşmaktadır (Şekil 3.86-87-88-89).

Ön cephe üzerindeki merdivenlerden yapının ana girişine ulaşılmaktadır (Şekil 3.90). Giriş holünün doğusunda sırası ile Tanıtım Standı, Sanat Galerisi, WC, bahçe katına inen merdivenler ve çatı katına açılan bir kapı kuzeyinde ise diğeri bir Sanat Galerisi yer almaktadır. Giriş holü, ahşap çerçevesi bitkisel motifli, çift

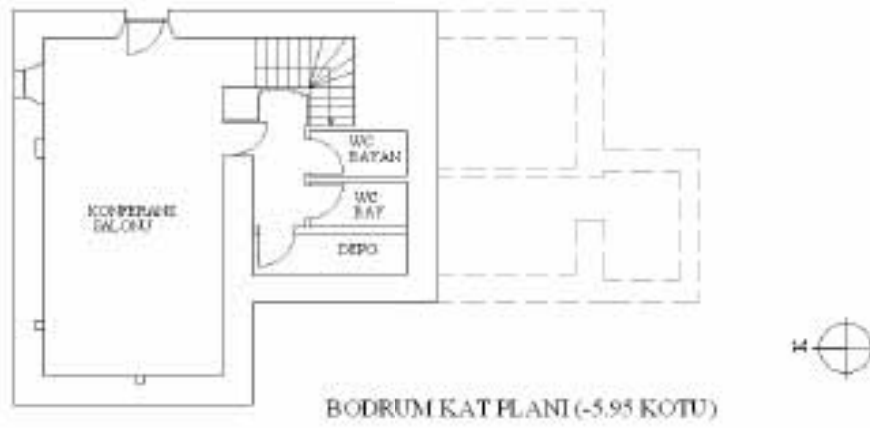
kanatlı büyük bir kapı ile sonlandırılmıştır. Holün sonundaki çatı katına açılan kapıdan, ahşap merdivenlerle kare formlu, küçük çatı odasına ulaşılmaktadır.

Şekil 3.86 Giriş Katı Planı (TÜLOV Vakfı Arşivi).

Şekil 3.87 Bahçe Katı Planı (TÜLOV Vakfı Arşivi).

Şekil 3.88 Bodrum Kat Planı (TÜLOV Vakfı Arşivi).

Şekil 3.89 Çati Katı Planı (TÜLOV Vakfı Arşivi).

Giriş holünün doğusundaki üçüncü kapıdan bahçe kotundaki kata inilmektedir. Söz konusu kat holünün güneyinde servis mekanları, kuzeyinde ise okuma salonu ve idari mekan olarak işlevlendirilmiş iki mekan yer alır (Şekil 3.91). Genelde ikiye bölümlendirilmiş servis mekanlarının bir bölümü duş ve mutfak, diğeri ise depo ile bağlandırılmış servis odasını içermektedir.

Şekil 3.90 Giriş holü (2006).

Şekil 3.91 Bahçe katındaki büyük oda (2006).

Kat merdivenlerinden inildiğinde, yapının bir bölümüne oturan bodrum katına ulaşılmaktadır (Şekil 3.92). Bu katta Konferans Salonu, WC ve depo mekanları yer almaktadır. Konferans salonunun doğusunda, arka bahçeye açılan bir kapısı bulunmaktadır.

Doğu cephesi üzerindeki çatı katı dairesel pencereleri dışındaki tüm kat pencereleri ve giriş kapısı dikdörtgen formlu, sivri kemerli ve sövelidir. Strüktürel yapısı taş olan Konağın, çatısı kiremit örtülü ve saçak bordürü taş kaplamadır.

Yapı adasının güneybatısında bulunan müştemilat , tek mekanlı bir yapıdır.

Şekil 3.92 Bodrum kattaki konferans salonu (2006).

Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait olan yapı, uzun süre vakfın lojmanı olarak kullanıldıktan sonra 10 yıl boş kalmış, TÜLOV Vakfı tarafından Kültür ve Eğitim Merkezi olarak işlevlendirilmek üzere kiralanmıştır. İzmir I Nolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü'nün 29-05-2001 gün ve 9288 sayılı kararı ile yapının onarım izni alınmıştır. 2002 yılında onarım çalışmaları bitirilen köşk, 4 Mayıs 2002 tarihinde hizmete açılmıştır (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

TÜLOV Kültür ve Eğitim Vakfı olarak işlev gören yapının, bu işlevini sürdürmesi önerilmektedir.

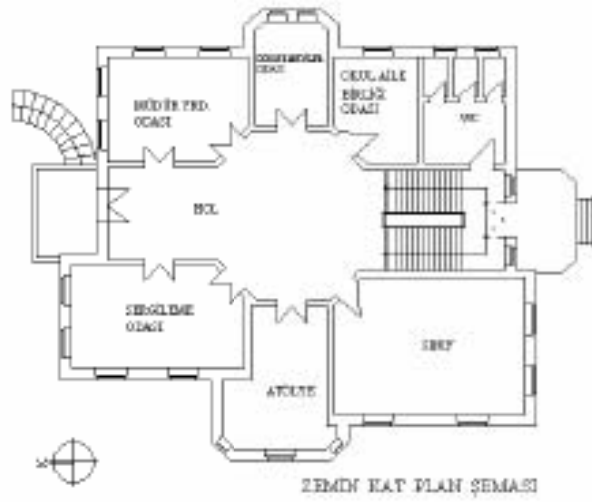
3.1.1.14 Küçükalyalı Pratik Kız Sanat Okulu

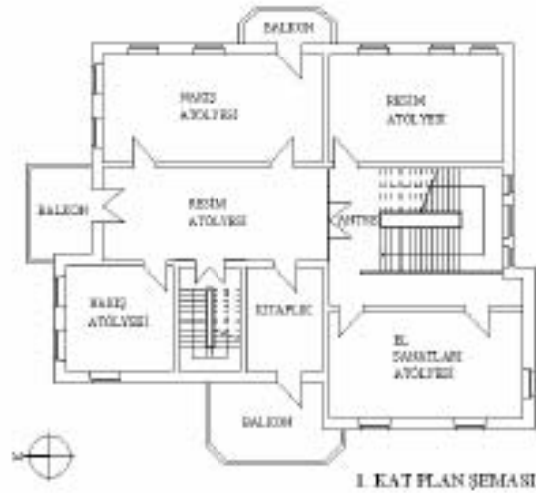
Şekil 3.93 Küçükalyalı Pratik Kız Sanat Okulu Giriş Cephesi (2006).

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, Küçükalyalı Köprü Mahallesi, 86 numarada, 108 pafta, 815 ada, 2 parselde yer almaktadır. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 21-09-1979 gün ve A- 1851 sayılı kararı ile tescillenmiştir (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Yapı, hazine adına kayıtlı ve Milli Eğitim Bakanlığı'na tahsislidir. Yapının hangi tarihte ve ne amaçla yapıldığı bilinmemektedir. 815 ada, 2 parselde bulunan yapı, 1933 yılından önce Saint Joseph Koleji Müdürlüğü tarafından okul olarak inşa edilmiş, 31-12-1946 yılında hazine tarafından satın alınmıştır. Bina eskiden Ege Lisesi olarak kullanılmış ve Türk Eğitim Derneği'nin malı iken 10-07-1947 tarihinde satın alınarak hazineye devredilmiştir. Uzun yıllar Elektrik- Radyo Sanat Enstitüsü olarak kullanılan bina, adı geçen okulun, 1965-1966 öğretim yılı sonunda Çınarlı Sanat Enstitüsü ile birleşmesi sonucunda boşaltılmış ve 1966-1967 öğretim yılı başında Küçükalyalı Kız Sanat Okulu'na tahsis edilmiştir (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.94 Zemin kat planı.

Şekil 3.95 Birinci kat planı.

Giriş 144 Sokak üzerinden olan iki katlı yapı parselin batısında konumlanmıştır. Giriş cephesi ortasında bulunan bir merdivenle camekanlı rüzgarlık birimine ulaşılır. (Şekil 3.93-94). Çift kanatlı, demir ana giriş kapı sövesinin alt kısmı aslan

ayağı, üst kısmı insan başı, diğer kısımlarda bitkisel dekorasyonlarla bezenmiştir. Giriş kapısı sekizgen planlı hole açılmaktadır. Simetrik plan şemalı zemin kattaki odalar bu holün batı ve doğusunda sıralanmışlardır. Holün doğusundaki odalar, Müdür Yardımcısı, Öğretmenler ve Okul Aile Birliği, batısındaki odalar ise sergileme, atölye ve sınıf mekanları olarak işlevlendirilmiştir. Holün batı ve doğusunda ortada yer alan odaların, bahçeye bakan cephelerinde kapalı beşgen çıkmaları bulunmaktadır. Hol tavanı, alçı, çiçek ve yaprak motifleri ile bezelidir. Hole açılan oda kapıları, hol tavanı bezemeleriyle bütünlük oluşturacak şekilde, sepet örgü ve kare motiflidir (Şekil 3.96). Holün güneyinde, bahçeye açılan demir işçilikli bir kapı ve güney doğusunda WC mekanı yer alır.

Şekil 3.96 Üst katta çıkış merdivenleri (2006).

Ana girişin güneyinde iki koldan üst kata çıkan ahşap korkuluklu merdivenler bulunmaktadır (Şekil 3.96). Ahşap merdiven basamak rıhtları menekşe ve rozet motifleriyle bezenmiştir (Şekil 3.97). Merdiven üst katta “L” planlı, hol ile çevrelenmiştir. Holün batısında el sanatları, doğusunda ise resim atölyeleri yer almaktadır. Holün güneyindeki çift kanatlı kapı diğer bir resim atölyesine açılmaktadır. Söz konusu atölyenin doğusundaki odalar, nakış batısındaki odalar ise, kitaplık ve diğer bir nakış atölyesi olarak işlevlendirilmiştir. Bu atölyenin doğusundaki nakış atölyesi ve batısındaki kitaplık birimlerinin beşgen açık çıkmaları vardır. Resim atölyesinin de kuzey cephe üzerinde bir açık çıkması bulunmaktadır. Ahşap doğramalı kat pencereleri sivri kemerli ve dikdörtgen kafes süslüdür.

Resim atölyesinin batısındaki orta kapıdan çatı katına çıkılmaktadır. Çatı katında, dikdörtgen planlı, birbirine geçişli iki oda bulunur (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.97 Birinci kat oda penceresi ve bezemeli merdiven rıhtları örneği (2006).

Yapının hemen arkasında, uzun dikdörtgen planlı, iki katlı yapının ilk katı köşkün özgün müştemilat yapısıdır (Şekil 3.98).

Şekil 3.98 Yapının müştemilatından görünüş (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Kuzey, doğu ve batı cepheleri üzerindeki açık ve kapalı çıkmlar cephelere hareketlik kazandırmıştır (Şekil 3.99,100,101). Dikdörtgen formu, söveli ve sivri kemerli kat pencereleri aynı aks üzerinde yer almaktadır. Saçak bordürü çiçek motifli iken, kat bordürü sade bir bant şeklindedir. İki katlı kagir yapının çatısı, kiremit örtülüdür.

1984 yılında, okul yöneticileri 1. parsel üzerindeki özelliiksiz anaokulu ve baraka binalarını yıktırarak yerine Pratik Kız Sanat Okulunun ihtiyacını karşılamak amacı ile tescilli yapı ile uyumlu ve yapının gabarisini geçmemek koşulu ile bir bina yapmak isteminde bulunmuşlardır. 2001 yılında, bu doğrultuda hazırlanan son proje, İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun onayına sunulmuş ve Koruma Kurulu'nun 02-08-2001 gün ve 9439 sayılı kararı ile projenin müellif mimar denetiminde uygulamasının yapılmasına onay verilmiştir (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

2003 yılında, eski binanın iç ve dış sıvaları yenilenmiş, ahşap pencerelerin çürüyen aksamı onarılmış, merdivenlerin ahşap küpeşeleri yenilenmiş, bina çevre betonu, trotuarlarının bakımı ve yenilenmesi ile bahçe düzenlemesi, ayrıca güvenlik amacıyla tarihi yapının mimari özelliklerine uygun biçimde korkuluklar yapılarak, basit onarım uygulanmıştır. 2005 yılında yapının kalorifer tesisatı döşenmiştir (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.99 Yapının güney cephesi (2006).

Şekil 3.100 Yapının batı cephesi (2006).

Şekil 3.101 Yapının doğu cephesi (2006).

3.1.1.15 Muammer Bey Köşkü

Şekil 3.102 Günümüzde Muammer Bey Köşkü (2006).

Yapı, İzmir İli, Konak ilçesi, 141.sokakta, 689 numarada, 129 pafta, 809 ada, 19 parselde yer almaktadır.

Yapı, Latife Hanım'ın büyükbabası Sadık Bey tarafından, 1860'lı yıllarda yaptırılmıştır. Uşak'taki ticaret hayatlarını geliştirmek için İzmir'e göç etmiş olan Sadık Bey'in babası Hacı Ali Efendi ve ailesi burada halı ticaretine başlamıştır. Sadık Bey daha sonra aileden ayrılarak taşımacılık işine girişmiştir. Taşımacılık ve halı ticaretinde günden güne başarı grafiği yükselen Sadık Bey, şehrin sayılı iş adamlarından biri haline gelmiş ve kendi şanına uygun bir konak sahibi olmak istemiştir. Bunun üzerine günün gelenekleri doğrultusunda hareket edilerek, değişik semtlere aynı anda taze et asılmış, en son bozulan etin bulunduğu semtin en serin yer olduğu kabul edilerek, konağın yapımı için en uygun semt bulunmuştur. Bu nedenle daha sonra bu semt ' Sadık Bey ' ismini almıştır. Mithatpaşa Caddesinden 82 basamak yükseklikteki köşk, tarihsel süreç içinde Beyaz Köşk, Uşakizade Köşkü, Latife Hanım Köşkü olarak da anılmıştır. Günümüzde müze-

kütüphane olarak işlev veren köşk, Muammer Bey Köşkü olarak anılmaktadır (Anonim, 2000, s.4-8) (Şekil 3.102).

Sadık Bey'in tek çocuğu olan Muammer Bey de babası gibi ihracat işleriyle uğraşarak mevcut ticari ilişkilerini geliştirip, büyütmiştir. 1905 yılında Amerika'ya giden Muammer Bey, New York Pamuk Borsası'nda tek Türk olmayı başarmıştır. İzmir'e ilk körfez vapurunu ve havagazı fabrikasını ve ilk arabayı getiren Muammer Bey, kentin siyasal yaşamında da etkin rol almıştır. 1908 yılında Belediye Meclisi üyesi, 5 Temmuz 1909 seçiminde de Belediye Başkanı olmuştur. Başkanlığı sırasında belediyeye yeni gelir kaynakları yaratmaya çalışmış, kentin sağlık ve temizliği için girişimlerde bulunmuş, fırınların tartı ve ölçülerini, ekmeklerin niteliklerini denetlemiş, arabacı ve faytoncuları düzene koymuştur.1 Şubat 1924'de Aydın Valisi Mahmut Muhtar Paşa ile düştüğü anlaşmazlık sonucu Belediye Başkanlığını bırakan Muammer Bey, Şubat 1924'te tekrar bu göreve geri dönmüştür. Fakat, 20 Eylül'de Kokaryalı'da, bir sinemada çıkan yangın sonucunda 15'ten fazla kişinin ölmesiyle, görevinden istifa eden Muammer Bey'in bu başkanlığı da çok uzun sürmemiştir. Soyadı kanunuyla birlikte, ' Uşaki ' soyadını tercih eden Muammer Bey evlendikten sonra, altı çocuğundan en küçüğü olan 1908 doğumlu Münci Bey'in rahatsızlığı yüzünden İsviçre'ye gidilinceye kadar ailesiyle bu köşkte yaşamıştır. Çocuklarına kız-erkek ayırımı yapmadan iyi bir tahsil ve terbiye vermeye çalışmış olan Muammer Bey, köşk bahçesi içinde yer alan Camlı Köşkün okul olarak kullanılmasını sağlamıştır. Bu amaçla İngiltere'den iki öğretmen Miss. Hart ve Miss. Wiply getirilmiştir. Burada ailenin bütün çocuklarıyla, komşu çocukları eğitim görmüşlerdir. Camlı Köşk, Ömer Bey'in genç yaşta vefat etmesiyle bir süre için cami olarak da kullanılmıştır (Şekil 3.103).

Şekil 3.103 Mithatpaşa Caddesi üzerindeki Camlı Köşk (2006).

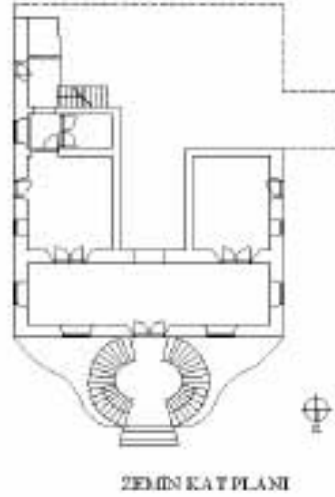
İzmir'in kurtuluşundan hemen sonra 10 Eylül 1922'de, şehre gelen Gazi Mustafa Kemal Paşa, Yunan Kralı Konstantin'in daha önce kalmış olduğu İplikçizade Köşkü'ne yerleşmiştir. Buraya yerleşmesinden hemen sonra 13 Eylül 1922 tarihinde Ermeni mahallesinde bir yangın çıkmış, yangın bütün çabalara rağmen Çalgıcıbaşı, Aya Dimitri, Aya Katarina, Aya Trikana, Aya Nikola, Kurtkaya, Hacı Frenko Mahallerini de içine alarak büyümüştür. Yangının Kordonu sarması sonucunda, Mustafa Kemal Paşa'nın karargahı da tehlikeye girmiş, bunun sonucunda yeni bir karargah yeri bulunması gereği doğmuştur. Yeni karargah olarak, yangın yerinden uzak ve büyük olmasından dolayı Göztepe'deki Uşakizade Muammer Bey'in konağı uygun bulunmuştur. Böylece Köşk, 14 Eylül- 29 Eylül 1922 tarihleri arasında hem askeri üs, hem de siyasi faaliyetlerin bir merkezi olmuştur. 18 Eylül'de Mustafa Kemal Paşa Fransız Generali Pelle'yi Köşk'te misafir etmiştir. Yine aynı tarihte Latife Hanım, İsmet Paşa'yı, Halide Edip'i ve gazetecileri İzmir zaferini kutlamak amacıyla köşke davet etmiştir. 21 Eylül 1922'de Mustafa Kemal Paşa, dönemin bakanlarından Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy ve Yusuf Kemal Tengirşek'i Köşkte ağırlamıştır. Köşke misafir olmuş diğer önemli konukta, Fransız Devlet adamı Franklin de Bouillondur (Anonim, 2000, s.30-42).

Mustafa Kemal Paşa, 29 Ocak 1923'te Latife Hanımla Köşkte evlenmeleri ile, boşanmalarının gerçekleştiği 5 Ağustos 1925 tarihleri arasında geçen süreç içerisinde İzmir'e gelişlerinde Köşk'te kalmıştır. Latife Hanım, Atatürk ile evliliği bittikten sonra İzmir'deki ailesinin yanına geri dönmemiş, İstanbul Ayazpaşa'da satın alınan bir köşte yaşamaya başlamıştır. İlerleyen yıllarda Muammer Bey ve ailesi de İzmir'deki işlerini tavsiye ederek İstanbul'a yerleşmiştir. Dönem dönem İzmir'e gelen Muammer Bey köşk ve bahçesiyle ilgilenmiştir. Köşkün yakındaki bahçelikler satın alınarak, köşk genişletilmiştir. Köşk kışları boş kalmış, aile sadece yaz tatillerinin bir bölümünü, Köşk'te geçirmiştir (Anonim, 2000, s.18-20).

Bahattin Tatış'ın 15.11.1950 yılında kurduğu İzmir Özel Türk Lisesi'nin binası bir yıl sonra ihtiyaca cevap vermemeye başlayınca, yeni bina arayışı içine girilmiştir. Bulunacak yeni bina için öncelikli kriter, ileriki yıllarda okulun büyümesine elverişli olması koşulu olmuştur. Bu doğrultuda okul yeni binası için, Göztepe'deki Uşakizade Köşkü uygun bulunmuş ve Köşk kiralanmıştır. Fakat kiracılığının bir gün son bulma olasılığı yüzünden Bahattin Tatış, Köşkü satın alma düşüncesine girmiştir. 1951'de Muammer Bey'in vefatından sonra köşkün beş mirasçısı belirlenmiştir. Köşk'ün mirasçılarından, 1952 yılında İsmail Uşaklı'nın, 1953 yılında Vecibe İlmen'in, hemen sonra Rukiye Hanım'ın hisseleri satın alınmıştır. Advije Hanım 1954 yılında vefat edince hisseleri mirasçılara bölünmüştür. Bu mirasçılardan Meral Bebe Hanım hisselerini o yıl içinde satmıştır. Diğer mirasçı olan Latife Hanım ise baştan beri Köşk'ün satışına karşı çıkmış, bu yüzden kardeşlerine kızmıştır. Latife Hanım'ın düşüncelerini bilen Bahattin Tatış hisselerini satın almak için hiçbir girişimde bulunmamıştır. 1975 yılında Latife Hanım'ın vefatından sonra, varislerinin hisselerini satmasıyla, Bahattin Tatış, 1978-1979 yılları arasında köşkün tamamını satın almıştır (Anonim, 2000, s.94-97).

Zemin ile birlikte üç katlı olan yapının ilk katına iki yandan yükselerek giriş kapısı önünde birleşen merdivenlerle çıkmaktadır. Bu katta dört, üst katta ise altı oda vardır (Şekil 3.105). Yapının en serin bölümü olan zemin kat, köşk sahipleri tarafından kullanıldığı dönemde, yemek odası ve salon, birinci kattaki odalar, salon

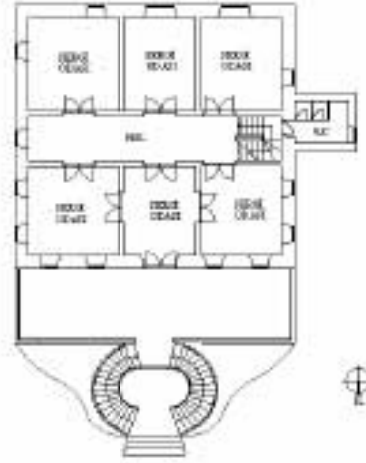
ve misafir odaları ve esas yemek odası, ikinci kattaki odalar ise yatak odaları işlevi görmüştür (Anonim, 2000, s.8 -9) (Şekil 3.106). Alt kat taşıyıcı duvarlarında moloz taş, üst iki katın duvarlarında, tuğla ve taş dolgulu ahşap taşıyıcılar kullanılmıştır. Sıva malzemesi olarak kırıklı bağdadi sıva uygulanmıştır (Anonim, 2000, s.100).

Şekil 3.104 Yapının Zemin kat planı.

Şekil 3.105 Yapının Birinci kat planı.

İKİNCİ KAT PLANI

Şekil 3.106 İkinci kat planı.

1991 yılında, 1950 yılından beri İzmir Özel Türk Koleji'ne hizmet veren köşkün yeni ek yapılar ile birlikte bir kültür merkezine dönüştürülmesi gündeme gelmiştir. Bu doğrultuda koruma ve onarım projeleri hazırlanmıştır. Proje kapsamında, köşkün özgün planı korunarak, işlevi Müze-Kütüphane olarak değiştirilmiş, müştemilat ise, sergileme, ofis, ve servis alanı olarak düzenlenlenmiştir. Yapının restorasyon çalışmaları, 1. No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 08.01.1998 tarih ve 7004 sayılı kararı ile gerekli izin alınarak başlatılmıştır.

3.1.1.17 Hakimiyet-i Milliye İlkokulu

Şekil 3.107 1905 yılında Okul (Hakimiyet-i Milliye Okulu Arşivi).

Yapı, İzmir İli Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi, 727/b numarada, 149 pafta, 838 ada, 50 parselde yer almaktadır.

Okulun eski binası 1905 yılında Arapyan İsparlayan adlı bir Ermeni tarafından yapılmıştır. Şehrin kurtuluşundan sonra ilk olarak Vali Konağı, daha sonra Askeri karargah olarak kullanılmıştır. 1923 yılında Selanikli Ömer Efendiye verilen yapı, 1922-1923 öğretim yılında hazine adına tapulanarak okul olarak açılmıştır. Karantina'daki Saltanatımilliye okulu kapatılarak, öğrencileri bu okula verilmiştir. Yine aynı sene okula dört derslik eklenmiştir. Daha önce Göztepe Kız Meslek Lisesi'nin yerinde bulunan Göztepe Zükur Okulu da buraya taşınmıştır. Hakimiyet-i Milliye adını 1925-26 öğretim yılında almıştır (Hakimiyet-i Milliye Okulu Arşivi).

1958 yılında Pavyon binası, 1965 yılında ise caddeye cepheli konumdaki bina hizmete girmiştir (Şekil 108-109). 1962 yılında okulun bulunduğu yamaçta

kayma heyecana yol açmıştır. Bu yamaç heyelan bölgesinde olup, 2,5 yıl süresince derece derece kaymalar meydana gelmiştir. 1961'de Bayındırlık Bakanlığının jeologu tarafından istinat duvarı yapılması önerilmiş ve 50 lira harcanarak yapılmıştır. Fakat bu yapıların duvarın büyük çaptaki bir heyelan karşısında yetersiz kalacağı ve yamaçın dibindeki 4. sınıf bloğunun tehlike görebileceği tespit edilmiştir. Bunun üzerine bu binanın yıkılıp, buradaki 400 öğrencinin eski binada okutulabileceği bildirilmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 28 kasım 1962). Daha sonra bir sene boş kalan bina, ikinci sene Jeologlar heyeti tarafından tekrar incelenmiş, bu defa arkasına bir duvar inşa edilmesi suretiyle yapının kullanılabilirliğini bildirilmiştir. Fakat daha sonra gelen 3. bir heyetse heyelan bölgesi olan tepenin, ancak sürekli gözetim altında tutulmasıyla pavyon binasında oturabileceğini bildirmiştir. Bu değişik raporların ardından beş yıl geçtikten sonra Pavyon, Milli Eğitim Müdürünün emri ile Güztepe Kız Meslek Enstitüsü'ne tahsis edilmiştir. Böylece buradaki öğrenciler yine eski binaya nakledilmiştir. Öğrenciler bu şekilde rahat bir eğitim alamadıkları için okul müdürü en iyi çözümün arsaya yeni bir binanın yapılması olduğunu belirtmiştir (Yeni Asır Gazetesi, 20 Ekim 1963). Okul İdaresi, 1972-1973 öğretim yılında ek binanın üst katında dört dersliği olan Müge Uğurlu Sanat Galerisi'ni yaptırmıştır. 1985 yılında, A ve B bloktan oluşan 14 derslik ek bina inşaatı ise, 1986- 87 öğretim yılında bitirilmiştir (Hakimiyet-i Milliye Okulu Arşivi).

Şekil 3.108 1965 yılında Okul (Hakimiyet-i Milliye Okulu Arşivi).

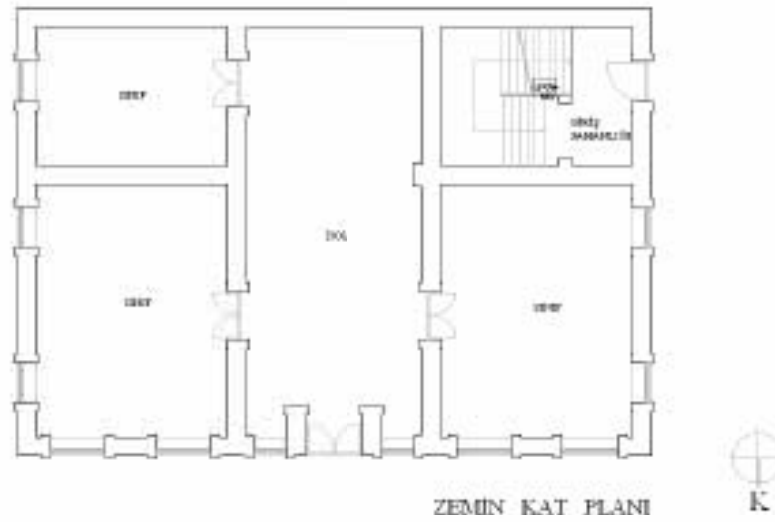

Şekil 109 Okulun 1958 – 1965 yılında hizmete giren ek öğretim binaları (2005).

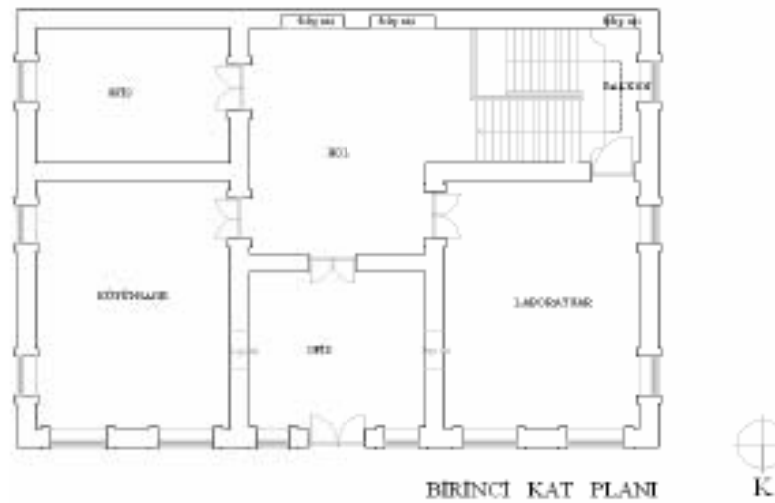
Dikdörtgen bir plana sahip olan yapı parselin ortasında konumlanmıştır. Katlara girişler farklı iki kattan yapılmaktadır. Yapının kuzey (ön) cephesindeki kapıdan zemin kata ulaşılmaktadır (Şekil 110). Zemin kat, orta hollü, simetrik plan şemasına sahiptir. Holün doğusunda bir, batısında iki tane dikdörtgen planlı oda bulunmaktadır. Holü sonlandıran duvar ahşap kalem işleriyle kaplanmıştır. Holün tavanı, tavan süslemesiyle kaplıdır (Şekil 112-113). Batı cephesindeki ikinci giriş kapısındaki izlerden, bu açıklığın özgün plan şemasında bir pencere açıklığı olduğu ve sonradan kapıya dönüştürüldüğü düşünülmektedir. Büyük olasılıkla zemin kat holünün batısındaki odada üst kat merdivenine açılan bir kapı bulunmaktaydı.

Batı cephesindeki sonradan açılan girişten üst kata ulaşılır (Şekil 111). Girişi karşılayan çift kollu merdivenin başlangıcında, merdivenin ikinci kolunun altında, niş şeklinde bir çeşme yer almaktadır (Şekil 114). Merdiven ikinci sahanlığının üstünde bir iç balkon bulunmaktadır (Şekil 115). “L” şeklindeki kat holü, odalarla çevrelenmiştir. Holün batı ve güneyinde yer alan odalardaki duvar izlerinden, bu odaları birbirine bağlayan kapı izlerine rastlanmıştır. Holün kuzeyindeki odanın balkon çıkması günümüze ulaşamamıştır.

Kat pencereleri ve üst kat balkon kapısı basık kemerli ve sövelidir. Giriş kapısı ve bu kapının iki yanındaki, daha önce kapı olarak kullanılan, günümüzde pencere olarak kapatılan açıklıklar sövelidir (Şekil 3.16). Alt kat pencere ve kapıları perforjelidir. Sağır olan güney cephesi dışındaki cephelerdeki pencere ve kapı açıklıkları katlar arasında korunmuştur (Şekil 3.17).

Şekil 110 Yapının zemin kat planı.

Şekil 111 Yapının birinci kat planı.

Şekil 3.112 Zemin kat hol tavan kaplaması (2006).

Şekil 3.113 Zemin kat holteki sonlandırılan duvar üzerindeki ahşap kaplamadan görünüm (2006).

Şekil 3.114 İkinci kata çıkan merdiven altındaki çeşmeden görünüm (2006).

Şekil 3.115 İkinci kat merdiven sahanlığı üzerindeki iç balkon (2006).

Şekil 3.116 Yapının kuzey ve doğu cephelerinden görünüm (2006).

Şekil 117 Yapının batı cephesinden görünümü (2006).

3.1.1.18 Vali Konağı

Şekil 3.118 Vali Konağı (İzmir I Nolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

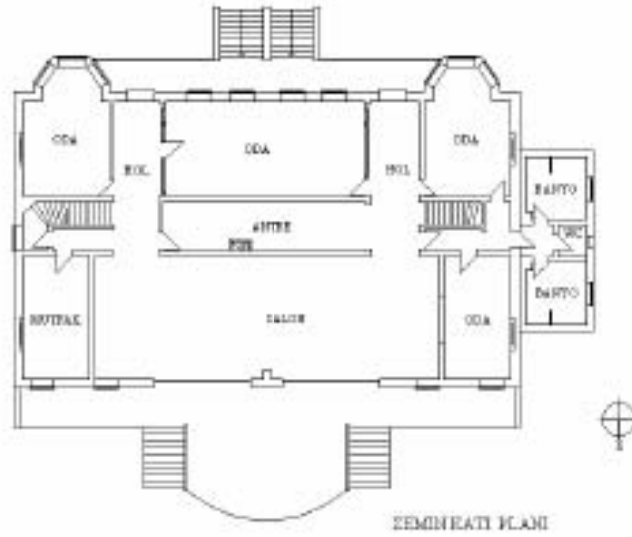
Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi, 864 numarada, 150 pafta, 833 ada, 1 parsel’de yer almaktadır.

Mimari üslup açısından 20. yüzyıl başı yapılarından olan Konağın, yapım tarihi bilinmemektedir (Şekil 119).

Şekil 3.119 1938 yılında Vali Konağı (Yeni Asır Gazetesi, 23 Şubat 1938).

Dikdörtgen planlı yapı, bodrum, zemin, birinci ve çatı katından oluşmaktadır. Yapının orta aksında konumlanmış, iki kollu merdiven giriş sahanlığına açılır. Zemin katta bulunan simetrik iki girişe bu sahanlıktan ulaşılır (Şekil 120). Giriş koridorlarının doğu ve batı tarafında yer alan odalar köşeli kapalı balkon nişi olarak planlanmışlardır. Her iki odada da, beyaz mermerden, kabartmalı bitkisel motifli bir bordürle çevrelenmiş, birer şömine vardır. Tavanlar sade bir göbek süslemesine sahiptir. Giriş koridorunun batı ve doğu tarafında bulunan boşluktan deniz cephesi tarafında yer alan geniş bir odaya ulaşılmaktadır. Bu mekan yapının kuzey tarafındadır ve direkt olarak bahçeye ulaşılmasını sağlamaktadır (Şekil 3.121). Dikdörtgen planlı salonun altı balkon penceresi ve iyon tarzı iki küçük sütunlu, mermer çerçeveli şöminesi vardır. Salon aksı ortasındaki kapılar yarım daire şeklindeki balkona açılır. Salonun batısında büyük bir kapıyla bağlantılı sade bir oda yer alır. Ayrıca bu odaya koridordan girişi sağlayan ikinci kapı bulur. Ön cephe üzerindeki birinci giriş holünü dik kesen antrenin sonunda mutfak, ikinci giriş holünü dik kesen antrenin batısında ise karşılıklı birer banyo ve arasında WC yer alır (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.120 Zemin kat planı (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.121 Zemin kattaki büyük salon (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

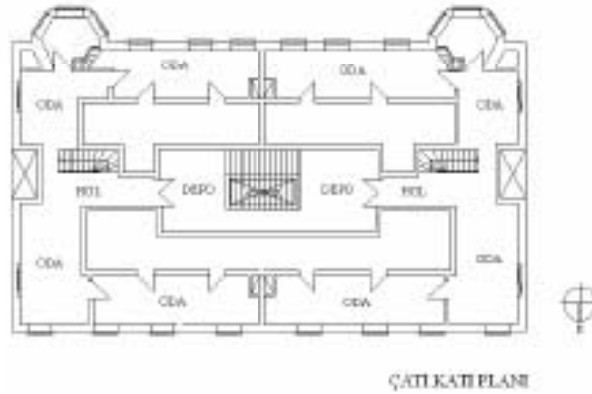
Üst kata çıkış merdivenleri, giriş hollerini dik kesen koridorun sonlarında simetrik planlanmışlardır. Zemin kat plan şemasında olduğu gibi, birinci katta orta aksa simetrik tasarlanmıştır. Doğu ve batı tarafındaki merdivenler, üst katta dikdörtgen planlı hole açılmaktadır (Şekil 3.122). Holler kuzeyde ve güneyde simetrik yapıdaki odalarla çevrelenmiştir. Tüm odalar merdiven hollerine açılmaktadır. Kat plan şemasının orta aksında ışıklık yer almaktadır. Yapıda deniz ve yol aksına paralel çift giriş çıkışlı geniş mekanlar bulunur. Ayrıca yapının doğu tarafında bulunan merdiven holünün devamında karşılıklı birer banyo ve arasında WC bulunmaktadır (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

1. KAT KATI PLANI

Şekil 3.122 Birinci kat planı (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

1. kattan binanın doğu ve batı tarafındaki simetri merdivenler ile üst kattaki çatı katına ulaşılır. Yapının doğu, batı ve kuzey, güney simetri planı çatı katı planında daha belirgindir (Şekil 3.123-124). Çatı katında, kuzey ve güney yönündeki cephelere paralel olarak uzanan, ikişer oda ve bu odaların arasında odun ve eski eşyaların depolandığı birer mekan ile doğu ve batı tarafında bulunan uzun dikdörtgen planlı, şömineli odalar yer almaktadır. Ön cepheye bakan kısımda, yer alan köşeli nişlerin çatı üst kotundan yukarıda ve seyir kulesi biçiminde tasarlandığı görülmektedir. Bu bölümden ahşap dar basamaklı döner merdivenden sekiz basamak çıkıldıktan sonra, altıgen planlı bir bölüme, yine sekiz basamak çıkıldıktan sonra diğer altıgen planlı bir bölüme ulaşılmaktadır. Binaının giriş cephesinde yer alan bu kısımlar, sağlı sollu altıgen kuleler şeklindedir (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi) (Şekil 3.27).

Şekil 3.123 Çatı kat planı (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 124 Çatı katındaki dikdörtgen planlı odalarda biri (İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Konağın ön cephesi Mithatpaşa Caddesine, arka cephesi de Mustafa Kemal Sahil Bulvarı ile denize bakmaktadır. Kagir yapılı olan Konağın, çatısı kiremit örtülüdür.

Şekil 3.125 Yapının arka cephesi (İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

1989 yılında, İzmir Valiliği yapının onarımı için istemde bulunmuştur. İzmir İ Nolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu bu doğrultuda incelemelerde bulunmuş ve yapının gabarisi ile taşıyıcı sisteminde, iç kısımda, i  ve dış malzemesinde değişiklik yapılabilineceğine karar vermiştir. İzmir Bayındırlık Müdürlüğü tarafından yapının rölöve projeleri hazırlanmış ve onarım işi gerçekleştirilmiştir ( zmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

şekil 3.126 Yapının Fransız balkonlarından görünüş ( zmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

şekil 3.127 Yapının altıgen k telerinin  atadaki bitişi ( zmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Vali Konağı olarak işlev gören yapının, bu işlevini sürdürmesi önerilmektedir.

3.1.1.19 Cumhuriyet Kız Sanat Enstitüsü

Şekil 3.128 Okulun eski binası (Enstitü Yılı, 1937, s. 15).

Yapı İzmir İli, Konak İlçesi, 95. ve 87. sokakların kesişiminde, 155 pafta, 838 adada yer almıştır.

Okul günümüze kadar gelememiş olan özgün yapısı, şehrin yeniden geri alınmasından önce eski Rum cemiyetine ait müstemilatıyla birlikte bir ilkokul olarak kullanılmıştır. 1922'den sonra bir süre harap bir şekilde kalmış, daha sonra çevre köy ve kasabalardan evi yanan halkın bu çevreye yerleştirilmesiyle okul kısa süre bir Türk ilkokulu olarak kullanılmıştır (Enstitü Yılı, 1937, s.15). Burada sözü edilen Türk İlkokulunun Göztepe Zükur Okulu olması olasılığı büyüktür. Çünkü Hakimiyeti Milliye İlkokulunun arşivindeki okul tarihçesinde, 1922'de Göztepe'de, şimdiki Cumhuriyet Kız Sanat Enstitüsü'nün bulunduğu yerde Göztepe Zükur Okulunun bulunduğu ve okulun aynı senede Hakimiyeti Milliye İlkokulu'na nakledildiği anlatılmaktadır. Daha sonra Sepet çiçek öğretmeni Hasan Hasip burada bir okul açma girişiminde bulunur. 56. Sokak sakinlerinden Sabahattin Saraç'la yapılan röportajda, Saraç, sepet hocası Hasan Hasip'in Atatürk'e hasır sandalye yaptığını ve okulu açmak için gerekli olan sermaye için yardım aldığı belirtmiştir (Kişisel iletişim, 15.04.2005). 1923 yılında Hasan Hasip, Özel Sepet Çiçek okulunu açmayı başardığında, okul kullanılacak durumda bulunmamaktadır.

1927 yılında okula Şapkacılık bölümü eklenerek, okulun adı “ Sepet, Çiçek, Şapka Okulu ” olarak değişir ve özel olan okul kısa bir süre sonra Kültür Bakanlığı idaresine girer.1931 yılında, bazı kuramsal dersler eklenerek, sanat okulu üç senelik eğitim süreli ortaokul denginde bir okul haline getirilmiştir. Fakat bu durum Kültür Bakanlığı’nın 1932’de okulu tümüyle idaresine alarak burada Kız Enstitüsü açmasına kadar sürer. 1932 Temmuz’unda Kültür Bakanlığı, Sepet ve Çiçek Okulu’nun bir enstitü haline getirilmesi konusunda Vilayete bir emir verip, yapılacak kuruluşu bildirmiştir.1932 öğretim yılı başında çiçek, dikiş, nakış, ev idaresi, aşçılık ve çocuk bakımı bölümlerinin eklenmesiyle bir enstitü oluşturulacaktır. Kız ve erkek öğrenciler ayrı sınıf ve atölyelerde çalışacak, erkek öğrenciler şapkacılık, mobilyacılık, hasır takımları gibi işler yapacaklardır. Enstitü Kültür Cemiyetinin Ağustos 1932’de açılmasına karar verdiği yeni kız yurdunda, ya da şimdiki Sepet ve Çiçekçilik Okulu bitişiğindeki yeni binada eğitim yapılacaktır. Binanın onarımı tartışmaya açılacaktır. Bunun için bütçe ayrılmıştır. Okulun yeni öğretim yılına yetiştirilmesi kararlaştırılmıştır (Hizmet Gazetesi, 19 Temmuz 1932).

Şekil 3.129 Arka atölyenin onarımdan önceki durumu (Enstitü Yılı, 1937, s.14).

4 Eylül 1932’de Kültür Bakanlığı’ndan gelen bir emirde Sepet ve Çiçekçilik Enstitüsü’nün eski binada ve 1 Ekim’den itibaren açılması kararlaştırılmıştır. Eski Sepet, Çiçekçilik ve Şapka Okulu isminin kaldırılacağı ve adının Cumhuriyet Kız Sanat Enstitüsü olacağı bildirilmiştir. Okula 12-16 yaş arası ilköğretim mezunu kızların

alınacağı, örme, sepet, mobilya ve erkek şapkası kısımlarına da yalnızca erkek öğrenci alınacağı ve bu kısmın bir kurs olarak okul bünyesinde kalacağı bildirilmiştir. Yalnızca kuramsal derslerin ortak yapılacağı Enstitü'nün oluşturulması için 6000 liralık havale gelmiştir ve okul Ekim ortasında açılacaktır. Eğitim kadrosu 16 kişiden oluşmaktadır (Hizmet Gazetesi, 5 Eylül 1932). Ticaret Okulu'ndaki matematik öğretmeni Nazmi Bey enstitünün muhasebesini tutmak için tayin edilmiştir (Hizmet Gazetesi, 25 Eylül 1932). 1932 yılından sonra eğitim binası büyük onarım geçirmiş ve oldukça değişmiştir (Enstitü Yılıhğı, 1937, s.15).

Şekil 3.130 Arka atölyenin onarımdan önceki durumu
(Enstitü Yılıhğı, 1937, s.15).

1933-34 öğretim dönemi sonunda enstitü, erkek kurs bölümünde üç senelik eğitimini bitiren beş öğrenciyi mezun edip ilk mezunlarını vermiştir. Enstitü eğitim süresi beş senedir. Kız Enstitüsü'nde 86 kız, 19 erkek öğrenci vardır. Eğitim kadrosu 18 kişi olmuştur. Dönem sonunda ev idaresi, ahçılık, biçki, dikiş, nakış, moda, kadın, erkek şapkacılığı sepetçilik, mobilya ve fantezi sepet bölümlerinin sergisi açılmıştır (Yeni Asır, 13 Haziran 1934).

1936 Ağustos'unda enstitü binası için Eğitim Bakanlığı'ndan Vilayete 7000 liralık tahsilat yapılmıştır. 1941-42 ders yılında Cumhuriyet Kız Enstitüsü genişleyen kadro ve mevcudu nedeniyle merkezi bir yer olan İzmir Vasıf Çınar Bulvarı'ndaki binaya taşınmıştır. Beş sene burada eğitim vermiştir (Yeni Asır, 15

Ekim 1947). Bu süre içerisinde Göztepe'deki binada Akşam Sanat Okulu eğitim vermiş, ders yılı sonlarında sergiler düzenlenmiştir. 1943-1944 ders yılında düzenlenen defileyi Vali Şefik Soyer, Belediye Reisi B. Reşat Leblebicioğlu ve birçok seçkin davetli grubu izlemiş ve çok beğenmiştir (Yeni Asır, 28 Mayıs 1944).

Şekil 3.131 Okulun 1932 yılından sonraki büyük onarım sonrasında okulun cephesi (Enstitü Yılı, 1937, s.16).

Okul naklinden beş sene sonra 1947'de, Milli Eğitim Bakanlığı'nın isteği ve Vasıf Çınar Bulvarı'ndaki binanın mevcudu barındıramayacak duruma gelmesiyle Göztepe'de ikinci bir kız enstitüsü açılmasına karar verilir. 16 Ekim 1947'de öğrenci ve öğretmen kadrosu tamamlanan enstitü eğitime başlar. Bu semtte tekrar enstitü açılmasına, burada beş sene boyunca başarılı sergi ve defileler yapmış olan Akşam Kız Sanat Okulunun etkisi büyüktür. Enstitü ve Akşam Sanat Okulu olarak faaliyete geçmiş olan okulun müdiresi bayan Cudiye Korçay'ın katkılarıyla okul onarılmıştır. Okulun arkasındaki pavyon Kız Enstitüsü atölyelerine tahsis edilmiştir. Kız Enstitüsü'nün ve Akşam Sanat Okulunun toplam mevcudu 1000'i geçmiştir (Yeni Asır, 15 Ekim 1947).

1960 yılında okulun eski binası yıkılarak 915 metrekare yerleşim alanına sahip yeni bina inşa edilir. 1962 yılında hizmete giren karkas bina üç katlıdır. Okulun günümüzdeki adı, Göztepe Anadolu Meslek Lisesidir.

3.1.1.20 Notre Dame De Lourdes Kilisesi

Şekil 3.132 Kilisenin günümüzde durumu (2005).

Yapı, İzmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi 81. sokakta, tapunun 153 pafta, 855 ada, 10 parselinde yer almaktadır. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 21. 09. 1979 tarih ve A-1851 sayılı karar eki Liste V, Sıra No: 156'da tescillidir.

Kilise binası Göztepe semtindedir. 20.yy başında Buca ve Bornova gibi mesire yeri olan Göztepe semtinde de giderek gelişmiş ve azınlık hristiyan gruplarca yerleşim bölgesi olmaya başlamıştır (Atay, 1993, s.180). 1898 yılında binanın temeli atılmış, 1902 yılında bitirilmiştir (Avcı, 2002, s.21). İzmir'in en önemli yerleşim alanlarından olan Göztepe semti, Mithatpaşa Caddesi üzerinde , caddeye dik olarak uzanan 81. ile 82. Sokakların kesiştiği noktada bulunan Notre Dame De Lourdes Kilisesi, aynı zamanda kentin batısında mesire yerlerinden sayılan Susuzdede Parkı , tramvay Caddesi'nin sonuna doğru uzanan Göztepe parkı, kuzeyde Ege Denizi ile sınırlıdır .

Kilise şu an bakımlı durumdadır.

şekil 3.133 Kilise'nin doğu cephesinden grnlml
(2005).

şekil 3.134 Kilise'nin kuzey cephesinden grnlml
(2005).

3.1.1.121 Anadolu Apartmanı

Şekil 3.135 Anadolu Apartmanı (2005).

İzmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi'nde 907 numarada, yer alan, tapunun 156 pafta, 849 ada, 5 parselde yer almaktadır. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 14. 09. 1973 tarih ve A-1213 sayılı kararı, Sıra No: 26'de tescilli olan ve İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 17. 01. 1995 tarih ve 5689 sayılı kararı ile 2. grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescili devam etmektedir.

Yapı, XX. yüzyıl başında, İzmir'de yapılan ilk apartmandır (Anonim, 92/2,s.78) (Şekil 3.135).

Yapı bodrumlu ve dört katlıdır. Her katta dört daire olmak üzere toplam 16 daire vardır. Daire planında, orta holün iki yanına konumlanmış odalar ve diğer yanda ıslak hacimler yer almaktadır. Balkonlu olan daireler dört odalı, diğer orta daireler üç odalıdır (Anonim, 92/2,s.78).

Yığma taş olan yapının simetrik giriş cephesinde, yandan iki girişi ve dört kapısı bulunmaktadır. Dış kapılar kemerli ve süslüdür. İç duvarlar ahşap ve kerpiç; döşemeler voltadır. Girişlerin olduğu kısımlar cephe aksından yaklaşık bir metre çıkıntılıdır. Binadaki pencere tipleri düz lentolu ve yuvarlak kemerli olmak üzere değişiklik gösterir. Her katta farklılaşan pencereler, bodrum katlı demir parmaklıklı, düz söveli, zemin katta üstü düz, içi dairesel söveli; birinci katta düz söveli, ahşap pancurlu; ikinci katta üstü kemerli, ahşap pancurlu.; üçüncü katta ahşap pancurlu ve köşeleri kırılmış durumdadır. Giriş akslarında yarı açık balkonlar cepheye hareketlilik sağlar. Bir metre çıkıntılı saçağın altında dekoratif bezemeler bulunmaktadır (Anonim, 92/2,s.78).

07.04.2005 tarihinde apartmanın 2. katında otuzbeş senedir oturmakta olan Melek Merez’le yapılan röportajda, sayın Merez bina hakkında şunları anlatmıştır:

“ Yandaki apartman binası yaklaşık yirmi sene evvel yapılırken, çatıdaki tarihi saçaklar kesildi ve apartmanın yapımı sırasında binamız çok zarar gördü (Şekil 3.136). Aynı şekilde yol yapımı sırasında temeller zarar gördü. Bu yüzden alt katları su bastı. O dönemden beri alt katlarda pek oturulamaz oldu. Şu an hiçbir onarım yapılamıyor, hatta komşumun balkon alt döşemesi düştü. Onarım için bildiğim kadarıyla ev sahibi uğraşıyor ama bazı problemlerin olduğunu biliyorum. Esaslı bir bakım yapılamıyor. Bu çevrede Anadolu Apartmanı ile Mithatpaşa Lisesi bir taneydi. Buradan geçenler dönüp dönüp bakardı. Binamız çok güzel bir yerde, sabah güneş 11’de girdi mi gün boyu çıkmaz. Apartmanın ilk yapıldığı dönemde, içinde oturma banklarının bulunduğu, büyük bir bahçesi vardı. Apartmandakileri korumak için köpek bulunurdu. Daha sonra bu bahçeye Gözümoğlu Sineması yapıldı. Sonra bu sinemada yıkılarak, burası Otopark oldu. Bu Apartmanın, dörtte biri iki hisseli (yani dört dairesi), dörtte üç hissesi Mustafa Devres’e aittir. Binada mutfaklar için havagazı vardı. Sonra pahalı geldiği için iptal ettik ” (Kişisel İletişim, 07.04.2005).

Şekil 3.136 Yapımı sırasında Anadolu Apartmanı'na zarar veren Yılar Apartmanı (2005).

3.1.1.122 Hakim Efendi Cami

Şekil 3.137 Hakim Efendi Cami (2005).

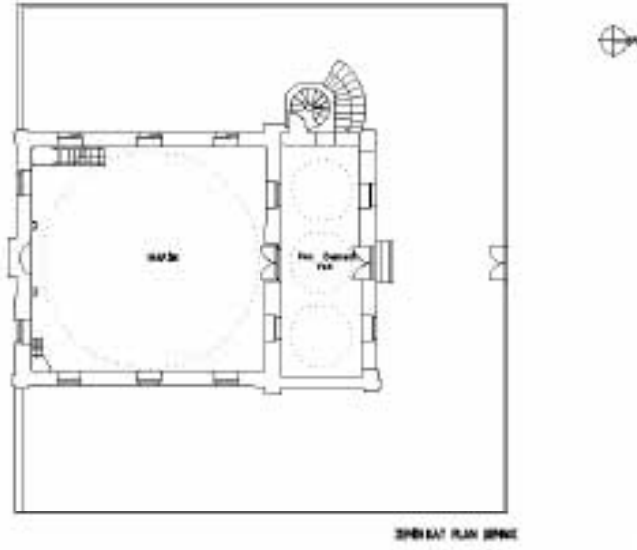
Cami, Güzelyalı semtinde, 56 Sokak, 31 numarada, tapuda 166 pafta, 921 ada, 2 parselde yer almaktadır.

Yapı, 1892-1893 yılları arasında Hakim Hacı Emin Efendi tarafından yaptırılmıştır. Cami, Güzelyalı Cami olarak da anılmaktadır (İzmir Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi).

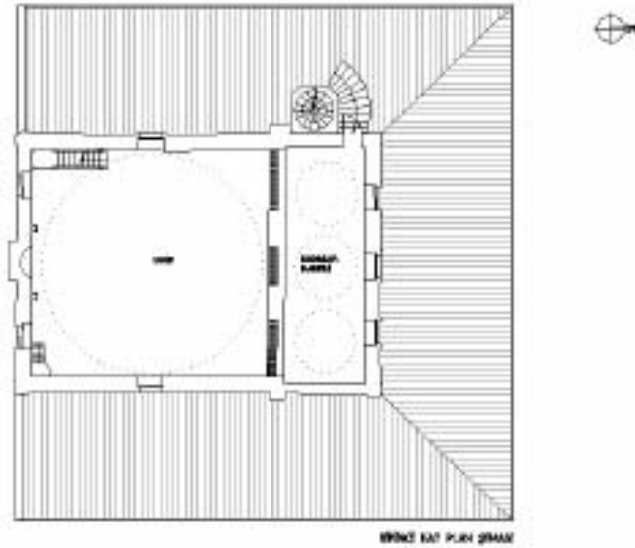
Bir teras üzerine yapılmış olan cami kare planlıdır (Şekil 3.138). Son cemaat yeri, dört kalın ayak ve bunları birbirine bağlayan yuvarlak kemerlerle üç birime ayrılmış; beşik tonozlu kubbelerin üzeri kurşunla örtülmüştür. Son cemaat yerinden harime, taş kemerli bir kapı ile geçilmektedir. Yapının alt kat pencereleri yuvarlak kemerli, üst kat pencereli ise daha küçük ve kemer üstleri kabartma çiçek ve yaprak motifleriyle bezenmiştir. Caminin batı bitişiğindeki minaresi kesme taştan yapılmıştır. Minarenin yanından yükselen merdivenle

Kadınlar mahaline geçilmektedir (Şekil 3.142-143) . 1960 yılında, caminin doğu ve kuzey cepheleri bitişğine camekanlı birer bölüm eklenmiştir (İzmir Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi) (Şekil 144-145).

İyi durumda olan Cami, işlevini günümüzde de sürdürmektedir.

Şekil 3.138 Hakim Efendi Cami zemin kat plan şeması (2005).

Şekil 3.139 Hakim Efendi Cami birinci kat plan şeması (2005).

Şekil 3.140 Son cemaat bölümüne giriş kapısından görünüm (2005).

Şekil 3.141 Minber'den görünüm (2005).

Şekil 3.142 Kadınlara Mahal ve kubbenin görünüm (2005).

Şekil 3.143 Kadınlara Mahal çıkış merdivenleri ve batı cephesinden görünüm (2005).

Şekil 3.144 Kuzey cephesinden görüntüm (2005).

Şekil 3.145 Caminin batı ve güney cephelerinden görüntüm (2005).

3.1.1.123 Eski Trolleybüs Garı

Şekil 3.146 Eski Trolleybüs Garı (2005).

İzmir İli, Konak İlçesi, Güzelyalı Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi, 1087 numarada, tapuda 253 pafta, 1885 ada, 8 ve 50 parsellerinde yer almaktadır (Şekil 3.146).

1880'lerde Güzelyalı (Şimdiki Mithatpaşa Caddesi) yolunun açılmasının ardından 1884'de Konak-Göztepe Tramvay Hattı imtiyazıyla bu bölgeye devamı sağlayan Tramvay işletmesinin sonucunda, Marsilya'dan getirilen vagonların depolandığı alanda ve girişinde, cadde kenarında, gerekli idari işleri yüklenmek üzere XIX. yüzyıl sonlarında eski tramvay deposu yapılarının büyük bir bölümü inşa edilmiştir. Yapı, ilk önceleri atlı, 1928'den sonra elektrikli tramvay, 1954'den sonra da, 1980 li yılların ortalarına kadar trolleybüs garı olarak kullanılmıştır (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Yapılar, Gayrimenkul Eski Eserler Anıtlar Yüksek Kurul'unun 14-07-1978 gün ve A- 1213 sayılı, sonra da 21-09-1979 gün ve A-1851 sayılı kararları ile, tescil listelerinde " GARAJ " şeklinde belirtilerek ve Koruma Grubu II. Derece olmak üzere tescil edilmiştir. Fakat, mülkiyeti İzmir Büyükşehir Belediyesine ait trolleybüs Deposu, 23.11.1993 gün ve 05.243 sayılı karar ile onanan 1/5000 ölçekli nazım imar

planı değişikliği ile Kentsel Aktivite Merkezi (Çarşı, büro, restoran, sinema, tiyatro, eğlence, ve dinlenme tesisleri, katlı otopark ve konut) olarak belirlenmiş ve Mithatpaşa Caddesi ile 18. Sokağın kesiştiği köşede yer alan tek ve iki katlı binalardan oluşan kısım, bu kurum tarafından korunmaları gerekirken, 1994 yılı Şubat ayı ve Mart başlarında, yasaya aykırı ve izinsiz yıkılmıştır (Şekil 3.147-148-149-150). Yıkımı sonucunda sadece dış duvarları ayakta kalmış olan yapılar hakkında bilgiler, yapıya ait eski eserler tescil fişinde şöyle yer almaktadır;

“ İki katlı kagir bir idare binası ve etrafı duvarlarla çevrili otoparkına müsait bir alandan ibarettir. İdare binası: İki katlı üçgen alınlıklıdır. Alınlığın orta ve yanlarında, köşelerinde tuğla yığma ayaklar vardır. Alınlığın ortasında kenarları tuğla örgülü bir kafa penceresi yer alır. İkinci katın balkonu sade iki taş konsol üzerine oturmuş, taş korkulukludur. Birinci katta iki giriş kapısı, bir pencere, ikinci katta balkona açılan bir kapı ve yanlarında birer pencere vardır. Tüm kapı ve pencereler tuğla örgü silmeli ve basık yay kemerlidir. Cephe poligonal taş ve harç sıvalıdır. Çevre duvarı idari binasının birinci kat seviyesinde devam eder. Binarın solunda tek katlı, beş pencereci bir uzantı kısmı yer alır. Bu kısmın çatı silmesi bombelidir.

Garaj girişinde sağ ve solda yığma iki ayak vardır. Oto girişinin solunda üçgen çatılı, çatı ortası yuvarlak kafa pencereci, cepheye bakan duvarı sağır, avluya bakan penceresinde küçük pencereleri olan bir kısım vardır. Bu bölümün alınlığının köşelerinde ve tepelerinde birer yığma ayak çıkıntısı vardır. Otopark kısmının üzeri çinko yağmurluk ile örtülüdür ” (Hazırlayanlar, Arkelog; Durmuş Yaşar ve Jale Dedeoğlu, Antropolog; Okşan Azaoğlu, Sanat Tarihçisi; Nigar Demirkan ve Necla Çakmaklı, Eski Eser Tescil Fişi, 1978).

Dönemin Belediye Başkanı Burhan Özfatura, 1995 yılından başlayarak Büyük Kanal Projesi için belediyenin arsalarını satmaya başlamış ve bu doğrultuda, 1997 Mart'ında İzmir Büyükşehir Belediyesi kat karşılığı Üçkuyular ve Basmane eski Troleybüs garajlarını kat karşılığı satışa çıkarmış ve ihalenin 1 Mayıs 1997 tarihinde yapılmasına karar vermiştir (Hürriyet Gazetesi, 23 Mart 1997, 24 Mayıs 1998).

Fakat ihale 4 ay sonra “ belediye çıkarı gözetilmiyor ” diye, meclis üyeleri tarafından iptal edilmiştir (Hürriyet, 12 Ağustos 1997).

Şekil 3.147 Eski Trolleybüs Garı'nın 1994 yılı Şubat ayı ve Mart başlarında, yasaya aykırı ve izinsiz yıkılmasından sonraki durumu (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.148 Yıkımdan sonra arka ve doğu cephelerinden görünüş (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 149 Yıkımdan sonra yapı adasının üstten görünüşü (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.150 Yıkımdan sonra I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun inşaatın fiziki-yıkım faaliyetlerini durdurma yazısından sonra devam eden yıkım çakışmalarından sonra yapının batı köşesinden görünüş (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 151 2000 yılında, yapının batı köşesinden görünüşü (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Şekil 3.152 Doğu köşesinden görünüş (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Haziran 2000’de Büyükşehir Belediyesi’nin Eski Trolleybüs Atölyesi’nin bulunduğu alana yapılacak Adnan Saygun Sanat Merkezi için aynı yıl içinde açılmış olan proje yarışması sonuçlanmıştır. İzmirli mimar Tevfik Tozkoparan’ın hazırladığı proje birinci olmuştur. 21 dönümlük alana kurulacak yirmidört bin metrekarelik kapalı alandan oluşacak olan proje, 1000 kişilik konser ve kongre salonu, 250 kişilik küçük salon, fuaye, dört yüz araçlık otopark, açık ve kapalı alanlardaki sergi salonlarını kapsamaktadır (Şekil 3.153) (Yeni Asır, 7 Haziran 2000). Kasım 2000’de projenin protokolü imzalanmış, 2002 yılının Şubat ayında ise, inşaat ihalesi sonuçlanmıştır. İhaleyi, Kayalar İnşaat kazanmıştır. İlk olarak Sit kapsamındaki bölümün restorasyon projesi gerçekleştirilecek, daha sonra inşaatla başlanacaktır (Yeni Asır Gazetesi, 9 Kasım 2000, 21 Şubat 2002). Mart 2002’de dönemin Belediye Başkanı Ahmet Piriştina, metro projesinin inşaat ihalesi sonuçlanınca, belediye bütçesinde yeni bir düzenleme yapılması için, Adnan Saygun Sanat Merkezi İhalesini iptal etmiştir (Yeni Asır, 16 Mart 2002). Büyükşehir Belediyesinin Adnan Saygun Sanat Merkezi inşaat ihalesi 15 Temmuz 2003’de tekrar yapılmış, fakat kaybeden firmalar, Kasım 2003 yılında itiraz etmişler ve bunun üzerine Kamu İhale Kurumu, ihaleyi durdurmuştur (Yeni Asır, 25 Kasım 2003). Mart 2004’de 3. kez ihale edilen projeyi Gestaş İnşaat kazanmıştır (Yeni Asır, 11 Mart 2004). Fakat ihaleyi kaybeden bir firmanın yaptığı itiraz üzerine Kamu İhale Kurumu tekrar

ihaleyi durdurmuştur (Yeni Asır, 30 Haziran 2004). Bunun üzerine Mart 2004'de, Gestaş firması işi yapmaktan vazgeçerek, Büyükşehir Belediyesi'ne 5. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde sözleşmenin feshi ve şantiye kurulması sırasında giderlerin tazmini için dava açmış, fakat dava reddedilmiştir (Yeni Asır, 25 Aralık 2004, 18 Kasım 2005). Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu projenin ertelenmediğini, 2006 yılı bütçesine Adnan Saygun Sanat Merkezi inşaatı için 25 milyon YTL kaynak ayrıldığını belirtmiştir (Yeni Asır, 8 Ocak 2006).

Şekil 3.153 Yapılması planlanan Adnan Saygun Sanat Merkezi'nin maketinin görüntüsü (Yeni Asır, 16 Mart 2002).

Yapı grubunun, yıkım öncesi fotoğraflarından yararlanılarak gerçekleştirilecek “ Restorasyon ve Renovasyon ” sonucunda elde edilecek mekanlarda, XIX. yüzyıl sonlarından başlayarak kente hizmet veren “ tramvay ”, “ trolleybüs ”, “ otobüs ”, örneklerinin sergilendiği mekanın oluşturulması önerilmektedir.

3.1.2 Tarihi Yollar

Mithatpaşa Caddesi'nin tarihsel süreçteki gelişiminin, İzmir'in en önemli mekansal dönüşümüne neden olan liman inşaatıyla başladığı bilinmektedir. 1860'lı yıllarda taş ocaklarının işletildiği Karataş, kayalık bir bölge olarak denize uzanmaktaydı. 1868 yılında başlayan liman inşaatı ve dolgusu için gerekli malzemenin Karataş kayalıklarından sağlanmıştır (Erdim, 1992, s.77). XIX. yüzyıl içerisinde yapımına başlanan bu inşaat, kentin deniz cephesi aksındaki fiziksel değişimlerin de yaşandığı sürece rastlar. XIX. yüzyılın ikinci yarısında ticari önemi artan şehir aynı zamanda da hızlı bir nüfus artış sürecine girmiştir. Bu durum, varolan kent içi yerleşim alanlarının yoğunlaşmasına, daha sonra yapılan imar çalışmaları ile genişlemesine yol açmıştır. Yeni yerleşim alanlarının banliyö durumunda olan kentin güneybatısına doğru kaymaya başlaması dikkati çekmektedir. Bu dönemlerde kentle birlikte Mithatpaşa Caddesi'nde de sosyal, kültürel, ekonomik hareketliliğin yaşanması, imar çalışmalarının da hızlanmasına neden olmuştur (Bilsel, 2000/4, s. 34).

Cadde aksı üzerindeki değişimin incelenmesinde, 1900-1905 yılları arasında yapılan sigorta planları (su şebekesi planı) ile 1935 tapu paftası, 1941 yılı şehir planı, 1972, 2002 yıllarına ait halihazır paftaları incelenmiş, cadde üzerindeki yüzeysel değişimler belirlenmeye çalışılmıştır (Şekil 3.154 -155 – 156 – 157 - 158). Cadde aksı değişimindeki tarihsel süreç, Konak'tan başlayarak, Üçkuyular hattındaki semtlerin sırası esas alınarak ayrı ayrı anlatılmaya çalışılmıştır.

XVII. yüzyıl başlarında caddenin başlangıç noktasını oluşturan Karataş ile Konak arasında bulunan sabun imalathaneleri sayesinde, Sabunhane Caddesi olarak anılan yol, Sankışla'nın yapılmasıyla yönünü ve adını değiştirmek zorunda kalmıştır (Atay, 1998, s. 20). Karataş'da bulunan Musevi Mezarlığı, 1914 yılına kadar mevcut yerini korumaktaydı. Bu dönemlerde valilik yapan Rahmi Bey, bu alanı kent merkezinde kalması nedeniyle kaldırmış, park alanı olarak düzenlettirmişti. Park, o dönemlerde onu yaptıran valinin adı ile adlandırılrsa da, Bahri Baba Parkı olarak

1900-1905 YILLARINA AİT SİGORTA PAKETASINDA MİTHATPAŞA CADDESİ

0 50 m 100 m 200 m 300 m

1935 TARİHLİ KADASTRAL TAPU PAFTASINDA MİTHATPAŞA CADDESİ

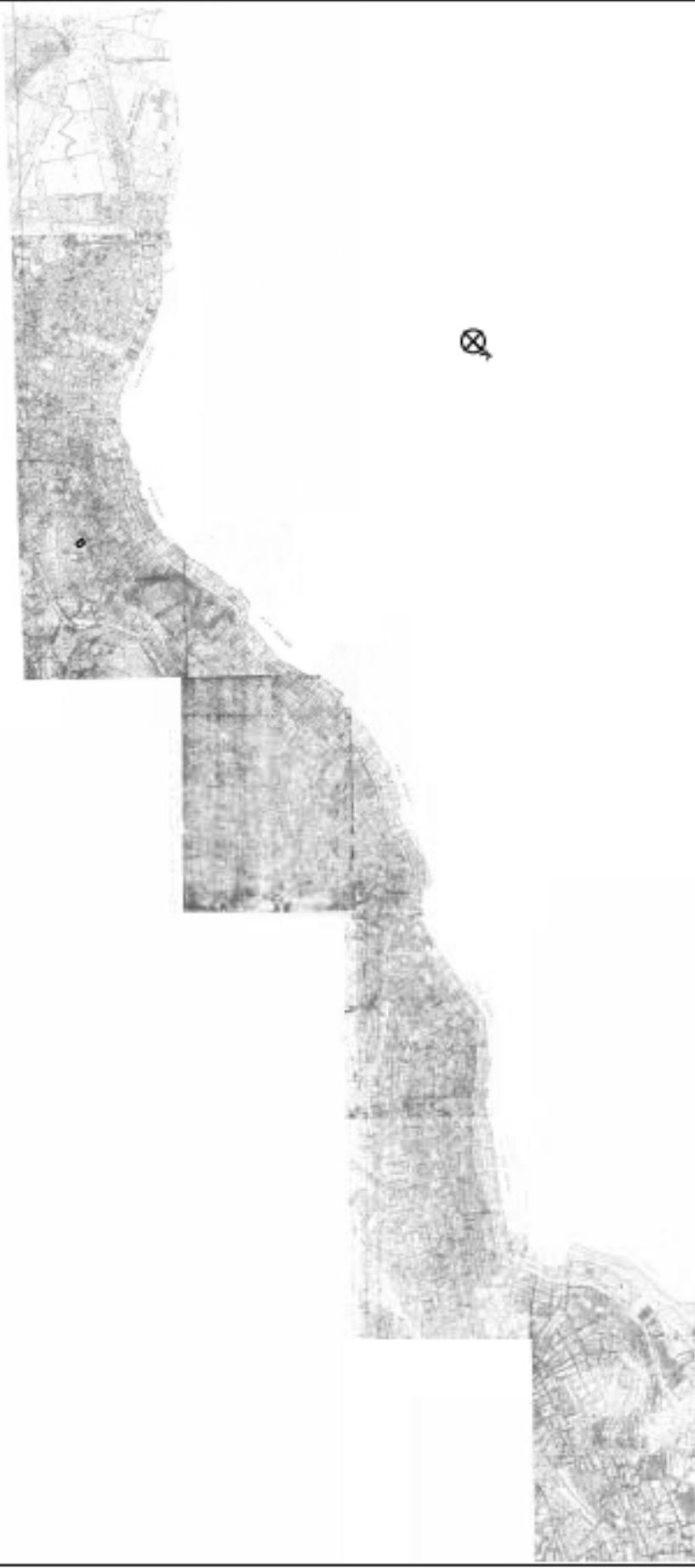

Şekil 3.135 1935 tarihli kadastral parçada Mithatpaşa Caddesi (İzmir İli Konak İlçe Tapu ve Kadastro Müdürlüğü).

1941 YILI ŞEHİR PLANINDA MİTHATPAŞA CADDESİ

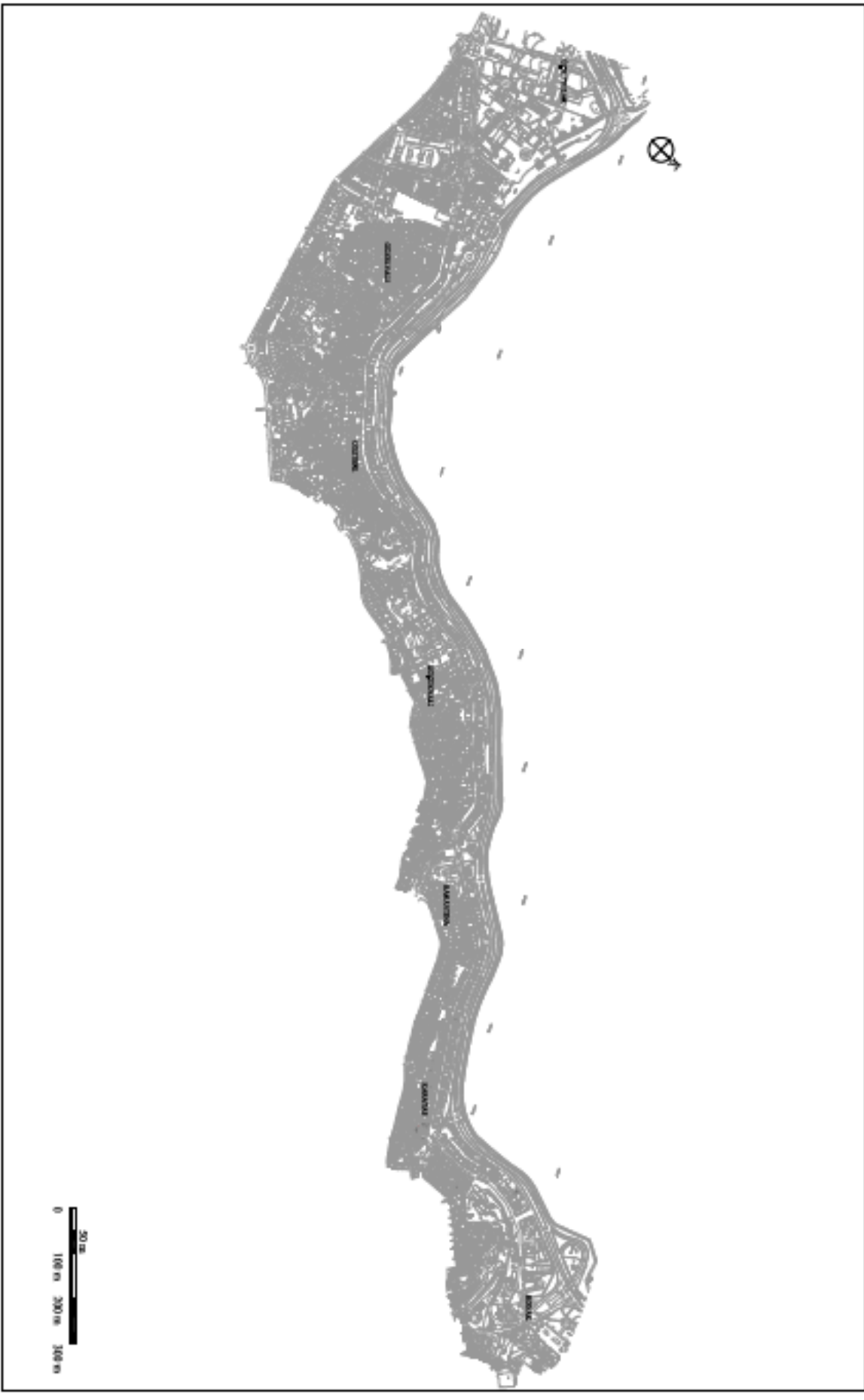

1972 TARİHLİ HALİHAZIR PAFTASINDA MİTHATPAŞA CADDESİ

Şekil 3. 157 1972 tarihli halihazır paftasında Mithatpaşa Caddesi (İzmir Konağ. Bölgesi).

2002 TARİHLİ HALİHAZIR PAFTASINDA MİTHATPAŞA CADDESİ

bilinmekteydi. Günümüzde de Bahri Baba Parkı olarak anılmaya devam eden park, çocuk oyun alanının da bulunduğu en geniş yayılımına sahipti. 2002 ile 2006 yıllarına gelindiğinde ise Bahribaba Parkı eski görüntüsünden çok uzaklaşmıştır. Bugün otobüs durakları olarak kullanılan alan, Bahri Baba Parkının yeşil alan dağılımının en az olduğu son şeklini almıştır. 2000 yılında Metro inşaat sahası olan alan, 1935 yılı 88 pafta, 128 ada; bugün de kullanılmakta olan Güney Deniz Saha Komutanlığı binasının yapılmasıyla özgün yapısını kaybetmeye başlamış, yatakhane binası, gazino binası, ilaveleriyle parsel no 41 de sınırlarını belirlemiştir. Bahribaba parkı üzerinde 2002 yılındaki imar paftasında İzmir Halk Kütüphanesi parsel no 46 da, Trafonun parsel no 60 da yapılmış olduğu belirlenmiş, böylece yamaçları Halil Rifat Paşa Caddesi ile sınırlanan yeşil alan özgün durumunu yitirmiştir.

1914 yıllarında temelleri atılan İttihat ve Terakki Mektebi, 1935 yılındaki konumunu (88 nolu paftadaki), günümüzde de İzmir Kız Lisesi olarak korumaktadır. Yapı sonradan yapılan eklentilerine rağmen, özgün yapısı ve peyzajı ile korunarak eğitim binası olarak ayakta kalmayı başarmıştır. Cadde aksının kara tarafında yeşil alanların yok edilmesi ile yaşanan değişim, deniz kısmında daha farklıdır. 1935 yılına ait 82 nolu kadastral paftada yer alan 1 nolu parselde dönemin en önemli gazinolarından olan Park Gazinosu ile İsmet Gazinosu, 2 nolu parselde ise 1925 yılında yapılan Halk Evi dönemin en önemli eğlence mekanları olarak yer almaktadır. Paftalar incelenirken dikkati çeken en önemli özelliklerden birisi de, 207 ile 527 adanın kamuya tahsisli alan olarak değerlendirilmesidir. 1953 yılında hazırlanmaya başlayan sahil yolu planları ile caddenin geleceği yeniden şekillendirilmeye çalışılmış, bu plana göre belediyenin 1953 yılında istimlakler için bütçesinden pay ayrılmıştır. Yine aynı yıllarda hazırlanan imar planı ile, planlanan kültür merkezlerinin hazırlığı yapılmıştır. 1935 yılında 207 parsel tamamıyla kamu arazisi olarak düzenlenmiş ve sonraki yıllarda da bu amaçlar için yapılar inşa edilmiştir. 1972 ve 2002 yılı halihazır paftalarında da görüldüğü üzere, caddenin Konak tarafındaki başlangıcında ve yolun deniz tarafında, Atatürk Kültür Merkezi (1981), Resim ve Heykel Müzesi (1981), Ordu Evi ile Karargah Binası, Dokuz Eylül Üniversitesi Sabancı Kültür Sarayı (1994) yapılmıştır. 527 ada ile 528 adanın arasını sahile uzanan dar sokak kesmektedir. 528 adanın konut alanlarından oluştuğu

görülmektedir. Yerleşim alanlarının 1935 yılında yapılan imar planlarına göre denize dik parseller olduğu tespit edilmiştir. 1935 yılı 83 paftasında yer alan, 528 ada üzerinde bulunan 1 ile 12 arası parsellerdeki yapılar şu an bulunmamaktadır. 1968 yılında eğitime açılan İzmir İktisadi ve Ticari İlimler Özel Yüksek Okulu 1972 yılı imar paftalarında konumunu korumakta olup, günümüzde Polis Evi olan yapı, 1935 yılı imar paftasında 598 ada üzerindeki evlerin yıkılması sonucu yapılmıştır. 2002 yılında ise Polis Evi'nin sağında ve solunda çok katlı yapılar bulunmaktadır. 1935 yılı paftasından farklı olarak bu yapıların parsellerinin cadde aksından içeri çekilmesiyle otopark alanı ve yavaşlama cebi oluşturulmuştur. 1935 yılı 83 nolu paftada 528 ile 527 adaları birbirinden ayıran sokağa paralel yapı, 1884 yılında yapılan tramvay idare binası olup günümüze kadar gelmiştir. Bu yapı günümüzde İKSEV binası olarak hizmet vermektedir. Bu yapıya komşu parsellerde çok katlı yapılar bulunmaktadır. 1935 yılı kadastral paftasında 207 parsel ile 527 parsel arasından, 1972 yılında sahil yolu bağlantısı sağlanmak üzere istimlak yapılmıştır. 1935 yılına ait Selimiye Yahı adlı, 84 nolu paftasında 480, 598 nolu adaların konut, dükkan yapılarından oluştuğu belirlenmiştir. Konak-Karataş arasında 1860 yıllarından itibaren, kayaların kırılıp liman dolgusunda kullanılması sonucu düz bir alan kazanılsa da, Göztepe Tramvay hattının yapımıyla değişim hızlanmıştır. 1900 yılından 1941 yılına kadar kullanıma açık olan Karataş İskelesi ise bölgenin önemli mekanlarından biri olarak kalmıştır (Şekil 3.159). İskele, 1905 ve 1941 yıllarında 331 Sokak, diğer adıyla Teşvikiye Sokağı'nın, Mithat Paşa Caddesini dik kesen uzantısıdır. İskele Sokağı üzerinde fırın ve gazinonun bulunduğu, 84 nolu paftada belirtilmiştir.

Şekil 3.159 1940'lı yıllarda Karataş Bölgesi (geocities.com,b.t).

1954 yılında cadde üzerinde trolleybüsler çalışmaktaydı. Caddenin de gerekli noktalarda trolleybüsler için genişletilmesi zorunlu hale gelmişti. Bu bir anlamda caddedeki tarihi, özgün yapıların yıkım çalışmalarının da başlangıcıydı. Konak Karataş arasındaki en büyük değişim, 1976 yıllarında proje çalışmalarına başlanan ve 1981 yılında ihale edilen Sahil yolunun başlamasıyla yaşanmıştır (Şekil 3.91). Sahil yoluna Karataş virajından bağlantı yapılması için, Karataş Lisesi bahçesine paralel yol açılmıştır. Mustafa Kemal Sahil Bulvarı'na açılan bu yol için yıkımı yapılan binalar, 1935 yılı 588 nolu paftada yola paralel uzanan Karataş virajının solundaki yapılarıdır. Diğer bağlantısı ise, Dokuz Eylül Üniversitesi Sabancı Kültür Sarayı yan cephesine paralel açılan yol olmuştur. Bu yollar 1935 yılı kadastral paftasında yer alan 527 parsel ile 588 parseller üzerindeki istimlaklar sonucunda yapılmışlardır.

1935 yılına ait 100 nolu kadastral paftası ise, caddeye dik ve dikdörtgen adalardan oluşmaktaydı. 1972 ve 2002 yılı halihazır paftalarında sadece sokak adları yerine sokak numaraları verildiği görülmüştür. 1935 yılı 607 adada bulunan Musevi Hastahanesi günümüze kadar ulaşabilen yapılardan biridir. 1935 yılında yapılan 103 nolu imar paftasında 588 ve 629 nolu adaların ağırlıklı olarak konutlardan oluştuğu görülmektedir. 1972 ve 2002 yılı imar paftalarında sokak adı yerine, sokak numaralarının yazıldığı dikkati çekmektedir. 1935 yılı kadastral paftasında 629 ada, 28 parselde belirtilen hazine arazisi, 1972 ve 2002 yılı halihazır paftalarında eğitim kurumu olarak yapılandırılmıştır. 1935 yıllarında olduğu gibi günümüzde de, çok katlı yapıların altında ticarethaneler yer almaktadır. 1935 yılı kadastral paftasında işlenmiş bulunan 18 parsel üzerindeki hamam günümüzde de, aynı amaca hizmet etmektedir. 1935 yılı kadastral paftasında 588 ada, parsel 28 maliye arazisinde görülen Karataş Orta Okulu yıkılarak, 2002 yılında yerine Karataş Lisesi olarak eğitime hizmet vermiştir. Okulun deniz kısmı ise 2002 yılında Sahil yolu paralelinde Park olarak değerlendirilmiştir. Park içerisinde, Gazeteciler Cemiyetine ait bir de bina bulunmaktadır.

Karataş bölgesinin, MPC bölgesinin genelinde olduğu gibi 1950'li yıllardan sonra fiziki yapısında önemli değişimler yaşanmıştır. Sahil yoluyla birlikte alansal büyüme

gözlenen bölgede, çok katlı yapılaşmaların yoğunlaşmasıyla birlikte kentsel dokusunda büyük değişiklikler meydana gelmiştir (Şekil 3.93). Bu süreçte günümüze kadar ulaşamayan bazı yapıların envanterleri oluşturulmaya çalışılmıştır. Karataş Bölgesi içerisinde yer almış olan bazı yapılar “Günümüze kadar ulaşamamış yapı envanterleri” (Ekler) kapsamında incelenmiştir.

1900-1905 yılları arasında yapılan sigorta paftasına göre, Karataş ile Salhane arasındaki güzergahta yolun aksının deniz tarafında ve yamaçlarda yapı algılanamamaktadır, bunun en önemli nedeni ise yapılan planın içme suyu sistemi ile sağlık yapıları ve dini yapıları içermesidir. 1900-1905 yılı paftasında bu yüzden en belirgin olan 1935 yılı paftası, 630 adada bulunan Ermeni Kilisesinin metruk durumunun belirtilmesidir. 1935 yılı 103 ve 105 paftaları incelendiğinde, yolun deniz aksı tarafında 588 adanın denize dik ve dar yolun kara tarafı aksındaki 584 adanın ise denize dik, küçük parsellerden oluştuğu belirlenmiştir. 1935 yılı 105 paftada, 584 adanın içerisinde kayalık alanların bulunduğu dikkati çekmektedir. 1935 yılı 630 adada bulunan metruk kilisenin yerinde, 1972 yılında Duatepe İlkokulu’nun yapılandırıldığı belirlenmiştir. 1935 yılı 588 ada üzerinde bulunan parsellerin 1972 yılında ada bütünlüğünü koruduğu, 2002 yılında ise Sahil Yolu bağlantısı için çift yönlü bölüntülü yol olarak trafiğe açıldığı görülmüştür. 1935 yılı 584 ve 588 adanın, tarihi yapılarının 1972 halihazır paftasında mevcut olduğu, 2002 yılında ise, bu yapıların yerinde yedi katlı yapıların bulunması dikkati çekmektedir. Sahil Yolu yapılmasıyla bu bölge de, denizden uzaklaşmış ve genel görüntüsünü kaybetmiştir.

1880’li yıllarda şehrin ekonomik açıdan güçlenmesiyle, tüccar ve varlıklı aileler kent merkezinden uzaklaşarak Karataş, Göztepe, Güzelyalı’da bulunan dar sahil şeridine ve yakın tepelere yerleşmeye başlamışlar; yalı ve bahçeli köşkler yaptırmışlardır. 1900-1905 yılları arasında yapılan sigorta paftaları bu bölgedeki yerleşim alanlarının daha geniş adalardan oluştuğunu desteklemektedir. 1885 yıllarında yapılan İzmir mahalleri üzerindeki çalışmalarda Karataş (Osmaniye mahallesi) toplam 158 haneden oluşmaktaydı (BOA, Şura-yı devlet, 1381/20 akt. Serçe, 2000, sayı:1, s.171). 1891 yılında yapılan sayımlarda Karataş’da 557 kişi oturmaktaydı.

Şekil 3.160 Karataş Bölgesinin 1920' lı yıllardan günümüze değişimini vurgulayan görüntüler (geocities.com, b.t.; 2006).

Şekil 3.161 Karataş Bölgesinin 1930'lu yıllardan günümüze değişimini vurgulayan görüntüler (wow TURKEY.com,b.t. ; 2006).

1900-1905 yıllarında yapılan sigorta planındaki sahil şeridinin boş ve parsellenmemiş olması kanaati uyandırır da, 1800'lü yıllarda yapılan dolgu çalışmalarıyla kazanılan sahil yolunun gelişmeye başladığı ve düz alanlar kazanıldığı belirtilmektedir (Atay, 1997, s.192). 1875 yılından önce ve sonraya ait olduğu belirtilen fotoğraflar incelendiğinde, bu yıllardaki gelişim ve yerleşim hızı dikkati çekmektedir. Bu fotoğraflardan da anlaşıldığı gibi, denize yakın ve yamaçlara doğru yapılanmanın olduğu görülmektedir (Batıçim,1999 ve Atay, 1997, s.192) . 1935 yılında düzenlenen 100, 110, 111 nolu paftalarda , 103 ve 105 paftalarında olduğu gibi yapı adaları denize dik ve dar parsellerden oluşmaktadır. 1900 lü yıllardaki yapılaşmanın ve imar durumunun devamı olduğu görülmektedir. Parseller üzerindeki çalışmalar yapılırken 111 nolu paftada, MPC ile Halil Rifat Paşa Caddesi arasındaki kayalıkların büyük bir kot farkı oluşturduğu görülmüştür. Bu da, bölgedeki ulaşımı zorlaştırmaktaydı. 1907 yılında yaptırılan Asansör ulaşımı kolaylaştırmakla kalmamış, bölgedeki yerleşimi de hızlandırmıştır. 1972, 2002 yıllarındaki imar paftalarında da bu yapı, 1935 yılı kadastral haritasında 111 paftadaki özgün konumunu korumaktadır. MPC üzerinde bulunan Havra ve çevresindeki yapılarda 1935 yılı, 110 nolu pafta ve 636 adadaki konumlarını 1972 yılında da korumaktaydı. 2002 yılına gelindiğinde ise, 1935 yılı 110 pafta, 636 ada üzerinde parsel 1, 2, 3, 4, 5 (Havra), 6 nolu parsellerdeki özgün yapıların günümüze kadar geldiği ve korunmaya çalışıldığı görülmektedir. Günümüzde 302 Sokak olarak bilinen, Mimar Sinan Sokağı (Asansör Sokağı) 1935 yılında 633 nolu ada ile 636 adanın arasında bulunmaktadır. Bu sokağın sağında ve solundaki yapılar günümüze ulaşan tarihi binalardır. Bu bölgede dikkati çeken en büyük özellik ise, deniz tarafında bulunan yapıların 1935 yılı kadastral planlarında 110, 111 nolu paftalarda 634, 635 numaralı yapı adalarında 1972 yılında özgün yapıların , 2002 yılında çok katlı yapılara dönüştüğüdür. MPC üzerinde dikkati çeken diğer önemli bir özellik ise, Konak - Karataş arasındaki özgün dokunun 1972 ile 2002 yılları arasında değişmesidir.

Şekil 3.162 Karataş Bölgesinin 20.yüzyıl başlarından günümüze değişimini vurgulayan görüntüler (wow TURKEY.com, b.t., ; 2006).

MPC üzerinde, Karataş'tan sonra 1900-1905 yıllarında da aynı adı taşıyan Salhane mevkii gelmektedir. Bu dönemde yapılan sigorta planına göre Salhane'de (Karantina) bir iskele olduğu dikkati çekmektedir. Bu güzergahta bulunan yedi iskeleden birinin olması yerleşim alanlarının yoğunluğunun bulunduğu göstergesi olarak belirtilebilir. 1935 yılı kadastral planlarında MPC si güzergahındaki Salhane bölgesi 115, 116 ve 120 nolu paftalarla incelendiğinde, konut dışında boş arsaların da bulunduğu dikkati çekmektedir. 1935 yılı 116 paftadaki 672, 676, 678, 679 numaralı yapı adalarındaki parsellerin kıyı tarafındaki gibi dar ve uzun olmadığı, aksine küçük düzensiz konut parselleri ile büyük arsalardan oluştuğu görülmektedir. 116 paftada , 679 adanın 11'e 12 parsellerinin şahıslara ait arsa olması yanında 13 ve 14 nolu parsellerin Maliye adına kayıtlı 4791 m² den oluşan boş arsa olduğu algılanmaktadır. 1935 yılı 120 nolu paftasında yola paralel parsellerin küçük, yamaçlara doğru ise daha büyük parsellerin olduğu dikkati çekmektedir. 1935 yılı 115 nolu paftası da sahil tarafı ile yolun kara tarafı MPC güzergahındaki sıkça rastlanan parsel özelliklerini taşımaktadır. Bu güzergahta dikkati çeken en önemli özellik, 1935 yılında 672 ada ile 673 adaların yol güzergahındaki birbirine bakan köşelerinin cep teşkil etmesi, bunun 1972 yılında tretuvar olarak düzenlenmesi, 2002 yılında ise daha keskin olan virajı kolaylaştıran şekilde 1935 yılındakine benzeyen cep olarak düzenlenmesidir. 1935 yılı 115 paftasında yer alan 637 ada, viraj dönüş kısmında deniz tarafına doğru, 1972 ve 2002 yılında boş arsa olarak kalmıştır. 1972 yıllarında iki katlı bahçeli olarak yapılan sahil tarafındaki yapıların, 2002 yıllarında çok katlı yapılara dönüştüğü görülmektedir. MPC nin kara tarafında kalan yapılar ise, 1972 yılında iki ve üç katlı iken, 2002 yıllarında çoğunlukla çok katlı yapılara dönüşmüştür. 1935 yıllarında hazırlanan 115, 116, 120 nolu paftalardaki sokak isimleri, 1972 ve 2002 de sokak numaraları ile değiştirilmiş, ancak konumlarını günümüze kadar korumuşlardır.

1885 yılında yapılan İzmir Mahalleri Listesinde 262 hane bulunan Karantina Mahallesi, 93 hane ile Rum, 75 hane ile Ermeni, 43 hane ile İslam ailelerin çoğunluğu teşkil ettiği bir bölgeydi (BOA, Şura-yı devlet, 1381/20 akt. Serçe, 2001, sayı:1, s.171). Ath Tramvayla yapılan taşımacılığın en yoğun olduğu zamanlarda, İzmir Hamidiye Vapur İşletmesi de 1890'lı yıllarda İzmir- Karataş- Karantina –

Göztepe seferlerini yapmaktaydı. Ulaşımın düzenli ve çok seferli olarak yapılabilirdiği bu yıllarda bölgede sayfiye yapılarının çoğalması dikkati çekmektedir. 1900-1905 yıllarında yapılan sigorta planında bu bölgede, MPC deniz tarafında, 1849 yılında hizmete giren doğum evi belirtilmişti. 1900-1905 yılları arasında yapılan plana göre MPC kara tarafında ise, Hamidiye Askeri Hastanesi, Hamidiye Mekteb-i Sanayi binalarının betimlenmesi dikkati çekmektedir. 1905 ve 1935 paftaları arasında 30 yıllık süreçte algılanan, bir durum, Halil Rıfat Paşa Caddesi'nin bağlantılarının yapılması ile bu yola paralel uzanan derenin konumunu daha yitirmemesi aynı kalmasıdır. 1935 yılı, pafta 126 da, Askeri Hastane ile Sanatlar Mektebi arkasına paralel derenin denize ulaştığı ve İslahane Caddesi üzerinde dere üzerinde yapılan küçük bir köprünün bulunması dikkati çekmektedir. 1972 yılında konumunu koruyan bir diğer köprü de, 1935 yılında Tahta Köprü Sokağı olarak adlandırılan yerde bulunmaktadır. 126 paftada, 724 ada üzerinde bulunan yedi adet parselde bulunan ticarethaneler, 1972 yılı planında konumlarını korumuşlar, fakat 1976 Mart ayında caddenin genişletilmesi amacı ile yıkılmışlardır (Demokrat İzmir Gazetesi, 8 Mart 1976). 2002 yılı halihazır paftasında, bu yapıların yeşil alan ve yol aksına dahil olduğu belirlenmiştir. 1935 yılı, 126 pafta, 704 ada üzerinde 1 parselde yer alan özel mülk yerini korumaktadır. 1972 ve 2002 yıllarına ait halihazır planlarda özel mülkün Karantina Hamamı olduğu dikkati çekmektedir. 1935 yılı, 121 nolu imar paftasında, 702 ada ile 703 ada arasında hastahane vapur iskelesinin bulunduğu ve bu durumun 1900-1905 sigorta planlarında ve 1972 yılında da konumunu koruduğu görülmektedir. 2002 yılında ise, bu bölümün Sahil yolu ile bağlantısı yapılarak genişletilmiştir. Halil Rıfat Paşa Caddesi'nin, Dere Sokak ile MPC ne birleştiği yerde 2002 yılı paftasında görülen kavşak çalışmaları sayesinde yolun viraj kısmı genişletilmiştir. 1972 yılında aynı kavşağın olduğu bölgede 2002 yılına gelindiğinde, yapı parsellerinin cadde aksından içeri çekilmesi yolun viraj kısmının rahatlaması sağlanmıştır. 1935 yılı imar paftasında bulunan 702 nolu parselin denize dik konumlandığı, bu durumu 1972 yılı imar paftasında koruduğu ve aynı parselde Posta Telefon Telgraf İşletmesi bulunduğu dikkati çekmektedir. 1935 yılı, 126 ve 121 kadastral paftalarında yer alan 701 ve 700 adaların, 1972 yılında Askeri Tesislerin bulunduğu adaya dahil olduğu belirlenmiştir. 1935 yılı 121 nolu paftasında yer alan

698 adada bulunan ve 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 nolu parsellerdeki yapılar 1972 ve 2002 yılı paftalarında yerini ve özgün konumlarını korumuşlardır.

I. Karantina bölgesinin 1935 yılı 122 paftasında Askeri Hastane karşı, sahil tarafı 703 parselleri incelendiğinde, 5 nolu parselde Hamidiye Camii bulunmaktadır. Aynı yapının 1900-1905 yıllarında yapılan sigorta planında da yer almaktadır. 1935 yılında 703 adada 2, 3 nolu parsellerde belediyeye ait gazinonun bulunduğu, bu yapının 1972 yılında işlevine askeri gazino olarak devam ettiği görülmektedir. 2002 yılında ise, askeri gazinonun, askeri konut olarak yeniden düzenlendiği belirlenmiştir. 1935 yılı 122 nolu paftada 720, 719, 703 adalardaki parsellerde Müslüman halk oturmaktadır. 1935 yılı, 122 paftasında yer alan 1 ile 42 parseller arasındaki yapılar, aynı yıllarda sayfiye evi özelliği taşımakta olup, 41 parsel sinema olarak 1972 yılına kadar gelmiş ve o yıllarda Köşk Sineması olarak adlandırılmıştır. 2002 yılında da aynı parsellerde özgün konumlarını koruyan, yola cepheleli dükkanlar ticaret hayatına devam etmekte, sinema ise geçirdiği yangından sonra onarılmayıp metruk durumda bulunmaktadır. 42 parseldeki yapı ise, günümüzde, Veterinerlik hizmeti vermektedir. MPC'nde, 1974 yılında yapılan imar planlamaları ile kat sayısının yedi kat olarak belirlenmesi, iki katlı bahçeli evlerin de, yıkımını hızlandırmıştır. 1935 yılı, 124 ve 125 nolu kadastral paftalarında, yolun kara tarafında bulunan ve 1972 yılında da bu konumlarını koruyan yapıların, 2002 yılında yola paralel parsellerde yedi katlı yamaçlarda ise dört katlı olarak yapılmasında, 1974 yılında yapılan imar değişikliğinin payı büyüktür.

Karantina semtinden sonra, dere üstündeki köprüden ismini alan Köprü mevki, ticaretle uğraşan Müslüman Türklerin yerleşim alanıydı (Atay, 1993, s.54). Bu bölge Halil Rıfat Paşa Caddesi'nin açılması ve kurum yapılarının çokluğu nedeniyle önemli bir yerleşim alanıdır. 1900 yıllarında yapılmaya başlanan sayfiye evlerinin, içerisinden denize kadar uzanan bahçeleri bulunmaktadır. 1935 yılı paftalarında da Köprü'de, 127, 128, 129, 130, 131 nolu paftalar incelendiğinde, deniz tarafındaki parsellerin Karataş ve Karantina'dan farklı olarak denize dik, büyük parsellerden oluştuğu görülmektedir. Bu durum, varlıklı ailelerin büyük bahçeli evlerde oturma isteği olarak değerlendirilebilir. 127 pafta, 792 adada bulunan parsel 28 den sonraki

parsellerde bu daha belirgindir. Caddenin kara aksında ise, diğer mevkiilerdeki sıkışık parsel özelliği devam etmektedir. 1972 yılında da bu durum sürmekte, dar parsellerin de bu parsellere eklenmesiyle genişletilerek büyük bahçeli yalılar durumuna geldiği görülmektedir. 2002 yılında ise, söz konusu ada ve parsellerdeki özgün yapıların yerini çok katlı yapıların aldığı gözlenmektedir. 1935 yılı, 127 paftasında, 794 adada bulunan ve envanter no 36 da günümüzde eğitim binası, envanter no 37 metruk yapı olarak; envanter no 38 eğitim binası olarak günümüze kadar gelen Cumhuriyet Dönemi yapılarındandır. 1935 yılı 794 adada yer alan 3 parsel, mektep yapısı, günümüzde Namık Kemal İlkokulu olarak işlevini sürdürmektedir. 1935 yılı, 129 nolu kadastral paftasında, 801 ve 802 adalarda dikkati çeken iki yapı kitlesi bulunmaktadır. 801 nolu paftada yer alan, 5 parseldeki yapı kitlesi konut yapısı olarak, 2770 m² bir arsa üzerinde yer almakla birlikte, İzmir Ticaret Mektebi olarak betimlenmektedir. 1935 yılı 129 paftadaki 802 adada yer alan 10 parsel numarası ile arsa olarak belirtilmesine karşın, 1972 yılında Kızılay'a ait bina kitlesi olarak tanımlanmış olan yapı, günümüzde ise Tatarî Camii olarak hizmet vermeye devam etmektedir. MPC üzerindeki gelişim incelendiğinde, 1974 yılı imar planının uygulanmasıyla, yapı bahçelerinin yolu genişletmesi amacıyla alındığı, yapıların da çok katlıya dönüştüğü algılanmaktadır. 1935 yılı 130 nolu imar paftasında, 804 adanın parsellerinin şahsa ait olduğu, 1972 yılında ise alanın Hatay Parkı olduğu, 2002 de aynı konumu koruyarak sadece adının Behçet Uz Parkı olarak değiştirildiği belirlenmiştir. 1885 yılı İzmir Mahalleleri listesine göre Göztepe mahallesinde 93 hanenin bulunduğu, 66 hanesini Rumların, 12 hanesini İslam, 10 hanesini de Ermenilerin oluşturduğu belgelenmektedir (BOA, Şura-yı Devlet, 1381/20 den aktaran. Serçe, 2000, sayı:1, s.171).

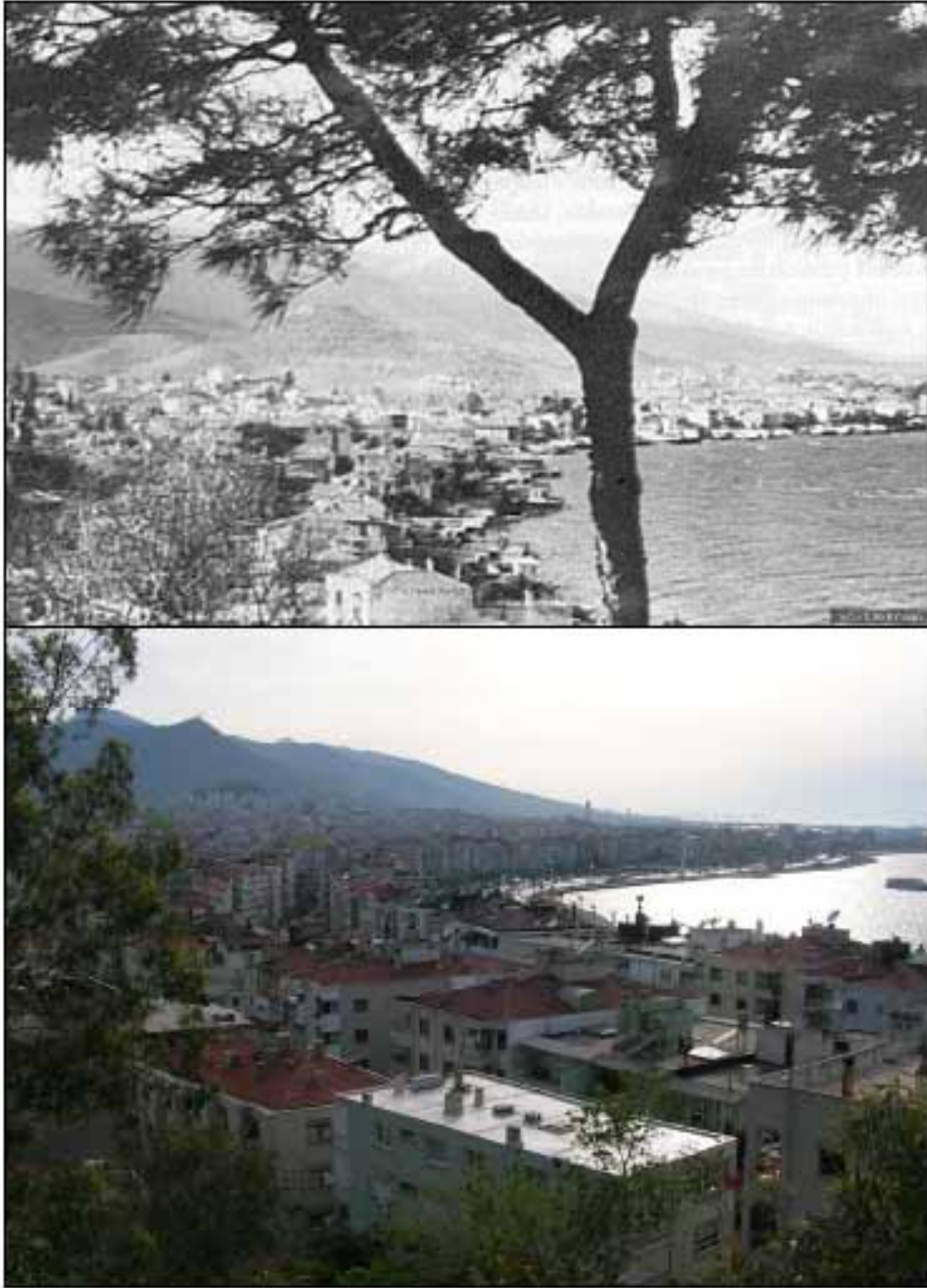
Göztepe, Karataş ve Karantina semtleriyle karşılaştırıldığında 1885 yılında yerleşimin az olduğu bir banliyö idi. 1900 - 1905 yılı sigorta planında belirlenen yabancılara ait üç adet dini yapının olması dikkati çekmektedir. Sahilde ise, bir iskele bulunması bu bölgede 1900-1905 yıllarında kara ulaşımının yanında deniz ulaşımının da yapıldığını göstermektedir. 1935 yılı 149, 150, 151, 152, 153 ve 156 nolu kadastral paftaları ile 1972 yılı, 2002 yılı halihazır planları karşılaştırılarak bölgenin değişimi incelenmeye çalışılmıştır. 1935 yılı 149 nolu paftanın 831 adasında, cadde

aksının deniz tarafında bulunan 10 parselin Müslüman - Türk ailelere ait 250 m² üzerindeki bahçeli kagir evler olduğu belirlenmiştir. 149 paftasında cadde aksının kara tarafında ise, yine büyük parsellerden oluşmaktadır. 1972 yılı 100 nolu sokak başında, Hakimiyeti Milliye İlköğretim Okulu bulunmaktadır. 149 paftanın 1/1000 ölçekli olması parsel numaralarının okunamaması ile günümüz halihazırının karşılaştırılmasını zorlaştırmaktadır. Ancak 838 adanın parsel sahipleri incelendiğinde, Müslüman ailelerinin cadde aksına paralel, yabancı kökenli ailelerin ise yamaçlarda yerleştikleri belirlenmiştir. 1974 yılı imar kanunu sonrasında bu bölgede de kıyı boyunca 1935 yılında yer alan yapıların yerine, 2002 yılı halihazır paftasında sekiz ve yedi katlı yapıların yapıldığı belirlenmiştir. 1972 yılı imar paftasında, henüz daha sahil yolu bağlantısı yapılmadığı, 2002 yılı halihazır paftasında ise 8832 nolu sokak ile sadece Konak yönüne açılan bağlantı yolu yapılmıştır. 1935 yılı 150 nolu paftasında 833 ada ile 832 adanın parsellerin Müslüman ailelerine ait dar ve denize dik uzanan kagir bahçeli evler olduğu görülmektedir. MPC aksının kara tarafında ise dikkati çeken en önemli özellik, 946 ada üzerinde yer alan 18.000 m² lik arsa üzerinde 1972 yılı paftasında bir gıda üretim tesisinin bulunmasıdır. 946 adanın 28 ve 22 parsellerinde yer alan bu tesislerin , 2002 yılında 19 nolu açık otopark ile rekreasyon alanına dönüştürüldüğü görülmektedir. MPC kara tarafı yol aksına paralel uzanan parsellerin küçük dar olduğu, parsellerin Müslüman ailelerine ait olduğu belirlenmiştir. 1935 yılı 150 nolu kadastral paftasında, 833 adada 1 parselde hazine arazisinde yer alan yapı, günümüzde Vali Konağı olarak kullanılmaktadır. 1935 yılı 151 nolu paftasında yer alan 834 adada deniz tarafında dar uzun, 200 ile 1000 m² lik kagir evlerin olduğu bahçeli parseller bulunmaktadır. 1935 yılı 839 adada bulunan yola paralel uzanan parseller boyut olarak daha küçüktür. 2002 yılı kadastral paftasına göre MPC no 894 - 896 nolu İkiz Ev olarak tanınan yapı, 1935 yılı 834 adadaki yapılardan özgünlüğü kaybolmayan tek yapıdır. MPC'de 793 -795 - 797 nolu yapılar, 1935 yılı 839 adadan günümüze kadar gelen özgün yapılar olarak belirlenmiştir. 1974 imar planıyla aksa çok katlı yapılaşma olanağı sağlanması, tarihi dokunun yıpranmasına ortam hazırlamış, çok katlı yapılaşmalara geçilmiştir. 1935 yılı 152 kadastral paftasında, 835 ada ile 836 ada arasında Göztepe Vapur iskelesine giden yol ile Mez Gazinosu bulunmaktadır.

1935 yılı 835 ada parselleri denize dik olarak uzanmakta ve kagir bahçeli yapıların yanında ticarethanelerden oluşmaktadır.

Şekil 3.163 Göztepe Bölgesinin 1930'lı yıllardan günümüze değişimini vurgulayan görünümüler (wowTURKEY.com, b.t. ; 2006).

Şekil 3.164 Göztepe ve Güzelyalı Bölgesinin 1930'lı yıllardan günümüze değişimini vurgulayan görünümler (wowTURKEY.com, b.t. ; 2006).

1935 yılı kadastral paftasında 842, 843, 844 adaların arasında ise, dar sokaklar yerine daha büyük açıklıklı yolların olması dikkat çekmektedir. 1974 yılı imar paftasında, 96, 95, 94, 81 numaralı Sokaklar arasında kalan parseller, bu sokaklara dik uzanmaktadır. MPC aksındaki 840, 842, 843, 844 adada yola cepheli parseller, yola dik uzanmaktadır. 2002 yılı halihazır paftasına göre MPC sini dik kesen 95 Sokağın devamında, 1935 yılı 835, 836 adalar arasındaki iskele yolunun yerinde, Sahil yoluna bağlantıyı sağlayan yol açılmıştır. Bu yol Konak ve Üçkuyular yönüne ulaşımı sağlamaktadır. MPC aksındaki 1935 yılına ait kadastral paftalarında 840, 842, 843, 844 adaların yola cepheli parseller, 1972 yılı paftalarında özgün yapılarını korumakla birlikte, 2002 yılında yapılan halihazır paftasında ise çok katlı yapılara dönüşmüşlerdir. 1935 yılı 153 ve 156 paftaları üzerinde yer alan 837, 836 adalar deniz tarafında bulunmakta, denize dik olarak uzanmaktadır. 1972 yılında yapıların özgün konumlarını koruduğu belirlenmekte, ancak 2002 yılında çok katlı yapıların yapılmış olduğu görülmektedir. 1935 yılı 153, 156 nolu paftalarında yer alan 845, 846, 847, 848, 849 adaları yola dik parsellerden oluşmaktadır.

XIX. yüzyıl başlarında caddenin son durağı özelliği taşıyan Güzelyalı, tramvay ahırlarını barındırmaktaydı. Bu yıllarda bataklık alanın da, bu mevkiide olması nedeniyle yerleşim alanı olarak kullanılmamaktaydı. İzmir’de toplanan çöplerin bir bölümü de, bu bölgede biriktirilip, yok ediliyordu. 1900-1905 yılı sigorta planı incelendiğinde, Göztepe (Kokaryalı) parselasyonların en az olduğu bölge olarak görülmektedir. 1900-1905 yılı sigorta planına göre, 1935 yılı 153 nolu kadastral paftası, 855 ada, 10 parselde Notre Dame De Lourdes Kilisesi’nin bulunması, yerleşim bölgesi hakkında bilgi vermektedir. 1885 yılı Muhtarlık Teşkilatı Kurmak amacıyla düzenlenen listeye göre 93 hanenin, 66 hanesini Rum, 12 hanenin İslam ve 10 hanenin de Ermeni cemaatine ait olduğu belgelenmektedir (BOA, Şura-yı devlet, 1381/20 akt. Serçe, 2000, sayı: 1, s.171). 1953 yılına ait 157 paftanın caddenin kara tarafındaki parsellerin caddeye dik olduğu görülmüştür. 1972 ve 2002 paftalarında da aynı adaların parsel yapılarının ve sokak yapılarının da değişmediği belirlenmiştir. 1935 yılı 158 paftasında 878, 879, 880 adaların belediyeye ait olduğu, 1972 ve 2002 yılı kadastral paftalarında da bu adaların Güzelyalı Parkı ve Pazar yeri olarak kullanıldığı dikkati çekmektedir. 1935 yılı 158 nolu kadastral paftasında 876 ada

üzerinde 7 parselde, 2002 yılındaki Mehmet Akif Ersoy İlköğretim okulu yer almaktadır. Bu bölgede 1935 yılı kadastral adaları, sokak yapıları korunmakta olup, kurumlara ait arazilerin çokluğu dikkati çekmektedir. 1935 yılı 158 nolu kadastral paftası, 875 adada konut ile ticarethanelerin yoğunlaştığı görülmektedir. 2002 yılına ait paftalarda ise, 1935 yılı 158 paftada yer alan 875 adanın 3 parseli ait katlı yapı olduğu belirlenmiştir. 1935 yılı 159 nolu kadastral paftasında yapı adaları ile sokak yapıları ve güzergahları 1972, 2002'de de korunmuştur. 1935 yılı 159 nolu kadastral paftası, 884 ada üzerinde 38 ile 28 Sokakların kesiştiği sokakta yer alan As Sineması, sonraları Konak Belediyesi Şehir Tiyatrosu, günümüzde ise Konak Belediyesi Güzelyalı Kültür Merkezi bulunmaktadır. 1935 yılı kadastral paftalarında Cadde aksının kara tarafında bulunan parsellerde günümüzde konumlarını korumaktadır. 1935 yılı 160 ve 163 nolu kadastral paftaları birlikte incelenirse, MPC' sinin deniz tarafında parsellerin denize dik ve dar oluşları, Karataş'da bulunan parsellere benzerlik göstermektedir. 1935 yılı 160, 163 paftalarında bulunan 862 ve 861 adaların konut ve ticarethanelerden oluşması, bu yıllarda hareketliliği gözler önüne sermektedir. 1953 yılı 160, 163 nolu paftalarındaki 862 ada ile 861 adanın arasında Güzelyalı Vapur iskelesine ulaşılmaktadır. 2002 yılı halihazır paftasında, 1935 yılı 163 nolu paftasında bulunan vapur iskelesi yerinden Sahil yolu bağlantısı yapılmıştır. 2002 yılında Göztepe sahilinden iyice uzaklaşmış ve iskeleye çelik karkastan oluşturulan asma köprü ile ulaşılmaktadır. 1935 yılı halihazır paftasında Reşadiye deresi, 1972 yılında Göztepe deresi, 2002 yılında ise aynı dere ıslah edilerek su baskınlarının önlemesi için açık baks sistemi uygulanarak, kontrol altına alınmıştır. Dere güzergahı Sahil yolu içinde bağlantı amaçlı kullanılmıştır.

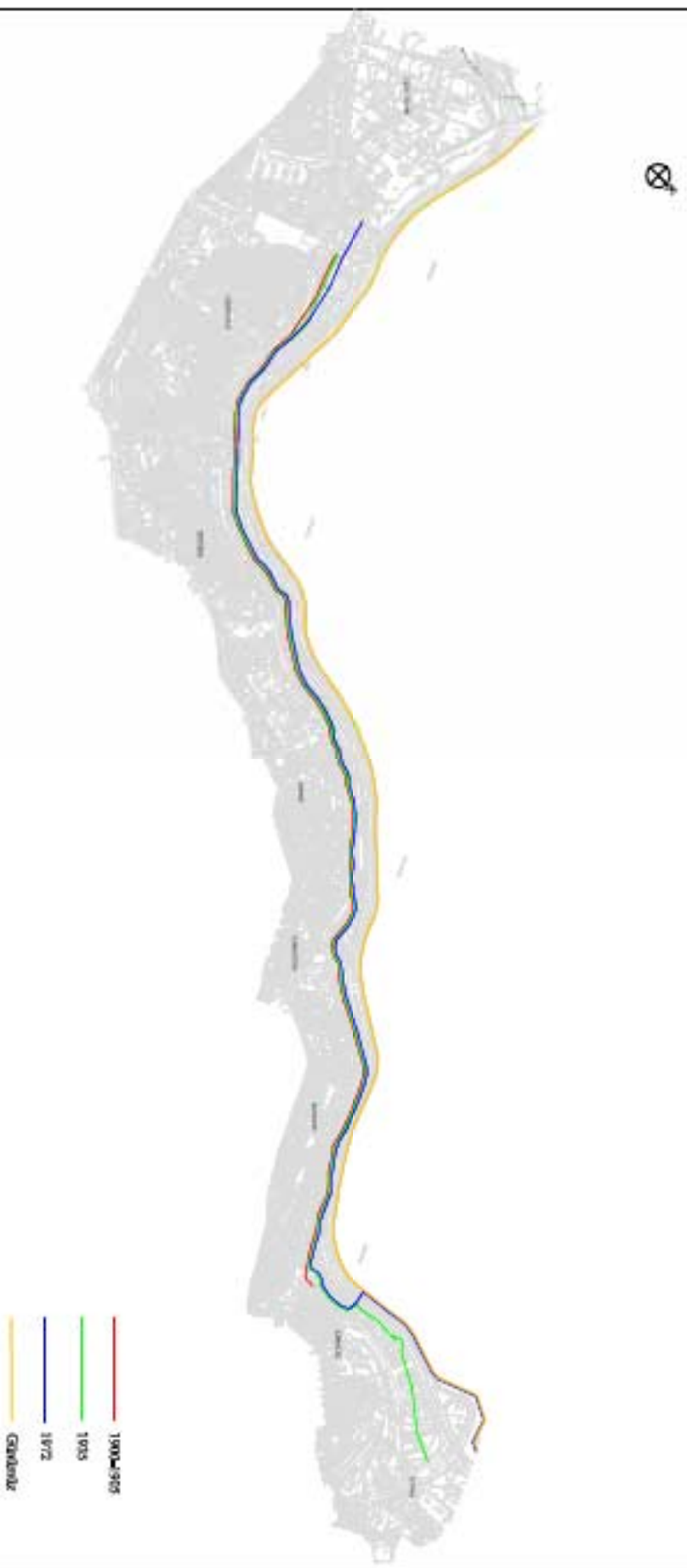
MPC aksı yol güzergahının 2.2. başlığı altında Tarihsel Gelişimi incelenmiştir. Caddenin gelişimi sırasında yapılaşmanın artması ile alt yapı sorunları yıllara göre artış göstermiştir. Yağışların meydana getirdiği zararları azaltmak için 2003 yılında açık kanal sistemi uygulaması yaptırılmıştır. Cadde aksındaki pis su sistemi ise Sahil yolu üzerinde yapılan Çevre Arıtma Sistemi Projesi ile kontrol altına alınmıştır. Cadde aksında 1974 yılı sonrasında yapılan istimlaklarla deniz kenarındaki yahılar ve kara aksındaki tarihi binaların yıkımlarıyla cadde akslarında içeri çekilmişlerdir. XIX. yüzyılın ikinci yarısında başlayan tarihi caddenin gelişimi, 1976 yılında yapım

projesi onaylanan Sahil Yolu ile değişik bir boyut kazanmıştır. Bu projenin her ne kadar MPC nin trafik yükünü azaltacağı, kent içi ulaşımını rahatlatacağı düşünülse de, 2006 yılına gelindiğinde Mustafa Kemal Sahil yolunun yeterli olmadığı görülmektedir. Bu projenin uygulama amacının doğru olup, olmadığını ortaya koymak, çözüm olmamakla birlikte, tarihi Mithat Paşa Caddesi'nin deniz aksındaki yapıların denizden kopmasına neden olmuştur. Sahil yolunun, Mithat Paşa Caddesi'ne genel anlamda paralel olduğu gözlemlense de, dört şeritli yol olması ve zorunlu yol standartlarının uygulanmasıyla 1972 yılı halihazır planına göre deniz cephesi olan yapılardan kimi yerde 40 metre, kimi yerde ise 170 metre uzaklaşmış olması, kıyı girintilerinin yok olmasına neden olmuştur (Şekil 3.165-166). Sahil yolu dolgusundan sonra, yol dışında kalan yerlerin yeşil alan olarak değerlendirilmesi, yol aksı boyunca rekreasyon alanı düzenlenmesi, günlük spor aktivitelerinin de yapılmasına olanak sağlamıştır. 1972 yılı sonrasında yapısal değişimin hızlandığı Konak, Üçkuyular hattında 2006 yılına gelindiğinde değişim durmuştur. Mithat Paşa Caddesi 1900 yıllarındaki banliyö özelliğini yitirmiş, sahil boyunca inşa edilen çok katlı yapılar yüzünden arka plana itilmiştir.

Şekil 3.165 Soldaki görüntüde, 1970'li yıllarda yapımına başlanan Sahil yolunun 1983'de çalışmaların sürdüğü günlerdeki durumu (Yeni Asır Gazetesi, 31 Mart 1983); sağdaki görüntüde sahil yolunun günümüzde görünümü yer almaktadır (wowTURKEY.com ; 2006).

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHSEL SÜREÇTE KIYI BANDININ DEĞİŞİMİ

3.2 Tarihsel dokunun değişimini etkileyen faktörler

3.2.1 Çevresel Faktörlerin Mimari ve Kentsel Bağlamda Etkileri

Tarihsel süreç içinde kentsel dokuyu etkileyen önemli faktörlerin başında çevresel faktörler gelmektedir. Çevresel faktörler kapsamında yer alan yangınlar, yağmur suları, trafik, terk, spekülatif kentleşme gibi unsurlar özellikle kentlerin tarihsel kimliklerini ayakta tutan anıtsal yapıları tehdit etmiş, yok olmalarına neden olmuştur.

İzmir şehri sahip olduğu iklimsel özellikler dolayısıyla yoğun yağış alan bir kent olmuştur. Yağmur sularının yapı yüzeylerinden akarken yaptıkları aşındırıcı etkileri, bozulan çatı kaplamalarından içeri sızarak yosun ve otların gelişmesine uygun ortam hazırlamakta ve ciddi hasarlara yol açtıkları gibi sebep oldukları su taşkınlarıyla da büyük yıpratıcı etkiler meydana getirmiştir. MPC de, tarihsel süreç içerisinde yaşadığı birçok su taşkınları ile zarar görmüştür. XIX. yüzyılın son çeyreğinde bölgede başlayan yapılaşmada, şehrin genelinde olduğu gibi ciddi bir alt yapı çalışması yapılmamıştır. XX. yüzyıl başından başlayarak bölgede yerleşmelerin hızla artması da durumu değiştirmemiş ve yapılaşma ile alt yapı çalışmaları paralel yürütülmemiştir. Cumhuriyet dönemine kadar süregelen bu durum, Cumhuriyet sonrası başlatılan imar ve onarım çalışmaları kapsamında ele alınan cadde ve sokak çalışmalarında alt yapı eksiklikleri giderilmeye çalışılmıştır. Fakat bu çalışmalar belli plan ve program dahilinde sürdürülmediği ve en önemlisi alt yapı eksiklikleri giderilmediği için, aynı hızla devam eden yeni yapılaşmalar sonucunda sorunun çözülmesi güçleşmiştir. Bunun sonucu olarak da, şiddetli yağışlar sonrasında bölgede birçok yapıda su baskınları meydana gelmiş, yaşanan maddi zararlar her geçen yıl büyümüştür. XX. yüzyıl sonlarına gelindiğinde, bu döneme kadar birçok yıpratıcı çevresel faktörlere karşı direnmiş bazı anıtsal yapılarda, şiddetli yağışlar yok olmaları için son hamleyi yapmıştır. Bu duruma örnek olarak, 1984 yılında Mithatpaşa Caddesi'nde, Yüksek Anıtlar Kurulu'nca koruma altında olan Recep Uygun isimli işadama ait ve uzun zamandır boş duran yapı verilebilir. Yapının duvarlarından biri, şiddetli yağmurlar sonucunda otomobillerin üzerine çökmüştür.

Bunun üzerine itfaiye ekipleri tarafından, binanın çökmek üzere olan kısımlarının, 2001 yılı sonunda da şiddetli yağışlar sonucu bölge halkının can güvenliğini tehdit etmeye devam etmesi sonucunda Mithatpaşa Caddesi üzerindeki 213, 215, 217 nolu yapıların bazı bölümleri Konak Belediyesi tarafından yıkılmıştır (Şekil 3.167) (Yeni Asır Gazetesi, 7 Kasım 1984, Yeni Asır Gazetesi., 27 Aralık 2001).

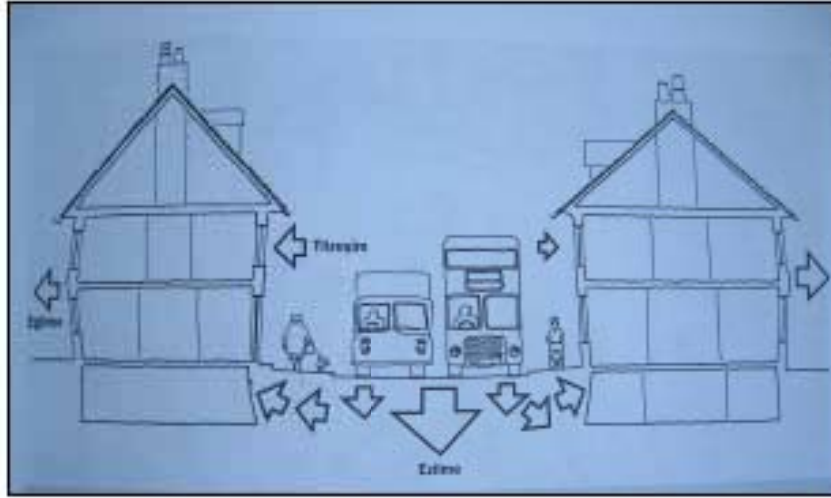
Şekil 3.167 2001 yılı Aralık ayında Mithatpaşa Caddesi üzerindeki üç tarihi binanın şiddetli yağışlar sonrasında çevre halkının can güvenliğini tehdit ettiği için Konak Belediyesi tarafından yıkımı yapılırken alınan bir görüntü (Yeni Asır Gazetesi, 27 Aralık 2001).

Çevresel faktörler arasında yer alan önemli unsurlardan biri de, yangınlardır. Yangınlar özellikle malzeme özelliğinden dolayı ahşap strüktürlü konutları tehdit etse de, diğer yapılarda yangınlar karşısında genelde savunmasızdırlar. MPC'nde tarihsel süreç içerisinde birçok önemli yangınlar yaşanmıştır. Cumhuriyet İlanı sonrasında yangınların birçoğunun özellikle ahşap yapılarda dikkatsizlik ve ihmal sonucu yaşandığı ve çevre yapıları da zaman zaman tehdit ettiği gözlenmiştir. Bu dönemde meydana gelen Kokaryalı Sineması yangını itfaiye teşkilatının yetersiz olduğunu kanıtlaması ve sonrasında buna bağlı olarak teşkilatın güçlendirilmesini sağlaması açısından önemlidir. 1950'lerden sonraki dönemlerde yaşanan yangınlarda sayıca ahşap evler ağırlığını korumuş, önemli tarihi kamusal yapılarda

meydana gelen yangınlar dikkati çekmiştir. 1985 yılında İzmir Kız Lisesi'nde yaşanan büyük yangında itfaiye teşkilatının yetersiz kalması, 1924 yılındaki Kokaryalı yangınına hatırlatır niteliktedir. Çıkış nedeni bilinmeyen birçok yangın, 1950 sonrasında rant getirisinin artış göstermeye başladığı bölgede kasıtlı yapılmış olabileceğini de akla getirmektedir.

Kentsel gelişme beraberinde şehir çehresinde dikeyde ve düzeyde birçok değişiklikler meydana getirmiştir. Tarihsel süreç içinde ortaya çıkan yeni teknolojiler ise, bu değişimi pekiştirmiş ve kent dokusunu oluşturan cadde ve sokakların yeniden düzenlenmesi gerekliliğini doğurmuştur. Tarihi dokuyu oluşturan yapıların da, yerel yönetimlerce "Kamu yararına" başlığı altında yok edilmeye başlanması bu nedene dayatılmıştır. 1950'lerden sonra şehrin önemli ve büyük caddelerinde olduğu gibi, Mithatpaşa Caddesi'nde de trafiği rahatlatmak için birçok noktanın, özellikle Karataş bölgesindeki keskin virajların genişletilip, düzenlenmesine gidilmiştir. 1975'lerden sonra bu çalışmalara hız verilmiş, 1979 yılında Anıtlar Kurulu'na tescilli 28 yapı bu nedenle yıkılmıştır. Yapılan istimlak çalışmaları, Mithatpaşa Caddesi'nin tarihi kimliğini zedeleyen ve hızlandıran en önemli etken olmuştur.

Tarihi kentlerde cadde ve sokak oluşumları bu döneme ait kullanıcı çeşitliliği ve yoğunluğu göz önüne alınarak meydana getirildiği için, tarihsel süreçte bu unsurların değişmesi tarihsel dokuları oluşturan alanları etkilemiştir. Mithatpaşa Caddesi'nde hizmete giren ilk toplu taşıma sistemi olan atlı tramvay ilerleyen yıllarda yerini sırasıyla elektrikli tramvay, trolleybüs, otobüs ve otomobillere bırakmıştır. Atlı tramvay kullanıcısına göre düzenlenmiş caddenin yerini son olarak ağır ve yoğun taşıt trafiğine bırakması sonucu ortaya çıkan titreşimlerin ve temellere üzerinde yaptığı baskıların cadde üzerindeki yapılarda özellikle - tarihi yapılarda - olumsuz etkilenmeye ve hasarlara neden olduğu kuşku götürmez bir durumdur (Şekil 3.168).

Şekil 3.168 Ağır trafiğin çevredeki tarihi yapılara verdiği zararı anlatan şema (Ahunbay,1996, s.55).

Tarihi yerleşmelerde süreç içerisinde meydana gelen sosyal ve ekonomik durum değişiklikleri sonucunda bu bölgelerin kullanıcıları tarafından terk edilmeleri ve böylece bu alanlardaki yapıların uzun süre terk edilmiş ve bakımsız bırakılmaları onların yok olma sürecini hızlandırmıştır. Bazıları kira evi olarak kullanılsa bile, asıl sahipleri tarafından gösterilen özen ve bakım yapılmadığından durumları diğerlerinden pek farklı olmamıştır. Tümüyle ilgisiz bırakılmış yapıların çoğunda ise evsiz ve madde bağımlısı kişiler barınmakta, bu durum sözkonusu yapılar ve çevre için tehlikeli durum arz etmektedir. Mithatpaşa Caddesi üzerinde de hala bu durumda olan birçok yapıyı görmek mümkündür (Şekil 3.169).

Şekil 3.169 Mithatpaşa Caddesi'nde sahipleri tarafından terk edilmiş, 261-263 nolu yapılar (2005).

3.2.1. Sosyal Etmenlerin Mimari ve Kentsel Bağlamda Etkileri

İzmir kentinin özellikle XVII. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak, ticari açıdan önem kazanması ve bu duruma bağlı olarak Avrupalı tüccarlarla ilişkilerin artması ile şehrin ekonomik ve sosyal yapısında değişiklikler görülmeye başlamıştır. XVIII.yüzyılda kentin nüfusu ve etnik çeşitliliği artmıştır. XIX.yüzyılda ise, Endüstri devrimi sürecine geçemeyen diğer Osmanlı kentlerinde olduğu gibi, İzmir kenti de Avrupa'nın etkisi altına girmiş, batılılaşma söylemi altında Osmanlı Hükümeti, yabancılara serbest ticaret ve mülk edinme hakkı tanımış ve yargı önünde eşit olmalarını sağlamıştır. Bu ayrıcalıklarla şehirde var olan Avrupalı tüccarların sayısı artmış, şehrin idari ve ticari hayatında daha etkin hale gelmişlerdir. Cuiet yüzyıl sonundaki araştırmasında İzmir'de 96 250 Türk, 57 000 Rum-

Ortodoks, 7 628 Ermeni, 16 450 Musevi, 52 287 Avrupalı yaşadığını saptamıştır (Beyru, 1973, s.27). Ticari ilişkilerle kente yerleşen birçok Avrupalı ve Gayrimüslim Osmanlı, kentin mimari biçimlenmesinde de etkili olmuştur. Batı Avrupalılar kendi ülkelerinden getirdikleri malzeme, usta ve mimarlar ile Avrupa'da geçerli olan üslûplarda konutlar yaptırmışlardır. Böylelikle kent dokusunda malzeme, yapı ve inşaat teknikleri değişmiş, Neoklasik üslûbun özelliklerini taşıyan yapılarda dış süslemeler görülmeye başlamıştır.

1800'lü yıllarda şehrin ekonomik olarak güçlenen tüccar kesimi kent dışına kaçma eğilimine girerek, Mithat Paşa Caddesi üzerinde Karataş, Karantina, Göztepe, Güzelyalı bölgelerinde bulunan sahil şeridinde ve yakın tepeler üzerinde yalı ve bahçeli köşkler inşa etmeye başlamışlardır. Deniz kıyısında yapılan birçok yalının deniz banyosu vardır. Bu yıllarda dini ve etnik gruplar bölgesel olarak yerleşim göstermişlerdir. MPC'de Museviler; Karataş ve Salhane'de, Müslüman Türkler; Karantina ve Köprü'de, İtalyan ve İngilizlerden oluşan Batı Avrupalılar ise Türklerle birlikte Sadıkbey, Göztepe, Güzelyalı ve Üçkuyular semtlerinde yaşamışlardır. 20. yüzyılın ilk çeyreğine gelindiğinde ise, daha önce şehir banliyösü konumunda olan Cadde üzerindeki yerleşme yoğunlaşmış yalıların yanısıra yer yer sıra evler inşa edilmiştir. Daha önce bölgesel yerleşme gösteren etnik grupların arasındaki sınırlarda yavaş yavaş kaybolmaya başlamıştır.

Cadde üzerinde farklı dini ve etnik grupların yerleşmeye başlamasıyla, bölgedeki konut mimarisi belirginleşmeye başlamıştır. Cadde ve çevresine ait konut örnekleri iki grupta ele alınabilir; Levanten - Rum evleri ve Etkileşim evleri (Şekil 3.170-3.171-3.172).

Levanten- Rum evleri; bu tip konutlarda Neoklasisizm, Barok, Ampir gibi Batı Mimarlık akımlarının etkisi görülmektedir. İki veya üç katlı bitişik düzendeki bu evler, dar cephelidirler. Cephelerin ortasında genellikle cumbalar yer alır (Akyüz, 1994, s.34). Konutların alt katı yığna üst katı ahşap karkastır. Bu evlerin planları genellikle dikdörtgen şeklindedir. Birkaç basamakla yükseltilmiş olan giriş kapıları binanın cephesine oranla içeriye alınmışlardır. Giriş katı çoğunlukla yan hollüdür.

Katta bulunan yaşama mekanları bu hole açılır. Hol üzerindeki merdivenden de üst kata ulaşılır. Zemin katın tekrarı olan üst kattaki tek fark, sokağa bakan odaların önlerinde balkon ya da kapalı balkon şeklinde mekanla örtüşmeyen cumbalardır. Bu yapıların çoğunda bulunan bodrum katlarda, servis mekanları yer almaktadır. Evin bu birimi aynı zamanda alttan havalandırmayı da sağlar. Genellikle bodrum katlı olan bu evler, bodrum hariç iki katlıdır. Üç katlı olan da bulunmaktadır (Canbakan,1985).

Levanten konutlarının bazıları cephe elemanları Sakız Adası evleriyle benzerlik gösterdiğinden "Sakız tipi ev" olarak nitelendirilmektedirler. Bu tip konutların cephe özelliklerinde genellikle silme, yatay ve dikey çıkıntılar gibi plastik elemanlar, iki kat yüksekliğinde anıtsal girişler, üçgen alınlıklar, taş kaplama cephe giydirmeleri görülmektedir. Birçok yapıda detay benzerliklerine rastlanması, aynı yerden malzeme sağlanmasından ve aynı ustaların adalar ve İzmir'de çalışmasından kaynaklanmaktadır (Akyüz, 1994, s.34).

Şekil 3.170 Mithatpaşa Caddesi, No:896-İkiz Ev (2005).

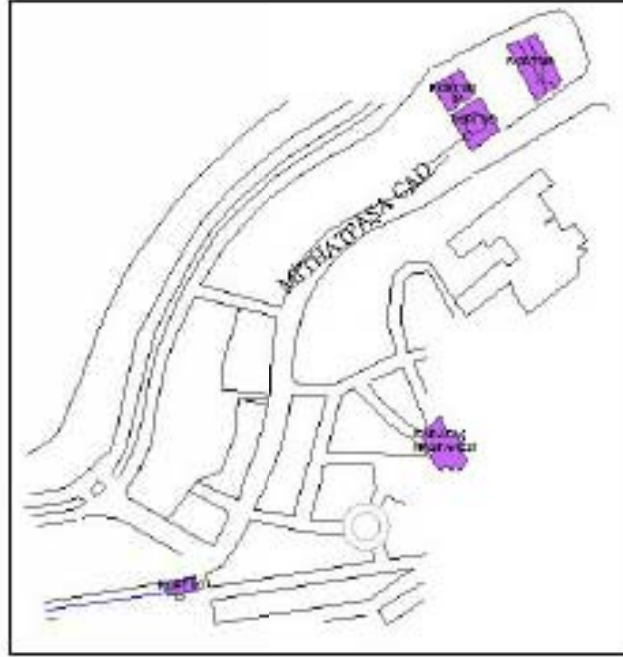
Şekil 3.171 Mithatpaşa Caddesi, No:267 (2006).

Şekil 3.172 Mithatpaşa Caddesi, 133. sokak (2005).

Etkileşim evleri; Batı Avrupa mimarisi ile geleneksel Türk mimarisinin etkileşimi sonucu oluşan mimari yapılardır. Bu yapılar her iki türdeki yapıların bazı özelliklerini taşımaktadırlar. Genellikle dikdörtgen planlı iki katlı olan bu evlerin eğimli arazilerde eğimden yararlanılarak üç katlı yapılanları da bulunmaktadır. Birkaç basamakla cephe yüzeyinden geri çekilmiş giriş kapısına ulaşılmaktadır. Odalar ve merdiven giriş holüne açılmaktadır. Zemin katın tekrar olan üst katta bulunan cumba oda veya holle bütünleşmiştir. Taşıyıcı sistemleri kagirdir. Cephe üzerindeki cumbalar, farklı örgü biçimleri, neoklasik süslemeler, yatay bantlar ve içeri alınmış cephe girişleri, cephelerde hareketlilik sağlamıştır (Canbakan, 1985).

Bu tip mimari yapılanmanın yanısıra Museviler ağırlıklı olarak Karataş Bölgesinde Kortijolar inşa etmişlerdir. Kortijo yapıları düşük gelirli Musevilerin ortak bir mekanda geleneksel yaşantılarını sürdürdükleri yapılardır. Genellikle merkez avlulu ve ortalarından dar sokak geçen sıra konutlar veya sıra odalar olmak üzere iki farklı biçimde görülmektedir. 1976 yılına kadar gelebilmiş olan Karataş Kortijolarının sayısı dördtür. Birinci kortijo, İzmir Kız Lisesi karşısında şimdiki polis karakolunun bulunduğu yerde yapılmıştır, ikinci kortijo, yine İzmir Kız lisesinin karşısında eski sayaç atölyesinin yanında "Urgancıoğlu aile evi"dir. Üçüncü kortijo Urgancıoğlu Kortijosunun kuzeyinde ondan bir sokakla ayrılan kortijodur. Dördüncü ve günümüze kadar gelen tek Karataş Kortijosu ise Karataş Lisesinin karşı köşesinde konumlanan ve günümüzde yeni bir fonksiyonla farklılaşan yapıdır. Avlusu ve avlusunu sınırlandıran blok kolu Mithatpaşa Caddesinin yapımı sırasında yıkılmıştır. Günümüzde yer alan kısım sadece özgün kortijonun bir koludur (Kiray, 2004, s.262-265) (Şekil 3.173 – 3.174).

Şekil 3.173 Karataş Bölgesinde yer alan Kortijolar (Kiray,2004, s.262).

Şekil 3.174 Karataş Lisesi'nin karşısında yer alan Madam Levi'nin Kortijosu (2006).

Kurtuluş savaşı sonrasında şehrin etnik ve demografik yapısında değişiklikler meydana gelmiştir. 1922’de Türk askerlerinin şehre girmeleriyle Rum ve Ermeniler şehri terk etmeye başlamış ve mübadele anlaşması sonrasında şehirde Türklerin dışında, Museviler ile küçük bir yabancı grup kalmıştır. Savaş sonrası meydana gelen sıkıntılar ve ticaret alanında yabancılara verilen ayrıcalıkların kaldırılması, bazı iş kollarının yabancılara yasaklanması sonucunda şehirden ayrılanlar artmıştır. Çoğunluğu ticaretle uğraşan Musevilerin işlerinin bozulması, Türkçe konuşmamalarına yönelik eleştiriler ve yabancılara karşı gösterilen hoşnutsuz tavırlar etnik gruplar için güvensizlik ortamı yaratmıştır. Museviler 1930’lardan itibaren şehri terketmeye başlamışlardır. 1933 yılında 1200’den fazla Musevi aile şehri terk etmiştir. 1945 yılında 15784 Musevi nüfusu olan şehirde 1997 yılında 2500 Musevi yaşamaktadır. Bir dönem Musevi nüfusunun yoğun olduğu Karataş’ta günümüzde yaşayan Musevi olmadığı belirlenmiştir (Nahum, 2000, s.239-242).

Göç veren şehirde ve özellikle MPC’de boş kalan yerleşim alanlarına 1935’de Selanik’den getirilen mübadiller yerleştirilmiştir.

Cumhuriyet sonrasında Avrupa’daki gelişmelerden uzak Klasik Osmanlı dinsel yapılarının dekoratif mimari ürünleri kullanılarak “ulusal” bir mimari yaratılmaya çalışılmıştır. Bu yıllarda Neoklasizim dönemini yaşayan Türk mimarisinde ulusal bilincin yansıması ilke edinilmiştir. Bu doğrultuda yapılan çalışmalarda eski dekoratif kalıplar kullanılmıştır. Fonksiyonel özellikler dikkate alınmadan dinsel klasik Osmanlı yapılarında görüldüğü gibi biçimsel öğeler yapıların cephelerinde kullanılmıştır. Bu dönem yapılarda geleneksel tarzı sağlamak için yapıların köşeleri yuvarlatılmış, üzerlerine kubbemsi ve çok köşeli kuleler eklenmiştir. Genellikle iki veya üç katlı yapılarda cephe kütleleri simetrik olarak yapılmıştır. Bu dönemde MPC’de yapılmış yapı örnekleri arasında İzmir Kız Lisesi, İzmir Devlet Tiyatrosu yer almaktadır.

1930’lu yıllarda katlı yapılaşma başlamıştır. 1930-33 yılları arasında Karantina semtinde Mimar Necmettin Emre’ye ait ilk apartman yapısı inşa edilmiştir. 1930’lu yıllarda çatısız katlı, sade cephe özellikli yapılar 1940 lara gelindiğinde eskimeye

başlamışlardır. O dönemde eskimeyi önlemek için teras çatıların üzerine kiremit çatılar yapılmıştır. Yapı duvarları ise, daha dayanıklı malzemeden yapılmaya başlanmıştır. Modern mimari anlayışı ile yapılmaya çalışılan konutlarda istenilen özellikler sağlanamadığı için “Milli Mimarlık Dönemi” olarak adlandırılan 1940-50 yılları arasındaki bu dönem sancılı bir dönem olmuştur (Onat, 1992, s.63-66). Bu dönemde yapılan çalışmaların bir anlamda çok katlı yapılaşmaya hazırlık süreci olduğu söylenebilir (Şekil 3.175). Ayrıca caddenin kıyı şeridinde sosyal yaşam alanları olarak birçok gazino, aile bahçesi ve deniz banyoları oluşmaya başlamıştır. Bu dönemde MPC’de bölgesel doku değişmeye başlamış ve katlı yapılaşma artmıştır.

Şekil 3.175 1940’lı yıllarda Caddesi (www.turkey.com).

İkinci Dünya Savaşı’nın sona ermesinden sonra 1950 li yıllarda tarım alanında ortaya çıkan makineleşme, beraberinde işsizlik sorununu getirmiş; böylece köyden kente göçlerde artış yaşanmıştır. Buna bağlı olarak sosyal yapı etkilenecek, birkaç kuşak birlikte yaşayan aileler, çekirdek aileye dönüşmüştür. İzmir ve Türkiye geneli hızlı bir kentleşme dönemine girmiştir. Kentleşmeyle birlikte yeniden ele alınan imar çalışmaları doğrultusunda birçok meydan ve caddenin genişletilmesi söz konusu olmuştur. Söz konusu süreçte şehrin önemli caddelerinden biri olan Mithatpaşa Caddesi’nde de yol genişletme ve istismak çalışmaları başlamıştır. Bu çalışmalara paralel olarak yeni yapılaşmalar için imar kat yüksekliği mevzuatı tekrar

düzenlenmiştir. Böylece şehirde ve MPC'nde de çok katlı yapılaşmanın önü açılmıştır. Yol genişletme, istilak çalışmaları ve imar mevzuatı sonrasında bölgedeki tarihsel kent dokusu bozulmaya başlamıştır.

1980'li yıllardan itibaren kentin metropolleşmeye başlaması ile kalabalıklaşan şehirde ulaşım sorunları meydana gelmeye başlamış, bu bağlamda Mithatpaşa Caddesi'nde yoğunlaşan trafiğe alternatif olarak Mustafa Kemal Sahil Bulvarı yapılmıştır. Böylelikle caddenin kıyı şeridinde bir dönem sosyal hayatın vazgeçilmezleri arasında yer almış gazino ve banyolar tarihe karışmıştır.

2000'li yıllara gelindiğinde, XX. yüzyıl başında caddeyi çevreleyen sıra evler ve köşkların yerine, kale surlar şeklinde çok katlı sıra apartman blokları ile çevrelenmiştir (Şekil 3.176).

Şekil 3.176 Mithatpaşa Caddesinin günümüzdeki görünümü (2005).

3.2.3 Koruma ve II. Grup Yapı Uygulamaları Etkileri

Kültür varlıkları yönünden zengin bir ülke olmamıza rağmen ne yazık ki, bu potansiyelin korunmasında etkin olan “koruma bilinci”nin oluşması çok eskilere gitmemektedir. Bu bağlamda korumacılık alanında geç kalınmışlık, korunmayı bekleyen tarihi envanterlerde kayıplara, alınan kararların uygulama değerlendirilmesinin sorgulanıp, düzeltilmesini geciktirmiş ve kültürel kayıplara yol açmıştır.

Ülkemizde eski eserlerin korunması ile ilgili ilk yasal hükümlerin yer aldığı “Ebniye Nizamnamesi” XIX. yüzyıl ortalarına dayanmaktadır. Bu dönemde Anadolu’daki antik eserlerin batılı bilim adamlarınca ülke dışına çıkarılması gündeme gelmiştir. Bu eserlerin ülke dışına çıkarılmasında gerekli olan padişah izni zorunluluğunu kaldırmak için 1869 yılında “Asar- Atika Nizamnamesi” yürürlüğe konmuştur. 1874 yılında bu nizamnamedeki olumsuzluklar kaldırılarak ikinci Asar-Atika Nizamnamesi düzenlenmiştir. Nizamname’de her ne kadar eski eserlerin korunması hükümleri yer alsa da, uygulamada bu koruma gerçekleştirilememiş sadece taşınır antik eserlerin korunmasına hizmet etmiştir. Yürürlüğe konduktan sonra birkaç kez değiştirilen ve 1906 yılında son hali alan Nizamname, biçim ve içerik açısından batılı örneklerinden aktarılmıştır (Çeçener, 92, s.46-48).

Cumhuriyet sonrası yeni bir toplum düzeni getirmeye çalışan yöneticiler, birçok alanda batılı mevzuatları örnek almışlar ve böylelikle daha önceden batıdan alınarak hazırlanmış olan Eski Eserler Mevzuatını değiştirme ihtiyacı hissetmemişlerdir. Böylece Asar- Atika Nizamnamesi 1973 yılına kadar yürürlükte kalmıştır. Fakat Nizamname, taşınır ve taşınmaz eski eserleri tespit edecek kurumları içermemektedir. Bu yüzden saptama görevi 1951 yılına kadar Milli Eğitim Bakanlığı Uzmanlarına, belgeleme görevi ise İstanbul Eski Eserler Encümenine bırakılmıştır. Ancak bu kurumların yasal dayanaktan yoksun olmaları bu birimlerin sağlıklı çalışmalarını engellemiştir. Böylece bu alanda yasal bir organın gerekliliği ortaya çıkmış ve 1951 yılında taşınmaz eski eserleri tescil etmek için “Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu” oluşturulmuştur. Arkeologlar, sanat

tarihçileri, tarihçiler, mimarlar ve bazı ilgili makamlardan oluşturulan Anıtlar Yüksek Kurulunun yetki sınırları, Asar- Atika Nizamnamesi çerçevesinde olmuştur. 1957 yılına kadar sadece taşınmaz eski eserler ile ilgili konularda kararlar alan Anıtlar Yüksek Kurulu, bu tarihte yürürlüğe giren 6785 sayılı İmar Kanunu'nun 25. maddesine bağlı olarak İmar Nizamnamesi'nin 39. maddesi ile eski eserler yakınında -10 metreden az olmamak kaydıyla- yapılacak yeni yapılar için karar alma yetkisini kazanmıştır. Kazanılan bu yetki ileriki yıllarda Kurulun Kentsel Sit Kavramı bağlamında çalışmasını da sağlamıştır (Çeçener, 92, s.46-47).

Koruma anlayışında yeni bir dönemin başlaması, 1972 yılında 1605 sayılı yasa ile 6785 sayılı İmar kanununa ek maddeler getiren yasa ve 1973 yılında 1710 sayılı "Eski Eserler Kanunu"nun çıkması ile olmuştur. İmar kanunundaki ek maddelere "sit" kavramı getirilerek, koruma çalışmalarına sınırlı da olsa " Kentsel sit" in girmesi sağlanmıştır. Ayrıca yasada sit kavramı, kentsel sit ile sınırlı kalmamış, tarihi, arkeolojik ve doğal sit ile anıt ağaç vb. kavramlarını da içererek çevresel ölçekte koruma başlatılmıştır (Akçura, 1972, s.42).

1978 yılında G.E.E.A.Y.K aldığı kararla korunması gereken yapıları I,II,III. Grup olarak sınıflandırmıştır (Akyüz, 1996, s.76). Yüksek kurulun aldığı ilke kararları öneri özelliği taşıması ve kurulların ilke kararlarına karşı özgür iradeyle karar verebilme hakları olsa da, çoğu zaman bakanlığın bürokratik baskıları ve siyasal yönlendirmeler ile karar vermelerinde bağımsızlık söz konusu olamamıştır (Ekinci, 2000, s.289-290). Koruma uygulamalarının hangi kural ve yöntemler ile yapılacağını öngören ilke kararları arasında günümüze kadar en çok tartışılan ve eleştirileni korunması gerekli yapıların "gruplara ayrılarak" değerlendirilmesi olmuştur. Bu anlayışla, yıkılmadan, özgün durumu ile korunabilecek birçok tarihi yapının anıtsal değer taşımadıkları veya tek örnek olmadıklarından dolayı yıkılmasına ve yerlerine betonarme yapı inşa edilip, önlerine eski cepheyle aynı görüntüde olan dekoratif cephe ile kaplanmış çok katlı yeni yapılar yapılmıştır. 1980 sonrasında II. grup uygulama örnekleri giderek popülerleşmiş, birçoğunun uygulama sırasında parsel içindeki konumları yeni İmar durumuna göre değiştirilmiştir. Böylece görsel taklitlerden öteye gidememiş bu örnekler, ne yeni

ne de, eski olarak nitelendirilebilmiş, kültürel mirasın gelecek kuşaklara da iletilmesinde çarpıklıklar yaratılmıştır.

32 yıllık çalışma sürecinden sonra 1983 yılında “Kültür ve Tabiat Varlıkları Yasası” ile G.E.E.A.Y.K kaldırılarak, yerine “Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu” oluşturulmuştur. Bu yasa ile eski yasada yer alan boşlukların tamamlanması ve eksikliklerin giderilmesi öngörülmüştür. Ayrıca korunması gerekli kültür varlıklarının değerlendirilmesinde de değişiklikler getirilmiştir. Aynı yasada devletin örnek teşkil edecek yeteri kadar eseri koruma altına alması hükmü haklı yere tepkilere neden olmuştur (Ahunbay, 1996, s.136; Atçah,1988, s.14).

Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, 28.2.1995 yılında aldığı karar ile taşınmaz kültür varlıklarını iki grup altında değerlendirmeye başlamıştır. I. Grup yapılar “ tarihi, anı ve estetik nitelikleriyle korunması zorunlu” evrensel, ulusal mimariye sahip yapılar, II. grup yapılar ise, kentsel dokuyu oluşturan, geleneksel yapım tekniği ile yapılmış yapıları kapsamaktadır. İç mekanda ufak değişikliklerle yeni kullanıma açılacak yapılar, II. grup içerisinde yer almaktadır (Ahunbay,1996, s.32-33).

Ülkemizde tescil çalışmalarında gecikilmiş olması ve koruma anlayışı olmayan imar planları ile birçok kentsel doku değişerek, zedelenmiştir. Ayrıca anıt yapıların korunmasında değerlerinin altında sınıflandırmaya gidilmesi ve gerçekleşen restorasyonlar arasında sağlıklı denetim yapılamaması, tarihi envanter stoğumuzda büyük kayıplara neden olmuştur.

3.2.3.1 Yapılara İlişkin Kararlar

MPC bölgesinde koruma kararı bağlamında ulaşılabilen en geç tarihli belge Gayrimenkul Eski Eser ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığı tarafından 14.7.1973 tarihli ve A-1213 sayılı karar ile hazırlanan tescil listesidir. Alınan karar, Mithatpaşa Caddesi ve çevresinde tarihi değere sahip konutların 1710 ve 5805 sayılı yasalar uyarınca korunması gerekli eski eserler olarak tescillerine, tespitleri yapılmamış olanlarınsa, saptamalarının hemen yapılmasını içermektedir. Mithatpaşa

Caddesi ve çevresini kapsayan tescil listesinde 88 tane yapı yer almaktadır. Gayrimenkul Eski Eser ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığı tarafından 1978 yılında yine 1710 ve 5805 sayılı yasalar gereğince sadece cadde üzerindeki yapıların ele alındığı yeni bir tescil listesi düzenlenmiştir. 8.12.1978 yılı A- 1480 sayılı kararla hazırlanan listede 95 yapı yer almaktadır.

1979 yılında İzmir Belediyesi'nin Mithatpaşa Caddesi'ni genişletmek istemi sonucu Gayrimenkul Eski Eser ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığı incelemelerde bulunmuş ve Cadde üzerinde bulunan eski eserlerden 28 tanesinin caddenin trafiğe elverişli hale getirilmesi ve genişletilmesi zorunluluğu karşısında, tekniğine uygun 1/50 ölçekli tam rölöveleri, içten ve dıştan yeterince fotoğraflarının hazırlanarak Kültür Bakanlığına iletilmesi halinde, yıkılıp yerlerine imar durumuna göre yeni yapı yapılabileceğine ve yapılar yıkılırken yapı malzeme ve elemanlarından uygun olanlarının müzeye alınmasına karar vermiştir. Ayrıca Kurul, Eski eser tespit çalışmaları sırasında veya daha önce yıkılmış ve arsa haline gelmiş olduğu saptanan altı adet parselin eski eser listesinden çıkarılmasına ve bu parsellerde imar durumuna göre yeni yapı yapılabileceğine; daha önceki saptama ve belgeleme çalışmaları sırasında tescil edilmedikleri anlaşılan 14 adet yapının eski eser olarak tesciline ve daha önce yapılmış çalışmalarla tespit ve tescili yapılmış olduğu halde habersiz yıkılmış bulunan dört adet yapıyı yıkanlar ve yıkılmasına izin veren Belediye elemanları hakkında soruşturma açılmasına, Kurulun 6555 sayı ve 15.7.1972 günlü ilke karar uyarınca bu eski eser parsellerinde mevcut dokümanlardan faydalanılarak, yıkılan eski eserin bina alanında ve yüksekliğinde yeni inşaat yapılabileceğine karar verilmiştir. Tüm bu değerlendirmeler yapıldıktan sonra hazırlanan tescil listesinde 155 yapı yer almıştır. Bu tescil listesi, Mithatpaşa Caddesi, bunu dik kesen ve paralel sokaklar ile Halilrifatpaşa Caddesi'ni kapsamıştır (Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığı, 21.9.1979 tarihli A- 1851 sayılı karar) (Ekler).

Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu 14.12.1984 gün ve 548 sayılı karar ile tescilli bulunan korunması gerekli taşınmazların durumlarının yeniden belirlenmesine karar vermiştir. 1987 yılında Taşınmaz Kültür ve Tabiat

Varlıkları Yüksek Kurulu Mithatpaşa Caddesi çevresinde (onu dik kesen ve paralel sokaklar ile Halilrifatpaşa Caddesi) tescili devam eden korunması gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının listesini yenilemiştir (Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu, 2.7.1987 tarihli 3450 sayılı karar) (Ekler).

1986 yılı sonunda İzmir Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü, 2981 sayılı yasanın 6. maddesi gereğince, Mithatpaşa Caddesi ve çevresinde bulunan korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının yeniden değerlendirilmesine ilişkin hazırladığı beş ayrı listeyi 25.12.1985 tarihinde Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları İzmir Bölge Kuruluna iletmıştır. Bu doğrultuda Kurulun yaptığı inceleme sonucunda: İzmir Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nce tescillenmesi öngörülüp, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları İzmir Bölge Kurulu'na tescillenmesi uygun görülmeyen taşınmazlar olduğuna; Liste 2'de yer alan tescilden düşmesi gereken yapıların aslına uygun rölövelerin yıkımlarından önce yerine getirilmesine; şimdiye kadar Mithatpaşa Caddesi ve çevresinde yer alan taşınmazlara ilişkin Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 14.7.1978 gün A-1213 sayılı, 21.9.1979 gün ve A-1851 sayılı, 9.7.1981 gün A- 2960 sayılı, 17.11.1978 gün A-1432 sayılı, 23.2.1981 gün A-2992 sayılı, 8.5.1981 gün A-2803 sayılı, 8.5.1981 gün A-2899 sayılı kararları ile 25.1.1982 gün A-83 sayılı kararlarının iptal edilerek bundan böyle bu kararın ve karar eki listelerinin geçerli olmasının Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kuruluna önerilmesine karar vermiştir (Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları İzmir Bölge Kurulu, 13.2.1986 tarihli 1119 sayılı karar) (Ekler).

1989 yılında İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Mithatpaşa Caddesi üzerinde yer alan 47 taşınmazın yapı gruplarının II. olarak belirlenmesine, buna göre: “değerlendirmede aranan ve 2863 sayılı yasada belirtilmiş bulunan niteliklerden özellikle çevresel niteliklerinin önemi açısından gabarisinde ve cephesinde değişiklik olmamak koşulu ile taşıyıcı sisteminde, iç kısmında, iç ve dış malzemesinde değişiklik yapılabilecek yapılardan olduğuna ve cadde üzerindeki 19 taşınmazın cephe karakteri aynen korunarak, imar hatlarına çekilip üzerinde imar gabarisine uygun yeni yapılaşmaya gidilebileceğine, eski yapı

ile yeni yapı arasında bir kat geriye çekilerek koparılmasına karar verilmiştir (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, 2.3.1989 tarihli - 847 sayılı karar) (Ekler).

Yine aynı gün ve karar ile Mithatpaşa Caddesi No: 265' de yer alan havranın koruma grubu I olarak belirlenip aynen korunmasına, havranın 2863 sayılı yasada belirtilmiş bulunan özelliklerin çoğuna sahip olmasından dolayı malzeme değişikliği yapılmadan bakım ve koruma onarımının gerçekleştirilebileceğine ve binanın yaşamının sürdürebilmesi için zorunlu tesisatının konulabileceğine karar verilmiştir. Ayrıca Havra'nın da içinde yer aldığı tapunun 110 pafta, 633 ve 636 adalarının güneyinde yer alan 305 Sokağın, 301 Sokak ile 303 Sokakları arasında kalan bölümünün sokak (Şekil 3.177) ve Mithatpaşa Caddesi üzerinde yer alan Askerlik Şubesi çevresinin Kentsel Sit Alanı olarak belirlenmesine karar verilmiştir (Şekil 3.178) (Ekler). Alınan bu karar, 2000 yılında İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca, kentsel sit alanı kapsamındaki 632 adada jeolojik yapı yasağı bulunması, 633 ada ve 636 adalarda tescilli parsellerin dışındaki parsellerin büyük bir bölümünün yedi kat gabaride yapılmış olması, diğer boş parsellerin ise tescilli bitişiği ve karşısı konumlarıyla denetim altında bulunmaları nedeniyle, bu bölgede Kentsel Sit alanının devamının gerekli olmadığına, Kentsel Sit alanının kaldırılmasına ve taşınmazların tescilinin devamına karar verilmiştir (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, 22.3.2000 tarihli - 8398 sayılı karar) (Şekil 3.177-178) (Ekler).

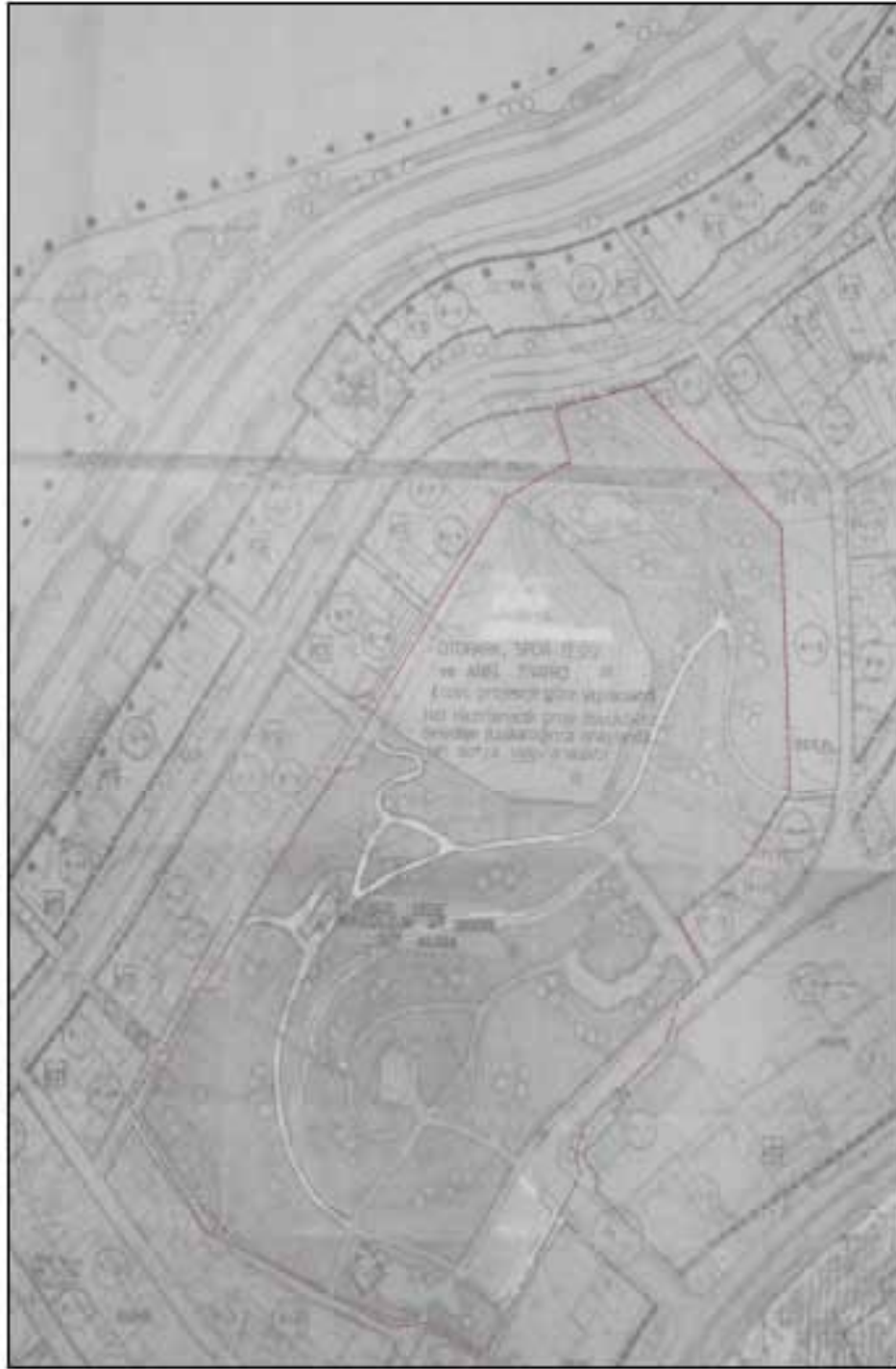
MPC bölgesinde yer alan Susuzdede, 150 pafta, 946 ada, 38-11-28-10-4-3-2-1 parseller ve 839 ada, 42-39-1-13-12-38-11-10-9-8-7-5-4-3-2 parseller, 857 ada, 15 parseli içeren alanlar Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığının 16.1.1981 gün, A-2601 sayılı kararı ile sınırları belirlenerek Arkeolojik ve Doğal Sit alanı olarak tescillenmiştir (Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığı, 14.11.1981 gün, A-3230 sayılı kararı) (Şekil 3.179) (Ekler).

Şekil 3.177 305 Sokağın, 301 Sokak ile 303 Sokakları arasında kalan korunacak kısım.

Şekil 3.178 Mithatpaşa Caddesi üzerinde Kentsel Sit Sınırları ve bu bölgede korunacak yapılar.

Şekil 3.179 Susuzdede, Arkeolojik ve Doğal Sit alanı (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi, Mithatpaşa Caddesi Genel Kararlar Dosyası, 2006).

3.2.3.2 Koruma Bölgelerinde II. Grup Uygulamalara Yönelik Yapılanma Koşulları

Tescilleri yapılmış veya yapılacak yapılar özellik ve durumlarına göre 1978 yılında Gayrimenkul Eski Eserler ve Yüksek Anıtlar Kurulu tarafından gruplar ayrılarak değerlendirilmiştir. 14.1.1978 tarih ve 102000 sayılı kararla bu yapılar I., II., III. Grup yapılar olarak sınıflandırılmıştır. Bu kararda II. Grup yapılar “değerlendirmede aranan ve 5805 – 1710 sayılı yasalarla belirtilmiş bulunan nitelikleri ve özellikle çevre oluşturu ve bütünleyici olma ve etkileyiciliği açısından yalnız dış görünümleri ve gabarileri ile korunması gerekli yapılar” olarak tanımlanmışlardır. Bu grup yapılar koruma uygulamalarındaki müdahaleler açısından yedi alt bölüme ayrılmıştır:

- II A/1- Gabarisini, dış mimari görüntüsünü ve dış cephe malzemesini ve taşıyıcı elemanları yıkmadan ve değiştirmeden olduğu gibi korumak, var ise belirli bir kısmının da plan özelliği ile süslemeleri olduğu gibi korumak koşulu ile kat planı, malzeme ve iç mimari olarak kısmen yenilenebilecek yapılar.
- II A/3- Gabarisini, dış mimari görüntüsünü ve dış cephe eleman ve malzemesini aynen korumak koşulu ile iç taşıyıcı elemanları, kat planları, iç malzeme ve iç mimarisi yenilenebilecek yapılar.
- II A/3- Eski eserin mimari görüntüsündeki malzeme ve yapı elemanlarından eserin bütünlüğü ve karakterini bozmamak koşulu ile, mimari ve taşıyıcı elemanlarında ve gabarisinde bazı önemsiz değişiklikler yapılabilecek, kat planları, malzeme, iç ve dış ve iç mimarisi yenilebilecek yapılar.
- II A/4-II A/2 veya II A/3 şartlarından birine uymak kaydıyla, özellikle bitişik nizamda GEEAYK’un ileri süreceği koşullarla (ilave ve katın geri çekilmesi gibi), geçerli imar planındaki yükseklik ve derinliklere uygun yenileme ve eklemelerin yapılacağı yapılar.

- II B/1- Bir bölümü varolan veya değişikliğe uğramış olup görünüşlerinin var ise fotoğraf, rölöve gibi belgelere dayanarak, yoksa devrine ve mimari üslubuna uygun olarak projelendirilebilecek, planları malzeme ve mimarisinin tümü yenikenebilecek yapılar.
- II B/2- Bugün var olmakla beraber fotoğraf, rölöve vb. gibi belgelerle varlığını ve özelliklerini bildiğimiz II A/1, II A/3, II A/4, II A/2 maddelerinden birinin uygulanabileceği yapılar.
- II B/3- Çevresi, yukarıda özellikleri belirtilmiş yapılarla oluşmuş SİT bölgelerinde bulunan parsellerde çevresinin yadırganmayacak mimari ile ve yürürlükteki imar nizamına bakılmaksızın yapılabilecek yapılar.

II. Grup yapılar arasında olmalarına rağmen bazı özel durumları nedeniyle bu yapılar arasından bazıları III. grup yapılarla aynı uygulamaya tabii tutulmuşlardır (Ekler).

3.2.3.3 Koruma Bölgelerinde Tek Yapılara İlişkin Kararlar ve Uygulama Değerlendirmeleri

İzmir I Nolu KTVKK'un 2.3.1989 gün ve 847 sayılı kararı ile Mithatpaşa Caddesi üzerinde yer alan 19 yapının, " taşınmazların cephe karakterleri aynen korunarak, imar hatlarına çekilip üzerinde imar gabarisine uygun yeni yapılaşmaya gidilebileceğine, eski yapı ile yeni yapı arasında bir kat geriye çekilerek koparılmasına " karar verilmiştir (Ekler). Bu karar doğrultusunda hazırlanan listedeki 19 yapıdan üç tanesinde bu yönde uygulama yapılmıştır. Bu yapılarla ilgili olarak I Nolu KTVKK'un aldığı kararlar aşağıda belirtilmiştir:

105 pafta, 584 ada, 19 parsel: Mithatpaşa Caddesi No:151'de yer alan yapı için mülk sahiplerince taşınmazın tescil kaydının kaldırılarak yıkılmasına ve yeniden yapılanmaya gidilebilmesi için istemde bulunulmuştur. Bu istem doğrultusunda yapılan incelemelerden sonra I Nolu KTVKK 9.3.1989 gün ve 884 sayılı kararı ile

taşınmazın tescilinin kaldırılması isteminin reddine, taşınmazda cephe karakteri aynen korunarak imar hatlarına çekilip üzerinde imar gabarisine uygun yeni yapılaşmaya gidilebileceğine, eski yapı ile yeni yapının bir kat geriye çekilerek koparılmasına bu amaçla hazırlanacak olan rölöve ve yeni yapılanma projelerinin taraflarına iletilip kurul görüşü alınmasına karar vermiştir (İzmir İli Konak Merkez İlçe Belediyesi arşivi) (Ekler).

İzmir 1 Nolu KTVKK'a iletilen taşınmaza ait ön cephe korumalı projeler 23.11.1989 gün ve 1401 sayılı karar gereği uygun bulunmuş ve kurul tarafından 21.5.1990 gün 147 sayılı ilke kararı uyarınca uygulamanın Belediyesince denetlenmesine ve projesine göre uygulama yapılmasına karar vermiştir (Şekil 3.180) (Ekler).

Şekil 3.180: Mithatpaşa Caddesi, No: 151 (2006).

Bu yapıdaki, II. Grup uygulamanın başarılı olduğunu söylemek oldukça güçtür. Yapı cephesinin yeni imar hatlarına çekildikten sonra rekonstrüksiyonun yapımında, yeni inşaat malzemelerinin kullanılması ve arkasında yükselen yeni yapıda cephe açıklık oranları, malzeme renk ve özelliklerinin aynen kopyalanması eski yapıya ait karakteristik özelliklerini okunamaz duruma getirmiştir.

115 pafta, 637 ada, 46 parsel: Mithatpaşa Caddesi No:538'de yer alan yapının, İzmir I Numaralı KTVKK'un 6.1.1984 gün ve 61 sayılı ilke kararına göre II. A-2 yapı grubuna dahil edilmesine (Gabarisini dış mimari görüntüsünü ve dış cephe eleman ve malzemesini aynen korumak şartıyla, iç taşıyıcı elemanları, kat planları iç malzeme ve iç mimarisi yenilenebilecek yapılar) karar verilmiştir (İzmir İli Konak Merkez İlçe Belediyesi arşivi) (Ekler) (Şekil 3.181).

Şekil 3.181 Mithatpaşa Caddesi, No: 538 (2006).

Yapı cephesinin aynen korunmaya çalışılmış olan bu örnek de, eski yapı bütünlüğü kitle olarak tamamen korunmuş ,cephe ve dönem karakterlerini yansıtmaya devam etmiş olması açısından başarılıdır. Korunan eski cephe özelliği ile arkasında yükselen yeni yapı kitlesinin görsel açıdan sağlıklı koparılmış olması, iki yapının da bireysel algılanmasını kolaylaştırmaktadır. II. A-2 yapı uygulaması doğru uygulanmış böylece yasal olarak bir tarihi yapının dokusal anlamda yok olması sağlanmıştır.

128 pafta, 791 ada, 20 parsel: Mithatpaşa Caddesi No:810'de yer alan yapının mülk sahiplerince 1983 yılında, yeni yapılanma isteminde bulunulmuştur. Bu doğrultuda yapılan başvuru sonucunda, İzmir Merkez ilçe belediyesi İmar Müdürlüğü taşınmaz üzerinde imar hatı tahakkuk ettikten sonra 20.00 mt. derinlikte, bitişik nizamda sekiz katlı 21.80 m. Çatı katsız inşaat yapımını uygun bulmuş, fakat yapının tescilli olduğundan dolayı T.K ve T.V.Y. kurulundan izin alınmasını istemiştir. Taşınmaz, İzmir I Numaralı KTVKK'un 14.5.1987 gün ve 3144 sayılı kararı ile II.A-4 projesinin hazırlanmasını istemiştir. Hazırlanan projeler 22.10.1987 gün ve 2727 sayılı kararı ile uygun bulunup onaylanmış ve Koruma Kurulunun 4.3.1988 gün ve 11 sayılı ilke kararı gereği onaylı projenin uygulandığını gösterir fotoğraflarının taraflarına iletilip görüş alınmadan Belediyesince yapıya kullanma izni verilmemesine karar vermiştir (İzmir İli Konak Merkez İlçe Belediyesi arşivi) (Ekler) (Şekil 3.182).

Şekil 3.182 Mithatpaşa Caddesi, No: 810 (2006).

Dış cephe eleman ve özelliklerinin korunduğu bu örnek de, arkasında yükselen yeni yapının eski yapı cephesine saygı olarak çekinik karakterde yapılması cephe ve dönem özelliklerinin algılanmasını sağlamıştır.

Cadde üzerinde II. Grup uygulama örneklerinden diğer beş tanesi ise , İzmir I Numaralı KTVKK'un yine 2.3.1989 gün ve 847 sayılı kararı ile Mithatpaşa Caddesi üzerinde yer alan korunması gerekli ve Koruma grubu II olarak belirlenen taşınmazlar arasındadır. (Ekler). Bu yapılarla ilgili olarak I Nolu KTVKK'un aldığı kararlar aşağıda belirtilmiştir:

121 pafta, 702 ada, 4-5 parseller: Mithatpaşa Caddesi No:558-560'da yer alan yapılar için mülk sahipleri 1985 yılında, yeni yapılaşma için Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nden izin isteminde bulunmuşlardır. Bu başvuru kurumca incelendikten sonra statik durumları iyi olan yapıların tescilden düşülmeyerek onarılmasına karar verilmiştir. Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün bu konudaki incelenmesi, 1986 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Kurulu tarafından incelemeye alınmış ve yapılan görüşmeler sonucunda;

“ İzmir İli, Mithatpaşa Caddesi, No: 558 ve 560'da bulunan sırasıyla tapunun 121 pafta, 702 ada, 4 parsel ile, 121 pafta, 702 ada 5 parselde kayıtlı yapıların..... kurulumuzun 14.12.1984 gün ve 548 sayılı kararıyla tescil edilen yapıların tescillerinin devamına; Kurulumuzun 6.1.1984 gün, 61 sayılı ilke kararına göre:

1. İzmir İli, Mithatpaşa Caddesi, No: 558'de tapunun, 121 pafta, 702 ada, 4 parselinde bulunan yapının II, A-2 grubuna (Gabarini dış mimari görüntüsünü ve dış cephe eleman ve malzemesini aynen korunmak şartıyla, iç taşıyıcı elemanları, kat planları, iç malzeme ve iç mimarisi yenilenebilecek yapılara dahil edilmesine,
2. İzmir İli, Mithatpaşa Caddesi, No: 560'da tapunun, 121 pafta, 702 ada, 5 parselinde bulunan yapının II, A3, yapı grubuna dahil edilmelerine (Korunması gerekli kültür Varlıklarının mimari görüntüsündeki malzeme ve yapı elemanlarında, eserin bütünlüğü ve karakterini bozmamak koşuluyla, mimari ve iç taşıyıcı elemanlarında ve gabarisinde bazı önemsiz değişiklikler yapılabilecek, kat planları, malzeme dış ve iç mimarisi yenilenebilecek yapılar) yapının Mithatpaşa Caddesi'ne bakan ön cephelerinin aynen korunmasına, cephe hatları aynen muhafaza edilerek cephe düzenlemelerinin yapılmasına, denize bakan mevcut arka cephelerin yeniden düzenlenerek nitelikli hale getirilerek günün koşullarına uydurabileceğine, aynı zamanda deniz tarafındaki arka bahçelerdeki yeşilin korunmasına karar verilmiştir ”.

1987 yılında Mithatpaşa Caddesi, No: 560'da 121 pafta, 702 ada, 5 parsel ile ilgili Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'ne yapılan telefon ihbarı sonucu yapılan incelemede, bu parselde yer alan tescilli taşınmazın 2863 sayılı yasa kapsamına girdiği halde yetkili kuruldan izin alınmaksızın yıkıldığı tespit edilmiştir. Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü taşınmaz ile ilgili konunun yetkili kurulda görüşülerek karara varılmasına istemiştir. Bu konuyu inceleyen Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları İzmir Bölge Kurulu, 28.8.1986 gün ve 2649 sayılı karar ile Grup Derecesi II A-3 olarak belirlenen tescilli taşınmazın yıkanları ve yıktırınları hakkında, 21.9.1987 tarih ve 2106 sayılı karar ile yasal kovuşturma açılmasını istemiştir.

1990 yılında taşınmaz sahibinin yeni yapılaşma istemine karşılık; İzmir I Nolu KTVKK'nun 27.12.1990 gün ve 2549 sayılı karar ile " Mithatpaşa Caddesi 121 pafta, 702 ada, 5 parseldeki taşınmazın yeni yapılaşma istemine olumlu, yandaki tescilli yapılar gabarisinde onlarla uyumlu cephe etütleri hazırlanarak yeni yapılaşma projesinin tescilliler gabarisinden sonra, 5mt. geri çekilerek imar gabarisinde hazırlanacak yeni yapılaşma projesinin (yandaki tescilli yapılarla birlikte etütlerinin de) kurula iletilmesine karar verilmiştir. Bu karar doğrultusunda hazırlanan projesi kurulun 11.1.1991 gün ve 2593 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur.

1991 yılı Ağustos'unda, İzmir İli, Mithatpaşa Caddesi, 121 pafta, 4-5 parselin tevhit işleri 11.7.1991 gün ve 3048 sayılı kurul kararınca onaylanmıştır. Daha sonra bu parsellerin tevhitleri, yola terk krokilerin ve parseller üzerinde hazırlanan projeleri İzmir I Numaralı KTVKK'nun 24.10.1991 gün ve 3248 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur (İzmir I Numaralı KTVKK'u Arşivi, 2006) (Ekler) (Şekil 3.183).

Şekil 3.183 Mithatpaşa Caddesi, No: 560/A-560/B (2006).

121 pafta, 702 ada, 6-7-8 parseller: Mithatpaşa Caddesi No:562-564-566'da yer alan ve Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından Konuk Evi olarak kullanılan taşınmazların, taşıyıcı ahşap iskeletlerinin özelliklerini kaybetmesi, dönem dönem yapılan basit onarımların da yapılara ait problemleri çözmeye yeterli olmaması nedeniyle hizmete cevap vermeyi sürdüremez duruma gelmelerinden dolayı, 1990 yılında Üniversite, Koruma Kurulu Başkanlığı'ndan bu parsellerde yeniden yapılanma isteminde bulunmuştur. Bu istem üzerine inceleme yapan İzmir I Nolu KTVKK'nun 24.5.1990 gün ve 1907 sayılı kararı ile bu parseller üzerinde bulunan tescilli eski eserlerin üçüncü derece olarak devamına ve bu parsellerde yeni yapılacak Otelcilik ve Misafirhane binasının eski eser yapı cephelerinin aynen korunarak, yeni yapılacak yapının eski eser yapı cephesinden sonra, 5 metre geri çekilerek imar gabarisinde hazırlanacak projelerin kurula iletilmesine karar vermiştir.

Bu karar doğrultusunda hazırlanan projeler, İzmir I Numaralı KTVKK'nun 18.10.1990 gün ve 2287 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur. 1994 yılı Mayıs'ında

“Otelcilik Yüksekokulu Eğitim ve Uygulama Otelİ” inşaatı bitirilmiştir (İzmir I Numaralı KTVKK’u Arşivi, 2006) (Ekler) (Şekil 3.184).

Şekil 3.184 Mithatpaşa Caddesi, No: 562/A-560/B (2006).

Yukarıda birbirleri ile bitişik düzende yer alan iki benzer II. grup uygulamaları, aynı niteliği yansıtması, varolan cephelerin korunması ve yeni uygulama sonrasında, arkalarından yükselen yapıların eski dokulara saygılı şekilde varlık göstermesi, yapı kitlelerinde bir bütünlük sağlamıştır.

163 pafta, 861 ada, 6 parsel: Mithatpaşa Caddesi No:1036'da bulunan taşınmazın tescil kaydının kaldırılarak yıkılıp yerine yeni yapılanmaya gidilmesi istemi, İzmir I Numaralı KTVKK'nun 9.3.1989 gün ve 888 sayılı kararı ile reddine, taşınmazın koruma grubunun II olarak belirlenmesine ve buna göre; değerlendirmede aranan ve 2863 sayılı yasada belirtilmiş bulunan niteliklerden özellikle çevresel niteliklerinin önemi açısından gabarisinde ve cephesinde değişiklik olmamak koşulu ile taşıyıcı sisteminde, iç kısmında, iç ve dış mimarisinde değişiklik yapılabilecek yapılardan olduğuna, bu amaçla hazırlanacak olan rölöve ve restorasyon projelerinin Koruma kuruluna iletilip alındıktan sonra böyle bir uygulamada bulunulabileceğine karar vermiştir (İzmir İli Konak Merkez İlçe Belediyesi arşivi) (Ekler).

1993 yılında mülk sahiplerince, taşınmazın 3. derece tescillenecek, ön cephe korumalı imar durumuna uygun yeni inşaat yapma istemine, İzmir I Numaralı KTVKK'un 2.3.1989 gün ve 847 sayılı kararı ve 9.3.1989 gün ve 888 sayılı kararları ile 2. derece tescilli olan taşınmazın çevresinin gerek mimari, gerekse gabarisi bakımından tümü ile yenilenmiş olması ve taşınmazın statik durumu tehlike arz etmesi nedeni ile 4. derece olarak tescil edilmesine, rölöve projelerinin uygun olmadığına, ilgili Belediyesinin vermiş olduğu 1.12.1992 gün ve 6258 sayılı imar durumunda belirtilen yola terk ve yoldan ihdas işlemlerinin yapılabileceğine ön cephesinin 1/20, 1/10, 1/5 ölçeklerde detay rölövelerinin hazırlanarak imar hattında oluşacak tescilli yapı cephesinden sonra 2.00 mt. geri çekilerek imar durumuna uygun olarak hazırlanacak olan uygulama projelerinin Koruma Kurulu'na iletilmesi, İzmir I Numaralı KTVKK'un 4552 sayı, 9.6.1993 tarihli kararı ile istemde bulunulmuştur (İzmir İli Konak Merkez İlçe Belediyesi arşivi) (Ekler).

1994 yılında kurulun 9.6.1993 gün 4552 sayılı kararı doğrultusunda hazırlanmış olan uygulama ve detay projeleri İzmir I Numaralı KTVKK tarafından uygun bulunarak, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 21.5.1996 gün ve 1477 sayılı ilke kararı uyarınca, oturma ruhsatının ilgili belediyesince hazırlanacak teknik rapor ve fotoğraflarının Koruma

Kurulu'na gönderilmeden iskan izni verilemeyeceği 11.2.1994 gün ve 4913 sayılı kararında belirtilmiştir. Koruma Kurulu'nun 11.2.1994 gün ve 4913 sayılı kararı ile projesi onaylanan taşınmaza ilişkin hazırlanan tadilat projesi İzmir I Numaralı KTVKK'un 20.3.1998 gün ve 7124 sayılı kararı ile uygun bulunmuş ve ilgili belediyesince iskan izninin verilmesinde sakınca olmadığına karar verilmiştir (İzmir İli Konak Merkez İlçe Belediyesi arşivi) (Ekler) (Şekil 3.185).

Şekil 3.185 Mithatpaşa Caddesi, No: 1036 (2006).

II. Grup uygulama öncesi yapının gerek mimari, gerekse gabarisi bakımından tümü ile yenilenmiş olması, bu uygulamanın neye hizmet edeceğini akla getirirse de, eski ve yeni cephe arasında sağlanan başarılı kontrast benzeri çalışmalara örnek olabilecek durumdadır.

163 pafta, 862 ada, 17 parsel: Mithatpaşa Caddesi No:1132'de yer alan yapı, İzmir I Numaralı KTVKK'nun 24.5.1990gün ve 1909 sayılı kararı ile 3. grup olarak tescillenmiş, yine Kurul'un 6.2.1992 gün ve 3498 sayılı kararı ile de öneri projeleri onaylanarak Mithatpaşa Caddesi cephesi korumalı, imar gabarisinde yeni yapılanma izni verilmiştir. Fakat bu karara aykırı olarak uygulama yapılmış, korunması gereken ön cephenin yıkıldığı tespit edilmiştir. Onaylı projenin aykırı uygulanmasına ilişkin 25.11.1994 gün ve 5449 sayılı karar ile İzmir I Numaralı KTVKK 2863 ve 3386 sayılı yasalar uyarınca sorumlular hakkında yasal kovuşturma açılmasına ve ilgili beledyesince uygulamanın durdurularak sadece sözkonusu korunacak cephenin onaylı projesi doğrultusunda 9.15 kotuna tamamlanmasına ve uygulama sonrası fotoğraflarının kurula iletildikten sonra yeni inşaatın devam edip edemeyeceğine karar verilmiştir. Korunacak olan cephenin Koruma Kurulu'nun 25.11.1994 gün ve 5449 sayılı kararı doğrultusunda tamamlanması sonucunda, inşaatı devam izni İzmir I Numaralı KTVKK'nun 28.8.1996 gün ve 6327 sayılı kararı ile verilmiştir (İzmir İli Konak Merkez İlçe Belediyesi arşivi) (Ekler) (Şekil 3.186).

Şekil 3.186 Mithatpaşa Caddesi, No: 1132 (2006).

Koruma Kurulu tarafından korunması kararı alınmasına rağmen, yeterince ciddi ve sağlıklı çalışmaması nedeniyle rekonstrüksiyonuna gidilmiş olan cephe koruma çalışması, bu bağlamda kötü bir örnektir. Cephenin arkasından yükselen yeni yapı ile bir mekan bırakıldıktan sonra koparılması, onun sadece bir “vitrin” özelliği taşımasından uzaklaştırmıştır.

163 pafta, 862 ada, 18 parsel: Mithatpaşa Caddesi No:1134’de yer alan taşınmazın eski eser zerhinin kaldırılması için mülk sahipleri istemde bulunmuş, bu başvuruya ilişkin olarak, İzmir I Numaralı KTVKK’un 9.3.1989 gün ve 880 sayılı kararı ile istemin yerinde olmadığına karar vermiştir. Bu karar üzerine mülk sahipleri İzmir İl İdare Mahkemesine 1990 yılında Kültür Bakanlığına karşı dava açmıştır. Dava sonucunda bilgi ve belgeler (parsel üzerindeki yapı 22.2.1989 tarihinde geçirdiği yangın sonucu tahrip olmuştur) ve bilirkişi raporu sonucunda taşınmazın eski eser niteliğinde olmadığına ve eski eser zerhinin kaldırılmasına karar verilmiştir. İzmir İl İdare Mahkemesinde alınan bu karar sonucunda İzmir I Numaralı KTVKK’un 13.8.1990 gün ve 2129 sayılı kararı ile taşınmazın tescilinin kaldırılmasına; ancak tescilli yapı bitişiğinde olduğundan ve bitişiğindeki tescilli yapılarla bir doku oluşturduğundan, yeni yapılanma olduğunda Mithatpaşa Caddesi’ne bakan cephesindeki mevcut özelliklerin korunması, Hukuk Müşavirliğinin 11.4.1990 gün ve 791 sayılı yasası üzerine kurulca alınan 24.5.1990 gün ve 1909 sayılı kararıyla koruma grubu III olarak belirlenen bitişiğindeki 16 ve 17 parsel nolu yapılarla aynı niteliği yansıtması koşulu ile mevcut gabari korunduktan sonra geri çekilerek imar durumuna uygun hazırlanacak yeni yapılaşma projesinin onaylanması için Koruma Kuruluna iletilmesine karar verilmiştir (İzmir İli Konak Merkez İlçe Belediyesi arşivi) (Ekler) (Şekil 3.187).

1990 yılında taşınmaz üzerinde yeni yapılanmaya gidilmesi için hazırlanıp kurul onayına sunulan projeler, İzmir I Numaralı KTVKK tarafından uygun bulunmamış, bitişiğindeki tescilli yapılar ile güçlü bir grup oluşturan taşınmazdaki yeni yapılanmanın bu yapılar ile uyumunun sağlanabilmesi için;

- “ Taşınmazda halen mevcut olan yapının, Mithatpaşa Caddesi’ne bakan ön cephenin, ön cephe duvarı dışında kalan merdivenleri ve giriş sahanlığı da dahil olmak üzere, aynı cephe hizasında, aynı gabaride ($h= 10.05\text{m}$ ’ye kadar) aynı cephe elemanları, malzemesi ve görünüşüyle, olduğu gibi korunmasının uygun olacağına, bu nedenle, ön cephe bölümünün yıkılarak, bu koşullar doğrultusunda yeniden inşaa edilmesi yerine, yıkılmadan askıya alınmak kaydıyla korunabileceğinin de göz önün de bulundurulmasına,
- Korunan (ya da aynı özelliklerle yeniden inşaa edilecek olan) bu bölümünün üzerine;($h= 10.05 \text{ m}$ ’nin üzerine) mer’i imar planında belirtilmiş bulunan imar hattına kadar geriye çekildikten sonra (yaklaşık 5m) yine imar planında ve imar durumunda belirtilmiş olan yüksekliğe ($\text{max } h=21.80 \text{ m}$) kadar yeni yapı yapılabileceğine, ilave edilecek olan bu katlara ilişkin cephe görünüşlerinin de, korunan eski yapı cephe özellikleri ile uyumlu olmasının gerektiğine,
- Mer’i imar planında belirtilen ön cephe imar hattı, mevcut yapının, ön cephe duvar hizasının gerisinde kaldığında, Belediyesince bu bölgede, mevcut yapıyı (dış merdivenleri ve sahanlığı da dahil olmak üzere) koruyacak biçimde gerekli plan düzeltilmesinin yapılmasına, imar hattının değiştirilmesine ve kademe hattı belirtilmesi gibi bir düzenleme yapılmasına, bu durumda taşınmazın Mithatpaşa Caddesi yönüne bakan bu cephesinde (ön cephesinde) yola terk işleminin yapılmaması gerekeceğine, imar durumunda, bu doğrultuda yeniden düzenlenmesine,
- Mevcut yapı arka cepheleri, ön cepheler kadar önemli özellik göstermediğinden, aynen korunması gerekmediğine, ancak arka cephe görünüşlerinin, yapının bütünlüğünü sağlayacak şekilde, ön cephelere tamamen aykırı özellikte tasarlanmasına,

- Arka cephe hattı konusunda ise, kurulun “ eski eserin mevcut arka cephenin korunması” yönünde bir karar olmadığından, tamamı ile yeni yapılaşma olacağı gözönüne alınarak, 3194 sayılı imar yasası kapsamında Belediyesince değerlendirilmesine,
- Aynı şekilde, yapı derinliğinin tayini konusunun, bu kararın 1. ve 2. maddeleri gözönünde bulundurularak 3194 sayılı imar yasası kapsamında ilgili belediyesince değerlendirilmesi gerektiğine, bu değerlendirme sırasında, ön cephe hattının değil, bu karar ile kademe hattı durumuna gelmiş olan mevcut imar planlarındaki “ ön cephe imar hattının” esas alınması gerektiğine,
- Mevcut yapı, diğer ikisi halen tescilli eski eser olan üçlü yapı grubunun birinin oluşturduğundan, yıkılması ve yeni yapı yapılması gerektiğine, bu karar doğrultusunda, yeniden düzenlenecek imar durumu belgesinin, 1/1000 imar plan örneğinin ve restorasyon (veya uygulama), 12.80m’ye kadar ilave inşaat uygulama projelerinin kurula iletilmesine karar verilmiştir ” (İzmir İli Konak Merkez İlçe Belediyesi arşivi).

Eski eser niteliğini kaybettiğinden dolayı tescili kaldırılan taşınmazda, bitişindeki 16 ve 17 parseldeki yapılarla aynı niteliği yansıtmaması açısından, varolan cephe özellikleri korunmuş yapı cephesi, uygulama sonrası istenen diğer yapı kitleleri ile bir bütünlük sağlamıştır. Arkasındaki yeni yapı ile ilişkisi bitişindeki parselle aynı özellikleri taşıması bu bütünlüğü kuvvetlendirmiştir.

12.4.1991 tarih ve 813 dosya 24. cilt 3. sayfa ile parsel üzerinde inşaat ruhsatı verilmiştir. İzmir I Numaralı KTVKK Müdürlüğü’nün 12.10.199335.00/650-1513 sayılı yazısı ile Konak Belediyesi yazısı, eki ve yapılan incelemede yapının kurulca onanan projeye uygun yapıldığı ve yapı kullanma izni verilmesinde sakınca olmadığı belirtilmiştir (İzmir İli Konak Merkez İlçe Belediyesi arşivi) (Ekler).

Şekil 3.187 Mithatpaşa Caddesi, No: 1134 (2006).

BÖLÜM DÖRT

MİTHATPAŞA CADDESİ TARİHİ DOKUSUNU KORUMA ÖNERİLERİ

4.1 Mithatpaşa Caddesi'nin İzmir İçindeki Yeri ve Önemi

Mithatpaşa Caddesi, şehir merkezi Konak'tan başlayarak Güzelbahçe ilçe sınırlarına kadar uzanmaktadır. 1880'li yıllarda şehrin kamu ulaşımında kullanılan iki tramvay hattından birinin Cadde üzerinde çalışmaya başlaması, şehrin batı aksındaki gelişmesinde etkin olmuştur. Caddenin gelişimine paralel olarak ilk önce şehir banliyösü durumunda olan bölgede, yerleşim yoğunluk kazanarak, çevresinin ve aksın devamının gelişmesini sağlamıştır. Tarihi süreç içerisinde büyümesini tamamlamaya başlayan bölge bu güzergahtaki ulaşımı sağlayan alternatiflerin artması ve gelişmesiyle devamında yeni yerleşimlerin önünü açmış ve şehir batı aksında büyümesini pekiştirmiştir. Öyle ki başlarda Cadde, Güzelyalı civarında son bulurken, günümüzde sınırları Güzelbahçe il sınırına ulaşmıştır.

4.2 Mithatpaşa Caddesi'nin Kentin Mimari Gelişimindeki Yeri

İXX. yüzyılın ikinci yarısında Karantina İdaresinin kurulmasıyla imar açısından hareketlenmeye başlayan bölge, Caddenin açılması ile birlikte yeni yerleşim alanlarının oluşumunu da beraberinde getirmiştir. Bu yıllarda ekonomik olarak güçlenen Avrupalı ve Gayrimüslim Osmanlı, Mithatpaşa Caddesi üzerinde, Karataş, Göztepe, Güzelyalı bölgelerinin sahil şeridinde ve yakın tepeler üzerinde yalı ve bahçeli köşkler inşa etmişlerdir. Batı Avrupalılar kendi ülkelerinden getirdikleri malzeme, usta ve mimarlar ile kendi ülkelerinde uygulanan üsluplarda konutlar yaptırmışlardır. Böylece bölge ve kent dokusunda Neoklasik üslubun özelliklerini taşıyan yapılar görülmeye başlamıştır.

XX.yüzyılın ilk çeyreğine gelindiğinde ise, Cadde üzerinde ve çevresinde yerleşim yoğunlaşarak yalıların yanısıra sıra evler inşa edilmiş; böylece bölge, şehir banliyösü olmaktan uzaklaşmıştır. Cadde üzerinde farklı din ve etnik grupların yerleşimlerinin artması ve bu gruplar arasında yerleşim sınırlarının yavaş yavaş kaybolmaya başlamasını ve bölgedeki konut mimarisinin belirginleşmesini

sağlamıştır. Cadde ve çevresine ait konut örneklerinde Levanten-Rum ve Etkileşim evleri ağırlıklı olarak yer almıştır.

Bitişik düzende, iki veya üç katlı, dar cepheli, Levanten ve Rum evleri, Neoklasizm, Barok, Ampir gibi batı mimarlık etkisini yansıtan evlerdir. Bu evler, plan ve cephe düzeni açısından birbirine benzer nitelikli ve genellikle dikdörtgen ve dik açılıdır. Alt katı yığma, üst katı ahşap karkas olan evlerin girişleri birkaç basamakla yükseltilmiş ve girişleri bina cephesinden içeriye alınmıştır. Genellikle giriş kat holü yandan olan yapılarda yaşama mekanları bu hole açılır. Zemin katın tekrarı olan üst kat da, plansal değişikliği kapalı balkon şeklinde sokağa bakan cumbalar sağlamaktadır (Akyüz, 1994, s.34).

Bazı cephe elemanlarının sakız adasıyla benzerlik gösterdiğinden dolayı Levanten konutlarının bazıları “ Sakız tipi ev” olarak da adlandırılmaktadır. Silme, yatay ve düzey çıkıntılar gibi plastik elemanlar, anıtsal girişler, taş kaplama cephe giydirmeleri bu tip konutların cephe özellikleri arasında yer almaktadır. Yapılarda detay benzerliklerinin görülmesi aynı kaynaktan malzeme sağlanmasından ve genellikle aynı ustalar tarafından çalışmasından kaynaklanmaktadır (Akyüz, 1994, s.34).

Batı Avrupa mimarisi ile geleneksel Türk mimarisinin etkileşimi sonucu meydana gelen Etkileşim evleri, her iki türdeki yapıların özelliklerini taşımaktadırlar. Genellikle iki katlı, dikdörtgen planlı olan bu yapıların girişleri birkaç basamakla yükseltilmiş ve girişleri bina cephesinden içeri alınmıştır. Taşıyıcı sistemi yarı kagir olan bu yapıların kat planları benzerdir ve üst katta bulunan cumba ögesi katla bütünlenmiştir. Cephelerindeki Neoklasik süslemeler ve içeri alınmış cephe girişleri cephelerde hareketlilik sağlamaktadır (Akyüz, 1994, s.34).

Bu tip yapıların yanı sıra, Museviler, cemaatlerindeki düşük gelirli kişilerin bir arada geleneksel yaşantılarını sürdürebilmeleri için, ağırlıklı olarak Karataş Bölgesinde Kortijolar inşa etmişlerdir. Çoğunlukla merkez avlulu sıra konutlar veya

sıra odalar şeklinde inşa edilmiş Kortijolardan, günümüze sadece Karataş Lisesi'nin karşısında yer alan Kortijonun bir kolu ayakta kalmıştır (Kınay, 2004, s.262-265).

Ayrıca, MPC Bölgesinde yerleşim gösteren azınlıklar ve Türkler inşa ettikleri dini, eğitim ve sağlık yapıları ile bölge karakterini biçimlendirmişlerdir.

Kurtuluş Savaşı sonrasında Rum ve Ermenilerin şehri terk etmeleri ile şehrin ve bölgenin etnik ve demografik yapısında değişiklikler meydana gelmiş, şehirde kalan tek etnik grup olan Museviler de, 1930'lardan itibaren şehri terk etmeye başlamıştır. MPC'de boş kalan yerleşim bölgelerine 1935'de Selanik'ten gelen mübadiller yerleştirilmiştir (Karadağ, 1998, s.90-91; Nahum, 2000, s.239-240).

Cumhuriyet sonrasında ülke genelinde klasik Osmanlı dinsel yapılarının dekoratif mimari ürünleri kullanılarak yaratılmaya çalışılmış "ULUSAL" mimari izlerine MPC bölgesinde de rastlanmaktadır. Bu tarz yapılarda fonksiyonel özellikler dikkate alınmamış, sadece cephelerde biçimsel öğelerin öne çıkmasına çalışılmıştır. Genellikle iki veya üç katlı yapılan yapıların cephe düzenleri simetrik olarak planlanmış ve cephe köşelerinde genellikle üzerleri kubbemsi ve çok köşeli kuleler yer almıştır (Onat, 1992, s.53-54).

Çok katlı yapılaşmanın başladığı 1930'lu yıllarda ülke genelinde yaygınlaşan mimarlık anlayışı, Batı'nın gelişen evrensel anlayışını reddeden, ulusal mimarlık anlayışının yaratılması, çağdaşlaşma ile olacaktır (Eyüce,1999, s.35-36). 1950'lerde de etkisini sürdüren bu anlayışın ortak özellikleri şöyle sıralanmaktadır:

- "Düzgün geometrik biçimlerin simetrik bir düzen içinde kullanımı,
- Geniş saçaklı çatılar,
- Açıkta bırakılmış kolonlar,
- Cumbayı anımsatan çıkmalar, gri edelputz sıva, sıva ile kontrast yaratan beyaz saçak altları, pencere kenarları,
- Yine sıvaya kontrast beyaz doğramalar, yeşil ahşap kepenkler" (Eyüce,1999,s.36).

Ülke genelinde yaşanan bu mimari anlayışının etkileri MPC bölgesinde de etkili olmuş, 1930-33 yıllarında, İzmir'in ilk apartman yapısı olan Hasannuri Bey Apartmanı, Karantina semtinde inşa edilmiştir. Yapının mimarı olan Necmeddin Emre, 1940'lı yıllara kadar yine bu bölgede birçok konut yapısına imzasını atmıştır (Onat,1992, s.66). Bir anlamda çok katlı yapılaşmaya hazırlık süreci de olan bu dönemde MPC'de bölgesel doku değişmeye başlamış ve katlı yapılaşma artmıştır.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra hız kazanan kentleşme ile birlikte, kırsal nüfus kentlere göç etmeye başlamış, böylece nüfusun büyük kentlerde yığılması ile de şehirlerde barınma sorunu ortaya çıkmıştır. İzmir şehrinde dolayısı ile de MPC bölgesinde de yaşanan bu sorun bölgenin fiziki mekanının oluşumunda etkili olmuştur. Kentleşme ile birlikte yeniden ek alınan imar çalışmaları doğrultusunda caddede yol genişletme ve istimlak çalışmaları ile yeni imar mevzuatları sonrasında hızlanan çok katlı yapılaşmalar bölgedeki tarihsel kent dokusunu ve karakterini büyük ölçüde zedelemiştir (Karadağ,1998)

Şehrin, 1980'lerden başlayarak hızlanan metropol yapısı, bölgede ulaşım sorunlarını başlatmış, bu duruma çözüm getirmek için kıyı boyunca sahil şeridinin doldurulmasıyla yapılan Mustafa Kemal Sahil Bulvarı ile de Cadde özgün kimliğinin büyük bir parçasını kaybetmiştir.

2000'lere gelindiğinde şehrin metropol yapısına gölge düşürmeyecek duruma gelen bölgenin, tarihi süreç içerisinde değişen toplum ve fiziki çehresine rağmen değişmeyen tek unsuru " yerleşim bölgesi olarak tercih edilmeye devam etmesi" olmuştur.

4.3 Mithatpaşa Caddesi'nin Kentin Sosyolojik Gelişimindeki Yeri

XIX.yy ikinci yarısında şehirde önem kazanan ticaret hayatı, şehrin sosyolojik ve kültürel yapısında etkili olmuştur. Bu döneme kadar şehirde varolan etnik gruplar arasında özellikle Avrupalı tüccarlar da yerini almıştır. Böylelikle toplum

içerisindeki farklı kültür yapıları şehrin sosyal yaşamının şekillenmesine, buna bağlı olarak da eğlence ve kültür mekanlarının oluşmasına neden olmuştur (Beyru, 2000).

Şehrin ekonomik olarak güçlenen tüccar kesimi, 1800'lü yıllarla birlikte şehir dışına çıkma eğilimi göstererek MPC'de sahil şeridinde yalı ve bahçeli köşkler inşa etmeye başlamışlardır. Yüzyıl sonuna gelindiğinde bu bölgede yerleşim gösteren farklı etnik ve dini gruplar bulundukları alanda yayılım göstermişlerdir. Bölgedeki farklı toplumların bir arada yaşamaya başlamalarıyla, bazı yönlerden birbirinden ayrılmalarına rağmen, ortak birtakım alışkanlık ve adetler de edinerek birbirlerinden etkilenmişlerdir (Atay, 1978; Beyru, 2000).

Kentte yaşayan farklı etnik gruplar kendi aralarında ve diğer gruplarla kenti olumsuz yönde etkileyen olaylar karşısında sosyal yardımlaşma faaliyetlerinde bulunmuşlardır: 1890 yılında Göztepe İslahhane öğrencilerine Tire Belediye Başkanı tarafından yemek verilmiştir. Ayrıca Karataş'taki İngiliz Bahçesi'nde diğer adıyla Hatkinson Bahçesi'nde zaman zaman çeşitli yardım etkinlikleri düzenlenmiştir. 1891 yılında İngiliz bahçesinde yer alan bir kahvehanede Ermeni Okulu yararına, bir konser verilmiştir (Hizmet Gazetesi, 15 Ağustos 1891'den naklen Beyru, 2000, s.252). Yine aynı yerde bu konser sonrası Sanat Okulu yararına bir konser verilmiştir (Hizmet Gazetesi, 29 Ağustos 1891'den naklen Beyru, 2000, s.252).

Bu dönemde kentin sosyal faaliyetlerini konser, balo, konferans, tiyatro vb. etkinlikler oluşturmaktadır. Özellikle şehirdeki yabancılar ve etnik grupların üye oldukları kulüpler, kentin sosyal yaşamına canlılık getirmiştir. Benzeri etkinlikler MPC'de de görülmüştür. 1898 yılı başında Karataş mevkiinde Musevi gençler tarafından sosyal içerikli bir kulüp oluşturulmak istenmiştir (Ahenk Gazetesi, 1 Ocak 1898'den naklen Beyru, 2000,135). Yine Karataş'da yemiş tüccarlarından Leon Danon Efendi ve arkadaşları tarafından Avusturya Macaristan uyruklu M. Boskoviç'e ait ev kulüp haline getirilmiş ve 1898 Şubat'ında açılmıştır (Ahenk Gazetesi, 19 Şubat- 27 Şubat 1898'den naklen Beyru, 2000, s.135). Bu tarihten iki yıl sonra kulüp işletilmesi için vilayet idare heyetine ruhsat isteminde bulunulmuştur.

Fakat bu kulübün niteliği ve diğer bilgilere kaynaklarda rastlanmamıştır (Ahenk Gazetesi, 24 Nisan 1900'den naklen Beyru, 2000, s.135).

1890'lı yılların ortalarında şehirde yerli ve yabancı tiyatro grupları kesintisiz olarak faaliyet göstermişlerdir. Bu dönemde MPC'de yapılan çeşitli tiyatro ve eğlence etkinlikleri Kordon çevresini aratmayacak niteliktedir. Karataş – Salhane mevkiinde 1902 yazında Osmanlı Dram Kumpanyası Tiyatro temsilleri vermek üzere şehre gelmiştir. Kumpanyanın oynayacağı oyunlar dışında, kanto ve bir perdelik başka bir komedi de oynayacağı da duyurulmuştur (Beyru, 2000, s.256-263; Ahenk Gazetesi, 8 Mayıs 1902'den naklen Beyru, 2000, s.253). Yine aynı tiyatrodaki aynı yıl, "Temaşahane i Osmani" Kumpanyası tarafından bir oyun oynatılacağı duyurulmuştur (Ahenk Gazetesi, 25 Temmuz 1902'den naklen Beyru, 2000, s.254). Yüzyıl başında Karataş'daki Lamberi Kahvehanesinde tiyatro etkinlikleri yapılmıştır; 1903 yazı başında Osmanlı Tiyatrosu tarafından bu kahvehanede "Kaplan Avcısı" adlı beş perdelik oyun oynatılmıştır (Ahenk Gazetesi, 20 Haziran 1903'den naklen Beyru, 2000, s. 256).

Tiyatro etkinliklerinin yanı sıra 1. ve 2. Kordon gazinolarında sürdürülmekte olan rakıslı eğlence türleri MPC'si boyunca da görülmüştür. 1888 yılındaki bir gazete haberinde eski Salhane yakınlarında yer alan Vartan Kalfa'nın Kahvehanesi'nde yeni hanendelerin geleceği ve icrai ahenk edecekleri bildirilmiştir. Haberde bu tür eğlenceler, bölgenin gelişimine kanıt olarak gösterilmiştir (Hizmet Gazetesi, 7 Temmuz 1888'den naklen, Beyru, 2000, s.261).

XIX.yy. sonlarına doğru Karantina'da birkaç tane meyhane açılmıştır. Bu meyhaneler bölgenin içkili eğlence merkezleri haline gelmiş, hatta buradaki bakkal dükkanlarında içki satılmaya başlanmıştır. Dönemin gazete haberlerinde bu bölge eleştirilerek ikinci bir 'Meyhane Boğazı' olacağı endişesinden söz edilmiştir (Ahenk Gazetesi, 10 Aralık 1898'den naklen Beyru, 2000, s. 262).

XIX. yy. sonlarında Alsancak Bölgesinde bulunan umumi deniz banyolarından başka Karantina'da Sanat Okulu karşısında deniz tarafında bahçenin rıhtımına bitişik

olarak okul vakfı tarafından yeni bir deniz banyosu inşa edilip açılmıştır (Hizmet Gazetesi, 22 Temmuz 1891'den naklen Beyru, 2000, s. 282).

Şehir yaşamında etkin olan tramvay, MPC'deki sosyal yaşamın gelişmesinde de önemli bir etken olmuştur. Bayram ve benzeri günlerde Göztepe tramvay idaresince yeni seferler düzenlenmiştir. Örneğin 1891 yılında Göztepe Tramvay idaresi ramazan ayı boyunca ek seferler yapmıştır. Aynı şekilde Kokaryalı panayır gecelerinde seferler, sabaha kadar devam etmiştir (Hizmet Gazetesi, 29 Temmuz 1893'den naklen Beyru, 2000, s. 328).

1900-1923 yılları arasında cadde üzerindeki mevcut eğlence ve kültür mekanlarının arasına sinema, birahane ve bira bahçeleri, oyun alanları ve parklar eklenmiştir.

Cumhuriyet sonrası 1925 yılında şehrin ve özellikle MPC'nin eğlence, eğitim, kültür hayatına katkılar yapan Türkocağı (İzmir Halkevi) yaptırılmıştır. 1930'dan 1957 yılına kadar Halkevi olarak işlev gören yapı bünyesinde çeşitli eğitim seminerleri, tiyatro oyunları, resim ve fotoğraf sergileri düzenlenmiştir. Aynı zamanda çay bahçesinde yazın sinema gösterimleri yapılmıştır. Karantina Halk Odası şehirde açılan birçok Türkocağı şubesinden birisidir. Yine burada da sinema gösterimleri yapılmıştır (Dağtaş, 2004, s.23; Tartan, 2004, s.13; Yeni Asır, 21 Mart 1949; Yeni Asır, 24 Mayıs 1946; Yeni Asır, 14 Haziran 1946).

Bu dönemde şehir genelinde olduğu gibi MPC'de de gazinolar eğlence mekanlarının başında yer almaktadır. Dönemin ünlü gazinolarından biri Karataş'ta sahil tarafında Sahil Park adıyla da bilinen İsmet Gazinosu'dur. İsmet Gazinosu'nun hemen yanında Bahribaba parkının deniz kenarında olan bölümünde Bek-diye Park Gazinosu bulunmaktadır. Bu bölgedeki diğer gazinolar arasında Halkevine bitişik Vapur Koltuk Gazinosu; Göztepe'de Vapur İskelesi'nde Zaman Gazinosu ve Aile Bahçesi, Güzelyalı'da vapur iskelesi yanında Mez ve Şule Gazinoları sayılabilir. Bu gazinolarda tiyatro oyunları da sergilenmiştir. Gazinoların yanı sıra eğlence mekanları arasında aile bahçeleri de bulunmaktadır. Karataş'ta bulunan Karataş,

Güzelyalı'da Şule, Göztepe'de Sadık Bey Aile bahçeleri bunlardan birkaçıdır (Dağtaş, 2004).

Halkevlerinde sinema gösterimleri yapıldığı gibi, bölgede de düzenli olarak sinema gösterimleri yapılmaktadır. Gösterimlerin yapıldığı bu sinemalar; Karantina'da Köşk, Anadolu Apartmanı yanında Gözümoğlu ve Güzelyalı'da Reşadiye Sinemalandır.

Bu dönemde caddede kıyı boyunca yer alan birçok köşk ve yalıya ait deniz banyoları dışında, denize girilebilen özel deniz banyoları sayısı artmıştır. Bu banyolar arasında Reşadiye Birahunesindeki banyo, Karataş'daki Hafızın Banyosu ve yine Reşadiye'de bir umumî banyo sayılabilir. Bu deniz banyolarından ikisi 1933 yılında topluma aykırı hareketler yapıldığı gerekçesiyle kapatılmıştır. Ayrıca bu deniz banyoları dışında kıyıya açılan sokak aralarındaki boş arsalardan ve iskelelerden denize girilmekteydi (Hizmet Gazetesi, 25 Temmuz 1933).

1940'lı yıllarda Göztepe'de yapılan kürek yarışmaları ve Karantina Parti Ocağında açılan güreş salonları bölgede spor aktivitelerine ağırlık verildiğini göstermektedir (Yeni Asır Gazetesi, 27 Temmuz 1942; 11 Nisan 1943).

Sona eren II. Dünya Savaşı'nın hemen ardından, 1950'li yıllarda gelişen sanayi özellikle de tarım alanını etkilemiş ve makineleşmenin sonucunda işsizlik artmış kırdan kente göçler başlamıştır. Diğer kentlerde olduğu gibi İzmir'de bir değişim sürecine girmiştir. Bunun sonucunda kentleşme ile birlikte kent ve bölge dokusu değişerek, çok katlı yapılaşmalar başlamış ve bu da beraberinde şehrin ve bölgenin sosyal ve kültürel yapısını etkilemiştir. 1950'li yıllarda başlayan imar çalışmalarını hız kazanarak, yol genişletme, yapım ve istimlaklara başlanmıştır. Bu doğrultuda MPC'de de kent dokusuyla birlikte mevcut sosyal ve eğlence merkezleri yok olmaya başlamış, yerini yeni sanat ve kültür merkezlerine bırakmıştır.

1970'li yıllarda eğlence hayatında önemli yer tutan gazinolar eski önemini yitirmiştir. Bu durumun nedenleri arasında cadde sahil şeridinde çok katlı

yapılaşmanın başlaması, dönemin ekonomik sıkıntıları, sahil bandının doldurulma çalışmaları sayılabilir. Aynı zamanda sahil bandının doldurulması, deniz kıyısı boyunca yer alan deniz banyolarının yok olmasına neden olmuştur.

1980'li yıllarla birlikte metropolleşmeye başlayan şehir ile birlikte bireylerin sosyal hayatı değişmiş, kültür ve spor tesislerine daha fazla gereksinim duyulmuştur. Bunun sonucunda MPC'de de günümüze kadar çeşitli kültür merkezleri, sanat galerileri ve sergi salonları açılmıştır. 1981'de Ege Üniversitesi, Atatürk Kültür Merkezi ve Resim Heykel Müzesi, 1994'de Dokuz Eylül Üniversitesi, Sabancı Kültür Merkezi, 2003'de Akademi İKSEV, 2005'de Konak Belediyesi Güzelyalı Kültür Merkezi açılmıştır. Ayrıca birçok apartmanın zemin katlarında sanat galerileri caddenin kültürel değişimine önemli katkıda bulunmuştur.

Mithatpaşa Caddesi coğrafi durumu ve beraberinde sahip olduğu ulaşım alternatiflerinin de etkisiyle her dönem kentin sosyal ve kültürel çevrelerini bir araya getiren önemli yerleşim alanlarından biri olmuştur. Bölge tarihsel süreç içerisinde tarihi kentsel dokusunu büyük oranda kaybetmiş olsa da, şehrin önemli sanat ve kültür merkezlerinden biri olma özelliğini korumuştur.

4.4 Mithatpaşa Caddesi'nin Sosyolojik ve Mimari Gelişiminin Korunması Önerileri

Tarihi süreçte Mithatpaşa Caddesi üzerinde yer alan etnik gruplar yaşam mekanlarını, kültürel yapılarına, yaşam standartlarına ve ihtiyaçlarına uygun olarak meydana getirmişlerdir. Zaman içerisinde alanların daralması ve farklı toplulukların yakınlaşmaları sonucu, farklılıklarına rağmen ortak bazı alışkanlık ve adetler edinerek birbirlerinden etkilenmişler ve ortak yaşam alanlarını oluşturmaya başlamışlardır.

Mithatpaşa Caddesi'nde 1890'lı yıllarda bu etkinliklere ilişkin en çarpıcı örneklerden bazıları da, Göztepe'de bulunan İslahhane'de dönemin Tire Belediye Başkanının verdiği yemek ve Karataş'ta bulunan İngiliz Bahçesi (Hatkinson

bahçesi) içerisinde düzenlenen yardım etkinlikleridir (Hizmet Gazetesi, 15 Ağustos 1891'den naklen Beyru, 2000, s.252).Yine bu dönemlerde yapılan aktiviteler arasında konser, balo, konferans, tiyatrolar belirtilebilir. 1902 yılı yaz aylarında Osmanlı Dram Kumpanyası Karataş-Salhane mevkiinde oyunlar, ayrıca kanto ve bir perdelik başka bir komedi de sergilemiştir (Beyru, 2000, s.256-263; Ahenk Gazetesi, 8 Mayıs 1902'den naklen Beyru, 2000, s.253). XIX. yy. sonlarına gelindiğinde, Sanat Okulu karşısında bahçenin rıhtımına bitişik olarak yapılan deniz banyosu ile panayırların, birahanelerin, sinema ve oyun alanlarının mevcut eğlence ve kültür mekanlarıyla sosyal etkileşimin yoğunlaştığı bir cadde olmakla kalmamış, Göztepe Tramvay İdaresi tarafından ek seferlerin düzenlendiği, vapur seferlerinin yoğunlaştığı önemli bir sosyal alana dönüşmüştür. Cadde artık sayfiye özelliğinden uzaklaşarak, kendini bir anda merkezin bir banliyösü haline getirmiştir (Hizmet Gazetesi, 7 Temmuz 1888'den naklen, Beyru, 2000, s.261; Ahenk Gazetesi, 10 Aralık 1898'den naklen Beyru, 2000, s. 262; Hizmet Gazetesi, 22 Temmuz 1891'den naklen Beyru, 2000, s. 282).

1940'lı yıllarda Karantina Parti Ocağında açılan güreş salonları ve Göztepe'de yapılan kürek yarışmaları spor aktivitelerine ağırlık verildiğini göstermektedir (Yeni Asır Gazetesi, 27 Temmuz 1942; 11 Nisan 1943).

1950'li yıllara gelindiğinde gelişen sanayi sayesinde kırsal alanlardan göçlerin yaşanması, işsizliğin artması sonucunda kentin genelinde yaşanan değişim cadde üzerinde de etkisini göstermeye başlamış, çok katlı yapılar, uygulanan imar planları, istimlakler yol açma çalışmaları sonucu cadde, eski kültürel yapısından uzaklaşmaya başlamıştır .

1970 yıllarında sahil bandının doldurulması, caddenin fiziksel bozulmasını biraz olsun azaltsa da, imar planlarındaki yanlış uygulamalar devam etmiştir.

1981 yılında Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi, 1994 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Sabancı Kültür Merkezi, 2003 Akademi İKSEV, 2005 Konak Belediye Güzelyalı Kültür Merkezi, eski trolleybüs garajına yapımı düşünülen ve

durdurulan Adnan Saygun Kültür Merkezi bu caddenin kültür ve sosyal yapısının ne kadar önemli olduğunu kanıtlasa da, tarihsel süreçte sahip olduğu etnik çeşitliliğinin izlerini taşıyan tarihi binaların yok olmasını engelleyememiştir.

- Mithatpaşa Caddesi tarihsel süreç içerisinde farklı kültürleri bir arada barındırmayı başarmış yerleşim yerlerinden biri olma özelliğini taşımaktadır. Bu amaçla cadde üzerindeki geç kalınmış koruma çalışmaları sağlam temeller üzerine oturtulmalıdır. Yapılan çalışmalar yüzeysellikten kurtulmalı, daha bilimsel ve kalıcı hale getirilmelidir. Kurumlar arası çekişmeler ve yanlış uygulamalar ortadan kalkmalı, kurumların ortak çalışmaları hızlandırılmalıdır. Tüm envanterler tekrar elden geçirilmeli, tutarsız ve çelişkili tescil listeleri düzeltilmelidir. Yeni yerleşim alanları oluşturabilmek için tarihi bir yapıyı yıkmak doğru değildir, bunun için de tarihi bir binanın yıkılarak yerine yeni yapı yapılmasına izin verilmemesi önerilmelidir. Bilgi ve belge değerleri kaybolmayan yapılar ne kadar bozulmuş ve yıpranmış olursa olsun Koruma Kurulu tarafından koruma altına alınması önerilmelidir. 1978 yılında Kültür Bakanlığı Anıtlar Yüksek Kurulu tarafından 1710 ve 4805 sayılı yasa uyarınca koruma altına alınması gereken eski eser listesi 95 adet taşınmazı kapsarken, 21.09.1979’ da A-1851 nolu kararla bir önceki tescillilerle birlikte 155 olmuştur. 1984 yılında 14.12.1984-548 sayılı kararla 65 adet taşınmazın tescili kaldırılmıştır. 1989 yılında 2A IV. grup yapı uygulamasına maruz bırakılan, yani cephe karakterleri aynen korunarak gabarilerinin yeni imar yönetmeliğine uygun yapılmasının önü açılarak eski eserlerin yok olması hızlandırılmış, böylece cadde üzerindeki 19 adet taşınmazın yok olmasının önü açılmıştır. 1989 yılında 2.3.1989-847 nolu karar ise, koruma grubu II. olarak belirlenen 47 adet taşınmazda kentsel çevreyi oluşturan, yöreye karakter veren, geleneksel yapıım tekniğiyle yapılan binalar arasına girerek koruma altına alınmışlardır.
- Mithatpaşa Caddesi’nde bulunan envantere kayıtlı, tarihsel ve kentsel koruma altında bulunan yapıların genel olarak 1/1000 ölçekli vaziyet planlarına işlenmesi sağlanmalı, eğer bu ölçeğe sığamayacak kadar büyük ise 1/2000 ölçekli vaziyet planları kullanılmalıdır. Vaziyet planlarına işlenen taşınmazların

envanter fişleri de yapılarak koruma altına alınan veya önerilen tüm taşınmazlar için yapılması gereken koruma standardı belirlenmelidir.

- Planlama çalışmaları tamamlanan alanlar belirlendikten sonra çalışmalar daha kapsamlı ve parseller üzerinde, cadde ile bağlantılı olan taşınmazların, yapılan envanterlerine uygun koruma çalışmaları başlatılmalı ve bu çalışmaların giderleri için fonlar oluşturulmalı, kurumlar kadar çözümler için bireysel desteklere başvurulmalıdır. Bu çalışmalar yapılırken binaların rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin hazırlanması ve cadde arşivinin oluşturulması açısından önem taşımaktadır.
- Koruma altına alınması gereken binaların mülk sahiplerine de kolaylıklar sağlanmalı ve profesyonel kurumlarla çalışmaları koşuluyla maddi destek verilmelidir. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yeterli kriterleri sağlayan binalara verilen hibe kredilerinin doğru kullanılması sağlanmalıdır .Bu amaçla Belediyelerin koruma ve uygulama denetim bürolarının kuruluşları hızlandırılmalı (KUDEP), kurulan büroların diğer kamu kuruluşlarıyla uyumlu ve hızlı çalışması sağlanmalıdır.
- Korumada istenilen hedefe ulaşılabilmesi için tarihi çevrenin yaşam standartlarının yükseltilmesi gerekmektedir. Tarihi dokuyu bozan trafiğin ve olumsuz baskıların, tarihi dokunun çevresinden uzaklaştırılması, dokuyu iyileştirip, koruyarak ileriye götürebilmenin en önemli çözüm yolları arasındadır. Yol üzerindeki araç trafiğini asgariye indirme çalışmaları yapılmalı, Mustafa Kemal Sahil yolu üzerindeki otoparkların Mithatpaşa Caddesi aksındaki tüm bina kullanıcılarınca zorunlu olarak kullanılması sağlanmalıdır. Geçmiş yıllarda olduğu gibi cadde üzerinde toplu taşımanın hafif raylı sistemle yapılması düşünülmelidir. Bu amaçla yapılacak İstanbul'daki İstiklal Caddesi üzerindeki uygulamaya benzer çalışmanın, Mithatpaşa Caddesi'nin ekonomik ve sosyolojik açıdan gelişimine yol açacağı düşünülebilir .Seminer ve konferanslar düzenlenerek, uluslararası bilgilendirme yapıp bölgenin değerlerinin korunması ulusal ve uluslararası platformlara taşınarak ekonomik destek alınması sağlanabilir. Bu

olgu, binalar üzerinde bir ön yargı olan ticari kaygıların zaman içerisinde yok olmasına yardımcı olacak caddede kullanıcıların koruma ve tarihi değerleri daha iyi anlayabilmeleri sağlanacaktır.

- Dini yapıların çevresindeki tarihi yapılar öncelikli olarak korunma altına alınarak, onarımları tamamlanmalı, pansiyon , kafeterya, restoran olarak düzenlenmeli , din ve kültür turizmine açılmaları sağlanmalıdır. Bu çalışmalar için öncelikle Tarihi Asansör ve 302, 305 nolu Sokaklar pilot bölge olarak seçilmeli ve uygulamalar 633, 636 nolu ada ve üzerindeki parsellerde uygulanmalıdır.
- Cadde üzerinde bulunan köşk ve yalıların rölöve, restitüsyon ve restorasyon çalışmalarının yapılarak butik otel ya da müze haline dönüştürülmesi önerilebilir, bu yönde yapılacak çalışmalar cadde üzerindeki kültür turizminin gelişmesini sağlayacaktır.
- Cadde üzerinde varolan sosyal dokuyu canlandırabilmek için yapılan kültür turizminin desteklenmesi, mülk sahiplerinin de yapılarını tarihi miras olarak görmelerinin sağlanması açısından önemlidir. Ev sahipleri binalarını korumak için banka kredilerinden faydalanmalı, ödemeleri için kolaylıklar getirilmelidir. Tarihi binaların korunması için ekonomik destek önerilmelidir.
- Cadde üzerinde bulunan tarihi binaların koruma çalışmaları yapılırken tamamı için öncelikle cephe iyileştirilmesi uygulanması dikkat çekmiştir. Bu çalışmalar cadde üzerinde korumanın tam anlamıyla uygulandığı anlamına gelmemektedir. Caddenin fiziksel yapısındaki hızlı değişim binalar arasındaki bağları da koparmıştır. Bu da cadde üzerindeki tarihi binaların giderek azaldığının kanıtıdır. Cadde üzerinde ve yakın çevresinde tarihi binaların gruplar şeklinde belli parsellerde kümелendiği görülmüştür. Bütüncül korumanın uygulanabilirliği açısından 82., 133., 178., 211.,302., 305 Sokaklarda dokusal koruma önerilmektedir.

- Tescilli yapılar listesinde yer almayan fakat, sahip oldukları nitelikleri açısından kültür varlıkları olduğu düşünülen

- 103 pafta, 629 ada, 31 parselde kayıtlı no : 115,
- 105 pafta, 584 ada, 14 parselde kayıtlı no: 161,
- 151 pafta, 839 ada, 48 parselde kayıtlı no: 793-795,
- 151 pafta, 839 ada, 47 parselde kayıtlı no: 797,
- 110 pafta, 633 ada, 4 parselde kayıtlı no : 233,
- 128 pafta, 791 ada, 19 parselde kayıtlı no: 675, bulunan yapıların tescillerinin yapılması önerilmektedir.

Mithatpaşa Caddesi üzerinde yapılan koruma çalışmaları, caddenin tarihsel dokusunu yeniden canlandırmaya yetmese de, koruma çalışmalarının ana ilkelerinin doğru uygulanması tarihi caddenin dokusunu koruması için yeterli olacaktır .

4.4.1 Koruma Çalışmalarının Değerlendirilmesi

Mithatpaşa Caddesi Konak'tan başlayarak Karataş, Karantina, Göztepe ve Güzelyalı hattı boyunca tarihsel değeri olan, ekonomik, dini, politik, sosyal, teknik ve kültürel yapıya bağlı olarak çeşitlilik gösteren bir yapıya sahip olmuştur. Bu çeşitlilik tarihsel süreçte konut mimarisinde de kendini göstermiştir. Tarihsel dönemlere bağlı değişim gösteren mimari yapı örneklerine sahip caddenin, geçmişten geleceğe devamlılığı konutlar ve anıtsal yapıların korunması ve koruma tedbirlerinin geliştirilmesi ile sağlanmaktadır. Koruma çalışmaları sırasında röleve, Restorasyon ve Restitüsyon uygulamaları geçirmiş bir çok örnek, devlet malı niteliğindeki kurumsal yapılara aittir. Yapılan koruma çalışmalarının başarılı olup olmaması, koruma çalışması yapılan yapılarda doğru uygulamaların yapılması ile sağlanır.

- Eski Sayaç Atölyesi, Mithatpaşa Caddesi, 138 numara, 83 pafta, 527 ada, 9 parselde bulunan, 1908 yılından sonra yapıldığı düşünülen bina, caddenin gelişiminde önemli rol oynayan, Göztepe Tramvay Hattı idare binası olarak

kullanılmıştır. 3.1.1. Tarihi binalar başlığı altında detaylı olarak tarihçesi anlatılan bina, 1963 yılında İzmir Belediyesi, 1994 yılından itibaren de İzmir Büyükşehir Belediyesine devredilmiştir. Bina uzun süre Belediye Sayaç Atölyesi olarak kullanıldıktan sonra, 2000 yılında restorasyon projeleri çizdirilerek, 22.03.2000 gün ve 8403 sayılı karar ile Çocuk Konservatuvarı olarak kullanılmak üzere büyük onarım geçirmiştir (Şekil 4.1). Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 21.09.1979 tarih ve A-1851 sayılı kararı ile tescilli yapılar arasındadır. Yapı hakkındaki bilgi ve belgelerin çokluğu, aslına uygun restore edilmesindeki en büyük kazanç sayılabilir. Caddenin tarihinde önemli yer tutan bina her ne kadar çok katlı yapılar arasında kalmış olsa da, gabarisi yüksek binaların cadde aksından içeride olması, estetik normları bozulmayan yapının kent dokusu içindeki yerini koruması açısından önemlidir .Yapının sürekli kullanılması, eğitim ve kültür yapısı olarak işlev görmesi binanın sürekliliği açısından olumludur.

Şekil 4.1 Yapının restorasyon öncesi (İzmir Büyükşehir Arşivi, 2005) ve sonrası durumu.

- Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi, 704 ada, 5 parselde, Osmanlı mimarisinde Tanzimat Fermanı (1839-1861) ile yapılan toplumsal, ekonomik, siyasal ve kültürel yapılanma sonrası ortaya çıkan batı kültürüne yönelik etkisinin yaşandığı yapılardandır. Caddenin tarihi kimliğinde yer tutan binanın, 2.3.1989 gün ve 847 sayılı İzmir I numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararı ile Kentsel Sit Alanı içinde II.grup olarak tescili yapılmıştır. 31 Mart 1997 tarihinde okulda büyük yangın yaşanmıştır. Yangın, özellikle okulun çatısında ve üst

katında büyük tahribata yol açmıştır. Yangın söndürme çalışması sırasında kullanılan su, üst katla beraber zemin kat, bodrum kat ve ara katın tavan sıvalarının ıslanarak kabarıp çatlamasına; döşeme putrellerinde korozyona; tavan, sıva ve boyaları ile zemin kat döşemelerinde bozulmalara neden olmuştur. Özgün yapısını yangına kadar korumuş olan ahşap makaslı çatı sistemi yangında tamamen kaybedilmiştir. Üst katın yapısal kısmı, ahşap, taş ve tuğla yapı elemanlarının büyük bir kısmı da tahrip olmuştur. Sıvalar, yangın sırasında varolan yüksek ısı ortamında özelliklerini kaybedip, duvardan ayrılmıştır. Ahşap döşeme kaplamaları ve altlarındaki kirişleme sistemi, bağdadi çatalı ve sıvalı ara duvarlar onarılamaz hale gelmiştir. Yangın kapı doğrama ve kasalarına, üst kat sütunlarına, süslemeli tavanına ve dolaylı olarak da bodrum, ara kat ve zemin kata zarar vermiştir. Yangın sonrası durumun saptanması, Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Fakültesinden sağlanan rölöve projeleriyle yapılmıştır. Bu projelerin üzerine yangın hasarları işlenerek, rölöve projeleri yeniden hazırlanmış ve restitüsyon projeleri oluşturulmuştur. Onarım uygulamaları, İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 1.5.1997 gün ve 6789 sayılı kararı ile onaylanan projeler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir (Şekil 4.2). Uygulama denetimini İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Fakültesi Mimari Restorasyon Bölümü üstlenmiştir (İpekoğlu ve Hamamcıoğlu, 1998, s.14-19).

Şekil 4.2 Yapının restorasyon öncesi (İpekoğlu, B ve Hamamcıoğlu, M.,2002 s.35) ve sonrası durumu.

Yangın sonrası restorasyon çalışmaları, 1997 Mayıs ayında başlamış altı aylık bir çalışma sonucu, aynı yılın Ekim ayında tamamlanarak eğitim ve öğretime açılmıştır. Yangın sonrası yapılan tesbitler doğrultusunda hazırlanan restitüsyon projeleri ve detay çizimleri, uygulama sürecinin kısa olması nedeniyle, yerinde alınan kararların belgeler doğrultusunda desteklenmesiyle uygulanmıştır. Yerinde alınan kararlar ve uygulamalarda fotoğraflarla ve çizimlerle belge altına alınarak yapının ayrıntılı arşivinin oluşturulmasını sağlamıştır. Restorasyon uygulamaları yapılırken yapının özgün kütesinin de korunması amaçlanmıştır. Eğitim binasının eklentilerinden ve yangının çıkış noktasını oluşturan atölye bloğunun, binanın batı cephesinin algılanmasına engel olmasından dolayı ortadan kaldırılması sözkonusu olmuştur. Bu alan içerisinde yapılan peyzaj düzenlemesi ile de görsel kimliği bozulan yapının ön plana çıkması sağlanmıştır. Batı cephesinde yapılan bu çalışmaların yanı sıra doğu cephesinde bulunan eklentiler de ortadan kaldırılarak anıtsal yapının gerçek hacimlerine oturtulması sağlanmıştır. Yapı ölçeğinde ise, strüktür sistemi, mekansal, işlevsel, malzeme müdahaleleri olarak değerlendirilmektedir. Yangında güneydeki orta kısımda, yüksekliği diğer bölümlerden daha fazla olan mekan dışında tamamıyla bozulan ahşap çatı makası yeniden aslına uygun olarak onarılmıştır. Bina strüktür yapısında meydana gelen tahribat yüzünden, emprenye edilen ahşap karkaslar yeniden yapılandırılmıştır. Karkas yapı düzeltilirken bozulan metal bağlantı elemanları da iyileştirilmiştir. Bu iyileştirme çalışmaları aslına uygun yapılırken, uygulanması zorunlu ilavelerden de kaçınılmamıştır. Yapının çatısında öngörilmeli döşeme kullanılması sonucunda yeni betonarme hatıl yapılma zorunluğu çıkmış, yapılan imalatlar sonrasında bina statik açıdan da güçlendirilmiştir. Yapılan bu imalat sonrası çalışmaların daha hızlı uygulanması da sağlanmıştır. Çatı karkası tamamlandıktan sonra, aslına uygun yapılan ahşap oturtma çatı üzerine marsilya kiremit ile kaplama yapılmıştır (Şekil 4.3). Binanın diğer taşıyıcı kısımlarından olan zemin kattaki mermer kolonlarda meydana gelen çatlaklar, çatıdaki yükler, birinci kat döşemesinin I putrellerle yapılan yeni döşeme yükünü kaldıramayacağı kanısına varılarak, yeniden yapılandırılma kararı alınmıştır. Taşıyıcı özelliği kalmayan kolonlar yerinden alınıp, yerine çelik taşıyıcı kolonlar konulup, yeni yapılan mermer kaplama uygulanmıştır. Kolonlar

arasındaki kemer taşıyıcı sistemi de geçici takviyelerle kontrol altına alınmış, sonrasında gerekli onarımları titizlikle aslına uygun yapılmıştır. Yapının birinci ve zemin kat duvar sıvaları, aslına uygun malzeme bileşenleri ile yenilenmiştir. Bu sıva birleşimi kireç, beyaz çimento, dere kumu akrilik reçine karışımı ile sağlanmıştır. Yeniden yapılan ahşap karkas duvarlar oluşturulmuş bakımı açısından da yüzeyi alçıpan paneller ile kaplanmıştır. Yapının diğer elemanlarından, zemin kat döşeme malzemeleri, koridorlarda, eski kütüphane mekanının döşemesi de aslına uygun bırakılmışlardır. Yangında hasar gören şeref merdiveninin kaplaması ile doğu kısmında yer alan merdivenin betonarme ve mozaik kaplamasının hasar görmesinden dolayı mermer kaplama malzemesi ile yenilenmişlerdir. Yapıya ait birinci kat ile zemin kat kapı kasaları ve kanatları, kasaları çelik ve kanatları ahşap kanat olarak aslına uygun yapılandırılmıştır. Pencere, giriş holünün doğusunda kalan mekanın cephe doğramalarının özgün kalan ikisinden yararlanılarak aslına uygun detaylandırılıp yenilenmiştir. Yangın sonrası bozulan tüm tavan kaplamaları ve özgün süslemeleri yenilenmiştir. Merdiven korkulukları üzerindeki bozulan boyalar kimyasal malzemelerle temizlenmiş, korozyona karşı koruyucularla astarlanarak aslına uygun renklerle boyanmıştır. Yapının temellerini tehdit eden taban rutubeti, zeminin havalandırma ve zemin suyunun yeni yapılan pompalarla dışarıya atılması ile sağlanmıştır. Cepheelerde özgün bulunan mermer ve taş malzemelerin yüzeylerine basınçlı hava ile yüzey tozları alınmıştır. Daha sonra yine basınçlı su ile yıkama yapılmıştır (Şekil 4.4). Girinti, derz boşlukları ise mekanik olarak taş yüzeye zarar vermeden temizlenmiştir. Kırılan ve bozulan taşlar ise plastik çelik takviyeli onarımlar yapılmıştır.

Şekil 4.3 Özgün biçimine uygun onarılan çatının onarım sırasındaki görüntüsü (İpekoğlu, B ve Hamamcıoğlu, M., 2002, s.65).

Şekil 4.4 Cephe temizliği uygulamasından görüntü (İpekoğlu, B ve Hamamcıoğlu, M.,2002, s.75).

Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi eğitime açılmasıyla, yangın öncesi ve sonrası yaşadığı tahribatları geride bırakmıştır.Yapılan onarım binanın bir anlamda özgün hacimlerine, yapısına kavuşmasını sağlamıştır. Özellikle eklentilerin ortadan kaldırılması binanın çevresel bütünlüğü ortaya çıkarmıştır. Mimari anlamda yapılan çalışmalar eldeki belge ve restitüsyon projelerinin doğru uygulanması sonucu yenilenerek geri kazanımı sağlanmıştır. Caddenin gelişiminde önemli bir yeri olan tarihi anıtsal değeri olan ilerleyen yıllarda da

geçmişe ışık tutmaya devam edecek yapılardan biri olarak yerini korumaya devam edecektir.

- Halil Rifat Paşa Köşkü, Kemal Reis Mahallesi, 186-188 Sokak, 120 pafta, 675 ada, 9 parselde yer almaktadır. TÜLOV Vakfı tarafından, 10 yıl boş kaldıktan sonra, Kültür ve Eğitim Merkezi olarak kullanılmak üzere kiralanmıştır. Onarım izni İzmir I Nolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü'nün 29-05-2001 gün ve 9288 sayılı kararı ile alınmıştır (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi). Onarım çalışmaları kapsamında, kurul kararı ile giriş cephesinde yer alan dönem eki niteliği taşımayan ek yapı yıkılmıştır (Şekil 4.5). Binanın kullanılmaz durumda olan ahşap döşeme kirişleri, tavan ve döşeme tahtaları tümüyle, bağdadi çatıların ise yalnızca kötü durumda olanları sökülerek yenilenmiştir. Sağlıklı duvar sıvaları korunmuş, bozulan sıvaların raspası yapılmıştır. Raspa işleminden sonra duvar içlerindeki çürümüş ahşap taşıyıcı elemanlar sökülerek, emprenyelenmiş ahşaplar ile özgün şekline uygun şekilde yenilenmiştir. Giriş ve bahçe katında yer alan yağlı boyalı yüzeylerin boya raspası yapılmış, bozulan ve tahrip olan eksik bölümler, eski resimlerden faydalanarak tamamlanmıştır. Boya raspası sonucunda belirlenen kesimlerde, kötü durumdaki tavan ve duvar sıvaları, özgün malzemesine uygun, saman katkılı sıvalar kullanılarak onarılmıştır. Tüm sıva yüzeylerine son kat olarak alçı sıva yapılmıştır. Odalarda bozulan alçı korniş ve göbekler, özgün bölümden kalıp alarak tamamlanmıştır. Kapı kanatları, ahşap kapı ve pencere kasaları, klasik ve giyotin pencere doğramaları, kepenkler, merdiven basamakları, korkuluklar ve süpürgelikler aslına uygun olarak yenilenmiş ve demir korkuluklardan sağlam olanları korunmuştur (Şekil 4.6- 4.7). Bodrum kat ve sokak girişindeki kurşunlu demir kapılar, eski fotoğraflardan elde edilen veriler doğrultusunda yapılmıştır (TÜLOV Vakfı Arşivi).

Şekil 4.5 Giriş cephesinin restorasyon öncesi ve sonrası durumu (TÜLOV Vakfı Arşivi).

Şekil 4.6 Giriş holünün sonundaki salon kapısının restorasyon öncesi ve sonrası görünümü (TÜLOV Vakfı Arşivi).

Şekil 4.7 Giriş katındaki oda tavanının restorasyon öncesi ve sonrası görüntüleri (TÜLOV Vakfı Arşivi).

Onarım kapsamında, konut yapısı olarak inşa edilmiş yapının mevcut mekanlarının yeni işlevler doğrultusunda kullanılabilmesi için düzenlemeler yapılmıştır. Yeni işlevler, giriş katının; sanat galerisi ile DÖŞİM ürün tanıtım standı, bahçe katının; okuma salonu, idari oda, mutfak, bodrum katının; konferans salonu, çatı katının; çalışma odası olarak düzenlenmesi şeklinde belirlenmiştir (TÜLOV Vakfı Arşivi).

Bahçe içinde yer alan müstemilat yapısı, güvenlik odası olarak kullanılmak üzere onarılmıştır. Ayrıca bahçe içerisinde projesi, İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü'nün 24-10-2001 gün ve 9565 sayılı kararı ile onaylanan, sürme kapılı, zaman zaman bahçe ile bütünleşebilen şeffaf bir yapı da inşa edilmiştir (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi) (Şekil 4.8).

Şekil 4.8 Arka ve yan cephelerin restorasyon öncesi ve sonrası durumu (TÜLOV Vakfı Arşivi).

Yapının onarım çalışmaları, 2002 yılında bitirilerek köşk, 4 Mayıs 2002 tarihinde hizmete açılmıştır. Yapıya kazandırılan işlevsellik sayesinde binanın korunması yönünde de kazanç sağlanmıştır. Binanın geri kazanımı ve kullanıma açılması ile tarihi bina restorasyonu başarılı olmuştur.

- 102 pafta, 626 ada, 19 parselde eski kilise olan , günümüzde eğitim binası olarak kullanılan Duatepe İlkokulu bulunmaktadır. Okul bahçesinde bulunan Papazın Evi, 2004 yılında Balçova Rotary Kulübü tarafından restore ettirilmiştir (Şekil 4.9). Yapının cephesinin özgün hali fotoğraflarla restore edilmeden önce belirlenmiştir. Yapının eski hali dikkate alınmadan yapılan restorasyon çalışmaları sonucunda yapı özgün görüntüsünü yitirmiştir. Restorasyon sonucu cephe pencere söveleri belirgin halde bozulmuş, giriş kapısı büyütülmüş, merdivenleri genişletilmiş, cephe saçak bordürü özelliğini yitirmiştir. Bu çalışmalar koruma amaçlı olmaktan öte, yapının okula ek bina olmasından başka işlevsellik sağlamamaktadır. Bu ve benzeri çalışmalar korumanın doğru

uygulanmadığı, tarihi yapıların onarım yapılarak özgünlüklerinin kaybolmasına neden olmaktadır.

Şekil 4.9 Papazın evi olarak anılan bina (Duatepe İlkokulu Arşivi).

- Muammer Bey Köşkü, Mithatpaşa Caddesi 141 Sokak 129 pafta, 809 ada, 19 parselde bulunmaktadır. Yapı, Latife Hanım'ın büyükbabası Sadık Bey tarafından, 1860'lı yıllarda yaptırılmıştır. 1991 yılında, 1950 yılından beri İzmir Özel Türk Koleji'ne hizmet veren köşkün yeni ek yapılar ile birlikte bir kültür merkezine dönüştürülmesi gündeme gelmiştir. Bu doğrultuda koruma ve onarım projeleri hazırlanmıştır. Tescilli olan yapının restorasyon çalışmaları, I Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 08.01.1998 tarih ve 7004 sayılı kararı ile gerekli izin alınarak başlatılmıştır. Projede, yeni açık ve kapalı alanlar köşkün her açıdan görülmesini sağlayacak ve köşkün mimarisi ile uyumlu, fazla ön plana çıkmayacak şekilde tasarlanmıştır. Özellikle yeni cepheleri oluşturacak açıklıkların oranları, genel konseptle uyumlu fakat malzeme, renk ve yapı tekniği olarak farklı olmasına özen gösterilmiştir (Şekil 4.10). Proje kapsamında, köşkün özgün planının korunarak, işlevinin Müze-Kütüphane olarak değiştirilmesine, müstemilatın ise sergileme, ofis, ve servis alanı olarak düzenlenmesine karar verilmiştir. Yeni yapılanma, müzik odaları, derslikler, kantin, 85 kişilik multivizyon salonu, 140 kişilik çok amaçlı salon, 25 kişilik fuaye/ toplantı salonu, dinlenme ve sergileme alanlarını kapsamaktadır. Eski yapılar 1135 m², yeni yapı 1770 m² olmak üzere toplam inşaat alanı 2905 m² dir. Restorasyon çalışmalarına, köşkün birinci katından çatıya

kadar olan iç ve dış kısımlarına çelik konstrüksiyon uygulanarak sağlamlaştırılmasıyla başlanmıştır (Şekil 4.11). Binanın dış duvarındaki çatlaklar onarılmış ve önlem olarak çelik takviyelerle sağlamlaştırılmıştır. Dış cephesindeki sıvalar sökülmüş ve yeniden Horasan sıvası yapılmıştır. Köşke giriş merdiveninde Korkuteli taşı ve verandasında Bergama Kurfalı taşı kullanılarak, özgün yapısına uygun döşenmiştir. Kötü durumdaki taşıyıcı döşemeler çelik döşeme yapılarak yenilenmiştir. Birinci katta, girişteki iki odanın tabanları maun parke ile kaplanarak, odalarda yer alan rabıta döşemeler onarılmıştır. Bu kattaki mermerlerin tamiri yapılarak döşenmiştir. Pencereleer aslına uygun olarak Dursunbey çirali çamından yapılmıştır. Kapılar da aslına uygun olarak yenilenmiştir. İkinci kata çıkan ahşap merdivenler, duvar ve kapıların da aslına uygun onarımları yapılmıştır. Tavanlardaki kartonpiyer ve alçı göbekleri yenilenerek, eksik kapı ve pencere demir aksamaları tamamlanmıştır. Eski binanın altından geçen tonozlu galerinin yapımı sırasında ana yapı askıya alınarak, gerekli desteklenmeler yapılmış, böylece yapıya herhangi bir zarar gelmemiştir. Köşk ve müstemilattaki eksik ve kırık karo mozaiklerin yapımı için İstanbul'dan ustalar getirilerek, mozaik dökümleri yaptırılmıştır. Bu bölümlerin sıva ve diğer sökümleeri sırasında yeni açıklıklar ortaya çıkmış, eski yağ küpleri, mermer hela taşları ve kurnalara rastlanmıştır. Bunların korunarak sergilenmesine karar verilmiştir. Eski ahır yapısının özgün kalan iki duvarının korunmasına karar verilirken, bu aksda yapılacak yeni cephe düzeninin, buradaki eski mimari yapılanmasını ortaya çıkaracak şekilde uyumlu olmasına dikkat edilmiştir (Anonim, 2000, s.100-112 ; Anonim, 1999 /92 , s.84-104).

Binanın eğitim kompleksi içerisinde bulunması ve eğitime hizmet için geri kazandırılması yapının kalıcılığı anlamında koruma sağlamıştır. Bu anlamda binada yapılan tüm strüktürel ve mimari çalışmaların hassas şekilde yapılması, yerinde uygulamalar sayesinde restorasyon çalışması başarılı olmuştur.

Şekil 4.10 Köşkün restorasyon öncesi (Tasarım dergisi, 1999/ 92, s. 84) ve sonrası durumu (2006).

Şekil 4.11 Köşkün batı köşesinde,beden duvarları üzerinde çelik iyileşme (Anonim,1999/92,s.105).

- Mithatpaşa Caddesi üzerinde bulunan 1119 no, 414 pafta, 6268 ada ve 1 parselde bulunan taşınmaz 20.06.1991 yılında yanmıştır. Yangın sonrası yapılan kurumlar arası yazışmalar uzun süre devam etmiştir. Yapının erken Cumhuriyet dönemi yapısı olduğu, 2.3.1989 tarih ve 847 sayılı kararla tescillendiği, 9.3.1989 gün,

891 sayılı karar ile de koruma derecesi 2.grup yapı olarak belirlendiği belirtilmektedir. Buna rağmen İ.K.T.V.K.K. 35.00/743-831 sayı ve 9.6.1995 tarihli yazısında, tekniğine uygun rölöve, restorasyon projelerinin halen daha ilgili mülkiyet hakkına sahip kurumca yaptırılarak kurula iletilmediği görülmüştür. Yapılan uzun süreli bu yazışmalar dönemde de devam etmiş sonunda, İ.K.T.V.K.K.'nın 27.2.1997 tarih ve 6710 sayılı karar yazısı ile o tarihte yapılmayan rölöve ve restorasyon projelerinin tamamlanarak İl Özel İdare lokal olarak kullanılabileceğine karar verilmiştir. 22.01.1997 tarihinde hazırlanan restorasyon raporu doğrultusunda onarım esasları da belirlenmiştir. 06.08.1997 tarih ve 8191/18 sayılı yazısında 25 yıllık kullanım hakkının İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne devrinin yapılması, Kütüphane ve Gençlik Sosyal Aktivite merkezi olarak kullanılmak koşulu ile onarımının yapılmasını istemiştir. Yapının onarımını mülkiyet sahibi olan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü maddi olanaksızlıklar nedeniyle üstlenmemiştir. Yapı yığma sistemle yapılmış, dış duvarları taş ve iç bölme duvarları ise 25 cm lik tuğla duvardan teşkil edilmiştir. Yapının zemin kat duvarları genelde ayakta kalmasına karşın yüzeyinde çatlaklar tesbit edilmiştir. Birinci kat duvarlarının kat arası itibarıyla yıkılmasına karar verilmiştir. Yeni yapılacak duvarların ise, 29 cm lik tuğla ile teşkil edilerek yer kazanılması düşünülmüş, imalatın bu doğrultuda yapılmasına karar verilmiştir. Çatı döşemesi ve kat arası döşemesinin yeniden betonarme döşeme olarak yapılması, yapının ahşap oturtma çatısının aslına uygun kırma şeklinin korunması, çatı yüzeyinin alaturka kiremitle özgün düzende kaplanmasına, bina iç mekanlarında, mevcut ıslak hacim mekanın korunması, kullanımına uygun tadilatının yapılması, rapor edilmiştir. Kat arası merdivenin aslına uygun şekilde ahşap olarak yapılandırılması, belirtilmiştir. Yapının cephelerindeki söve ve alınlıklarda fotoğraflarla belgelenenler ve mevcut durum dikkate alınarak orijinaline uygun yapılması, cephe sıvaları ve boyasının yapılarak onarım yapılması istenmiştir. Yapı çevre duvarı ve korkuluklarının da yenilenerek yapılması istenmiştir. Üst kat döşemelerinin wc, banyo, üç balkon karo olarak düzenlenmesi, diğer mahallerin ahşap kaplama düzenlenerek onarımının yapılması istenmiştir. Onarım bu doğrultuda tamamlanmıştır (İzmir I Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi, dosya no 831-743) (Şekil 4.12).

Şekil 4.12 1119 nolu yapının restorasyondan öncesi ve sonrası durum (İ.K.T.V.K.K. Arşivi, 2006).

- Önceleri Özel İdare Lokali olarak onarımı yapılması planlanan 1119 no, 414 pafta, 6268 ada 1 parselde bulunan yapı, daha sonra Kütüphane ve Gençlik Sosyal Aktivite Merkezi olarak restore edilmiştir. Erken Cumhuriyet dönemine ait bina, 1990 yılındaki yangından sonra İzmir I Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun uzun uğraşları sonucu 1997 yılından sonra restore edilme aşamasına gelebilmiştir. Arşiv kayıtlarında belgelenen ve yıkımı istenen tarihi binanın kurtarılması başarılabilmektedir. Kamu kurum ve kuruluşları da bireyler gibi koruma kararlarına uymalıdır. Bu anlamda tarihi yapının restorasyonunun başarılı olmasının yanında, özgün yapının yıkılmasının engellenmesi, tarihi bir belge olarak korunması kadar önemlidir.
- Mithatpaşa Caddesi üzerinde bulunan 1121 no, 414 pafta, 6268 ada ve 2 parselde bulunan taşınmazın 29.01.1997 tarih ve 114/13-521-2276 sayılı yazısında, Özel idare lokali olarak yapılacak bina için yıkılmasını talep etmiştir. İzmir I Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu ise 03.04.1997 tarih ve B.160,KTV.4.35.00.01-35.00/831-743-522 sayılı kararı ile , mülkiyeti Gençlik ve

Spor Genel Müdürlüğü'ne ait yapının tescilinin kaldırılmasına ait istemle açtığı davayı kurulun aldığı karar doğrultusunda sonuçlandırarak acilen güvenlik tedbirlerinin alınıp rölöve, restorasyon projeleri doğrultusunda onarımının yapılmasını istemiştir. Bu yapıya ait restorasyon tamamlanmış, fakat rapor ve çalışmalar arşiv dosyasında bulunamadığından hakkında değerlendirme yapılamamıştır (Şekil 4.13).

Şekil 4.13 1121 notu yapının restorasyondan öncesi ve sonrası durumu (İ.K.T.V.K.K. Arşivi, 2006).

- Tarihi Asansör, Mithatpaşa Caddesi'ni dik kesen 302 Sokakta, 111 pafta, 632 ada, 5 parselde ve no 42 de yer almaktadır. Anıtsal yapının yapımındaki en önemli etken, Mithatpaşa Caddesi'nden yaklaşık 40 m. yukarıda bulunan yerleşim alanı ile olan bağlantıyı sağlaması olmuştur. Asansörü tek başına bir yapı olarak değerlendirmek 302 Sokak aksında bulunan tarihi binaları göz ardı etmek anlamına gelmektedir. 1990 yılında Sanat Galerisi olarak kullanılan mekan çıkan yangın sonucu hasar görmüştür. İzmir Büyükşehir Belediyesi, hasarın tespiti için Kültür ve Tabiat Varlıkları İzmir 1 Numaralı Bölge Kurulu'ndan rapor talep etmiştir. Kurulun 22.11.1990 gün ve 2431 sayılı ile onarım yapılacak mekana ait esasları belirlemiştir. Yapının hasar gören, çürüyen elemanlarının,

merdiven, kapı, pencere, kepenk, parmaklık ve dolap gibi elemanlarının orijinallerine uygun yapılmasını istemiştir. Bozulan ve çürüyen üst yapı elemanları ile cephe kaplama sıvaları ve iç sıvaların renk, malzeme uyumu sağlanmak şartıyla onanılması istenmiştir. Kurulun 22.11.1990 tarih ve 2431 sayılı kararı ile 1/50 ölçekli planların yeterli olduğu, çevre düzenleme ve 305 Sokak üzerindeki tescilli veya tescilsiz yapıların cephe düzenlemeleri yapılırken kurulun bilgisine başvurularak yapılması gerekliliği belirtilmiştir. (İzmir I Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu arşivi, dosya no 71). 2000 yılında tarihi Asansör ve çevresi kültürel geliştirme projesi düzenlenmiştir. Proje Y. Mimar Zehra Ekinci ve Y. Mimar Oktay Ekinci tarafından çizilip, rölöve çalışmaları Dr. Murat Erdim yönetimindeki yirmi kişilik bir öğrenci grubu ile 1990 yılı yazında yapılmıştır. Rölöve projesi kapsamında, 302. Sokak cephe rölöveleriyle birlikte üst kottaki binaların rölöveleri çıkarılmıştır (Erdim, 1992,s.72-76). 1990 Kasım'ında sokak, meydan ve üst kottaki yapıları içeren restorasyon ve yenileme projeleri, Kültür ve Tabiat Varlıkları İzmir I Numaralı Bölge Kurulu'nca uygun görülmüştür. Proje işvereni İzmir Tansaş, Proje uygulatıcısı ise Mimar Güner Eliçin'dir. Restorasyon çalışmaları yapılırken, çevresel bütünlüğü de düşünülmüştür. Proje kapsamında 302 nolu Sokağın özgün cephe şekillerine kavuşup, zemin ve bodrum katlarında küçük turistik işletmelerin oluşturulması planlanmıştır. Konutların içlerinde de pansiyon türü konaklamaların yapılabileceği, sakinleriyle yaşayan, sosyal ve kültürel aktiviteler içeren bir alışveriş ve turizm merkezi oluşturulması öngörülmüştür. Ancak bu hedefe maddi olanaksızlıklar yüzünden ulaşılamamıştır. Asansör binasının geri kazanımı için yapılan restorasyon çalışmaları cephe temizliği, kaplama malzemelerinin bakımının yapılması, yapının yıpratıcı dış etmenlerden korunmasının sağlanmasıyla birlikte, görseellikten öteye gitmediği gözlenmektedir (Şekil 4.14).

Restorasyon çalışmasında amaçlanan hedeflere ulaşılamamış, yapının ticari amaca hizmet eden mekanlarında yapılan çalışmalar daha kapsamlı ele alınmış, fakat kültürel mekanların hayata geçirilmesi göz ardı edilmiştir. Makine dairesi, sergi salonu, 1999'da Grand Plaza İşletmesine geçtikten sonra, 2002 yılına

kadar pub ve günümüzde de hala depo olarak kullanılması bu söylemi desteklemektedir (İzmir Büyükşehir Belediyesi Arşivi, 2004). Asansör Kompleksi ve çevresi için yapılan restorasyon çalışmalarının başarılı olduğu söylenemese de, yapı kompleksinin yeniden işlevselliğini kazanması bağlamında kazanç sayılabilir.

Şekil 4.14 Yapının restorasyondan öncesi ve sonrası durumu (İ.K.T.V.K.K. Arşivi, 2006).

Cadde aksı üzerinde restorasyon çalışmalarının yanında, basit onarım ve çevre iyileştirme çalışmaları yapılmıştır.

- Mithat Paşa Caddesi üzerinde 527 ada, 2 parselde kayıtlı olan İzmir Devlet Tiyatrosu, 1925 yılında mimar Necmeddin Emre tarafından planlanmış, ilk ulusal mimarlık örneklerinden biridir. Bina ile ilgili bilgiler 3.1.1.Tarihi yapılar başlığı altında detaylı olarak incelenmiştir. Yapıldığı yıl itibariyle bina, Türk Ocağı daha sonraki yıllarda ise Halkevi olarak kullanılmıştır. Bina bugüne kadar basit onarımlar geçirmiştir. Halen Devlet Tiyatrosu olarak kullanılan yapının, 2005

yılında sponsor boya firması tarafından cephe onarımı yapılmıştır. Öncelikli büyük onarım çalışması yapılması gereken binalardan biridir.

- Vali Konağı, Mithatpaşa Caddesi No: 864, 150 pafta, 833 ada, 1 parsel’de yer almaktadır. Mimari üslup açısından 20. yüzyıl başı yapılarından olan Konağın, yapım tarihi bilinmemektedir. 1989 yılında, İzmir Valiliği yapının onarımı için istemde bulunmuştur. İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu bu doğrultuda incelemelerde bulunmuş ve yapının gabarisi ile taşıyıcı sisteminde, iç kısımda, iç ve dış malzemesinde değişiklik yapılabilineceğine karar vermiştir. İzmir Bayındırlık Müdürlüğü tarafından yapının rölöve projeleri hazırlanmış ve onarım işi gerçekleştirilmiştir (İzmir I Nolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi). Binaının kullanılıyor olması yapılan bakım ve onarımların kalıcılığını sağlamıştır. Bu anlamda binaya yapılan tüm onarımlar ve eklentiler amaca uygunluğu anlamında başarılı olmuştur.
- Mithat Paşa Caddesi üzerinde 701 parsel, 439, 441, 443, 445, 447, 449, 451 Nolu tekil yapıların, “Mithatpaşa Caddesi 7 Evler Bakımlı Cepheler Projesi” kapsamında cephe onarımları yapılmıştır (Şekil 4.15). Mithatpaşa Caddesi üzerinde kentsel tarihi doku parçası olarak konumlanan bu yapıların, cephe onarımlarını 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun ve mal sahiplerinin onayları alınarak, İzmir Büyük Şehir Belediyesi yan kuruluşu olan İzbeton A.Ş. üstlenmiştir (İzmir I Numaralı Tabiat ve Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu, 18.12.1002 tarihli, 10214 sayılı karar; Ekinci, 2003.s.86-87). Yapılan bu cephe onarımının özgün yapı estetiğine ulaşma anlamında restorasyon çalışmasının başarılı olduğu düşünülse de, yapıların cephelerinde bir kısımda uygulanan gereksiz boya uygulamalarının özgün malzemeyi tahrip niteliği taşıdığı söylenebilir. Koruma anlamında ise, nasıl bir kazanç olduğu tartışılmalıdır.

Şekil 4.15 Yedi Evlerin cephe onarımlarının yapılması öncesi ve sonrası durumu (Bektaş, 1997, s.28; 2006).

4.4.2 Tek Yapıya İlişkin Öneriler

4.4.2.1 Beyaz Balon Anaokulu'nun İncelenmesi ve Koruma Önerisi

Şekil 4.16 Beyaz Balon Anaokulu (2003).

İzmir İli, Konak İlçesi, Güzelyalı Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi üzerinde tapunun 159 pafta 886 ada 16 parsel numarasında kayıtlıdır. 16 parsel numarası, 5 numaralı parselin ifrazı sonucu oluşmuştur (Kültür ve Turizm Bakanlığı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığı, 22.7.1983 tarihli karar, karar no: A-4575).

XIX.yüzyıl geleneksel Levanten mimarisinin özelliklerini taşıyan yapı, konut olarak inşa edilmiştir.Yapı uzun bir süre boş kaldıktan sonra, 1990 yılında yapı sahibi binanın basit onarımını yaptırmak ve Anaokulu olarak binayı hizmete açmak için Eski Eserler ve Anıtlar Müdürlüğü'ne başvurmuştur. Yaptırmak istenen basit onarım:

- Dış cepheyi süsleyen harap hale gelmiş ahşap elemanların tamiri ve eksikler kısımların orijinaline uygun olarak tamamlanması,
- Dış cephenin sıvanarak, boyanması (beyaz renkte),
- Bahçe tanzimi,

- Banyo ve tuvaletlerin onanılması,
- Evin mutfak bölümü olmadığından, mevcut killerin mutfak olarak düzenlenmesi,
- Elektrik tesisatının yenilenmesi,
- İç mekanların sıva ve boyalarının yapılmasını kapsamıştır (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat varlıklarını Koruma Müdürlüğü Arşivi, Dosya No: 35000/1202).

Şekil 4.17 Yapının basit onarım görmeyen önceki durumu (İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi, Dosya No:35000/1202).

Basit Onarım istemi, İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat varlıklarını Koruma Büro Müdürlüğü tarafından 29.5.1990 tarihinde kabul edilmiştir. Bu doğrultuda basit onarımı gerçekleştirilen yapı, günümüzde de varlığını anaokulu olarak sürdürmektedir.

Yapı, dikdörtgen bir parselin köşesinde konumlanmıştır. Yapının kuzeyinde, Konak Meydan'ını Üçkuyular Meydanına bağlayan Mithatpaşa Caddesi, doğusunda benzer dönem özelliklerine sahip tescilli yapılar, batı ve güneyinde ise niteliksiz betonarme XX. yüzyıl dokuları bulunmaktadır.

Giriş kapısı kuzey cephesinde bulunan yapıya -1.56 kotundaki bahçeden 10 basamakla ulaşılmaktadır. Bu basamaklarla +0.00 kotundaki terasa çıkılır ve taş söveli süslemeli demir kapıdan zemin kat holüne girilir. Giriş mekanının doğusunda günümüzde sınıf olarak kullanılan oda yer alırken giriş kapısının tam karşısında bulunan büyük camlı bir kapıyla merdiven holüne girilir. Kapının karşısındaki diğer bir kapı ile müdür odasına ulaşılır. Bu odada şu an kullanılmayan özgün şömine yerine takılmış işlevsiz bir şömine bulunmaktadır. Merdiven holünün doğusunda, birinci ve bodrum kata ulaşımı sağlayan merdivenler yer alır. Bodrum kata inen merdivenin solunda bir koridor bulunmaktadır. Koridorun doğu yanında öğretmenler odası olarak kullanılan bir mekan ile tuvalet yer alır.

Şekil 4.18 Giriş holünü karşılayan mekan (2003).

Merdivenler ile birinci kattaki geniş hole çıkılır. Burada bulunan kapı izinden mekanın orijinalinde iki bölümden oluştuğu anlaşılmaktadır. Holün doğu tarafında merdivenlerin hemen önündeki koridorun bitişiğinde çocuklar için kullanılan bir

tuvalet ve küçük bir depo odası bulunur ki, bu mekanın altında zemin katta tuvalet vardır. Koridorun batısındaki çift kanatlı camlı ahşap bir kapı ile sınıf mekanına girilir. Bu mekan aynı zamanda merdiven holüne açılan çift kanatlı camlı bir ahşap kapıya sahiptir. Bu koridor balkona açılan bir kapı ile sonlanır. Balkon altındaki dökme demir dikmeleri eklenen yeni parçalardan balkon boyunun sonradan uzatıldığı ve döşemesinin değiştirildiği anlaşılmaktadır.

Merdiven holünün batısında iki adet çift kanatlı camlı ahşap kapı yer alır. Bunlardan biri uyku odasına, diğeri bir sınıfa açılır. İki mekan arasında yer alan kapı izinden geçmişte odaların birbirine açıldığı anlaşılmaktadır. Uyku odasından çift kanatlı camlı ahşap bir kapı ile balkona çıkılır. Balkon zemin kat terasında olduğu gibi üç ahşap dikme ve bunların arasında yer alan korkuluklara sahiptir.

Bodrum kata inildiğinde ise merdiven holünün doğusunda bir koridor ve bunun batısındaki bir kapıdan vestiyere ulaşılır. Ayrıca bu koridor binaya yeni eklenmiş olan bölümle bir ahşap kapı aracılığıyla bağlanmıştır. Merdiven holünün doğusunda kahvaltı salonu ve sınıf olarak kullanılan iki mekan yer alır. Zemin kat hol merdiveninden, Bodrum kat Kahvaltı salonuna inilir. Bodrum kat giriş merdiven sahanlığı altında yer alan kullanılmayan mekandan dış bahçeye açılan dolap kapağı şeklinde bir kapı bulunur.

Merdiven holünün batısında televizyon odası olarak kullanılan bir mekan bulunur. Ayrıca merdiven holünden bahçeye çıkan ferforje demir bir kapı vardır.

Yapının cephelerinde taş söveli ahşap kasalı giyotin pencereler bulunur. Bunlardan P1 olarak adlandırılanların önlerinde demir parmaklıklar yer alırken diğerlerinde böyle bir donatı görülmez. Pencere sövelerinde bulunan kepenk menteşelerinden özgün durumda pencerelerin kepenkli olduğu anlaşılmaktadır.

Tüm cepheler boyalı olup kuzey cephesi hariç tüm cephelerden dönen bir kat silmesi geçer. Yapı kırma çatısının saçaklarından yaklaşık 30 cm sarkan ahşap saçak süsleri vardır ve bu süsler tüm cepheleri çevreler.

Genel olarak yapıda çok fazla değişiklik bulunmamakla birlikte anaokulu olarak kullanıldığı için; çocukların güvenliği için merdiven boşlukları önlerine ahşap korkulukların devamı şeklinde kapılar konmuş özellikle birinci kat merdiven boşluğu korkulukları yükseltilmiştir.Genel olarak binada özgün ahşap döşemeler halı, laminant ve PVC esaslı kaplama malzemeleri ile örtülmüştür. Oldukça iyi durumda bulunan yapıda özellikle bodrum katta yoğun bir rutubet gözlemlenmiştir. Bu nemin yanlış birtakım detaylandırmalardan kaynaklandığı açıktır.

Şekil 4.19 Bodrum katta doğu cephesine açılan kapıdan görünüm (2003).

Şekil 4.20 Zemin katta önceleri pencere olup sonradan kapıya dönüştürülen kısımdan görünüm (2003).

Şekil 4.21 Doğu cephesinden görünüm (2003).

Şekil 4.22 Güney cephesinden görünüm (2003).

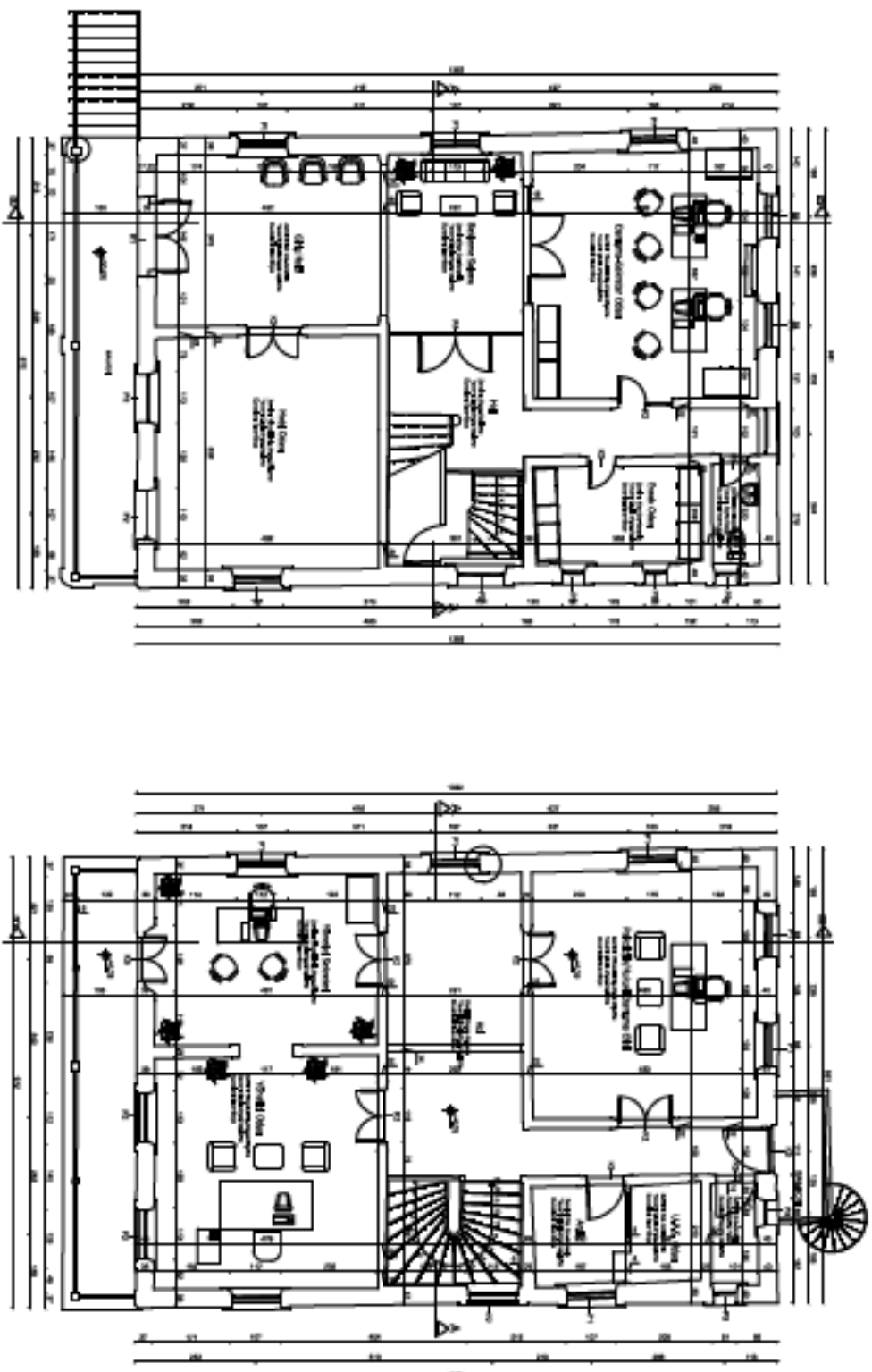

Şekil 4.23 Batı cephesinden görünüm (2003).

Yapının analiz edilmesi ile ortaya çıkan olgular neticesinde mevcut işlevin yapının özgün durumunda kullanılmasına yeterince olanak sağlamadığı sonucuna varılmıştır. Bu yüzden de yapıya yine sosyal içerikli fakat daha az yoğunluk gerektiren bir işlev verilmesinin daha doğru olacağı düşünülmüştür. Yapının bir Kadın Dayanışma Merkezi olarak yeniden işlevlendirilmesi önerilmiştir. Bu bağlamda yapının öncelikle anaokul olarak kullanılması sırasında değiştirilmiş olan plan şemasının yerine özgün plan şemasına tekrar dönülmüştür. Yapıdan okunan izler neticesinde daha önce pencere olduğu tespit edilen kapı yeniden özgün işlevine döndürülmüştür. Aynı şekilde yapıya ek olarak bağlanan sonradan yapılmış kiler yapısı kaldırılarak cephe özgün niteliğine yeniden kavuşturulmuş ve buradaki geçiş kapısı orijinal yerine tekrar konulmuştur. Bodrumdaki rutubet sorunu ise kısmi izolasyon ve drenaj ile çözümlenmiştir. Yapının özgün kısımları tamamen korunmuştur. Döşemeler yükseltikerek yapıya işlevsel olarak daha kolay kullanılır detaylar getirilmesi sağlanmıştır.

DOĞUZ ÖYLÜK ÜNİVERSİTESİ 97N HİLMİYE İNSTITÜSÜ RESTORASYON ANABİLİM DALI İZMİR MİTHATPAŞA CADDESİ TAHLİSEL ÇEVRE DOKUSUNUN İZMİRLENMESİ BEYAZ BALON ANAOKULU BİNASININ KADIN DAVANŞMA MİRKİZİ OLARAK YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİ RESTORASYON PROJESİ ADRES: Mithatpaşa Caddesi No:1025 PAFTA: 199 ADA: 486 PARSEL: 5 DANİŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ ÖĞRENCİ: 202296099 GÖRGÜN UĞUREL		 			
PAFTA: VAZİYET PLANI					
PAFTA NO		ÖLÇEK		1	
1		1/200		1	

Şekil 4.24 Kadın Dayanışma Merkezi binasının vaziyet planı.

DOKUZ ÖYLÜ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

İZMİR MİTİATPAŞA CADDESİ
TARİHSEL ÇEVRE DOKUSUNUN
İNCELENMESİ

BEVİZ BALON ANAOKULU
BİNASININ KADIN DAVANIŞMA
MERKEZİ OLARAK YENİDEN
İŞLEVLENDİRİLMESİ
RESTORASYON PROJESİ

ADRES:

Mithatpaşa Caddesi No:105
PAFTA: 159 ADA: 800 PARSEL: 5

DANIŞMAN:

PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

ÖĞRENCİ:

21020901519 GÜRGÜN DÖRBEK

PAFTA:
ZEMİN VE BİRİNCİ KAT
PLANI

PAFTA NO

ÖLÇEK

3

1/100

Şekil 4.26 Kadın Davanişma Merkezi Binası zemin ve birinci kat planları.

DOKUZ ÖZEL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

İZMİR MİTİTATPAŞA CADDESİ
TARİHSEL ÇEVRE DOKUSUNUN
İNDEKİLERİ

BEYAZ BALON ANAOKULU
BİNASININ KADIN DAVANIŞMA
MERKEZİ OLARAK YENİDEN
İŞLEVLENDİRİLMESİ
RESTORASYON PROJESİ

ADRES:

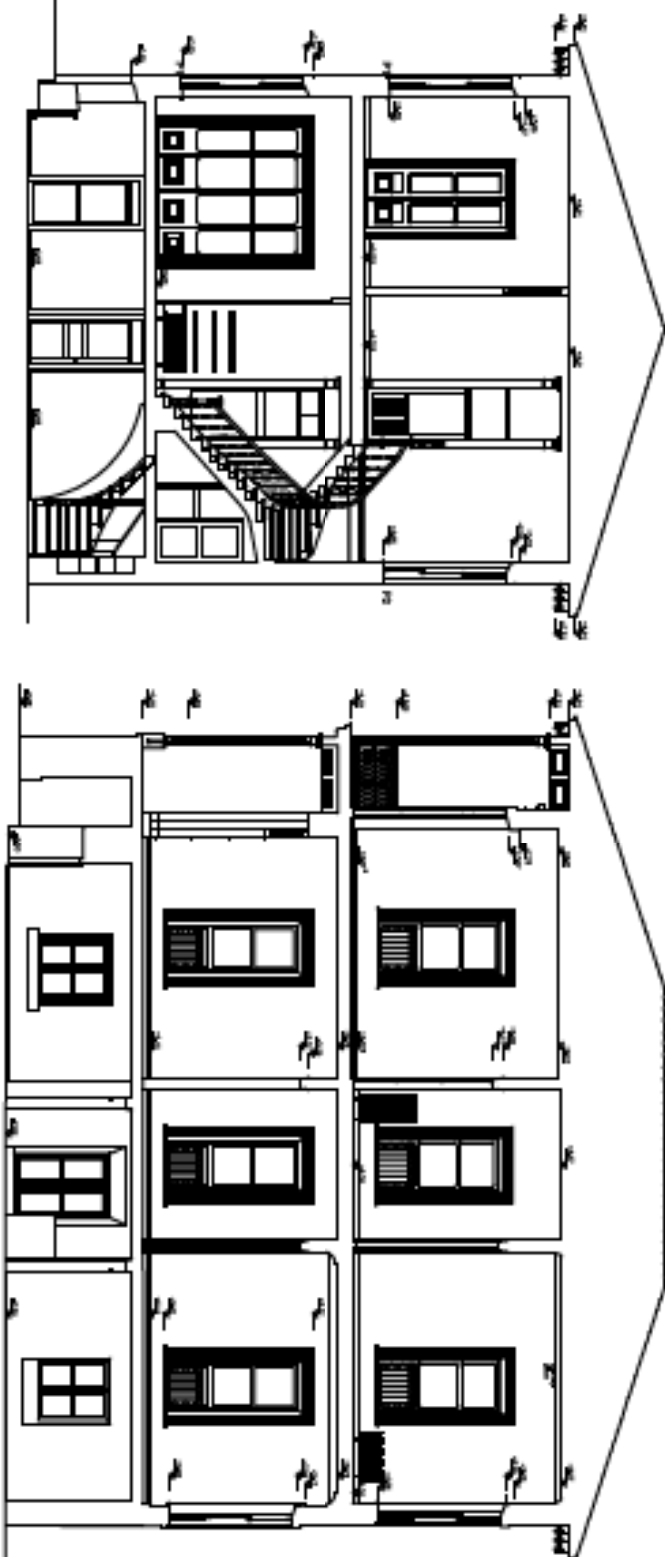
Mithatpaşa Caddesi No:105
PAFTA: 159 ADA: 800 PAFTESİ: 5

DANIŞMAN:

PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

ÖĞRENCİ:

2102090190 GÜRGÜN DOĞRUL

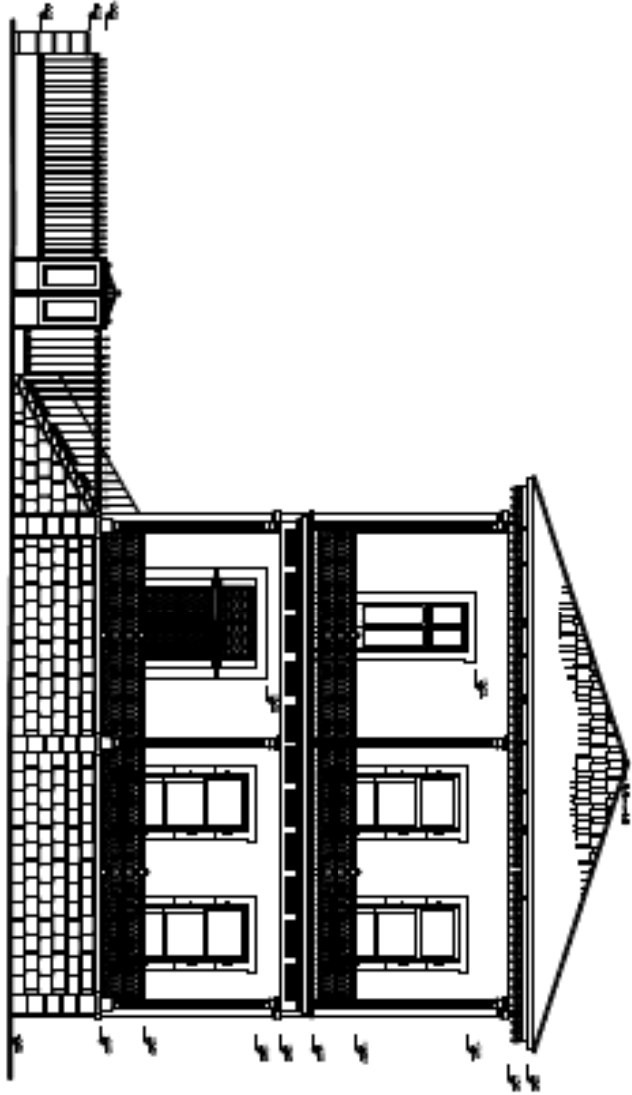

PAFTA:
A-A ve B-B KESİTİ

PAFTA NO ÖLÇEK

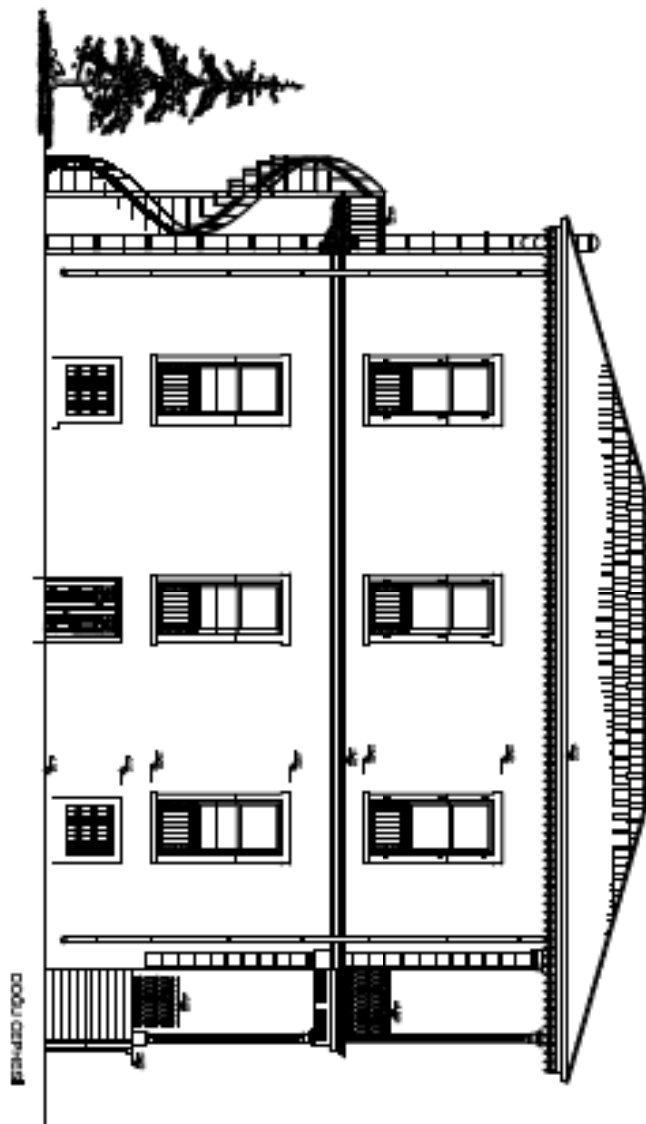
4

1/100

DOKUZ ÖYLÜ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON ANABİLİM DALI	
İZMİR MİTHATPAŞA CADDESİ TARİHSEL ÇEVRE DOKUSUNUN İNDEKSİNERİ	
BEYAZ BALON ANAOKULU BİNASININ KADIN DAVANIŞMA MERKEZİ OLARAK YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİ RESTORASYON PROJESİ	
ADRES: Mithatpaşa Caddesi No:105 PAFTA: 159 ALDA: 800 PARSSEL: 5	
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ	
ÖĞRENCİ: 21020901910 GÜRBÜK DÖĞRÜEL	
	
PAFTA: KUZEY CEPHESİ	
PAFTA NO	ÖLÇEK
5	1/100

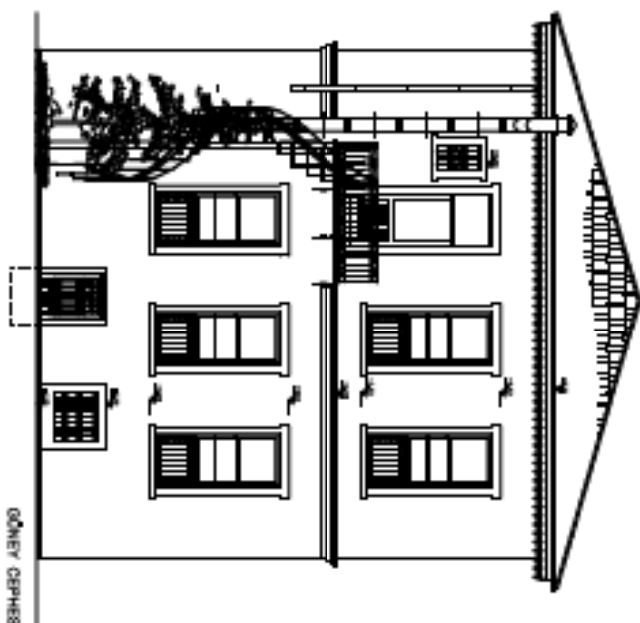
Şekil 4.28 Kadın Dayanışma Merkezi Binası kuzey cephesi.

DOKUZ ÖZEL ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON ANABİLİM DALI	
İZMİR MİTHATPAŞA CADDESİ TARİHSEL ÇEVRE DOKUSUNUN İNDEKİLMESİ	
BEYAZ BALON ANAOKULU BİNASININ KADIN DAVANIŞMA MERKEZİ OLARAK YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİ RESTORASYON PROJESİ	
ADRES: Mithatpaşa Caddesi No:105 PAFTA: 159 ADA: 886 PARSEL: 5	
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ	
ÖĞRENCİ: 2102090199 GÜRGÜN DÖĞRÜEL	
PAFTA: DOĞU CEPHESİ	
PAFTA NO	ÖLÇEK
6	1/100

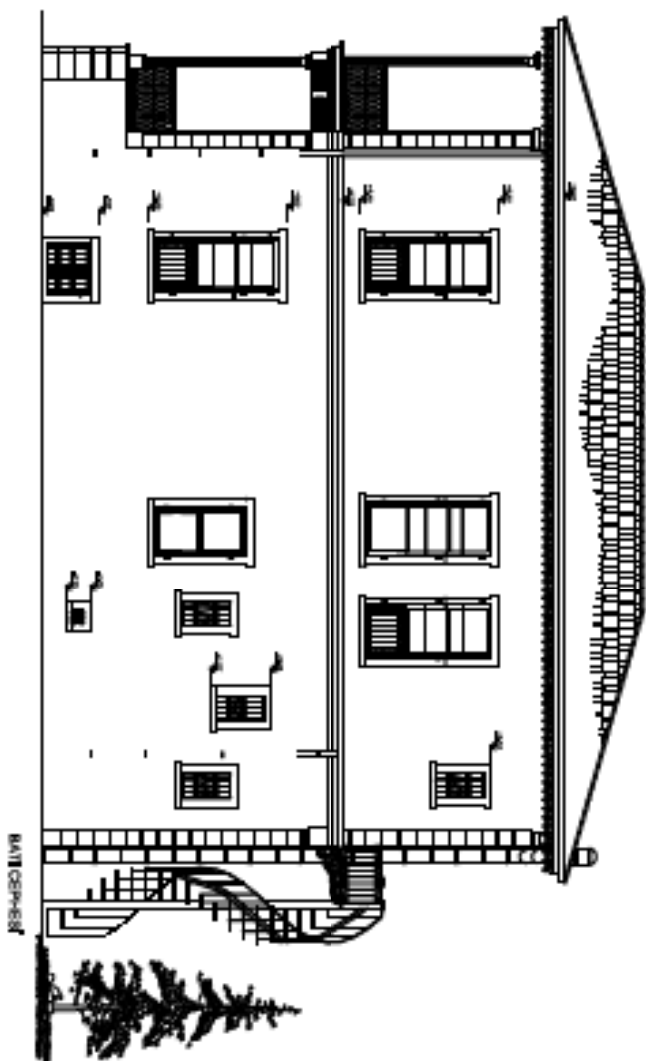

Şekil 4.29 Kadın Davanişma Merkezi Binası doğu cephesi.

DOKUZ ÖZEL ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON ANABİLİM DALI	
İZMİR MİTİHALPAŞA CADDESİ TARİHSEL ÇEVRE DOKUSUNUN İNDELENMESİ	
BEYAZ BALON ANAOKULU BİNASININ KADIN DAVANIŞMA MERKEZİ OLARAK YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİ RESTORASYON PROJESİ	
ADRES: Mithatpaşa Caddesi No:105 PAFTA: 159 ADA: 886 PAZARL: 5	
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ	
ÖĞRENCİ: 21020901519 GÜRGÜN DÖĞRÜEL	
PAFTA: GÜNEY CEPHESİ	
PAFTA NO	ÖLÇEK
7	1/100

Şekil 4.30 Kadın Davanişma Merkezi Binası güney cephesi.

DOKUZ ÖZEL ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON ANABİLİM DALI	
İZMİR MİTHATPAŞA CADDESİ TARİHSEL ÇEVRE DOKUSUNUN İNDELENMESİ	
BEYAZ BALON ANAOKULU BİNASININ KADIN DAVANIŞMA MERKEZİ OLARAK YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİ RESTORASYON PROJESİ	
ADRES: Mithatpaşa Caddesi No:105 PAFTA: 159 ALDA: 800 PAFTESİ: 5	
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ	
ÖĞRENCİ: 21020901910 GÜRGÜN DÖĞRÜL	
PAFTA: BATI CEPHESİ	
PAFTA NO	ÖLÇEK
8	1/100

Şekil 4.31 Kadın Davanışma Merkezi Binası batı cephesi.

BÖLÜM BEŞ

DEĞERLENDİRME VE SONUÇLAR

Tarihsel süreçte kentlerin gelişimlerini ve değişimlerini sosyolojik hareketlilik belirlemektedir. İnsan ihtiyaçlarının artması ve çeşitlilik göstermesi, beraberinde mal değişim hareketlerinin de yoğunlaşmasını sağlamıştır. Ekonomik hareketlilik beraberinde deniz aşırı ülkelerarası ulaşımın önemini artırmıştır. İzmir kenti bulunduğu coğrafik konumu ve buna bağlı fiziksel yapısı ile değişimi ekonomik hareketler sayesinde hızlı değişen bir görünüme sahiptir. İzmir şehrinin bu bağlamda yıllara bağlı değişimini deniz ticaretine bağladığı söylenebilir. XXVII. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak kentin gelişiminin olumlu yönde etkilendiği, Avrupalı tüccarların ticari ilişkilerinin artması sonucu şehrin ekonomik ve sosyal yapısı da değişmeye başlamıştır. XIX. yüzyılda diğer Osmanlı kentlerinde olduğu gibi, İzmir’de ayrıcalıklar kazanan Avrupalı tüccarların sayısı artmış, şehrin idari ve ticari hayatında daha etkin hale gelerek şehrin yapısında değişiklikler yaşanmasına sebep olmuşlardır.

İzmir kentinin XIX. yüzyıldan başlayan değişiminin yaşandığı en önemli tarihi caddelerinden biri de, Mithatpaşa Caddesi olmuştur. Mithatpaşa Caddesi, coğrafi açıdan dik yamaçların denize uzandığı dar sahil özelliği taşımaktadır. Tarihi caddenin gelişmeye başlamasını bir anlamda İzmir limanına yakın olan Karataş iskelesinin bulunması, küçük çaplı taşıma işleri ile kayıklarla gemiden yolcu aktarılmalarının sağlanabilmesi, şehrin en büyük kömür depolarının bu bölgede yer alması, bölgeye olan ilgiyi zaman içerisinde artırmıştır. Denize paralel uzanan kayalıkların kırılması ve yeni yerleşim alanları için dolgu yapılması sonucu Karataş semti gelişmiş ve devamında da cadde aksı merkezin yoğunluğunu azaltmak istercesine batı aksı boyunca büyümeye başlamıştır. Cadde batıya doğru geliştikçe ve yerleşim alanlarının büyümesi ile açılan yol sayesinde deniz tarafı ve kara tarafı olarak ikiye ayrılmıştır. Bu gelişim ilerleyen yıllarda nüfusun artması ile yapılanmanın artış gösterdiği bir bölge olmuştur. Yapılanma etnik çeşitliliğin yıllara

göre değişim ve çeşitlilik göstermesi beraberinde sosyolojik hareketliliği getirmiştir. Caddeyi tarihi yapan da bu etnik çeşitliliğin olmasıdır. Farklı kùltürlere ait insanların beraberlerinde kendi yaşam standartlarını yansıtan yapılanmayı sağlamaları caddenin imar yapısının da tarihi özellikler taşımasına sebep olmuştur. Tarihi caddenin bu hareketlilik sonrası ihtiyaçları artmış, artan ihtiyaçlar da sorunları beraberinde getirmiştir. Bu sorunlar zaman içerisinde çözümlenirken özgün yapısı da bozulmaya başlamıştır.

Genel olarak uzun yıllar sayfiye özelliği taşıyarak İzmir'in banliyösü özelliğini koruyan cadde aksı, doğal olaylar ve insan faktörünün etkileşimleri sonucu hızlı ve zorunlu değişim göstermiştir. Şehrin iklim yapısı da, caddenin değişimine etki eden faktörlerden biridir. Günümüzde Güzelyalı olarak bilinen yerleşim alanı, yağmur sularının biriktiği bataklık alanı iken, yapılan çalışmalar sonucunda derenin kontrol altına alınması ve bataklığın suyunun deşarjı sağlanarak bölge yaşam alanlarının oluşturulmasına olanak sağlar hale gelmiştir. İklimsel özellikler yüzünden kışları yoğun yağış alan şehir sürekli bir alt yapı sıkıntısı çekmiştir. Mithatpaşa Caddesi uzun yıllar yağışların meydana getirdiği zararları azaltabilmek için uğraş göstermiş, bu çalışmalarda belirli plan ve programlar süreklilik gösteremediği için başarılı olamamıştır. Alt yapı sorununun çözümlenmesi 1981 yılında dolgusuna başlanan Sahil yolunun bitirilmesiyle tamamlanmıştır. Alt yapı çalışmaları tamamlanmış, ama tarihi cadde üzerindeki özgün dokuda da bozulmalara sebep olmuştur. Bunların başlıcaları ;

- Yapılan çalışmalar sırasında, 1972 ve 1974 yıllarında yapılan çok katlı yapılar deniz kotunun hemen üstünde bulunması yüzünden, sahil dolgusu yapılırken yol seviyesinden aşağıda kalmışlardır. Mithatpaşa Caddesi de bu çalışmalar sırasında sahil yolu kotundan aşağıda kalamayacağı için dolgu yapılmış ve cadde aksında bulunan tarihi binalarında gabarileri bozulmuştur. Tarihi yapıların bodrum katlarının cephe girişleri kullanılamaz hale gelmiştir.
- Tarihi caddede, ulaşım anlamında Avrupa standartlarında uygulama yapılmaya çalışılırken aydınlatma sisteminde de iyileştirme sağlanmış modern galvaniz

direkler kullanılmıştır. Tarihi binaların görselliği açısından uygulama yapılması düşünülmemiştir. Bu anlamda kent dokusu üzerindeki tarihi binaların varlığı bu çalışmalarda da önemslenmemiştir.

- Yapılan trotuar çalışmaları sırasında seçilen malzeme ve uygulamalar sadece modern katlı yapılar ile bağdaştırılmış, tarihi yapılar ile uyumları düşünülmemiştir.

Karataş bölgesinde 1905 yılında yapılan Bet İsrail Sinagogu, Karantina semtinde 1889/1890 yıllarında inşa edilen Hamidiye Camii ve 1902 yılında inşaatı tamamlanan Notre Dame de Lourdes Kilisesi farklı etnik grupların yol aksı üzerinde konumlandığının kanıtı gibidir. Bu yapılar günümüze kadar gelmişler ve tarihi ayakta tutmaya devam etmişlerdir. Dini yapıların farklı kültürleri vurgulaması yanında etnik grupların yaşam bölgeleri hakkında da bilgi verebilmektedir. Mithatpaşa Caddesi zaman içerisinde özgün yapısında değişim ve devamlılık yaşamıştır;

- Farklı kültürleri 1972 yılına kadar bir arada tutmayı başaran Mithatpaşa Caddesi aksı, 1972 yılından sonra tarihi kimliğini yapılan imar uygulamaları ile kaybetmeye başlamıştır. Bozulan özgün yapı kültürel çeşitliliğini de yitirmeyi başarmıştır.
- Tarihi cadde, kısıtlı olan yerleşim alanları yüzünden yayılımını sahil dolguları, yeni yolların açılması ile imar parselasyonunu XX. yüzyıl ortasından başlayarak oluşturmaya başlamış ve 1935 yılındaki imar planları ile belirginleşen sınırlarını günümüze dek korumuştur.
- XX. yüzyıl başlarında yapılan sigorta paftaları ile 1972 ve 2002 yılı paftaları otuz beşer yıllık periyotlarda incelenmiş, Mithatpaşa Caddesi aksı üzerindeki ada ve parseller yıllara göre karşılaştırılarak değişimler belirlenmeye çalışılmıştır. Cadde aksı boyunca en belirgin değişim ise çok katlı yapılara geçerken yaşanmış, ada, parsel boyutunda değişim yaşamayan bölge dikeyde büyüme göstermiştir. Büyüme arttıkça peyzaj anlamında da azalma yaşanmış, yeşil alanlar da yok

olmaya başlamıştır. Sahil yolu çalışmalarından sonra oluşturulan rekreasyon alanları ile geri kazanımlar yaşanmış ama nüfusun artışı ve ihtiyaca cevap verme yönünde ihtiyacı karşılayamamıştır.

- Caddenin tarihi incelenirken İzmir içindeki yeri ve önemi açıklanmaya çalışılmıştır. Caddenin yapısındaki değişim ve gelişim aynı zamanda İzmir şehrinin de yapısal değişimine paralel bir benzerlik göstermektedir. Cadde aksı sahil boyunca önceleri sayfiye banliyösü yapılaşması yaşamış günümüzde bu durum daha batıya doğru büyüme göstermiştir. Sayfiye özelliği günümüzde, Urla ve Çeşme gibi yazlık bölgelere kaymıştır.
- 1972, 1974 yıllarındaki imar uygulamaları sonrasında ise dikey büyümenin artışı cadde boyunca ihtiyaçların da değişmesine neden olmuştur. Nüfus artışı sonucu ihtiyaçlar da değişmiş, ulaşım sisteminin yenilenmesi zorunlu hale gelmiştir. Cadde aksındaki ulaşım atlı tramvay ile başlamış, daha sonraki yıllarda elektrikli tramvay, trolleybüs, otobüs ve otomobillerle, deniz ulaşımının da desteklenmesiyle sürekli artan nüfusa hizmet etmişlerdir. Bu ihtiyaç beraberinde caddenin ve buna bağlı sokakların da yeniden düzenlenmesini zorunlu kılmıştır. Tarihi yapılar bu trafik hareketliliğinin baskısı altında bozulmaya devam etmişlerdir. Tarihi yapıların restorasyon ve basit onarımlarla, görsel anlamda bozulmaları en aza indirilse de, statik anlamda yıpranmaları devam etmiştir.
- Tarihi cadde geçmişinde olduğu gibi günümüzde de ulaşım yönünden hareketlidir. Tarihinde merkeze bağlı bir banliyö olan bölge, ticaretle uğraşan ve çalışan nüfusun günlük hareketlerine günümüzde de cevap vermeye çalışmaktadır. İzmir kentinin batıya doğru büyümesi devam ettiğinden caddenin yükü, 1980 li yıllardan itibaren başlanan sahil yolu çalışmaları ile azaltılmaya çalışılmış, 2006 yılına gelindiğinde birbirine paralel uzanan her iki yol da yeterli olmamaya başlamıştır.
- Bu anlamda yapılan sahil yolunun kısa vadede bir çözüm olduğu, iyi planlama ve fizibilite yapılmadan uygulandığı düşüncesini ortaya çıkarmaktadır. Ulaşımın

rahatlatılması ve modern kent yaratılması anlamında sahil şeridini doldurarak kazanılan yol, tarihi caddeyi özgün yapısından daha da uzaklaştırmaktan öteye gidememiştir.

- Koruma çalışmalarının sadece tek yapı ölçeğinde değil, kentsel dokunun korunması anlamında da yapılması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Çevresel faktörlerin mimari ve kentsel bağlamda değişimin etkileri arasında direkt insan unsurlarının da bulunması tarihi cadde için kaçınılmaz olmuştur. Bu unsurlardan başlıcaları ;

- Cadde üzerindeki yıpranmanın yaşanmasına etken olan yangınların 1950 sonrasında rant getirisinin artışı nedeniyle, kasıtlı olarak çıkarıldığı düşünülmektedir.
- Rantın desteklenmesi, 1974 yılında çıkarılan imar kanunu ile hız kazanmış ve tarihi caddenin yok olmasının önü açılmıştır. İmar çalışmalarının yol aksında ulaşımın rahatlatılmasının en kolay yöntemi olan ve yine 1974 yılında uygulaması hızlanan istimlak et, yık ve yok et sisteminin tercih edilmesi tarihi caddenin özgün yapısının bozulmasını etkileyen faktörlerden biri olmuştur.
- Koruma çalışmalarının ekonomik açıdan bir lüks olarak görülmesi, gelişmeyi durduracağı düşüncesinin hakim olması ve rant hırsının baskın çıkması sonucunda cadde aksında 1974 yılından itibaren dikey büyümeyi hızlandırmıştır. Yapılan bu çalışmaların ise kamu yararına olduğu idretmeleri ise, bu yok oluşa başka bir boyut kazandırmıştır. 1974 yılında hızlanan yapılaşma hareketleri sonrasında cadde aksı günümüzde doygunluk seviyesine gelmiştir.
- Cadde günümüzde sahil aksında bulunan yirmi ile otuz metrelik yapıların arkasında gizlenmiş, yoğun trafiğin baskısı altında bulunmaktadır. Caddenin kara aksı tarafındaki yapılar bu binaların arkasında kalarak doğal hava akımının önü kesilmiştir.

- Çok katlı yapılardaki görsel kirlilik, tekdüzelik caddenin geçmişindeki çeşitliliğe gölge düşürmektedir. Tarihi tescilli ve tescilsiz yapıların katlı yapılar arasında varolması için kurumların kontrol ve denetimlerini yapıcı yönde kullanmaları hızlandırılmalıdır.
- Günümüzde yüksek yapıların arasında yok olmama çabası içinde bulunan tarihi yapılar da vardır. Mithatpaşa Caddesi üzerinde bulunan, 103 pafta, 629 ada, 16 parselde no 127'de bulunan konut kitlesi dönemine ait özellikleri yansıtmaktadır. Yapı kitlesi günümüzde eğitim kurumlarına yakınlığı anlamında okuma salonları ve kütüphane olarak değerlendirilebilir. Yapı envanter no 7 de belirtildiği gibi az değişmiştir. Yapının özgünlüğü bozulmadan onarımının yapılması tarihi yapıyı kazanma açısından önemlidir. Mithatpaşa Caddesi No: 137, 139, 141'de bulunan yapı kitlesi, Karataş bölgesinin, özgünlüğü az değişmiş yapılarından. Konut topluluğu yapım yılına ait işlevsel özelliklerini yitirmemiştir. Üst katları konut, alt katları ise ticarethane olarak planlanan kitle, no 127 yapı kitlesine yakınlığı ve eğitim yapılarına olan komşuluğu açısından galeri, sergi salonu, resim atölyesi, işlevlerini üstlenerek geri kazandırılabilir. Yapı günümüzde cephe kirliliğine maruz kalmış durumdadır. Denetleme ve gözetim yapan kurumların tescilli olan yapı için çalışma yapmaları özgünlüğünün daha fazla bozulmaması açısından önemlidir. Caddede daha önce onarımı yapılan eski Sayaç Atölyesi örneğinde olduğu gibi, yapıların kamu yararına dönüştürülmesi bakım ve onarımlarının sürekliliği açısından daha kolay olmaktadır. Yapıların geri kazanımları için gerekli bütçe oluşturularak restorasyon projeleri hazırlanıp, restitüsyonları yapılmalıdır. Mithatpaşa Caddesi no 459 da bulunan ve 1892 yılında inşa edilen Askeri Hastane, günümüzde depo olarak kullanılmaktadır. Yapı günümüzde yapıma amacından çok uzaklaşmıştır. Yapı giriş cephesinin bulunduğu geniş avlu ve yapı formu özelliği ile Mithatpaşa Caddesi bölge arşiv kütüphanesi ve sergi salonu olabilecek yapıya sahiptir. Yapının geniş avlusu, açık hava toplantıları ve sergileri yapmaya müsait durumdadır. Halka açık çok amaçlı aktivite merkezi olarak da değerlendirilebilir. Yapının sahibi konumunda bulunan İzmir İnşaat Emlak Başkanlığı'nın binayı bulunduğu durumdan kurtarıp, önerilen

özelliklere sahip yapı haline dönüştürmesi kentsel sit alanı içinde bulunan yapı için önemlidir. Mithatpaşa Caddesi No: 806, 808 de bulunan yapılar Küçükyalı semtinin tarihi ve tescilli yapılarıdır. Yapılar bulundukları bahçeleri ve sahil manzarası ile semtin az değişim görmüş konularındandır. Yapılar açık ve kapalı restoran, resmi misafirlerin konuk edileceği ev olarak restorasyon projelerinin hazırlanıp uygulamaları yapılarak geri kazanılmaları sağlanmalıdır. Bina sahipleri desteklenmeli ve özgünlüğü bozulmadan tarihi cadde üzerindeki dokuda konumlarının devamlılığı için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Tarihi caddenin 20.yüzyıl başlarında yapılan ilk çok katlı konut yapılarından olan Anadolu Apartmanı, 156 pafta, 849 ada, 4 parselde ve no 907 de bulunmaktadır. Yapı günümüzde de bakımsız olarak ev sahipleri ve kiracılar tarafından kullanılmaktadır. Yapının restorasyon ve restitüsyon projeleri hazırlanarak butik otel olarak yeniden işlevlendirilebilir. Yapının tescilli olması bir anlamda şanslı olması anlamı taşımaktadır. Önerilen tüm yapılar caddenin tarihinde önemli yer tutmaktadır. Tarihi binaların yeni işlevler ile geri kazanımları önerilmekle birlikte, yapının uzun yıllar özgünlüğünü korumak içinde çalışma yapılması bazen yeterli olabilir. Yapıların tescil edilerek kaderlerine terk edilmesi ile tescil edilmeyen ve kaderlerine terk edilenler arasındaki fark yaratılmalı, ileriye dönük gerçek koruma uygulamaları hayata geçirilmelidir.

- Modern bir kent yaratılması uğruna caddenin özgün yapısının bozulması engellenememekle birlikte, çıkanlan II. Grup Yapı uygulamaları ile özgün yapıların bozulmalarına yardımcı olunmuştur. Cadde aksı üzerinde bulunan özgün yapılardaki bozulma etkileri, koruma bilincinin uygulanması arasındaki bağlantının yanlış kurulmasından ve uygulamanın korumayı geciktirmesinden öteye gidememiştir.
- 1974 yılında imar çalışmalarının hızlandığı cadde aksındaki çok katlı yapılaşma en doğru biçimde Benevolo'nun şu sözleriyle açıklanabilir “ Dönüşüme uğrayabilecek bir arazinin potansiyel değeri o arazi üzerinde inşaat yapmanın ekonomik yerindeliğini ölçmek bakımından son derece önemli bir parametre olmaktadır” (Benevolo, 1981, s.35). Yapılaşma her ne kadar nüfus artışı ile

doğru orantılı olarak artsa dahi beraberinde getirdiği ekonomik gelir bölgeye olan ilgiyi daha çok arttırmıştır. Yanlış planlama ve buna bağlı imar çalışmaları şehrin diğer bölgelerinde yerleşim alanları açmak yerine mevcut alt yapı bulunan bölgelerin kullanılmasını kolaylaştırmaktadır, bu da cadde aksına olan ilgiyi arttırmıştır.

- Koruma yasaları içerisindeki zaafıların en iyi değerlendirilmesi 14.1.1978 tarih ve 102000 sayılı kararı ve II A/1 maddesi ile daha da kolaylaştırılmış ve tarihi binaların yok olması hızlandırılmıştır. Tarihi cadde aksı üzerinde bulunan, No: 151, 538, 560, 562, 810, 1036, 1132, 1134, 1136, yapılar bu uygulamanın içinde yer almışlardır. Yapılan uygulamanın doğruluğu halen daha tartışılabilir, bu uygulama içerisinde kamu yapısının bulunması da dikkati çekmektedir.
- Koruma yasalarının uygulama zorluklarından bir diğeri de, tescilli ya da tescilsiz yapı yanında bulunan katlı yapının emsal teşkil etmesidir. Bu da tek katlı tarihi yapı sahiplerinin ekonomik açıdan rahatlama baskısı altında olmaları ve resmi kurumlara karşı tavır almalarına neden olmaktadır. Resmi kurumlar arasında farklı uygulamaların var olması ve ortak tavır alamamaları yüzünden tarihi yapıların var olma süreci de kısaltılmaktadır.

Tarihi cadde, 1972 yılından sonra özgün yapısını kaybetmeye başlamıştır. 1973 yılında yürürlüğe giren 1710 sayılı Eski Eserler Yasası, 1974 yılında en büyük kaybı yaşayan cadde üzerinde uygulanamamıştır. 1983 yılı 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasası da caddenin özgün yapısını korumada başarılı olamamıştır. Yasaların yapılmasından çok uygulanabilir olması önemlidir. 1984 yılında yürürlüğe giren İmar yasası da korumacılık anlamında önemli bir yer tutsa dahi, yerel yönetimlerin bu yasaları uygulama aşamasında yetki problemi yaşamaları, kurumlar arası çatışmaların çıkmasına sebep olmuştur. Yerel yönetimlerin yasalara rağmen, kentsel sit alanlarında koruma amaçlı imar planlarını yapmamaları bir anlamda bu nedene bağlanabilir. Bu imar planları bir anlamda yerel yönetimler için gelişmenin ve değişimin engellenmesi olarak görülmektedir. Günümüzde kentin

tarihsel dokusunu korumak ne kadar zorsa, dokunun bir parçası olan tarihi yapıları korumak ta, bir o kadar zor olmaktadır.

Mithatpaşa Caddesi bu olayların en fazla yaşandığı tarihi mekanlar arasındadır. XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren İzmir kent dokusundaki yerini almaya başlayan cadde, XIX. yüzyıldan sonlarından itibaren ticaretle uğraşan ailelerin yerleşim alanı olmaya başlamıştır. XX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren cadde kişisel çıkarlar doğrultusunda yeniden şekillenmeye başlamıştır. Caddenin girmiş olduğu bu değişim aslında kent değişiminin ve ihtiyaçlarının da bir yansımasıdır. İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, 2.03.1989 tarih ve 847 sayılı kararı ile belirlenen 47 adet taşınmazın tesciline karar vermiştir. Bu karar bir anlamda cadde aksında kalan resmileşmiş tarihi binalardır. Koruma anlamında sevindirici olan bu karar yanında, aynı kararın 19 adet taşınmazın II. Grup uygulama ile kişisel çıkarların korunmasına yardımcı olduğu kaygısını yansıtmaktadır. Genel olarak değerlendirme yapılmaya çalışılırsa, rantın yüksek olduğu büyük şehirlerde koruma anlayışından uzak bu tür düzenlemelerin olması ve yeni yapılan planlamaların kent dokusunu korumakta zorlanması sonucu tarihi yapı tahrip olmaktadır. Kent dokusunun korunamamasının yanında, tek yapı ölçeğinde yapılan çalışmaların da, bu kapsam içinde olması başarısızlığın bir diğer boyutunu ortaya koymaktadır.

Mithatpaşa Caddesi, koruma, imar yasaları, kişisel çıkarlar, topoğrafik yapı, iklim koşulları ile girmiş olduğu mücadelesini sürdürmeye devam etmektedir. Kültürel değerlere sahip çıkma bilinci topluma kazandırılmadıkça bu mücadele devam edecektir.

KAYNAKLAR

- Ahunbay, Z., (1996). *Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon*. İstanbul: YEM Yayın.
- Akçura, N., (1972/8). Türkiye ve Eski Eser. *Mimarlık Dergisi*, 42.
- Aksoy, Y. (2000, Kasım, Sayı: 2). Benim Asansörüm. *İzmir Kent Kültür Dergisi*, 133-141.
- Aksoy, Y. (1993). *Asansör ve Darío Moreno Anıları*. İzmir: İzmir Yayıncılık Tanıtım A.Ş.
- Akyüz, E. (1985). *İzmir Kentinin Tarihsel Çevre Araştırması ve Koruma Restorasyon Önerileri*, D.E.Ü. FBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- Akyüz, E. (1994/3). Tarihsel Süreçte İzmir’de Konut. *Ege Mimarlık*, 32-36.
- Akyüz, Levi, E. (Ocak 1996). Eski Kent Dokularının Zengin Birikimine Sahip İzmir’de II. Grup Uygulamalar. *Art Dekor*, 76-78.
- Akyüz, Levi, E. , ve Köşklük, N. (2001). İzmir Karataş Hastanesi Restitüsyon ve Restorasyon Projesi. *Mimarlık Dekorasyon*, 72-80.
- Anonim. (2000). *Uşakizade Köşkü ve Gazi Mustafa Kemal Paşa*. İzmir: İzmir Özel Türk Koleji Yayını.
- Anonim. (1999/92). Muammer Bey Köşkü. *Tasarım Dergisi*, 84-105.
- Anonim. (92/2). Anadolu Apartmanı. *Ege Mimarlık*, 78-80.
- Aslanoğlu, İ. (2001). *Erken Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı*. Ankara: ODTÜ. Mimarlık Yayınları.

- Atay, Ç. (1978). *Tarih İçinde İzmir*. İzmir: Tifset B. ve Y. AŞ.
- Atay, Ç. (1993). *İzmir'in İzmir'i*. İzmir: ESİAD Yayınları.
- Atay, Ç. (1997). *19. Yüzyıl Fotoğrafları*. İstanbul: Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü.
- Atay , Ç. (1998). *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e İzmir Planları*. İzmir: Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı.
- Atçalı , M. (1988). *İzmir - Karataş Tarihi Kentsel Çevre Korunması*, D.E.Ü. FBE. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- Baykara,T., (1974). *İzmir Şehri ve Tarihi*. İzmir: Ege Üniversitesi Matbaası.
- Bektaş, C., (1997/1). Koruma Korumama. *Ege Mimarlık*, 27-29.
- Benevolo, L., (1981). *Modern Mimarlığın Tarihi. Birinci Cilt: Sanayi Devrimi*. İstanbul: Reyo Ltd. Şti. Basımevi.
- Berber, E. (1999). *Yeni Onbinlerin Gölgesinde Bir Sancak: İzmir (30 Ekim 1918-15 Mayıs 1919)*. İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları 71.
- Beyru , R. (1973). *18. ve 19. yüzyılda İzmir*. İzmir.
- Beyru, R. (1998-2, Sayı:26). 19. Yüzyılda İzmir'de Eski İskeleler Hakkında Kısa Bir Not. *Ege Mimarlık*, 40-41.
- Beyru, R. (2000). *19.yüzyıl' da İzmir'de Yaşam*. İstanbul: Literatür Yayınları: 41
- Beyru, R. (2005). *19.yüzyıl' da İzmir'de Sağlık Sorunları ve Yaşam*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.

- Bilget, A. (1941). 1941 İzmir Şehir Rehberi. İzmir Mili Kütüphane Arşivi.
- Bora, S., (1995). *İzmir Yahudileri Tarihi 1908-1923*. İstanbul: Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş.
- Canbakan, Z., (1985). *İzmir'de Cumhuriyet Öncesi Konut Mimarisi ve Özellikleri Üzerine Bir Araştırma*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ MF, İzmir.
- Canpolat , E. (1954). *İzmir Kuruluşundan Bugüne Kadar* . İstanbul: Pulhan Matbaası.
- Canpolat, E., Umar, B., Arıkan, Z., Goffman, D., Aktepe, M., Tekeli, İ., Beyru, R., Toprak, Z., Vassı, S., Martal, A., Arı, K., Peker, M., Seymen, Ü.B., Tanyeli, U., Başgelen, N., Sevinçli, E., Makal, O., Taranç, B., Chateaubriand, Michaud, Maxime du Camp, Flaubert, Gautier, Vicomte de Vogue, Tancoigne, J.M., Doğan, M.H., Haşim, A., Kamu, A., Birsel, S., Akgün, N.U., Cumalı, N., İlhan, A., Cansever, E., Halikarnas Balıkcısı Hikmet, N. (1992). *Üç İzmir*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Çeçener , B. Ülkemizde Taşınmaz Kültür ve Doğa Varlıklarını Koruma Olayı ve Bu Konuda Eleştirel Görüşler. *Ege Mimarlık* , 94/3, 46 – 47.
- Dağtaş, L. (2004). *İzmir Gazinoları 1800'lerden 1970'lere*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.
- Dilbaz, A., kişisel iletişim, 20.03.2006.
- Duatepe İlköğretim Okulu Arşivi, 2006.
- Ege, A. Şebabettin. (2002). *Eski İzmir'den Anılar*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.

Eliçin , G. (1992/2). İzmir'in Simgelerinden Karataş Asansörü , Çevresiyle Birlikte Yeni Bir Yaşama Kavuşuyor. *Ege Mimarlık*, 72 – 76.

Ekinci , O. (2003). *1990'lerden 2000' lere İzmir Yazıları*. İzmir.

Ekinci , O. (2000-292). Türkiye'de “ Korumama ” Politikaları. *Mimarlık*, 50-57.

Erdim , M. (1991 /1). Çarpıtılmış Koruma ve 2. Grup Yapı Uygulaması. *Ege Mimarlık*, 9.

Erdim , M. (1992/2). İzmir Asansör Kulesi ve Yapıları Hakkında Tarihsel Rapor. *Ege Mimarlık*, 72 – 76.

Eyüce, A. (87-4, Sayı:225). İzmir'de İmar Yaklaşımlarının Kent Kimliği Üzerindeki Etkileri. *Mimarlık*, 30-33.

Eyüce, A. (1999/4). Erken Modernizm'den Çoğulcu Modernizm'e İzmir'de Konut. *Ege Mimarlık*, 33-37.

Fotoğraf sitesi. (b.t.). *İzmir Eski Fotoğrafları*. 2006, <http://www.wow.TURKEY.com.tr>,
geocities.com.(b.t.). *İzmir Resimleri*. 2006, http://www.geocities.com/smyrna_izmir/genel/resim.htm

Göksu,E. (2003). *1929 Dünya Ekonomik Buhran Yıllarında İzmir ve Suç Coğrafyası*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.

Gümüş, H. (1999/4). İzmir'in Jeolojik Yapısının Kentleşmedeki Önemi. *Ege Mimarlık*, 12-15.

Hakimiyet-i Milliye İlköğretim Okulu, 2006.

Hazar, Ö. (19 Aralık 1988). Atlı Tramvaydan Hızlı Tramvaya Yazı Dizisi (2). Yeni Asır Gazetesi, 2.

İpekoğlu, B. & Hamamcıoğlu M. (1998-2, Sayı:26). İzmir Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi Binasının Tanıtımı, Yangın Sonrası Durumu ve Onarım Kararları. *Ege Mimarlık*, 14-19.

İpekoğlu, B. ve Hamamcıoğlu M. (2002). *İzmir Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi Yangın Sonrası Restorasyonu*. İzmir: Mengitan Matbaası.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Arşivi, 2003.

İzmir Büyükşehir Belediyesi. (b.t.). *İzmir*. 2006, <http://www.izmir.gov.tr>.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, (2003). *İzmir'de Su ve Kanalizasyon 1999-2000-2001-2002-2003 ve Sonrası*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayını

İzmir Konak Belediyesi Arşivi, 2006.

Karadağ, A. (1998). *Metropol Kent Olarak İzmir'in Gelişim Süreci, Çevresel Etkiler ve Sorunları*. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi.

Keskin, A. K., (1989). *İzmir Valileri (1390-1989)*. İzmir: Karınca Matbaacılık ve Tic. Ort.

Kıray, B. M., (1972). *Örgütlemeyen Kent*. Ankara: Sosyal Bilimler Derneği.

Kıray Tanaç, M. (2001/2-3). İzmir Havraları. *Ege Mimarlık Dergisi*, 41-45.

Kıray Tanaç, M. (Şubat 2004). 16.-19. *Yüzyıllarda Osmanlı Mimarlığında Seferad Kültürünün Dönüşümünün Mimariye Yansıması*. Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi.

Kuyulu, İ. (b.t.). *İzmir Sanayi Mektebi*. (2006).

http://www.akmb.gov.tr/turkce/books/turkkong-4-2/tk4-2-09_kuyulu.htm

Milli Kütüphane Gazete Arşivi

- 1907, 1929 Yılları Ahenk Gazetesi
- 1972-1977, 1979 Yıllarına Ait Demokrat İzmir Gazetesi
- 1979-1980 Yıllarına Ait Ekspres Gazetesi
- 1929-31, 1933 Yıllarına Ait Hizmet Gazetesi
- 2005-2006 Yıllarına Ait Hürriyet Gazetesi
- 1932, 1934-57, 1959-64, 1967, 1969, 1971-74, 1976, 1981-85, 1987-88, 1992-1997, 2001-2005 Yıllarına Ait Yeni Asır Gazetesi

Nahum, H. (Çev. Seval, E.). (2000). *İzmir Yahudileri 19.-20. yüzyıl*. İstanbul: İletişim Yayınları

Nalbantgil, İ. Kişisel Arşivi. (30 Nisan 2006). Hürriyet Ege Gazetesi.

Nezihi R. (2001). *İzmir'in Tarihi*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.

Olgaç, U. (1939). *Güzel İzmir Ne İdi Ne Oldu ?*. İzmir: Meşher Yayınevi.

Onat, N. (1992 /2). İzmir'de Cumhuriyet Dönemi Yapıları. *Ege Mimarlık*, 63-66.

Özveren, E. (2001, Eylül, Sayı:4). Büyük Buhranda Bir Liman Kenti. *İzmir Kent Kültür Dergisi*, 264-272.

Özyiğit, Ö. (1991/1). Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasası Üzerine. *Ege Mimarlık*, s. 22 – 23.

Sami, C. & Hüseyin H. (Çev. Serçe, E.). (2000). *İzmir 1905*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.

- Şenocak,B. (2003). *Levanı'n Yıldızı İzmir*. İzmir: Şenocak Kültür Yayını.
- Serçe, E. (1998). *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e İzmir'de Belediye*. İzmir: Eylül Yayınları.
- Serçe, E. (2001, Nisan, Sayı: 1). İzmir Mahalleleri. *İzmir Kent Kültür Dergisi*, 162-175.
- T.C. Kültür Bakanlığı İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi
- T.C. İzmir İli Konak İlçesi Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Arşivi.
- Tartan,F. (2004). *İzmir Devlet Tiyatrosu 1944-2003*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.
- TÜLOV Vakfı Arşivi, (2006).
- Uluslararası Amerikan Koleji Araştırma Komitesi. (1993). *İzmir'deki Bazı Sosyal Koşullar Hakkında Bir Araştırma " İzmir 1921 "*. İzmir: Akademi Kitabevi.
- Umar , B.(1999). *İzmir 1950*. İstanbul: Boyut Yayın Grubu.
- Ürer, H. (2002). *İzmir Hamamları*. Ankara:Kültür Bakanlığı, Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Ürük, Y., (Kasım 2000/2). İzmir'in " Yol Vermeyen Dağları" Değil " Yol Veren Körfezi " Var. *İzmir Kent Kültür Dergisi*, 209-230.
- Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi, 2005.

- Yakın, K. G., (1997). *İzmir Sanayi Mektebi (Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi, 1868-1923)*. İzmir: Anadolu Matbaacılık.
- (1929). *İzmir Vilayeti Salnamesi 1927-1928*. İzmir: Bilgi Matbaası.
- (1930). *İzmir Vilayeti Salnamesi 1930*. İzmir: Bilgi Matbaası.
- (1937). *İzmir Cumhuriyet Kız Enstitüsü Yıllığı, 1936-1937 Yılı Mezunları Armağanı*, No:3.
- 1967 *İzmir İl Yıllığı*. İzmir: İzmir Valiliği.
- 1973 *İzmir İl Yıllığı*. İzmir: İzmir Valiliği.
- (1999). 1999 Yılı Batçım Takvimi.
- (2002). 2000 *Genel Nüfus Sayımı*. T.C. Başkanlık Devlet İstatistik Enstitüsü. Ankara: T.C. Başkanlık Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası.
- (2005). *Bölgesel İzleme Göstergeleri TR31*. Ankara: İzmir Devlet İstatistik Enstitüsü Matbaası.

EKLER

1. Midhat Paşa'nın Hayatı
2. Sözlü Tarih Araştırmaları
3. MPC ve Çevresinde Günümüze Ulaşamayan Yapı Envanterleri
4. Mithatpaşa Caddesi'nin Tarihi Yapı Envanteri
5. Mithatpaşa Caddesi'nde Yapılara İlişkin İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunun Aldığı Kararlar
6. Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Kurulu'nun 14.1.1978 ve 102000 Sayılı Karar Eki
7. Mithatpaşa Caddesi'nde II. Grup Uygulamalara Yönelik İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunun Aldığı Kararlar
8. Mithatpaşa Caddesi'nin 1935 Tarihli Kadastral Tapu Paftaları (İzmir İli Konak ilçesi Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Arşivi, 2006)
9. Mithatpaşa Caddesi'nin 1972 Tarihli Kadastral İmar Paftaları (İzmir Konak Belediyesi Arşivi, 2005)
10. Mithatpaşa Caddesi'nin 2000 Tarihli Halihazır Paftaları (İzmir Büyükşehir Belediyesi Arşivi, 2003)
11. Beyaz Balon Anaokulu'nun Kadın Dayanışma Merkezi Olarak Yeniden İşlevlendirilmesi Restorasyon Projesi

EK 1

Midhat Paşa'nın Hayatı

MİDHAT PAŞA

İlerici, iyi bir diplomat ve bürokrat olan Midhat Paşa, 1822 yılında İstanbul'da doğmuştur. Rusçuklu Hacı Ali Efendi-zade Hacı Hafız Mehmed Eşref Efendi'nin oğlu olan Ahmed Şefik (Midhat Paşa) babası ile 11 yaşındayken birlikte gittiği Vidin dönüşü Divan-ı Hümayün'e girmiştir. Midhat mahlasını burada gösterdiği başarılar sonucu almış ve hayatı boyunca bu adla anılmıştır (Keskin, 1989, s. 46).

Saderet Mektubi kaleminde, Şam ve Şayda'da bazı memuriyetlerde bulunmuş, Divan katipliği görevi ile Konya ve Kastamonu'da çalışmıştır. Konya ve Kastamonu İmar meclisindeki görevi sırasında Islahat için hazırladığı rapor, Bab-ı âliye tarafından beğenilince İstanbul'a çağrılarak hâcegânlık rütbesi ile görevlendirilmiştir. Kıbrıslı Mehmed Paşa'nın teftişlerinde ve Mirza Said Paşa ile Vidin Valisi Muammer Paşa'nın soruşturmalarını başarıyla yerine getiren Midhad Paşa, 1858'de altı ay süresince Londra, Paris, Viyana ve Brüksel'de incelemelerde bulunmuş, sonrasında Meclis-i Vâlâ katipliğine getirilmiştir. 1859 yılında vezir rütbesi ile Niş valiliğine getirilen Midhat Paşa burada üç yıl boyunca güven ve düzeni sağlayarak başarılı işler yapmıştır. İlk erkek sanat okulu kabul edilen Niş Islahanesini 1863'de açmış, ardından Rusçuk ve Sofya'da da yeni ıslahaneler açmaya devam etmiştir. Midhat Paşa'nın kurduğu bu ıslahaneler, 1867 yılından sonra örnek alınarak, devlet politikası olarak yaygınlaşmaya başlamıştır (Yakın, 1997, s. 9-10). 1862 yılında Tuna Valiliğine getirilen Midhat Paşa, Tuna'yı Karadeniz'e bir tren yolu ile bağlamış, yeni yollar yapmış, eğitime önem vermiş, günümüz Ziraat Bankasının temellerini atmıştır. 1869 yılında Tuna Valiliğinden alınarak Bağdat Valiliğine getirilmiştir. Buradaki valilik görevini 1872 yılında Addülaziz tarafından sadrazamlığa getirilmesine kadar sürmüştür. İki buçuk ay sonra sadrazamlıktan istifa ederek adliye ve hariciye nazırlığı yapmıştır (Keskin, 1989, s. 46-47).

1876 yılında Abdülhamit tarafından sadrazamlığa getirilmiştir. 23 Aralık 1876'da I. Meşrutiyetin ilanından sonra, 1877 yılında Midhat Paşa yedi sancaklı Kosova vilayeti oluşturmuş, Kamil Paşa'yı vilayetin valiliğine tayin etmiştir. Hristiyan Amavud Vaso Efendi'nin valinin müsteşarı olmasından dolayı Padişah ile araları açılmış, bunun üzerine görevden alınarak yurt dışına gönderilmiştir. Bir yıl sonra affedilerek Suriye valiliğine getirilmiştir. Buradaki valiliği süresince başarılı çalışmalar yapmış halk tarafından çok sevilmiştir. Fakat İstanbul'a daha yakın bir yere alınması kararlaştırılmış, 1880 yılını Ağustos'unda İzmir Valiliğine tayin edilmiştir (Keskin, 1989, s. 48-49).

Osmanlı Devleti'nin Aydın Valiliği'ne bağlı olan İzmir İli, 29 Temmuz 1880 depremi sonrası oldukça sarsılmış durumdadır. Tuna, Bağdat ve Suriye valilikleri arasında imar faaliyetleri ile yakından tanınan Midhat Paşa, deprem sonrası harap halde olan şehir için bir ümit ışığı olmuş ve geldiği günden başlayarak şehrin önemli sorunlarını çözmek için yoğun uğraş vermiştir, deprem sonrası asayişsizlik sorununu çözmüş, kendinden önceki valilerin hazırladıkları projeleri uygulamaya koymuştur. İzmir için yaptığı en önemli çalışmalardan ilki, Basmahane Garı'ndan Kışlaya, ikincisi ise Kışla'dan, Göztepe'ye uzanan bir yolun açılması için Osmanlı Devleti Bab-ı Ali'sinden izin istemesi ve daha sonra Bab-ı Ali'den olumsuz yanıt almasına rağmen, 10-12 metre genişliğindeki yolun büyük bir bölümünü açmayı başarmasıdır. Açılan yolun Urla'ya kadar uzatılmasını da planlayan Vali, bunu gerçekleştiremeden 17 Mayıs 1881 yılında öldürülen Padişah Abdülaziz'in öldürülmesinden sorumlu tutularak görevden alınmıştır (Ürük, 2000, s.214; Serçe, 1998, s.65-67 ; Keskin, 1989, s.49-50).

İstanbul'a getirilen Midhat Paşa, Yıldız Sarayında yargılanarak, ölüme mahkum edilmiştir. Bu ceza Abdülhamid tarafından müebbet hapse çevrilmiş, Paşa arkadaşları ile birlikte Taif'e sürülmüş ve burada öldürülmüştür (Keskin, 1989, s. 51)

EK 2

Sözlü Tarih Araştırmaları

SÖZLÜ TARİH ARAŞTIRMALARI

Tez bölgesi olan Mithatpaşa Caddesi'nin literatürde ve yazılı basında tarihçesi araştırıldıktan sonra, bölgede uzun yıllar yaşayan kişilerle yapılan röportajlarla bu bilgilerin desteklenmesine ve bölge hakkında daha fazla bilgi sağlanmasına çalışılmıştır. Bu amaçla cadde üzerinde yer alan Sadıkbey, Göztepe ve Güzeyalı semtlerinde uzun yıllar yaşamış on bir kişiye ulaşılmıştır. Sözlü tarih araştırmasının farklı dönemleri irdelleyebilmesi için , röportaj yapılacak semt sakinlerinin yaş ortalamasının 75 olmasına dikkat edilmiştir. Yöneltilen soruların , araştırma bölgesinin geçmiş olduğu fiziki, sosyal ve toplumsal değişimi ortaya çıkaracak nitelikte olmasına özen gösterilmiştir.

Mithatpaşa Caddesi No:896 'da oturan Sevin Balcı kendini tanıtarak söze başladı:

Adım Sevin Balcı , 1931 doğumluyum. Doğduğumdan beri bu evde yaşıyorum. Ev ailemizden erkek kardeşimle bana kaldı. Ağabeyimle ben hiç evlenmedik. Kardeşim öldü. Şimdi ben bu evde 50 senelik yardımcımızla yaşıyorum (Şekil 1).

Semtimizin dünden bugüne değişikliklerini düşünüyorum da nerede o eski komşularım...

Bu semtte çok tanınmış Talat Ersoy ve Sadullah Kuşadağı Beyler ile ailesi oturuyordu. Talat Bey bir numaralı tütüncüydü. Talat Beylerin evi yıkıldı, apartman oldu. Sadullah Beyler Vali Konağı'nın yanındaki yerde oturuyorlardı. Şu anda evde kardeşinin çocukları oturuyor. Sonra büyük tüccar Hakkı Balcıoğlu vardı. Hakkı Balcıoğlu uzun seneler "Ticaret Odası Başkanlığı" yapmıştı. Kendisi pamuk, incir, üzüm işi yapan bir tüccardı. Yan evde oturuyorlardı. Ev şimdi iki kızına kaldı. Biraz ileride de Uncu Filibeli'ler oturuyordu. Sahil boyunca bir , iki katlı çok güzel evler vardı. Oturan herkesin deniz kıyısında banyoları vardı. Deniz çok temizdi. Sabahları çupralar, kefallar tutulurdu. Herkesin iskelesinde kayıkları vardı, kayıklara binilip gezilirdi. Bahçelerden turunç, çiçek kokuları gelirdi. Bu kokular oturanları çok mutlu

ederdi. Herkes birbirini tanır, selamlaşırdı. Şimdi kimse kimseyi tanımıyor. Vali Konağı'nın yanında üç katlı muhteşem bir ev vardı. Semtin zenginlerinden Mehmet Fesçi Ailesi'ne aitti. Şu anda Hakimiyet-i Milliye Okulu'na gelmeden, ayakta kalmış tarihi binalardan yangın geçirmiş olan evi Nuri Sevil'in evidir. Şu an ev çocuklarına kaldı. Evin restorasyonu çok pahalı olduğu için yaptıramıyorlar satmaya çalışıyorlar.

Şekil 1 Sevin Balcı'nın ve Hakkı Balcıoğlu'nun evleri
(Mithatpaşa Cad. No :896) (2005).

Evim semtteki en bakımlı evlerden biri ama bu geçmişteki sorunlarımızı unutturmuyor. Yıllar öncesini düşünüyorum da...

Ben kendimce çözümler bulmuştum aslında:

Yaklaşık 30 sene evvel, asfalt söküldü, yola borular döşendi. Fakat borular uygun döşenmediğinden evin alt katına su bastı. Taşlıktaki ve mutfaktaki giderle ve bahçede taşlar yıkansın diye yapılmış olan fosseptik delikleri olmasaydı, sular üst kata kadar yükselecek ve kaybımız daha büyük olacaktı. Bunlara rağmen çok zararımız oldu. Belediye bu durumla hiç ilgilenmedi. Bütün zararı ben kendim karşıladım. Bunlar bilinen sorunlar, asıl sorun geçmişe olan saygının azalması...

Eskiden bahçelerde fosseptik çukurları vardı. Kanalizasyonlar denize dökölmezdi. Dönem dönem bu çukurlar boşaltılırdı. Cadde üç kez yükseldi. Evler aşağıda kaldı. Yaklaşık 3-4 sene öncesine kadar evlerin alt katlarına, kışları su basıyordu. Caddeye ek kanalizasyon kapakları yapılınca bu su basmalarından kurtulduk. Semtte eskiden herkes birbirini tanırdı. Şimdi kimse kimseyi tanımıyor. Sevgisiz ve yalnız yaşıyor . Bu cadde ve semt çok güvenliydi. Akşamları geç saatlere kadar sokaklarda hanım arkadaşlarımızla dolaşır, tek başımıza evimize dönebilirdik. Şimdi kendimizi evimizde bile güvende hissedemiyoruz. Ayrıca şimdi sokaklar çok pis, o dönemlerde her taraf çok temizdi. Cadde üzerinde bazı evler caddenin genişletilmesi için belediye tarafından yıktırıldı. Hatta Atyanak bizim ev için "Sıra sizde!" demişti. Fakat yönetimden düşünce ev yıkmaktan kurtuldu.

Şekil 2 Marul bahçelerinin bulunduğu alan (2005).

Eğlenmek için Eski Trolleybüs Garı'nın arkasından başlayan geniş bir alanda bulunan Marul Bahçeleri'ne gidilirdi (Şekil 2). Burada piknik yapılırdı. ay bahçeleri vardı. Masalara marul gelirdi. Bahçelerin ilerilerinde portakal, badem bahçeleri vardı. Alışverişler bakkaldan, kasaptan ve merkeplerle geçen satıcılardan yapılırdı. Tuhafiye ihtiyaçlarımız serilerden (motorlu olan) yapılırdı.

Yakın çevremdeki insanların sosyal faaliyetleri ise yıllar önce şöyleydi:

Sahil boyunca vapur seferleri vardı. Alsancak'tan vapur gençleri alır, İnciraltı'na getirirdi. Gençler oradan denize girerdi. Tüm kıyıdaki evlerin bahçelerinde banyoları vardı, denize oradan girilirdi.

Şekil 3 Hakimiyeti Milliye İlköğretim Okulu (2005) (Şekil 3).

Bence bu çevrenin en eski ve iyi okulları arasında Müdafaa-yı Hukuk, Mehmet Akif Ersoy ve Hakimiyet-i Milliye sayılabilir (Şekil 3).

95. Sokak sakinlerinden Göztepe Kuru Kahvecisi Suphi Aykut'un anlattıkları dünden bugüne olan değişiklikleri özetliyordu.

Adım Suphi Aykut, 7 Kasım 1927 doğumluyum. 1970 yılından beri Göztepe'de oturuyorum. 5 Mayıs 1972'de şimdiki saatçinin bulunduğu yerde 859/A' da 15 sene ve şu an bulunduğum dükkan (95. sok. No: 5) da 15 sene olmak üzere 30 seneden beri Göztepe Kuru Kahvecisi olarak çalışıyorum (Şekil 4). Doğma büyüme İzmirliyim. 1949-1962 yılları arasında adliyede , zabıt katibi olarak çalıştım. 1962-1971 yılları arasında da Buca'da Eshot İşletmeler Müdürlüğü'nde çalıştım. Siyasilerle ters düşünce emekli oldum.

Şekil 4 Göztepe Kurukahvecisi Suphi Aykut'un Dükkanı (2005).

Atatürk Bulvarı yoktu. Sahil boyunca bir veya iki katlı bahçeli, denize iskelesi olan, çardaklı evler vardı. Her evin bir kayığı vardı. Caddenin diğer tarafında da yine bahçeli bir veya iki katlı evler vardı. Anadolu Apartmanı'nın yanında Gözümoğlu Sineması vardı. 1965'ten sonra Osman Kibar'ın "Belediye Başkanlığı" zamanında cadde üzerinde özellikle sahil tarafındaki evler yıkılmaya başladı. 1978-80 yıllarında sahile dolgu yapılmaya başlandı. Üç sene sürdü. Şimdi ise malum aradaki farkı sizde rahatlıkla anlattıklarımın çıkarabilirsiniz. Göztepe gayet sakin, sessiz ve nezih sayfiye semti idi.

Elektrikli tramvay vardı. Güzelyalı - Konak arası çalışırdı. Çocukluğumuzda "Vatman" görmeden biner ve yine o görmeden inerdik. Bulunduğumuz sokağın (95. Sokak) karşısında Göztepe İskelesi vardı. Konak'tan İnciraltı'na kadar olan kısımda vapur seferleri vardı. Konak'tan başlayan seferler Asansör, Mektupçu, Karantina, Göztepe, Kokaryalı İskelesi'nde durduktan sonra İnciraltı'nda son bulurdu. Yanılmıyorsam, 1970'lerin ortasında bu seferler ortadan kalktı. 1930'larda taksi , yok sayılacak derecede azdı. 4444 numaralı telefonda koca İzmir'e üç taksisi olan bir taksi durağı hizmet verirdi. Tramvaylar kalktıktan sonra taksiler de çoğalmaya kalktı.

-Göztepe, Güzelyalı ya da eski adıyla Kokaryalı'yı düşünüyorum da...

Sokaklar ya Amavut Kaldırımı ya da siyah taşlı parkeydi. Cadde Üçkuyular'a kadardı. Üçkuyular'ın olduğu yer mandalin bahçeleriydi. Sanırım 1960-65 yıllarıydı, burası istimlak olup yola gitti.

Hafta sonlarında fayton veya at arabasıyla İnciraltı'na pikniğe gidilirdi. İnciraltı'nda umumi deniz banyosu vardı. Orası da 1960' larda kalktı. Güzelıyalı tarafında oturulacak çay bahçeleri vardı. Göztepe'de İskele Gazinosu vardı (Şekil 5).

Şekil 5 Daha önce Göztepe İskelesi ve Mez Gazinosu'nun bulunduğu alan, 95. Sokak karşısı (2005).

Göztepe gayet sakin, sessiz, nezih bir semtti. O zamanlar Hatay diye bir semt yoktu. Oraları yani Hatay tarafı, daha çok ormanlık ve bahçeydi. Meşhur Hüseyin Filibeli'ler ve Yemişçioğulları o dönemin tanınmış ailelerindendi. Şimdilerde Rahmi Filibeli Apartmanı'nın olduğu yerde onların büyük ve çok güzel köşkleri vardı.

Bu cadde daha çok zengin muhitiydi. Önceleri daha çok geliri iyi, ticaret sahibi aileler otururdu, şimdi de çok farklı değil. Güney Sahil Ordu Komutanlığı'nın olduğu yer Bahri Baba Parkı, Konak'tan ilk Göztepe'ye gelirken Karataş'tan geçilirdi. Bahri Baba Parkı'nın karşısında ise, İsmet Gazinosu vardı (sene 1940'lar). Fakat çok pahalıydı. Yine İsmet Gazinosu ile Devlet Tiyatrosu arasındaki alanda Gül Gazinosu vardı. Burası daha çok açık hava gazinosu gibiydi. Düğünler yapılırdı.

O dönemlerde bu kadar esnaf yoktu. Şimdiki Galerî Ebru'nın olduğu yerde Hasan Hüseyin Kardeşler'in bakkal dükkanı vardı. Onun yanında da Halil Kiraz'ın oğlu Hasan Kasap vardı. 1945'lerde yani çocukluğumuzda, Güzelyalı'da yani o dönemdeki ismiyle Kokaryalı'da tahtayla çevrilmiş "Kadınlar Plajı" vardı. Bu plaj da 1935'lerde kalktı. Annemiz ve komşularla buraya gelip denize girendik. Depo durağından sonra şimdiki Askerî Hastane'nin olduğu yerde deniz uçakları vardı. Uçaklarla uçulabiliyor ya da paletlerle deniz üzerinde dolaşabiliyordu.

Anlatılanlar geçmişe ayna tutan gerçeklerdi.

Ben 95. Sokak sakinlerinden Nimet Cücen, 1928 doğumluyum. Ailem muhacir. Babam Maliye Katibiydi. Göreve İstanbul'da başladı, sonra tayini İzmir'e çıkınca buraya geldiler. İlkokulu, Karataş'taki Kırk Merdivenler'i çıkınca, sağ tarafta bulunan, Duatepe Okulu'nda okudum (Şekil 6). Evimiz Şehit Nihat Bey Caddesi'ndeydi. Sokağımızda bahçeli ikiz "Rum Evi" vardı. Bir tarafı Şehit Nihat Bey Caddesi'ne bir tarafı Halilîrîfatpaşa Caddesi'ne bakıyordu. Havaalar çok serin olurdu. Hiçbir şeyimizi dolaplara kaldırmadığımız halde yiyeceklerimiz bozulmazdı. Yine sokağımızda Bahri Bey'in (Uluaydın) İzmir Belediye Başkanı yani o dönemin Bando Müdürü'nün evi vardı. Karataş'ta şimdiki otobüs durağıyla lise arasında muhteşem bir liman vardı. Vapurlar yanaşırdı (Şekil 7). İskeleden 10 adım ötede Madam Ester adında muhteşem bir Musevi Banyosu vardı.

Şekil 6 Karataş – Kırk Merdiven (2005).

Şekil 7 Daha önce Karataş İskelesi'nin bulunduğu alan (2005)

Göztepe'ye gelişim yıllar öncesine dayanır.

1971'in Kasım'ında 95. Sokak No:2'deki Hülya Apartmanı'na yerleştik. Buraya ilk yerleşenlerdeniz. Burada Avukat Mesut İçre'nin güzel bir evi varmış. 1970 yılında yıktırılıp, apartman yaptırılmış.

1958-59'da Göztepe Enstitüsü'ne başladım. Cadde boyunca iki katlı bahçeli evler vardı. Bu sokağın (95. Sokak) karşısında Mes Gazinosu ve Göztepe Vapur İskelesi vardı. 1970'lerin sonunda bu iskeleler kaldırıldı. Güzelyalı Vapur İskelesi'nin karşısında da Şule Gazinosu vardı. Öğle yemeklerine bu gazinolara gelirdik. Bulunduğumuz 95. Sokak Hatay'a bağlanan en işlek sokaklardandı. Sokak dut

ağaçlarıyla çevriliydi. Sokağımızdaki şimdi Ana Çocuk Sağlığı Merkezi olarak hizmet veren bina sahibi iki kız kardeşmiş, Ayşe ve Leman Başa. Ayşe Başa Amerika'da okumuş, İzmir Kız Lisesi'nde "İngilizce Öğretmenliği" yapmış, bu evi de Kızılay'a bağışlamış (Şekil 8).

Bu semt gayet sakin, sessiz bir semtti. Oldukça da güvenliydi. İzmir'in en eski ve iyi okullarından Müdafaayı Hukuk, Mehmet Akif ve Hakimiyeti Milliye de bizim çevrenin okullarındandır (Şekil 9-10).

Şekil 8 Ayşe ve Leman Başa'nın evi (2005)

Şekil 9 Müdaffayı Hukuk İlköğretim Okulu 56. Sokak (2005).

Şekil 10 Mehmet Afif Ersoy İlköğretim Okulu 39. Sokak (2005).

95. Sokak sakinlerinden Ali Kantarcı'nın anlattıkları , semtin değişiminin ve gelişiminin tipik göstergesiydi.

Adım Ali Kantarcı, 80 yaşımdaydım (1925 doğumluyum). Doğum yerim Kemalpaşa . 1943'te Hava Harp Okulu'na geldim. Üç buçuk sene burada askerlik yaptım. 60 senedir de Göztepe'de oturuyorum.

Karataş'ta Kız Lisesi'nin karşı sırasında aile evleri vardı. Karataş'tan Üçkuyular'a kadar olan kısımda apartmanlar yoktu. Yalnız İzmir'in sayılı zenginlerinden Halim Alanyalı, Cevdet Alanyalı, Filibeli Rahmi Bey, eski tüccarlardan Şeref Remzi, Salih Elbirlik ve Hasan İkbâl'in köşkleri vardı.

Bu köşklerin dışında tek ve iki katlı evler vardı. Sahildeki evlerin çoğunda kendilerine ait, tahtalarla çevrilmiş deniz banyoları vardı. Bu evlerin çoğunun da kendi kayıkları vardı. 1945'lerde bu semtte 20-30 tane ev vardı. Sokaklar parke taşıydı. 1950'lerde buralarda apartmanlaşma başladı. O güzelim evlerin çoğu yıkıldı. Ayrıca cadde genişletilmesi için de birçok eski ev yıkıldı. Bu olay halen devam ediyor.

Göztepe Enstitüsü'nün yanında Simsarogulları'nın beş dönüm arsası vardı. Göztepe'de Susuzdede'nin olduğu yerde ağaçlar yoktu. Orada hayvanlar otlatılırdı. Daha sonra belediye orayı park yaptı.

Cadde parke taşıyla kaplıydı, o günlerden bugüne kadar bayağı dolup yükseldi. Ben caddenin "Elektrikli Tramvay" halini gördüm .Trolleybüslerden daha sonra da caddeye otobüs geldi. İlk 96. Sokak'ta iki katlı bir eve taşındım. Orada on beş sene oturduk. Daha sonra 95. Sokağa yerleştik. 1945'lerde bizim sokağın üstünde "Citroen" marka arabasıyla , Peynirci Sadık Bey (Elbirtliği) yokuşu gürültü çıkararak inerdi. O dönemde İzmir'de beş-altı tane "Amerikan Arabası" vardı...

Ben ve çevremdeki insanlar ihtiyaçlarımızı söyle karşılardık :

Burada bir tane bakkal vardı. Göztepe Parkı'nın olduğu yere haftada bir pazar yeri kurulurdu. Merkeplerle geçen satıcılar süt, sebze, meyve satarlardı. Şimdiki Göztepe Eczanesi'nin olduğu yerde ekmek fırını vardı.Onun yanında da Yoğurtçu İrfan Ağa'nın (Gülpınar) dükkanı vardı. Sokağımızın tam karşısında, sahilde Göztepe İskeleyi ve Mez Gazinosu vardı. Ailece gidip otururduk

İsmi ni ahşının da ilginç bir hikayesi vardı:

Göztepe'nin olduğu yer (Susuzdede Parkı) göze benzetildiği için buraya "Göztepe" denilmiş. Ben böyle biliyorum.

Çok eğlenirdik. Anadolu Apartmanı'nın olduğu yerde Gözümoğlu Sineması vardı (Şekil 11-12). Yaz günleri İnciraltı'na ya da Hava Harp Okulu'nun karşısında, geniş bir alanda bulunan Marul Bahçesi'ne çay içmeye, piknik yapmaya gidilirdi. Eski Trolleybüs Garı'nın olduğu yerin karşısında umumi deniz banyosu vardı.

Şekil 11 Daha önce Gözlümoğlu Sineması'nın olduğu alan (2005).

Şekil 12 Gözlümoğlu Sineması'nın 1935 tarihli kadastral tapu paftasındaki yeri (156 pafta, 849 ada, 4 parsel) (İzmir İli Konak İlçesi Tapu ve Kadastro Arşivi).

Şunu anlatmadan geçemem :Hava Harp Okulu'nun yanında deniz uçakları vardı. 1944'lerde bir "Alman Komutan" uçağıyla oraya gelmiş, sonra uçağı yardımıla okulun bulunduğu sahil tarafına çekilmişti.

İzmir'in bir dönem en önemli ulaşım aracı olan tramvaylar ve yıllar içindeki caddenin çevresel değişimi hakkında da konuşmak gerekir.

“Elektrikli Tramvay” halini gördüm . Trolleybüsler, daha sonra da caddeye otobüs geldi. Konak’tan İnciraltı’na kadar olan kısımda vapur seferleri vardı. Göztepe hattında vapurlar Konak’tan başlar; Asansör, Mektupçu, Karantina, Göztepe, Kokaryalı İskelelerinde durduktan sonra İnciraltı seferiyle son bulurdu. İskeleler ahşaptan ve oldukça bakımsızdı.

Anadolu Apartmanı sakinlerinden, **Melek Merez’in** anlattıkları da bir önceki bilgileri destekliyordu.

Adım Melek Merez, yaşıım 80. Mithatpaşa Caddesi, Anadolu Apartmanı, 2. kat, 4 numaralı dairede, kiracı olarak 35 senedir oturmaktayım (Şekil 13).

Resim 13 Günümüzde Anadolu Apartmanı (2005).

Benim çocukluğumda cadde boyunca ilk ulaşım tek atın kullanıldığı tramvaylarla yapılıyordu. Bu tramvaylar köşelerinde direklerin olduğu, etrafı açık tramvaylardı. İçlerinde karşılıklı kanepeler vardı. Tramvay hattı Konak’tan Eski Trolleybüs Garı’na kadar olan kısımdı. Konak’ta korazman yapıp , döner Üçkuyular’a kadar gelirdi. Tramvay şoförleri (vatman) ve biletçiler vardı. Tramvayın durması için ip çekilir, istenilen yerde dur denilince vatman duruyordu. Tramvaylarda birinci ve ikinci mevki vardı. Birinci mevki 15, ikinci mevki 10 kuruştı. Daha sonra sırasıyla Elektrikli tramvay , trolleybüs ve otobüs geldi.

Elektrikli tramvay sanırım 1965 'lerde kalktı. Trolleybüsler de 1990'ların ortalarında kalktı.

Deniz doldu, tramvay yolu beton oldu, daha önce taştı. Buradaki evlerin hemen hemen hepsi iki katlı ve güllük gülistanlıktı.

Apartmanda ve çevremde oturmaya başladığı günden bugüne göze çarpan değişiklikleri konuşacak olursak şunları söyleyirim:

Bu çevrede Anadolu Apartmanı ile Mithatpaşa Lisesi bir taneydi. Buradan geçenler dönüp dönüp bakardı. Binamız çok güzel bir yerde. Sabah güneş 11'de girdi mi gün boyu çıkmaz. Apartmanın ilk yapıldığı dönemde, içinde oturma banklarının bulunduğu, büyük bir bahçesi vardı. Apartmandakileri korumak için köpek bulunurdu. Daha sonra bu bahçeye Gözümoğlu Sineması yapıldı. Sonra bu sinema da yıkılarak, burası otopark oldu. Bu apartmanın, dörtte biri iki hisseli (yani dört dairesi), dörtte üç hissesi Mustafa Devres'e aittir. Binada mutfaklar için havagazı vardı. Sonra pahalı geldiği için iptal ettik.

Oturduğum apartmanda zaman içerisinde çevresel tahribatlar oldu.

Yandaki apartmanın binası yaklaşık yirmi sene evvel yapılırken çatıdaki tarihi saçaklar kesildi ve apartmanın yapımı sırasında binamız çok zarar gördü. Aynı şekilde yol yapımında temeller zarar gördü (Şekil 14). Bu yüzden alt katları su bastı. O dönemden beri alt katlarda pek oturulamaz oldu. Şu an hiçbir onarım yapılamıyor, hatta komşumun balkon alt döşemesi düştü. Onarım için bildiğim kadarıyla ev sahibi uğraşıyor ama bazı problemlerin olduğunu biliyorum. Esaslı bir bakım yapılamıyor.

Şekil 14 Yapım sırasında Anadolu Apartmanı'na zarar veren Yıllar Apartmanı (2005).

Yabancı uyruklu komşularım da vardı.

Alt katta Madam Sara oturuyordu. Beş altı sene önce öldü .Yabancı uyruklu daha fazla komşum olmasına rağmen, en uzun süre komşuluk eden Madam Sara idi, diğerleri zaman içerisinde başka şehirlere gittiler. O zamanlar insanlar birbirine daha yakındı. Komşuluklar daha iyiydi. Buraları daha güvenliydi, Evimizde korkmazdık. Bakkalımız, manavımız daha yakındı.

Güzelyalı eski ismiyle Kokaryalı ve biraz ilerisi sazlık samanlık sulak bir yerdi. Kurbağalar, sivrisinekler vardı. Göztepe Parkı'nın yanında bulunan şu anda kreşler olan yerde Hocazadeler'in Evi bulunuyordu. O dönemde burada Tramvay Caddesi ve cadde boyunca sokaklar vardı. Kiliseye varmadan sol köşede, deniz kıyısında

Alanyalı Halim Beyler'in büyük bir köşkü vardı. Uncu Rahmiler'de onlara yakın otururdu. Yaklaşık elli sene öncesi şimdiki Ordu Evi'nin olduğu yerde İsmet Gazinosu vardı. Burada çay içilir, yemek yenir, gelen şarkıcılar dinlenilir, eğlenilirdi.

Mithatpaşa Lisesi'nden Güzelyalı'ya doğru Köşk Sineması'nın yanında Venüs Açık Hava Sineması vardı. Sinema ekranı sahil tarafında, kademeli yapılmıştı. Konak'tan İnciraltı'na kadar olan kısımda vapur seferleri vardı. İskeleler sırasıyla Konak, Asansör, Mektupçu, Karantina, Göztepe, Kokaryalı, İnciraltı iskeleliydi. İskelelerin olduğu yerler yaseminler, sellukalar kokardı. Çocuklarımızın çoğu buralardan denize girer, gemilerle yarış yaparlardı. Vapur seferleriyle, tramvay ücretleri yaklaşık aynı fiyattı.

O dönemde okul olarak Hakimiyet-i Milliye ile Cami Sokağında bir okul vardı. Çöpçüler üç dört tane arka arkaya dizilmiş merkeplerle geçer, çöpleri toplarlardı. Alışverişler kasap ve bakkallardan yapıldı. Bozyaka'da ve Kadifekale'nin arkasında bağlar vardı. Üzümcüler merkeplerle buralara gelirlerdi. Birçok sebze ve meyveyi böylece taze taze yiyebilirdik.

Kilise Sokağı (Notre Dame De Lourdes - 81. / 82. sok.) sakinlerinden Nilgün Özyurtun anlattıklarıyla dün ile bugün arasındaki farklar ortaya çıkıyordu.

Adım Nilgün Özyurt , 50 yaşındayım, 1984 yılından beri kiracı olarak burada yaşıyorum (Şekil 15). Oturduğumuz bu ev kilisenin lojmanı olarak yapılmış.

Şekil 15 Nİlgün Özyurt'un oturduğu 9 No'lu ev

Sokağın giriş ve bitim köşesinde muazzam köşkler vardı (Şekil 16-17-18-19). Oturduğumuz evin iki ev ilerisi boş bir arsaydı. Ferace Mağazası'nın olduğu yerde güzel bir köşk vardı. Şimdiki Özsü'nün bulunduğu apartman sonradan yapıldı. Şimdiki kuaför salonunun yanında iki katlı güzel bir ev vardı. Sokaktaki gördüğünüz 11 No'lu ev dört sene önce yangın tehlikesi geçirdi (Şekil 20). Diğer 13 ve 15 Numaralı evler satıldı. 17 Numaralı evde de kiracılar oturuyor. Yani sokağın eski sahiplerinden kimse kalmadı.

Şekil 16 1984 yılına kadar, 81. Sokağın başında bulunan köşkün yeri (2005).

Şekil 17 Sokak başında bulunan Köşkün, 1935 tarihli kadastral tapu paftalarında yeri (İzmir İli Konak İlçesi Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Arşivi) (152 pafta, 844 ada, 1 parsel).

Şekil 18 1984 yılına kadar, 81. Sokağın sonunda bulunan köşkün yeri (2005).

Şekil 19 Sokak sonunda bulunan Köşkün, 1935 tarihli kadastral tapu paftalarında yeri (İzmir İli Konak İlçesi Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Arşivi) (153 pafta, 855 ada, 1 parsel).

Şekil 20 Dört sene önce 81. Sokakta yanan 11 No'lu ev

56. Sokak sakinlerinden Sabahattin Saraç kendini tanıtarak söze başladı.

Adım Sabahattin Saraç, 81 yaşındayım, doğma büyüme buralıyım.

1920'lerde babamın anlattığına göre, buraların yani Güzelyalı, Göztepe ve Üçkuyular'ın nüfusu 10.000'miş. Deniz kenarında genelde ikişer katlı, bahçeli evler vardı. Arkadaki bahçeleri denize sıfırdı. Her evin deniz banyosu vardı. Oralardan denize girilirdi. Sokaklar yasemin, hanımeli kokardı.

Semtimizde dünden bugüne neler değiştiğini düşünüyorum da...

Ayrıca Kız Lisesi'nin karşısında umumi deniz banyosu vardı. Evlerin çoğunun bahçesinde kanalizasyon çukurları vardı. Ben beş altı yaşlarımdayken hatırlıyorum, belli aralıklarla arkalarında saçtan depoları olan atlı yük arabaları gelir, bu çukurları boşaltırdı. Bazı evlerin aralarında tarlalar vardı. Mesela yaklaşık 70 sene öncesi bizim dükkanın karşısı tarlaydı. Cami Sokağı dut ağaçlarıyla çevriliydi. Bir iki katlı, "Sakız Tipi" evler vardı. Şu anda Cami Sokağı'ndaki yeni cephesi boyanan ev (17 No'lu) (Şekil 21) yaklaşık 110 yaşında. Sokakların bazıları toprak, bazıları ise çöseydi (çakıl taşından). Bizim de evimiz bu sokaktaydı, o da "Sakız Tipi" bir evdi. Evin terasından Üçkuyular'ı görebiliyorduk (sene 1965'lerde). Daha sonra orayı 1967'de yıktırıp yerine apartman yaptırdık (Saraç Apartmanı – No: 20).

Sokağın eski ismi Cami Sokağıydı. Caminin karşısında Jandarma Karakolu vardı. Şimdiki Güzelyalı Karakolu'nun olduğu yerde yine karakol vardı. Bir de Göztepe'de Hakimiyet-i Milliye Okulu'nun olduğu yere yakın yerde semt karakolu vardı. O dönem tepelik yerlerden biri olan yerde Hasip Akıncı, Göztepe Meslek Lisesi'ni kurmuş. Kendisi Sepet Hocasıymış. Atatürk'e hasır sandalye yapmış. Atatürk, Hasip Bey'e sermaye vermiş, böylelikle de okulu açabilmiş. O zamanlar bu çevrede belli başlı Müdafaayı Hukuk, Mehmet Akif Ersoy ve Hakimiyet-i Milliye olmak üzere üç okul vardı. Bu okullarda eski yazılar bile okutuldu. Yani o kadar eski ki sanırım Hakim Efendi Camisi ile (1895) aynı yaşta.

Şekil 21 56. Sokaktaki yaklaşık 110 yaşındaki 17 No'lu ev

Güzelyalı'nın çok eskiden ismi Reşadiyeydi. Daha sonra Kokaryalı, son olarak da Güzelyalı oldu. Göztepe'den Karataş'a kadar olan kısımda, yani en güzel yerlerde "Yahudiler" otururdu.

Semtimdeki en önemli ulaşım aracı olan tramvaylar bizim için büyük bir kolaylıktı.

77-78 sene öncesi caddede ulaşım atlı tramvaylarla (1927'ler) yapılırdı. Güzelyalı Eczanesi'nin olduğu yer hangardı. Atların bakımı orada yapılırdı (Şekil 22). Son durakta oradaydı. Tramvay Konak'ta Saat Kulesi'nin etrafından dönerdi. Tramvaylar dolmuş kadar büyüktü. İçinde tahta kanepeler vardı. İçlerinde biletiçi bulunurdu. Tramvaylar, Güzelyalı'dan Karantina'ya kadar 20 para, Konak'a kadar 40 paraydı. Yol topraktı. Köprü'den Karantina'ya kadar olan kısımda yüksek rampa vardı. Köprü Durağı'na gelince, hayvanlar çoğu zaman kesilir (zorlanır), öyle olduğunda da kadınlar ve çocuklar tramvayın içinde kalır, erkekler iner, atlar yokuşu çıkınca tekrar binerlerdi. Tramvaylar en fazla 14-15 kişi alırdı. Atlı tramvay Karşıyaka'da, Gümrük – Basmane ve Konak - Güzelyalı arasındaki hatta vardı. Cadde en az 50 cm doldu. Atlı tramvaylar zamanında yol toprak, tramvayın tekerleklerinin geçtiği yerler ise Amavut kaldırımydı ve 8-9 metre genişliğindeydi. "Elektrikli Tramvay" daha sonradan Belçikalılar tarafından yapıldı. Daha sonra da cadde hep bakımlı kaldı. Biz eskiden evlerimize basamaklarla çıkardık, şimdi merdivenlerle iniyoruz.

Şekil 22 Daha önce Atlı Tramvay Hangarı'nın olduğu alan

-Semtlerle diğer semtler arasında tramvayın dışında başka ulaşım araçları da vardı.

Konak'tan İnciraltı'na kadar olan kısımda küçük vapurlarla, vapur seferleri yapılırdı. Asansör, Mektupçu, Karantina, Göztepe, Kokaryalı ve İnciraltı'nda vapur iskeleleri vardı. Yanlış hatırlamıyorsam, sahil bandı Adnan Menderes zamanında dolduruldu.

Şimdi Susuzdede'nin olduğu tepenin ismi Göztepe'ydi. Orada konser verilirdi. Denize inecek olan pervaneli deniz uçakları oradan aşağı inerdi. Yani nirengi noktası oradaydı. 100 km uçabilen uçaklardı.

Semtimizdeki ve yakın çevremizdeki insanlar ihtiyaçlarını şöyle sağarlardı:

O dönemler de alışverişlerimizi bakkal, kasaptan yapar, sebze ve meyvelerimizi yoldan merkeplerle geçen satıcılardan alırdık. En tanınmış esnaflar; Hakkı Bakkal, Sabri Bakkal, Kasap Şaban ve Kasap Ali'ydi. Balçova'da bahçeler vardı. Sebze ve meyvelerimiz Balçova'dan ve bahçelerden gelirdi...

Boş zamanlarımızda neler yapardık neler.

70-80 sene evvel, Göztepe Stadyumu'nun olduğu yer bataklıktı. Orada ördek avlanırdı. Eğlence olarak da şimdiki Fatih Koleji'nin olduğu yerdeki Marul Bahçesi'ne gidilirdi. Fuar gibiydi. İnsanlar orada toplanırdı. Cuma, cumartesi, pazar çok kalabalık olurdu. Yahudiler hamursuz günlerinde oraya gelir, kutlama yaparlardı. Marul Bahçesi'nin yanında Halimağa Tarlası vardı. Konak'ta İsmet Gazinosu'na (1970 'lerde) gidilir, nargile , çay içilirdi. Hafız Burhan şarkı söyler, Karşıyaka'dan duyulurdu (Şekil 23-24). Güzelyalı ile Göztepe arasında şimdi ismini hatırlamadığım kapalı bir sinema vardı. Ben 3-4 yaşlarındayken çıkan bir yangında , birçok kişi ölmüş. Annem ara sıra bu yangından söz ederdi.

Şekil 23 Daha önce İsmet Gazinosu'nun olduğu alan (2005)

Şekil 24 İsmet Gazinosu'nun 1935 tarihli Kadastral tapu paftalarındaki yeri (İzmir İli Konak İlçesi Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Arşivi) (83 pafta, 527 ada, 1 parsel).

Mithatpaşa Caddesi üzerinde , yerine 1134 No'lu Yılmaz Apartmanı yapılmış. Ev sakinlerinden Suzan Burak detaylarıyla anlatmaya başladı:

Adım Suzan Burak, İzmir'de doğdum. 1925 doğumluyum. 16 yaşında daha Amerikan Kız Koleji ikinci sınıf öğrencisiyken evlenince, İstanbul'a gittim. Deniz paşası (Deniz Amirali) olan eşimin 1957'de İzmir'e tayini çıkınca buraya geri geldik. 1960 senesinde 94. Sokağa yerleştik. 1960 senesinde ilk katlı mülkiyet olayı başlamıştı. Dört katlı bir apartmana yerleştik, orada 27-28 sene oturduk. Sonra Hava Lojmanları'na yerleştik. Evleninceye kadar şu anda Baradan Apartmanı'nın olduğu yerdeki evde yaşadım. 1988'de evi müteahhite verdik, 1993'te apartman inşaatı bitti (Şekil 25). Şu anda bu apartman sakinlerinin çoğu benim (Kızı Peri Baradan) ve kardeşimin çocukları.

Şekil 25 1134 No'lu Yılmaz Apartmanı (2005).

Oturduğum yerin dünü ile bugünü arasında göze çarpan birçok fark var.

Şu anda gözlükçünün olduğu yerde Güzelyalı Vapur İskelesi ve yanında Şule Gazinosu vardı. Diğer ismiyle Madam Mari'nin Gazinosu sekiz sene (1940'lar) mezeleriyle ve muska börekleriyle meşhurdu. Madam Mari çok şişmandı ve Ahmet Akiy'le evliydi. Daha önceleri için Ciciko'nun Gazinosu olduğu söylenirdi. Bu sıradaki eski evlerden baştaki zengin bir Rum'a aitmiş. Yandaki evleri kızına ve oğluna yaptırmış. Eskiden bu üç evin çatıları birdi. Çatının bir tarafından giren diğer taraftan çıkabilirdi. Şimdiki Göztepe Kulübü'ne giderken , yaklaşık bir durak sonraki yerde, tahta (Ahşap) yalı vardı. Evlerin çoğu taş binaydı. Bizim evimizde malta taşından yapılmış. Caddenin diğer tarafında "Sakız Tipi" evler vardı. Tipleri genelde aynıydı. Birçok evin deniz banyosu vardı. Ev sakinleri oralarından denize girerlerdi. Bizim evimizde dikdörtgen şeklinde süs havuzu vardı. Ayrıca evimiz çok büyüktü. Evin banyosu yoktu. Ama çamaşırlığımız çok büyüktü, oda gibi orayı banyo olarak da kullanırdık. Çamaşırlığımızın büyük kazanı vardı. Tuvaletler aşağıda, birçoğu bahçede olduğu için, odalarda geceleri kullanılan porselen lazımlıklar vardı. Birçok evde olduğu gibi, bizde daha sonraki yıllarda ara kattaki sandık odasına tuvalet yaptırıldı. Mutfaklar çok büyüktü. Sabit birkaç tane tel dolap vardı. Evimiz o dönemin en görkemli evlerindendi. Hiç yabancı uyruklu komşu hatırlamıyorum. 1922'de İstiklal Harbi'nden sonra burada kimse kalmamış, sadece yabancı tabiata (Alman, Fransız gibi) geçenler kalmış.

Her evin kayığı vardı. Sahilden geçen bahkçılar teknelerine 'tak tak' diye vurup, geçtiklerini haber verirlerdi. 1927'de Torbalı Depreminden etkilendik. Ölen olmasa da, evlerin çoğunda çatlaklar oluştu.

Şekil 26 Daha önce Güzelyalı Vapur İskelesi ve Şule Gazinosu'nun bulunduğu alan (2005).

Karşımızdaki Göztepe Parkı'nın olduğu yer bazen taşar, kurbağalar basardı. O zamanlar parke (paket taşlı) kaplı cadde daha aşağıdaydı. Zamanla cadde doldurulup yükselince, merdivenle çıkılan evlere, merdivenle inilmeye başlandı. Denizden gelen yosunlar burada birikirdi, o yüzden buraya Kokaryalı denirdi.

Çevremdeki sosyal faaliyetler şunlardı:

Balçova ve Ilıca'da turfanda ürün yetiştirilirdi. Bu ürünler vapurlar aracılığı ile dışarıya satılırdı. Poligon semtinin olduğu yerler enginar bahçesi idi. Her sabah merkeplerin sırtında taze taze toplanmış sebzelerden satın alınırdı. Buzdolapları o zamanlar olmadığı için her şey taze tüketilirdi. İzmir'deki tek büyük market Başdurak'taki, Sakız Bakkaliyesi idi. Her şey orada bulunurdu. Baharları eğlenmek

için çoğunlukla şimdiki Trolleybüs Garı'nın hemen arkasından başlayan, büyük bir alana yayılı Marul Bahçesi'ne gidilirdi. Çay bahçelerinde çay içer, piknik yapardık. Buranın karşısında umumî deniz banyosu vardı. Anadolu Apartmanı'nın olduğu yerde Gözümoğlu Sineması vardı.

Konak yönünden bizim eve en yakın olan sokakta Vapur İskelesi vardı (Şekil 26). Atlı tramvay o iskelenin önünden dönerdi. Atlı tramvaylar tren vagonları gibiydi. Karşılıklı oturma koltukları vardı. Çifte at çekerdi. Tramvaya binen insanlar birbirini tanıdığı için durak dışında da yolcu alınır. "Elektrikli Tramvay" ise ilerideki istasyona kadar giderdi; orası son duraktı. Orada Belçikalıların Lojmanları vardı. Tramvayların olduğu dönemde cadde parke taşlıydı. O zamanlar nüfus azdı, herkes birbirini tanır, selamlaşır. Komşuluklar çok iyiydi. Buraları çok güvenliyd. Gece gündüz korkulmazdı, gece geç saatlere kadar dolaşılabilirdi. Asayiş daha iyiydi. Doğru dürüst taşıt olmadığı için çocuklarımız caddede oynarlardı. İnsanlar çok temizdi. Sık sık evlerini boyarlardı. Bunları düşününce o zamanları arıyorum. Şimdinin tek güzel tarafı o zaman sahip olamadığımız teknolojik imkanlar.

Güzelyalı 38. Sokak eski sakinlerinden, Erdoğan Kırmızıbayrak semtin değişikliklerini anlarıyla anlattı.

İsmim Erdoğan Kırmızıbayrak, 1929 doğumluyum. Ben 10 yaşındayken Susuzdede yakınındaki İtalyan Bahçesi'nin arkasına taşındık. Yanımızda "Alman Konsolosu" oturuyordu. Orada iki üç sene oturduk. Sene 1940'da Göztepe Parkı'nın oraya, 38. Sokağa taşındık. 100 metre ilerimizde Şölen Sineması vardı. Evlendikten sonra, sene 1957'de Alsancak semtine taşındım.

O dönemlerde caddede elektrikli tramvay vardı. Sanırım caddeye 1949'larda trolleybüs, 1980'lerde de otobüs geldi. Konak'tan Karataş'ın bitimine kadar genelde tek katlı evler, ilerisinde tek ve çift katlı bahçeli evler vardı. Aralarda da güzel köşkler vardı. Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi'nin yanında Askeri Hastane vardı. Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi'nin az ilerisinde, sahil tarafında, Köşk

Sineması'na gelmeden birkaç tane çok güzel köşk vardı. Konak'ta Sarıkışla'nın karşısında hapishane vardı. Hakimiyet-i Milliye Okulu'nun yanında Göztepe Karakolu vardı. 1970'lerde caddede apartmanlaşma başladı. Yanlış hatırlamıyorsam, sahil bandı Adnan Menderes zamanında dolduruldu.

Konak'tan İnciraltı'na kadar olan kısımda vapur seferleri yapılırdı. Asansör, Mektupçu, Karantina, Göztepe, Kokaryalı, , İnciraltı'nda vapur iskeleleri vardı.

Şimdiki kadar esnaf yoktu. Semt bakkalı, kasabı vardı. Göztepe Parkı'nın olduğu yere haftada bir pazaryeri kurulurdu. Merkeplerle geçen satıcılardan da sebze, meyve alınırdu. Büyük alışverişler için Kemeraltı'na gidilirdi.

Vali Konağı'nın az ilerisinde ikiz evlerin karşısındaki ev, Futbolcu Arap Alaattin'e aitti. Göztepe Futbol Takımı'nın eski oyuncularından Sedat ve Emcet de Güzelyalı'da oturuyordu. Konak istikametinden Hakimiyet-i Milliye Okulu'na gelmeden 100 metre önce, iç tarafta Demokrat İzmir Gazetesi gazetecilerinden Adnan Güvenci'nin tek katlı güzel bir evi vardı. Hakim Efendi Camisi'nin karşı tarafında Kavalalı Şükrü Bey'in evi vardı. Kendisi evinde zeytinyağı yapardı.

Güzelyalı Vapur İskelesi'nin olduğu yerde Şule Gazinosu vardı. Diğer adıyla Madam Mari'nin yeri. Madam Mari'nin çok güzel börekleri , mezelere vardı. Eski Troleybüs Garı'nın arka taraflarından şimdiki Askeri Hastane'nin karşısına kadar olan geniş alanda Marul Bahçeleri vardı. Burada piknik yapılır , çay bahçelerine gidilirdi. Biz ayrıca arkadaşlarla Üçkuyular'a, şimdiki arabalı vapurların kalktığı yere, balık tutmaya giderdik...

Göztepe 94. Sokak eski sakinlerinden, Perizat Baradan'ın anlattıkları önceki semt sakinleriyle benzerlik gösteriyordu.

Adım Perizat Baradan. 1949 İzmir doğumluyum. Küçüklüğüm İstanbul'da , ilkokul yıllarım İzmir Turan'da geçti. 1960-1970 yılları arasında Göztepe'de oturduktan sonra evlendim, 2 sene ABD'de oturdum. Sonra, Sadıkbey'de çeşitli

evlerde oturmamın ardından 12 sene önce Güzelyalı'ya taşındım. 35 senedir evliyim ve 2 yetişkin çocuk sahibiyim.

Göztepe'de 94. Sokak'ta yapılan dört katlı ilk apartmanlarda oturdum. Amerikan Lisesi'nde okuduğum için genelde hafta içi günlerim şu andaki Faikbey ve Göztepe durakları arasında geçirdi. Anneannemin evi de Güzelyalı'da olduğu için hafta sonları ve yazın da oralarda vakit geçirirdim.

Oturduğum yerdeki gözle görülür farkları şöyle sıralarım:

“ Sementin geçmişi ve bugünü arasında en büyük fark , fiziksel yapıda diye düşünüyorum.”

“ Eski binalar yıkılıp, yerine yenileri yapıldı.”

“Yollar yenilendi, Mithatpaşa Caddesi'ne asfalt döküldü, sahil yolu yoktu.”

“ Eskiden evler sahile açılırdı, denize girilirdi. Şimdi insanlar sadece cafelerde oturarak deniz havası alabilmekte.”

“ Daha önce sadece sokak aralarında 3-4 katlı apartmanlar var iken, şimdi sahil yolunda yalıların yerine 7-8 katlı apartmanlar bulunmakta. “

Genelde memur, orta halli, öğretmen, emekli, esnaf, genelde iki çocuklu yanlarında büyükanne veya kayınvalideyle beraber yaşarlardı. İnsanların eğitimi fena değildi, daha dışa dönüktü. Komşuluk çok iyiydi, sokakta çocuklar oyun oynayabiliyordu. Bu dönemde benim kardeşimin çocukluğu hep sokakta geçti...

Tramvaydan sonra trolleybüs, daha sonra da otobüsler Mithatpaşa Caddesi'nden geçmeye başladı. Caddeler önce parkeden asfalta dönüştü, parkeler bozuldukça yenilenirdi. Caddeyi çevreleyen binalar daha çok 2-3 katlıydı daha sonra 7-8 katlı apartmanlar yapıldı. Ağaçlar eskiden daha fazlaydı. Evlerden caddeye doğru yol kenarındaki 2-3 katlı yalıların güzel, büyük ağaçları bulunmaktaydı.

Tramvay dışında trolleybüs, tren ve vapur sıklıkla kullanılmaktaydı.

İhtiyaçlarımızı karşılayacağımız çok sayıda tanıdık esnaf vardı.

Şimdiki gibi süpermarketler yoktu. Mahalle bakkalı, kasap, manav, mandıra ve semt pazarlarından alışveriş yapılırdı. Esnafla ilişkimiz çok daha samimiydi. Şimdi ancak üç-beş kişiyi tanırken o zaman tüm esnaf bizim amcamız ve teyzemiz olurdu. Okul için gereken kırtasiyeyi veresiye alabilirdik.

İnsanlar daha çok sinema, tiyatro, kahvehane, pastahane, yazları açık havada otururduk, futbol maçlarına giderdik, o zaman Göztepe Takımı çok başarılıydı. Bunun dışında diğer spor faaliyetleri de sıklıkla yapılırdı. Semtimizde kapalı bir spor salonu vardı. Yazın özellikle hafta sonları günübirlik deniz kenarına gidilirdi. Hanımlar hafta içi komşu günlerine giderlerdi ve TV izlemek yerine sohbet ederlerdi.

Yapılan röportajlarda semt sakinlerinin bazı sorular karşısında yanıtları neredeyse birbirinin aynısı olmuştur. Örneğin ; “ Semtinizin dünü ile bugünü arasındaki en önemli farklar nelerdir? ” sorusuna verdikleri cevaplar ortak noktada birleşiyordu , “Caddeki Tramvay”. Yine semt sakinleri o dönemlerde semtin “Deniz banyoları ve lüks bahçeli yalıları vardı , sakin, nezih bir yerdi .” düşüncesinde birleşmiştir. Gözümoğlu Sineması, Mez ve Şule Gazinoları gibi pekçok iskele gazinoları, eski Trolleybüs Garajı’nın bulunduğu alandaki piknik yerlerinin olduğu Marul Bahçeleri, o dönemlerin sevilen ve popüler eğlence yerleridir. Güzelyalı’da, eski adı ile Kokaryalı’da sazların arasından gelen kurbağa sesleri eşliğinde ördek avlanması ve deniz uçaklarının kullanılması o dönemde semte ayrıcalık veren unsurlar arasındadır.

Bu röportajlarda, sahil dolgusu yapıldıktan sonra alt yapıdan kaynaklanan bazı sorunların yaşandığı tespit edilmiştir. Bu sorunlar yaklaşık 20-25 sene boyunca yaşandıktan sonra ancak 3-4 sene önce yapılan bazı düzenlemelerle ve ek çalışmalarla giderilebilmiştir. Caddenin zaman içinde yaklaşık 50 cm yükseltilmesi ve böylelikle evlerin giriş kotlarının değişmesiyle de sorunlar yaşanmış, girişler özgünlüğünü yitirmiştir. Mithatpaşa Caddesi’nin genişletilmesi için yer yer bazı evlerin yıktırıldığı dile getirilmiştir. Yapılanlar semtin gelişimi için olmaktan öte, büyümenin ve dikey yapılanmanın önünün açılması için en kolay yok etme şeklinin uygulanmasına göz yummuştur. Semtin tarihsel dokusunun kaybolmasına yol açan

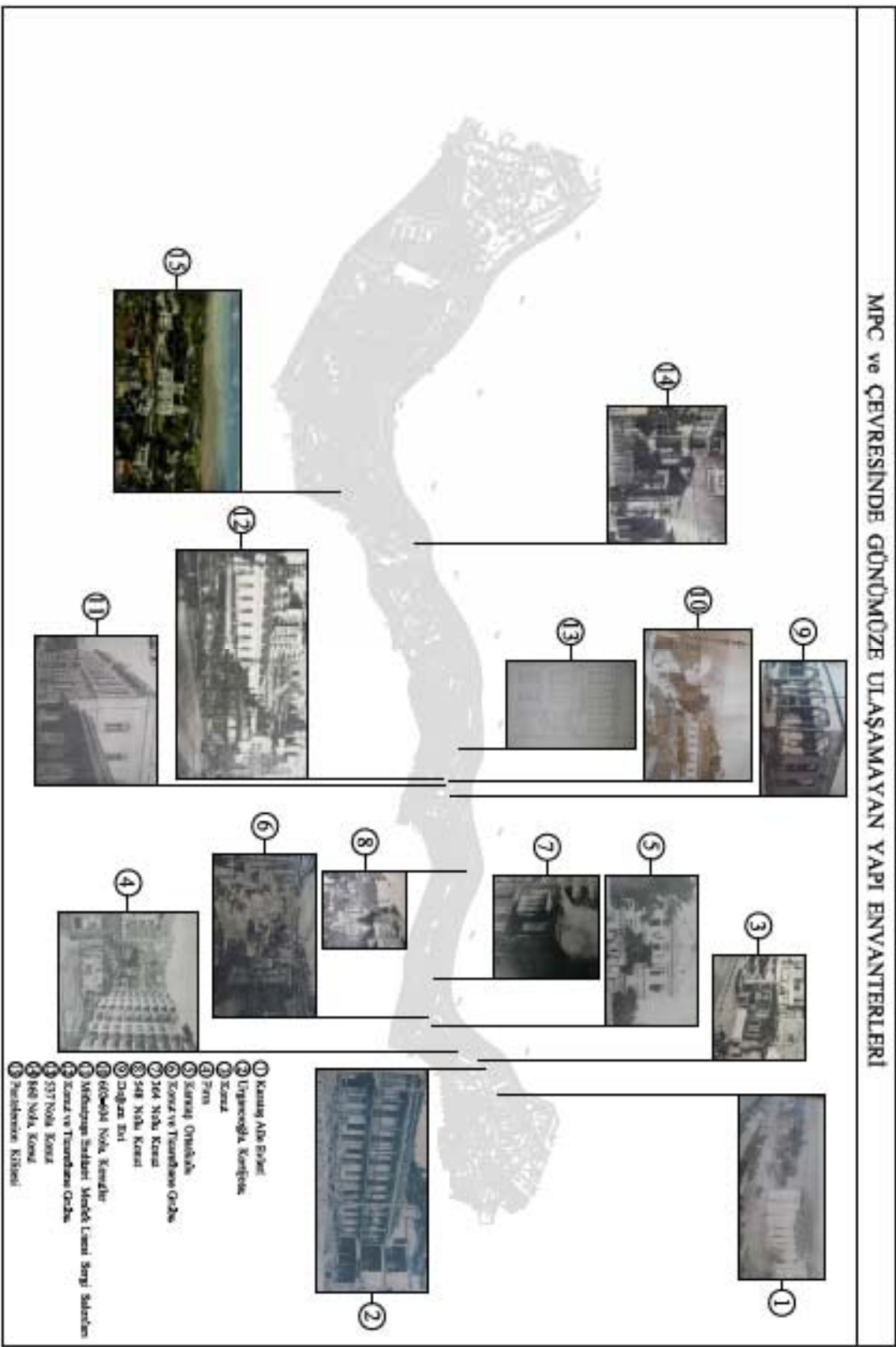
diğer etkenler arasında, mirasçıların çıkarları doğrultusunda hareket etmesi, onarım şartlarının ve bedellerinin ağır olması ve kentsel planlamaya hız vermek adına semtteki kimliğin fazla irdelenememesi verilebilir.

Geçen yıllar sadece caddeyi denizden uzaklaştırmakla kalmamış, aynı zamanda içinde barındırdığı sakinlerini, yaşadığı yerin geçmişine saygı duyma düşüncesinden de uzaklaştırmıştır.

EK 3

MPC ve Çevresinde Günümüze Ulaşamayan Yapı Envanterleri

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANTERLERİ

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 1	Yapının geçmişteki yaklaşık konumu		
Yapının Adı: Karataş Aile Evi			
Semti: Karataş			
Pafta-Ada-Parsel: 83-527-15			
Not: Yapının daha önce bulunduğu parselde günümüze Sabancı Kültür Merkezi yer almaktadır.			
Yapının Fotoğrafı		Yapının " 1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki"™ durumu 	Yapının " 2002 tarihli halihazır paftasındaki"™ durumu
(Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi Arşivi)			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
Hazırlayan: Gürşin Uğurel		Yöneten: Prof. Dr. Eri Akyüz Levi	

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 2	Yapının geçmişteki yaklaşık konumu		
Yapının Adı: Urgancıoğlu Körtiçosu			
Semti: Karataş			
Pafta-Ada-Parsel: 84-480-1/2 (Isık Galamidi ef.)			
Not: Yapının daha önce bulunduğu parselde günümüzde çok katlı bir apartmanın yapısı ve yol yer almaktadır.			
Yapının Fotoğrafı	Yapının " 1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	Yapının " 2002 tarihli balıkhazar paftasındaki" durumu	
			
(Demokrat İzmir Gazetesi, 3 Haziran 1979)			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
Hazırlayan: Gürşin Uğurel			Yöneten: Prof. Dr. Eri Akyüz Levi

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 3	Yapının geçmişteki yaklaşıp konumu		
Yapının Adı: Konut			
Semti: Karataş			
Pafta-Ada-Parsel: 84-480-10 (Ahmet oğlu Halil vesaire)			
Not: Yapının daha önce bulunduğu parselde günümüzde yansıma cebi yer almaktadır.			
Yapının Fotoğrafı	Yapının "1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	Yapının "2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu	
 Yapının "1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	 Yapının "2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
Hazırlayan: Gürçin Uğurel		Yöneten: Prof. Dr. Eti Akyüz Levi	

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 4		Yapının geçmişteki yaklaşık konumu	
Yapının Adı: Fırın			
Semti: Karataş			
Pafta-Ada-Parsel: 84-598-3 (Gabay karısı Mezalko)			
Not: Yapının daha önce bulunduğu parsel günümüzde yola gitmiştir.			
Yapının Fotoğrafı		Yapının "1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	Yapının "2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu
			
(Yeni Asır Gazetesi, 30 Ocak, 1976)			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
Hazırlayan: Gürçin Uğurel Yöneten: Prof. Dr. Elif Akyüz Levi			

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 5	Yapının geçmişteki yaklaşık konumu		
Yapının Adı: Karataş Ortaokulu			
Semti: Karataş			
Pafta-Ada-Parsel: 103-588-28 (Maliye Hazinesi)			
Not: Yapının daha önce bulunduğu parsel günümüzde Karataş Lisesi yer almaktadır.			
Yapının Fotoğrafı	Yapının "1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	Yapının "2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu	
			
(1973 İzmir İl Yılığ. s.235)	T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		
	Hazırlayan: Gürşün Uğurel Yöneten: Prof. Dr. Eti Akyüz Levi		

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 6	Yapının geçmişteki yaklaşık konumu		
Yapının Adı: Konut ve ticaret grubu			
Semti: Karataş			
Pafta-Ada-Parsel: 103-588-21/22/23/24 (Amansel sidi ve donna; Donna ve saire; Sarina ve saire)			
Not: Yapının daha önce bulunduğu parsel günümüzde Mustafa Kemal Sahil Bulvarına çıkan bağlantı yolu yer almaktadır.			
Yapının Fotoğrafı	Yapının "1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	Yapının "2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu	
			
(Yeni Asır Gazetesi, 12 Şubat 1937)			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
Hazırlayan: Gürkan Uğurel		Yöneten: Prof. Dr. Eri Akyüz Levi	

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 7	Yapının geçmişteki yekâsık konumu		
Yapının Adı: Konut			
Semti: Karataş			
Pafta-Ada-Parsel: 110-633 - 36			
Not: Yapı 1978 yılında yığın geçirmiştir. Yapının daha önce bulunduğu parselde günümüzde çok kalı bir yapı yer almaktadır.			
Yapının Fotoğrafı	Yapının "1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	Yapının "2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu	
 (Demokrat İzmir Gazetesi, 18 Ekim 1978)			
T.C. DOKUZ EVLİL. ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
Hazırlayan: Gürşün Uğural		Yöneten: Prof. Dr. Etil Akyüz Levi	

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 8	Yapının geçmişteki yaklaşıp konumu		
Yapının Adı: Kocut			
Semti: Küçükya			
Pafu-Ada-Parsel: 115 - 637- 51			
Not: 548 numarada yer almış olan yapı, 1971 yılında yangın geçirmiştir. Yapının daha önce bulunduğu parselde günümüzde Ak-Ok apartmanı yer almaktadır.			
Yapının Fotoğrafı	Yapının " 1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	Yapının " 2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu	
			
Yeni Asır Gazetesi, 12 Kasım 1971)			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
Hazırlayan: Gürşin Uğural Yöneten: Prof. Dr. Etil Akyüz Levi			

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ		
Envanter No: 9	Yapının geçmişteki yaklaşık konumu	
Yapının Adı: Asker Hastane Karşısındaki Doğum Evi		
Semti: Karantina		
Pafta-Ada-Parsel: 122-703- 1 (İzmir Vilayeti)		
Not: Yapının daha önce bulunduğu parsel günümüzde semt spor sahası ve yeşil alan bulunmaktadır.		
Yapının Fotoğrafı		
	Yapının "1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	Yapının "2002 tarihli balıkhazar paftasındaki" durumu
		
(Yeni Asır Gazetesi, 05.12.51)		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		
Hazırlayan: Gürçün Uğural Yüncen: Prof. Dr. Etil Akyüz Levi		

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 10	Yapının geçmiştaki yaklaşık konumu		
Yapının Adı: Konak ve Ticarethane			
Semti: Karantina			
Pafin-Ada-Parsel: 122-703-7/8 (Emine Aliye)			
Not: Yapının daha önce bulunduğu parselde günümüzde Mithatpaşa Apartmanı yer almaktadır.			
Yapının Fotoğrafı	Yapının "1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	Yapının "2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu	
			
(Hamidiye Camii Arşivi)			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
Hazırlayan: Gürşün Uğurel Yöneten: Prof. Dr. Etil Akyüz Levi			

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ	
Envanter No: 11	Yapının geçmiştaki yaklaşık konumu
Yapının Adı: Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi Sergi Binaları	
Semti: Karantina	
Pafta-Ada-Parsel: 126-704- 5	
Not: Batı yönündeki ek binalar ana binanın cephe algılamasını engelledikleri ve herhangi bir mimari özellik göstermediklerinden yıkımları için 3.4.1997 gün ve 6761 sayılı kurul kararı alınarak, yıkılmışlardır. (İpekoğlu ve Hamamcıoğlu, 1998, s.16).	Yapının " 1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu
Yapının Fotoğrafı	
Yapının " 2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu	
(Yeni Asır Gazetesi, 24 Ağustos 1983) T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI Hazırlayan: Gürkan Uğural Yöneten: Prof. Dr. Eti Akyüz Levi	

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 12	Yapının geçmişteki yaklaşık konumu		
Yapının Adı: Konut ve ticaret yapı grubu			
Semti: Karantina			
Pafta-Ada-Parsel: 126-704- 1/2/3/4/5			
Not: Yapıların daha önce bulunduğu parsellerde günümüzde Halikaripaşa Caddesi'ni Mithatpaşa Caddesi'ne Bağlayan bağlantı yolu bulunmaktadır .			
Yapının Fotoğrafı	Yapının " 1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	Yapının " 2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu	
			
(Demokrat İzmir Gazetesi, 8 Mart 1976) T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MEMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
Hazırlayan: Gökün Uğarel		Yöneten: Prof. Dr. Etil Akyüz Levi	

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ	
Envanter No: 13	Yapının geçmiştaki yekâsık konumu
Yapının Adı: Konut	
Semti: Karantina	
Pafra-Ada-Parsel: 124- 725- 19	
Not: Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 21.09.1979 gfm. A- 1851 sayılı kararı ile Mithatpaşa Caddesi üzerinde tesvilli 28 tane tesvilli yapı, caddenin trafiğe daha elverişli hale getirilmesi ve genişletilmesi zorunluğuna karşısında yıkılıp, yerlerine inat durumuna göre yeni yapı yapılabileceğine karar verilmiştir. 537 nolu tapumuz da bu maddelerle 28 evden biri olarak yıkılmıştır (İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu Arşivi).	Yapının " 1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu
Yapının Fotoğrafı	 (İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu Arşivi)
Yapının " 2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu	
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI Hazırlayan: Gürgün Uğurel Yöneten: Prof. Dr. Etil Akyüz Levi	

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞAMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 14	Yapının geçmişteki yaklaşık konumu		
Yapının Adı: Konut			
Semti: Güztepe			
Pafta-Ada-Parsel: 150-832-9			
Not: Yapının daha önce bulunduğu parselde günümüzde Fesçiler Apartmanı yer almaktadır.			
Yapının Fotoğrafı	Yapının " 1935 tarihli kadastral tapu paftalarındaki" durumu	Yapının " 2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu	
			
(Yeni Asır Gazetesi, 24 Mart 1963)			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
Hazırlayan: Gürşin Uğarel		Yöneten: Prof. Dr. Eri Akyüz Levi	

MPC ve ÇEVRESİNDE GÜNÜMÜZE ULAŞMAYAN YAPI ENVANVERLERİ			
Envanter No: 15	Yapının geçmiştaki yaklaşık konumu		
Yapının Adı: Pantelimon Kilise			
Semti: Göztepe			
Pafta-Ada-Parsel: 152- 838- 1			
Not: Yapının daha önce bulunduğu parselde günümüzde çok katlı bir yapı yer almaktadır.			
Yapının Fotoğrafı		Yapının " 1900-1905 " yıllarında yapılan sigorta paftalarındaki" durumu 	Yapının " 2002 tarihli halihazır paftasındaki" durumu
(wow.turkey.com, b.t.) T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI Hazırlayan: Görpün Uğurel Yöneten: Prof. Dr. Etil Akyüz Levi			

EK 4

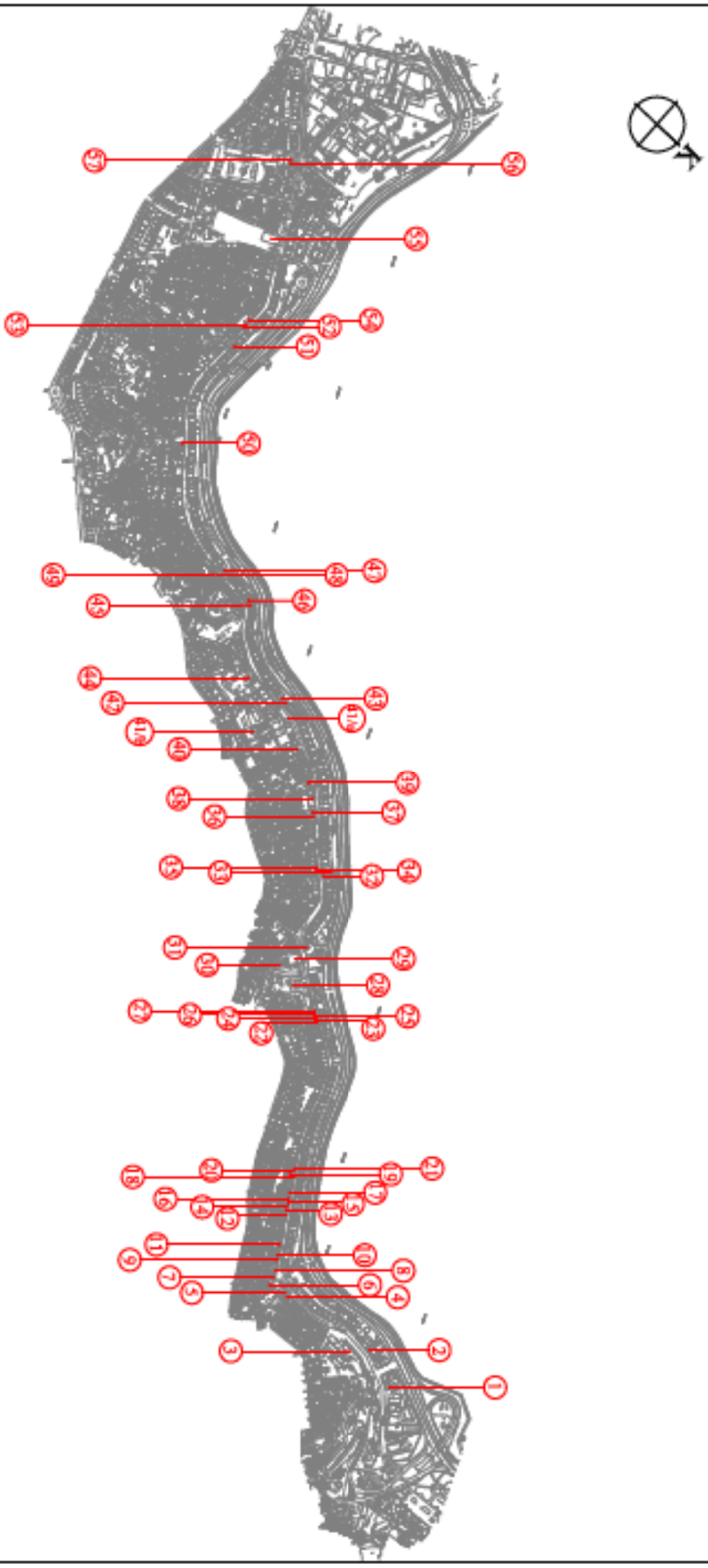
Mithatpaşa Caddesi'nin Tarihi Yapı Envanteri

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

- Tescilli Yapılar
- Tescilli Önemli Yapılar
- Tescilli Vapılar

MİTHATPAŞA CADDESİNİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	İZMİR		
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Konak		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:110		
Pafta-Ada-Parcel	83-527-16		
Yapının Adı	İzmir Devlet Tiyatrosu		
Yapım Tarihi	1925		
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE		
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
DİĞER:	Halkon		
MEVCUT DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE		
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
DİĞER:	Tiyatro		
KAT DURUMU			
2-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☒ BİTİŞİK	☐ DİĞER	
KULLANICI DURUMU			
DEVLET	☒ VAKIF	☒ DİĞER	
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☒		
TESCİL ÖNERİLEN			
TESCİLİZ			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BEÇONARME	AHŞAP		
TAŞ BİNA	ALMAŞIK	☒	
TAŞ VE TUĞLA	DİĞER		
PENCERE SÖVESİ	KÖŞE SİLME		
KAPI SÖVESİ	KAT BORDURU		
SAÇAK BORDURU	☒		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN			
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN			
ÇIKMA ÖGELERİ		PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER	
KONSOL (Metal)			
ELİ BOĞURUNDE (Ahşap)			
PAYANDA (Ahşap)	☒		
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMRA	SAHENİN		
AÇIK ÇIKMA	Açık ve Kapalı		
DİĞER	Çıkma bir.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK			
DİĞER	☒		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		1	
HAZIRLAYAN	YÖNETEN		
Güngör Uğural	2002800560	Prof.Dr. Elif Akyüz LEVİ	

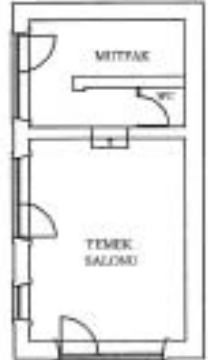
MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

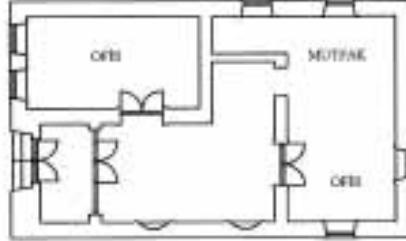
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İL	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Konak	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:138	
Pafiz-Ada-Parcel	83-527-25	
Yapının Adı	Eski Savaş Anıtı	
Yapın Tarihi	1908	
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	Savaş Anıtı	
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI	
DİĞER	BOŞ	
KAT DURUMU		
-2-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU		
DEVLET	☒ VAKIF ☐ ÖZEL	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TESCİL ÖNERİLEN	☐	
TESCİLSİZ	☐	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	☐ AHŞAP	
TAŞ BİNA	☒ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	DİĞER	
PENCERE SÖVESİ	☒ KOŞE SİLMESİ	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU	
SAÇAK BORDURU	☐	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☐	
AZ DEĞİŞMİŞ	☒	
ÖZGÜN OLMAYAN	☐	
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOL (Metal)	☐	
ELİ BOĞRÜNDE (Ahşap)	☐	
PAYANDA (Ahşap)	☐	
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMHA	☐ SAHNİŞİN	
ACEK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma b.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
DİĞER	☒	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER		
		
I. KAT PLANI		
		
II. KAT PLANI		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	2
Gürün Uğur	Prof. Dr. Eri Aygün LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

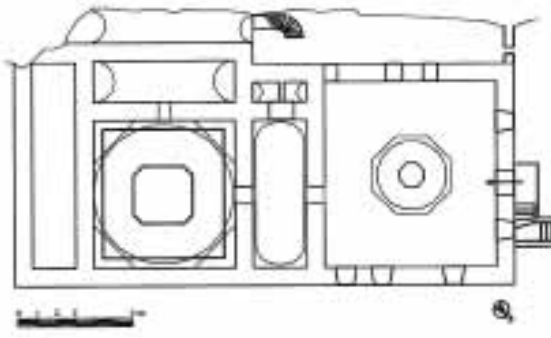
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İL	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karataş	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:47	
Pafta-Ada-Parcel	83-128-36	
Yapının Adı	İzmir Kız Lisesi	
Yapın Tarihi	1913	
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI	
DİĞER:		
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI	
DİĞER:	☐ BOŞ	
KAT DURUMU		
-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☒ BÜTÜK	
DİĞER		
KULLANICI DURUMU		
DEVLET	☒ YAKIF	
ÖZEL		
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TESCİLİ ÖNERİLEN		
TESCİLİZ		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	☐ AHŞAP	
TAŞ BİNA	☒ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☐ DİĞER	
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDÖRÜ	
BAÇAK BORDÖRÜ		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☒	
AZ DEĞİŞMİŞ		
ÖZGÜN OLMAYAN		
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOL (Metal)		
ELİ DOĞRUNDE (Ahşap)		
PAYANDA (Ahşap)		
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMBA	☐ SAHİPİN	
AÇIK ÇIKMA	☒ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK		
DİĞER	☒	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
		
		(Ekinok 25.04.2000, 23.04.1972, 1972 Haritası) (yazıcı)
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		3
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	
Gürün Uğurel	2002900560	Prof. Dr. Es. Akyüz LEVİ

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	İZMİR		
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Konak		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:115		
Paha-Ada-Parsel	103-629-31		
Yapının Adı			
Yapının Tarihi	1895		
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE		
BĞİTİM	DİNİ YAPI		
MEVCUT DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE		
BĞİTİM	DİNİ YAPI		
DİĞER	BOŞ		
KAT DURUMU			
-1-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	BİTİŞİK		DİĞER
KULLANICI DURUMU			
EV SAHİBİ	KİRAÇI		DİĞER
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ			
TESCİLİ ÖNERİLEN			
TESCİLSİZ			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	AHŞAP		
TAŞ BİNA	ALMAŞIK		
TAŞ VE TUĞLA	DİĞER		
PENCERE SÖVESİ	KÖŞK SİLMESİ		
KAPI SÖVESİ	KAT BORDURU		
BAÇAK BORDURU			
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN			
AZ DEĞİŞMİŞ			
ÖZGÜN OLMAYAN			
ÇIKMA ÖGELERİ		PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER	
KONTROL (Merdiven)			
ELİ BOĞRÜNDE (Ahşap)			
PAYANDA (Ahşap)			
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	SAHNİSEN		
AÇIK ÇIKMA	Açık ve Kapalı		
DİĞER	Çıkma bir.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK			
DİĞER			
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		 PLAN ŞEMASI	
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		4	
HAZIRLAYAN			
YÖNETEN			
Gürün Uğural	2002900690	Prof. Dr. Elif Akyüz LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ				
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR		
İL	İZMİR			
İLÇESİ	KONAK			
MAHALLE - MEVKİ	Karataş			
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:119			
Pasif-Ada-Paralel	103-629-29			
Yapının Adı				
Yapının Tarihi				
YAPI KULLANIM DURUMU				
KONUT	☒ TİCARETHANE			
EĞİTİM	DİNİ YAPI			
DİĞER				
MEVCUT DURUMU				
KONUT	☐ TİCARETHANE	☒		
EĞİTİM	DİNİ YAPI	☐		
DİĞER	BOŞ	☐		
KAT DURUMU				
-2-				
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU				
AYRIK	☐ BÜTÜNEK	☒ DİĞER		
KULLANICI DURUMU				
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI	☒ DİĞER		
YAPI TÜRÜ				
TESCİLLİ	☒			
TESCİLLİ ÖNERİLEN	☐			
TESCİLSİZ	☐			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI				
BETONARME	☐ AĞIŞAP	☐		
TAŞ İBNA	☐ ALMASEK	☐		
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	☐		
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ	☐		
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDÜRÜ	☒		
BAÇAK BORDÜRÜ	☒	☐		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU				
ÖZGÜN	☐			
AZ DEĞİŞMİŞ	☒			
ÖZGÜN OLMAYAN	☐			
ÇIKMA ÖGELERİ		PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER		
KONSOL (Menf)	☒			
ELİ BOĞURUNDE (Akap)	☐			
PAYANDA (Akap)	☐			
ÇIKMA TÜRÜ				
CUMBA	☐ SAHİBİN			
AÇIK ÇIKMA	☒ Açık ve Kapalı			
DİĞER	Çıkma bir.	☐		
PLAN TİPİ				
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☒			
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐			
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐			
DİĞER	☐			
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR				
		İZMİR KATILIM BİNASI		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		5		
HAZIRLAYAN				YÖNETEN
Güngör Uğural	2002900580			Prof.Dr. Es Aygün LEVİ

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	İZMİR		
İLÇE	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Karataş		
ADRES	Mithatpaşa Cad. 360 sok. No:10		
Faaliyet Alanı	163-629-13		
Yapının Adı	Hogahır Hanımı		
Yapın Tarihi	18.yy.		
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE		
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
DİĞER:	Hanım		
MEVCUT DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE	PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER	
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
DİĞER:	Hanım		
KAT DURUMU			
-Bodrum+İki Kat-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☒ BİTİŞİK	DİĞER	
KULLANICI DURUMU			
DEVLET	VAKIF		ÖZEL
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☒		
TESCİLİ ÇENGİLEN	☐		
TESCİLSİZ	☐		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	AHŞAP	PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER	
TAŞ BİNA	ALMASIK		
TAŞ VE TUĞLA	DİĞER		
PENCERE SÖVESE	☒ KÖŞE SİLMESİ		
KAPI SÖVESE	☒ KAT BORDURU		
SAÇAK BORDURU	☒		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN	☐	PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER	
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN	☐		
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Mezid)	☒		
ELİ BOĞURUNDE (Ahşap)	☐		
PAYANDA (Ahşap)	☐		
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	SAHİNSİN	PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER	
AÇIK ÇIKMA	Açık ve Kapalı		
DİĞER	Çıkma bir		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☒		
DİĞER	☐	PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		6	
HAZIRLAYAN	YÖNETEN		
Güngör Uğural 2002900580	Prof.Dr. Esi Akyüz LEVİ		

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İLİ	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karataş	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:127	
Pafta-Ada-Parcel	003-629-16	
Yapının Adı		
Yapının Türü		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER		
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	☒
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	☐
DİĞER	☐ BÖS	☒
KAT DURUMU		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ İHTİŞİK	☒ DİĞER
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☒ KİRAÇI	☐ DİĞER
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TESCİLİ ÖNERİLEN		
TESCİLİ		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
DETONARME	☐ AHSAP	
TAŞ BİNA	☒ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☐ DİĞER	
PENCERE SÖVESİ	☒ KOŞE SİLMESİ	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU	☒
SACAK BORDURU	☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☐	
AZ DEĞİŞMİŞ	☒	
ÖZGÜN OLMAYAN	☐	
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSO (Merdiven)		
ELİ BORDURUNDE (Ahsap)		
PAYANIDA (Ahsap)		
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMBA	☐ SAHNESİN	
AÇIK ÇIKMA	☒ Açık ve Kapat	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
DİĞER	☐	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
Yapının içine girilmedi.		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		7
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	
Güngör Uğural 2002900590	Prof.Dr. Eri Akçaya LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU	
İLİ	İZMİR
İLÇESİ	KONAK
MAHALLE - MEVKİ	Karşıyaka
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:137-139-141
Pafta-Ada-Parcel	105-584-40, 41, 42
Yapının Adı	Karşıyaka Konağı
Yapın Tarihi	
YAPI KULLANIM DURUMU	
KONUT	☒ TİCARETHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER	
MEVCUT DURUMU	
KONUT	☒ TİCARETHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER	☐ BOŞ
KAT DURUMU	
-2-	
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU	
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER
KULLANICI DURUMU	
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇİ ☒ DİĞER
YAPI TÜRÜ	
TESCİLİ	☒
TESCİLİ ÖNERİLEN	
TESCİLSİZ	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI	
BETONARME	☐ AHIŞAF
TAŞ BİNA	☒ ALMAŞIK
TAŞ VE TUĞLA	☐ DİĞER
PENCERE SÖVESİ	☒ KOŞE SİLMESİ
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDÜRÜ
SAÇAK BORDÜRÜ	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU	
ÖZGÜN	
AZ DEĞİŞMİŞ	☒
ÖZGÜN OLMAYAN	
ÇIKMA ÖGELERİ	
KONSOL (Metal)	
ELİ BÖĞRÜNDE (Ahşap)	
PAYANDA (Ahşap)	
ÇIKMA TÜRÜ	
CUMBA	☐ ŞAİRİNİN
AÇIK ÇIKMA	☒ Açık ve Kapalı
DİĞER	☐ Çıkma bir.
PLAN TİPİ	
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	
DİĞER	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR	
Yapının içine girilmedi.	

FOTOĞRAFLAR

T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI

HAZIRLAYAN

Gürşün Uğural

2002900560

YÖNETEN

Prof.Dr. Em Akyüz LEVİ

8

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU	
İL	İZMİR
İLÇESİ	KONAK
MAHALLE - MEVKİ	Konak
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:153-157
Pafta-Ada-Parsel	105-384-17,18
Yapının Adı	
Yapın Tarihi	
YAPI KULLANIM DURUMU	
KONUT	☒ TİCARETHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER	
MEVCUT DURUMU	
KONUT	☐ TİCARETHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER	☒ BOŞ
KAT DURUMU	
-2-	
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU	
AYRIK	☐ BÜTÜŞÜK ☒ DİĞER
KULLANICI DURUMU	
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI ☐ DİĞER
YAPI TÜRÜ	
TESCİLİ	☒
TESCİL ÖNERİLEN	
TESCİLSİZ	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI	
BETONARME	☐ AHŞAP
TAŞ BİNA	☒ ALMAŞIK
TAŞ VE TUĞLA	☐ DİĞER
PENCERE SÖVESE	☒ KÖŞE SİLMESİ
KAPI SÖVESE	☒ KAT BORDURU
SAÇAK BORDURU	☒
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU	
ÖZGÜN	
AZ DEĞİŞMİŞ	☒
ÖZGÜN OLMAYAN	
ÇIKMA ÖGELERİ	
KONSO (Metal)	
ELİ BOĞRUNDU (Ahşap)	
PAYANDA (Ahşap)	
ÇIKMA TÜRÜ	
CUMHA	☒ SAHNİSİN
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı
DİĞER	☐ Çıkma bir.
PLAN TİPİ	
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	
DİĞER	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR	
Yapıya girilemedi.	

FOTOĞRAFLAR

T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI

HAZIRLAYAN

Güngör Uğural

2002900500

YÖNETEN

Prof. Dr. Elif Akayır LEVİ

9

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İLİ	EZMER	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karataş	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:161	
Pafta-Ada-Parcel	105-584-14	
Yapının Adı		
Yapım Tarihi		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER		
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☒ BOŞ	
KAT DURUMU		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI ☐ DİĞER	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☐	
TESCİLİ ÖNERİLEN	☒	
TESCİLİNİ		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BEYONARME	☐ AHŞAP	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☐ DİĞER	
PENCERE SÖVESİ	☐ KÖŞE SİLME	
KAPI SÖVESİ	☐ KAT BORDURU	
SAÇAK BORDURU	☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☐	
AZ DEĞİŞMİŞ	☒	
ÖZGÜN OLMAYAN	☐	
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOL (Metal)	☐	
ELİ BÖĞRÜNDE (Ahşap)	☐	
PAYANDA (Ahşap)	☐	
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMHA	☒ SAHİPİN	
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çözümler	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
DİĞER	☐	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
Yapıya girilmemiştir.		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	
Güngör Uğural 2002900590	Prof.Dr. Elif Akyüz LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU	
İLİ	İZMİR
İLÇESİ	KONAK
MAHALLE - MEVKİ	Konak
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:171-173
Pasla-Ada-Parcel	105-584-9/8
Yapının Adı	
Yapın Tarihi	
YAPI KULLANIM DURUMU	
KONUT	☒ TİCARETHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER	☐
MEVCUT DURUMU	
KONUT	☐ TİCARETHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER	☒ BOŞ
KAT DURUMU	
-Bodrum + İki kat-	
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU	
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER
KULLANICI DURUMU	
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI ☐ DİĞER
YAPI TÜRÜ	
TESCİLİ	☒
TESCİLİ ÖNERİLEN	☐
TESCİLİZ	☐
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI	
BETONARME	☐ AĞAÇ
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU
SAÇAK BORDURU	☒
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU	
ÖZGÜN	☐
AZ DEĞİŞMİŞ	☒
ÖZGÜN OLMAYAN	☐
ÇIKMA ÖGELERİ	
KONSOL (Metal)	☒
ELİ BÖĞRÜNDE (Ağaç)	☐
PAYANDA (Ağaç)	☐
ÇIKMA TÜRÜ	
CUMBA	☒ SAHNİŞİN
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı
DİĞER	☐ Çıkma bir.
PLAN TİPİ	
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐
DİĞER	☐
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR	
Yapıya girilmedi.	

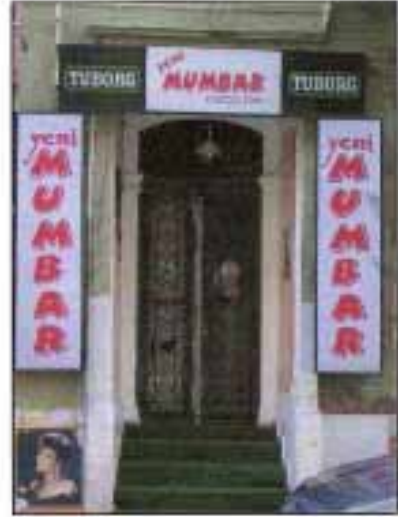

T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI

HAZIRLAYAN
Güngör Uğural 2002900500

YÖNETEN
Prof.Dr. Elif Akyüz LEVİ

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İLİ	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karataş	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No 211	
Pafta-Ada-Parcel	120-675-8	
Yapının Adı		
Yapın Tarihi		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER		
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	☒
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☐ BOŞ	
KAT DURUMU		
-Bodrum = İki kat-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ BİTİŞİK	☒ DİĞER
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI	☒ DİĞER
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TERCİH ÖNERİLEN		
TESCİLSİZ		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	☐ AĞAÇ	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	☒
TAŞ VE TUĞLA	☐ DİĞER	
PENCERE SÖVESİ	☒ KOŞE SİLMESİ	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU	☒
SAÇAK BORDURU	☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☐	
AZ DEĞİŞMİŞ	☒	
ÖZGÜN OLMAYAN	☐	
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOL (Metal)	☒	
ELİ BOKURUNDE (Ağaç)		
FAYANDA (Ağaç)		
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMBA	☒ SAHNİŞİN	
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☒	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK		
DİĞER		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		
HAZIRLAYAN		YÖNETEN
Gürşün Uğural 2002900590		Prof.Dr. E. Akyüz LEVİ

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ				
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR		
İL	İZMİR			
İLÇESİ	KONAK			
MAHALLE - MEVKİ	Karataş			
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:221			
Pafta-Ada-Parsel	120-675-3			
Yapının Adı				
Yapının Türü				
YAPI KULLANIM DURUMU				
KONUT	☒ TİCARETHANE			
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI			
DİĞER				
MEVCUT DURUMU				
KONUT	☐ TİCARETHANE			
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI			
DİĞER	☒ BOŞ			
KAT DURUMU				
-2-				
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU				
AYRIK	☐ BİTİŞİK			☒ DİĞER
KULLANICI DURUMU				
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI			☐ DİĞER
YAPI TÜRÜ				
TESCİLİ	☒			
TESCİLİ ÖNERİLEN				
TESCİLSİZ				
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI				
BETONARME	☐ AĞAÇ			
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK			
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER			
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ			
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU			
BAÇAK BORDURU				
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU				
ÖZGÜN				
AZ DEĞERŞİMİŞ				
ÖZGÜN OLMAYAN	☒			
ÇIKMA ÖGELERİ				
KONSOL (Metal)	☒			
ELİ BOKURUNDE (Ağaç)				
PAYANDA (Ağaç)				
ÇIKMA TÜRÜ				
CUMBA	☒ SAHNİŞİN			
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı			
DİĞER	☐ Çıkma bir.			
PLAN TİPİ				
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK				
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK				
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK				
DİĞER				
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR				
Öldükçe yıpranmış durumda olan yapının plan çetresi okunamamıştır.				
		13		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI				
HAZIRLAYAN	YONETEN			
Gürşün Uğural	2002900590	Prof.Dr. Eri Akyüz LEVİ		

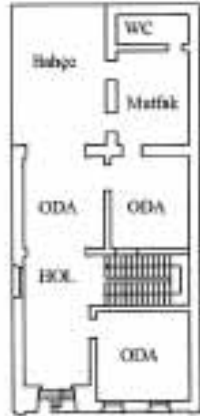
MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

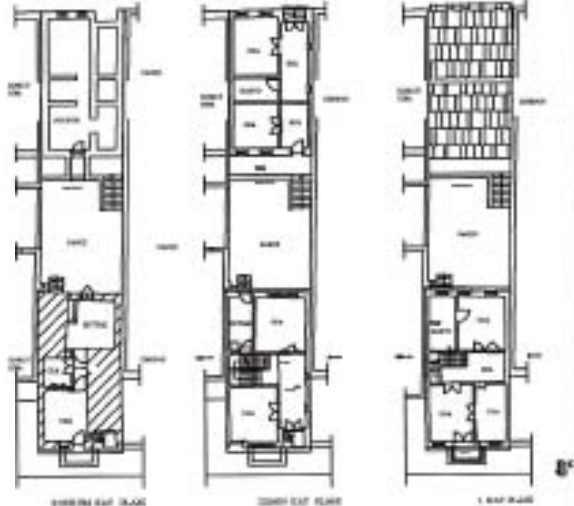
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İL	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karşıyaka	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:223-225	
Pafta-Ada-Parcel	129-675-2	
Yapının Adı		
Yapın Türü		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☒ BÖĞ	
KAT DURUMU		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI ☒ DİĞER	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☐	
TESCİLİ ÖNERİLEN	☐	
TESCİLSİZ	☒	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	☐ AHŞAP	
TAŞ İRMA	☐ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDÜRÜ	
SAÇAK BORDÜRÜ	☐	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☐	
AZ DEĞİŞMİŞ	☐	
ÖZGÜN OLMAYAN	☒	
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSO (Metal)	☐	
ELİ BÖĞRÜNDE (Ahşap)	☐	
PAYANIDA (Ahşap)	☐	
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMHA	☐ ŞAHİNSİN	
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma bir	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
DİĞER	☐	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
223 Nolu konut yangın geçirmiş ve aynı perşide bulunan diğer 225 Nolu konutunda statik durumu uygun olmadığından yapıları tam girilememiş ve planları çok iyi korunmamıştır.		
NO:223		
NO:225		
1. KAT PLAN ŞEMALARI		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	
Güngör Uğural	Prof.Dr. Es Ayılır LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ			
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	İZMİR	 	
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Sarıyay		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:233		
Pasif Ada Parsel	119-633-4		
Yapının Adı			
Yapının Tarihi			
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	☒ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER			
MEVCUT DURUMU			
KONUT	☐ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER	☒ BOŞ		
KAT DURUMU			
-bodrum+ iki kat+ çatı kat-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER		
KULLANICI DURUMU			
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI ☒ DİĞER		
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☒		
TESCİL ÖNERİLEN			
TESCİL SİZ			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BEYTONARME	☐ AĞSAP		
TAŞ BİNA	☒ ALMAŞIK		
TAŞ VE TUĞLA	☐ DİĞER		
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖSE SİLMESE		
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU		
SAÇAK BORDURU	☒		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN	☐		
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN			
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)	☒		
ELİ BOĞRÜNDE (Ağsap)			
PAYANDA (Ağsap)			
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☒ SAHNİŞİN		
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı		
DİĞER	☐ Çıkma bir.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
DİĞER	☐		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
Yapıya girilmemiştir.			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
HAZIRLAYAN	YÖNETEN		
Güngör Uğural	2002900590		
Prof.Dr. Esra Yılmaz LEVİ			

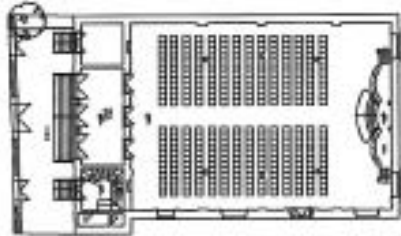
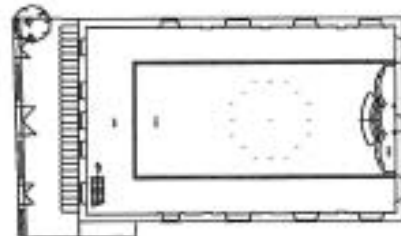
MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	İZMİR		
İLÇE	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Karşıyaka		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No 233		
Pafta-Ada-Parcel	110-633-4		
Yapının Adı			
Yapın Tarih			
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	☒ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER			
MEVCUT DURUMU			
KONUT	☐ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER	☒ BÜS		
KAT DURUMU			
-2-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☐ BİTÜŞÜK ☒ DİĞER		
KULLANICI DURUMU			
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI ☒ DİĞER		
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☐		
TESCİLİ ÖNERİLEN	☒		
TESCİLSİZ	☐		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	☒ AHŞAP		
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK		
TAŞ VE TUĞLA	☐ DİĞER		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVESİ	☐ KÖŞE SİLMESİ		
KAPI SÖVESİ	☐ KAT BORDURU		
SACAK BORDURU			
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN	☐		
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN			
ÇIKMA ÖĞELERİ			
KONSOL (Metal)			
ELİ BORDURUNDE (Ahşap)			
PAYANDA (Ahşap)			
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☐ SAHİPİN		
AÇIK ÇIKMA	☒ Açık ve Kapalı		
DİĞER	☐ Çıkma bir.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK			
DİĞER			
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
Tapınmaz Köhür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulunun 14.12.1984 tarih, 548 nolu kararı ile yapının tescil kaydının kaldırılmasına karar verilmiştir.			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		16	
HAZIRLAYAN	YÖNETEN		
Güngör Uğurel 20002900590	Prof.Dr. Elif Akyüz LEVİ		

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ			
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İLİ	İZMİR		
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Karşıyaka		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No: 239		
Pafta-Ada-Parcel	110-516-10		
Yapının Adı			
Yapın Tarihi			
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	☒ TİCARİTİHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER			
MEVCUT DURUMU			
KONUT	☐ TİCARİTİHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER	☒ DİĞER		
KAT DURUMU			
-2-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☐ BİTİŞİK	☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU			
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI	☒ DİĞER	
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☒		
TESCİLİ ÖNERİLEN			
TESCİLSİZ			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	☐ AĞAÇ		
TAŞ DİNA	☐ ALMAŞIK		
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ	☒	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU	☒	
SAÇAK BORDURU	☒		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN	☐		
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN	☐		
ÇIKMA ÖGELERİ		PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER	
KONSO (Metal)	☒		
ELİ BÜĞÜNDE (Ağaç)			
PAYANDA (Ağaç)			
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☒ SAHİPİN		
AÇIK ÇIKMA	Açık ve Kapalı		
DİĞER	Çıkma türü		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK			
DİĞER			
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
Yapının statik durumu uygun olmadığından, yapının statik katlarının planlarını çıkartılmamıştır.			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		17	
HAZIRLAYAN			
YÖNETEN			
Gökçin Uğural	2002900690	Prof. Dr. Eri Akyüz LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ			
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	İZMİR	 	
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Karataş		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:261-63		
Pafta-Ada-Parcel	010-636-6		
Yapının Adı			
Yapın Tarihi			
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	☒ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER	☐		
MEVCUT DURUMU			
KONUT	☐ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER	☒ DİĞER		
KAT DURUMU			
-Bodrum+iki kat-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☐ BİTİŞİK	☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU			
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI	☒ DİĞER	
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☒		
TESCİLİ ÖNERİLEN	☐		
TESCİLSİZ	☐		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	☐ AHŞAP		
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	☒	
TAŞ VE TUĞLA	☐ DİĞER		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVESİ	☒ KOŞE SİLMEKİ		
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU		
SAÇAK BORDURU	☒		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER	
ÖZGÜN	☐		
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN	☐		
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)	☒		
ULI BOKURUNDE (Ahşap)	☐		
PAYANDA (Ahşap)	☐		
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☒ SAHİNSİN		
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı		
DİĞER	☐ Çıkma bir.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☒		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
DİĞER	☐		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
HAZIRLAYAN		YÖNETEN	
Gürün Uğural		Prof.Dr. Es. Aleyiz LEVİ	
2002900500		18	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İL	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karataş	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:265	
Pafta-Ada-Parcel	110-636-5	
Yapının Adı	Ber İsmail Sinagogu	
Yapın Tarihi	1905	
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	TİCARETHANE	
EĞİTİM	DİNİ YAPI	
MEVCUT DURUMU		
KONUT	TİCARETHANE	
EĞİTİM	DİNİ YAPI	
DİĞER	BOŞ	
KAT DURUMU		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	BİTİŞİK	
KULLANICI DURUMU		
DEVLET	VAKIF	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ		1. KAT PLANI 1. KAT PLANI (Çizim: 2019/2.3, s.343-345)
TESCİLİ ÖNERİLEN		
TESCİLİZ		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	AHŞAP	
TAŞ BİNA	ALMAŞIK	1. KAT PLANI 1. KAT PLANI (Çizim: 2019/2.3, s.343-345)
TAŞ VE TUĞLA	DİĞER	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		
PENCERE SÖVESİ	KOŞU SİLMESİ	
KAPI SÖVESİ	KAT BORDURU	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		1. KAT PLANI 1. KAT PLANI (Çizim: 2019/2.3, s.343-345)
ÖZGÜN	AZ DEĞİŞMİŞ	
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOL (Metal)		
ETİ BORDURUNDE (Ahşap)		
ÇIKMA TÜRÜ		1. KAT PLANI 1. KAT PLANI (Çizim: 2019/2.3, s.343-345)
CUMHA	SAHİBİN	
AÇIK ÇIKMA	Açık ve Kapalı	
DİĞER	Çıkma hi.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK		1. KAT PLANI 1. KAT PLANI (Çizim: 2019/2.3, s.343-345)
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK		
DİĞER		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		19
HAZIRLAYAN		
YÖNETEN		
Gürün Uğural	2002900590	Prof.Dr. Elif Akyüz LEVİ

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ			
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	EZMİR	 	
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Karşıyaka		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:267		
Pafta-Ada-Parcel	110-636-4		
Yapının Adı			
Yapın Tarihi			
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	☒ TİCARİTHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER			
MEVCUT DURUMU			
KONUT	☐ TİCARİTHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER	☒ BİNA		
KAT DURUMU			
-Bodrum+ İki Kat-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☐ BİTİŞİK	☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU			
EV- SAHİBİ	☐ KİRALCI	☐ DİĞER	
YAPI TÜRÜ			
TESCİLLİ	☒		
TESCİLİ ÖNERİLEN			
TESCİLİZ			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	☐ AHŞAP		
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK		
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVİSİ	☒ KÖŞE SİLMESİ		
KAPI SÖVİSİ	☒ KAT BORDURU		
SAÇAK BORDURU	☒		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN	☐		
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN			
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)	☒		
ELİ BOĞRUNDU (Ahşap)			
PAYANDA (Ahşap)			
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMRA	☒ SAHNİŞİN		
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı		
DİĞER	☐ Çama. br.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK			
DİĞER			
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
Yapının statik durumu uygun olmadığından girilemedi.			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
HAZIRLAYAN	YÖNETEN		
Gürşin Uğural	Prof.Dr. Eri Akçöz LEVİ		

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İLİ	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karşıyaka	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:269	
Pafha-Ada-Parşel	110-636-3	
Yapının Adı		
Yapının Türü		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER		
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☒ BOŞ	
KAT DURUMU		
-Bodrum+ İki Kat-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ İRTİŞİK ☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI ☐ DİĞER	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TESCİLİ ÖNERİLEN		
TESCİLİZ		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	☐ AĞAÇ	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		
PENCİRE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDÖRÜ	
SAÇAK BORDÖRÜ	☐	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☐	
AZ DEĞİŞMİŞ	☒	
ÖZGÜN OLMAYAN		
ÇIKMA ÖĞELERİ		
KONSOL (Metal)	☒	
ELİ BOĞURUNDE (Ağaç)		
PATANDA (Ağaç)		
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMBA	☒ SAHNİŞİN	
AÇIK ÇIKMA	☐ Ayak ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma tür.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK		
DİĞER		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
Yapıya girilmedi.		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	
Göğün Uğural	Prof. Dr. Eri Akyüz LEVİ	

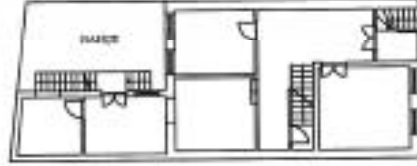
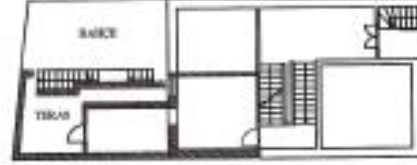
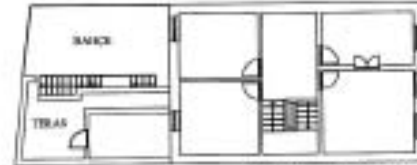
MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ	
İMAR DURUMU	FOTOĞRAFLAR
İLİ	EZMİR
İLÇESİ	KONAK
MAHALLE - MEVKİ	Karataş
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:419
Pafta-Ada-Parcel	121-498-12
Yapının Adı	
Yapın Tarihi	
YAPI KULLANIM DURUMU	
KONUT	☒ TİCARETHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER	
MEVCUT DURUMU	
KONUT	☐ TİCARETHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER	☒ BOŞ
KAT DURUMU	
-Bodrum+ İki Kat-	
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU	
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER
KULLANICI DURUMU	
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI ☐ DİĞER
YAPI TÜRÜ	
TESCİLLİ	☒
TESCİLLİ ÖNERİLEN	
TESCİLSİZ	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI	
BETONARME	☐ AHŞAP
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ	
PENCERE SÖVESİ	☒ KOŞE SİLMESE
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDÜRÜ
SAÇAK BORDÜRÜ	☒
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU	
ÖZGÜN	☒
AZ DEĞİŞMİŞ	
ÖZGÜN OLMAYAN	
ÇIKMA ÖGELERİ	
KONSOL (Metal)	☒
ELİ BÖĞRÜNDE (Ahşap)	
PAYANIDA (Ahşap)	
ÇIKMA TÜRÜ	
CUMBA	☒ SAHİPİNİN
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı
DİĞER	☐ Çıkma bir.
PLAN TİPİ	
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	
DİĞER	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR	
Yapıya girilmedi.	
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI	
HAZIRLAYAN	YÖNETEN
Gürşün Uğurel	Prof.Dr. Etil Akyüz LEVİ

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İLİ	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karataş	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No 441	
Pafta-Ada-Parcel	121-698-11	
Yapının Adı		
Yapının Tarihi		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER		
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☐ BİOS	
KAT DURUMU		
-Bodrum- 1. Kat-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☒ KİRAÇI ☐ DİĞER	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ		
TESCİLİ ÖNERİLEN		
TESCİLSİZ	☒	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	☐ AHŞAP	
TAŞ BİNA	☒ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☐ DİĞER	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		
PENCERE SÖVESİ	☐ KOŞE SİLMESİ	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU	
SAÇAK BORDURU		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN		
AZ DEĞİŞMİŞ	☒	
ÖZGÜN OLMAYAN		
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOL (Merdiven)	☒	
ELİ BOKURUNDE (Ahşap)		
PAYANDA (Ahşap)		
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMBA	☒ SAHİNSİN	
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK		
DİĞER		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
Yapıya girilmedi.		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	
Güngör Uğurel	2002800090	
Prof.Dr. Elin Akıtar LEVİ		

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İLİ	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karataş	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:443	
Pafta Ada Parsel	121-698-10	
Yapının Adı		
Yapının Tarihi		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☐ BOŞ	
KAT DURUMU		
-Bodrum+ İki Kat-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☒ KİRALCI ☐ DİĞER	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TESCİLİ ÖNERİLEN	☐	
TESCİLSİZ	☐	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI ARA KAT PLAN ŞEMASI ÜST KAT PLAN ŞEMASI (Çizim: B. Erol, Çizim: H. Yılmaz, Çizim: A. Yılmaz)
BETONARME	☐ AHŞAP	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		
PENCERE SÖVESE	☒ KÖŞE SİLİMENİ	
KAPI SÖVESE	☒ KAT BORDURU	
SAÇAK BORDURU	☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☒	
AZ DEĞİŞMİŞ	☐	
ÖZGÜN OLMAYAN	☐	
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOL (Metal)	☒	
ELİ BÖĞRÜNDE (Ahşap)	☐	
FAYANDA (Ahşap)	☐	
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMRA	☒ SAHNİŞİN	
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☒	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
DİĞER	☐	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		24
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	
Gökün Uğural 2002900590	Prof.Dr. Elif Aygün LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İL	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karataş	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:445	
Pafta-Arka-Parsel	121-698-9	
Yapının Adı		
Yapın Tarihi		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER		
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☐ BOŞ	
KAT DURUMU		
-Bodrum+ İki Kat-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☒ KİRAÇI ☐ DİĞER	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TESCİLİ ÖNERİLEN		
TESCİLİZ		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	☐ AHŞAP	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		
PENCİRE SÖVESE	☒ KOŞE SİLMESİ	
KAPI SÖVESE	☒ KAT BOKSÖRÜ	
SAÇAK BORDURU	☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☒	
AZ DEĞİŞMİŞ		
ÖZGÜN OLMAYAN		
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOL (Metal)	☒	
ELİ BOĞRUİNDE (Ahşap)		
PAYANDA (Ahşap)		
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMHA	☒ SAHNİŞİN	
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK		
DİĞER		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
Yapısı girilmedi.		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		
HAZIRLAYAN	YONETEN	
Gürşün Uğural	2002900560	
Prof.Dr. Elif Akyüz LEVİ		

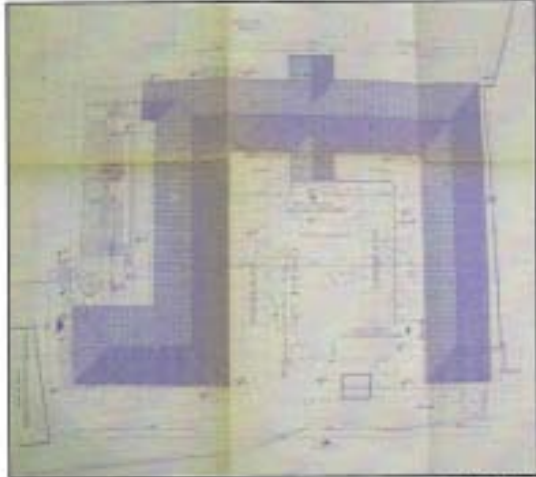
MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

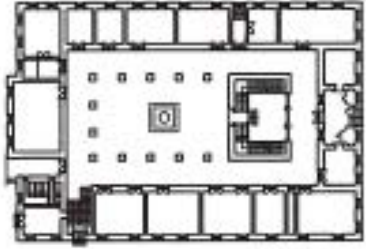
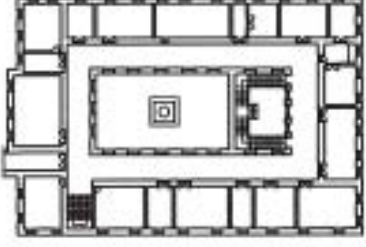
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İLİ	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karataş	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:447	
Pafta-Ada-Parcel	121-698-8	
Yapının Adı		
Yapın Tarihi		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☐	
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☒ BOŞ	
KAT DURUMU		
-Bodrum + İki Kat-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ İRTİŞİK ☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇİ ☐ DİĞER	
YAPITÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TESCİLİ ÖNERİLEN		
TESCİLSİZ		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	☐ AĞAÇ	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLİMESİ	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU	
SAÇAK BORDURU	☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☒	
AZ DEĞİŞMİŞ		
ÖZGÜN OLMAYAN		
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOL (Metal)	☒	
ELİ BÖĞRÜNDE (Ağaç)		
PAYANDA (Ağaç)		
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMBA	☒ SAHİPİN	
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK		
DİĞER		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
Yapıya girilmedi.		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	
Güngör Uğural	2002900590	
Prof.Dr. Etiler Akyıldız LEVİ		

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

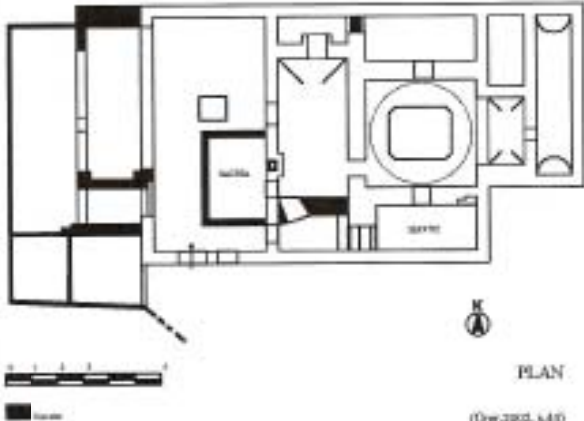
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İLİ	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karabıyık	
ALINDI	Mithatpaşa Cad. No:489-451	
Pafta Adı-Parçesi	121-698-7	
Yapının Adı		
Yapının Tarihi		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
BÖLÜM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☐	
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
BÖLÜM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☒ DİĞER	
KAT DURUMU		
-Bodrum + İki Kat-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☐ KİRALCI ☐ DİĞER	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TESCİLİ ÖNERİLEN	☐	
TESCİLİZ	☐	
BINANIN TAŞIVICI YAPISI		
BETONARME	☐ AĞAÇ	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		
PENCERE SÖVESİ	☒ KOŞE SİLME	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDÜRÜ	
SAÇAK BORDÜRÜ	☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☐	
AZ DEĞİŞMİŞ	☒	
ÖZGÜN OLMAYAN	☐	
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOL (Merli)	☒	
ELİ BORDÜRÜNDE (Ağız)	☐	
PAYANDA (Ağız)	☐	
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMBA	☒ SAHİPİN	
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
DİĞER	☐	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
Yapıya girilmemiştir.		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	
Güngör Uğurel	Prof.Dr. Elif Akyüz LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

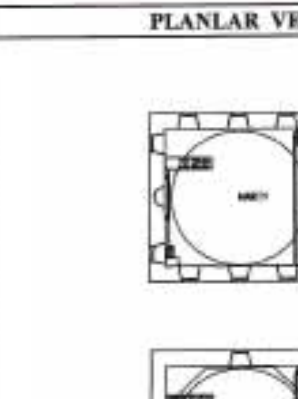
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	EZMİR		
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Karacaoğlu		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:459		
Pafta-Ada-Parsel	126- 794-3		
Yapının Adı	Eski Askeri Hastane		
Yapının Tarihi	1992		
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE		
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
MEVCUT DURUMU		 	
KONUT	TİCARETHANE		
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
Diğer: Askeri Depo	BOŞ		
KAT DURUMU			
-2-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☒ BİTİŞİK		Diğer
KULLANICI DURUMU			
DEVLET	☒ VAKIF		ÖZEL
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☒		
TESCİLİ ÖNERİLEN			
TESCİLSİZ			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	AHŞAP		
TAŞ BİNA	ALMAŞIK		
TAŞ VE TUĞLA	☒ Diğer		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVESİ	☒ KOŞU SİLMESİ		
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU		
BAÇAK BORDURU			
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN	☒		
AZ DEĞİŞMİŞ			
ÖZGÜN OLMAYAN			
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)			
ELİ BOĞRUĞUNDE (Ahşap)			
PAYANDA (Ahşap)			
ÇIKMA TÜRÜ			
ÇUMBA	SAHNİŞİN		
ACIK ÇIKMA	Açık ve Kapalı		
Diğer	Çıkma bir.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK			
Diğer	☒		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
Yapıya girilmedi.			
			
Ö: 1 / 1000 (Zamir i Namazda Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Anıtları)			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
HAZIRLAYAN	YÖNETEN		
Gürşen Uğural	Prof. Dr. Esi Akçıl LEVİ		

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ						
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR				
İLİ	İZMİR					
İLÇESİ	KONAK					
MAHALLE - MEVKİ	Kamutina					
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:461					
Pafta-Ada-Parcel	126- 704-5					
Yapının Adı	Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi					
Yapım Tarihi	1881					
YAPI KULLANIM DURUMU						
KONUT	☐ TİCARETHANE					
EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI					
DİĞER	Diğerleri					
MEVCUT DURUMU						
KONUT	☐ TİCARETHANE					
EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI					
DİĞER	BOŞ					
KAT DURUMU						
- Bodrum - 1. Kat -						
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU						
AYRIK	☒ BİTİŞİK	☐ DİĞER	PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER			
KULLANICI DURUMU						
DEVLET	☒ VAKIF	☐ ÖZEL				
YAPI TÜRÜ						
TESCİLİ	☒					
TESCİLİ ÖNERİLEN	☐					
TESCİLİZ						
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI						
BETONARME	☐ AĞAÇ	☐				
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	☐				
TAŞ VE TUĞLA	☒	DİĞER				
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ						
PENCERE SÖVESİ	☒	KÖŞE SÜLMESİ				
KAPI SÖVESİ	☒	KAT BORDURU				
SAÇAK BORDURU	☒					
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU						
ÖZGÜN	☒					
AZ DEĞİŞMİŞ	☐					
ÖZGÜN OLMAYAN			ÇIKMA ÖGELERİ			
ÇIKMA ÖGELERİ						
KONSOL (Metal)	☐					
ELİ BOĞURÜNDE (Ağaç)	☐					
PAYANDA (Ağaç)	☐					
ÇIKMA TÜRÜ						
CUMBA	☐ ŞAHİTŞİN	☐	PLAN TİPİ			
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	☐				
DİĞER	☐ Çıkma bti.	☐				
PLAN TİPİ						
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐					
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐					
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☒		YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
DİĞER	☐					
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR						
					T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI	
					HAZIRLAYAN	
					YÖNETEN	
			Güngör Uğural 2002800090		Prof.Dr. Elif Akay LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İLİ	İZMİR		
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Karantina		
ADRESİ	Mithatpaşa Cad. 181 sok. No:7		
Pafta-Ada-Parcel	122-704-4		
Yapının Adı	Karantina Hanımı		
Yapının Tarihi	1840-1880		
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE		
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
DİĞER: Hanım			
MEVCUT DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE		
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
DİĞER: Hanım			
KAT DURUMU			
-1-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☒ İHTİŞİK	☐ DİĞER	
KULLANICI DURUMU			
DEVLET	☐ VAKIF	☒ ÖZEL	
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ		☒	
TESCİLİ ÖNERİLEN		☐	
TESCİLİZ		☐	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	☐ AHŞAP	☐	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	☐	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	☐	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVESİ	☐ KOŞE SİLMESİ	☐	
KAPI SÖVESİ	☐ KAT BORDURU	☐	
SAÇAK BORDURU	☐	☐	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN	☐	☒	
AZ DEĞİŞMİŞ	☐	☒	
ÖZGÜN OLMAYAN	☐	☐	
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)	☐	☐	
ELİ BÖĞRÜNDE (Ahşap)	☐	☐	
FAYANDA (Ahşap)	☐	☐	
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☐ SAHİPİN	☐	
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapat	☐	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	☐	
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	☐	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐	☐	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	☐	
DİĞER	☒	☐	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER			
 PLAN (Ölç: 2003, 1:40)			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
HAZIRLAYAN		YÖNETEN	
Güngör Uğural	2002800590	Prof.Dr. Elif Akyüz LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	İZMİR	 	
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Karantina	 	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:		
Pafta-Ada-Parsel	022-703-5	 	
Yapının Adı	Hamidiye Camii		
Yapınin Tarihi	1889-1890	 	
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE	 	
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
MEVCUT DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE		
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
DİĞER: Cami	BOŞ		
KAT DURUMU			
-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☒ BİTİŞİK ☐ DİĞER		
KULLANICI DURUMU			
DEVLET	☐ VAKIF ☒ ÖZEL		
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☒		
TESCİLİ ÖNERİLEN	☐		
TESCİLSİZ	☐		
BINANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	☐ AHŞAP		
YAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK		
YAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCİRE SÖVESE	☐ KÖŞK SİLMESİ		
KAPI SÖVESE	☐ KAT BORDURU		
SACAK BORDURU	☐		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN	☒		
AZ DEĞİŞMİŞ	☐		
ÖZGÜN OLMAYAN	☐		
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)	☐		
ELİ BOĞRUNDE (Ahşap)	☐		
PAYANDA (Ahşap)	☐		
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☐ SAHNİŞİN		
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve kapalı		
DİĞER	☐ Çıkma bir.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
DİĞER	☒		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
HAZIRLAYAN			
Güngör Uğural	2002900590		
YÖNETEN			
Prof.Dr. Elif Akıncı LEVİ			

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İL	EZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Karantina	
ADRES	Mithatpaşa Cad, No:678	
Pafta-Ada-Parsel	022-793-42	
Yapının Adı		
Yapın Tarihi		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER	☐ DİĞER	
KAT DURUMU		
-0,0 kat + çatı kat-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ BİTİŞİK	
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TESCİLİ ÖNERİLEN		
TESCİL NO:		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	☐ AHŞAP	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		
PENCERE SÖVESE	☒ KÖŞE SİLMESE	
KAPI SÖVİSİ	☒ KAT BORDÜRÜ	
SAÇAK BORDÜRÜ	☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☒	
AZ DEĞİŞMİŞ	☐	
ÖZGÜN OLMAYAN	☐	
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOL (Mural)	☒	
ELİ BOĞRÜNDE (Ahşap)		
PAYANIDA (Ahşap)		
ÇIKMA TÜRÜ		
CIYIRDA	☐ SAHNEŞİN	
AÇIK ÇIKMA	☒ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☒	
DİĞER	☐	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		

T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI

HAZIRLAYAN

Gürşin Uğural

2002900590

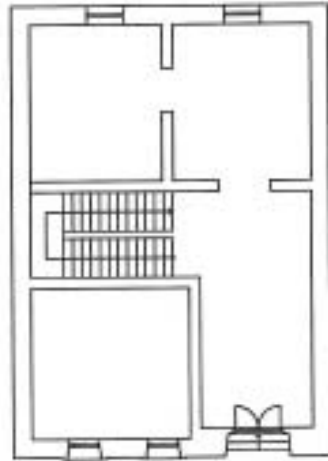
YONETEN

Prof.Dr. Elif Akayır LEVİ

33

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İLİ	İZMİR		
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKEİ	Karantina		
AİRES	Mithatpaşa Cad. No:567		
Pafta Adı-Parcel	125-734-16		
Yapının Adı			
Yapının Tarihi			
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	☒ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER			
MEVCUT DURUMU			
KONUT	☐ TİCARETHANE	☒	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	☐	
DİĞER	☐ BOŞ	☒	
KAT DURUMU			
3.			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☐ BİTİŞİK	☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU			
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI	☒ DİĞER	
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☒		
TESCİLİ ÖNERİLEN	☐		
TESCİLİZ	☐		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BE-TONARME	☐ AĞŞAP	☐	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	☐	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	☐	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVESİ	☒ KOŞE SİLMESİ	☒	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU	☒	
SAÇAK BORDURU	☒	☐	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN	☐		
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN	☐		
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)	☒		
ELİ DOĞRUNDE (Ağşap)	☐		
PAYANDA (Ağşap)	☐		
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☒ SAHNİNİN	☐	
AÇIK ÇIKMA	☒ Açık ve Kapalı	☐	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	☐	
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
DİĞER	☐		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
Yapıya girilemedi.			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
HAZIRLAYAN		YÖNETEN	
Güngör Uğural 2002900550		Prof.Dr. Elif Akyüz LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ	
İMAR DURUMU İLİ: İZMİR İLÇESİ: KONAK MAHALLE - MEYKİ: Sarımsın ADRES: Mithatpaşa Cad. No:571 Pafta-Ada-Parşel: 1:25-734-14 Yapının Adı: Yapın Tarihi:	FOTOĞRAFLAR
YAPI KULLANIM DURUMU KONUT: ☐ ☒ TİCARETHANE EĞİTİM: ☐ DİNİ YAPI DİĞER:	
MEVCUT DURUMU KONUT: ☐ TİCARETHANE EĞİTİM: ☐ DİNİ YAPI DİĞER: ☐ BOŞ	
KAT DURUMU 2-	
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU AYRIK: ☐ BİTİŞİK: ☒ DİĞER: ☐	
KULLANICI DURUMU EV SAHİBİ: ☐ KİRAÇI: ☐ DİĞER: ☐	
YAPI TÜRÜ TESCİLİ: ☒ TESCİLİ ÖNERİLEN: ☐ TESCİLDE: ☐	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI BETONARME: ☐ AĞSAP TAŞ BİNA: ☐ ALMAŞIK TAŞ VE TUĞLA: ☒ DİĞER: ☐	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ PENCERE SÖVESİ: ☒ KÖŞE SİLMESİ KAPI SÖVESİ: ☒ KAT BORDURU BAÇAK BORDURU: ☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU ÖZGÜN: ☐ AZ DEĞİŞMİŞ: ☒ ÖZGÜN OLMAYAN: ☐	PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER
ÇIKMA ÖGELERİ KONSOL (Merdiven): ☒ ELİ BOĞRUNDUĞU (Ağız): ☐ PAVANDA (Ağız): ☐	
ÇIKMA TÜRÜ CUMBA: ☒ SAHNİŞİN AÇIK ÇIKMA: ☐ Açık ve Kapalı DİĞER: ☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ YANİ HOLLÜ - ASİMETRİK ORTA HOLLÜ - SİMETRİK ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK DİĞER: ☐	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR 	ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI	
HAZIRLAYAN Güngör Uğural	YÖNETEN Prof. Dr. Elif Akyüz LEVİ
2002900990	
	35

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İL	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Koşu	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:629	
Pafta Ada Parçesi	127-2540-19	
Yapının Adı		
Yapının Tarihi		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER:		
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER:	☒ DİĞER	
KAT DURUMU		
-2-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇİ ☐ DİĞER	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TESCİLİ ÖNERİLEN		
TESCİL ALD.		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	☐ AĞSAP	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		
PENCERE SÖVESESİ	☐ KÖŞE SİLMESİ	
KAPI SÖVESESİ	☐ KAT BORDURU	
BAÇAK BORDURU		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÇÖZÜN	☒	
AZ DEĞİŞMİŞ		
ÇÖZÜN OLMAYAN		
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOB. (Merb.)		
ELİ BÖKÜNDÜRE (Aksap)		
PAYANDA (Aksap)		
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMBA	☐ SAHNİŞİN	
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK		
DİĞER		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
Yapıya girilmedi.		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		37
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	
Gürşün Uğurel 2002900590	Prof.Dr. Elif Akyüz UEM	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ																																																																																																																	
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">İMAR DURUMU</th> <th>FOTOĞRAFLAR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>İLİ</td> <td>İZMİR</td> <td rowspan="10"> </td> </tr> <tr> <td>İLÇESİ</td> <td>KONAK</td> </tr> <tr> <td>MAHALLE - MEVKİ</td> <td>Kağıtçıyılı</td> </tr> <tr> <td>ADRES</td> <td>Mithatpaşa Cad. No:339</td> </tr> <tr> <td>Pafis-Ada-Parasol</td> <td>127-2540-12</td> </tr> <tr> <td>Yapının Adı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Yapın Tarzı</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">YAPI KULLANIM DURUMU</td> </tr> <tr> <td>KONUT</td> <td>☒ TİCARETHANE</td> </tr> <tr> <td>EĞİTİM</td> <td>☐ DİNİ YAPI</td> </tr> <tr> <td colspan="2">MEVCUT DURUMU</td> </tr> <tr> <td>KONUT</td> <td>☐ TİCARETHANE</td> </tr> <tr> <td>EĞİTİM</td> <td>☒ DİNİ YAPI</td> </tr> <tr> <td>DİĞER:</td> <td>BOŞ</td> </tr> <tr> <td colspan="2">KAT DURUMU</td> </tr> <tr> <td colspan="2">-</td> </tr> <tr> <td colspan="2">YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU</td> </tr> <tr> <td>AYRIK</td> <td>☐ İHTİŞİK ☒ DİĞER</td> </tr> <tr> <td colspan="2">KULLANICI DURUMU</td> </tr> <tr> <td>DEVLET</td> <td>☐ VAKIF ☐ ÖZEL ☒</td> </tr> <tr> <td colspan="2">YAPI TÜRÜ</td> </tr> <tr> <td>TESCİLLİ</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>TESCİLİ ÖNERİLEN</td> <td></td> </tr> <tr> <td>YENİ H. Q7</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">BİNANIN TAŞIYICI YAPISI</td> </tr> <tr> <td>BETONARME</td> <td>☐ AHŞAP</td> </tr> <tr> <td>TAŞ BİNA</td> <td>☐ ALMAŞIK</td> </tr> <tr> <td>TAŞ VE TUĞLA</td> <td>☒ DİĞER</td> </tr> <tr> <td colspan="2">YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ</td> </tr> <tr> <td>PENCERE SÖVESE</td> <td>☒ KOŞE SİLMESİ</td> </tr> <tr> <td>KAPI SÖVESE</td> <td>☒ KAT BORDURU</td> </tr> <tr> <td>SAÇAK BORDURU</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td colspan="2">YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU</td> </tr> <tr> <td>ÖZGÜN</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>AZ DEĞİŞMİŞ</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>ÖZGÜN OLMAYAN</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">ÇIKMA ÖGELERİ</td> </tr> <tr> <td>KONSOL (Metal)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>ELİ BOĞRUCUSU (Ahşap)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>PAYANDA (Ahşap)</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">ÇIKMA TÜRÜ</td> </tr> <tr> <td>CUMBA</td> <td>☐ SALINISIN</td> </tr> <tr> <td>AÇIK ÇIKMA</td> <td>☐ Açık ve Kapalı</td> </tr> <tr> <td>DİĞER</td> <td>☐ Çıkma bir.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">PLAN TİPİ</td> </tr> <tr> <td>YAN HOLLÜ - ASİMETRİK</td> <td></td> </tr> <tr> <td>ORTA HOLLÜ - SİMETRİK</td> <td></td> </tr> <tr> <td>ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK</td> <td></td> </tr> <tr> <td>DİĞER</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> </tr> <tr> <td colspan="2">T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI</td> </tr> <tr> <td>HAZIRLAYAN</td> <td>YÖNETEN</td> </tr> <tr> <td>Görgün Uğural 2002000590</td> <td>Prof. Dr. Elif Akyüz LEVİ</td> </tr> </tbody> </table>		İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	İLİ	İZMİR		İLÇESİ	KONAK	MAHALLE - MEVKİ	Kağıtçıyılı	ADRES	Mithatpaşa Cad. No:339	Pafis-Ada-Parasol	127-2540-12	Yapının Adı		Yapın Tarzı		YAPI KULLANIM DURUMU		KONUT	☒ TİCARETHANE	EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	MEVCUT DURUMU		KONUT	☐ TİCARETHANE	EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI	DİĞER:	BOŞ	KAT DURUMU		-		YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		AYRIK	☐ İHTİŞİK ☒ DİĞER	KULLANICI DURUMU		DEVLET	☐ VAKIF ☐ ÖZEL ☒	YAPI TÜRÜ		TESCİLLİ	☒	TESCİLİ ÖNERİLEN		YENİ H. Q7		BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		BETONARME	☐ AHŞAP	TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		PENCERE SÖVESE	☒ KOŞE SİLMESİ	KAPI SÖVESE	☒ KAT BORDURU	SAÇAK BORDURU	☒	YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		ÖZGÜN	☐	AZ DEĞİŞMİŞ	☒	ÖZGÜN OLMAYAN		ÇIKMA ÖGELERİ		KONSOL (Metal)		ELİ BOĞRUCUSU (Ahşap)		PAYANDA (Ahşap)		ÇIKMA TÜRÜ		CUMBA	☐ SALINISIN	AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı	DİĞER	☐ Çıkma bir.	PLAN TİPİ		YAN HOLLÜ - ASİMETRİK		ORTA HOLLÜ - SİMETRİK		ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK		DİĞER		YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR				T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		HAZIRLAYAN	YÖNETEN	Görgün Uğural 2002000590	Prof. Dr. Elif Akyüz LEVİ
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR																																																																																																															
İLİ	İZMİR																																																																																																																
İLÇESİ	KONAK																																																																																																																
MAHALLE - MEVKİ	Kağıtçıyılı																																																																																																																
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:339																																																																																																																
Pafis-Ada-Parasol	127-2540-12																																																																																																																
Yapının Adı																																																																																																																	
Yapın Tarzı																																																																																																																	
YAPI KULLANIM DURUMU																																																																																																																	
KONUT	☒ TİCARETHANE																																																																																																																
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI																																																																																																																
MEVCUT DURUMU																																																																																																																	
KONUT	☐ TİCARETHANE																																																																																																																
EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI																																																																																																																
DİĞER:	BOŞ																																																																																																																
KAT DURUMU																																																																																																																	
-																																																																																																																	
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU																																																																																																																	
AYRIK	☐ İHTİŞİK ☒ DİĞER																																																																																																																
KULLANICI DURUMU																																																																																																																	
DEVLET	☐ VAKIF ☐ ÖZEL ☒																																																																																																																
YAPI TÜRÜ																																																																																																																	
TESCİLLİ	☒																																																																																																																
TESCİLİ ÖNERİLEN																																																																																																																	
YENİ H. Q7																																																																																																																	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI																																																																																																																	
BETONARME	☐ AHŞAP																																																																																																																
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK																																																																																																																
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER																																																																																																																
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ																																																																																																																	
PENCERE SÖVESE	☒ KOŞE SİLMESİ																																																																																																																
KAPI SÖVESE	☒ KAT BORDURU																																																																																																																
SAÇAK BORDURU	☒																																																																																																																
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU																																																																																																																	
ÖZGÜN	☐																																																																																																																
AZ DEĞİŞMİŞ	☒																																																																																																																
ÖZGÜN OLMAYAN																																																																																																																	
ÇIKMA ÖGELERİ																																																																																																																	
KONSOL (Metal)																																																																																																																	
ELİ BOĞRUCUSU (Ahşap)																																																																																																																	
PAYANDA (Ahşap)																																																																																																																	
ÇIKMA TÜRÜ																																																																																																																	
CUMBA	☐ SALINISIN																																																																																																																
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı																																																																																																																
DİĞER	☐ Çıkma bir.																																																																																																																
PLAN TİPİ																																																																																																																	
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK																																																																																																																	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK																																																																																																																	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK																																																																																																																	
DİĞER																																																																																																																	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR																																																																																																																	
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI																																																																																																																	
HAZIRLAYAN	YÖNETEN																																																																																																																
Görgün Uğural 2002000590	Prof. Dr. Elif Akyüz LEVİ																																																																																																																

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU	
İL	İZMİR
İLÇESİ	KONAK
MAHALLE - MEVKE	Kıyıköy
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:51
Pafta-Ada-Parcel	130-2750-18
Yapının Adı	
Yapın Tarihi	
YAPI KULLANIM DURUMU	
KONUT	☒ TİCARETHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER	
MEVCUT DURUMU	
KONUT	☐ TİCARETHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER	☒ DİĞER
KAT DURUMU	
-2-	
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU	
AYRIK	☒ BİTİŞİK
DİĞER	
KULLANICI DURUMU	
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI
DİĞER	
YAPI TÜRÜ	
TESCİLİ	☒
TESCİLİ ÖNERİLEN	
TESCİLSİZ	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI	
BETONARME	☐ AĞSAP
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ	
PENCERE SÖVESE	☒ KÖŞE SİLMESİ
KAPI SÖVESE	☒ KAT BORDOBU
SAÇAK BORDOBU	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU	
ÖZGÜN	
AZ DEĞİŞMİŞ	☒
ÖZGÜN OLMAYAN	
ÇIKMA ÖĞELERİ	
KONSO (Metal)	☒
ELİ BOĞURUNDE (Ağaç)	
PAYANDA (Ağaç)	
ÇIKMA TÜRÜ	
CUMBA	☒ SAHİNSİN
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı
DİĞER	☐ Çıkma bir.
PLAN TİPİ	
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	
DİĞER	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR	
Yapının statik durumu uygun olmadığından girilmedi.	

FOTOĞRAFLAR

T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI

HAZIRLAYAN

Gökçen Uğural

2002900590

YÖNETEN

Prof.Dr. Elif Aykız LEVİ

39

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU	FOTOĞRAFLAR
İLİ: İZMİR	
İLÇESİ: KONAK	
MAHALLE - MEVKİ: Kâğıtlıca	
ADRES: Mithatpaşa Cad. No:675	
Pafta-Ada-Parcel: 128-791-19	
Yapının Adı:	
Yapın Tarihi:	
YAPI KULLANIM DURUMU	
KONUT: ☒ TİCARİTHANE	
EĞİTİM: ☐ DİNİ YAPI	
DİĞER:	
MEVCUT DURUMU	
KONUT: ☐ TİCARİTHANE	
EĞİTİM: ☐ DİNİ YAPI	
DİĞER: ☐ DİĞER	
KAT DURUMU	
-Bodrum+1 ki kat-	
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU	
AYRIK: ☐ BİTİŞİK: ☒ DİĞER: ☐	
KULLANICI DURUMU	
EV SAHİBİ: ☐ KİRAÇI: ☐ DİĞER: ☐	
YAPI TÜRÜ	
TESCİLİ: ☐	
TESCİLİ ÖNERİLEN: ☐	
TESCİLSEZ: ☒	
BİNANIN TASIYICI YAPISI	
BETONARME: ☐ AHŞAP: ☐	
TAŞ BİNA: ☐ ALMAŞIK: ☐	
TAŞ VE TUĞLA: ☒ DİĞER: ☐	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ	
PENCERE SÖVESE: ☒ KOŞE SİLMESİ: ☐	
KAPI SÖVESE: ☒ KAT BORDURU: ☐	
SAÇAK BORDURU: ☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU	
ÖZGÜN: ☐	
AZ DEĞİŞMİŞ: ☒	
ÖZGÜN OLMAYAN: ☐	
ÇIKMA ÖGELERİ	
KONSOL (Metal): ☒	
ELİ BORDURİNDE (Ahşap): ☐	
PAYANDA (Ahşap): ☐	
ÇIKMA TÜRÜ	
CUMBA: ☒ SAHİPŞİN: ☐	
AÇIK ÇIKMA: ☐ Açık ve Kapalı: ☐	
DİĞER: ☐ Çıkma bir: ☐	
PLAN TİPİ	
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK: ☐	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK: ☐	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK: ☐	
DİĞER: ☐	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR	
Yapının statik durumu uygun olmadığından yapıya girilmedi.	
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI	
HAZIRLAYAN	YÖNETEN
Gürşün Uğural	Prof.Dr. Etil Akyüz LEVİ
2002900690	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ							
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR					
İL	İZMİR						
İLÇESİ	KONAK						
MAHALLE - MEVKİ	Kızılkaya						
ADRES	Mithatpaşa Cad. 141 sok. No:						
Pafta-Ada-Parsel	029-809						
Yapının Adı	Cami Kütüphane						
Yapının Türü							
YAPI KULLANIM DURUMU							
KONUT	☐ İTİCARETHANE						
EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI						
DİĞER:							
MEVCUT DURUMU							
KONUT	☐ İTİCARETHANE						
EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI						
DİĞER:	BOŞ						
KAT DURUMU							
-1-							
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU							
AYRIK	☒ İHTİŞİK	☐ DİĞER					
KULLANICI DURUMU							
DEVLET	☐ VAKIF	☒ ÖZEL					
YAPI TÜRÜ							
TESCİLİ	☒						
TESCİLİ ÖNERİLEN							
TESCİLİSİZ							
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI							
BETONARME	☐ AHŞAP						
TAŞ İBNA	☐ ALMAYAN						
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER						
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ							
PENCERE SÖVESİ	☒ KOŞU SİLMESİ	☒					
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU	☒					
SAÇAK BORDURU	☒	☒					
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU							
ÖZGÜN	☐						
AZ DEĞİŞMİŞ	☒						
ÖZGÜN OLMAYAN	☐						
ÇIKMA ÖGELERİ							
KONSOL (Metal)	☐						
ELİ BORDURUNDE (Ahşap)	☐						
PAYANDA (Ahşap)	☐						
ÇIKMA TÜRÜ							
CUMHA	☐ SAHİBİN						
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve kapalı						
DİĞER	☐ Çıkma bir.						
PLAN TİPİ							
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐						
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐						
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐						
DİĞER	☒						
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR							
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI							
HAZIRLAYAN		YÖNETEN					
Güngör Uğural		Prof. Dr. Etiler Akçıl LEVİ					

41/b

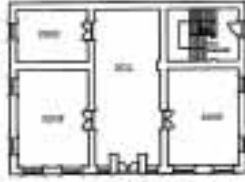
MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İLİ	İZMİR		
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKE	Kuşçuyah		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:806		
Pafta-Ada-Parcel	128-791-18		
Yapının Adı			
Yapım Tarihi			
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	☒ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER:			
MEVCUT DURUMU			
KONUT	☒ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER:	☐ BOŞ		
KAT DURUMU			
-Bodrum+iki kat-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AVRIK	☒ BİTİŞİK ☐ DİĞER		
KULLANICI DURUMU			
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI ☒ DİĞER		
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☒		
TESCİL ÖNERİLEN			
TESCİLSİZ			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	☐ AHSAP		
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK		
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PİNKURU SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ		
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU		
SAÇAK BORDURU	☒		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN			
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN			
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)	☒		
ELİ BÖĞÜKÜNDE (Ahşap)			
PAYANDA (Ahşap)			
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☒ SAHNİŞİN		
ACIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı		
DİĞER	☐ Çıkma bir.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK			
DİĞER			
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
HAZIRLAYAN	YÖNETEN		
Gürşün Uğural	2002900590		
Prof.Dr. Etil Akyüz LEVİ			

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU	FOTOĞRAFLAR
İLİ İZMİR	
İLÇESİ KONAK	
MAHALLE - MEVKİ Kıpırcıyolu	
ADRES Mithatpaşa Cad. No:808	
Pafta-Ada-Parsel 028-791-19	
Yapının Adı	
Yapının Tarihi	
YAPI KULLANIM DURUMU	
KONUT ☐ TİCARETHANE ☒	
EĞİTİM ☐ DİNİ YAPI ☐	
DİĞER:	
MEVCUT DURUMU	
KONUT ☐ TİCARETHANE ☐	
EĞİTİM ☐ DİNİ YAPI ☐	
DİĞER: ☐ BOŞ ☒	
KAT DURUMU	
-Döşüm -bir kat- çatı kat-	
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU	
AYRIK ☐ BİTİŞİK ☐ DİĞER ☒	
KULLANICI DURUMU	
EV SAHİBİ ☐ KİRAÇI ☐ DİĞER ☐	
YAPI TÜRÜ	
TESCİLİ ☒	
TESCİL ANAHTARLI ☐	
TESCİL SİZ ☐	
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI	
BETONARME ☐ AHŞAP ☐	
TAŞ BİNA ☐ ALMAŞIK ☐	
TAŞ VE TUĞLA ☒ DİĞER ☐	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ	
PENCERE SÖVEŚİ ☒ KÖŞE SİLMENİ ☒	
KAPI SÖVEŚİ ☒ KAT BORDÜRÜ ☒	
SAÇAK BORDÜRÜ ☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU	
ÖZGÜN ☐	
AZ DEĞİŞMİŞ ☒	
ÖZGÜN OLMAYAN ☐	
ÇIKMA ÖĞELERİ	
KONSOL (Metal) ☐	
ELİ BOĞURUNDE (Ahşap) ☐	
PAYANDE (Ahşap) ☐	
ÇIKMA TÜRÜ	
CÜMBA ☐ SAHİPŞİN ☐	
AÇIK ÇIKMA ☐ Açık ve Kapalı ☐	
DİĞER ☐ Çıkma bir. ☐	
PLAN TİPİ	
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK ☐	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK ☐	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK ☐	
DİĞER ☐	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR	
Yapıya girilemedi.	
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI	
HAZIRLAYAN	YÖNETEN
Gürşün Uğurel	Prof.Dr. Eri Akylar Levi

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	İZMİR		
İLÇE	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Üçokuz		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:727b		
Pafta-Ada-Parcel	149-838-50		
Yapının Adı	Hakimiyeti Millîye İhtisastan Okulu		
Yapın Tarihi	1905	 	
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	☐ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI		
DİĞER:			
MEVCUT DURUMU			
KONUT	☐ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI		
DİĞER:	BOŞ		
KAT DURUMU		PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER	
-2-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AVRIK	☒ İTTİFAK ☐ DİĞER		
KULLANICI DURUMU			
DEVLET	☒ VAKIF ☐ ÖZEL		
YAPI TÜRÜ		 	
TESCİLİ	☒		
TESCİLİ ÖNİMLERİ			
TESCİLİZ			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BEÇONARME	☐ AHIŞAP		
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK		
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ		
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU		
SACAK BORDURU	☒		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN	☐		
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN	☐		
ÇIKMA ÖĞELERİ			
KONSOL (Metal)	☐		
ELİ BOĞURONDE (Ahşap)	☐		
PAYANDA (Ahşap)	☐		
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☐ SAHİPİN		
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı		
DİĞER	☐ Çıkma hic.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
DİĞER	☐		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
		T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI	
		HAZIRLAYAN	
		YÖNETEN	
		Güçlü Uğur	
2002900500		Prof.Dr. Eri Akyüz LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ		FOTOĞRAFLAR					
İMAR DURUMU İLİ: ZMİR İLÇESİ: KONAK MAHALLE - MEVKİ: Göztepe ADRES: Mithatpaşa Cad. No:896-894 Pafta-Ada-Parcel: 151-834-5/6 Yapının Adı: Yapım Tarihi:							
YAPI KULLANIM DURUMU KONUT: ☐ ☒ TİCARETHANE EĞİTİM: ☐ DİNİ YAPI DİĞER:							
MEVCUT DURUMU KONUT: ☐ ☒ TİCARETHANE EĞİTİM: ☐ DİNİ YAPI DİĞER: BOŞ							
KAT DURUMU -Bodrum-iki kat-							
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU AYRIK: ☐ BİTİŞİK: ☒ DİĞER:							
KULLANICI DURUMU EV SAHİBİ: ☒ KIRACI: ☐ DİĞER:							
YAPI TÜRÜ TESCİLİ: ☐ ☒ TESCİL ÖNERİLEN: ☐ TESCİLDE: ☐							
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI BETONARME: ☐ AĞAÇ: TAŞ BİNA: ☐ ALMAŞIK: TAŞ VE TUĞLA: ☒ DİĞER:							
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ PENCERE SÖVESİ: ☒ KÖŞE SİLMESİ: ☐ KAPI SÖVESİ: ☒ KAT BORDURU: ☒ SAÇAK BORDURU: ☒							
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU ÖZGÜN: ☐ ☒ AZ DEĞİŞMİŞ: ☐ ÖZGÜN OLMAYAN: ☐							
ÇIKMA ÖÇELERİ KONSOL (Metal): ☐ ☒ ELİ BOĞRÜNDE (Ağaç): FAYANDA (Ağaç):							
ÇIKMA TÜRÜ CUMBA: ☐ ☒ SAHNİŞİN AÇIK ÇIKMA: ☐ Açık ve Kapalı DİĞER: Çıkma bir.							
PLAN TİPİ YAN HOLLÜ - ASİMETRİK: ORTA HOLLÜ - SİMETRİK: ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK: DİĞER: ☒							
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR 							
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		47					
HAZIRLAYAN						YÖNETEN	
Gürgün Uğurel 2002900590						Prof.Dr. Elif Akçığır LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ				
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR		
İLİ	EZMİR			
İLÇESİ	KONAK			
MAHALLE - MEVKİ	Kızıltepe			
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:793-795			
Pafta-Ada-Parcel	151-439-48			
Yapının Adı				
Yapının Tarihi				
YAPI KULLANIM DURUMU				
KONUT	TİCARETHANE			☒
EĞİTİM	DİNİ YAPI			☐
DİĞER:		☐		
MEVCUT DURUMU				
KONUT	TİCARETHANE			☐
EĞİTİM	DİNİ YAPI			☐
DİĞER:	BOS			☒
KAT DURUMU				
-1-				
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU				
AYRIK	BİTİŞİK	☒	DİĞER	
KULLANICI DURUMU				
EV SAHİBİ	KİRAÇI	☐	DİĞER	
YAPI TÜRÜ				
TESCİLİ		☐		
TESCİLİ ÖNERİLEN		☒		
TESCİLSİZ		☐		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI				
BETONARME	AHŞAP	☐		
TAŞ BİNA	ALMAŞIK	☐		
TAŞ VE TUĞLA	DİĞER	☒		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ				
PENCERE SÖVESİ	☒	KÖŞE SİLMESİ	☐	
KAPI SÖVESİ	☒	KAT BORDURU	☒	
SAÇAK BORDURU	☒			
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU				
ÖZGÜN		☒		
AZ DEĞİŞMİŞ		☐		
ÖZGÜN OLMAYAN		☐		
ÇIKMA ÖGELERİ				
KONSOL (Merdiv)		☐		
ELİ BORDURUNDU (Ahşap)		☐		
PAYANDA (Ahşap)		☐		
ÇIKMA TÜRÜ				
CUMBA	SAHİPİN	☐		
AÇIK ÇIKMA	Açık ve Kapalı	☐		
DİĞER	Çıkma bir.	☐		
PLAN TİPİ				
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK		☐		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK		☐		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK		☐		
DİĞER		☒		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR				
Yapının içine girilmedi.				
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI				
HAZIRLAYAN		YÖNETEN		
Göğün Uğural		Prof.Dr. Elif Akyüz LEVİ		

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ			
İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	İZMİR	 	
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Göktepe		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No 797		
Pafta-Ada-Parcel	131-839-47		
Yapının Adı			
Yapın Tarih			
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	☒ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER:			
MEVCUT DURUMU			
KONUT	☒ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
DİĞER:			
KAT DURUMU			
-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☐ BİTİŞİK	☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU			
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI	☒ DİĞER	
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☐		
TESCİLİ ÖNERİLEN	☒		
TESCİL NO			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	☐ AĞAÇ		
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK		
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVENİ	☒ KOŞE SİLMESİ		
KAPI SÖVENİ	☒ KAT BORDURU		
SAÇAK BORDURU	☒		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN	☐		
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN	☐		
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)	☐		
ELİ BORDURONDE (Ağaç)	☐		
PAYANDA (Ağaç)	☐		
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMRA	☐ SAHNİŞİN		
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı		
DİĞER	☐ Çıkma br.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐		
DİĞER			
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
Yapının ismi girilmedi.			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
HAZIRLAYAN	YONETEN		
Gürşün Uğural	Prof.Dr. Es. Akyüz LEVİ		

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İLİ	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Göztepe	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:907	
Pafta-Ada-Parcel	156-869-4	
Yapının Adı	Aradolu Apartmanı	
Yapının Tarihi	20.yy. başlarında	
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER:		
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER:	BOŞ	
KAT DURUMU		
-Bodrum +dört kat-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU		
DEVLET	☐ VAKİF ☒ ÖZEL	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLİ	☒	
TESCİLİ ÖNERİLEN		
TESCİLSİZ		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BETONARME	☐ AHŞAP	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLME	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU	
SACAK BORDURU	☒	
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☐	
AZ DEĞİŞMİŞ	☒	
ÖZGÜN OLMAYAN	☐	
ÇIKMA ÖGELERİ		
KONSOİ (Merdiv)		
ELİ BORDURUNDE (Ahşap)		
PAYANDA (Ahşap)		
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMBA	☐ SAHNİŞİN	
AÇIK ÇIKMA	☒ Açık ve Kapalı	
DİĞER	Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐	
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐	
DİĞER	☒	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		50
HAZIRLAYAN	YÖNETEN	
Gökün Uğural 2002900560	Prof.Dr. Eni Akyüz LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU	
İLİ	İZMİR
İLÇESİ	KONAK
MAHALLE + MEVKİ	Örnekte
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:1021
Pafta-Ada-Parcel	159-886-1/2
Yapının Adı	
Yapının Tarihi	
YAPI KULLANIM DURUMU	
KONUT	☒ TİCARİTİHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER:	
MEVCUT DURUMU	
KONUT	☐ TİCARİTİHANE
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI
DİĞER:	☒ BOŞ
KAT DURUMU	
↓	
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU	
AYRIK	☐ BİTİŞİK ☒ DİĞER
KULLANICI DURUMU	
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇİ ☐ DİĞER
YAPI TÜRÜ	
TESCİLİ	☒
TESCİLİ ÖNERİLEN	☐
TESCİLİZ	☐
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI	
BEYTONARME	☐ AĞSAP
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER
YAPININ DİŞ ÖZELLİKLERİ	
PENCİRE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU
KAÇAK BORDURU	☐
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU	
ÖZGÜN	☒
AZ DEĞİŞMİŞ	☐
ÖZGÜN OLMAYAN	☐
ÇIKMA ÖGELERİ	
KONSOİ (Merdiv)	☒
ELİ BÖĞRÜNDE (Ağız)	☐
PAYANDA (Ağız)	☐
ÇIKMA TÜRÜ	
CUMBA	☒ SAHİPİN
AÇIK ÇIKMA	☐ Açık ve Kapalı
DİĞER	☐ Çıkma bir
PLAN TİPİ	
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK	☐
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK	☐
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK	☐
DİĞER	☐
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR	
Yapıya girilmemi.	

FOTOĞRAFLAR

T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI

HAZIRLAYAN
Gürün Uğural 2002900560

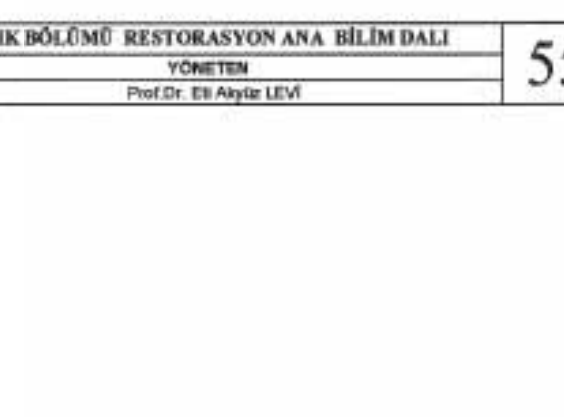
YÖNETEN
Prof.Dr. Esi Akyüz LEVİ

52

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İL	İZMİR		
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Çiğirli		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:1023		
Pafta-Ada-Parcel	159-886-4		
Yapının Adı	Çiği Film Çocuk Evi		
Yapın Yılı			
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	☒ TİCARİTİHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI		
MEVCUT DURUMU			
KONUT	☐ TİCARİTİHANE		
EĞİTİM	☒ DİNİ YAPI		
DİĞER	BUS		
KAT DURUMU			
-bodrum+iki kat-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☒ BİTİŞİK		DİĞER
KULLANICI DURUMU			
DEVLET	VAKIF		ÖZEL ☒
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ	☒		
TESCİLİ ÖNERİLEN			
TESCİLSEZ			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	AHŞAP		
TAŞ BİNA	ALMAYIK		
TAŞ VE TUĞLA	DİĞER		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ	☒	
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDURU	☒	
SAÇAK BORDURU	☒		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN			
AZ DEĞİŞMİŞ	☒		
ÖZGÜN OLMAYAN			
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)	☒		
ELİ BÖRÜNDÜ (Ahşap)			
PAYANIDA (Ahşap)			
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☒ SAHİBİN		
AÇIK ÇIKMA	Açık ve Kapalı		
DİĞER	Çıkma bir		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLİ - ASİMETRİK			
ORTA HOLLİ - SİMETRİK			
ORTA HOLLİ - ASİMETRİK			
DİĞER			
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		53	
HAZIRLAYAN	YÖNETEN		
Güngör Uğural 2002900590	Prof.Dr. Eri Akyüz LEVİ		

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İLİ	EZMİR		
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MEVKİ	Uğrakçılar		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No: 1007		
Pelto-Ada-Parcel	253-1815-8		
Yapının Adı	Eski Trolleybus Garı		
Yapının Tarihi			
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE		
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
DİĞER: Trolleybus Garı			
MEVCUT DURUMU			
KONUT	TİCARETHANE		
EĞİTİM	DİNİ YAPI		
DİĞER:	BOS		
KAT DURUMU			
-2-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☒ BİTİŞİK		DİĞER
KULLANICI DURUMU			
DEVLET	☒ VAKIF		ÖZEL
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ			
TESCİLİ ÖNERİLEN			
TESCİLİZ			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	☒ ALIŞAF		
TAŞ BİNA	☒ ALMAŞIK		
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER		
YAPININ DİŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVESİ	☒ KÖŞE SİLMESİ		
KAPI SÖVESİ	☒ KAT BORDÜRÜ		
SAÇAK BORDÜRÜ	☒		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN			
AZ DEĞİŞMİŞ			
ÖZGÜN OLMAYAN			
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)			
ELİ BOĞRÜNDE (Ahşap)			
PAYANDA (Ahşap)			
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☒ SAHİPİN		
AÇIK ÇIKMA	☒ Açık ve Kapalı		
DİĞER	☒ Çıkma bir.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK			
DİĞER			
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			

T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI

HAZIRLAYAN

Görgün Uğural

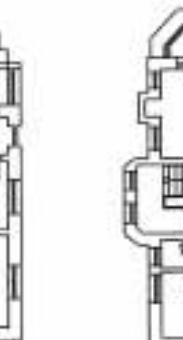
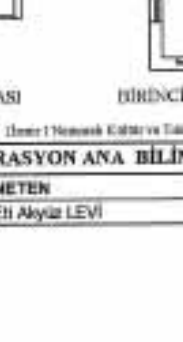
2002600090

YÖNETEN

Prof.Dr. Etil Akyüz LEVİ

55

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR	
İLİ	İZMİR		
İLÇESİ	KONAK		
MAHALLE - MÜHÜR	Çarşılar		
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:1119		
Pasif-Ada-Parsel	414-6288-1		
Yapının Adı			
Yapının Tarih			
YAPI KULLANIM DURUMU			
KONUŞ	☒ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPİ		
DİĞER:			
MEVCUT DURUMU			
KONUŞ	☐ TİCARETHANE		
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPİ		
DİĞER:	☐ DİĞER	☒	
KAT DURUMU			
-2-			
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU			
AYRIK	☐ BİTİRK	☒ DİĞER	
KULLANICI DURUMU			
DEVLET	☒ VAKIF	☐ ÖZEL	
YAPI TÜRÜ			
TESCİLİ		☒	
TESCİL ÖNERİLEN			
TESCİLSİZ			
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI			
BETONARME	☐ AĞSAP		
TAŞ BİNA	☐ ALMASIK		
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER		
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ			
PENCERE SÖVESİ	☐ KOŞE SİLMESİ		
KAPI NÖVESİ	☐ KAT BORDURU		
SACAK BORDURU			
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU			
ÖZGÜN			
AZ DEĞİŞMİŞ		☒	
ÖZGÜN OLMAYAN			
ÇIKMA ÖGELERİ			
KONSOL (Metal)			
ELİ BOĞRUNDE (Ağsap)			
PAYANDA (Ağsap)			
ÇIKMA TÜRÜ			
CUMBA	☐ SAHNİŞİN		
AÇIK ÇIKMA	☒ Açık ve Kapalı		
DİĞER	☐ Çama bor.		
PLAN TİPİ			
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK			
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK			
DİĞER		☒	
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR			
 ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI		 BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI	
(Çizim: I.Herseklik Çizim ve Teknik Vakıflara Kurumu Kurum Amirliği)			
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI			
HAZIRLAYAN		YÖNETEN	
Gökten Uslur 20029002500		Prof.Dr. Elif Akyüz LEVİ	

MİTHATPAŞA CADDESİ'NİN TARİHİ YAPI ENVANTERİ

İMAR DURUMU		FOTOĞRAFLAR
İL	İZMİR	
İLÇESİ	KONAK	
MAHALLE - MEVKİ	Üçkumalar	
ADRES	Mithatpaşa Cad. No:1121	
Pafta-Ada-Parcel	414-6208-2	
Yapının Adı		
Yapın Tarihi		
YAPI KULLANIM DURUMU		
KONUT	☒ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
MEVCUT DURUMU		
KONUT	☐ TİCARETHANE	
EĞİTİM	☐ DİNİ YAPI	
DİĞER:	☒ BOŞ	
KAT DURUMU		
-İbodan- 3ü kat-		
YAPININ BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU		
AYRIK	☒ BÜTÜNK	
KULLANICI DURUMU		
EV SAHİBİ	☐ KİRAÇI	
YAPI TÜRÜ		
TESCİLLİ	☒	
TESCİL ÖNERİLEN		
TESCİLSİZ		
BİNANIN TAŞIYICI YAPISI		
BEÇONARMI	☐ AĞAÇ	
TAŞ BİNA	☐ ALMAŞIK	
TAŞ VE TUĞLA	☒ DİĞER	
YAPININ DIŞ ÖZELLİKLERİ		
PENCERE SÖVESİ	☐ KOŞE SİLMESİ	
KAPI SÖVESİ	☐ KAT BORDURU	
SAÇAK BORDURU		
YAPININ ÖZGÜNLÜK DURUMU		
ÖZGÜN	☒	
AZ DEĞİŞMİŞ		
ÖZGÜN OLMAYAN		
ÇIKMA ÖGELERİ		<b style="text-align: center;">PLANLAR VE GÖRÜNÜŞLER
KONSOL (Metal)		
ELİ BOĞRÜNDE (Ağaç)		
PAYANDA (Ağaç)		
ÇIKMA TÜRÜ		
CUMBA	☐ SAHİPİN	
AÇIK ÇIKMA	☒ Açık ve Kapalı	
DİĞER	☐ Çıkma bir.	
PLAN TİPİ		
YAN HOLLÜ - ASİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - SİMETRİK		
ORTA HOLLÜ - ASİMETRİK		
DİĞER		
YAPININ DURUMU HAKKINDA NOTLAR		
		
		ZEMİN KAT PLAN SEMASI BİRİNCİ KAT PLAN SEMASI (Çevre, Şehircilik, Kültür ve Tabiat Varlıkları, Korumaya Alınmış Alanlar)
T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON ANA BİLİM DALI		57
HAZIRLAYAN		
YÖNETEN		
Güngör Uğural 2002900090		Prof.Dr. Eri Akyüz LEVİ

EK 5

**Mithatpaşa Cadde’ sinde Yapılara İlişkin İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları
Koruma Kurulunun Aldığı Kararlar**

9. 4 12 3 11

Toplantı yerleri:

2 3 4 5 6 7 8 9

İsmi 111, Vithatpaşa Köfesi içerisinde bulunan belli bir çevre, bel-
li bir kesimin sınımsızca gürültüsü kadar devam ettiren (ökte adları ve
adresleri yazılı olan) evlerin 1/13 ve 1305 sayılı yapılar karşısında ko-
runması gerekli eski evler olarak tespitlerine, arada tespitleri yapılmı-
şları ilerde korunma çabası kapsamında, diye baranılması. Bulunan evlerinde tes-
pitlerinin heret yapılarak evlerinde korulumusca karar alınarak Önce ge-
tirilmesinin uygun olacağına karar verildi.

[illegible]

BASKANVEKİLİ

2004年12月

NENIKA ALTAN

Arkeolog

Oye
Alcap (Orban)

telegraph

Cys
Kuran (Aztella)

July 2004

Use

Oya
Pisilama en lmar
Cenci Maderu
Dehan Kronat
Solunmeda

1998年12月

704896

2000年 第1期

Dr.
Iskender Vakıf
Has Marifet
Ticaret, 1991

1997-1998

Ex. 9.11.9. III.

Toplantı yeri :

2 3 4 5 6 7 8

[illegible]

№№№	№	Adı	İ	Yurtdışı	İ
1-		Fevlet Day broş,	-	İsmail İ. Berkani, "İttihatpage Cüd.33 paf.527 ada,16 parsel 10:110	
2-		Has Hicret	-	İsmail İ. Berkani, "İttihatpage Cüd.33 paf.128 ada,36 parsel 10:147	
3-		Orkeş Janet Anıta'nın	-	İsmail İ. Berkani, "İttihatpage Cüd.125 paf.704 ada, 5 parsel 10:141	
4-		Karantina edamı	-	İsmail İ. Berkani, "İttihatpage Cüd.126 paf.704 ada,1 parsel	
5-		Yerantina Camii (ami- dize C.)	-	İsmail İ. Berkani, "İttihatpage Cüd.122 paf.703 ada,3 parsel	
6-		Sevazın Anırlığı	-	İsmail İ. Berkani, "126 paf.704 ada,3 parsel 10:459	
7-		Synagog	-	İsmail İ. Berkani, "İttihatpage Cüd.110 paf. 636 ada,5 parsel 10:265	
8-		Ev	-	İsmail İ. Berkani, "İttihatpage Cüd.121 paf.702 ada,5 parsel 10:362	
9-		"	-	İsmail İ. Berkani, "İttihatpage Cüd.121 paf.702 ada,7 parsel 10:364	
10-		"	-	İsmail İ. Berkani, "İttihatpage Cüd.121 paf.702 ada,3 parsel 10:366	
11-		"	-	İsmail İ. Berkani, "İttihatpage Cüd.123 paf.791 ada,13 parsel 10:306	
12-		"	-	İsmail İ. Berkani, "İttihatpage Cüd.123 paf.791 ada,1 parsel 10:303	

• • • • •

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESKI ESERLER VE ANITLAR
VE KSER KURULU BAKANLIĞI

K A R N E

Toplantı No ve Tarihi: 22-11.7.1,73

Toplantı yeri:

Rapor No ve Tarihi: 1-1.13-11.7.1,73

-1-

1 7 7 3 1 7 3

№	Adı	Adı	Adı	Adı
13-	Ev	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.123 par. 791 ada, 20 parsel No:610
14-	"	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.123 par. 791 ada, 1 parsel No:612
15-	"	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.150 par. 832 ada, 10 parsel No:662
16-	Vali Konağı	-	-	- İsmir İl Merkez, 150 par. 831 ada, 1 parsel No:664
17-	Ev	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.151 par. 834 ada, 5 parsel No:694
18-	"	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.151 par. 834 ada, 6 parsel No:696
19-	"	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.153 par. 836 ada, 15 parsel No:904
20-	"	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.153 par. 2540 ada, 23 parsel No:627
21-	"	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.127 par. 2540 ada, 19 parsel No:629
22-	"	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.127 par. 2540 ada, 12 parsel No:639
23-	Yönetim Binası	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.130 par. 2750 ada, 18 parsel
24-	Ev	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.123 par. 791 ada, 20 parsel No:677
25-	İkizyala Çocuk Kütüphanesi	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.149 par. 838 ada, 50 parsel No:727/5
26-	Amatör Apartmanı	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.156 par. 849 ada, 5 parsel No:737
27-	"	-	-	- İsmir İl Merkez, İttihatpaşa Cad.159 par. 826 ada, 4 parsel No:743

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESSE EŞERLER VE ANITLAR
YERLEŞİK KURULU BAKANLIĞI

K A R A R

Tutanak No ve Tarihi 495-1007.1513
Karar No ve Tarihi 4-1213-11.1.177

-1-

Tutanak yeri :

1 1 8 1 1 1 1

Env. no	Ada	İl	İlçe	İkmal
28-	Ev - - -	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.159 par. 336 ada, 5 parsel No:129
29-	" - - -	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.255 par. 1882 ada, 1 parsel No:1107
30-	Çiftlik - - -	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.253 par. 1885 ada, 6 parsel
31-	Çiftlik Camii	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.161 par. 902 ada, 10 parsel 31 lot.
32-	Yahya Paşa Ağa Camii	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.165 par.2704 ada, 13 parsel No:95 lot. 10:30
33-	Çiftlikler 10, 11	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.165 par. 4704 ada, 46 parsel 30 lot. 10:62
34-	Hakimzade Camii	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.56.3ok.165 par.921 ada, 27 parsel
35-	Ev - - -	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.56.3ok.137 par.363 ada, 7 parsel No:17
36-	Ev - - -	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.77.3ok.156 par.345 ada, 5 parsel No:3
37-	" - - -	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.77.3ok.156 par.343 ada, 22 parsel No:5
38-	" - - -	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.77.3ok.163 par.2608 ada, 3 parsel No:14
39-	" - - -	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.77.3ok.168 par.2663 ada, 10 parsel No:18
40-	Çiftlik Çiftliği	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.31.3ok.153 par.355 ada, 11 parsel
41-	Ev - - -	İzmir	İl Merkez, Fethiye	Cad.33.3ok.155 par.44 ada, 11 parsel No:21

/.../

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESERLER ve ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAKANLIĞI

K A R A R

Toplantı No ve Tarihi : 22-11.7.1973
Karar No ve Tarihi :

1-113-11.7.1973

-4-

Toplantı yeri :

11.7.1973

Sıra No	Adı	Adres	İ
42-	Özel Fatih Koleji	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.126. Sok.122 par.719 ada,3 parsel No:5	
43-	Ayşe Noyra evi	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.126. Sok.122 par.301 ada,3 parsel No:13	
44-	Yr - - -	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.126. Sok.122 par.302 ada,5 parsel No:15	
45-	Yörük Çiftliği	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.126. Sok.129 par.302 ada,13 parsel No:14	
46-	Yakarlı Çiftliği	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.126. Sok.129 par.302 ada,11 parsel No:17	
47-	Yr - - -	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.126. Sok.130 par.303 ada,2 parsel No:13	
48-	Yr - - -	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.133. Sok.127 par.793 ada,13 parsel No:4	
49-	" - - -	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.133. Sok.127 par.793 ada,12 parsel No:5	
50-	" - - -	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.133. Sok.127 par.793 ada,12 parsel No:8	
51-	" - - -	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.133. Sok.127 par.793 ada,13 parsel No:10	
52-	" - - -	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.133. Sok.127 par.793 ada,1 parsel No:12	
53-	" - - -	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.133. Sok.131 par.807 ada,7 parsel No:14	
54-	" - - -	İzmir İl Merkezi, Atatürk Cad.133. Sok.131 par.807 ada,3 parsel No:16	

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESERLER VE ANITLAR
YÜRÜK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

Toplantı No ve Tarihi : 23-11.7.1974
Karar No ve Tarihi : 23-11.7.1974

-5-

Toplantı yeri :

13.4.1974

Av. no	Adı	Adresi
52-	"	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.136.3ok. 114 par.313 ada,25 parsel No:12
56-	"	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.141.3ok. 145 par.730 ada,5 parsel No:9
57-	"	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.141.3ok. 145 par.730 ada,4 parsel No:7
58-	"	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.141.3ok. 145 par.730 ada,3 parsel No:9
59-	"	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.141.3ok. 145 par.731 ada,7 parsel No:11
60-	"	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.141.3ok. 111 par.307 ada,4 parsel No:37
61-	"	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.141.3ok. 131 par.307 ada,4 parsel No:39
62-	"	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.141.3ok. 131 par.910 ada,2 parsel No:51
63-	"	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.141.3ok. 131 par.910 ada,1 parsel No:53
64-	"	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.141.3ok. 131 par.313 ada,6 parsel No:63
65-	"	İzmir İl, Atatürk Cad.141.3ok.108 par. 314 ada,12 parsel No:31
66-	Pratik ve Sanat C- kulu	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.141.3ok. 108 par.315 ada,2 parsel No:37
67-	Sanat ve Pratik C- kulu	İzmir İl Merkez, Atatürk Cad.141.3ok. 149 par.309 ada,15 parsel

T. P.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESSE KİŞİLER VE ANITLAR
YERİNE KÜLTÜR BAKANLIĞI

K A R A İ

Toplam No ve Tarih: 403-11.7.1.73
Kart No ve Tarih: 1-1.11-11.7.1.73

Toplamı par: 1 1 7 3 1 1 1

nr.	lot	Adı	İ	İsmi
63-	IV	-	-	- İsmir II Yerkəsi, İthotpaşa Cad.142.3ok. 1.7 par.793 ada, 6 parsel No12
53-	IV	-	-	- İsmir II Yerkəsi, İthotpaşa Cad.175.3ok. 1.5 par.735 ada, 6 parsel No16
10-	IV	-	-	- İsmir II Yerkəsi, İthotpaşa Cad.177.3ok. 1.4 par.727 ada, 5 parsel No31
71-	IV	-	-	- İsmir II Yerkəsi, İthotpaşa Cad.177.3ok. 1.4 par.727 ada, 4 parsel No33
72-	"	-	-	- İsmir II Yerkəsi, İthotpaşa Cad.178.3ok. 1.4 par.725 ada, 14 parsel No7
73-	"	-	-	- İsmir II Yerkəsi, İthotpaşa Cad.178.3ok. 1.4 par.726 ada, 14 parsel No7
74-	"	-	-	- İsmir II Yerkəsi, İthotpaşa Cad.178.3ok. 1.4 par.726 ada, 14 parsel No10
75-	"	-	-	- İsmir II Yerkəsi, İthotpaşa Cad.180.3ok. 1.4 par.716 ada, 41 parsel No11
76-	Katıyın Tenağı	-	-	- İsmir II Yerkəsi, Halil Rifat P.Caddesi 123.3ok.120 par.677 ada, 4 parsel
77-	Tekir ve	-	-	- İsmir II Yerkəsi, Halil Rifat P.Caddesi 126-133 3okak Katıyın Tenağı, 120 par.675 ada, 9 parsel No136
78-	IV	-	-	- İsmir II Yerkəsi, Halil Rifat P.Caddesi 127.3ok.125 par.735 ada, 6 parsel No3
79-	"	-	-	- İsmir II Yerkəsi, Halil Rifat P.Caddesi 127.3ok.125 par.735 ada, 1 parsel No5
80-	"	-	-	- İsmir II Yerkəsi, Halil Rifat P.Caddesi 127.3ok.125 par.735 ada, 4 parsel No7

/.. /

[illegible]

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESKİ ESERLER VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

Toplantı No. ve Tarihi: 308, 21.9.1979
Karar No. ve Tarihi : A- 1851, 21.9.1979

Toplantı Yeri:
İSTANBUL

İzmir ili, Mithat paşa caddesi tescilleri hakkındaki, Kültür Bakanlığı'nın 11.7.1979 gün ve 6358 sayılı yasası ve ekleri okundu, ve incelendi, kuruluma üyelerinden Prof. Ümit Bardaroğlu'nun yerinde yaptığı inceleme hakkında verdiği açıklama dinlendi ve yapılan müzakereler sonunda,

İzmir ili, Mithatpaşa caddesi üzerinde bulunan ve kurulumuzun 14.7.1978 gün, ve A-1213 sayılı, 9.9.1978 gün ve A-1326 sayılı, 8.12.1978 gün ve A-1480 sayılı ve 9.2.1979 gün ve A- 1531 sayılı kararlarıyla tescil edilen eski eserler, İmar ve İskan Bakanlığı'nın onanlı plan uyarınca, Mithatpaşa caddesini genişletmek isteyen, İzmir Belediyesi'nin istemi yerinde yapılan incelemede değerlendirilmiş ve Kentin Uatı yûsünde önemli bir bağlantısını oluşturan Mithatpaşa caddesi üzerinde bulunan eski eserlerden ekli Liste I-de belirtilen 20 tanesinin yolun, bu noktalardan trafiğe olverişli hale getirilmesi ve genişletilmesi zorunluluğu karpısında, tekniğine uygun 1/50 ölçekli tan rûhveleri, içten ve dıştan yeterince fotoğrafları hazırlanarak Kültür Bakanlığı aracılığıyla kuruluma iletilmesi halinde, yıkılıp verilerine İmar durumuna göre yeni yapı yapılabilceğine,

Eski eser tespit işlemleri sırasında veya daha önce yıkılmış ve arsa haline gelmiş olduğu saptanan ve ekli Liste II-de belirtilen 6 adet parselin eski eser listesinden çıkarılmasına ve bu parsellerde İmar durumuna göre yeni yapı yapılabilceğine,

Daha önceki "Aptans ve Belgelene çalışmaları sırasında tescil edilmedikleri, unatılan ve ekli Liste III-de belirtilen 14 adet evin eski eser olarak tescillene, İzmir Müze Müdürlüğüne bu eserlere ait belgelerin tamamlanarak kuruluma iletilmesine, ve daha önce yapılmış çalışmalarıla tespit ve tescil edilmiş olduğu halde kurulumuzdan habersiz yıkılmış bulunan ve ekli liste IV-de kapi notları gösterilen eski eserleri yıkanlar ve yıkılmasına izin veren Belediye başkanlara

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESKİ ESERLER VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

Toplantı yeri:
İSTANBUL

Toplantı No.ve Tarihi: 308, 21.9.1979

K a r a r No.ve Tarihi: A-1852, 21.9.1979

hakkında soruşturma açılmasına, kurulunun 6555 sayılı ve 15.7.1972 tarihli ilke kararı uyarınca bu eski eser parselinde mevcut düzenlemelerden faydalanılarak, yaklaşıca'oski eserin bina alanında ve yüksekliğinde yeni inşaat yapılabilmesine,

Yıkılmasına kurulunca izin verilen Liste I deki eski eserler yıkılırken değerli yapı malzeme ve elemanlarından (Kilit, kapı tokmağı, renkli eseli kapı ve pencere, havuz, kurna, çeşme vb) uygun elemanların alınıp alınmasına,

Tüm bu değerlendirilmeler sonucunda, Mithat paşa caddesi üzerindeki eski eser olarak tescil edilen yapıların tas listesindeki Liste V (5) de gösterildiği gibi olduğuna ve bundan böyle bu kararınin geçerli olduğuna karar verildi.

Prof. OMURAN ALSAÇ

B A Ş K A N

Asli gibidir.
Resmi mühür ve imza
YILMAZ HAMİTOĞLU
Şehir Plancısı
G.E.B.ve A.Y.K.Şube Md.V.

MÜHÜR VEYLA

BAŞKANVEKİLİ

Uye Aksoy(Yaridun)	Uye Aktepe(Münir) Bulunmadı	Uye Akurgal(Ekrem) Bulunmadı	Uye Alkan(Senadir) Bulunmadı	Uye Alsaç(Orhan)
Uye Serdaroğlu(Umit)	Uye Soyce(Senavi) Bulunmadı	Uye Kızılcı(Şakir)	Uye Kurban(Dojan)	Uye Kurban(Aptullah)
Uye Siler(Remin)	Uye Ügel(Semra)	Uye Kırar(Cevat) Bulunmadı	Uye Tayla(Murav)	Uye Tandoğan(Kifiat)
Uye Kültür Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürü	Uye Bulunmadı	Uye Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürü	Uye Tarihi Genel Müdürü	
Uye			Uye Planlama ve İnşaat Genel Müdürü	

Ym/BB/ 16.10.1979

Sakretinin ayıdır.

Fikret TEK
İzmir Müzesi Md.Yard.

2

Toplantı yeri :
İSTANBUL

no :	Adı	Adresi	
1-	by	izmir il merkezi, Mithatpaşa caddesi,	No:309-311
2-	"	"	No:313-115
3-	"	"	No:335
4-	"	"	No:339
5-	"	"	No:361
6-	"	"	No:387
7-	"	"	No:389
8-	"	"	No:391
9-	"	"	No:405
10-	"	"	No:407
11-	"	"	No:409
12-	"	"	No:412
13-	"	"	No:417
14-	"	"	No:419
15-	"	"	No:424
16-	"	"	No:464
17-	"	"	No:486
18-	"	"	No:537
19-	"	"	No:580
20-	"	"	No:654
21-	"	"	No:669
22-	"	"	No:704

•••✓•••

382

(-)

4

13

2

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESİKİ ESERLER VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

Toplantı yeri :
İSTANBUL

Toplantı No. ve tarihi : 308,21.9.1979
K a r a r No,ve tarihi : A-1851,21.9.1979

No :	Adı :	Adres i	
23-	Ev	İzmir il merkezi, Mithatpaşa caddesi	No: 741
1-	"	"	No: 128
25-	"	"	No: 791
26-	"	"	No: 30
27-	"	"	No: 995
28-	"	"	No: 1007
29-	"	"	No: 1044
			N. : P 30
			N. : P 32

LİSTE II-Tesçilden önce yıkılmış ve arsa haline dönmüş eski eserler:
Tesçil listesinden düşölüp imar durumuna göre yeni yapı yapılabilecektir.

No :	Adı :	Adres i	
-	Arsa	İzmir il merkezi, Mithatpaşa caddesi	No:245
2-	"	"	No:941
3-	"	"	No:1010
4-	"	"	No:1011
5-	"	397 plan, 6435 ada 74 parsel	No:
6-	"	127 pafta, 2540 ada, 18 parsel	No:

Toplantı yeri:
İSTANBUL

И а р а ф до.ву Чаршис: А-1051, 21.9.1979

11-12 II- Teneşildən sonra yataqların və arın bəlinə düşməsi ehtimalı azdır. Teneşildən sonra yataqların və arın bəlinə düşməsi ehtimalı azdır.

13.04.1991 III- Digihi kimsa tarafın an tevdili oims yapılar -

13.7.1972 sayılı ilke karara uyumunda işlen
yapılmıştır.

1-	without page numbers	Not	525
2-	"	Not	529
3-	"	Not	531-
4-	"	Not	533

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESKİ ESERLER VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

- 3 -

Toplantı yeri:
İ S T A N B U L

Toplantı No, ve Tarihi: 308, 21.9.1979

Carar No, ve Tarihi : A.1851, 21.9.1979

- 5-Mithatpaşa Cad, No:446
6- " No:450
7- " No:452
8- " No:454

LİSTE -V- TESCİLLİ ESKİ ESERLERİN BİRLEŞTİRİLMİŞ SON LİSTESİ-

No:	Adı	Pafta	Ada	Parsel
1-	Ev Mithatpaşa Cad, 301 Sok. No:1	110 Pafta	636 Ada	2 Parsel
2-	" Halil Rifat Paşa Cad, 211 Sok. No:2	122 Pafta	719 Ada	1 Parsel
3-	" Mithatpaşa Cad, 142 Sok. No:2	127 Pafta	793 Ada	2 Parsel
4-	" Halil Rifat P.Cad, 210 Sok. No:3	125 "	735 "	6 "
5-	" Mithatpaşa Cad, 77 Sok. No:3	156 "	848 "	5 "
6-	" Halil Rifat P.Cad, 211 Sok. No:4	122 "	719 "	2 "
7-	" Mithat Paşa Cad, 133 Sok. No:4	127 "	793 "	10 "
8-	" Mithatpaşa Cad, 131 Sok. No:4	130 "	2750 "	21 "
9-	" " 141 Sok. No:5	125 "	730 "	5 "
10-	" Halil Rifat P.Cad, 210 Sok. No:5	125 "	735 "	1 "
11-	" Mithatpaşa Cad, 77 Sok. No:5	156 "	848 "	22 "
12-	" Halil Rifat P.Cad, 211 Sok. No:6	122 "	719 "	3 "
13-	" Mithatpaşa Cad, 133 Sok. No:6	127 "	793 "	12 "
14-	Ö.Fatih Koleji Mithatpaşa Cad, 126 Sok. No:6	129 "	800 "	50 "
15-	Ev Mithatpaşa Cad, 178 Sok. No:7	124 "	725 "	14 "
16-	" " 141 Sok. No:7	125 "	730 "	4 "
17-	" Halil Rifat Paşa Cad, 210 Sok. No:7	125 "	735 "	4 "
18-	" " " 211 Sok. No:8	122 "	719 "	4 "
19-	" Mithatpaşa Cad, 178 Sok. No: 8	124 "	726 "	18 "

./..

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL EMLAK İŞLERİ VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R (4)

Toplantı Yeri:

İ S T A N B U L

Toplantı No. v. Tarih: 308, 21.9.1979

K a r a r d e. ve Tarihi: A, 1051, 21.9.1979

No:	Adı	Pafta	Ada	Parsel
20-	Ev	Mithatpaşa Cad. 133 Sok. No: 8 / 127 Pafta	793 Ada	12 parsel
21-	"	" 141 Sok. No: 9 / 125 "	730 "	3 "
22-	"	Halil Rıfat P. Cad. 211 Sok. No: 10-12 / 122 "	719 "	5 "
23-	"	Mithatpaşa Cad. 178 Sok. No: 10 / 124 "	726 "	19 "
24-	"	" 133 Sok. No: 10 / 127 "	793 "	13 "
25-	Lyge Mayda Ev	" 126 Sok. No: 10 / 129 "	601 "	5 "
26-	Ev	" 180 Sok. No: 11 / 123 "	718 "	41 "
27-	"	" 141 Sok. No: 11 / 125 "	731 "	7 "
28-	"	" 133 Sok. No: 12 / 127 "	793 "	1 "
29-	"	" 136 Sok. No: 12 / 132 "	818 "	25 "
30-	Köprü Camii	" 128 Sok. No: 14 / 129 "	802 "	10 "
31-	Ev	" 133 Sok. No: 14 / 131 "	807 "	7 "
32-	"	" 77 Sok. No: 14 / 168 "	2668 "	8 "
33-	"	" 126 Sok. No: 15 / 129 "	802 "	5 "
34-	"	" 176 Sok. No: 16 / 125 "	735 "	6 "
35-	"	" 133 Sok. No: 16 / 131 "	807 "	8 "
36-	Çakıroğlu Kışku	" 128 Sok. No: 17 / 129 "	802 "	11 "
37-	Ev	" 56 Sok. No: 17 / 157 "	868 "	7 "
38-	"	" 128 Sok. No: 18 / 130 "	803 "	2 "
39-	"	" 7, Sok. No: 18 / 168 "	2668 "	10 "
40-	"	" 81 Sok. No: 21 / 152 "	844 "	7 "
41-	Pamuk abla ana okulu	" 55 Sok. No: 30 / 166 "	2.920 Y. 2704	27 "
42-	Ev	" 177 Sok. No: 31 / 124 "	727 "	5 "
43-	"	" 177 Sok. No: 33 / 124 "	727 "	4 "

./...

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESİKİ ESERLERİ VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R -5-

Toplantı Yeri:

İ S T A N B U L

Toplantı No.ve Tarihi: 308, 21.9.1979

K a r a r No.ve Tarihi: A-1851, 21.9.1979

No:	Ada	Pafta	Ada	Parşel
44-	Apartman	Halilrifat Paşa Cad.211 Sok.No:36✓124 paf.	725 Ada	13 Parşel
45-	Ev	Withatpaşa Cad.141 Sok. No:37 ✓	131 "	007 " 4 "
46-	"	" " 141 Sok.No:39 ✓	131 "	007 " 3 "
47-	AsamaÖr	Halilrifat P.Cad.302 Sok.No:42 ✓	111 "	632 " 46 "
48-	Kıs Lisesi	Withatpaşa Cad. " No:47 ✓	88 "	128 " 36 "
49-	Ev	" " 141. Sok.No:51 ✓	131 "	810 " 2-3 "
50-	"	" " 141 Sok. No:53 ✓	131 "	810 " 1 "
51-	"	Halil Rifat P.Cad.305 Sok.No:61 ✓	111 "	632 " 60 "
52-	"	Withatpaşa Cad.141 Sok. No:63 ✓	131 "	813 " 6 "
53-	"	" " 141 Sok. No:81 ✓	108 "	814 " 19 "
54-	Pratik Kıs Sanat okulu	" " 141 Sok. No:87 ✓	108 "	815 " 2 "
55-	Devlet Tiyatrosu	" " - No:110 ✓	83 "	527 " 16 "
56-	Ev	" " - No:119 ✓	103 "	629 " 20 "
57-	"	" " - No:138 ✓	83 "	527 " 9 "
58-	"	" " - No:142 ✓	83 "	528 " 3 "
59-	"	" " - No:151 ✓	105 "	584 " 19 "
60-	"	" " - No:153 ✓	105 "	584 " 18 "
61-	"	" " - No:155 ✓	105 "	584 " 17 "
62-	"	" " - No:171 ✓	-	-
63-	"	" " - No:173 ✓	-	-
64-	"	" " - No:179 ✓	-	-
65-	"	" " - No:175-177 ✓	-	-
66-	Vakıf evi	Halilrifat P.Cad.186-188 B.No:186	120 "	675 " 9 "
67-	Ev	" " (+) No:211	-	-
68-	"	" " (+) No:213-215	-	-

a/..

(202)

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESKİ ESERLER VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R (6)

Toplantı No. ve Tarihi: 308, 21.9.1979
K a r a r No.ve Tarihi: A/1851, 21.9.1979

Toplantı Yeri:
İ S T A N B U L

235(+)

No:	Adı	Pafte	Adı	Parcel
69-	Ev	No:217	-	-
70-	"	No:219	-	-
71-	"	No:233	110 Pafte	633 Ada 4 Parcel
72-	"	No:239	110 "	636 " 10 "
73-	"	No:261-263	110 "	636 " 6 "
74-	Synagog	No:265	110 "	636 " 5 "
75-Ev	"	No:267	110 "	636 " 4 "
76-	"	No:269	110 "	636 " 3 "
77-	"	No:273	111 "	672 " 6 "
78-	"	No:275	111 "	632 " 5 "
79-	"	No:281	111 "	632 " 3 "
80-	"	No:283	111 "	632 " 2 "
81-	"	No:382	110 "	634 " 13 "
82-	"	No:425	120 "	674 " 6 "
83-	"	No:427	120 "	674 " 5 "
84-	"	No:439	121 "	698 " 12 "
85-	"	No:443	121 "	698 " 10 "
86-	"	No:445	121 "	698 " 9 "
87-	"	No:446	115 "	637 " 1-2 "
88-	"	No:447	121 "	698 " 8 "
89-	"	No:449-451	121 "	698 " 7 "
90-	"	No:450	115 "	637 " 3 "
91-	"	No:452	115 "	637 " 4 "
92-	"	No:453-455	121 "	698 " 6 "
93-	"	No:454	115 "	637 " 5 "
94-Levazım Amirliği	"	(+) No:459	126 "	704 " 3 "

./..

3211/
3213/
-224/
-225/
3217/
3219/

(-) (357)
(-) (359)
(-) (377)
(-) (379)
(-) (381)
(-) (383)
(-) (385)
(-) (387)
(-) (389)
(-) (391)
(-) (393)
(-) (395)
(-) (397)
(-) (399)
(-) (401)
(-) (403)
(-) (405)
(-) (407)
(-) (409)
(-) (411)
(-) (413)
(-) (415)
(-) (417)
(-) (419)
(-) (421)
(-) (423)
(-) (425)
(-) (427)
(-) (429)
(-) (431)
(-) (433)
(-) (435)
(-) (437)
(-) (439)
(-) (441)
(-) (443)
(-) (445)
(-) (447)
(-) (449)
(-) (451)
(-) (453)
(-) (455)
(-) (457)
(-) (459)
(-) (461)
(-) (463)
(-) (465)
(-) (467)
(-) (469)
(-) (471)
(-) (473)
(-) (475)
(-) (477)
(-) (479)
(-) (481)
(-) (483)
(-) (485)
(-) (487)
(-) (489)
(-) (491)
(-) (493)
(-) (495)
(-) (497)
(-) (499)
(-) (501)
(-) (503)
(-) (505)
(-) (507)
(-) (509)
(-) (511)
(-) (513)
(-) (515)
(-) (517)
(-) (519)
(-) (521)
(-) (523)
(-) (525)
(-) (527)
(-) (529)
(-) (531)
(-) (533)
(-) (535)
(-) (537)
(-) (539)
(-) (541)
(-) (543)
(-) (545)
(-) (547)
(-) (549)
(-) (551)
(-) (553)
(-) (555)
(-) (557)
(-) (559)
(-) (561)
(-) (563)
(-) (565)
(-) (567)
(-) (569)
(-) (571)
(-) (573)
(-) (575)
(-) (577)
(-) (579)
(-) (581)
(-) (583)
(-) (585)
(-) (587)
(-) (589)
(-) (591)
(-) (593)
(-) (595)
(-) (597)
(-) (599)
(-) (601)
(-) (603)
(-) (605)
(-) (607)
(-) (609)
(-) (611)
(-) (613)
(-) (615)
(-) (617)
(-) (619)
(-) (621)
(-) (623)
(-) (625)
(-) (627)
(-) (629)
(-) (631)
(-) (633)
(-) (635)
(-) (637)
(-) (639)
(-) (641)
(-) (643)
(-) (645)
(-) (647)
(-) (649)
(-) (651)
(-) (653)
(-) (655)
(-) (657)
(-) (659)
(-) (661)
(-) (663)
(-) (665)
(-) (667)
(-) (669)
(-) (671)
(-) (673)
(-) (675)
(-) (677)
(-) (679)
(-) (681)
(-) (683)
(-) (685)
(-) (687)
(-) (689)
(-) (691)
(-) (693)
(-) (695)
(-) (697)
(-) (699)
(-) (701)
(-) (703)
(-) (705)
(-) (707)
(-) (709)
(-) (711)
(-) (713)
(-) (715)
(-) (717)
(-) (719)
(-) (721)
(-) (723)
(-) (725)
(-) (727)
(-) (729)
(-) (731)
(-) (733)
(-) (735)
(-) (737)
(-) (739)
(-) (741)
(-) (743)
(-) (745)
(-) (747)
(-) (749)
(-) (751)
(-) (753)
(-) (755)
(-) (757)
(-) (759)
(-) (761)
(-) (763)
(-) (765)
(-) (767)
(-) (769)
(-) (771)
(-) (773)
(-) (775)
(-) (777)
(-) (779)
(-) (781)
(-) (783)
(-) (785)
(-) (787)
(-) (789)
(-) (791)
(-) (793)
(-) (795)
(-) (797)
(-) (799)
(-) (801)
(-) (803)
(-) (805)
(-) (807)
(-) (809)
(-) (811)
(-) (813)
(-) (815)
(-) (817)
(-) (819)
(-) (821)
(-) (823)
(-) (825)
(-) (827)
(-) (829)
(-) (831)
(-) (833)
(-) (835)
(-) (837)
(-) (839)
(-) (841)
(-) (843)
(-) (845)
(-) (847)
(-) (849)
(-) (851)
(-) (853)
(-) (855)
(-) (857)
(-) (859)
(-) (861)
(-) (863)
(-) (865)
(-) (867)
(-) (869)
(-) (871)
(-) (873)
(-) (875)
(-) (877)
(-) (879)
(-) (881)
(-) (883)
(-) (885)
(-) (887)
(-) (889)
(-) (891)
(-) (893)
(-) (895)
(-) (897)
(-) (899)
(-) (901)
(-) (903)
(-) (905)
(-) (907)
(-) (909)
(-) (911)
(-) (913)
(-) (915)
(-) (917)
(-) (919)
(-) (921)
(-) (923)
(-) (925)
(-) (927)
(-) (929)
(-) (931)
(-) (933)
(-) (935)
(-) (937)
(-) (939)
(-) (941)
(-) (943)
(-) (945)
(-) (947)
(-) (949)
(-) (951)
(-) (953)
(-) (955)
(-) (957)
(-) (959)
(-) (961)
(-) (963)
(-) (965)
(-) (967)
(-) (969)
(-) (971)
(-) (973)
(-) (975)
(-) (977)
(-) (979)
(-) (981)
(-) (983)
(-) (985)
(-) (987)
(-) (989)
(-) (991)
(-) (993)
(-) (995)
(-) (997)
(-) (999)

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL MÜKİ ESERLERİ VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

(7)

Toplantı Yeri:

İ S T A N B U L

Toplantı No. ve Tarihi: 306, 21.9.1979

K a r a r No.ve Tarihi: A,1851,21.9.1979

No	Ada	Pafta	Adn	Parcel
95-	Erkek Sanat Enstitüsü Mithatpaşa-Cad.	No:461-126 Paf,	704 adn,	5 parcel
96-	Ev	Mithatpaşa-Cad.No:525	124 "	725 " 26 "
97-	"	"	No:528 115 "	637 " 41 "
98-	"	"	No:529 124 "	725 " 24 "
99-	"	"	No:530 115 "	637 " 42 "
100-	"	"	No:531 124 "	725 " 23 "
101-	"	"	No:532 115 "	637 " 43 "
102-	"	"	No:533 124 "	725 " 22 "
103-	"	"	No:535 124 "	725 " 20 "
104-	"	"	No:538 115 "	637 " 46 "
105-	"	"	No:540 115 "	637 " 47 "
106-	"	"	No:550 121 "	702 " 3 "
107-	"	"	No:560 121 "	702 " 4 "
108-	"	"	No:562 121 "	702 " 6 "
109-	"	"	No:564 121 "	702 " 7 "
110-	"	"	No:566 121 "	702 " 8 "
111-	"	"	No:563- 565- 567	125 " 734 " 16 "
112-	"	"	No:571 125 "	734 " 14 "
113-	"	"	No:507 125 "	734 " 9 "
114-	"	"	No:509 125 "	734 " 8 "
115-	"	"	No:627 127 "	2540 " 20 "
116-	"	"	No:629 127 "	2540 " 19 "
117-	"	"	No:639 127 "	2540 " 12 "

734 13

/..

(-) 512
(-) 510
(-) 465
(-) 303

(+) 465
(-) 654
(-) 503
(+) 554
(-) 325

T.C. 4
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESKİ ESERLER VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI
K A R A R -8-

Toplantı Yeri:
İ S T A N B U L

Toplantı No.ve Tarihi: 308,21.9.1979
K a r a r No.ve Tarihi: A,1851,21.9.1979

No:	Adı	Pafta	Ada	Parsel
118-	Koyuncuoğlu Küçük Nithatpaga (44)	No:651 130 paf,	2750 ada,	18 parsel
119-	Bv - - - - - (+)	No:677 128 paf,	791 "	20 "
120-	" - - - - - (-)	No:672- 674- 676- 678	152 "	703 "
121-	" - - - - -	No:719 12:plan	6495 "	2 "
122-	Güzel Yalı Çocuk Kütüphanesi -	No:727/9 149 paf	838 "	50 "
123-	Bv - - - - - (-)	No:757 150 "	946 "	20 "
124-	" - - - - -	No:775 150 "	946 "	8 "
125-	" - - - - - (-)	No:805 151 "	839 "	27 "
126-	" - - - - - (+)	No:806 128 "	791 "	18 "
127-	" - - - - - (+)	No:808 128 "	791 "	19 "
128-	" - - - - - (+)	No:810 128 "	791 "	20 "
129-	" - - - - - (+)	No:812 128 "	791 "	21 "
130-	" - - - - - (+)	No:817 151 "	839 "	22 "
131-	" - - - - - (+)	No:819 151 "	839 "	21 "
132-	" - - - - -	No:862 150 "	832 "	10 "
133-	Vali Konaşı -	No:864 150 "	833 "	1 "
134-	Bv - - - - -	No:888 151 "	834 "	2 "
135-	" - - - - -	No:890 151 "	834 "	3 "
136-	" - - - - - (+)	No:894 151 "	834 "	5 "
137-	" - - - - - (+)	No:896 151 "	834 "	6 "
138-	Anadolu Apt.-	No:907 156 "	849 "	4 "
139-	Bv - - - - - (+)	No:932 152 "	835 "	8 "

./..

(-) 722
(-) 651
(-) 653
(-) 741
(-) 832
(-) 663
(-) 657

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESKI ESERLER VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

(9)

Toplantı No, ve Tarihi: 308, 21.9.1979

Toplantı Yeri:

Karar No, ve Tarihi: A, 1851, 21.9.1979

İSTANBUL

No:	Adı	Pafta	Ada	Parsel
140-	Bv	Mithatpaşa Cad. No:943 157 Pafta	870 Ada	7 parsel
141-	"	(+) No:974 153	836	10
142-	"	(+) No:976 153	936	11
143-	"	(+) No:984 153	806	16
144-	"	(+) No:1021 159	886	1-2
145-	"	(+) No:1023 159	886	4
146-	"	(+) No:1025 159	886	5
147-	"	(+) No:1036 163	861	6
148-	"	Xenon No:1107 225		
		255		
		(1119) 252	1882	1
149-	"	(+) No:1130 163	862	16
150-	"	(+) No:1132 163	862	17
151-	"	(+) No:1134 163	862	18
152-	Mektupçu Konağı	120	677	4
153-	Karantina Camii	122	703	5
154-	Karantina Hanı	126	704	4
155-	Latife Hanım Kışkığı	129	809	19

(-) 1087 Belediye Trolleybus
(Yaniden ^{deposu} değerlendirilecek) ?

32 sok. No 2.
eski asanyarı

936 PTT (+)

Latife Hanım Kışkığı ve
Bahçeşehir Komitesi

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESKİ ESERLER VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

-10-

Toplantı Yeri:

Toplantı No. ve Tarihi: 308,21.9.1979

İ S T A N B U L

Karar No.ve Tarihi: A,1851,21.9.1979

No	Ada	Pafta	Ada	Pafta
156-	Fransız Kioski - - -	153 Pafta	855 Ada	10 Pafta
157-	Gönel Yalı Camii - - -	161 "	902 "	18 "
158-	Hakim Efendi Camii- - -	166 "	921 "	2 "
159-	Garağ - - - -	253 "	1805 "	8 "

Prof. ORHAN ALSAĞ
B A Ş K A N

Aslı gibidir,
Resmî mühür ve imza
YILMAZ NAMIKOĞLU
Şehir Plancısı
G.E.E.ve A.Y.K.Şube Md.Y.

MÜHÜR TAYLA
BAŞKAN YERİ

Uye Akovan(Peridum)	Uye Aktepe(Munir) Bulunmadı	Uye Akurgal(Ekrem) Bulunmadı	Uye Alkın(Muhadîr) Bulunmadı	Uye Alsağ(Orhan)
Uye Berdaroğlu(Ümit)	Uye Eyyice(Gemavi) Bulunmadı	Uye Kırzioğlu(Fahrettin)	Uye Kurban(Doğan)	Uye Kuran(Aptullah)
Uye Biler(Ruvin)	Uye Ügel(Semra)	Uye Erder(Cevat) Bulunmadı	Uye Tayla(Müherrev)	Uye Tandoğan(Sifat)
Uye Kültür Müstegara Şerafettin Suran	Uye Vakıflar Genel Müdürü Erdil Oloay Bulunmadı	Uye Eski Eserler ve Müseler Genel Müdürü V. Burat Katoğlu	Uye Tarihsel Genel Müdürü Ömer Faruk Sezer	
Uye			Uye Planlama ve İmar Genel Müdürü Orhan Kronat	

7.11.1979:22/AS

Suretinin aynıdır.

Piçret TSK
İmar Müessesî Md.Yardı.

Liste

Mithatpaşa sâdresi eski eser listesi

Kayı no (Tek numaralar)

2-	47	35-	351
2-	151	36-	357
3-	153	37-	359
42	158	38-	425
5-	171	39-	427
6-	173	40-	439
8-	175-177	41-	443
8-	179	42-	445
9-	207	43-	447
10-	211	44-	449-451
11-	213-215	45-	453-455
12-	217	46-	459
13-	219	47-	461
14-	223	48-	463
15-	227	49-	465
16-	229	50-	503
17-	231	51-	525
18-	233	52-	529
19-	235	53-	531
20-	239	54-	533
21-	261-263	55-	535
22-	265	56-	563
23-	267	57-	565
24-	269	58-	567
25-	273	59-	571
26-	275	60-	587
27-	277	61-	589
28-	279	62-	627
29-	281	63-	629
30-	283	64-	639
31-	303	65-	651
32-	325	66-	657
33-	339	67-	669
34-	341	68-	677
		69-	691
		70-	693
		71-	719

72- 727/b
73- 741
74- 757
75- 775
76- 805
77- 817
78- 819
79- 907
80- 931
81- 943
82- 1021
83- 1023
84- 1025
85- 1087
86- 1107
87- 1119

Kapı no (Çift numaralar)

1- 110
2- 138
3- 142
4- 382
5- 446
6- 450
7- 452
8- 454
9- 464
10- 510
11- 512
12- 528
13- 530
14- 532
15- 538
16- 540
17- 554
18- 558
19- 560
20- 562
21- 564

22- 566
23- 654
24- 672
25- 674
26- 676
27- 678
28- 722
29- 806
30- 808
31- 810
32- 812
33- 832
34- 842
35- 864
36- 888
37- 890
38- 894
39- 896
40- 932
41- 974
42- 976

43- 984
44- 1036
45- 1122
46- 1124
47- 1130
48- 1132
49- 1134

T.C.
KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
TAŞINMAZ KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARI
YÜKSEK KURULU
K A R A R

Toplantı No ve Tarihi: 21, 13.12.1984
Karar No ve Tarihi: 545, 13.12.1984

Toplantı yeri:
ANKARA

İzmir İli, Mithatpaşa Senti, Mithatpaşa Caddesinde bulunan, korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının yeniden değerlendirilmesine ilişkin, Kurulunun 25.9.1984 gün, 331 sayılı kararı ile istenen çalışma sonucu gerçekleştirilen; İzmir Bölge ve Anıtlar Müşavirliği'nin 13.12.1984 gün ve 3415 sayılı yazısı eklenmiş, ekleri incelendi; 2931 sayılı yasanın 6.maddesi uyarınca yapılan mürakeresi sonunda;

İzmir İli, Mithatpaşa Senti, Mithatpaşa Caddesinde bulunan ekli listede I.de belirtilen yapıların korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilline, listede II.de belirtilen yapıların aulına uygun münevverleri Kuruluna getirildikten sonra tescil kaydının kaldırılmasına, listede III.de belirtilen taşınmazların ise korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı özellikliği göstermeyen ve tescil kaydının kaldırılması uygun görülen yapılar olduğuna, kadastro durumları belirtilmeyen taşınmazların, ada, pafta, parsel numaralarının ivedilikle saptanarak Kuruluna ayrıca getirilmesine karar verildi.

KURUL GÖRÜŞÜ

B A Ş K A N
Müsteşar

Üye Akman (Feridun)	Üye Akman (Tahir) Bulunmadı	Üye Çubuk (Mehmet)	Üye Emre (Kutlu)	Üye Karamağaralı (Haluk)
Üye Onay (Gönül)	Üye Özalp (Yusuf)	Üye Tankut (Gönül)	Üye Müsteşar Yardımcısı Çokan (Gülten)	
Üye Es. Esmer ve Müşerif Genel Müdürü Yardımcısı (Süreyya)	Üye Turizm Genel Müdürü Turan (Ser)	Üye Planlama ve İmar Genel Müdürü Tancut (İsmail)	Üye Orman Genel Müdürü Karadeniz (M. Ali)	Üye Vakıflar Genel Müdürü Yiğitgöden (Galip)
	Bulunmadı	Bulunmadı	Bulunmadı	Bulunmadı

T. C.
KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
TASİNMAZ KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARI
YÜKSEK KURULU
K A R A R

Toplantı No. ve Tarihi : 21, 13.12.1984
Karar No. ve Tarihi : 343, 14.12.1984

Toplantı yeri :
ANKARA

İZMİR İLİ, MİTHATPAŞA SEMTİ, MİTHATPAŞA CADDESİNDE BULUNAN 2861 SAYILI
YASA UYARINCA KORUNMASI GEREKLİ YATILARIN LİSTESİ:

Sa.	Yol	Adı	Adresi	1
1-	Konut	-	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:47, 83 par.	
			128 ada, 36 parsel.	
2-	"	-	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:151, 105 par.	
			584 ada, 19 parsel.	
3-	"	-	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:153, 105 par.	
			584 ada, 13 parsel.	
4-	"	-	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:195, 105 par.	
			584 ada, 17 parsel.	
5-	"	-	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:171-173,	
6-	"	-	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:175	
7-	"	-	" " " " No:177	
8-	"	-	" " " " No:179	
9-	"	-	" " " " No:211	
10-	"	-	" " " " No:213-215	
11-	"	-	" " " " No:217	
12-	"	-	" " " " No:219	
13-	"	-	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:231, 110 par.	
			633 ada, 5 parsel.	
14-	"	-	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:233, 110 par.	
			633 ada, 4 parsel.	
15-	"	-	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:261-263, 110 par.	
			636 ada, 6 parsel.	
16-	"	-	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:265, 110 par.	
			636 ada, 5 parsel.	
17-	"	-	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:267, 110 par.	
			636 ada, 4 parsel.	

./..

T. C.
KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
TASİNMAZ KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARI
YÜKSEK KURULU
K A R A R

Toplantı No ve Tarihi : 21, 13.12.1984

Toplantı yeri :

Karar No ve Tarihi : 546, 14.12.1984

-2-

ANNEKSE

Sa.No:	Ada	Adresi	1
18-	Konut -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:269, 110 paf.636 ada, 3 parsel.	
19-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:439, 121 paf.698 ada, 12 parsel.	
20-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:443, 121 paf.698 ada, 10 parsel.	
21-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:445, 121 paf.698 ada, 9 parsel.	
22-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:447, 121 paf.698 ada, 8 parsel.	
23-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:449-451, 121 paf. 698 ada,7 parsel.	
24-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:453-455, 121 paf.698 ada,6 parsel.	
25-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:459, 126 paf.704 ada, 3 parsel.	
26-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:461, 126 paf.704 ada, 5 parsel.	
27-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:463, 126 paf.704 ada, 5 parsel.	
28-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:465, 126 paf.704 ada, 5 parsel.	
29-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:469, 126 paf.704 ada, parsel.	
30-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:627, 127 paf.2540 ada,20 parsel.	
31-	" -	İzmir İl Merkezi,Mithatpaşa Cad.No:627/3, 127 paf.2540 ada,19 parsel.	

T. C.
KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
TASINMAZ KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARI
YÜKSEK KURULU
K A R A R

Toplantı No. ve Tarihi: 21, 13.12.1984

Toplantı yeri:

Karar No. ve Tarihi: 543, 14.12.1984

-3-

ANKARA

Sr. No:	Adı	Adresi
32-	Konut	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 639,
33-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 651, 130 par. 2750, ada, 18 parsel.
34-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 675,
35-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 677, 128 par. 799 ada, 2 parsel.
36-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 689, 129 par. 800 ada, 19-20-21 parseller.
37-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 727/b, 149 par. 838 ada, 50 parsel.
38-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 907, 156 par. 849 ada, 4 parsel.
39-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 1021, 159 par. 886 ada, 1-2 parsel.
40-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 1023, 159 par. 886 ada, 4 parsel.
41-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 1025, 159 par. 886 ada, 3 parsel.
42-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 1119,
43-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 1110, 83 par. 527 ada, 16 parsel.
44-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 138, 83 par. 527 ada, 9 parsel. <i>SANAG (T.C. - 8.3.1987)</i>
45-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 528, 115 par. 637 ada, 41 parsel.
46-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 530, 115 par. 637 ada, 42 parsel.
47-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 533, 115 par. 637 ada, 46 parsel.

T. C.
KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
TAS-NMAZ KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARI
YÜKSEK KURULU
K A R A R

Toplantı No ve Tarihi : 21, 13.12.1984
Karar : No ve Tarihi 548, 14.12.1984

-4-

Toplantı yeri :
ANKARA

Sı.YarıAda	Adresi	1
48-	Konut - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:540, 115 par.	
	637 ada, 47 parsel.	
49-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:558, 121 par.	
	702 ada, 3 parsel.	
50-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:560, 121 par.	
	702 ada, 4 parsel.	
51-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:562, 121 par.	
	702 ada, 5 parsel.	
52-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:564, 121 par.	
	702 ada, 7 parsel.	
53-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:566, 121 par.	
	702 ada, 8 parsel.	
54-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:806, 128 par.	
	791 ada, 13 parsel.	
55-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:808, 128 par.	
	751 ada, 13 parsel.	
56-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:810, 128 par.	
	791 ada, 20 parsel.	
57-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:812, 128 par.	
	791 ada, 21 parsel.	
58-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:862, 150 par.	
	832 ada, 10 parsel.	
59-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:864, 150 par.	
	833 ada, 1 parsel.	
60-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:894, 151 par.	
	834 ada, 3 parsel.	
61-	" - İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad.No:896, 151 par.	
	834 ada, 5 parsel.	

T.C.
KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
FAŞİNMAZ KÜLTÜR ve TARİHAT VARLIKLARI
YÜKSEK KURULU

K A R A R

Toplantı No. ve Tarihi 21. 13.12.1964
Karar No. ve Tarihi 543, 14.12.1964 -5-
Toplantı yeri
ANKARA

Sr. No	Adı	Adresi
62-	Kocut	- İsmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 1130, 163 par. 862 ada, 16 parsel.
63-	"	- İsmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 1132, 163 par. 862 ada, 17 parsel.
64-	"	- İsmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 1134, 163 par. 862 ada, 11 parsel.
65-	"	- İsmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 563-565-567, 125 par. 711 ada, 16 parsel.
66-	"	- İsmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 932, 152 par. 835 ada, 8 parsel.
67-	"	- İsmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 974, 153 par. 835 ada, 10 parsel.
68-	"	- İsmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 976, 153 par. 835 ada, 11 parsel.
69-	"	- İsmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 1025, 155 par. 886 ada, 3 parsel.
70-	"	- İsmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 1036, 163 par. 861 ada, 6 parsel.

KARAR GÜÇÜ

B A Ş K A N
Müsteşar

Üye Akdoğan (Feridun) Üye Akman Tahire Bulunmadı Üye Çubuk (Mehmet) Üye Emre (Kutlu) Üye Karaman (Haluk)

Üye Öney (Gönül) Üye XXXXXXXXXX Beysel (Yusuf) Üye Tanrı (Gönül) Üye Müsteşar Yardımcısı Ükan (Gültekin)

Üye En. Esen ve Müdürler Üye Tarkan Genel Müdür Üye Planlama ve İmar Üye Orman Genel Müdür Üye Vakıflar Genel Müdür

Yardımcı (Yusuf) Üye Tarkan (Gen) Üye Tanrı (Özal) Üye Karadeniz (N. Ali) Üye Yigit (Öden) Üye Galip

Bulunmadı Bulunmadı Bulunmadı

T.C.
KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
TASINMAZ KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARI
YÜKSEK KURULU

K A R A R

Toplantı No ve Tarihi 21, 23.12.1984
Karar No ve Tarihi 548, 24.12.1984

Toplantı yeri
ANKARA

İZMİR İLİ, MİTHATPAŞA BEYATİ, MİTHATPAŞA CADESİNİN BULUNAN BÖLÜM PROJELERİ
KURULUŞA GÖNTERİLDİKTEN SONRA İZMİL KAYDININ KALDIRILMASI UYGUN GÖRÜ-
LEN TAŞINMAZLAR:

Sıra No	Adı	Adresi
1-	Konut	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 207, 110 pafta, 633 ada, 12 parsel.
2-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 239, 110 paf. 636 ada, 10 parsel.
3-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 281, 111 paf. 632 ada, 3 parsel.
4-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 427, 120 paf. 674 ada, 5 parsel.
5-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 585+587, 125 paf. 734 ada, 9 parsel.
6-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 589, 125 pafta, 734 ada, 8 parsel.
7-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 669,
8-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 691, 129 paf. 800 ada, 10 parsel.
9-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 691, 129 paf. 800 ada, 17 parsel.
10-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 741,
11-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No: 532, 115 paf. 637 ada, 43 parsel.

KE-AL GÖKÇE

B A Ş K A N
Müsteşar

M. Kemal Gökçe
Müsteşar

Üye Akınan (Feridun)	Üye Aktan (Tahir) Bulunmadı	Üye Çubuk (Mehmet)	Üye Emre (Kutlu)	Üye Karamağuralı (Haluk)
Üye Onay (Günül)	Üye Kaya (Yusuf)	Üye Tankut (Günül)	Üye Müsteşar Yardımcısı Çakan (Gültekin)	
Üye En. Es. ve Müsteşar Genel Müdürü	Üye Turizm Genel Müdürü	Üye Planlama ve İmar Genel Müdürü	Üye Orman Genel Müdürü	Üye Vakıflar Genel Müdürü
Yardımcı (Nurettin)	Tarhan (Cem) Bulunmadı	Tankut (Emel)	Karadeniz (N. Ali)	Yiğitgülen (Gallip)
			Bulunmadı	

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
TARİHİ KÜLTÜR VE TABİAT YATKILARI
YÜKSEK KURULU
E. İ. R. 4. 3

Taahhüt No ve Tarih : 21, 13.12.1984

Taahhüt yeri :

Konu : No ve Tarih : 343, 14.12.1984

ANKARA

İZMİR İLİ, MİTHATPAŞA İZMİR, MİTHATPAŞA CADDESİNDE BULUNAN KÖHNEKİ GÖRÜ-
Lİ TAŞINAK KÜLTÜR VARLIĞI ÖZELLİĞİ GÖSTERİLEN ve TEŞCİL KATİHİNİ KALDI-
RILMASI KURULUŞCA UYGUN GÖRÜLEN TAŞINAKLAR:

Sı. No:	Adı	Adresi	i
1-	Konut	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi, No:229, 111	
2-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:273, 111 par. 632	
		ada, 6 parsel.	
3-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:275, 111 par. 632	
		ada, 5 parsel.	
4-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:277, 111 par. 632	
		ada, 4 parsel.	
5-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:279, 111 par. 632	
		ada, 3 parsel.	
6-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:303,	
7-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:325,	
8-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:339,	
9-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:341,	
10-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:351,	
11-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:357, -	
12-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:359, 116 par.	
		672 ada, 14 parsel.	
13-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:387,	
14-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:389,	
15-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:391, 116 par.	
		672 ada, 7 parsel.	
16-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:382, 110 par.	
		634 ada, 13 parsel.	
17-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:235, 110 par. 636	
		ada, 21 parsel.	
18-	"	- İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Cad. No:425, 120 par. 674	
		ada, 6 parsel.	

Aslı Gibidir.
14-
15-
16-
17-
18-

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Tayınmış Kültür ve Tabiat Varlıkları
İzmir Bölge Kurulu

K A R A R

Toplantı No. ve Tarihi : 64-13.2.1986
Karar No. ve Tarihi : 1119-13.2.1986

Yer : İZMİR

İzmir İli, Mithatpaşa semti, Mithatpaşa caddesi çevresinde bulunan sokaklarda bulunan korunması gerekli taşınmaz Kültür ve tabiat varlıklarının 2931 sayılı yasanın 6. maddesi gereğince yeniden değerlendirilmelerine ilişkin; İzmir Bölge ve Anıtlar Müdürlüğü'nün 25.12.1985 gün ve 750.4(35)-02-3390 sayılı yazıları akında, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

- 1-A) Liste 1'in tescilli bulunması uygun görülen taşınmazlar,
 - B) Liste 2'nin tescil kaydının kaldırılması uygun görülen taşınmazlar,
 - C) Liste 3'ün tescillenmesi uygun görülen taşınmazlar
 - D) Liste 4'ün Doğal sit ve
 - E) Liste 5'in İzmir Bölge ve Anıtlar Müdürlüğü'ne tescillenmesi uygun görülüp, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları İzmir Bölge Kuruluna tescillenmesi uygun görülmeyen taşınmazlar olduğuna,
- 2-Ekli Liste 2'de yer alan tescilden düşmesi gereken taşınmazların Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulunun 6.1.1986 gün ve 60 sayılı ilke kararının uyarınca buna yerine getirilmesinin uygun olduğuna,
- 3-Şimdiye kadar İzmir İli, Mithatpaşa semti, Mithatpaşa Cad. çevresindeki alan ve sokaklardaki taşınmazlara ilişkin; Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 14.7.1978 gün/1213 sayılı, 21.9.1979 gün A-1451 sayılı, 9.7.1981 gün A-2960 sayılı, 17.11.1978 gün A-1432 sayılı, 23.2.1981 gün A-2992 sayılı, 6.5.1981 gün A-2803 sayılı, 6.5.1981 gün A-2899 sayılı kararları ile 25.11.1982 gün A-83 sayılı kararlarının iptal edilerek bundan böyle bu kararın ve karar eki listelerin geçerli olmasına Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kuruluna önerilmesine karar verildi.

akp-1 *am* *h* *19*

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Tatınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları
İzmir Bölge Kurulu

K A R A R

Toplantı No. ve Tarihi : 64-13.2.1986
Karar No. ve Tarihi : 1119-13.2.1986

Yeri : İZMİR

LİSTE:1 TESCİLLİ KATMASI OLUP GÜZEL TAÇINMAZLAR

SIRA NO:	ADI	ADRESİ	PAZTA	ADA:	PARSEL
1-	CAMİİ	34 ve 21 Sok. NO:21	161	902	18
2-	KONUT	55 Sok. NO:30	166	2704	-
3-	KONUT	59 ve 56 nolu Sok. KÜĞESİ NO:7	137	868	7
4-	Çarpıcılar KÜĞESİ	56 Sok. NO:62 (56)	Yeni:393 Bekir:166	6224	3 46
5-	Hakim Efendi Camii	56 Sok. NO:	166	921	2
6-	KONUT	77 Sok. NO:14	168	2668	8
7-	KONUT	77 Sok. NO:18	168	2668	10
8-	KONUT	81 Sok. NO:9	132	8 44	12
9-	FRANSIZ KİLİSESİ VE İDİMANI	81-82 Sok. KÜĞESİ NO:10-12	153	855	10
10-	KONUT	81 Sok. NO:11	152	844	12
11-	KONUT	81 Sok. NO:13	152	844	11
12-	KONUT	81 Sok. NO:15	152	844	10
13-	KONUT	81 Sok. NO:17	152	844	9
14-	KONUT	81 Sok. NO:19	152	844	8
15-	KONUT	81 Sok. NO:21	152	844	7
16-	KONUT	81 Sok. NO:21	154	944	13
17-	KÜĞK(KONUT)	126 Sok. NO:6	129	800	50
18-	KÜĞK(KONUT)	126 Sok. NO:8-10	129	801	5
19-	KONUT	126 Sok. NO:15	129	802	5
20-	CAMİİ	128 Sok. NO:14	129	802	10
21-	İBRAHİM ÇAKIROĞLU KONAĞI(KONUT)	128 Sok. NO:17	129	802	11
22-	KONUT	128 Sok. NO:18	130	803	2
23-	KONUT	131 Sok. NO:4	130	2750	21
24-	KONUT	131 Sok. NO:8	130	795	23
25-	KONUT	133 Sok. NO:4	127	793	10
26-	KONUT	133 Sok. NO:6	127	793	12
27-	KONUT	133 Sok. NO:8	127	793	12

Akif-İl 13.2.86 + P.

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Tasınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları
İzmir Bölge Kurulu

K A R A R

Toplantı No. ve Tarihi : 64-13.2.1986
Karar No. ve Tarihi : 1119-13.2.1986

Yeri : İZMİR

SIRA NO:	ADL	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
28-	KONUT	133 Sok. NO:13	127	793	13
29-	KONUT	133 Sok. NO:12	127	793	1
30-	KONUT	133 Sok. NO:14	131	807	7
31-	KONUT	133 Sok. NO:16	131	807	8
32-	KONUT	133 Sok. NO:18	131	807	6
33-	KONUT	133 Sok. NO:20	131	807	1
34-	KONUT	134 Sok. NO:6	131	809	5
35-	KONUT	134 Sok. NO:8	131	809	6
36-	KONUT	134 Sok. NO:10	131	809	7
37-	KONUT	134 ve 139 Sok. Kışçası NO:12-6	131	809	-
38-	KONUT	136 Sok. NO:12	132	818	25
39-	KONUT	141 Sok. NO:5	125	730	5
40-	KONUT	141 Sok. NO:7	125	730	4
41-	KONUT	141 Sok. NO:9	125	730	3
42-	KONUT	141 Sok. NO:11	125	731	7
43-	KONUT	141 Sok. NO:37	131	807	4
44-	KONUT	141 Sok. NO:39	131	807	3
45-	KONUT	141 Sok. NO:51	131	810	2-3
46-	KONUT	141 Sok. NO:53	131	810	1
47-	KONUT	141 Sok. NO:63	131	813	6
48-	KONUT	141 Sok. NO:81	108	814	19
49-	PRATİK KIZ SA- HAT OKULU(KONUT)	141 Sok. NO:87	108	815	2
50-	İYATİPE HANIM KÜŞKÜ ÜZEL TÜRK KOLEJİNİN	BANÇESİ	129	800	19
51-	KONUT	142 Sok. NO:2	127	739	2
52-	KONUT	177 Sok. NO:9	124	726	-
53-	KONUT	177 Sok. NO:11	124	726	-
54-	KONUT	177 Sok. NO:13	124	726	-
55-	KONUT	177 Sok. NO:15	124	726	-
56-	KONUT	177 Sok. NO:31	124	727	5
57-	KONUT	177 Sok. NO:33	124	727	4
58-	KONUT	178 Sok. NO:7	124	725	18

Amir
Ali *h* *+ 9*

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Tatınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları
İzmir Bölge Kurulu

K A R A R

Toplantı No. ve Tarihi : 64-13.2.1986
Karar No. ve Tarihi : 1119-13.2.1986

Yeri : İZMİR

SIRA NO:	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
59-	KONUT	178 Sok. NO:8	124	726	18
60-	KONUT	178 Sok. NO:10	124	726	19
61-	KONUT	180 Sok. NO:11	123	718	41
62-	KARANTİNA HANCI	181 Sok. NO:7	126	704	4
63-	KONUT	186 ve Hayres Bay Cad. NO:186	120	675	9
64-	MEKTUPÇU KONAĞI	Halilurrahman Cad. NO:370	120	677	4
65-	KONUT	210 Sok. NO:3	125	736	-
66-	KONUT	210 Sok. NO:5	125	736	-
67-	KONUT	210 Sok. NO:7	125	736	3
68-	KONUT	211 Sok. NO:2	122	719	1
69-	KONUT	211 Sok. NO:4	122	719	2
70-	KONUT	211 Sok. NO:6	122	719	3
71-	KONUT	211 Sok. NO:8	122	719	4
72-	KONUT	211 Sok. NO:10-12	122	719	5
73-	KONUT(A PAFTAN)	211-178 Sok. NO:36	124	725	13
74-	KONUT	301 Sok. NO:1	110	636	2
75-	ANASÖR	302 Sok. NO:42	111	632	46
76-	KONUT	305 Sok. NO:61	111	632	60

LİSTE:II TESCİL KAYDININ KALDIRILMASI UYGUN GÖRÜLEN YAŞINHAZIR

SIRA NO:	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
1-	KONUT	133 Sok. NO:13	125	732	6
2-	KONUT	176 Sok. NO:16	125	736	6

M. Akif

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Tayınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları
İzmir Bölge Kurulu

K A R A R

Toplantı No. ve Tarihi : 64-13.2.1986
Karar No. ve Tarihi : 1119-13.2.1986

Yeri : İZMİR

LİSTE III: TESCİLENMESİ UYGUN GÖRÜLEN YAPILAR

SIRA NO:	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
1-	KONUT	24 Sok. NO:40	-	-	-
2-	KONUT	108/1 Sok. NO:11	489/371	63-68	54
3-	KONUT	141 Sok. NO:27	-	-	-
4-	KONUT	141 Sok. NO:47	131	810	-
5-	KONUT	177 ve 140 Sok. NO:9-11	-	-	-
6-	KONUT	336 Sok. NO:26	-	-	-
7-	HAMAM	360 Sok.	-	-	-

LİSTE IV: ARKEOLOJİK VE DOĞAL SİT ALANLARI

SIRA NO:	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
1-	-	Buzun Dede Arkeolojik ve Doğal Sit alanı	-	-	-

LİSTE V:İZMİR BÖLGE VE ANITLAR MÜDÜRLÜĞÜNCE TESCİLENMESİ UYGUN GÖRÜLEN VE TAYINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI İZMİR BÖLGE KURULUNCA TESCİLENMESİ UYGUN GÖRÜLMÜYEN YAPILAR

SIRA NO:	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
1-	KONUT	85 Sok. NO:22	-	-	-
2-	KONUT	211 Sok. NO:1	-	-	-
3-	KONUT	211 Sok. NO:3	-	-	-

Başkan
Prof.Dr.İsmail Doğan TUNA

ÜYE
Prof.Dr.Bahri UNAL
Bulunmadı

ÜYE
Prof.Dr.Akın SÜEL

ÜYE
Mazaffar KARATAŞ
Aydan Vakıf ve Bölge Md.

ÜYE
Prof.Dr.Mikeşren(USMAN)ANABOLU
Bulunmadı

ÜYE
Fikret TEK
İzmir Arkeoloji
Müzesi Md.

Başkan Yardımcısı
Prof.Dr.Aysel BAYRAKTAR

ÜYE
Grol TUNER
İzmir Bölge ve
Anıtlar Md.

ÜYE
Genel AYBERK
Bayındırlık ve İskan Md.

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İZMİR I NUMARALI KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARINI
K O R U M A K U R U L U

K A R A R

Toplantı Tarihi ve No. : 2.3.1989-55

Karar Tarihi ve No. : 2.3.1989-847

Toplantı Yeri : İZMİR

İzmir ili, Merkez, Mithatpaşa caddesi üzerinde yer alan Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 14.12.1984 gün 548 sayılı kararıyla tescilli bulunan korunması gerekli taşınmazların durumlarının yeniden belirlenmesi amacıyla İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulununca yerinde yapılan inceleme sonunda;

İzmir ili, Merkez, Mithatpaşa caddesi üzerinde yer alan Ek.1 listede bulunan taşınmazların koruma guruplarının II. olarak belirlenmesine, buna göre; "Değerlendirilmede aranan ve 2863 sayılı yasa da belirtilmiş bulunan niteliklerden özellikle çevresel niteliklerini, örneği açısından gaberisinde ve cephesinde değişiklik olmamak koşulu ile taşıyıcı sistemi de, iç kısımda, iç ve dış malzemesinde değişiklik yapılabilecek yapılardan olduğuna, 2. listede yer alan taşınmazların cephe karakterleri aynen korunarak, inşaat hatlarına çekilip dışarıda inşaat gaberisine uygun yeni yapılannaya gidilebileceğine, eski yapı ile yeni yapı arasında 1 kat geriye çekilerek koparılmasına,

Mithatpaşa caddesi No:265'de yer alan, tapunun 110 parça, 636 ada, 5 parselinde kayıtlı havranın aynen korunmasına koruma gurubunun I. olarak belirlenmesine, buna göre; Değerlendirilmede aranan ve 2863 sayılı yasa da belirtilmiş bulunan özelliklerden çoğuna, üstün değerlere sahip olması nedeni ile gelecek kuşaklar için içi ve dışı ile olduğu gibi korunması gereken, malzeme değişikliği yapılmadan sadece bakım ve koruma onarımı gerçekleştirilebilecek, ayrıca binanın yaşamını devam ettirebilmesi için zorunlu tesisatın konulabileceği ve mevcutun değiştirilebileceği yapılardan olduğuna, sözkonusu havranın da içinde yer aldığı tapunun 110 parça, 633 ve 636 adalarının güneyinde yer alan 305 sokağın, 301 sokak ile 303 sokakları arasında kalan bölgeden korunacak sokak olarak belirlenmesine,

İzmir ili, Merkez, Mithatpaşa caddesi üzerinde yer alan askerlik Şubesi ile karar ek-1'te gösterilen, çevresindeki alanın Kentsel Sit alanı olarak belirlenmesine, Yukarıda belirtilen Kentsel Sit alanı, korunacak sokaklar ile korunması gerekli yapılar ve bunların bitişğinde yer alan taşınmazlarda yapılan ve her türlü fiziki uygulamaya ilişkin İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kuruluna başvuru bulunan 5 A Ş K A N nularak izin alınması gerektiğine karar verildi. BAŞKAN YARDIMCISI

Prof. Dr. Gökül ÖNEY

Doç. Dr. Cemal ARKON

İNZA

İNZA

O Y E

Doç. Dr. Recep MERİÇ

O Y E

Nihat SÖMER

İzmir Arkeoloji Müzesi

Müdürü

O Y E

Erol TÖMER

İzmir Rölöve ve Anıtlar

Müdürü

İNZA

İNZA

O Y E

İNZA

O Y E

O Y E

Engin GÜREL

Üyükşehir Belediye Başkanlığı.

İNZA

O Y E

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İZMİR İ NUMARALI KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU

K A R A R

Toplantı Tarihi ve No. :2.3.1989-55

Toplantı Yeri : İZMİR

Karar Tarihi ve No. :2.3.1989-847

İZMİR İLİ MERKEZ MİTHATPAŞA CADDESİ ÜZERİNDE YER ALAN, ÇİPHE KARAKTERİ AYRISI KORUNARAK İMAR
HATLARINA ÇEKİLİP, ÜZERLERİNDE İMAR GABARİSİNE UYGUN YENİ YAPILANMAYA GİDİLEBİLİR TAŞINMAZLAR:

S.No	Ada	Adresi	#
1-	Konut	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:151,105 pafta,584 ada,19 parsel.	
2-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:153,105 pafta,584 ada,18 parsel.	
3-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:155,105 pafta,584 ada,17 parsel.	
4-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:171-173	
5-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:175	
6-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:177	
7-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:179	
8-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:211	
9-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:213-215	
10-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:217	
11-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:219	
12-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:231,110 pafta,633 ada,5 parsel.	
13-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:233,110 pafta,633 ada,4 parsel.	
14-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:538,115 pafta,637 ada,46 parsel.	

BAŞKAN
Prof. Dr. Genül ÖNEY
İMZA

ASHİ GİBİDİR

BAŞKAN YARDIMCISI
Doç. Dr. Cemal ARKON
İMZA

OYE
Doç. Dr. Recep MERİÇ
İMZA

OYE
Nihat SÖMER ÖNEK KARACAOVALI
İzmir Arkeoloji Müzesi Müdürü
İMZA

OYE
Erol TÖMER
İzmir Röle ve Anıtlar
Müdürü
İMZA

OYE
Bengin GÜREL
Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İMZA

OYE
OYE

OYE

OYE

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İZMİR İ N U M A R A L I K Ü L T Ü R v e T A B İ A T V A R L I K L A R I N I
K O R U M A K U R U L U

K A R A R

Toplantı Tarihi ve No. : 2.3.1989-55

Toplantı Yeri : İ Z M İ R

Karar Tarihi ve No. : 2.3.1989-847

İZMİR İ L M E R K E Z İ M İ T H A T P A Ş A C A D D E S İ Ü Z E R İ N D E Y E N İ A L A N K O R U M A S I G E N İ K L İ Y E K O R U M A G R U B U
İ I O L A R A K B E L İ R L E N E N T A Ş İ N M A Z L A R :

S.No:	Ada	Adresi
1-	Kocut	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 4 7 , 8 3 p a f t a , 1 2 8 a d a , 3 6 p a r s e l .
2-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 1 2 7
3-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 1 3 3
4-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 1 4 1
5-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 2 6 1 - 2 6 3 , 1 1 0 p a f t a , 6 3 6 a d a , 6 p a r s e l .
6-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 2 6 7 , 1 1 0 p a f t a , 6 3 6 a d a , 4 p a r s e l .
7-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 2 6 9 , 1 1 0 p a f t a , 6 3 6 a d a , 3 p a r s e l .
8-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 4 3 9 , 1 2 1 p a f t a , 6 9 8 a d a , 1 2 p a r s e l .
9-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 4 4 3 , 1 2 1 p a f t a , 6 9 8 a d a , 1 0 p a r s e l .
10-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 4 4 5 , 1 2 1 p a f t a , 6 9 8 a d a , 9 p a r s e l .
11-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 4 4 7 , 1 2 1 p a f t a , 6 9 8 a d a , 8 p a r s e l .
12-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 4 4 9 - 4 5 1 , 1 2 1 p a f t a , 6 9 8 a d a , 7 p a r s e l .
13-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 4 5 3 - 4 5 5 , 1 2 1 p a f t a , 6 9 8 a d a , 6 p a r s e l .
14-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 4 5 9 , 1 2 6 p a f t a , 7 0 4 a d a , 3 p a r s e l .
15-	"	İzmir İ l M e r k e z i , M i t h a t p a ş a C a d d e s i N o : 4 6 1 , 1 2 6 p a f t a , 7 0 4 a d a , 5 p a r s e l .

B A Ş K A N

Prof. Dr. Gökül ÖNEY

İM2A

O Y E

Doç. Dr. Recep MERİÇ

İM2A

O Y E

Büyükşehir Belediye Başkanlığı.

İM2A

ASLI ÇİFTİDİR

O Y E

Nihat SÖMER

İzmir Arkeoloji Müzesi YETİSTİRİCİSİ

Müdürü

İM2A

O Y E

O Y E

BAŞKAN YARDIMCISI

Doç. Dr. Cemal ARKON

İM2A

O Y E

Erol TÖMER

İzmir Rölyeve ve Anıtlar

Müdürü

İM2A

O Y E

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İZMİR İ NUMARALI KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARINI
K O R U M A K U R U L U

K A R A R

Toplantı Tarihi ve No. : 2.3.1989-55

Karar Tarihi ve No. : 2.3.1989-847

Toplantı Yeri : İZMİR

S.No:	Ada	Adresi
16-	Konut	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:463, 126 pafta, 704 ada, 5 parsel.
17-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:465, 126 pafta, 704 ada, 5 parsel.
18-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:469, 126 pafta, 704 ada, 5 parsel.
19-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:627, 127 pafta, 2540 ada, 20 parsel.
20-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:627B, 127 pafta, 2540 ada, 19 parsel.
21-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:639
22-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:651, 130 pafta, 2750 ada, 18 parsel.
23-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:675-677, 128 pafta, 799 ada, 2 parsel.
24-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:689, 129 pafta, 800 ada, 19-20-21 parseller.
25-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:727/b, 149 pafta, 838 ada, 50 parsel.
26-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:907, 156 pafta, 849 ada, 4 parsel.
27-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:1021, 159 pafta, 886 ada, 1-2 parsel.
28-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:1023, 159 pafta, 886 ada, 4 parsel.
29-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:1025, 159 pafta, 886 ada, 5 parsel.
30-	"	İzmir İl Merkezi, Mithatpaşa Caddesi No:1119

BAŞKAN

Prof. Dr. Gönül ÖNEY

İMZA

ÜYE

Doç. Dr. Recep MERİÇ

İMZA

ÜYE

Engin GÜREL

Büyükşehir Belediye Başkanlığı

İMZA

ÜYE

Nihat SÜMER
İzmir Arkeoloji Müzesi
Müdürü

İMZA

ÜYE

ÜYE

ASLI GİBİDİR

BAŞKAN YARDIMCISI

Doç. Dr. Cevat ARKON

İMZA

ÜYE

Erol TÖMER
İzmir Rölöve ve Anıtlar
Müdürü

İMZA

ÜYE

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İZMİR İ NUMARALI KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARINI
K O R U M A K U R U L U

K A R A R

Toplantı Tarihi ve No. : 2.3.1989-55

Karar Tarihi ve No. : 2.3.1989-847

Toplantı Yeri : İ Z M İ R

S.No	Ada	Adres
31-	Konut	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:110,83 pafta,527 ada,16 parsel
32-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:558,121 pafta,702 ada,3 parsel
33-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:560,121 pafta,702 ada,4 parsel
34-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:562,121 pafta,702 ada,6 parsel
35-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:564,121 pafta,702 ada,7 parsel
36-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:566,121 pafta,702 ada,8 parsel
37-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:806,128 pafta,791 ada,18 parsel
38-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:808,128 pafta,791 ada,19 parsel
39-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:862,150 pafta,832 ada,10 parsel
40-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:864,150 pafta,833 ada,1 parsel
41-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:894,151 pafta,834 ada,5 parsel
42-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:896,151 pafta,834 ada,6 parsel
43-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:1130,163 pafta,862 ada,16 parsel
44-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:1132,163 pafta,862 ada,17 parsel
45-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:1134,163 pafta,862 ada,18 parsel
46-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:563-565-567,125 pafta,734 ada,16 parsel
47-	"	İzmir İl Merkezi, Withatpaşa Caddesi, No:1036,163 pafta,861 ada,6 parsel

B A Ş K A N
Prof. Dr. Gönül ÖNEY

İMZA

ASEL GÜNDÜZ

BAŞKAN YARDIMCISI
Doç. Dr. Cemal ARKON

İMZA

Ü Y E
Doç. Dr. Recep MERİÇ

İMZA

Ü Y E
Nihat SÜMER
İzmir Arkeoloji Müzesi
Müdürü
İMZA

Ü Y E
Erol TÖMER
İzmir Bölge ve Anıtlar
Müdürü
İMZA

Ü Y E
Engin GÜREL

Büyükşehir Belediye Başkanlığı.

İMZA

Ü Y E

Ü Y E

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR 1 NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

35.00/1

Toplantı Tarihi ve No :11.2.1999- 508
Karar Tarihi ve No :11.2.1999- 7743

Toplantı Yeri
İZMİR

İzmir ili, Konak ilçesi, 2.Karataş Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi gerisinde yer alan, İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 2.3.1989 tarih ve 847 sayılı kararı ile "Korunacak Sokak" olarak belirlenen 305 numaralı sokağın yapılaşma koşullarını belirlemek üzere Kurulumuzca ve Kurul Müdürlüğünce yerinde inceleme yapılmasına yönelik Kurulumuzun 27.9.1997 tarih ve 6753 sayılı kararı doğrultusunda gerekli incelemeler yapıldı, konuya ilişkin 15.1.1998 tarihli uzman raporu okundu ve ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

İzmir ili, Konak ilçesi, 2.Karataş Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi gerisinde yer alan 305 sokak çevresindeki; XIX. yüzyıl sonlarından itibaren Musevilerin yerleşim alanı haline gelen, tek ya da iki katlı konutları, bir sinagog ve 1907 yılında Nessim Levi adlı bir musevi tarafından yaptırılan Asansör Kulesi ile birlikte bir dönemin sosyo kültürel, sosyo ekonomik yapılanmasını, yaşam biçimi ve inançlarını yansıtan, kararımız eki paftada sınırlarını belirttiğimiz alanın; Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun 19.4.1996 tarih ve 419 sayılı ilke kararı doğrultusunda "Kentsel Sit Alanı" olarak belirlenmesine,

Söz konusu alana ilişkin ilgili belediyesince hazırlanacak Koruma Amaçlı İmar Planı ile Kurul Müdürlüğünce hazırlanacak yapılaşma koşullarının ivedilikle Kurulumuza iletilmesine,

Kararımız ekindeki listede yer alan taşınmazların Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu'nun 14.7.1998 tarih ve 598 sayılı ilke kararı doğrultusunda 2.grup Korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tesciline karar verildi.

BAŞKAN
Ferudun ÇOPUROĞLU

ÜYE
Prof.Dr.Ömer ÖZYİĞİT

ÜYE
Dr.Fatma SEDES

BAŞKAN YARDIMCISI
Yrd.Doç.Dr.Lale BULUT

ÜYE
Mustafa ÇİNKİLİÇ
Konak Belediye Başkanlığı

İMZA

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR 1 NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :11.2.1999- 508
Karar Tarihi ve No :11.2.1999- 7743

35.00/1

Toplantı Yeri
İZMİR

II. GRUP KORUNMASI GEREKLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIĞI OLARAK TESCİLLENEN
TAŞINMAZLARIN LİSTESİ.

	ADI	ADRES	PAFTA	ADA	PARSEL
1)	Konut	302 Sk.No:6	111	632	34
2)	Konut	" No:10	111	632	36
3)	Konut	" No:13	111	632	51
4)	Konut	" No:9	111	632	52
5)	Konut	" No:7	111	632	53
6)	Konut	305 Sk. No:77	111	632	54
7)	Konut	" No:75	111	632	55
8)	Konut	" No:65	111	632	59
9)	Konut	" No:59	111	632	61
10)	Konut	" No:8	111	632	63
11)	Konut	Ş.Nihat Bey Cad.No:86	111	632	67
12)	Konut	" No:60	111	632	69
13)	Konut	" No:62	111	632	(eski) 70, (yeni) 109
14)	Konut	" No:72	111	632	75
15)	Konut	303 Sk. No:12	111	632	106
16)	Konut	303 Sk. No:4	110	633	Yeni:19
17)	Konut	305 Sk. No:110	110	633	29
18)	Konut	301 Sk. No:3	110	636	1
19)	Konut	305 Sk. No:136	110	636	20
20)	Konut	305 Sk. No:123-122	110	636	24-25

BAŞKAN
Ferudun ÖPÜROĞLU

BAŞKAN YARDIMCISI
Yrd. Doç. Dr. Lale BULUT

ÜYE
Prof. Dr. Ömer ÖZYİĞİT

ÜYE
Dr. Fatma SEDES

ÜYE
Mustafa ÇINKILIÇ
Konak Belediye Başkanlığı

İMZA

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR 1 NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No 22.3.2000 - 658
Karar Tarihi ve Sayı 22.3.2000 - 6398

35,00/1

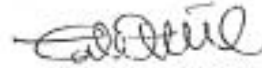
Toplantı Yeri
İZMİR

İzmir İli, Konak İlçesi, 2.Karataş Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi genişinde yer alan, 632, 633 ve 636 adaları kapsayan, İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 11.2.1999 tarih ve 7743 sayılı kararıyla sınırları belirlenen "Kentsel Sit Alanı"nın geçiş dönemi yapılaşma koşullarının belirlenmesine yönelik sorunları içeren Koruma Kurulu Müdürlüğü raportörlerinin 21.3.2000 tarih ve 126 kayıt numaralı raporu okundu. Aldarı incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

İzmir İli, Konak İlçesi, 2.Karataş Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi genişinde yer alan, asanaör kulesi ve çevresi kentsel sit alanı kapsamındaki 632 adada jeolojik yapı yasağının bulunması, 633 ve 636 adalarda tescilli parsellerin dışındaki parsellerin büyük bir bölümünün 7 kat gabaide yapılaşmış olması, diğer boş parsellerin ise tescilli bitiği ve karşısı konuyla zaten Kurulumuzun denetimi altında bulunması nedeniyle, bu bölgede Kentsel Sit alanının devamının gerekli olmadığına Kentsel Sit alanının kaldırılmasına, 11.2.1999 tarih ve 7743 sayılı kararımız ile korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenen taşınmazların tescillerinin devamına karar verildi.

4

BAŞKAN
Yrd.Doç.Dr. Erkan UÇKAN

BAŞKAN YARDIMCISI
Tankut ÜNAL

ÜYE
Prof.Dr.Güven BAKIR

ÜYE
Muhtetin SELVİTOPI
Konak Bölümlüğü Başkanı

ÜYE
Doç.Dr.Emel GÖKSU

ÜYE
Yrd.Doç.Dr. Lele DOĞER

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENFA'İ ESERİ ESERLER ve ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI
K A R A R

Tonlanti vorl:

Λ Π Κ Λ Π Λ

Topl. Atı No ve Tarihi: 333,13.11.1981
Sıra No ve Tarihi : A-3330 14.11.1981

İsmir, Samsun'da SİT almasına ilişkin İsmir -Elediye'de PİSİS'e MUDURLUĞU'nun 13.Eylül.1981 gün, 2635 sayılı yazısı olundu, okları celseli, yapılan mütakeresi sonunda:

İzmir Sazuzdede, 150 parça, 946 san, 38-11-28-10-4-3-2-1 par-
ler ve 839 de, 42-39-1-13-12-28-11-10-9-0-7-5 4-3-2 parçeller, 8
ada, 15 parçeli içeren Kuvvetlülükte 15.1.1921 gün, A-2501 sayılı k
ile sınırları belirlenerek Arkeolojik ve Değerli Sit alan olarak b
edilen bölge için İzmir Belediyesi İhtilafatı Şubesinde uygulanarak
İhtilafatı projenin uygulanabileceğine;

Et anecla emenarek ve Seki Boerler ve MÜseler Genel MÜSÜRÜMÜ de iletilmek üzere Eş adet daha Şuuri projesinin İaykulanıyana Şu anecla gerskıllne İmar verıldı.

Agla Gâlibdir
İsmâ-mülûr

Prof. CEMAL ALSAĞ

Prof.Dr.DÖĞAN DUBAĞ

245K411

DASKALOV ET AL.

[illegible]

Raul Hayra
Uya

ÖZNEĞİ ALPİN
Selçuk TOKBAYAN
İzmir Kültür Müdür Yard.

EK 6

Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Kurulu'nun 14.1.1978 ve 102000 Sayılı
Karar Eki

5

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI VE YEREL YERİLLİK
GAYRİMENKUL ESKİ ESERLER VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

Altı No. ve Tarihi : 392, 7.4.1983
No. ve Tarihi : 3-4323, 9.4.1983

Toplantı yeri :
ANKARA

YAPILARDA GRUP TANIMLARI:

SIT Alanı içinde veya dışında olup tescilli yapılmış veya henüz yapılmamış yapı ve anıtlar Anıtlar Yüksek Kuruluna Önem, Özellik ve durumlarına göre gruplara ayrılmış ve değerlendirilmiştir. Buna göre:

3.1 I. Grup Yapılar:

Değerlendirmede arazisi ve 5005-1710 sayılı yasalarda belirtilmiş bulunan mülklerden oluşmuş, bina değeri sahip olması nedeni ile gelecek kuşaklara içi ve dışı ile olduğu gibi devredilmeden aktarılması gereken yapılardır.

Bu tür yapılar, bina, duvar ve korunmasında yapılabilecek uygulamalar ve alınabilecek önlemler açısından üç bölüme ayrılmıştır.

I A- Sadece bina ve koruma onarımı ile yetinilmesi, gereken yapılar.

I B-Günümüz yaşantısına gerektirdiği olanakları sağlayacak ancak; yapının iç ve dış görünümlerini, karakter ve görünen malzeme durumu ile süslemelerini ve plan özelliklerini bozmayacak maddelerin yapılabileceği yapılar.

I C- Bugün varolanla beraber, Tapu kaydı, kadastro ve Tarihî belgeler, fotoğraf eşle ve, gibi belgelerle varlıklarını aydınlatılabileceği ve özelliklerini sürebileceği ve IA veya IB maddelerinden birini uygulayabileceği yapılar.

3.2 II. Grup Yapılar:

Değerlendirmede arazisi ve 5005-1710 sayılı yasalarda belirtilmiş bulunan mülklerde ve özellikleri, çevre oluşturma ve etkileşimi olan ve etkilenebilirliği taşıyan binalar dışı görünümleri ve yapıları ile korunması gerekli yapılardır.

Bu tür yapılar, uygulanacak korumaya dönük yapısal müdahaleler açısından iki ana ve yedi alt bölüme ayrılmıştır.

II A/1- Çevresini, dış görünüşünü ve dış etki alanını ve taşıdığı önemlerini yitirmiş ve değiştirilmeden olduğu haliyle korunmak, var ise belirli bir bina ve plan özelliği ile müdahale

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI, IX ve TURİZM BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL EŞKI ESERLER ve ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

Yazı No. ve Tarihi : 352, 7.4.1963
Karar No. ve Tarihi : A-4323, 9.4.1963

Toplantı yeri : -

-6-

AŞKAR

silinmiş ve tek başına koruma esasına kaybetmiş ancak arşivlenmiş değeri olan yapılar.

III A/2- Bazı değerli kısımlarının yerine yapılacak yapıda ay-
nen veya bazı ufak değişikliklerle kullanılması koşulu ile III A/1 mad-
desinin uygulanabileceği yapılardır.

III B- Yapım tarihi eski olmaksızın beraber davir özellikleri
göstermeyen, karakteristik ve bütünüleyici niteliği olmayan yapılar.

3.4 Her üç gruba giren yapılarla ilgili koruma ve onarım ko-
şulları.

3.4.1 I. Grup Yapıları

Bu gruptaki yapılarda, bapvuru halinde adı onarımlar için be-
lediye başkanlığı ve Kültür ve Anıtlar Teknik Müdürlüğü ile ver-
meye yetkilidir.

Adı onarım, yapının bünyesinde ve bulunduğu yerde değışiklik yarat-
mayacak, boya-bakım yenilemesi, çatı onarımı gibi sınırlıdır. Be-
lediyesinden ve ilgili müzeler ile alınmadan onarım yapılamaz. On-
arım kuruluşları onarım sonucunu izlemekle yükümlüdürler.

Bu gruptaki yapıların merdiven ve tavan ölçütleri, duvar du-
var ve tavan ölçü, tabanlar ve aynaları, duvar resimleri, alçı kabari-
nalar, alçı pencere, mozaik zeminler, pencereler, kapılar vb. öğelerdeki
onarımlar adı onarım girer. Bu tür onarımlar için Anıtlar Yüksek
Kurulundan, istendiğinde ve gerekli görüldüğünde tekniklere uygun 1/50
veya 1/100 ölçekli röluve ve projeleri ile gerekli detay çizimleri ve
fotoğrafları da bapvuru ile birlikte verilmek üzere alınır. Onarım
a bölgeden sorumlu Belediye ve Anıtlar Teknik Müdürlüğü denetler. Uy-
gulama sonucunda alt fotoğraflar ve raporlar Anıtlar Yüksek Kuruluna
iletilir. Onarımın projeye uygunluğu onaylandıktan sonra bapvuru kal-
bunun izai verilir.

3.4.2 II. Grup Yapıları

SİY bölgesi içinde ve dışında, daha önce Anıtlar Yüksek Kuru-
luna teslim ve korunması gerekli yapı kararı alınıp bu gruba
ayrılmış bulunan eserlerin onarım, değışiklik ve yenilemeleri, için
tekniklere uygun 1/50 veya 1/100 ölçekli röluve ve projeleri ile ge-

/..

8

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI - VE FİİZİKİ İZLENLERİ
GAYRİMENKUL ESKİ İNŞAATLAR VE ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

Yazın No. ve Tarih: 3527.4.1983

Yazın No. ve Tarih: 2-4323,9.4.1983

Toplantı yeri:

ANKARA

-7-

Resmî detayları ve içten-dıştan görüntü fotoğrafları ile birlikte Anıtlar Yüksek Kuruluna başvurularak gerekli izin alınması gerekmektedir. (Anıtlar Yüksek Kurulunun 14.1.1978 gün ve 10700 sayılı kararı), ilgili belediyeye ile bölgeye koruma Bölgesi ve Anıtlar Teknik Müdürlüğü proje uygulamasını denetlemekle yükümlüdür. Uygulama sonucuna ait fotoğraflar ve Teknik Müdürlükten gelen raporlar belediyeye Anıtlar Yüksek Kuruluna iletilir. Uygulama sonucunda proje uygulamaya Kurulca septandıktan sonra belediyeye yapıya kullanma izni verilir.

3.4.3 III. Grup Anıtlar:

Anıtlar Yüksek Kurulunda III. grup olarak değerlendirilmiş yapıların yıkılması için, ilgili belediyeye başvurmak ve 1/50 veya 1/100 ölçekleri, detay çizimleri içten ve dıştan yeterli fotoğrafları buluruya eklemek suretiyle Anıtlar Yüksek Kurulundan izin alınması zorunludur. Yıkılma kararının yerine getirişi, teknik şartlar, birim serinliği ve diğer özellikleri yapıların korunulması için gerekli yapılabilmek, ya da belediyesi o alanı kendi yararına başka bir başka fonksiyon kullanabilir. 3 takdirde Anıtlar Yüksek Kurulundan kararı çıkarılır.

3.4.4. Grup tayinleri Gayri Menkul Emlak Şerhler ve Anıtlar Yüksek Kuruluna yapılır.

3.4.5. Gerekli izni yukarıda belirtilenler gibi alınmadan hiçbir yapı yıkılmaz, yıkıma terk edilemez, yapıya zarar verilerle yıkılma sebep bulunduğu, bulunduğu grup uygulamaya yapılarak yerine yenisi inşa edilebilir.

3.4.6. Tescilli eserler üzerinde bulunduğu arazi de koruma altında ve koruma altındadır.

4.0 KORUNACAK MİLLÎ VE KENTSEL ÖZELLİK

4.1 Korunacak Çukuk Dokuları

Tarihsel konutları SİT Bölgesi içinde toplanmış ve dağılmış yapılar, dışında kalan ara yollar, sokaklar, sığınaklar, merdivenli köprüler, yollar, kentsel yapıları, yapıları ve bunların birim ve malzemeleri ile birlikte korunmalıdır. Gerekli durumlarda gerekli değişiklik kararları Anıtlar Yüksek Kuruluna iletilmek ve kararı alınmalıdır.

EK 7

**Mithatpaşa Caddesi'nde II. Grup Uygulamalara Yönelik İzmir 1 Numaralı
Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunun Aldığı Kararlar**

T.C.
KÜLTÜR - BAKANLIĞI
İZMİR 1 NUMARALI KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU

K A R A R

35.00/1013

Toplantı Tarihi ve No. : 20.1.1994-314

Karar Tarihi ve No. : 20.1.1994-4844

Toplantı Yeri

İzmir

İzmir İli, Mithatpaşa Caddesi, No:151, tapusun 105 pafta, 584 ada, 19 parselinde yer alan taşınmaz ile ilgili Emrülumurun 4.7.1991 gda ve 3035 sayılı Kararı olup, ilgili Karar gereğince iken ruhsatına ilişkin ilgili Belediyesinden gelen 30.11.1993 gda ve 1/3975 sayılı yanısırları ekmadı, ekleri incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

İzmir İli, Merkez, 105 pafta, 584 ada, 19 parseldeki taşınmazın semai katta ki orijinal kusunun projesine uygun olarak değiştirilmesinden sonra iken ruhsatı verilebileceğine karar verildi.

BAŞKAN
Prof. Dr. Çınar ATAY

İNZA

ÜYE
Prof. Dr. Necip MERİÇ

BULUNMADI

ÜYE

ÜYE
Doç. Dr. Özcan GÜNDÜZ

İNZA

ÜYE

BAŞKAN YARDIMCISI
Doç. Dr. Husein TUNA

İNZA

ÜYE
Mustafa ÇİNKİLİÇ
Konak Belediye
Başkanlığı

İNZA

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İzmir İl Nüfus ve Tabiat Varlıkları
Koruma Kurulu Büro Müdürlüğü

İTİM: 356/1050-235

İzmir, Merkez, Mithatpaşa cad. No: 1134'de yer alan tapınmadaki yapının hk.

27/2/1989

Plantaşa Ad.

KONAK BELEDİYE BAŞKANLIĞI
İZMİR

7.3.1989

BASAT
BAŞKANLIĞI

İzmir ili, Merkez, Mithatpaşa caddesi, No: 1134'de yer alan tapınım 153 parsa, 12 ada, 10 parselinde kayıtlı olan ve Tapınım Kütür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurul'u'nun 14.12.1984 gün ve 548 sayılı kararı ile korunması gerekli tapınım Kütür Varlığı olarak tasvilli bulunan tapınımın, 22.2.1989 günü yapılan görüşme olduğu tespit edilmiş olup, bugün sonraki yapının yakılmasının ve tahrip edilmesinin önlenmesi amacıyla, Kütür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurul'u'nun 3.1988 gün ve 15 sayılı ilke kararı uyarınca Belediyeciler gerekli koruyucu tedbirlerin alınması, 2863 ve 3396 sayılı yasaya aykırı davranarak tasvilli eski eserlerin yakılarak veya yakılarak yok olmalarına neden olacak şekilde tahrip edilmesinin önlenmesi, konuyla ilgili olarak gerekli tespit tutanakları, yığın raporları gibi bilgi ve belgelerin ibradilele Muehteremine iletilmesi gerekmektedir. Gereğini ve Bilgilerinizi arz ve rica ederim.

İTİM :

İTİM :

İTİM VALİLİĞİ/İZMİR

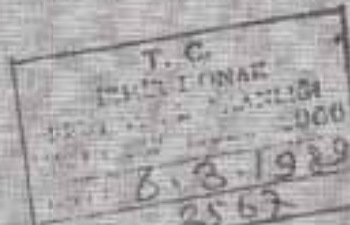
Yüksek Belediye Başkanlığı

İTİM

İTİM Belediye Başkanlığı/İZMİR

İTİM Vali Konağı Amirliği/İZMİR

Altın
DİKKET KARAGÖVME
MÜDÜR Y.

KUTUP DAKİKLİĞİ
Nispetiye KÜltür ve Sanat Vakfı
KONUŞMA KURULU

35.00/650-344

K A R A R

Opiumi Tardhi ye No. 13.8.1990-431
 prar Tardhi ye No. 13.8.1990-2129

Toplantı Yeri : 12.M.19

17.1990 gün ve 510 sayılı teyinden feragat edilmesini bildiren yazısı üzerine sö-
nmen teyinin eski eser kaydının kaldırılması gerektiği ortaya çıktığından teyinin
kaldırılmasına, ancak tevdilli yapı bitişi olduğu ve bitişinde tevdilli yapılar
bir deki elyüzünden yeni yapılaşma olduğunda Mithetpaşa Caddesi'ne bakan cephe-
deki mevcut özellikleri koruması, Hukuk Bakanlığı'nın 11.4.1990 gün ve 751 sayılı res-
si Hazine Kurulunun alınan 24.5.1990 gün ve 1509 sayılı kararla Hazine grubu III
rak belirlenen bitişinde 16 ve 17 parsel olan yapılarla aynı mülkiyeti taşıması
ulayla mevcut gubari muhafaza edildikten sonra geri çekilerek işler bakanına uygun
rak hasırlanacak yeni yapılaşma projesinin onaylanması Hazine Kuruluna iletilmesine
karar verilmiştir.

Aug 12 1911

SKAN
Dr. GORD ONEY

1P:ZA

Dr. Ancep MERIC

LINEA

117
 CHS KAHAKAVALI
 117
 P. 117

OYE
Ulku KARACAOVALI
1 Nolu Koruma Kurulu
Müşürü

IMSA

BAŞKAN YARDIMCISI
Doç. Dr. Cemal ARKON

IMEA

ÖYE
Erol TÖMER
İzmir Felsefe ve Anıtlar
Modülü

1921

KURUM KURULU

35.00/630-904

KARAR

Emir Tarihi ve No : 1.11.1990-143

Tarih ve No : 1.11.1990-2350

Toplantı Yeri : İZMİR

İmar 111, Merkez, Mithatpaşa Caddesi, No:1134'de yer alan, tapu no 163 parça, 862 ada, 18 ilinde kayıtlı olan, İmar 2. İdare Mahkemesi'nin "Tapınma ile Kurumun gerekli Kilitli Verilmediğine İlişkin" 19.6.1990 gün ve 1989/418 ile 1990/622 sayılı kararı ile, 1. kaydı Kurumuna 13.8.1990 gün ve 2129 sayılı kararı ile kaldırılmış bulunana, ancak 3. Daire tescilli yapıların yerleşmesi nedeniyle, aynı Kurul kararı ile yeni yapı istemine ilişkin uygulama projelerinin Kurumunca onaylanması gerektiği bildirilen aynı tescilli bitişliği tescilli tapınma ile ilişki olarak Kurul Kararı uyarınca düşün ve Mahkeme ANIL'ın 8.10.1990 günlü ilalekgesi ekinde Kurumunca onaylanan uygulama projelendirildi. Yapılan görüşmeler sonunda;

İmar 111, Merkez, Mithatpaşa Caddesi, No:1134'de yer alan, tapu no 163 parça, 862 ada, 18 ilinde kayıtlı olan tapınma ile ilişki olarak düşünülen uygulama projelerinin 13.8.1990 2129 sayılı kararına değrultusunda hazırlanmış olması nedeniyle uygun olmadığına (na), bitişliğindeki tescilli yapılar ile ilgili bir grup elipturan tapınmadaki yeni yapıların bu yapılar ile uyumunun sağlanabilmesi için;

AN

r. GÖNÜ ÖNEY

İMZA

BASKAN YARDIMCISI

Prof. Dr. Cemal ARKON

İMZA

ÖYE

Özku KARACAOVALI

1 Nolu Kurum Kurulu

Müdür

İMZA

ÖYE

Erol TÖMER

İmar Bölge ve Anılar

Müdür

BULUNMADI

ÖYE

ÖYE

r. Recep MERİC

İMZA

ÇIKILAN

KORUMA KURULU

35.007650-984

ХАНАВ

Teklifi Tarih ve No. : 1.11.1990-143
Karar Tarih ve No. : 1.11.1990-235

Topplate Yield: 12 mL

1-)Tepesinde halat mevcut olan yapıda,Mithatpaşa Caddesi'ne bakan 3a cephesinde,3a cephe duvarı dışıda halat merdivenleri ve giriş eskenarlığı da dahil olmak üzere,ayrı cephe hissesinde,ayrı gabarişte (H=10.05 m.ye kadar),ayrı cephe alanları,malzemesi ve gözetilme-ye,aldığı gibi korumasına uygun alacağına,bu nedenle,3a cephe bölümlerinde yıkılmak,bu ta-ullar dışıaltısında yeniden inşaa edilmesi yerine,yıkılmadan,sakıya alınmak suretiyle muha-ses edilebileceğine de gözetilme bulundurulmasına,

2-)Kuvansa (yeni yapı özellikleri yukarıda inşaat edilecek olan) bu bölgede (Kuvansa) (h=10,05 m.'nin Kuvansa) var'ı inşaat planında belirtilmiş bulunan inşaat hattına kadar geriye çekildikten sonra, (yaklaşık 5 m.) yeni inşaat planında ve inşaat Kuvansında belirtilmiş olan yükseklikte (max h=21,80 m) kadar yeni yapı yapılabileceğine, ilave edilecek olan bu hatlara ilişkin cephe görüşmelerinde, Kuvansa eski yapı cephe özellikleri ile uyumlu olmasına gerektirir.

5-)Mer'î ismü plâzinde belirtilen bu cephe ismü hattı,sevâtı yapılmı, bu cephe üzeri hissinin gerisinde kaldığından,balediyeciler bu bölgede,sevâtı yapılmı (diğer maddeleri ve

Prof. Dr. Gönül ÖNEY

ASLI-GIBIR

BAŞKAN YARDIMCISI

Prof. Dr. Bernd ARKOW

Anna CARLSON
 Emily L. Carlson
 Katherine Carlson

OYE

Prof. Dr. Robert MERIC

OYE

DINH KARANAOVALI

1. Nohu Koruma Kurumu

Müller-D

DYE

Erol TUNALI

Ignatius F. S. S. vs. Author

140070

B. MICHAELI

OYE

Mustafa CINKILIC

Thank You!!

QVE

OYE

İzmir ve Tuzla Vardıkları
KURUMA KURULU

35.00/450-954

K A R A R

Toplantı Tarihi ve No. : 1.11.1990-143

Karar Tarihi ve No. : 1.11.1990-2350

Toplantı Yeri : İZMİR

sebebiyle de dahil olmak üzere) karuyarak biziyle gerekli plan düzenlemeleri yapılmasına, i-
mar hattına değiştirilmesine veya kademe hattı belirlenmesi gibi bir düzenleme yapılmasına,
Bu durumda yapılacak Mithatpaşa Caddesi yönüne bakın bu cephesinde (Ba cephesinde) yala
Jok işlenmesi yapılması gerekeceğinden, İmar kurulumunda, bu doğrultuda yeniden düzenlenmesi,
4-) Meydan yapı arka cephe, Bu cephe kadar Genel Güvenlik göstermediğinden, aynı
kurulumla gerekeceğinden, ancak arka cephe görünüşlerinin, yapının bütünlüğünü sağlayacak ge-
çirile, Bu cepheye taşınan aynı elayın Güvenlikte tasarlanmasına,

5-) Arka cephe hattı kurulumda ise, Kurulumun "tekli aşırı mevzu arka cephesinde kurum-
ması" şeklinde bir karar alınmış olduğundan, tasarıyla yeni yapılacak alanağı düzenleme alınarak,
3194 sayılı İmar yasaı kapsamında Belediyeye değerlendirilmesi gerektiğinden,

6-) Aynı şekilde, yapı derinliğinin tayin kurulumu, Bu kararın 1. ve 2. maddeleri gö-
rülmede bulundurularak 3194 sayılı İmar yasaı kapsamında ilgili Belediyeye değerlendiril-
mesi gerektiğinden, bu değerlendirme sırasında, Bu cephe, kurulum, mevzu Bu cephe hattına de-
ğil, bu kararın ile kademe hattı kurulumu geleceğ elay, mevzu İmar planlarındaki "Ba cephe
BAŞKAN

Prof. Dr. Özgür ÖNEY

İMZA

ASLI ÇUBUK

BAŞKAN YARDIMCI

Prof. Dr. Cemal ARKON

İMZA

ÖZKARACAÖVALI

1 Nolu Kuruma Kurulu
Müdürü

ÖYE

Prof. Dr. Recep MERİÇ

İMZA

ÖYE

ÖZKARACAÖVALI

1 Nolu Kuruma Kurulu

Müdürü

İMZA

ÖYE

Erol TUMEN

İmar Bölge ve Araştır

Müdürü

BULUNMAMI

ÖYE

Mustafa ÇİNKİLİÇ

İmar Belediye Başkanlığı

ÖYE

ÖYE

臺灣日報

Teplush Tardis va 100. P.H. 1023-11

Tegland, Van 425418

[illegible]

ASTORIA GLEBE

日本与黑非洲

ONE KANSAS CITY

BASKAN YARDIMCI

DTM

DYE

DYE

* *Polioles* *Scapellato* *Scapellato*

Addendum

QVE

Isabelle HUBER, 27, 10 rue de la Chapelle, 69001 Lyon.

1407

SUMMARY

615

091

Transkription: [unintelligible]

QVE

33-007630-900

其 五 其 六 其 七

Toplantı Yurtdi ve No: 20.12.1990-154

Kasche Turf Nr. 10, 20.12.1990-525

Topical: Yes ☐ No ☒

İzmir ili,Merkez,Mithatpaşa Cadde'sinde yuratan,tapunun 163 pafta,962 ada,18 parselinde kayıtlı olan ve teccilli ruhu bitirilmiş bulunan tapınmadaki yeni yapılaşma istemine ilişkin olarak,1.11.1990 gün ve 3350 sayılı Kararname Uyarınca verilen önkararımlara; Emr. Muhsein AKIL'ın 17.12.1990 günlü dilekçesi ekinde Kurumumuz iletilen uygulama projeleri incelendi,yapılan görüşmeler sonunda;

İsair ili,Marina,Milhetpaşa Caddesi'nde yer alan,tapunun 163 pafta,962 ada,18 parselinde sayılı olan taşınmaz taşınmazla ilgili düzenlenen uygulama projelerinin cephe düzenlemeleri açısından uygun olduğuna,2863-3386 sayılı yasalar uyarınca onaylanmasına,arka cephe hatlarının ve bina derinliğinin tayini konusundaki ise,1.11.1990 gün ve 3390 sayılı kararla görüşüne alınarak ilgili Belediyeye değerlendirilmesi gerektiğine,değerlendirme sonucuna göre bu kararlara ile onaylanan projeler üzerinde,bina cephe derinliğine ilişkin gerekli düzenlemelerin yapılmasına bilgi verilmesi suretiyle yine ilgili Belediyeye raporetilmesine,uygulama sonucunda,Milhet ve Tabiat Varlıkları Kurumu Yürürek Kurulu'nun 21.5.1990 gün ve 147 sayılı ilke karar uyarınca durumun Belediyeye tespit edilmesi gerektiğine;

U A S K A N

Prof. Dr. Gönül ÖNEY

THE

DYE

Prof. Dr. Rüdiger MERIC

4228

9YE

Monteale CERNILLO
Eusebio Salas
Bogotá

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

ASH CIBDIR

BAŞKAN YARIMCIĞI

Prof. Dr. Cemal ARKON

11014

ONE KARAOVALI

OYE 1000 1 NALU 11.1.1

0180 KARACAOVALI

1. Mol. M. 1977

1. Nolu Koruma Kurulu

Form A

0.71

0 YU

Erol TÖMER

Isenik Roldan va Anulir

MidBr

DECLASSIFICATION

OYE

KURULUŞ BAŞKANLIĞI
İçişleri, Hukukî ve Sosyal Hizmetler ve Yabancı İşleri
KURULUŞ KURULU

KARAR

YS. O/450-2024

Tupamli Tushu va No. : 5.4.1991-177
Korer Tushu va No. 5.4.1991-2040

Tupamli Yasi : 12.11.19

-Uygulamanin kararlarinin ve kogulim onaylanan projeleri dogrultusunda ya-
pilmasi gerektiğine,

-Çöpbe hatlerinin ve hibe derinligi konusundaki, 2350 ve 2525 sayili kararla-
rinin dogrultusunda Belediyesinde düzeltilerek 3194 sayili imar yavasina göre ge-
rekli işlenlerin (imar plan tesdilatının düzeltilme işi imar durum belgesinin düzen-
lenmesi gibi) yine ilgili Belediyesinde yapılması gerektiğine,

-Bu düzenleme aşamasında hibe derinligi konusunda bir farklılık ortaya çıkı-
yor ise, gerekli düzeltmenin 2525 sayili kararla onayli projeleri üzerinde Beledi-
yesinde yapılabileceğine,

-2525 sayili karar ile projelerin bu kogul belirtilerek onaylanmis olduktan
hatirlatilmawana,

-Yine emkonumun kararlarindan uyararak, Belediyesinde gerekli düzeltmeler ya-
pildikten sonra, konuyu hakkında Kuruluma bilgi verilmesi gerektiğine

BAŞKAN

Prof. Dr. Genel ANKON

İMZA

OYE

OYE

Mutafat ÇİNKILIC

Konak Beld. Bek. 1121.

İMZA

ASL GIBIDIR

ÖYE

ÖNE KARACAOVALI

1 Nolu Kuruma Kurulması

MÜDÜR

İMZA

OYE

OYE

BAŞKAN YARDIMCISI

Prof. Dr. Feray KARAC

İMZA

OYE

OYE

T.C.
HAKK KÖRÜK VE HAKK KÖRÜK
1998

1998

163

13 Ocak 1998

Sn. HAKK KÖRÜK VE
Mithatpaşa Çaldıran Anadoluyine
1998

11.11.1991 tarih ve 1.8.2.41.2.25.00/1991 -20% sayılı yal
ve ekindeki 22.10 .1991 tarih ve 22.17 sayılı şural kararları.

Mithatpaşa Soddaki 1134 nolu ve tapu no 163 parsel, 162 ada, 15
parselinde mülkiyetinde bulunan arazi üzerine yapılan in
şaatla ilgili işbirlik sözleşmesi Kütür VE Tahsil Verilmesinde Ke
rur-Körsü MÜHÜRÜNDEN ekli ilçe yönetimi istinden, 17 parsel
deki mülkiyetten yan duvarına varılan tahminatın, diğer mülkiyetle
la mülkiyetin gerektirenler olarak, gerekli sınırların tedbi
lerinin bildirilmesi hususunda bilgi ve gereğini rica ederim.

Ekli

HAK KÖRÜK W

KÜLTÜR BAKANLIĞI
T.C. İRİ NUMARALI KÜLTÜR VE TATİLAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU MÜDÜRLÜĞÜ

K. 35.00/650-292-247
Merkez, 862 ada, 18 parsel id.

13 M 18
30.12.1990

KONAK İNŞAAT KURULUŞU
İZMİR

İlgi: Özcan YILMAZ'ın 29.1.1992 günü dilekçesi.

İzmir İli, Merkez İlçe, Mithatpaşa Caddesi No. 1134 de bulunan, tapu-
num 163 parçe, 862 ada, 18 parselinde kayıtlı olan taşınmazın yapı bitirildiği
taahhüdün tamamlanması ile ilgili dilekçe Müdürlüğümüze intikal ettiği olup,
yapılan inceleme sonucunda;

-Konuyla ilişkin olarak İzmir İ. B. Kültür ve Tatilat Varlıklarını Koruma
Kurulunun 13.8.1990 gün ve 2129 sayılı kararının alınmış olduğu,

-Taahhüdün yapı inşa edilecek yapıya ilişkin uygulama projelerinin,
maddesinin karara uygun olması nedeniyle 1.11.1990 gün ve 2390 sayılı
Kurul Kararı ile reddedildiği,

-Aynı kararda; projelerin, parselde yerinde inşa edilme ve yapı bitirilmesi
şartına bağlanması veya aynı mahari, aynı yapı elemanları, malzemesi, 1/5000
y.b. ile yeniden inşa edilecek şekilde düzenlenmesi gerektiğinin belirtil-
diği, *

-20.12.1990 gün ve 2525 sayılı karar ile, bu doğrultuda düzenlenen proje-
lerin onaylandığı,

-Müdürlüğümüze 14.3.1991 günü ve 1041 sayılı dilekçe ile ve
niden bağyanılarak, Kurul Kararlarının doğrultusunda düzenlenen projelerin onay-
lanması isteminde bulunulduğu,

-5.4.1991 gün ve 2040 sayılı karar ile, istemin reddedildiği, 20.11.1990
gün ve 2525 sayılı Kurul Kararının onaylı olduğu, uygulanmaya başlandığı
Kurul kararının doğrultusunda yapılması gerektiğinin belirtildiği,

-2.12.1991 günü ve bu karar 1041 sayılı dilekçe ile, yine Kurul
Kararına aykırı düzenlenen projelerin onaylanması isteminde bulunulduğu,

-16.1.1992 gün ve 110 sayılı karar ile, dilekçenin onaylanmadığı,
20.12.1990 gün ve 2525 sayılı Kurul Kararının onaylı olduğu ve uygulanmaya başlan-
dığının bildirildiği tasbit edilmiştir.

T.C.
1734/11-18
BEKLENTİDE KALAN
YATIRILMIŞ
20.11.1991
433

T.C.
İMAR KURULU BAŞKANLIĞI
Müşürüğü

13 Ocak 1992

MEH. 0018970

Sn. Üçün YILMAZ

Mithatpaşa Caddesi No:100/C

İB.İB.

11.15.11.1991 tarih ve I.K.T.V.A.K. 35.00/1440-2056 sayılı
yasa ve ekindeki 22.10.1991 tarih ve 3237 sayılı Kurul Kararı
Mithatpaşa Caddesi 1134 mada ve toplanan 163 parça, 802 ada, 18
parselinde Resmi Sorumluluk ve Mutenhitlikini yüklenilmesini
ingestir. 17 parseldeki taşınmazın yoo duvarını verdiği tahri-
batlıc tarafından idarilerek, her türlü resmiyet işbirliğinin
alınması hususunda bilgi edinilmesini ve ilgi resmiyet işbirliğinin
gerekliğini yapılmasını rica ederim.

Halay

HL

İMAR MÜDÜRLÜĞÜ

X

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

24.00/500-100

Tarih ve No 25.6.1993-241

Karar Tarihi ve No 25.6.1993-3615

Tarih ve No

12419

İzmir III. No'lu, Mithatpaşa Caddesi, No:1134'da yer alan, tapu no: 163 parça, 662 ada, 16 parselinde kayıtlı olan, taşınmazın yapı bitirildiği tasdikla taşınmazın, 20.12.1990 gün ve 2525 sayılı Kararınla ilke emyalı yeni yapılaşma projelerinin değiştirilmesi istemine ilgililerce olararak, KÜLTÜR ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nde 10.6.1992 gün ve 2019 sayılı yazıları ile, Genel Müdürlük 10.3.1992 günü dilekçeyi aldıktan, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda,

İzmir III. No'lu, Mithatpaşa Caddesi, No:1134'da yer alan, tapu no: 163 parça, 662 ada, 16 parselinde kayıtlı olan, taşınmazın yeni yapılaşma istemine ilişkin olarak 20.12.1990 gün ve 2525 sayılı Kararının ve Karar eki uygulama projelerinin geçerli olduğuna, 2003-2004 sayılı Yasa ile değiştirilen, uygulanması Bakanlar Kurulunun ve eki emyalı uygulama projeleri doğrultusunda istenileni gerektirir,

-KÜLTÜR ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 21.3.1990 gün ve 147 sayılı ilke Kararına göre, uygulama aşaması devam ettiği Belediyeye ve kontrol edilerek, bitirilecek rapor ve fotoğraflar Kuruluma iletilmeden, tapu ve Belediyeye fahs ruhsatı verilmesi gerektirir ilgilili Belediyeye bildirilmesini Karar verildi.

ASLI GİBİDİR

Başkan
Prof. Dr. Cahit ARKON
İmza

Başkan Yardımcısı
Prof. Dr. Recep MORG
İmza

Üye
Prof. Dr. H. Hüseyin ÖNAL
İmza

Üye
Prof. Dr. Mehmet N. TOREYEN
İmza

Üye
Sahit AKDEMİR
İmza

Üye

Üye
Mehmet CİNGİLLİ
Kültür Bakanlığı Başmühürü

Üye

KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR İLİNİN KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI
KURULUŞ KURULU
KARAR

35.00/450-904

Teyizir Tarih ve No 3.2.1993-263
Karar Tarihi ve No 3.2.1993-4135

Teyizir Yeri

İZMİR

İzmir İli, Merkez, Mithatpaşa Caddesi, No 1134'te yer alan, teyizir 163 pafta, 862 ada, 18 parselinde kayıtlı olan, bitiriliğinde iki adet tescilli yapı bulunan tescilli yapıdaki teyizirde, Kurulunun 20.12.1990 gün ve 2525 sayılı Kararıyla onaylı uygulama projelerinde değişiklik yapılması isteminin ilişkin olarak Özcan İHMAN'ın 8.9.1992 günlü dilekçesi eklenmiş, ekleri incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

İzmir İli, Merkez, Mithatpaşa Caddesi, No 1134'te yer alan, teyizir 163 pafta, 862 ada, 18 parselinde kayıtlı teyizirde ilişkin proje değişikliği isteminin uygun olduğuna (01/09/92); 20.12.1990 gün ve 2525 sayılı Kararıyla onaylı uygulama projelerinin geçerli olduğuna, onaylı proje cepheleeri, yakılan ve bitiriliğinde yer alan tescilli yapı cepheleerini tem olarak yansıtmıyor ise, bir kısmı diğer hataları var ise, bitiriliğinde tescilli yapı cepheleeri ve fotoğraflardan yararlanılarak cepheleerin asline uygun olarak yeniden düzenlenmesi ve 20.12.1990 gün ve 2525 sayılı Karar eki projelerin bir önceki 1.11.1990 gün ve 2350 sayılı Karar doğrultusunda tashih edilmesi gerektiğine, Kurul kararlarına uygun proje düzenlenmesi ve uygulama yapılması konusundaki N.U. Görüşüne ilişkin olarak bitiriliştirilmesine karar verildi.

İzmir 3.2.1993
Atılmalı

BAŞKAN
Prof. Dr. N. Elazığlı ÜNAL
İMZA

UYE
Prof. Dr. Çiğdem AYAR
İMZA

UYE
Halim İSTOĞRA
Konya İleliye Belediye Başkanı
İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
Prof. Dr. Recep KEMİÇ
İMZA

UYE
Doç. Dr. Emin DOĞAN
İMZA

T.C.
KÜLTÜR, TURİZM VE
KONAKLARI BAKANLIĞI
KONAK BÖLÜMÜ
KARAR

35.00/650

Teknik Tezhi ve No : 22.4.1993-285

Karar Tarihi ve No : 22.4.1993-4420

Teknik Tez

12 M 11

İsmir 111, Merkez, Nihatpaşa Caddesi No:1134'de yer alan, tapu no 163 pafta, 662 ada, 18 parselinde kayıtlı olan tesvilli parsel biti-
ği tesvilli taşınmazdaki ön cephe değişikliği istenine ilişkin ola-
rak Osman YILMAZ'ın 19.2.1993 günlü dilekçesi okundu ekleri incelendi,
yapılan görüşmeler sonunda;

İsmir 111, Merkez, Nihatpaşa Caddesi No:1134'de yer alan, tapu no 163 pafta, 662 ada, 18 parselinde yer alan taşınmazın ön cephesinde ya-
pılması istenilen değişiklik önerisinin, giriş kapısı yanında yer alan
geniş cephe açıklığının (vitrinin) iptal edilerek, Şişme pencerelerin
ayna boyat ve çekilde düzenlenmesi mekullayla uygun (olmalı) olduğuna,
ayrıca bodrum katı pencere boşluğu olması gereken bölümlerin ön kıs-
mına, Şişme pencere demir korkuluklarının ve, ön cephe pencerelerinde
lento altlarına Şişme kaplama malzemelerinin ilave edilmesine, uyula-
manın Kararlarımız doğrultusunda taşınmazın fotoğraflarla ve ra-
porla belgelenerek ilgili Belediyesine Kurulmuş İletilmesine, Ku-
lunusdan olumlu görüş alınmadan taşınmaz Belediyesine işkan ruhsatı
verilemeyeceğine karar verildi.

BASKAN
Prof. Dr. R. Hüseyin UNAL

İMZA

BASKAN YARDIMCI
Prof. Dr. Ramazan ERGİ

BULUNMADI

OYE
Prof. Dr. Çınar AYAY

İMZA

ASLI ÇİĞİLLİOĞLU
Fazıl ÇİĞİLLİOĞLU
OYE
Doç. Dr. Osman GÖNDÜZ
İMZA

OYE
Doç. Dr. Emin DOĞER
İMZA

OYE
Mustafa ÇİĞİLLİOĞLU
Konak Belediye Başkanlığı
İMZA

OYE

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
TARİHİ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI
YÜKSEK KURULU

KARAR

Tarih: 28/8/1986
Kurulun 259. Toplantısı: 28/8/1986

Yer: Ankara

İzmir-11, Merkez İlçesi, Nispetiye Caddesi, No:538 de eski 6600 m² 5 parselde, yani 115 parsa, 637 ada, 46 parselde bulunan yapıya ilişkin ilgililerin 12.2.1986 günü dilekçesi, İzmir İl Kültür ve Tabiat Varlıkları Dairesi'nin 10.4.1986 gün ve 910 sayılı yazısı, Başbakanlık Kültür ve Tabiat Varlıkları Dairesi'nin 10.7.1986 gün ve 651 sayılı yazısı okundu, okları incelendi, yapılan görüşmeler sonunda:

İzmir-11, Merkez İlçesi, Nispetiye Caddesi, No:538 de eski 6600 m² 5 parselde, yani 115 parsa, 637 ada, 46 parselde bulunan ve Kurulunun 14.12.1984 gün ve 548 sayılı kararıyla tescil edilen yapının tescilinin devamına, Kurulunun 6.1.1984 gün ve 51 sayılı ilke kararına göre II.A-2 yapı grubuna dahil edilmesine (Gabarietini dış mizari görüntüsünü ve dış cephe eleman ve malzemesini aynen korumak şartıyla, iç yapı elemanları, kat planları iç malzeme ve iç mimariyi yenilenebilecek yapılar) karar verildi.

Prof. Dr. Ali Rıza KAYA

BASKAN
Müdür

Yazı İşleri
Müdürü

Üye
Genel Müdür
Müdür

Üye
Alihan (Tahsin)

Üye
Cemal (Mehmet)

Üye
Kadir (Mehmet)
Müdür

Üye
Kamran (Mehmet)
Müdür

Üye
Ömer (Mehmet)

Üye
Nevres (Yusuf)

Üye
Tamer (Mehmet)

Üye
Mehmet (Yusuf)

Üye
Genel Müdür
Müdür

Üye
Tahsin (Mehmet)
Müdür

Üye
Yusuf (Mehmet)
Müdür

Üye
Kamran (Mehmet)
Müdür

Üye
Mehmet (Yusuf)
Müdür

14.000.000 TL (Mehmet) Genel Müdür

Müdür

Müdür

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
PAZARLAMA KÜLTÜR VE TURİZM YATIRIMLARINI
YÖNETME KURULU

K.A.T.A.B.

Yapı No ve Tarih 97,
Kısmi No ve Tarih

20.12/1996

20/12/1996

Yapı No ve Tarih

97/12/1996

İzmir, Nithatpaşa Caddesi, NO:558 ve 560 da bulunan sırasıyla tapunun, 121 pafta, 702 ada, 4 parsel ile, 121 pafta, 702 ada, 5 parselde kayıtlı yapılar ile, 121 pafta, 791 ada, 21 parselde NO: 812 de ve 128 pafta, 791 ada, 20 parselde, NO: 810 da bulunan yapılara ilişkin İzmir H018 ve ve Anıtlar H018/03/04/05/06/07/08/09/10/11/12/13/14/15/16/17/18/19/20/21/22/23/24/25/26/27/28/29/30/31/32/33/34/35/36/37/38/39/40/41/42/43/44/45/46/47/48/49/50/51/52/53/54/55/56/57/58/59/60/61/62/63/64/65/66/67/68/69/70/71/72/73/74/75/76/77/78/79/80/81/82/83/84/85/86/87/88/89/90/91/92/93/94/95/96/97/98/99/100/101/102/103/104/105/106/107/108/109/110/111/112/113/114/115/116/117/118/119/120/121/122/123/124/125/126/127/128/129/130/131/132/133/134/135/136/137/138/139/140/141/142/143/144/145/146/147/148/149/150/151/152/153/154/155/156/157/158/159/160/161/162/163/164/165/166/167/168/169/170/171/172/173/174/175/176/177/178/179/180/181/182/183/184/185/186/187/188/189/190/191/192/193/194/195/196/197/198/199/200/201/202/203/204/205/206/207/208/209/210/211/212/213/214/215/216/217/218/219/220/221/222/223/224/225/226/227/228/229/230/231/232/233/234/235/236/237/238/239/240/241/242/243/244/245/246/247/248/249/250/251/252/253/254/255/256/257/258/259/260/261/262/263/264/265/266/267/268/269/270/271/272/273/274/275/276/277/278/279/280/281/282/283/284/285/286/287/288/289/290/291/292/293/294/295/296/297/298/299/300/301/302/303/304/305/306/307/308/309/310/311/312/313/314/315/316/317/318/319/320/321/322/323/324/325/326/327/328/329/330/331/332/333/334/335/336/337/338/339/340/341/342/343/344/345/346/347/348/349/350/351/352/353/354/355/356/357/358/359/360/361/362/363/364/365/366/367/368/369/370/371/372/373/374/375/376/377/378/379/380/381/382/383/384/385/386/387/388/389/390/391/392/393/394/395/396/397/398/399/400/401/402/403/404/405/406/407/408/409/410/411/412/413/414/415/416/417/418/419/420/421/422/423/424/425/426/427/428/429/430/431/432/433/434/435/436/437/438/439/440/441/442/443/444/445/446/447/448/449/450/451/452/453/454/455/456/457/458/459/460/461/462/463/464/465/466/467/468/469/470/471/472/473/474/475/476/477/478/479/480/481/482/483/484/485/486/487/488/489/490/491/492/493/494/495/496/497/498/499/500/501/502/503/504/505/506/507/508/509/510/511/512/513/514/515/516/517/518/519/520/521/522/523/524/525/526/527/528/529/530/531/532/533/534/535/536/537/538/539/540/541/542/543/544/545/546/547/548/549/550/551/552/553/554/555/556/557/558/559/560/561/562/563/564/565/566/567/568/569/570/571/572/573/574/575/576/577/578/579/580/581/582/583/584/585/586/587/588/589/590/591/592/593/594/595/596/597/598/599/600/601/602/603/604/605/606/607/608/609/610/611/612/613/614/615/616/617/618/619/620/621/622/623/624/625/626/627/628/629/630/631/632/633/634/635/636/637/638/639/640/641/642/643/644/645/646/647/648/649/650/651/652/653/654/655/656/657/658/659/660/661/662/663/664/665/666/667/668/669/670/671/672/673/674/675/676/677/678/679/680/681/682/683/684/685/686/687/688/689/690/691/692/693/694/695/696/697/698/699/700/701/702/703/704/705/706/707/708/709/710/711/712/713/714/715/716/717/718/719/720/721/722/723/724/725/726/727/728/729/730/731/732/733/734/735/736/737/738/739/740/741/742/743/744/745/746/747/748/749/750/751/752/753/754/755/756/757/758/759/760/761/762/763/764/765/766/767/768/769/770/771/772/773/774/775/776/777/778/779/780/781/782/783/784/785/786/787/788/789/790/791/792/793/794/795/796/797/798/799/800/801/802/803/804/805/806/807/808/809/810/811/812/813/814/815/816/817/818/819/820/821/822/823/824/825/826/827/828/829/830/831/832/833/834/835/836/837/838/839/840/841/842/843/844/845/846/847/848/849/850/851/852/853/854/855/856/857/858/859/860/861/862/863/864/865/866/867/868/869/870/871/872/873/874/875/876/877/878/879/880/881/882/883/884/885/886/887/888/889/890/891/892/893/894/895/896/897/898/899/900/901/902/903/904/905/906/907/908/909/910/911/912/913/914/915/916/917/918/919/920/921/922/923/924/925/926/927/928/929/930/931/932/933/934/935/936/937/938/939/940/941/942/943/944/945/946/947/948/949/950/951/952/953/954/955/956/957/958/959/960/961/962/963/964/965/966/967/968/969/970/971/972/973/974/975/976/977/978/979/980/981/982/983/984/985/986/987/988/989/990/991/992/993/994/995/996/997/998/999/1000/1001/1002/1003/1004/1005/1006/1007/1008/1009/1010/1011/1012/1013/1014/1015/1016/1017/1018/1019/1020/1021/1022/1023/1024/1025/1026/1027/1028/1029/1030/1031/1032/1033/1034/1035/1036/1037/1038/1039/1040/1041/1042/1043/1044/1045/1046/1047/1048/1049/1050/1051/1052/1053/1054/1055/1056/1057/1058/1059/1060/1061/1062/1063/1064/1065/1066/1067/1068/1069/1070/1071/1072/1073/1074/1075/1076/1077/1078/1079/1080/1081/1082/1083/1084/1085/1086/1087/1088/1089/1090/1091/1092/1093/1094/1095/1096/1097/1098/1099/1100/1101/1102/1103/1104/1105/1106/1107/1108/1109/1110/1111/1112/1113/1114/1115/1116/1117/1118/1119/1120/1121/1122/1123/1124/1125/1126/1127/1128/1129/1130/1131/1132/1133/1134/1135/1136/1137/1138/1139/1140/1141/1142/1143/1144/1145/1146/1147/1148/1149/1150/1151/1152/1153/1154/1155/1156/1157/1158/1159/1160/1161/1162/1163/1164/1165/1166/1167/1168/1169/1170/1171/1172/1173/1174/1175/1176/1177/1178/1179/1180/1181/1182/1183/1184/1185/1186/1187/1188/1189/1190/1191/1192/1193/1194/1195/1196/1197/1198/1199/1200/1201/1202/1203/1204/1205/1206/1207/1208/1209/1210/1211/1212/1213/1214/1215/1216/1217/1218/1219/1220/1221/1222/1223/1224/1225/1226/1227/1228/1229/1230/1231/1232/1233/1234/1235/1236/1237/1238/1239/1240/1241/1242/1243/1244/1245/1246/1247/1248/1249/1250/1251/1252/1253/1254/1255/1256/1257/1258/1259/1260/1261/1262/1263/1264/1265/1266/1267/1268/1269/1270/1271/1272/1273/1274/1275/1276/1277/1278/1279/1280/1281/1282/1283/1284/1285/1286/1287/1288/1289/1290/1291/1292/1293/1294/1295/1296/1297/1298/1299/1300/1301/1302/1303/1304/1305/1306/1307/1308/1309/1310/1311/1312/1313/1314/1315/1316/1317/1318/1319/1320/1321/1322/1323/1324/1325/1326/1327/1328/1329/1330/1331/1332/1333/1334/1335/1336/1337/1338/1339/1340/1341/1342/1343/1344/1345/1346/1347/1348/1349/1350/1351/1352/1353/1354/1355/1356/1357/1358/1359/1360/1361/1362/1363/1364/1365/1366/1367/1368/1369/1370/1371/1372/1373/1374/1375/1376/1377/1378/1379/1380/1381/1382/1383/1384/1385/1386/1387/1388/1389/1390/1391/1392/1393/1394/1395/1396/1397/1398/1399/1400/1401/1402/1403/1404/1405/1406/1407/1408/1409/1410/1411/1412/1413/1414/1415/1416/1417/1418/1419/1420/1421/1422/1423/1424/1425/1426/1427/1428/1429/1430/1431/1432/1433/1434/1435/1436/1437/1438/1439/1440/1441/1442/1443/1444/1445/1446/1447/1448/1449/1450/1451/1452/1453/1454/1455/1456/1457/1458/1459/1460/1461/1462/1463/1464/1465/1466/1467/1468/1469/1470/1471/1472/1473/1474/1475/1476/1477/1478/1479/1480/1481/1482/1483/1484/1485/1486/1487/1488/1489/1490/1491/1492/1493/1494/1495/1496/1497/1498/1499/1500/1501/1502/1503/1504/1505/1506/1507/1508/1509/1510/1511/1512/1513/1514/1515/1516/1517/1518/1519/1520/1521/1522/1523/1524/1525/1526/1527/1528/1529/1530/1531/1532/1533/1534/1535/1536/1537/1538/1539/1540/1541/1542/1543/1544/1545/1546/1547/1548/1549/1550/1551/1552/1553/1554/1555/1556/1557/1558/1559/1560/1561/1562/1563/1564/1565/1566/1567/1568/1569/1570/1571/1572/1573/1574/1575/1576/1577/1578/1579/1580/1581/1582/1583/1584/1585/1586/1587/1588/1589/1590/1591/1592/1593/1594/1595/1596/1597/1598/1599/1600/1601/1602/1603/1604/1605/1606/1607/1608/1609/1610/1611/1612/1613/1614/1615/1616/1617/1618/1619/1620/1621/1622/1623/1624/1625/1626/1627/1628/1629/1630/1631/1632/1633/1634/1635/1636/1637/1638/1639/1640/1641/1642/1643/1644/1645/1646/1647/1648/1649/1650/1651/1652/1653/1654/1655/1656/1657/1658/1659/1660/1661/1662/1663/1664/1665/1666/1667/1668/1669/1670/1671/1672/1673/1674/1675/1676/1677/1678/1679/1680/1681/1682/1683/1684/1685/1686/1687/1688/1689/1690/1691/1692/1693/1694/1695/1696/1697/1698/1699/1700/1701/1702/1703/1704/1705/1706/1707/1708/1709/1710/1711/1712/1713/1714/1715/1716/1717/1718/1719/1720/1721/1722/1723/1724/1725/1726/1727/1728/1729/1730/1731/1732/1733/1734/1735/1736/1737/1738/1739/1740/1741/1742/1743/1744/1745/1746/1747/1748/1749/1750/1751/1752/1753/1754/1755/1756/1757/1758/1759/1760/1761/1762/1763/1764/1765/1766/1767/1768/1769/1770/1771/1772/1773/1774/1775/1776/1777/1778/1779/1780/1781/1782/1783/1784/1785/1786/1787/1788/1789/1790/1791/1792/1793/1794/1795/1796/1797/1798/1799/1800/1801/1802/1803/1804/1805/1806/1807/1808/1809/1810/1811/1812/1813/1814/1815/1816/1817/1818/1819/1820/1821/1822/1823/1824/1825/1826/1827/1828/1829/1830/1831/1832/1833/1834/1835/1836/1837/1838/1839/1840/1841/1842/1843/1844/1845/1846/1847/1848/1849/1850/1851/1852/1853/1854/1855/1856/1857/1858/1859/1860/1861/1862/1863/1864/1865/1866/1867/1868/1869/1870/1871/1872/1873/1874/1875/1876/1877/1878/1879/1880/1881/1882/1883/1884/1885/1886/1887/1888/1889/1890/1891/1892/1893/1894/1895/1896/1897/1898/1899/1900/1901/1902/1903/1904/1905/1906/1907/1908/1909/1910/1911/1912/1913/1914/1915/1916/1917/1918/1919/1920/1921/1922/1923/1924/1925/1926/1927/1928/1929/1930/1931/1932/1933/1934/1935/1936/1937/1938/1939/1940/1941/1942/1943/1944/1945/1946/1947/1948/1949/1950/1951/1952/1953/1954/1955/1956/1957/1958/1959/1960/1961/1962/1963/1964/1965/1966/1967/1968/1969/1970/1971/1972/1973/1974/1975/1976/1977/1978/1979/1980/1981/1982/1983/1984/1985/1986/1987/1988/1989/1990/1991/1992/1993/1994/1995/1996/1997/1998/1999/2000/2001/2002/2003/2004/2005/2006/2007/2008/2009/2010/2011/2012/2013/2014/2015/2016/2017/2018/2019/2020/2021/2022/2023/2024/2025/2026/2027/2028/2029/2030/2031/2032/2033/2034/2035/2036/2037/2038/2039/2040/2041/2042/2043/2044/2045/2046/2047/2048/2049/2050/2051/2052/2053/2054/2055/2056/2057/2058/2059/2060/2061/2062/2063/2064/2065/2066/2067/2068/2069/2070/2071/2072/2073/2074/2075/2076/2077/2078/2079/2080/2081/2082/2083/2084/2085/2086/2087/2088/2089/2090/2091/2092/2093/2094/2095/2096/2097/2098/2099/2100/2101/2102/2103/2104/2105/2106/2107/2108/2109/2110/2111/2112/2113/2114/2115/2116/2117/2118/2119/2120/2121/2122/2123/2124/2125/2126/2127/2128/2129/2130/2131/2132/2133/2134/2135/2136/2137/2138/2139/2140/2141/2142/2143/2144/2145/2146/2147/2148/2149/2150/2151/2152/2153/2154/2155/2156/2157/2158/2159/2160/2161/2162/2163/2164/2165/2166/2167/2168/2169/2170/2171/2172/2173/2174/2175/2176/2177/2178/2179/2180/2181/2182/2183/2184/2185/2186/2187/2188/2189/2190/2191/2192/2193/2194/2195/2196/2197/2198/2199/2200/2201/2202/2203/2204/2205/2206/2207/2208/2209/2210/2211/2212/2213/2214/2215/2216/2217/2218/2219/2220/2221/2222/2223/2224/2225/2226/2227/2228/2229/2230/2231/2232/2233/2234/2235/2236/2237/2238/2239/2240/2241/2242/2243/2244/2245/2246/2247/2248/2249/2250/2251/2252/2253/2254/2255/2256/2257/2258/2259/2260/2261/2262/2263/2264/2265/2266/2267/2268/2269/2270/2271/2272/2273/2274/2275/2276/2277/2278/2279/2280/2281/2282/2283/2284/2285/2286/2287/2288/2289/2290/2291/2292/2293/2294/2295/2296/2297/2298/2299/2300/2301/2302/2303/2304/2305/2306/2307/2308/2309/2310/2311/2312/2313/2314/2315/2316/2317/2318/2319/2320/2321/2322/2323/2324/2325/2326/2327/2328/2329/2330/2331/2332/2333/2334/2335/2336/2337/2338/2339/2340/2341/2342/2343/2344/2345/2346/2347/2348/2349/2350/2351/2352/2353/2354/2355/2356/2357/2358/2359/2360/2361/2362/2363/2364/2365/2366/2367/2368/2369/2370/2371/2372/2373/2374/2375/2376/2377/2378/2379/2380/2381/2382/2383/2384/2385/2386/2387/2388/2389/2390/2391/2392/2393/2394/2395/2396/2397/2398/2399/2400/2401/2402/2403/2404/2405/2406/2407/2408/2409/2410/2411/2412/2413/2414/2415/2416/2417/2418/2419/2420/2421/2422/2423/2424/2425/2426/2427/2428/2429/2430/2431/2432/2433/2434/2435/2436/2437/2438/2439/2440/2441/2442/2443/2444/2445/2446/2447/2448/2449/2450/2451/2452/2453/2454/2455/2456/2457/2458/2459/2460/2461/2462/2463/2464/2465/2466/2467/2468/2469/2470/2471/2472/2473/2474/2475/2476/2477/2478/2479/2480/2481/2482/2483/2484/2485/2486/2487/2488/2489/2490/2491/2492/2493/2494/2495/2496/2497/2498/2499/2500/2501/2502/2503/2504/2505/2506/2507/2508/2509/2510/2511/2512/2513/2514/2515/2516/2517/2518/2519/2520/2521/2522/2523/2524/2525/2526/2527/2528/2529/2530/2531/2532/2533/2534/2535/2536/2537/2538/2539/2540/2541/2542/2543/2544/2545/2546/2547/2548/2549/2550/2551/2552/2553/2554/2555/2556/2557/2558/2559/2560/2561/2562/2563/2564/2565/2566/2567/2568/2569/2570/2571/2572/2573/2574/2575/2576/2577/2578/2579/2580/2581/2582/2583/2584/2585/2586/2587/2588/2589/2590/2591/2592/2593/259

生美其人也

Abstract

3

ASLE Chicago

Field I = 01

U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE

MAKING
Mistakes

Printed by
J. H. B. & Co.
London

Ure
Aster (Tahiti)

Office
Cable 132411111

Dr.
Lance (Harris)
Belmonte

Уфа
Казанский институт
Историко-филологических наук

Dr.
Hüseyin KURBAN

the
Tashkent

Eye
Stimulant Yardsmen

City: _____
State: _____
Country: _____

One
Tobacco Garden
Houses

Dr.
Yam Jalut
Gawet 11/11/2000

Use
Order Cases
Attended

1992-1993

Use
Vehicle Class
Licenses

SAYI: TATYER/35.00/28/

ANKARA

KONU: İzmir, Merkez, Mithatpaşa Cad.
No:820'da 128 parça, 791 ada,
20 parseldeki yapı ve No:812
128 parça, 791 ada, 21 parsel-
deki yapı.

10.12.87- 11408

Büyükşehir Belediye Başkanlığına/
İzmir

İLCİ : Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nun
22.10.1987 gün, 3727 sayılı kararı.

İzmir, Merkez, Mithatpaşa Caddesi, No:810'da, 128 parça, 791
ada, 20 parselde bulunan yapı ile, No:812'de 128 parça, 791 ada,
21 parselde bulunan yapıya ilişkin Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlık-
ları Yüksek Kurulu'nun 22.10.1987 gün, 3727 sayılı kararı alınmış-
tır.

Söz konusu karar ile; "Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları
Yüksek Kurulu'nun 14.5.1987 gün, 3144 sayılı kararı ile istenen ve
ilgilisince hazırlanan II.A-4 projesinin uygun olmadığına; Ku-
rulumuz üyelerinden; Prof.Dr.Feridun Akozan, Prof.Dr.Günül Tankut,
Tankut Ünal tarafından projesinin son şeklinin uygunluğunun belir-
lenmesinden sonra uygulamada bulunulabileceğine" karar verilmiştir.

NOT: Blok No 28

* ZEMİN 1 KAT TERCİHLİ TEKZET 301 KAT-
LAZ KONTU [KTH]

* İMAR HATTI TAYAKKIL İTTİKTEN SONRA İKİLİ
NİZAMDA İNŞAAT YADILIR.

* ESKİ ESER OLUNDAN T.K. VE T.V. YÜKSEK
KURULUNDAN İDİN ALINMADA GEREKMEKTEDİR.

Gün: 3.10.1985. İMAR DURUMUNU BELİRTEN ... ÇİZEN ... ÇİZEN ...

İlçe İZMİR		Mahallesi KÖPEZ		İnş. nizamı ve nispeti	
KADASTRO	ADA	PARSEL	Alanı M2.	Kat adedi	SİTİŞİK
				Bina yüksekliği	9 KAT
				Bina derinliği	2180 m Ç Katlar
				Ön bahçe mesafesi	KRÖLÜSE GÖRE
				Komşu mesafeler	-
İmar	291	20	296	Arka bahçe mesafesi	KRÖLÜSE GÖRE

- 1 - Bu İmar durumu proje tanzimine esas olmak üzere verilmiştir.
- 2 - İmar planında bir değişiklik olursa herhangi bir hak iddia edilmez.

İMAR MÜDÜRÜ
Erdoğan ÇANTURKAYA
Müdür Yardımcısı

İMAR DA ŞEH
İmar Durumu Şö. Şö.

T.C.
KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
YATIRIMLAR KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARI
YIKIM KURULU
K A R A R

Toplantı No ve Tarihi: 27.
Karar No ve Tarihi:

22.09/1984
28/IV/1984

Toplantı Yeri:

KURULUŞ

2649,

İzmir, Mithatpaşa Caddesi, NO:558 ve 560 da bulunan siraşıyla tapusun, 121 par-
ta, 791 ada, 4 parsel ile, 121 parsa, 791 ada, 5 parselde kayıtlı yapılar ile, 128
parsa, 791 ada, 21 parselde NO: 512 da ve 128 parsa, 791 ada, 20 parselde, NO: 510 da
bulunan yapılarla ilişkin İzmir ASİD ve Anıtlar Müfettişliği'nin 6.12.1983 gün 2171 sa-
yıyla yazısı, ilgililerden: 14.5.1985 günü , 23.5.1985 günü başvuruları sonucu, de-
leri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

İzmir, Mithatpaşa Caddesi, NO:558 ve 560 da bulunan siraşıyla tapusun, 121 par-
ta, 791 ada, 4 parsel ile, 121 parsa, 791 ada, 5 parselde kayıtlı yapılar ile, 128 -
parsa, 791 ada, 21 parselde NO: 512 da ve 128 parsa, 791 ada, 20 parselde NO:510 da
bulunan ve Kurulunun 14.12.1984 gün 540 sayılı kararıyla tescil edilen yapıların t-
escillerinin devasına ;

Kurulunun 5.1.1984 gün, 51 sayılı ilke kararına göre;

1- İzmir, Mithatpaşa Caddesi, NO:558 da tapusun, 121 parsa, 791 ada, 4 parseli
da bulunan yapının II A-2 grubuna (Galerisini dış mimari güzellik ve dış cephe ele-
man ve malzemeleri ayron korumak amacıyla, iç işçiyen elemanları, kat plandarı iç
mimari ve iç mimari-yenilenebilir yapıları dahil edilmesine,

2-İzmir, Mithatpaşa Caddesi, NO:560 da, tapusun, 121 parsa, 791 ada, 5 parseli
da bulunan yapının II A 2,

NO: 510 da, 128 parsa, 791 ada, 20 parselinde bulunan yapının II A 2,

NO: 512 da , 128 parsa, 791 ada, 20 parselinde bulunan yapının II A 2 ve 2171
Tarihi dahil edilmesine (Kurulması gerekli diğer varlıklarına mimari güzellik -
elemanları mimari ve yapı elemanlarında, anıtların korunması ve karakterini korumak

ASLI GERDİR

Y. 2. 1984
K. 2. 1984

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TASIAT VARLIKLARI
YÜKSEK KURULU

K A R A R

(24)

Toplantı No. ve Tarihi : 47, 25-29/8/1985
Karar No. ve Tarihi : 2649, 28/8/1985

Toplantı yeri :

ANKARA

-2-

hoşgörüyle mimari ve iç taşıyıcı elemanlarında ve gabariğinde bazı önemli değişiklikler yapılabilecek, kat planları, malzeme dış ve iç mimariyi yenilenebilecek yanlar) her üç yapının Mithatpaşa Caddesine bakan ön cephelerinin uygun korunmasına, cephe hatları uygun muhafaza edilerek cephe düzenlemelerinin yapılmasına, denize bakan sırtüstü arka cephelerin yeniden düzenlenerek nitelikli hale getirilerek görsel koşullarına uyandırılacağına, aynı zamanda deniz tarafındaki arka bahçelerdeki yeşilin korunmasına karar verildi.

ASLI GİRİDİR

M. Y. K. Y.

Prof. Dr. ... M. Y. K. Y.

B A S K A N
M. Y. K. Y.

Oya Akan (Feridun) Bulundu	Oya Akan (Tahsin)	Oya Cebeli (Mehmet)	Oya Kara (Kadir) Bulundu	Oya Karaman (Hüseyin) Bulundu
Oya Oner (Gökçü)	Oya Beyaz (Yusuf)	Oya Türkmen (Mehmet)	Oya M. Y. K. Y.	Oya M. Y. K. Y.
Oya Kara ve Kadir Gökçü (Mehmet)	Oya Türkmen (Gökçü) M. Y. K. Y.	Oya Yarar (Yusuf) Gökçü (Mehmet)	Oya Gökçü (Gökçü) M. Y. K. Y.	Oya M. Y. K. Y.

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı
İmir Bölge Kurumu

Y A Z I

Toplanış No. ve Tarihi: 115-31.3.1987
Karar No. ve Tarihi: 2106-21.7.1987

Yazı No: 12.414

İmir III, Horkos, Nithotapay Gölü, 3050'de yer alan, toplam
121 parça, 702 ada, 5 parselinde korutlu ve Tazminat Etiler ve Tazinat Etiler
İkleri Tazinat Kurulması 14.12.1984'de ve 548 mülki kuruma ile ilgili
bulunan taşınmazlar, izin alınarak, taşınmazların yitirilmesinin illehin İmir III-
ve ve Anıtlar Hükümetinde 12.7.1987'de ve 60.000(15.000/750-750) mülki
la yasa ile eklenmiş, ekleri inceleme, verilen kararlar sonucu:

İmir III, Horkos, Nithotapay Gölü, 3050'de yer alan, toplam
121 parça, 702 ada, 5 parselinde korutlu ve Tazminat Etiler ve Tazinat Etiler
İkleri Tazinat Kurulması 29.8.1986'de ve 3649 mülki kuruma ile ilgili
resmi II.A-J olarak belirlenen taşınmazlar, yitirilmesinin illehin ve yitirilmesinin
la, illehinler hakkında yasal koruyucu uygulanması kararlaştırılmıştır.

Başkan
Prof. Dr. Ali SOEL
İMZA

Başkan Yardımcısı
Prof. Dr. Ayar BAYRAKTAR
İMZA

ÜYE
Prof. Dr. Rahim ÖNAL
İMZA

ÜYE
Prof. Dr. Mükerrrem (USMAN) İNABOLU
İMZA

ÜYE
Emel TUNER
İmir Bölge ve
İmir Adı
İMZA

ÜYE
Doç. Dr. E. Tayhan İNER
İMZA

ÜYE
Nihat SÖMER
İmir Bölge ve
İmir Adı
İMZA

ÜYE
Cemal KARAHAN
İmir Bölge ve İmir Adı
İMZA

ÜYE
Mustafa ÖZGÜL
İmir Bölge ve İmir Adı
İMZA

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İzmir 1 Numaralı Kültür ve Turizm Varlıkları
KORUMA KURULU

35.00/543

K A R A R

Tayımla Turizm ve No. 27.12.1990-156
Koruma Turizm ve No. 27.12.1990-2549

Tayımla Yeri : İZMİR

İzmir ili, Karşıyaka İlçesi, Kızılkaya Cad. 121 pafta, 702 mta, 5 parselde yer alan taşınmazın alt
yeni yapılaşma imkanı ile inşaat edilmiş, yapılan görüşmeler sonucu;

Kızılkaya Cad. 121 pafta, 702 mta, 5 parseldeki taşınmazın yeni yapılaşma istemi-
nin (olunur), yandaki tesvilli parselde tevhid edilmeden, eski krokide görüldüğü gibi yapı-
nın üzer hatlarında yandaki tesvilli yapılar içerisinde onlarla uyumlu cephe stilleri yapı-
lması hususlarında yeni yapılaşma projelerinde tesvilliler içerisinde onlarla uyumlu cephe stilleri
olarak üzer hatlarında inşaat edilmiş yeni yapılaşma projelerinin (yandaki tesvilli yapılarla
hiçbir şekilde uyumlu değil) inşaatına izin verilmesine karar verildi.

ASLİ GİRİDİR

BAŞKAN
Prof. Dr. Ömer ÖNEK
İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
Prof. Dr. Cemal AKKON
İMZA

ÜYE
Prof. Dr. Recep MERİÇ
İMZA

ÜYE
Özgü KARACAÖVALI
1 Nolu Kuruma Kurulu
Müdürü
İMZA

ÜYE
Erol TÖMER
İzmir Bölge ve Anıtlar
Müdürü
İMZA

ÜYE
Mustafa ÇETİNKAYA
İzmir Bölge ve Anıtlar
Müdürü
İMZA

ÜYE
ÜYE
ÜYE

ÜYE

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiiat Varlıkları
Koruma Kurulu

25.00/541

K A R A R

Toplantı Tarihi ve No : 11.1.1991-359

Karar Tarihi ve No : 11.1.1991-2593

Toplantı Yeri : İZMİR

İzmir ili, Merkez, Nispetiye Caddesi, 121 pafta, 702 ada, 5 parselde kayıtlı bulunan taşınmazın batıdaki tarafına inşaatın ilgilik dilatöründe, ekleri incelendi, yapılan görüşme-ler sonucu;

İzmir ili, Merkez, Nispetiye Caddesi, 121 pafta, 702 ada, 5 parselde kayıtlı taşınmazın batıdaki tarafına inşaatın ilgilik dilatöründe İzmir 1 Nolu Kültür ve Tabiiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 27.12.1990 gün ve 2549 sayılı kararı doğrultusunda hazırlanan uygulama projelerinin uygun (olun) olduğuna;

Kurulmanın emaylı projelerine uygun olup olmadığının ilgili Belediyeye tebliğ edilmesine,

Projeye göre uygulama yapılması ile Belediyeye hazırlanacak teknik rapor ve fotoğrafların Koruma Kurulu Müd. MÜHÜR-İHS'ne gönderilmeden Belediyeye tebliğ edilmesi verilmesine;

Kurulmanın emaylı projeye aykırı uygulama yapılması ile hazırlanacak teknik rapor ve fotoğrafların gönderilmeden Müd. Kuruluma iletilerek karar alınması gerektiğine karar verildi.

BAŞKAN

BAŞKAN YARDIMCISI

Prof. Dr. Gökalp ÖNEY

Prof. Dr. Cemal ARKON

ÖYE

ÖYE

ÖYE

Prof. Dr. Recep MEHİR

Ünvan KARACAOVALI

Erol TÜMER

1 Nolu Koruma Kurulu

İzmir İl Kültür ve Turizm

Müdürü

Müdürü

BAŞKAN

ÖYE

ÖYE

ÖYE

Mevlâ CİMLİ
Kültür Bakanlığı

ÖYE

B A R E K

KONU : Mithatpaga 121 pafta, 702 ada, 5 parsel.

EMGÖRÜSÜ VE ANKAYAN MÜHÜRİNDEN
İHAZ

HAZİNE : MİMARLIK BİNASI YAPILAN TELEFON İHBAR.

İmar ilii Mithatpaga cad.No:560 da yer alan tapu no 121 pafta 702 ada, 5 parselinde kayıtlı T.K.T.V.Y.K. no 14.12.1984 gda 548 sayılı karar ile tescilli bulunan taşınmazla ilgili gerekli inceleme İhbar Gazetesi 13.8.1987 gda tarafımızca yerinde yapılıp olup 2863 sayılı yasa kapsamına girdiği halde yetkili kuruldan izin alınmak üzere yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Şu konular taşınmazın tescil kaydına kaldırılması için 22.5.1985 gda dilekçeyle MİMARLIK BİNASI bağvarında bulunulmuş olan T.K.T.V.Y.K. no 28.8.1986 gda 2643 sayılı karar ile yapılan İHAZ grubu yapı olarak tescilinin devamına ayrıca Mithatpaga cad.no bulan cephesinde aynı kurumun karar verilmiştir. İlgililerince 9.5.1986 gda dilekçeyle taşınmazın vergi indiriminden yararlanabilmesi için eski eser olarak kayıtlı bulunduğuna dair belge istenildiğinden 22.5.1986 gda 1325 sayılı yasa ile taşınmazın T.K.T.V.Y.K. no 14.12.1984 gda 548 sayılı karar ile korunması gerekli sivil anıtlık Ur? neli bir yapı olarak tescillendiği ve 2863 sayılı yasa kapsamına girdiği taşınmaz sahiplerine bildirilmiştir. İhbar sonucu yerine getirildiğinde tescil yazılı olarak tebliğ edilen taşınmazın bulunduran kati, yazı ve tag sistemi orijinal imar kati girici 8a ve arka cephesinde bahçesi olan nitelikli bir yapı olduğu sivil anıtlık Ur? tografında görülmektedir.

Bununla birlikte MİMARLIK BİNASI ve yetkili kuruldan izin alınmak üzere yazılı olarak tebliğ edilen taşınmazla ilgili konular yetkili kurulda görüşülerek karar verilmesi gerekmektedir.

Bu bilgilerinle sunar. 26.8.1987

İsmail ARSLAN
MİMARLIK BİNASI

T. M. K. K.
T. M. K. K.

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İzmir T. Namık Kemal ve Tahir Vartakian
KORUMA KURULU

55.00/1094

K A R A R

Toplantı Tarihi ve No : 04.5.1990-113
Karar Tarihi ve No : 04.5.1990-1907

Toplantı Yeri : 12 M/19

Teknik Mühür Üniversitesi, Nispetiye Caddesi, 702 nolu, 6-7-8 parcellerinde yeni yapılacak iskele hakkında, dilekçe ve ekleri incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

İmar II, Nispetiye Caddesi, 702 nolu, 6-7-8 parcellerindeki 2500 m² ekli eser yapının tasvili için Çiğdem Derneği olarak devranda, tevhit edilen 6-7-8 parcellerinde yeni yapılacak otokolluk okul ve misafirimane binasına İki Akr yapı cephesinin aynı kumanda yeni yapılacak yapının ekli eser yapı cephesinden sonra, 3 metre geri çekilerek İmar m. 10/10'da wili edilerek hıyarlanacak projenin Duruluma İletilmesi, hıyarlanacak Yüzye ve projelerin uygun olduğu karar edildi.

BASKAN
Prof. Dr. Gökül ÖNEY

BASKAN YARDIMCISI
Doç. Dr. Demet ARKON

ÜYE
Prof. Dr. Hüseyin NEMİC

ÜYE
Ömer KARACAÖVALI
T. Nolu Koruma Kurulu
Maddesi

ÜYE
Emel TUNER
İmar Bölgesi ve Anlaşır
Maddesi

ÜYE

ÜYE

ÜYE

ÜYE

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tarih Varlıkları
KORUMA KURULU

35.00/1094

K A R A R

Tutanak Tarihi ve No: 24.5.1990-119
Karar Tarihi ve No: 24.5.1990-1907

Tutanak Yeri: İZMİR

Bektaş Kylli Üniversitesi, Mithatpaşa Caddesi, 702 ada, 6-7-8 parcellerinde yeni yapı-
laşma izni hakkında, dilekçe ve ekleri incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;
İzmir ili, Mithatpaşa Caddesi, 702 ada, 6-7-8 parcellerindeki Tescilli eski eser ya-
pıların tescillilik durumları ile ilgili olarak devranın, tevhid edilen 6-7-8 parcellerinde yeni yapı-
laşma otelcilik okulu ve misafirhane binasının Eski Eser yapı cephesinde uygun korunarak
yeni yapılacak yapının eski eser yapı cephesinden sonra, 5 metre geri çekilerek izmir ge-
berisinde etüd edilerek hazırlanacak projenin Kurulumla iletilebilmesi, hazırlanan ESD ve
ve projelerinin uygun oluşuna karar verildi. (81)

ASLI GÜZER

BASKAN

Prof. Dr. GÖNÜ ÖNEY

İTZA

BASKAN YARDIMCISI

Doç. Dr. Cemal ARKON

İTZA

ÜYE

Prof. Dr. Necip MERİÇ

İTZA

ÜYE

Özge KARACAOVALI

1 Nolu Koruma Kurulu

Müdürü

İTZA

ÜYE

Erol TÖMER

İzmir Tarih ve Anıtlar

Müdürü

(İTZA)

ÜYE

ÜYE

ÜYE

ÜYE

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tarih Varlıkları
KORUMA KURULU

35.09/2025

K A R A R

Taahhüt Tarih ve No: 30.10.1990-141

Koruma Tarih ve No: 10.10.1990-2207

Taahhüt Yeri: İZMİR

İzmir ili, Karşıyaka İlçesi, Kitharpepe Caddesi, No:563-564-566 nolu Deniz Eylül Üniversitesi'ne ait yapıların Otellerlik Okulu ve Hissatime olarak hizmetlenen projeler ile ilgili inceleme, yapılan görüşmeler sonucu;

Kitharpepe Caddesi, No:563-564-566 nolu, toplam 121 parça, 702 m², 6-7-8 parcellerle yapılan Deniz Eylül Üniversitesi'ne ait Otellerlik Okulu ve Hissatime binasının ekli projelerinin uygun olduğuna karar verildi.

BASKAN

Prof. Dr. Gökhan ÖNEY

ÜYE

Prof. Dr. Necip AKIN

ÜYE

Barış ÇİFTÇİ
Deniz Eylül Üniversitesi

1/10 bloklu projeleri olan ÜYE
(Güvenlik ve Yürütme)

ÜYE

Özge KARACAOVALI
T. Halk Kurumu Kurulu
Müdürü

ÜYE

BASKAN YARDIMCI

Prof. Dr. Cengiz ARKON

ÜYE

Erol TÖMER
İzmir Akademi ve Araştırma
Merkezi

ÜYE

ÜYE

[illegible]

KUTUMUN KAT TERCİHLİ NİCARST ÜST KAT
LAR KATUR.

4. MAR HATTI TAHAKKUK ETİKETİNDEN SONRA
BAZILI BİLEMLERİN İNŞAAT
BİRLİĞİ

KESKIN ESER OLDU
DUNDAN TILTAZIAT
NARKELARI BOLGE
KURDLUNDA (2M)
ALIMASI GERAKIO

590

254-8

11/11/11

12m12
Kacandina

CITIZEN
8 CAT
21st Dec 2012
22nd Dec

427 902 6

ADONIS 609E

SLC16A5

105-1-1

1941-1942

File 197

163 pages = 86.1 words per page

[illegible]

NEW CHAIR

20

De: Dr. Carol ARKON

Cambridge

~~Q Y B~~

EXP. TUNER
Large Rotatable Antenna
Features

QYE

D'YI

KC
KÜLTÜR BAKANLIĞI
KÜLTÜR İLİMUŞANALI KÜLTÜR VE TARIHİ YERİLERİN
KORUMA BİREKULÜ
K A N A K 35.00/545

Toplanış Tarihi ve No 11.2.1994-317
Kısmi Tarih ve No 11.2.1994-4913

Toplanış Tarihi
1994

İsmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi, No:1056 ve tapu no 163 parşta, 061 ada, 5 parşellinde yerelen tapılamada, Bu esha kurumsal inar duruma uygun real inşaat yapma istenine ilııkla Halim ALARYALT'ın 9.12.1993 günde beşvurunu akında, ekleri ile ilgilendi. Yapılan görüşmeler sonucunda;

İsmir İli, Konak İlçesi, Mithatpaşa Caddesi, No:1056 ve tapu no 163 parşta, 061 ada, 5 parşellinde yerelen, Kuruluma 9.6.1995 günde ve 4552 sayılı Kararı ile Grup B-2-2000/1 olarak belirlenen ve röle ve projeksi onaylanarak, inar hattında röle ve projeksi içindeki Bu eshanın onay yapılmasından sonra geriye çekilerek inar durumdaki gaba-ride yapılabıyaya izin verilen tapılamaya ilııkla hazırlanan uygulama projeksi ve detay projeksi ile uygun olduuna (OMMİN); uygulama aşamasında bdrun pıncırlarına Ba-ka uygun Asir pıncıklık takılması, detay projeksi ile verilen numaralara uygun ola-rak numara verilerek ökülmek olan Bu eshanın detaylı sömme Basesi ve sarnak foto-graflarının Kuruluma iletılması, K014b ve Tehiet Veritillerini bdrun Tüksek Ku-rulu'na 21.5.1990 günde ve 147 sayılı İike Kararı uyarınca, sturme ruhsatına ilgilili Belediyeninle hazırlanacak teknik rapor ve fotoğraflarının Kuruluma gıderilmeden Belediyeninle taken izin verilmesiyeşliğine karar verildi.

ASLI GİDERİ

BAGKAN
Prof. Dr. Çınar ATAY

İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
Doç. Dr. Numan TUNA

İMZA

ÜYE
Doç. Dr. Özkan GÜNEŞ

İMZA

ÜYE
Mustafa ÇİNKİLİ
Konak Belediyesi Başkanlığı

İMZA

КАПЛАТ

Teolares, Yari
E2.M.10

[illegible]

[Faint, illegible text]

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR 1 NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT BAKLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 12.12.1996-405
Karar Tarihi ve No : 12.12.1996-0585

05.00/96
Toplantı Yeri
İZMİR

İzmir İl, Merkez, Güzelıyılı Mahallesi, tapunun 163 pafta, 862 ada, 16 parselinde yer alan taşınmazla ilişkin Cümhur KARER'in 17.9.1996 günlü başvurusu ile 18.11.1996 günlü başvurusu okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Kurulumuzun 6.2.1992 gün ve 3498 sayılı karar ile inşaat izni verilerek taşınmazda yeni yapı yapılması sırasında 16 parseldeki tescilli taşınmazla verilen inşaatla ilişkin 17 parsel inşaat sahibinin uyarılmasına ve 16 parsel verilen zararın 17 parsel inşaat sahibince ivedilikle giderilmesine, aksi takdirde 17 parsel inşaat sahiplerine 2863 ve 3386 sayılı yasalar kapsamında yasal kovuşturma açılması gerektiğine karar verildi.

Mustafa ÇINKILIÇ
YGA. Üyesi

BAŞKAN
Prof.Dr.Cemal ARKON
İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
Prof.Dr.Akın SÖEL
BULUNMADI

ÜYE
Yrd.Doç.Dr.Lale BULUT
İMZA

ÜYE
Yrd.Doç.Dr.Özgen EYÖCE
BULUNMADI

ÜYE
Selahattin ERDEMİL
Efes Müzesi Müdürü
İMZA

ÜYE
Mustafa ÇINKILIÇ
Konak Belediye Başkanlığı
İMZA

1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ SAYIN YARGIÇLIĞI'NA
KONAK-İZMİR

BİLİRKİŞİ RAPORU

DOSYA NO : 1996/461 E, 1996/324 K. D.İŞL.

TESPİT İSTEYENLER: JALE KANER- CUMHUR KANER, SERAY KANER
SERMIN KANER (BENİADAM)

VEKİLLERİ : AVUKAT A.HAMİD ÇEKAYA

KARŞI TARAF : 1. NAEMİ ŞAHİN 2. MEHMET GÜZELİZMİR 3. GÜNEŞ KİPER
KONUSU : İHTİYADİ TEDBİR VE DELİL TESBİTİ

T.TARİHİ : 29.11.1996

K.TARİHİ : 29.11.1996

A) BÜYÜK : Yukarıda dosya numarası ve tarafları belirtilmiş
bulunan ihtiyati tedbir ve Delil Tesbiti isteminde
Sayın Yargıçlığınızın almış oldukları karar uyarınca
res'aten bilirkişi olarak görevlendirilmen üzere belirlendiğim,
29.11.1996 Cuma günü Saat 14.00 de Mahkeme Heyetiniz ve tespit isteyen-
ler vekili ile birlikte dava konusu olan binaya gidildi. Mutat zemin is-
leminde sonra konu tarafına anlatıldı. Dava konusu üç katlı binanın
katları içindeki tüm mekanlarına ayrı ayrı girilerek hasarlar görüldü.
Tesbiti yapıldı. ve ölçüleri alındı. Davalılardan binasından çatıya geçi-
lip çatı üstündeki hasar durumu septandı. Dosyasında mevcut eski bi-
lirkişi raporları ya da dilekçesindeki istekler doğrultusunda konu
günden geçirildikten ve düzenlenen keşif tutanağının imzalanmasından
sonra keşfe son verildi.

Bürodeki teknik çalışmamız sonucu düzenlemiş bulunduğum görüş
ve kanaatimi belirtir raporumu takdirlerinize sunuyorum.

B) DAVA KONUSU-OLAY : Tespit isteyenler Vekili Avukat A.Hamdi Çekaya-
nın Mahkememize sunduğu 29.11.1996 tarihli dilek-
çesinde;

- b1) Tespit isteyenlerin maliki bulundukları; İzmir ili, Konak ilçesi,
Güncelyalı mahallesiy Trenvey caddesinde kain; Tapu no: 163 pafta,
862 ada, 16 parselinde kayıtlı bodrumlu ve iki katlı kargir taçın-
manın 2. Grup tarifi eser niteliğinde olduğunu,
- b2) Davalılardan Nesmi Şahin'in Mütcahhit (Yüklenici) diğer ikisinin
ise 17 numaralı bitişik parselin müsterek malikleri oldukları
ve 1995 yılı bağında bu arsada inşaatı başladıklarını,

..//...

- b3) Duvarlıların; Temel inşaatına yaparken temavunda bulunduklarını, ortak duvarı yaktıklarını, binanın eski tarihi yapı niteliğini, çok iyi korumaya çalıştıklarını, bu görünüş tehlikeli durumları kendilerine tebliğ ettiklerini,
- b4) Tesbit isteyenlerin evlerinin iç mekanlarında; duvar, tavan, köşe duvar birleşimlerinde, çatı ve bahçelerinde hasarlar meydana geldiğini ve eşyalarına zarar verildiğini,
- b5) 17 parseldeki bina inşaatının durdurulmasına; ve binanın içinde, bahçe içinde, çatısında meydana gelmiş zararların ne olduğu ve ne kadar ücretle giderileceğini, binanın 18 parseldeki binaya teknik zarar verip vermiyeceğini, temel temavundaki yapının inşaatına etkisi olup olmayacağı hususlarında bilgilendirilmesi isteminde bulunmuşlardır.

C) DOSYANIN İNCELENMESİ :

- 01) Tapu Senedi fotokopisinde, taşınmanın 16 parsel numaralı ve alanının 386.00 m2 olduğu yazılıdır. İki katlı kargir ev olarak kayıtlıdır.
- 02) İsmir 7. Sulh Hukuk Mahkemesine verilen 06.03.1995 tarihli Bilirkişi rapor fotokopisini okunmuş ve bilgi alınmıştır. Yine dosyanın da mevcut İsmir 6. Sulh Hukuk Mahkemesine sunulan 28.04.1995 tarihli teknik rapor fotokopisi okunarak, temel inşaatında görülen hususlar hakkında bilgi sahibi olunmuştur.

D) KONUT'UN-TÜMÜYLE BİNANIN-İNCELENMESİ :

Dava konusu olan bina, İsmir 111. Konak ilçesi, Mithatpaşa caddesi, Güneşyolu semtinde 1130 kapı numarasına taşınmaktadır. Binanın caddeden giriş kotuyla, arka cephe bahçe kotu arasında 1.10 mt kadar bir yükseklik mevcuttur. Caddeden 1.00 mt subasman kotuyla Konut'a girilmektedir. Bu nedenle ki bahçeden 2,5 kat görülmüştür. Kayıtlardan da öğrenildiği üzere 2. Derece tarihi eser niteliği olan yapı halen korunmamıştır. Cepheeleri taş kaplamalı yığlak tavanlı, 50 yılı aşkın yaşta tarihi yapı hafif çürü ve çatıda yapılaşmanın görülmesi, inşaat edilmekte olduğu görülmüştür. Bu binanın hemen bitişiğinde ve 17 parseldeki Apartman kaba inşaatı yükselmis ve devam etmektedir. Apartman inşaatının gerek yüksekliği, gerekse yapı sistemi farklılığı, gerekse korunması

zararlı olan yapıya zarar vermeden tamir çalısına yapılması, teknik hususlara da dikkat edilmemiş olmasına gibi nedenlerle dava konusu binada hasarlar meydana gelmiştir.

Tüm binanın dış ve içinde yapıldıkları inceleme sonucu aşağıda belirtilen hasarlar meydana gelmiştir.

- 1) 16-17 parsel arasında bulunan müsterek arka bahçe duvarı deniz cephesinde arsa boyunca ve bahçe zemini kotundan 65 cm yükseklikte devam etmektedir. Bu duvarın yaklaşık 22.00 mt kısmında önemli yakılmalar, geri kalan kısmında ise çökmeler görülmüştür. Bu duvarın tamamından 30 cm aşağısına kadar sülüsün yüzünden diğleri derali, harpuştalı şekilde inşaatı gerekir. Ayrıca bahçe sulama sistemi bozulmuş ve tıkanmıştır. İş görülmüyor.
- 2) Kapalı terasın bulunduğu iki bina arasındaki kısımda demir çerçevesi 2.00 m2 seramikler camlara kırılmış, doğrama çökmüş, boyası çamurludur.
- 3) Bu bölgedeki boyama kirli ve derin çatlak görülmüştür.
- 4) Bahçe döşemesinin önemli bölümlerde inşaat artıkları ve harç pislikleri görülmüştür.
- 5) Zemin kat oturma odasında, güneş dolap içinde boydan küpe çatlakları görülmüştür.
- 6) Tavan ve Duvar ortak çirgisinde boy çatlak meydana gelmiştir.
- 7) Zemin ile Bodrum kata birleştiren ahşap merdiven sahneliğinde duvar da önemli çatlak mevcuttur.
- 8) Mithatpaşa caddesine cephesi oturma odasında iki duvar birleşiminde düğün derin çatlak duvar ayrılması şeklinde ve derindir.
- 9) Holden Kat kata çıkan ahşap merdivenin sahneliğinde küpe birleşiminde düğün ve düğün olmayan çatlak mevcuttur.
- 10) Kat katındaki Deniz'e yönlü Oda'nın derali ahşap yağı boyalı kaplama tavanında ayrılmalar oluşmuş, buradan yağmur suları girip zemindeki eşyalara zarar etmiştir. Halen nemlilik belli ve damlalar mevcuttur.
- 11) Caddedeki odanın tavanı da da ıslaklıklar olduğu gibi çatlak da görülmüştür.
- 12) Deniz cephesindeki mozaik karo düğün teras zeminde bol miktarda kurumuş harç pislikleri bir tabaka oluşturmıştır. Aynı şekilde kalan duvarında da boydan çatlak görülmüştür.
- 13) 17 parseldeki Apartman kaba inşaatının 4. katından itibaren 16 parseldeki binanın çatısında inceleme yapılmıştır. Kiremitlerin kırılması...

dişi, baki kalıp elemanları düğümlenmiş yatay en ve boy ölçülerine göre hesaplanmıştır. Bu ölçülerin toplamı 110 m² lik alanın 100'üne de alınması gerekir, buna da ölçülerle birleştirilir.

114) Baki durumda 16 ve 17 parselin müstarek kalın duvarların yıkılması sonucu 16 parselin beşlenmesine nazir duvarında yapılacak sisten yüzünden çıkarsa olduğu gibi, ileride binaya baki yüklerin etkisiyle geniş çatlık ve duvarlarda yıkılma ile sürüle de olabilir. Yalnızca ocağında bitişik duvar ve tabanında sürekli nem görülebilmektedir.

1) KANALININ İNŞAATINDA İZLENİMLERİ

1) Bitişik bahçe duvarının yenilenmesi 22.00 mt x 1.000.000, TL	=	22.000.000, TL
2) Bahçe duvarının da alınması	=	7.100.000, TL
3) Separaşyon'a cum tekniği, yağlı boya yapılması 2.00 m ² x 1.150.000, TL	=	23.000.000, TL
4) Kireç çatlağının kırıp arındırılması tek- niği yapılması kireç bedene yapılması (Maktu)	=	3.500.000, TL
5) Bahçedeki inşaat artıklarının kazınip temizliğin yapılması (Maktu)	=	2.500.000, TL
6) Dolup içi çatlağı onarılması 4.00 mt (Maktu)	=	3.700.000, TL
7) Tavan ve duvar birleşimlerinin kazınip, onarılması ve iki duvara yağlı boya yapıl- ması (Maktu)	=	11.600.000, TL
8) Merdivenli duvarlı çatlağın takviye, sıva boya ile eski haline dönülmesi 1.00 mt x 3.000.000, TL	=	3.000.000, TL
9) Üst kat oturma odasındaki çatlağın onarılması ve duvar yağlı boyasının yapılması	=	10.300.000, TL
10) Üst kata çıkan merdiven masallindeki çatlağı onarılması 2.50 m ² (Boya sıva dahil)	=	3.000.000, TL
11) Üst kat yatak odasının 12.00 m ² lik duvar ve tavanının yenisiyle onarılması (Çatlağı ve tavan dahil) 12.00 m ² x 1.000.000	=	12.000.000, TL

el2) Üst kat oturma odası tavanının teminlenip boyanması (Kaplama) (Makine)	=	6.600.000.TL
el3) Üst kat açık balkonun banyo pisuvarlarının teminlenmesi R.00 m2x250.000 TL	=	2.000.000.TL
el4) Teras balkon duvarındaki çatlak onarımı harç ve boyası	=	5.400.000.TL
el5) Tüm çatının kırmit sökülmesi, kırılan kırmit yerine, yeni alımı, kırılan açgöçlerin yenilenmesi, çirke yenilenmesi ve onarımı (Yatay ve dikey taşıyıcılar dahil) 110.00 m2x500.000.TL	=	55.000.000.TL
Toplam	=	136.000.000.TL

1) TEKNİK DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ VE KANAATİMİZ

Davalı teahhüt istasyonlar vakiflisin Mükemmeline, Dilkeçe ekinde suukubayı iki adet bilirikçi rapor fotokopileri de taraifından alınmış ve değerlendirilmiştir.

Bitişik 17 parseldeki Betonarme karkas binanın temelinde 16 parseldeki mevcut (Eski eser) bina temelinde çak altında inşa edilmiştir, karkas binanın Mükemmel Stüel demirlerinin ve de buna bağlanan kolon filizlerinin iki bina temel birleşiminde karırdaki bilirikçi raporlarla belirlenmiştir. Bitişik iki bina samin üstü yapı sistemlerinin ve temel sistemi ile yapılarının farklı olmaları nedeniyle Yukarı bulacak bir depremde, bu ayrı ayrı sistem farklılığı nedeni ve temeldeki durum nedeniyle de, depremin direce etkilisini arttıracaktır ve hasarın önemli olacağı düşünce ile tehlike kazaetini teğayyün. Tarihi eser sayılan yapı ahşap karkas dolgu sistemli, duvarlarının beğdeci oluğu, kat yüksekliklerinin 3.60 m oluğu, 10 cm çukurlukları gibi hususlardan dolayı çatlaklar derin, devrilme riski taşıyabilir.

Betonarme karkas yapı temelinde, tamamı bina temel altına giriy garklı ve inyeeksi yapılmıştır. İleride bu binanın yıkılıp, yerine yapıldak Betonarme karkas bina temelinde farklılık olması yeni üst üste gelmesi teknik gerektir. Böyle bir durumda ilanda yeni inyeeksi

(Handwritten signature)

edilecek biçimde temelinin kendi parçeli toprağı girip iki temel sisteminde dilimasyon ve drenajın yemeyek ve hafif bir malzemeyle ayrışması dikkatli ve uygulanmalıdır. Parçelin denize yakın olursa, yer altı su seviyesi ve temel toprak yapısı hareketleri de dikkate alınarak temel tabanları mümkünse aynı kat'ta tutulmalıdır, aksi takdirde dikkatli olunmalıdır.

Görüşler ile Emniyetini yansıtan raporunu tekliflerinizle sunarak saygılarımla

OLUŞAN 1994

Mehmet ÖZKAR
KURUMSAL MİMAR
TARİHİ MİMARLIK
SİGİLİ (1367)

KİTAP NO: 5076/1941
 ADI: 703
 PARAGRAF: 15
 SAYI: 5000
 KİTAP NO: 5076/1941

KİTAP NO: 5076/1941
 ADI: 703
 PARAGRAF: 15
 SAYI: 5000

15-20 15-21

KİTAP NO: 5076/1941
 ADI: 703
 PARAGRAF: 15
 SAYI: 5000

KİTAP NO: 5076/1941
 ADI: 703
 PARAGRAF: 15
 SAYI: 5000

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
Türk T. Numaralı Kültür ve Tıbbi Vakıflarını
KORUMA KURULU

35.00/650-981

K A R A R

Tayınış Tarihi ve No : 13.6.1990-331

Karar Tarihi ve No : 13.6.1990-2129

Tayınış Yeri : 12 MİR

İsmir 111,Merkez,Öksealyalı Mahallesi,163 pafta,862 ada,28 parselde bulunan taşınmazın İsmir 111 2.İdare Mahkemesi'nin-1989/418 nolu ve 1990/602 sayılı kararı ile evli azer beyinin buldurulduğuna ilgilil-buruluqlara bildirilmesi isteminin ilgilinin Öksealyalı Mahallesi'nin 6.6.1990 günü beyanına ekimle,ekleri incelendi.Toplam güncelleyici emirler 100-ek Kararı'nın 14.10.1984 gün ve 348 sayılı kararı ile tescilli olup 11.2.1990 günü binaın yonunu sebebiyle tescil beyanının buldurulması isteminin Kararına alınan 9.3.1990 gün ve 880 sayılı kararla red edilmek üzere grubunun II. etrafı belirlenmesi hakkında kararın iptali için İsmir 2.İdare Mahkemesi'ne açılan davanın Emniyet Birliği emrinin bulunmadığı inşaat Mühendisi ve Kıymetli alman bilirkişi heyetinin 24.12.1990 günkü "Değerinin Hiss ve Özellikleri bakımından bulunması gerekli güncelleyici yapıların olduğu,ii. etrafı içinde bulunmadığı" şeklinde raporı doğrultusunda İsmir 2.İdare Mahkemesi'nin taşınmazın evli azer ailesi ile taşınmazın emrine verildiğine dair 1989/418 ve 1990/602 sayılı kararları üzerine,İsmir 2.İdare Mahkemesi'nin 13.6.1990

Prof. Dr. Cemal ÖZEL

ASLI GİDİR

BAŞKAN YARDIMCISI
Doç. Dr. Cemal ARON

İMZA

İMZA

ÜYE

Prof. Dr. Ferid METİC

ÜYE İMZA KARACAOVALI

ÜYE KARACAOVALI

1. Nolu Kararın Kısası

MÜHÜR

İMZA

ÜYE

Prof. TUNER

İsmir 2.İdare Mahkemesi

Mühür İMZA

ÜYE

ÜYE

ÜYE

ÜYE

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
Sıra 4 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları
KORUMA KURULU

35.09/650-2091

K A R A R

Toplantı Tarihi ve No : 13.8.1990-351
Karar Tarihi ve No : 13.8.1990-352

Toplantı Yeri : İZMİR

27.7.1990 gün ve 510 sayılı temyiden feragat edilmesini bildiren yazısı üzerine alın-
mış kararın temyiz aşamasında kararın kaldırılması gerektiği anlaşıldığından temyiz kararının
kaldırılması hususunda temyiz kararı iptal edilmiştir ve iptal kararında temyiz kararının
la bir deyişle eliptirildiğinden yeni yapılaşma alanında Mithatpaşa Caddesi'ne bakan cephe-
sindeki mevcut binaların durumu, Buğra Mithatpaşa Caddesi'nin 11.4.1990 gün ve 791 sayılı res-
mî Gazete Kurulması ile 24.5.1990 gün ve 1809 sayılı kararla aynı mülkiyetten yararlan-
maları belirlenen binaların 16 ve 17 parsel nolu yapılarla aynı mülkiyetten yararlan-
maları ile ilgili olarak gerekli önlemler alınarak kararın iptal edilmesi hususunda karar
alınmıştır.

BASKAN
Prof. Dr. Cemal ARKON

İMZA

ÜYE
Prof. Dr. Recep MEHİR

İMZA

ÜYE

BASKAN YARDIMCISI
Doç. Dr. Cemal ARKON

İMZA

ÜYE
Erin TUNER
İzmir Bölge ve Anıtlar
Müdürlüğü

İMZA

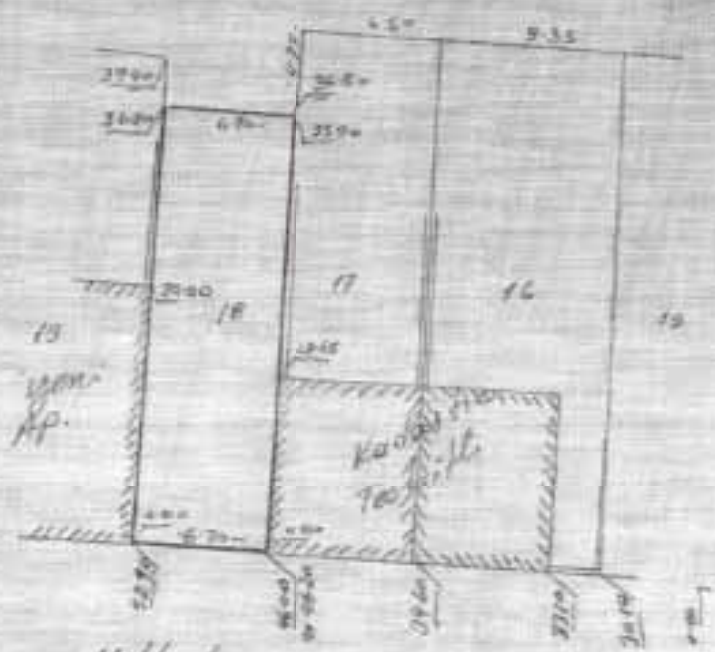
ÜYE

ÜYE

MERKEZ
 202/150/1
 163
 ADA No. 862
 PARSEL No. 18
 KAYIT No. 4900
 H. MAREUZ No. 0-2/180/11957
 10-7-1958/14557

APLIKASYON KROKİSİ

Not: Ölçüler 1/5000 Tarih 128 No.lu Temin
 Hükümlerine göre tesbit edilmiştir.

Mithatpaşa Caddesi

862 Ada 18. Parselin Hüdut Teshitine esas olmak üzere arşivinden veya potasından ölçüler ayrıntı
 alınmış olup hususları hususumuzda aynıye aynen tatbik ve apliko edilmiştir.

TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.

KURULU

JALONCU

11.7.1957
 KADASTRO FEN MEMURU

KAYITLAMA
 11.7.1957

EK 8

Mithatpaşa Caddesi' nin 1935 Tarihli Kadastral Tapu Paftası

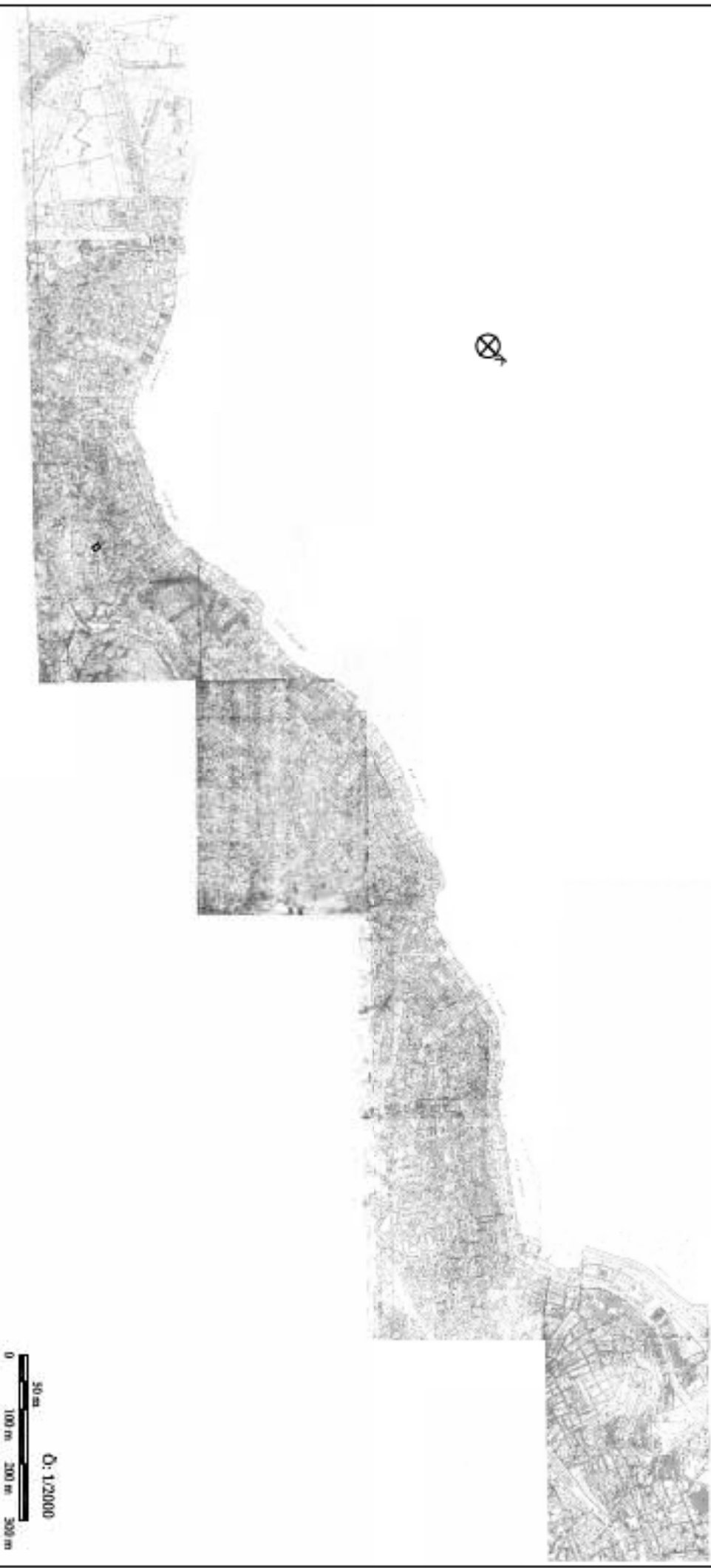
1935 TARİHLİ KADASTRAL TAPU PAFTASINDA MİTHATPAŞA CADDESİ

EK 9

Mithatpaşa Caddesi'nin 1972 Tarihli Halihazır Paftası

1972 TARİHLİ HALİHAZIR PAFTASINDA MİTHATPAŞA CADDESİ

EK 10

Mithatpaşa Caddesi'nin 2002 Tarihli Halihazır Paftası

2002 TARİHLİ HALİHAZIR PAFTASINDA MİTHATPAŞA CADDESİ

EK 11

**Beyaz Balon Anaokulu'nun Kadın Dayanışma Merkezi Olarak Yeniden
İşlevlendirilmesi Restorasyon Projesi**

